

KALLELSE/FÖREDRAGNINGSLISTA
Kommunfullmäktige
Heby kommun

Kommunfullmäktige sammanträder

Datum: 16 juni 2026 kl. 14:00

Plats: A-salen, Heby folkets hus, Heby

Obs! Sammanträdet webbsänds via Heby kommuns streamingtjänst och nås via
<https://heby.se/organisation-platsochpolitik/motenhandlingarochstyrandedokument/livesandningav/kommunfullmaktige>

Kaffe i foajén från kl. 13.30, längre paus för enklare förtäring kl. 16.00

Förmöten

S + C + V + MP: kl. 13.00 i B-salen

M + KD: kl. 13.00 i Föreningsrummet

SD: kl. 12.00 i C-salen

- 1. Mötets öppnande**
- 2. Anteckning av närvarande**
- 3. Val av justerande**
- 4. Tid och plats för justering**
Förslag: Kommunkontoret, 23 juni, kl. 09.00
- 5. Revidering av föredragningslistan**
- 6. Styrelser och nämnder, information**
- 7. Revisorerna, information**
- 8. Återrapporteringar**
- 9. Frågor**
- 10. Interpellationer**

- 11. Allmänhetens frågor, kl. 15.30**
- 12. Kvartalsrapport för 2026, Heby kommunkoncern**
Diarienummer: KS/2026:66

Ks § 109/2026
Tjänsteskrivelse, 20 maj 2026
Kvartalsrapport 2026
Bilaga: särredovisning av VA-verksamhet
- 13. Ansvarsfrihet för Samordningsförbundet**
Diarienummer: KS/2024:118

Ks § 104/2026
Årsredovisning 2025
Revisionsberättelse 2025, förtroendevalda
Revisionsberättelse, auktoriserad revisor
- 14. Ansvarsfrihet för direktionen i Kommunalförbundet Vafabmiljö**
Diarienummer: KS/2026:69

Ks § 74/2026
Tjänsteskrivelse, 14 april 2026
Missiv till kommuner
VMKFD 13 mars 2026
Årsredovisning 2025
Revisionsberättelse 2025
Revisorernas redogörelse 2025
- 15. Samverkansavtal gemensam inköpscentral mellan Heby och Tierps kommuner**
Diarienummer: KS/2026:87

Ks § 88/2026
Tjänsteskrivelse, 5 maj 2026
Riskanalys, 21 april 2026
Samverkansavtal, förslag
- 16. Reglemente för IT-nämnden**
Diarienummer: KS/2026:71

Ks § 79/2026
ITN § 4/2026
Tjänsteutlåtande
Nu gällande reglemente
Förslag på nytt reglemente
- 17. Kommunfullmäktiges sammanträdesdagar**
Diarienummer: KS/2026:115

Ks § 120/2026
Tjänsteskrivelse, 26 maj 2026

18. Svar på Motion om införande av frystorkning av mat

Diarienummer: KS/2025:109

Ks § 82/2026
Sbn § 14/2026
Tjänsteskrivelse, 5 februari 2026
Kf § 84/2025
Motion Införande av frystorkning av mat i Heby kommuns krisberedskap

19. Mål och budget 2027, plan 2028 - 2029

Diarienummer: KS/2026:8

Ks § 113/2026
Tjänsteskrivelse, 26 maj 2026
Mål och budget 2027, plan 2028 – 2029, Socialdemokraternas och Centerpartiets förslag

20. Reglemente för arvode till förtroendevalda

Diarienummer: KS/2024:135

Ks § 119/2026
Förslag på Reglemente för arvode till förtroendevalda
Tjänsteskrivelse, 27 maj 2026
Ks § 101/2026
Parlamentariska gruppen § 5/2026.
Omvärldsbevakning av arvoden till förtroendevalda

21. Kommunfullmäktiges arbetsordning

Diarienummer: KS/2026:45

Ks § 81/2026
Ks § 41/2026
Parlamentariska gruppen § 1/2026.
Parlamentariska gruppen § 2/2025.
Kommunfullmäktiges arbetsordning, revideringsförslag

22. Delning av vård- och omsorgsnämnden i två nämnder

Diarienummer: KS/2026:61

Ks § 118/2026
Ordförandeförslag, 22 maj 2026
Yrkande från Kristdemokraterna
Yrkande från Centerpartiet
Ks § 100/2026
Tjänsteskrivelse, 3 maj 2026
Ks § 42/2026
Socialdemokraternas förslag
Centerpartiets förslag

Pag § 3/2026

23. Ansökan om partistöd 2026

Diarienummer: KS/2026:42

Ks § 83/2026

Ks § 102/2026

Ks § 121/2026

Ansökningar från följande partiet:

Miljöpartiet

Sverigedemokraterna

Socialdemokraterna

Moderaterna

24. Anmälan av nya motioner

Diarienummer: KS/2026:129, KS/2026:130

Motion om hedersförtryck

Motion om välfärdsbrott

25. Anmälan av nya medborgarförslag

Diarienummer: KS/2026:89, KS/2026:97, KS/2026:109

Medborgarförslag: köp marken där silon stått

Medborgarförslag: förläng gångstråket i Ådran

Medborgarförslag: bygg en fin ny grundskola där silon stod

26. Avsägelser

Diarienummer: KS/2026:36

Avsägelse, kommunfullmäktiges revisorer

Avsägelse, kommunfullmäktiges revisorer

27. Övriga val

Fyllnadsval till kommunala pensionärsrådet

Val av 2 revisorer

28. Anmälningsärenden

Diarienummer: KS/2025:131, KS/2026:66

Sbn § 24/2026 Svar på medborgarförslag

Bmn § 26/2026 Kvartalsrapport + bilaga

Sbn § 46/2026 Kvartalsrapport + bilaga

Kfn § 96/2026 Kvartalsrapport + bilaga

Von § 60/2026 Kvartalsrapport + bilaga

Ubn § 108/2026 Kvartalsrapport + bilaga

Ks § 90/2026 Kvartalsrapport + bilaga

Upplandsstiftelsen, verksamhetsberättelse 2025

Dick Pettersson
Ordförande

HEBY KOMMUN
Besöksadress: Tingsgatan 11
Postadress: 744 88 Heby
Telefon: 0224-360 00
www.heby.se

Ks § 109

Dnr KS/2026:66

042

Kvartalsrapport 2026, hela kommunkoncernen

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktiges beslut

- Kvartalsrapporten per 31 mars – hela kommunkoncernen godkänns

Kommunstyrelsens beslut

- Anmäla helårsprognos för kvartal 1, 2026, för information till kommunfullmäktige
- I enlighet med Riktlinjen för mål och budget uppmana de nämnder som uppvisar negativa årsprognoser att vidta nödvändiga åtgärder för att minska den ekonomiska obalansen 2026.
- Kommunstyrelsen uppmanar samtliga nämnder att iaktta återhållsamhet i syfte att bidra till att säkerställa att ett återställande till balanskravet undviks.
- Bygg- och miljönämnden behöver säkerställa att en fördjupad analys genomförs i syfte att besluta om nödvändiga åtgärder för ekonomisk balans på sikt.
- Vård- och omsorgsnämnden anmodas att säkerställa att kostnaderna inom individ- och familjeomsorgen minskar.
- Förvaltningen ges i uppdrag att koordinera och bidra till att verksamheten sammantaget kan nå som sämst ett 0 resultat i 2026 års verksamhet.

Sammanfattning

Kvartalsrapporten utgör i enlighet med riktlinje för mål och budget ett fördjupat uppföljningstillfälle. Fördjupningen omfattar en helårsprognos som upprättas för kommunen som helhet och för respektive nämnd. Den innehåller ingen sammanställd redovisning för kommun och företag eller balansräkning och finansieringsanalys. Bolagen redovisas översiktligt utifrån lämnade rapporter per 31 mars.

Hebyfastigheter AB och Hebygårdar AB redovisar sammantaget ett utfall efter årets första tre månader i nivå med budget. Hebygårdar AB prognostiserar en positiv budgetavvikelse i 2026 års verksamhet med 0,6 miljoner kronor vilket förklaras av högre intäkter än budget. Hebyfastigheter AB prognostiserar ett helårsutfall som är sämre än budget motsvarande 2,9 miljoner kronor. Förklaringen är främst kopplat till nedskrivningar under året. Det gäller markförberedelser samt modulkostnader där beslut fattas senare under året.

Kommunens verksamheter redovisar ett resultat som är bättre än budget efter årets första tre månader. Verksamhetens nettokostnad avviker positivt med 7,2 miljoner kronor. Finansieringen i skatter och generella statsbidrag är sämre än budget motsvarande 0,3 miljoner kronor i perioden. Finansnettot har en positiv budgetavvikelse i perioden med 2,8 miljoner kronor exklusive pensionsstiftelsens realiserade förlust.

Årsresultatet, exklusive effekt av pensionsstiftelse, prognostiseras till minus 8,6 miljoner kronor vilket är 9,8 miljoner kronor sämre än budget. Verksamheternas nettokostnad avviker negativt med 0,6 miljoner kronor. Det är viktigt att följa utvecklingen noggrant då kommunen behöver förlita sig på att det är resultatnivån verksamhetens nettokostnad som bidrar till att säkra årets resultat.

Med utgångspunkt från årsprognos för de finansiella målen bedöms samtliga mål att avvika från såväl fullmäktiges önskade som beslutade nivå. I mål och budget för perioden 2026 till 2028 har kommunfullmäktige beslutat om att anpassa de finansiella målen till en lägre nivå. Prognosen indikerar en sämre utveckling än den budgeterade vilket är ett observandum.

En väsentlig förklaring till utvecklingen är en vikande finansiering vilket en svag budget har svårt att möta. Det finns ingen buffert i den svaga resultatbudgeten för år 2026.

Förvaltningen bedömer att det ska vara möjligt att förbättra den prognos som upprättats i delårsrapporten. Bygg- och miljönämnden behöver besluta om åtgärder efter att en fördjupad analys genomförts av den ekonomiska obalansen. Vård- och omsorgsnämnden behöver säkerställa att åtgärder kvantifieras i ekonomiska termer för att minska den ekonomiska obalansen. Övriga nämnder kommer att behöva överleverera i förhållande till beslutad budget för 2026 om ett negativt balanskravsresultat ska kunna undvikas.

I enlighet med kommunens regler behöver samtliga nämnder ansvara för att säkerställa att verksamheterna ryms inom de beslutade ekonomiska ramarna. Det är tydligt att det i nuläget inte finns de marginaler i en positiv utveckling av skatteintäkter och generella statsbidrag som tidigare bidragit till att skapa ekonomisk balans. Samtliga nämnder med negativa budgetavvikelser behöver säkerställa åtgärder för att minska den ekonomiska obalansen för innevarande år.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 20 maj 2026

Kvartalsrapport 2026

Bilaga: särredovisning av VA-verksamhet

Delges

Samtliga nämnder

Kommunfullmäktiges revisorer

Kommunstyrelsen
Central förvaltning
Bo Strömquist
Ekonomichef
bo.stromquist@heby.se

Kommunstyrelsen

Kvartalsrapport per 31 mars 2026 - hela kommunkoncernen

Förslag

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

- Kvartalsrapporten per 31 mars – hela kommunkoncernen godkänns

Kommunstyrelsen föreslås besluta att

- Anmäla helårsprognos för kvartal 1, 2026, för information till kommunfullmäktige
- I enlighet med Riktlinjen för mål och budget uppmana de nämnder som uppvisar negativa årsprognoser att vidta nödvändiga åtgärder för att minska den ekonomiska obalansen 2026.
- Kommunstyrelsen uppmanar samtliga nämnder att iaktta återhållsamhet i syfte att bidra till att säkerställa att ett återställande till balanskravet undviks
- Bygg- och miljönämnden behöver säkerställa att en fördjupad analys genomförs i syfte att besluta om nödvändiga åtgärder för ekonomisk balans på sikt
- Vård- och omsorgsnämnden anmodas att säkerställa att kostnaderna inom individ- och familjeomsorgen minskar
- Förvaltningen ges i uppdrag att koordinera och bidra till att verksamheten sammantaget kan nå som sämst ett 0 resultat i 2026 års verksamhet.

Sammanfattning

Kvartalsrapporten utgör i enlighet med riktlinje för mål och budget ett fördjupat uppföljningstillfälle. Fördjupningen omfattar en helårsprognos som upprättas för kommunen som helhet och för respektive nämnd. Den innehåller ingen sammanställd redovisning för kommun och företag eller balansräkning och finansieringsanalys. Bolagen redovisas översiktligt utifrån lämnade rapporter per 31 mars.

Hebyfastigheter AB och Hebygårdar AB redovisar sammantaget ett utfall efter årets första tre månader i nivå med budget. Hebygårdar AB prognostiserar en positiv budgetavvikelse i 2026 års verksamhet med 0,6 miljoner kronor vilket förklaras av högre intäkter än budget. Hebyfastigheter AB prognostiserar ett helårsutfall som är sämre än budget motsvarande 2,9 miljoner kronor. Förklaringen är främst kopplat till nedskrivningar under året. Det gäller markförberedelser samt modulkostnader där beslut fattas senare under året.

Kommunens verksamheter redovisar ett resultat som är bättre än budget efter årets första tre månader. Verksamhetens nettokostnad avviker positivt med 7,2 miljoner kronor. Finansieringen i skatter och generella statsbidrag är sämre än budget motsvarande 0,3 miljoner kronor i perioden. Finansnettot har en positiv

budgetavvikelse i perioden med 2,8 miljoner kronor exklusive pensionsstiftelsens orealiserade förlust.

Årsresultatet, exklusive effekt av pensionsstiftelse, prognostiseras till minus 8,6 miljoner kronor vilket är 9,8 miljoner kronor sämre än budget. Verksamheternas nettokostnad avviker negativt med 0,6 miljoner kronor. Det är viktigt att följa utvecklingen noggrant då kommunen behöver förlita sig på att det är resultatnivån verksamhetens nettokostnad som bidrar till att säkra årets resultat.

Med utgångspunkt från årsprognos för de finansiella målen bedöms samtliga mål att avvika från såväl fullmäktiges önskade som beslutade nivå. I mål och budget för perioden 2026 till 2028 har kommunfullmäktige beslutat om att anpassa de finansiella målen till en lägre nivå. Prognosen indikerar en sämre utveckling än den budgeterade vilket är ett observandum.

En väsentlig förklaring till utvecklingen är en vikande finansiering vilket en svag budget har svårt att möta. Det finns ingen buffert i den svaga resultatbudgeten för år 2026.

Förvaltningen bedömer att det ska vara möjligt att förbättra den prognos som upprättats i delårsrapporten. Bygg- och miljönämnden behöver besluta om åtgärder efter att en fördjupad analys genomförts av den ekonomiska obalansen. Vård- och omsorgsnämnden behöver säkerställa att åtgärder kvantifieras i ekonomiska termer för att minska den ekonomiska obalansen. Övriga nämnder kommer att behöva överleverera i förhållande till beslutad budget för 2026 om ett negativt balanskravsresultat ska kunna undvikas.

I enlighet med kommunens regler behöver samtliga nämnder ansvara för att säkerställa att verksamheterna ryms inom de beslutade ekonomiska ramarna. Det är tydligt att det i nuläget inte finns de marginaler i en positiv utveckling av skatteintäkter och generella statsbidrag som tidigare bidragit till att skapa ekonomisk balans. Samtliga nämnder med negativa budgetavvikelser behöver säkerställa åtgärder för att minska den ekonomiska obalansen för innevarande år.

Beslutsunderlag

Kvartalsrapport 2026 – kommunfullmäktige

KS §xx

UBN §xx

SNB §xx

VON §xx

KFN § xx

BMN §xx

I tjänsten

Bo Strömquist

Ekonomichef

**HEBY
KOMMUN**

Datum
2026-05-20

3 (3)

Delges
Nämnder
Fullmäktiges revisorer

KS/2026:66

Heby kommun – en växande landsbygdskommun
med närhet, trygghet och livskvalitet

Kvartalsrapport 2026

Kommunfullmäktige

Innehållsförteckning

Inledning	3
Förvaltningsberättelse	4
Översikt över verksamhetens utveckling	4
Den kommunala koncernen	5
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	7
Händelser av väsentlig betydelse	11
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	12
Balanskravsresultat	15
Förväntad utveckling	15
Ekonomisk redovisning	17
Drift - och Investeringsredovisning	17
Resultaträkning (kommunen)	18

Nämndernas drift och investeringsredovisning, bolagen samt särredovisning Va-verksamhet

Inledning

Kvartalsrapporten utgör en väsentlig del av kommunens samlade rapportering. Det är den första fördjupade uppföljningen under budgetåret. Den har föregåtts av en februarirapportering som utgör en tidig varning där eventuella avvikelser i ekonomi och verksamhet ska rapporteras. Kvartalsrapporten ska inkludera en ekonomisk årsprognos till stöd för fördjupad bedömning över exempelvis krav på åtgärder för ekonomisk och verksamhetsmässig balans.

Efter det att planeringsprocessen förändrats har samordningen till kvartalsanalysen ytterligare stärkts i betydelse. Bedömningarna och analysen i kvartalsrapporten har stor betydelse för planeringsprocessen inför kommande period. Detta är tydligt då eventuella ekonomiska och verksamhetsmässiga obalanser kommer att följa med kommande år.

Kommunen har för närvarande en situation där finansieringen inte tillåter ens en måttfull kostnadsutveckling. Det kommer att kräva ett tydligt politiskt ledarskap i syfte att överbrygga en period med stora utmaningar. Prioriteringar, omprioriteringar och effektiviseringar kommer att få ökad betydelse i hela kedjan från övergripande politiska beslut till löpande operativa beslut i verksamheterna.

Den ekonomiska resultatbudgeten för år 2026 är svag och innehåller samtidigt tydliga politiska satsningar i syfte att ge förutsättning för ekonomisk balans. Såväl vård- och omsorgsnämnden som utbildningsnämnden tillfördes 10 miljoner kronor i syfte att bidra till att skapa bättre balans under år 2026. Uppföljningen visar än så länge att utbildningsnämnden trots utmaningar med vikande barn- och elevkullar har ekonomisk balans. Sannolikt återstår stora utmaningar i verksamheten för att överbrygga den demografiska utmaningen. Vård- och omsorgsnämnden har inte lyckats inränga verksamheten till de ekonomiska ramar som beslutats. Under lång tid har exempelvis Kolada visat att kommunen har en nettokostnadsnivå som väsentligt överstiger den kommunen borde ha. Nämnden har under 2025 genomfört analyser med konsultstöd som nu behöver övergå i mer konkreta åtgärder för att minska det kostnadsgap som föreligger.

Kommunen har en lång erfarenhet av olika former av samverkan för att säkerställa sina uppdrag. Under 2026 har en ny samverkan inom bygg- och miljöområdet inletts med Tierps kommun. Inledande erfarenheter visar att det inte lett fram till de effektiviseringar kommunen förväntat sig. Gemensamt med Tierps kommun behöver en analys genomföras i syfte att säkerställa de vinster båda parter eftersöker.

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Mot bakgrund av den utdragna lågkonjunkturen och det osäkra omvärldsläget som präglar situationen under lång tid har kommunen haft svårt att etablera ekonomiska resultat på en nivå i linje med kommunfullmäktiges finansiella mål. I slutet av februari eskalerade konflikten i mellanöstern i och med USAs och Israels krig mot Iran som fortsatt pågår. Beroende på hur utdragen och omfattande konflikten kommer att bli finns det påtagliga risker för mer omfattande påverkan på samhällsekonomin. I förlängningen kan en sådan utveckling påverka hushållens möjligheter att driva den samhällsekonomiska utvecklingen. Det leder sannolikt till en situation där inflationen och räntor åter kommer upp på en högre nivå. Utvecklingen av skatteunderlaget har haft en lägre ökningstakt än under inledningen av 2020-talet. Demografin utmanar och pressar i nuläget verksamheten från två håll. Andelen äldre ökar och kraven på tillräckliga resurser för att omhänderta behov av vård och omsorg ökar. Det föds allt färre barn vilket innebär att förskola och skola behöver planera för en verksamhet med vikande barn- och elevkullar som förutsättning. För kommunkoncernen så påverkas även bolaget av risker för tilltagande inflation och högre räntor. Verksamheten är till sin karaktär känslig för ökade kostnader inom energiområdet vilket under rådande förutsättningar är ett påtagligt hot. Därutöver pågår en omfattande investeringsverksamhet som där ökade låneskuld tillsammans med löpande omsättning av lån är en exponerad risk vid räntehöjningar. En sådan utveckling påverkar kommunens verksamheter som på sikt påverkas av ökade hyreskostnader.

Den utdragna lågkonjunkturen påverkar i nuläget kommunens finansiering som enligt senaste skatteunderlagsprognosen är drygt 11 miljoner kronor sämre än i den budget som beslutades i juni 2025. Med de prognoser som lämnats i uppföljningen till första kvartalet 2026 så räcker inte budgetöverskott från verksamheter och finansnetto till för att kompensera för vikande finansiering. Det kommer att vara av största vikt att beslutade budgetar hålls samt att ytterligare åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för budgetbalans år 2026. I nuläget är det uppenbart att den svaga budget som beslutades har medfört en allt för stor riskexponering.

Bland de större förändringar i fråga om organisation som noteras ingår ett nytt samverkansavtal inom bygg- och miljönämndens ansvarsområde. Det ser i nuläget ut som att det nya avtalet ger en högre kostnadsbild än det tidigare avtalet med Sala kommun. Kommunen hade i budget inte tagit höjd för en sådan utveckling utan istället för en effektivisering. Analys pågår av exempelvis överhängande inrangeringskostnader samt andra logiska förklaringar till avvikelser. Om det finns exempel på kostnader relaterat till överkapacitet så behöver det åtgärdas gemensamt mellan parterna. Inom vård- och omsorgsområdet pågår ett intensivt arbete med utgångspunkt från nya socialtjänstlagen. Arbetet innebär delvis att det driver kostnader men det tydligt stärkta förebyggande arbetet ska på lite sikt leda till ökad effektivitet och kostnadsbesparingar. Utredning har genomförts av det nya aktivitetskravet för kommuner som träder i kraft den 1 juli 2026. Det innebär i korthet en skyldighet för kommunen att anordna aktiviteter för personer som får försörjningsstöd. För den enskilde ställer det krav på deltagande i aktiviteter för att kunna bibehålla försörjningsstödet.

Mot bakgrund av de senaste årens svaga ekonomiska resultat kommer det att krävas en plan för återgång till starkare resultat. Nuvarande bedömning är att en sådan återgång kan inledas från och med år 2030. Att det inte är möjligt före denna tidpunkt förklaras av det nya vårdboendet, Nya Tallgården, som är planlagt att tas i drift under andra hälften av år 2028. Den totala investeringsutgiften uppgår till cirka 240 miljoner kronor för fastighet, byggnad och tillkommande inventarier. Enligt nuvarande beräkningar innebär det en tillkommande driftkostnad motsvarande drygt 30 miljoner kronor som helårseffekt.

Det finns anledning att utgå från att den återhämtningsfas som samhällsekonomin nu befinner sig i på en övergripande nivå är trögare i Heby kommun. Detta utifrån bland annat kommunens struktur och socioekonomiska förutsättningar. Det vill säga kommunens låga skattekraft, höga försörjningskvot och rådande demografiska utveckling innebär en senare och svagare återhämtning för kommunen.

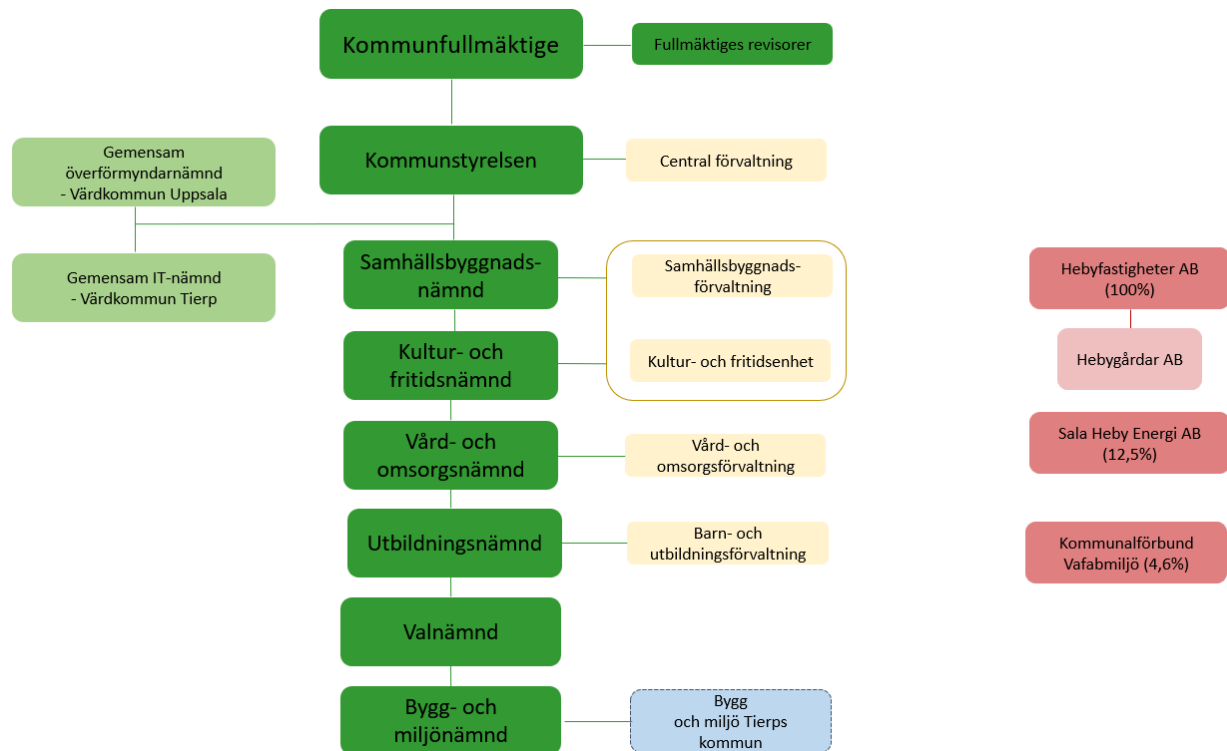
Kommunens prognostiserade årsresultat uppgår till minus 8,6 miljoner kronor och ett balanskravsresultat som uppgår till motsvarande nivå minus 8,6 miljoner kronor. Följande bedömning görs av de finansiella målen med stöd i kvartalsrapportens årsprognos,

- Resultatet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag, fyraårssnitt (2023 - 2026). Målet uppnås inte för perioden.
- Utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag överstiger den för nettokostnader. Trots en relativt låg nettokostnadsutveckling uppnås inte målet.
- Soliditeten ska stärkas över tid. Med ett prognostiserat negativt årsresultat uppnås inte målet.

Med stöd i ovan gjord analys bedöms utsikterna att kunna svara upp mot god ekonomisk hushållning under

år 2026 som begränsade. En samlad analys görs med fler parametrar beaktade men det krävs en kraftig överleverans för att väga upp bristerna i följsamhet till de finansiella målen.

Den kommunala koncernen

Kommunkoncernen

Efter genomförd utredning kommer kommunen från och med år 2026 att inkludera Sala Heby Energi AB och Kommunalförbundet VafabMiljö i den samlade koncernredovisningen. Detta sker första gången i den delårsrapport som upprättas per 31 augusti.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är den kommunala motsvarigheten till riksdagen och därmed kommunens högsta beslutande organ. Fullmäktige bestämmer själv hur många ledamöter fullmäktige ska bestå av, men kommunallagen reglerar att antalet ska vara ett udda tal. I Heby kommun består fullmäktige av 41 ledamöter.

Ledamöter till fullmäktige utses efter allmänna val som genomförs vart fjärde år, samtidigt som riksdags- och regionval. Kommunfullmäktige tillsätter i sin tur kommunstyrelse och de nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter. Fullmäktige bestämmer nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden samt beslutar i ärenden om mål, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor.

Fullmäktige sammanträder i Folkets hus i Heby minst sex (6) gånger per år. Sammanträdena är öppna för allmänheten och direktsänds via webbradio som nås via kommunens hemsida www.heby.se.

Revisorer

Kommunens revisorer utses av kommunfullmäktige och är sju till antalet. De tar i sin granskning hjälp av sakkunniga revisorer i den omfattning som behövs för att fullgöra granskningen enligt god revisionssed. Revisionens uppgift är att varje år granska både den kommunala verksamheten och som lekmannarevisorer även de kommunala bolagens verksamheter. Syftet är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. De granskar även om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen fungerar som kommunens regering. Styrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders verksamhet och de kommunala bolagen. Styrelsen följer frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning, bereder eller yttrar sig i ärenden till fullmäktige, tar hand om den ekonomiska förvaltningen samt verkställer fullmäktiges beslut. De ansvarar för att det finns en fungerande planerings- och uppföljningsprocess och samordnar detta arbetet mellan nämnderna. Kommunstyrelsen har en ledande och samordnande roll och har tolkningsföreträde om olika delar i organisationen inte är överens om tolkningar och tillämpningar. Kommunstyrelsen följer upp kommunens alla verksamheter likväl som den egna i enlighet med reglementet. Kommunstyrelsen består av 11 ledamöter. Under styrelsen finns förvaltning med anställda tjänstemän.

Nämnder

Kommunens politiska organisation är fastställd av kommunfullmäktige. I Heby kommun finns förutom kommunstyrelsen fem nämnder. För alla nämnder finns ett reglemente som anger vilket ansvarsområde varje nämnd har. Nämnderna ska följa de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och det ska ske inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige angivit. Nämnderna är ansvariga gentemot fullmäktige och ska regelbundet rapportera om sin verksamhet till fullmäktige. Nämnderna har också att se till att den interna kontrollen är tillräcklig. Nämnderna ansvarar även för finansiering av verksamheter som utförs i extern drift. Antal ledamöter bestäms av fullmäktige. Nämnderna har förvaltningar och anställda tjänstemän.

Kommunala bolag

Kommunen får efter beslut i fullmäktige lämna över vårderna av en kommunal angelägenhet till ett bolag. För helägda bolag ska fullmäktige fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten, utse samtliga styrelseledamöter och se till att fullmäktige får ta ställning i beslut av principiell art eller av större vikt. Kommun har valt att driva delar av sin verksamhet i bolagsform.

Hebyfastigheter AB och Hebygårdar AB, 100 procent

Sala Heby Energi AB, 12,5 procent

Kommunalförbund, gemensam nämnd och samordningsförbund

Kommunalförbund

Kommunalförbundet är en offentligjuridisk juridisk person som har egen rättskapacitet och är fristående i förhållande till sina medlemskommuner. Organisatoriskt är de uppbyggda på i princip samma sätt som en kommun. Heby kommun är medlem i kommunalförbundet Vafabmiljö som tar hand om sophanteringen i kommunen.

Heby kommun är medlem i kommunalförbundet VafabMiljö och har en andel motsvarande 4,6 procent i förbundet.

Gemensam nämnd

En kommun kan tillsammans med andra kommuner bilda så kallade gemensamma nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt särskilda författningar och för verksamheten i övrigt. En gemensam nämnd är, i motsats till kommunalförbund inte en egen juridisk person utan ingår i en av de samverkande kommunernas politiska organisation. Heby kommun ingår i följande gemensamma nämnder.

- Gemensam IT nämnd med Knivsta, Östhammars, Tierp och Älvkarleby kommuner
- Uppsala läns överförmyndarnämnd

Samordningsförbund

Ett samordningsförbund är ett fristående organ för möjliggörande av samordnade rehabiliteringsinsatser både operativt och strukturellt.

Heby kommun är medlem i Samordningsförbundet Uppsala län.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

I avsnittet presenteras faktorer som är viktiga för bedömningen av den kommunala koncernens resultat och ekonomiska ställning, som inte redovisas i resultat-, balansräkning och kassaflödesanalys. Avsnittet inleds med en beskrivning av omvärldsfaktorer och verksamhetsrisker. Därefter lämnas upplysning om finansiella risker och riskhantering och avslutningsvis redovisas pensionsförpliktelser.

Omvärldsrisker

Omvärldsläget bjuder i nuläget på stora utmaningar där kommunen behöver ha en robusthet i såväl organisation som system och rutiner för att kunna hantera situationen. Beslutsfattare på alla nivåer behöver ha nödvändig information utifrån sina olika roller och positioner. I pågående planeringsprocess med sikte på perioden 2027 till 2029 fokuseras områdena demokrati, demografi och kompetensförsörjning som bedöms bjuda en extra utmaning såväl på kort som lång sikt.

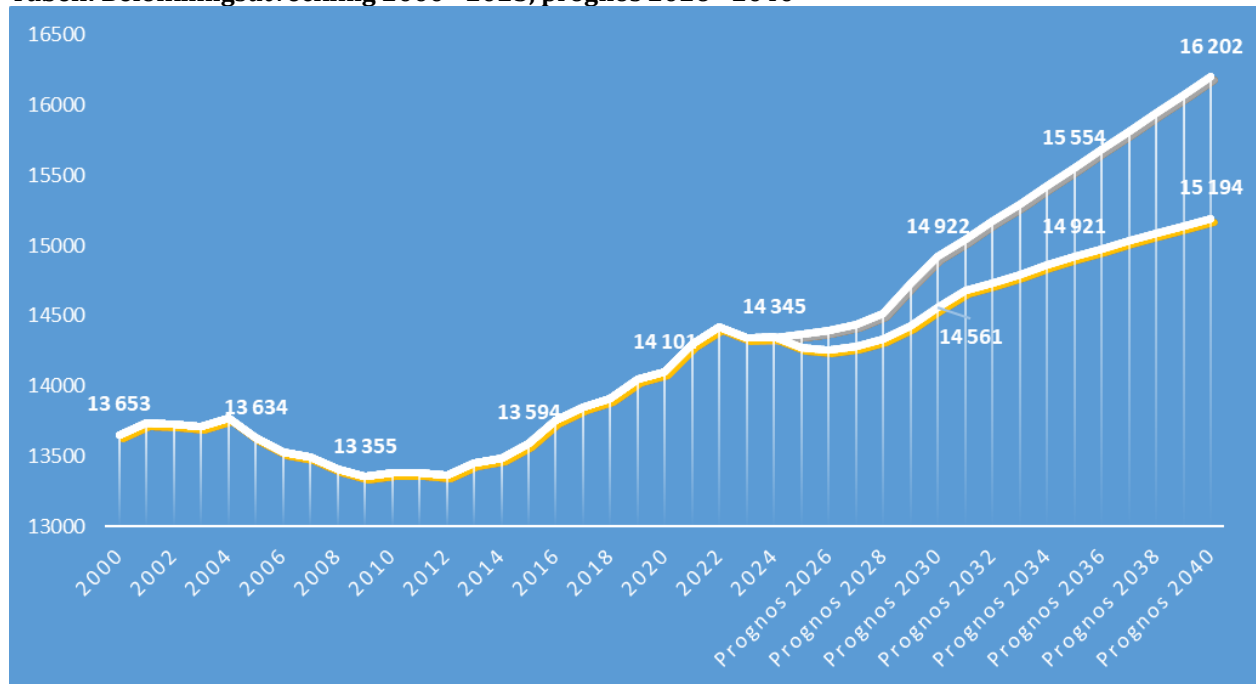
Nu rådande situation har präglats av en lång och utdragen lågkonjunktur där samhällsekonomin befinner sig i en återhämtningsfas. Kortsiktigt finns det stora risker genom nu pågående konflikt mellan USA, Israel och Iran. Påverkan sker redan vad gäller drivmedelspriser som har ökat kraftigt sedan konflikten inleddes i slutet av februari. Vid en lång och möjligtvis eskalerad konflikt kan det som konsekvens leda till spridningseffekter som ger negativ påverkan på samhällsekonomin. Hushållen i Sverige som förväntas dra oss ur lågkonjunkturen kan med ökad osäkerhet komma att minska sin konsumtion och därmed tappar återhämtningsfart.

Heby kommun är mot bakgrund av svaga resultat under senare år och en oerhört svag budget 2026 extra sårbara för en svagare samhällsekonomisk utveckling. Kommunen har en svag skattekraft, en hög försörjningskvot och en ogynnsam demografisk utveckling. Tillsammans med en problematik med socioekonomiska faktorer gör det kommunen extra sårbar för osäkra samhällsekonomiska förutsättningar.

Påverkansfaktorer som det säkerhetspolitiska läget i Europa, inflationens utveckling, räntenivåer och konjunkturförsvagning har direkt och indirekt betydelse för kommunens finansiella förutsättningar, investeringsplanering samt i förlängningen möjligheten att upprätthålla verksamhet med god kvalitet. Samtidigt ökar kraven på långsiktig motståndskraft (resiliens), digital anpassningsförmåga och fortsatt omställning mot en hållbar utveckling. Sammantaget innebär detta ett ökat behov av aktiv omvärldsbevakning och beredskap i styrning och planering. Fokus behöver fästas vid en fungerande styrning av verksamheten med ständigt fokus på våra kärnuppdrag vilka förväntas fungera utan störning oberoende av risker.

Arbetslösheten i kommunen är högre än såväl rikssnittet som den för Uppsala län. Såväl nationellt som för Uppsala län noteras en positiv utveckling gällande arbetslösheten. Arbetslösheten i Sverige har gått ner från 7,1 procent till 6,7 procent under första kvartalet 2026. Uppsala län har en arbetslöshet efter första kvartalet uppgående till 6,1 procent där arbetslösheten i Heby kommun uppgår till 7,3 procent. I länet är det enbart Älvkarleby som har en högre arbetslöshetssiffra i första kvartalet 2026, 7,8 procent. I kommunen är det fortsatt bland utrikes födda som det är höga arbetslöshetstal. I denna grupp är arbetslösheten över 20 procent.

Fram till 2022 hade kommunen en stark befolkningsökning med ett ökning från 13 364 invånare till 14 421 invånare. Under denna period var ökningstakten i genomsnitt drygt 100 invånare per år. Efter år 2022 har antalet invånare minskat ner till 14 275 invånare år 2025. Det är en minskning med cirka 150 invånare eller motsvarande i genomsnitt 50 invånare per år. Tidigare upprättade prognoser har räknat med en väsentligt större befolkningsökning än den som tagits fram under våren 2026. Det finns en risk att även den nu nedreviderade befolkningsprognosen är allt för positiv såväl i ett kort som mer långsiktigt perspektiv.

Tabell: Befolkningsutveckling 2000 - 2025, prognos 2026 - 2040

Den övre kurvan visar kommunens befolkningsprognos från föregående år och omfattar därmed perioden 2025 till 2040. Av den nedre kurvan, som är den nya befolkningsprognosen, framgår en väsentlig revidering av befolkningsökningen. I genomsnitt har den årliga förändringen halverats från cirka 0,8 procent till 0,4 procent. Förklaringen är lågt barnafödande och ett lägre flyttnetto. Från toppåret 2022 då invånareantalet uppgick till 14 421 invånare innebär den nya prognosen en i princip oförändrad befolkningsnivå fram till 2030. Samtidigt visar den demografiska utvecklingen på färre barn i förskola och skola samt fler äldre som på sikt kommer att behöva insatser från den kommunala äldreomsorgen. Demografin utmanar och påverkar på flera olika sätt såväl förutsättningar som förmåga att klara viktiga samhällsuppdrag.

Verksamhetsrisker

Kommunen har under en längre tid fokuserat kompetensförsörjningen som en av de främsta verksamhetsriskerna. Utan rätt kompetens kommer kommunen att ha svårt att fullgöra sina viktiga uppdrag och nödvändiga välfärdstjänster. På lite sikt kommer detta att vara ett än större problem då den demografiska utvecklingen tydligt visar att morgondagens arbetskraft inte kommer att räcka till.

Perspektivet på dessa frågor behöver hållas såväl brett som högt då det dels handlar om att stärka kommunen som arbetsgivare i såväl kort som långt perspektiv dels planera för att det är annan och ny kompetens som kommer att krävas i framtiden. Den tekniska utvecklingen ställer krav på ny kompetens och nya förmågor i såväl kärnverksamhet som i stödjande funktioner. Oförmåga eller tröghet i denna omställning innebär en stor verksamhetsrisk.

Kommunkoncernen genomför ett omfattande investeringsprogram vilket ger en finansiell belastning under en period. De investeringar som genomförs i nya fastigheter leder långsiktigt till en högre kostnadsnivå i verksamheten. Så är fallet när nya skolor har tagits i bruk och så kommer det även att vara när nytt vårdboende etableras under år 2028. Det omfattande investeringsprogrammet ger förutsättningar att trygga verksamheten för framtiden men det innebär samtidigt att det tar ett ianspråk ekonomisk utrymme.

Frågor som rör cyber- och informationssäkerhet har fått en allt större betydelse då tekniska lösningar, system och digitalisering också ökar sårbarheten och därmed innebär det en verksamhetsrisk. Samtliga verksamheter arbetar med en kontinuitetsplanering som en del i kommunens arbete med att säkerställa fungerande verksamheter även i en situation av samhällsstörningar.

Finansiella risker

Det av kommunfullmäktige beslutade finansreglementet innehåller mål för finansverksamheten, grundläggande principer i form av hållbarhet och etik, riskhantering samt övergripande reglering av kapital-, likviditets- och skuldförvaltning. Kommunstyrelsen som ansvarig nämnd har utfärdat närmare reglering av det av fullmäktige beslutade reglementet i Riktlinje för finansverksamhet. Här framgår bland annat de riskbegränsningar som gäller för ränterisk, refinansieringsrisk, likviditetsrisk, kreditrisk, valutarisk samt

operativ risk.

Ränterisk är risken för negativ resultateffekt vid förändrade marknadsräntor, refinansieringsrisken utgörs av risken för att lån inte kan förnyas på rimliga villkor, likviditetsrisken är risken för att kommunen inte kan fullgöra sina betalningar i rätt tid, kreditrisken är risken för att motparten inte kan fullgöra sina betalningar i rätt tid, valutarisken är att en risk för förluster till följd av växelkursförändringar och slutligen utgör den operativa risken risker för förlust till följd av brister i processer, system och rutiner.

Styrdokumentet inom området gäller för Heby kommuns samlade verksamhet, inklusive de helägda kommunala bolagen i de riskbedömningar som görs. Vad gäller exempelvis borgensavgift så gäller det för samtliga parter som kommunen har ett borgensåtagande.

Ränterisk

Den genomsnittliga räntebindningstiden i skuldportföljen ska uppgå till 2-4 år. Högst 50 procent av portföljen får ha ränteförfall inom 12 månader.

Den genomsnittliga räntebindningstiden uppgår till 2 år och 8 månader. Andel med förfall inom 12 månader uppgår till 15,8 procent.

Bedömning

Heby kommunkoncern bedöms hantera ränterisken i enlighet med kommunens riktlinje för finansverksamhet och finansreglementet.

Refinansieringsrisk

Den genomsnittliga kapitalbindningen ska uppgå till 1 - 6 år. Högst 50 procent av lånevolymen får förfalla inom 12 månader.

Den genomsnittliga kapitalbindningen uppgår till 2 år och 2 månader. Andelen med förfall inom 12 månader uppgår till 15,8 procent.

Bedömning

Heby kommunkoncern bedöms hantera refinansieringsrisken i enlighet med kommunens riktlinje för finansverksamhet och finansreglemente.

Kredit och likviditetsrisk

Kommunkoncernen ska upprätthålla en betalningsberedskap motsvarande minst 60 betalningsdagar.

Betalningsberedskapen för kommunen uppgår till 36,9 dagar per den sista mars. OBS. uppdatera med bolaget.

Notering: I det uppdaterade styrdokumentet har tidigare 90 dagar ersatts med en betalningsberedskap om 60 dagar. Den tidigare definitionen var nettoutbetalningar vilket i ovanstående mått har ersatts med bruttoutbetalningar.

Bedömning

Kommunen håller en god betalningsberedskap enligt den rapportering som lämnas per 30 mars. Översyn av skrivningen i styrdokumentet behöver ske.

Valutarisk

Upplåning och placering i utländsk valuta är inte tillåten.

Kommunkoncernen har inga placeringar i utländsk valuta.

Bedömning

Kommunen uppfyller kravet

Operativ risk

Säkerställs genom separering av beslut, verkställighet och kontroll samt dokumenterade rutiner.

Kommunkoncernen

Bedömning

Genom regelverk inom området, delegationsordning med mera säkerställs roller och beslutsnivåer i organisationen. Det gäller såväl beslut som verkställighet av beslut. Beslut är separerade och bygger i förekommande fall på en behörighetsstyrning genom två i förening. Det senare exempelvis vid upptagande av lån. Det finns även en behörighetsstyrning i bank- och ekonomisystem. Det finns dokumenterade rutiner inom området som för närvarande är föremål för översyn och uppdatering.

Pensionsförpliktelser

De kommunala bolagen har försäkringslösning gällande pensionsåtaganden för medarbetare i bolagen. Kommunen har olika pensionsförpliktelser som i de olika avtalen är avgiftsbaserade (kostnad hos kommunen och förvaltda externt), avsättning i balansräkning eller ansvarsförbindelse för åtagandet. Tillsammans med Uppsala och Tierps kommuner har Heby kommun placerat en del av åtagandet i ansvarsförbindelsen i en pensionsstiftelse. I Uppsala läns pensionsstiftelse (ULP) har Heby kommun tryggt åtaganden för pensionstagare upp till födda 1948, vilket motsvarar ungefär 30 procent av den totala ansvarsförbindelsen. Kommunen tillämpar sedan 2024 RKR R20 där den tryggade delen av ansvarsförbindelsen ingår i kommunens räkenskaper. Gottgörelse planeras att tas ut för år 2025 med 6,8 miljoner kronor och några nya åtaganden har hittills inte gjorts under perioden.

De samlade pensionskostnaderna har under 2026 ligger på budgeterad nivå. Rådande nivå på inflationen gör denna post mer förutsägbar än den var under den tidigare inflationstunga perioden.

Den avgiftsbestämda pensionen innebär att arbetsgivaren betalar in en viss procentuell del av medarbetarens lön. När det gäller avsättning så ligger den i kommunens balansräkning och värdesäkras enligt givna principer. Ansvarsförbindelsen gäller äldre pensionsåtaganden som intjänats av medarbetare före 1998. Den senare finns vad gäller den tryggade delen i kommunens balansräkning. Övrig del av ansvarsförbindelsen värdesäkras och är tryggad genom att kommunen löpande tar kostnaden för utbetalning av dessa pensioner.

Kommunens pensionsförpliktelser	Utfall Q1 2026	Bokslut 2025	Bokslut 2024
a) Avsättning inklusive särskild löneskatt	198,9	197,9	186,3
b) Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt*	240,0	242,9	252,8
Summa pensionsförpliktelse (inkl. pensionsstiftelse):	438,9	440,8	439,1
* varav			
Pensionsförpliktelser tryggad i pensionsstiftelse	48,8	54,4	59,6
Särskild löneskatt på tryggad ansvarsförbindelse	11,8	13,2	14,5
Summa tryggad del av ansvarsförbindelsen:	60,6	67,6	74,1
Förvaltda pensionsmedel - marknadsvärde			
Totalt kapital, pensionsförpliktelse	80,6	81,6	86,9
Summa förvaltda pensionsmedel:	80,6	81,6	86,9
Finansiering			
Återlånade medel	358,3	359,2	352,2
Konsolideringsgrad	18,5 %	18,5 %	19,8 %

Känslighetsanalys

Känslighetsanalys

Känslighetsanalysen ska ge beslutsfattare ett stöd i bedömningar av hur olika faktorer påverkar kommunens resultat. Den ger insikter till stöd för strategier för att hantera risker som är mest sannolika att inträffa.

Avsnittet delas upp i det som utgör en övergripande del och en del som omfattar effekter relaterat till volymförändringar i verksamheten.

Tabell: Känslighetsanalys resultatpåverkan övergripande

Förändringsfaktor	Förändring	Påverkan på årets resultat
Skatteunderlag	±1 %	± 11,5 mnkr
Förändrad utdebitering	±1 krona	± 34,6 mnkr
Befolkningsförändring	±100 invånare	± 8,1 mnkr
Löneökningar, exklusive PO-pålägg	±1,0 procentenheter	± 4,9 mnkr
Pensionskostnader	±1 %	± 0,5 mnkr
Räntekostnader (koncernen)	±1 procentenhet	± 7,3 mnkr

De första tre förändringarna visar effekten på finansieringen i form av skatter och generella statsbidrag. När det gäller effekt vid befolkningsförändring så är det enbart effekten på finansieringen som omfattas. En befolkningsförändring innebär samtidigt tillkommande eller minskade kostnader och intäkter i verksamheten.

Tabell: Känslighetsanalys resultatpåverkan verksamheter

Förändringsfaktor	Förändring	Påverkan på årets resultat
Verksamhetens intäkter	±1 %	± 0,8 mnkr
Hysesförändring	±10 %	± 9,6 mnkr
Elkostnader	±10 %	± 0,6 mnkr
Försörjningsstöd	±10 %	± 2,6 mnkr
Nettokostnad, förskola	±10 elever	± 1,8 mnkr
Nettokostnad, grundskola f-9	±10 elever	± 1,3 mnkr
Nettokostnad, gymnasieskola	±10 elever	± 1,5 mnkr
Bruttokostnad, särskilt boende	±10 brukare	± 12,87 mnkr

De avslutande fyra förändringarna är hämtade ur Kolada och baseras på uppgifter från bokslut 2024. Förändringen är i dessa delar en förenkling då den inte tar hänsyn till vare sig kvarvarande fasta kostnader vid volymminskning eller tillkommande kostnader vid utökad verksamhet. Uppgifterna ger dock en indikation på hur kostnader förändras med ändrad verksamhetsvolym inom de större verksamhetsområdena.

Händelser av väsentlig betydelse

Inför år 2026 genomfördes ett förberedande arbete för övergång i ett nytt samverkansavtal gällande bygg- och miljöverksamhet. Redan under 2025 förbereddes för det nya avtalet genom överlämnade från den tidigare förvaltningen i Sala kommun samt viss rekrytering av personal. Målbilden är att det nya avtalet ska ge förutsättningar för en effektivare organisation och verksamhet. Den inledande uppföljningen under året visar på vissa problem dels genom att vissa kostnader för eftersatta rutiner i tidigare organisation påverkar den nya dels i att det finns risk för viss överdimensionering. Kostnader för genomgång och skanning av gamla akter innebär merkostnader i ny förvaltning. När det gäller överkapacitet eller överdimensionering behöver detta utredas gemensamt mellan de båda organisationerna.

Den gemensamma IT-organisationens styrdokument har tillsammans med ekonomimodellen varit föremål för översyn. Ursprunglig plan var att ärendet skulle färdigställas för beslut i IT-nämnden i november 2025. Av olika skäl har arbetet dragit ut i tid vilket har inneburit viss osäkerhet bland annat kring vilka ekonomiska förutsättningar som ska gälla för kommande budget- och planperiod. Den föreslagna ekonomimodellen innebär en tydlig förenkling samtidigt som en tillräckligt korrekt och rättvis kostnadsfördelning uppstår. Tidigare ekonomimodell har varit allt för komplex vilket bidragit till oklarheter och onödigt administration. Den nya ekonomimodellen har ännu inte beslutats av IT-nämnden.

Arbetet med den nya översiktsplanen har fortsatt och slutförts under våren 2026. Kommunfullmäktige antog

den aktuella översiktsplanen vid sitt sammanträde den 21 april 2026. Planen tar sikte på en vision om ett samhälle med 17 000 invånare år 2040.

Vård- och omsorgsnämnden planerar att öppna det sista hemvistet vid Lövsta vårdboende vilket är nödvändigt mot bakgrund av föreliggande behov av boendeplatser i kommunen. Arbetet med det nya vårdboendet i Östervåla har inletts och planen är ett färdigställande under andra halvåret 2028.

Kommunen utvärderar för närvarande det elavtal som ingicks från och med år 2024 då detta löper ut per 31 december 2026.

Avtal med Tärnsjö Garveri rörande rening av avloppsvatten sades upp under 2025, och ett nytt avtal är framtaget i linje med nu gällande lagstiftning för beslut i samhällsbyggnadsnämnden under försommaren.

Kommunstyrelsen har senare under våren tagit ställning kring ett avtal om samverkan inom inköps- och upphandlingsområdet. Förslaget till kommunfullmäktige är att etablera en gemensam inköpscentral tillsammans med Tierps kommun. De vinster som ska uppstå är en mindre sårbar och effektivare inköpsorganisation för båda kommunerna.

Kommunkoncernen är inne i en tung investeringsperiod där förskola och skola i Harbo är färdigställd under årets inledning. Kommunen har från och med april övertagit fastigheten och verksamheten startar successivt upp i nya lokaler. Det nya vårdboendet i Östervåla är ett projekt med en totalbudget på drygt 230 miljoner kronor vilket löper fram till år 2028. Kommunstyrelsen utreder möjligheterna att lokalisera kommunala verksamheter till Tegelbackens tidigare vårdboende i Heby, vilket kan innebära ytterligare investering kommande år. Långsiktigt ska det dock leda till en effektivare lokalförsörjning.

Kommunen har för närvarande en svag demografisk utveckling där det är en försiktig utveckling på bostadsmarknaden i kommunen. Det kommunala bostadsbolaget, Hebygårdar AB, noterade en ökad vakansgrad under föregående år vilket är viktigt att noggrant följa över tid.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I kvartalsrapporten görs en översiktlig bedömning av god ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning. Rapporten är något förenklad och fördjupas sedan i den formella delårsrapporten efter utfall per 31 augusti 2026.

Den samlade kommunkoncernen redovisas övergripande i kvartalsrapporten då ett komplett koncernbokslut inte upprättas vid detta tillfälle. Bolagen redovisas istället utifrån periodutfall och årsprognos efter det första kvartalet.

Sammanfattningsvis noteras att god ekonomisk hushållning utmanas under aktuell period då finansieringen försvagas. För kommunen är det viktigt att hantera situationen så att åtgärder inte får långsiktiga konsekvenser i kärnverksamheten.

God ekonomisk hushållning

Analysen i kvartalsbokslutet visar att god ekonomisk hushållning utmanas. Delvis har de finansiella måtten anpassats till att överbrygga lågkonjunkturen men ett resultatmässigt. De finansiella målen har varit svåra att upprätthålla då den finansiella utvecklingen går åt fel håll. Kommunfullmäktige har tagit hänsyn till detta i beslutad mål- och budget för perioden 2026 till 2028. En plan för ett återställande av resultat på en högre nivå är nödvändigt att upprätta och genomföra så snart detta är möjligt.

Vad gäller inriktningsmålen så konstateras i analysen i årsredovisningen 2025 att det finns utmaningar inom flera områden. Trots den positiva utvecklingen gällande målet för barn och unga kvarstår behovet att prioritera stärkta aktiviteter är nödvändiga främst gällande inriktningsmålet barn och unga. Det föreligger även utmaningar inom andra målområden.

Den samhällsekonomiska utvecklingen har pekat på en övergång i en återhämtningsfas där konjunkturen sedan bedöms ta fart. Sannolikt ligger Heby kommun i en fördröjd återhämtningsfas då såväl arbetslöshet som behov av ekonomiskt bistånd för närvarande ökar. Låg egen skattekraft, hög försörjningskvot och demografisk utveckling är andra faktorer som påverkar kommunens återhämtningsfas.

Precis på samma sätt som redovisades i kvartalsrapporten år 2025 bedöms ett resultat i nivå om lägst två procent av skatter och generella statsbidrag kunna uppnås tidigast år 2030. Då måttet avläses som ett genomsnitt över fyra år tar det ytterligare några år av bättre resultat,

Det finns ingen känd information ur nämndernas rapportering om väsentliga förändringar i status gällande inriktningsmålen i förhållande till rapporteringen i årsredovisningen. Det görs ingen fördjupad analys av målen i kvartalsrapporten. Enligt riktlinjen för mål och budget kommer en mer genomgripande översyn av styrmodellen att genomföras efter valet hösten 2026.

Kommunfullmäktige antog hösten 2025 en reviderad riktlinje för god ekonomisk hushållning och resultatreserv. Av denna framgår som en övergripande princip att kommunen ska bedriva sin verksamhet effektivt och långsiktigt inom ramen för tillgängliga resurser. Ingen generation ska behöva betala för det som tidigare generation förbrukat. Innevarande år bjuder en utmaning i att säkerställa att intäkterna överstiger kostnaderna. Prognosen i kvartalsrapporten indikerar en negativ avvikelse vilken behöver åtgärdas under resterande del av året. Det finns en relativt tydlig bild över var den ekonomiska obalansen ligger. Generellt noteras att den primärt orsakas av en sämre finansiering genom skatter och generella statsbidrag. Det bedöms fortsatt vara en god budgetdisciplin och kontrollerad kostnadsutveckling. För att klara innevarande års resultat kommer det dock att krävas en överleverans av verksamheterna.

Ekonomiskt resultat

Periodresultatet

Det görs ingen så kallad konsolidering i kvartalsbokslutet. En konsolidering innebär en avgränsning till kommunkoncernens ekonomi med omvärlden. Interna poster mellan ingående parter tas bort så att enbart koncernexterna poster är kvar. Det innebär praktiskt att sådant som är interna "vinster" exkluderas i resultat och prognos. Hebyfastigheter AB är moderbolag och Hebygårdar AB dotterbolag i koncernen Hebyfastigheter AB. Inte heller här görs någon konsolidering av koncernen i kvartalsbokslutet. I denna rapportering redovisas respektive juridisk person separat.

Kommunen har en samlad verksamhet som är bättre än budget där det enbart är bygg- och miljönämnden som har en negativ budgetavvikelse. Den försämrade finansieringen har under årets inledning balanserats av verksamheternas och finansnettots budgetöverskott.

De kommunala bolagen redovisar sammantaget en budget i balans under årets inledning.

Periodens resultat	Utfall januari - mars 2026	Budget januari - mars 2026	Utfall januari - mars 2025
Hebyfastigheter AB	-0,1	1,4	1,2
Hebygårdar AB	1,1	-0,5	0,9
Kommunen	-7,3	-17,2	-14,7

Sammanfattningsvis noteras en god budgetbalans för ingående enheter i Heby kommunkoncern.

Budgetföljsamhet drift

Utvecklingen under årets första tre månader är snarlik den från föregående år. Skillnaden är dock att den skattefinansierade verksamheten ligger något bättre till innevarande år. Mot bakgrund av den prognostiserade försämringen gällande finansieringen är det en viktig förutsättning. Precis som i fjol kommer det att krävas att det är nämnderna tillsammans med finansnettot som bidrar till förutsättningen om en budget i balans.

Resultat	Utfall januari - mars 2026	Utfall januari - mars 2025	Prognos 2026	Utfall 2025
Budgeterat resultat	-17,2	-17,9	1,2	10,0
Skattefinansierad verksamhet	7,2	4,0	-0,6	2,3
Skatteintäker	-0,4	-0,5	-12,4	-7,8
Generella statsbidrag	0,1	-1,6	0,5	-1,1
Finansnetto	2,8	0,7	2,7	3,8
Taxe- och avgiftsfinansierad verksamhet	0,0	0,6	0,0	0,0
summa budgetavvikelse	9,8	3,2	-9,8	-2,8
Periodens resultat	-7,3	-14,7	-8,6	7,2

Som framgår är det en bättre marginal budgetmässigt efter årets första tre månader i jämförelse med föregående år. Med samma utveckling som föregående år finns det potential till en positiv budgetavvikelse med 4 miljoner vid årets slut. Allt annat lika skulle det innebära ett resultat som närmar sig ekonomisk balans. Även finansnettot bör kunna förbättras någon med vilket ytterligare skulle kunna bidra till bättre ekonomisk balans.

Vaksamhet behöver iakttas kring frågan om nuvarande kostnadsnivå i skattefinansierad verksamhet kan försvaras med den finansiering som kommer med skatter och generella statsbidrag. Vikten av en styrning mot de finansiella målen och ett successiv återställande av starkare resultat kommer att vara viktigt att beakta.

Budgetföljsamhet investeringsverksamhet

Kommunen har de senaste åren haft en omfattande investeringsverksamhet. Det innebär en belastning såväl i koncernens finansiering som resultatmässigt. Över tid har kommunen inte följt upprättade investeringsplaner. En förklaring är det rådande marknadsläget där vissa projekt har parkerats eller skjutits på framtiden. En annan förklaring är sannolikt att det finns en överambition i lagda planer vilken behöver åtgärdas. Detta inte minst mot bakgrund av den konkurrens som råder kring finansieringen då koncernen lämnar ett allt för begränsat bidrag via eget resultat.

Investeringar, koncernen Mnkr	Utfall januari - mars 2026	Utfall januari - mars 2025	Årsbudget 2026	Utfall 2025
Budgeterade investeringar	54,4	45,8	200,2	200,8
Skattefinansierad verksamhet, utfall	0,4	2,7	33,7	27,5
Avgiftsfinansierad verksamhet, utfall	2,4	0,9	13,2	7,2
Bolagen, utfall	33,5	26,8	153,3	137,6
summa investeringar	36,4	30,4	200,2	172,3
Summa avvikelse mot budget	18,0	15,4	0,0	28,5

Som framgår av tabellen ovan är det en låg investeringstakt hos kommunen i förhållande till den årsplan som ligger. Noterbart är att avgiftsfinansierad verksamhet är den som ligger bäst i fas vilket förklaras bland annat av pågående investering i ledningsnät inom Va-verksamheten.

Även bolagen håller uppe sin investeringstakt relativt väl där avslut av Harbo förskola och skola har skett under årets inledning. Nästa större projekt som är uppstartat är nya Tallgården som planeras att färdigställas under 2028. Tyngdpunkten i den investeringen ligger på år 2027.

Åtgärdsplan

Enligt kommunens regelverk ska nämnd där ekonomisk obalans uppstår fatta beslut om åtgärder för att återställa till beslutad budget. I perioden är det vård- bygg- och miljönämnden som har en negativ budgetavvikelse. Utredning av åtgärder för att säkerställa en bättre budgetbalans behöver beslutas av nämnden. När det gäller årsprognoser så är det utöver bygg- och miljönämnden även vård- och omsorgsnämnden som anger en negativ budgetavvikelse. Vård- och omsorgsnämnden har i sin kvartalsrapport angett åtgärder. Det behöver tydliggöras vilken effekthemtagning som förväntas och hur

mycket av denna effekt som kan tas hem redan 2026.

Mot bakgrund av den årsprognos som föreligger för finansieringen genom skatter och generella statsbidrag är det nödvändigt att den samlade verksamheten lämnar ett överskott. För att undvika ett negativt resultat enligt balanskravet och efterföljande krav på åtgärder är detta ett krav.

Balanskravsresultat

Balanskravsutredning	Prognos 2026	Bokslut 2025	Bokslut 2024
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0,0	0,0	0,0
Årets resultat enligt resultaträkning	-8,6	7,2	8,9
- Realisationsvinster	0,0	-1,9	-0,2
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0
+/- Orealiserade förluster och vinster i värdpapper	0,0	0,2	-0,8
+/- Återföring av orealiserade förluster och vinster i värdpapper	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjustering	-8,6	5,4	7,9
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0
+ Synnerliga skäl att inte återställa eget kapital	0,0	0,0	0,0
Balanskravsresultat	-8,6	5,4	7,9
Avsatt i resultatutjämningsreserv 2022 = 28,9 Mnkr			

Balanskravet innebär att kommunen behöver ha ett fastställt balanskravsresultat som inte är negativt. Om detta är att faktum vid årets slut behöver kommunfullmäktige fatta beslut om hur reglering ska ske. I denna tidiga prognos är det en signal om att vidta åtgärder och bevaka att kommunen undviker ett negativt resultat vid årets slut.

En fördjupad analys är nödvändig till stöd för ställningstagande om åtgärder för effekt gällande bygg- och miljöverksamhetens ekonomiska obalans. Dessa behöver sedan verkställas med målet att få effekt redan innevarande år. Åtgärderna behöver samordnas med Tierps kommun då det gäller den gemensamma förvaltningen.

Målsättningen är att kommunen genom åtgärder ska undvika ett slutligt resultat som det ovan presenterade. Den löpande uppföljningen tillsammans med kravet på fördjupningar ska säkerställa att en bättre ekonomisk balans ska uppnås.

Förväntad utveckling

De risker som presenterats under förvaltningsberättelsens riskavsnitt innebär en osäkerhet som kan komma att påverka utvecklingen framöver. Nu pågående planering för perioden 2027 syftar till att dels omhänderta de politiska prioriteringar som beslutats dels säkerställa en resultatmässig återhämtning.

Ur omvärldsanalysen lyfte demokrati, demografi och kompetensförsörjning som särskilt viktiga områden. Demokratien utgör fundamentet för den kommunala välfärden som finansieras gemensamt. Den utmanas i nuläget på flera sätt vilket behöver bevakas och mötas. Demografin utmanar genom en svag befolkningstillväxt. Det blir allt färre barn i förskolan och elever i skolan samtidigt som inflyttningen är svag. De äldre blir allt fler och på sikt ökar därför behovet av vård och omsorg. Kompetensförsörjningen är central för att kunna bemanna våra verksamheter. Den brist som redan finns inom vissa områden kan förväntas öka ytterligare i närtid. Kommunen behöver stärka sin roll som arbetsgivare för att behålla medarbetare och för att attrahera nya medarbetare.

Den samhällsekonomiska återhämtningen som för närvarande sker bedöms komma med viss eftersläpning i Heby kommun. Bedömningen är dock att det under 2027 ska kunna bli en bättre utveckling där arbetslösheten minskar och så även beroendet av exempelvis ekonomiskt bistånd.

Kommunens mål- och resultatstyrning ska utvärderas efter valet 2026 vilket innebär att det kan bli viss utveckling av kommunens framtida styrning.

Resultaträkning	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Verksamhetens intäkter	180,2	177,9	183,4	189,3	195,4
Verksamhetens kostnader	-1 260,8	-1 294,1	-1 324,6	-1 377,0	-1 423,8
Avskrivningar	-24,4	-30,8	-32,0	-31,7	-28,8
Verksamhetens nettokostnad	-1 105,0	-1 147,0	-1 173,1	-1 219,4	-1 257,2
Skatteintäkter	757,7	790,6	815,4	846,6	877,7
Generella statsbidrag	363,7	370,9	390,0	399,5	418,4
Verksamhetens resultat	16,3	14,6	32,3	26,7	38,9
Finansiella intäkter	15,9	2,3	2,3	2,3	2,3
Finansiella kostnader	-25,0	-15,7	-16,0	-22,9	-29,7
Resultat efter finansiella poster	7,2	1,2	18,6	6,2	11,5
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	7,2	1,2	18,6	6,2	11,5
Årets resultat, exklusive pensionsstiftelse	7,2	1,2	18,6	6,2	11,5

Den mål- och budget som nu presenteras innebär fortsatt resultat svagare än de finansiella målen. Svaga resultat noteras särskilt för planåren 2028 och 2029. Det förklaras delvis av införandet av ett nytt vårdboende från och med 2028. En plan för resultatmässig återhämtning kommer att krävas i syfte att svara upp mot god ekonomisk hushållning.

Ekonomisk redovisning

Drift - och Investeringsredovisning

Driftredovisning

	Januari-mars			Helår			Föregående år	
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse	Jan-mars	Bokslut
Kommunfullmäktige	-0,7	-0,7	0,0	-2,9	-2,9	0,0	-0,7	-3,1
Revisionen	-0,3	-0,4	0,0	-1,5	-1,5	0,0	-0,3	-1,3
Kommunstyrelsen	-26,5	-30,6	4,1	-101,4	-105,6	4,2	-31,8	-106,1
Vård- och omsorgsnämnden	-119,2	-119,2	0,0	-471,6	-467,1	-4,5	-113,2	-447,4
Kultur- och fritidsnämnden	-11,9	-12,2	0,3	-38,7	-38,7	0,0	-12,1	-37,5
Samhällsbyggnadsnämnden	-17,7	-20,6	2,9	-74,8	-75,5	0,6	-15,8	-65,3
Bygg- och miljönämnden	-3,6	-2,3	-1,3	-12,0	-8,9	-3,1	-2,3	-11,6
Utbildningsnämnden	-115,4	-116,5	1,1	-445,8	-446,4	0,6	-113,1	-426,6
Valnämnden	0,5	0,4	0,1	-0,4	-0,4	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens driftskostnad, exkl mark- och exploatering	-294,8	-302,0	7,2	-1 149,1	-1 147,0	-2,2	-289,4	-1 099,0
Mark- och exploatering	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	1,5	0,0	0,7
Verksamhetens driftskostnad inkl Mark- och exploatering	-294,8	-302,0	7,2	-1 147,6	-1 147,0	-0,7	-289,5	-1 098,3
Justeringsposter mellandrift och resultaträkning	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	-0,2	-6,7
Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader enligt resultaträkning	-294,8	-302,0	7,2	-1 147,6	-1 147,0	-0,7	-289,6	-1 105,0
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse	Jan-mars	Bokslut
Riktade statsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3	-7,0
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1
Finansiella kostnader	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,3
Summa justering	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	-0,2	-6,7

Investeringsredovisning, avslutade projekt

Investeringsredovisning	Utgifter sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Totalutgift	Beslutad totalutgift	Avvikelse	Utfall jan-mars	Budget 2026	Avvikelse 2026
Avslutade projekt						
Kommunstyrelsen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vård- och omsorgsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samhällsbyggnadsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Varav VA	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Utbildningsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avslutade projekt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Varav finansiell leasing	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Varav gåvor	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avslutade projekt kommunen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Investeringsprojekt, pågående projekt

Pågående projekt	Utgifter sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Beräknad totalutgift	Total budget	Avvikelse	Utfall jan-mars	Budget 2026	Avvikelse 2026
Kommunstyrelsen	-2,5	-7,0	4,5	0,0	-7,0	7,0
Vård- och omsorgsnämnden	-2,2	-2,2	0,0	0,0	-2,2	2,2
Kultur- och fritidsnämnden	-1,0	-2,0	1,0	0,0	-2,0	2,0
Samhällsbyggnadsnämnden	-54,1	-53,9	-0,2	-2,8	-35,3	32,5
-Varav VA	-21,3	-21,3	0,0	-2,4	-13,5	11,1
Utbildningsnämnden	-9,5	-9,5	0,0	0,0	-9,5	9,5
Summa pågående investeringsprojekt kommunen	-69,3	-74,6	5,3	-2,8	-56,0	53,2
-Varav finansiell leasing	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Varav gåvor	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa totalt pågående investeringar kommunen	-69,3	-74,6	5,3	-2,8	-56,0	53,2
Summa totalt investeringar kommunen	-69,3	-74,6	5,3	-2,8	-56,0	53,2

Resultaträkning (kommunen)

RESULTATRÄKNING	Januari-mars			Helår			Föregående år	
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse	Jan-mars	Bokslut
Verksamhetens intäkter	41,9	38,5	3,3	164,4	177,9	-13,5	42,7	180,2
Verksamhetens kostnader	-330,4	-334,3	3,9	-1 285,1	-1 294,1	9,0	-326,2	-1 260,8
Avskrivningar	-6,2	-6,3	0,0	-26,9	-30,8	3,9	-6,1	-24,4
Verksamhetens nettokostnad	-294,8	-302,0	7,2	-1 147,6	-1 147,0	-0,6	-289,6	-1 105,0
Skatteintäkter	197,3	197,7	-0,4	778,2	790,6	-12,4	190,9	757,7
Generella statsbidrag	92,9	92,7	0,1	371,4	370,9	0,5	89,6	363,7
Verksamhetens resultat	-4,6	-11,7	7,0	2,1	14,6	-12,5	-9,1	16,3
Finansiella intäkter	3,8	0,6	3,2	7,9	2,3	5,5	-1,9	15,9
Finansiella kostnader	-6,5	-6,1	-0,4	-18,5	-15,7	-2,8	-6,9	-25,0
Resultat efter finansiella poster	-7,3	-17,2	9,8	-8,6	1,2	-9,8	-17,9	7,2
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

RESULTATRÄKNING	Januari-mars			Helår			Föregående år	
Årets resultat	-7,3	-17,2	9,8	-8,6	1,2	-9,8	-17,9	7,2
Årets resultat exkl Pensionsstiftelsen	-7,3	-17,2	9,8	-8,6	1,2	-9,8	-17,9	7,3

Sammandrag över nämnders drift- och investeringsredovisning

Kommunstyrelsen

Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde

	Januari-mars			Prognos	Helår		Föregående år	
	Utfall	Budget	Avvikelse		Budget	Avvikelse	Jan-mars	Bokslut
Kommunfullmäktige	-0,7	-0,7	0,0	-2,9	-2,9	0,0	-0,7	-3,1
Revisionen	-0,3	-0,4	0,0	-1,5	-1,5	0,0	-0,3	-1,3
Kommunstyrelsen								
Politisk verksa	-0,8	-0,7	0,0	-3,0	-2,9	-0,1	-0,8	-3,0
Utvecklingsmedel	-0,6	-0,8	0,2	-2,4	-3,0	0,6	-0,7	-2,5
Sociala investeringar	-0,2	-0,4	0,2	-1,5	-1,5	0,0	-1,0	-3,9
Kommungemens. s	-0,9	-1,0	0,0	-3,7	-3,9	0,2	-1,0	-3,6
Räddningstjänst	-4,9	-4,7	-0,2	-19,4	-19,0	-0,4	-4,7	-18,2
IT	-2,6	-3,1	0,6	-10,7	-12,8	2,1	-3,1	-12,6
Överförmyndare/	0,3	-0,5	0,8	-1,1	-2,0	0,9	-0,5	-1,9
Arbetsmarknad	-0,6	-1,2	0,6	-2,0	-2,0	0,0	-0,1	-1,6
Central förvaltning	-12,3	-13,1	0,7	-53,1	-49,5	-3,6	-12,0	-51,7
Samhällsplanering	-1,4	-1,5	0,2	-5,4	-5,4	0,0	0,0	-2,7
Resultat	-24,9	-28,1	3,2	-106,7	-106,4	-0,4	-25,1	-106,1

Finansförvaltningen	Januari-Mars			Prognos	Helår		Föregående år	
	Utfall	Budget	Avvikelse		Budget	Avvikelse	Jan-mars	Bokslut
KPA pensionskostnader								
Pensioner	-15,1	-14,8	-0,3	-51,7	-52,5	0,8	-20,4	-57,2
Personalkostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2	-1,0
Arbetsgivaravgift	-38,7	-40,4	1,6	-157,6	-165,6	8,0	-35,8	-150,5
Intern intäkt arbetsgivaravgift	49,3	49,1	0,2	199,2	202,4	-3,3	47,0	197,2
Avtalsförsäkringar	-0,5	-0,2	-0,2	-0,9	-0,9	0,0	-0,4	-0,9
Internränta	1,2	1,3	-0,1	5,2	5,2	0,0	0,9	4,0
Citybanan	-0,1	-0,1	0,0	-0,3	-0,3	0,0	-0,1	-0,3
Övriga kostnader	1,3	1,5	-0,2	7,2	8,2	-1,0	1,3	4,7
Summa Finansförvaltningen	-2,5	-3,6	1,0	1,0	-3,5	4,6	-7,8	-4,0

Pågående investeringar

Pågående projekt	Utgifter sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Beräkna d totalutgi ft	Total budget	Avvikelse	Utfall jan-mars	Budget 2026	Avvikelse 2026
92 220 IT-investering	-2,5	-2,5	0,0	0,0	-2,5	2,5
92 600 Ks-Skrivare	0,0	-0,2	0,2	0,0	-0,2	0,2
92 226 Tillväxtfrämja	0,0	-4,0	4,0	0,0	-4,0	4,0
92 301 KS-Kapitaliser	0,0	-0,3	0,3	0,0	-0,3	0,3
Summa pågående investeringsprojekt	-2,5	-7,0	4,5	0,0	-7,0	7,0
Summa investeringar:	-2,5	-7,0	4,5	0,0	-7,0	7,0

Vård- och omsorgsnämnden

Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde

Verksamheter	Januari-Mars			Helår			Föregående år	
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse	Jan-Mars	Bokslut
Politisk verksamhet	-0,3	-0,3	0,0	-1,3	-1,3	0,0	-0,2	-1,0
Gemensam verksamhet	-10,4	-10,6	0,2	-40,5	-40,9	0,4	-9,2	-35,2
Äldreomsorg	-57,8	-58,5	0,7	-230,9	-229,8	-1,0	-55,0	-222,0
Funktionsstöd	-22,3	-24,0	1,6	-90,2	-92,1	1,9	-22,1	-87,6
Individ-och familjeomsorg	-28,4	-25,8	-2,6	-108,7	-102,9	-5,8	-26,7	-105,2
Summa	-119,2	-119,2	0,0	-471,6	-471,6	-4,5	-113,2	-447,4

Pågående investeringar

Pågående projekt	Utgifter sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Beräkna d totalutgi ft	Total budget	Avvikelse	Utfall jan-mars	Budget 2026	Avvikelse 2026
Elrullstolar	-0,5	-0,5	0,0	0,0	-0,5	0,5
Digitalisering	-1,0	-1,0	0,0	0,0	-1,0	1,0
Kopiatorer/skrivare	-0,7	-0,7	0,0	0,0	-0,7	0,7
Summa pågående investeringsprojekt	-2,2	-2,2	0,0	0,0	-2,2	2,2
-Varav finansiell leasing						
- Varav gåvor						
Summa investeringar:	-2,2	-2,2	0,0	0,0	-2,2	2,2

Kultur- och fritidsnämnden

Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde

Verksamheter	Januari-Mars			Prognos	Helår		Föregående år	
	Utfall	Budget	Avvikelse		Budget	Avvikelse	Jan-Mars	Bokslut
Politisk verksamhet	-0,1	-0,1	0,0	-0,3	-0,3	0,0	-0,1	-0,3
Fritidsverksamhet	-4,9	-5,4	0,5	-21,2	-21,2	0,0	-5,0	-17,2
Kulturverksamhet	-3,8	-3,6	-0,2	-13,4	-13,4	0,0	-4,1	-16,3
Föreningsverksamhet	-3,1	-3,1	0,0	-3,9	-3,9	0,0	-2,9	-3,7
Summa	-11,9	-12,2	0,3	-38,7	-38,7	0,0	-12,1	-37,5

Pågående investeringar

Pågående projekt	Utgifter sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Beräknad totalutgift	Total budget	Avvikelse	Utfall jan-mars	Budget 2026	Avvikelse 2026
Idrottsplatser	-0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,2	0,2
Upprustning idrottshallar	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	0,1
Teknisk utrustning	-0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,2	0,2
Upprustning anläggningar	-0,3	-0,3	0,0	0,0	-0,3	0,3
Bryggor badplatser	-0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,2	0,2
Konst Vittinge skola	0,0	-0,5	0,5	0,0	-0,5	0,5
Konst nya Harbo skola	0,0	-0,5	0,5	0,0	-0,5	0,5
Summa pågående investeringsprojekt	-1,0	-2,0	1,0	0,0	-2,0	2,0
Summa investeringar:	-1,0	-2,0	1,0	0,0	-2,0	2,0

Samhällsbyggnadsnämnden

Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde

Verksamheter SBN exkl. exploatering och VA	Januari-mars			Prognos	Helår		Föregående år	
	Utfall	Budget	Avvikelse		Budget	Avvikelse	Jan-mars	Bokslut
Politisk verksamhet	-0,1	-0,1	0,0	-0,6	-0,6	0,0	-0,1	-0,5
Förvaltningschef	-0,4	-0,5	0,1	-1,9	-1,9	0,0	-0,6	-1,8
Naturvård	0,0	-0,2	0,2	-0,9	-0,9	0,0	0,5	-0,1
Mark- och planering	-0,7	-0,9	0,2	-3,5	-3,5	0,0	-0,4	-1,9
Teknisk verksamhet	-5,3	-6,8	1,4	-20,8	-21,4	0,6	-4,8	-16,9
Kostverksamhet	-10,5	-11,1	0,6	-43,6	-43,6	0,0	-10,5	-41,4
Hållbarhet Miljö	-0,5	-1,0	0,4	-3,6	-3,6	0,0	-0,6	-2,8
Summa netto	-17,7	-20,6	2,9	-74,9	-75,5	0,6	-16,4	-65,3

Verksamheter	Januari-mars			Helår			Föregående år	
SBN enbart VA/Avfall	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse	Jan-mars	Bokslut
Resultat före ombokning VA	1,2	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,5	3,4
Ombokning mot resultatutjämningsfond	-1,2	0,0	-1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,4
Resultat VA	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0
Resultat före ombokning Avfall	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,6
Ombokning mot resultatutjämningsfond	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,6
Resultat Avfall	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Summa netto	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0

Verksamheter	Januari-mars			Helår			Föregående år	
SBN enbart exploatering	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse	Jan-mars	Bokslut
Markexploatering	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	1,5	0,0	0,7
Summa netto	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	1,5	0,0	0,7

Pågående investeringar

Pågående projekt	Utgifter sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Beräknad totalutgift	Total budget	Avvikelse	Utfall jan-mars	Budget 2026	Avvikelse 2026
<i>Gata och infrastruktur</i>	-6,7	-6,7	0,0	0,0	-6,7	6,7
<i>Park och allmänna platser</i>	-9,7	-9,7	0,0	-0,2	-8,1	7,9
<i>Dammanläggningar</i>	-7,0	-7,0	0,0	0,0	-2,2	2,2
<i>Naturvård</i>	-0,3	-0,3	0,0	0,0	-0,3	0,3
<i>Mark- och plan</i>	-0,9	-0,9	0,0	0,0	-0,8	0,8
<i>Kostverksamhet</i>	-0,8	-0,8	0,0	-0,1	-0,7	0,5
<i>Markexploatering</i>	-7,5	-7,3	-0,2	-0,1	-3,0	2,9
<i>VA verksamhet</i>	-21,3	-21,3	0,0	-2,4	-13,5	11,1
<i>varav VA exploatering</i>	-2,0	-2,0	0,0	-0,4	-2,0	1,6
Summa pågående investeringsprojekt	-54,1	-53,9	-0,2	-2,8	-35,3	32,4
Summa investeringar:	-54,1	-53,9	-0,2	-2,8	-35,3	32,4

Bygg- och miljönämnden

Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde

Verksamhet	Januari-mars			Helår			Föregående år	
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse	Jan-mars	Bokslut
Politisk verksamhet	0,1	0,1	0,0	0,5	0,5	0,0	0,1	0,4
Gem Bygg- och miljö	3,0	2,5	-0,6	11,1	9,9	-1,2	2,7	11,0
Bygg	-0,1	-0,4	-0,3	-1,4	-2,1	-0,7	-0,3	-1,4
Miljö- och hälsoskydd	0,0	-0,5	-0,5	-1,5	-1,6	-0,2	-0,4	-1,0
Livsmedel	0,0	-0,1	-0,1	-0,4	-0,6	-0,2	-0,1	-0,9
Alkoholandläggning	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0
Bostadsanpassning	0,6	0,7	0,1	3,5	2,8	-0,7	0,3	3,5
Summa netto	3,6	2,3	-1,3	12,0	8,9	-3,1	2,3	11,6

Utbildningsnämnden

Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde

Verksamheter	Januari-mars			Helår			Föregående år	
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse	Jan-mars	Bokslut
Politisk verksamhet	-0,2	-0,2	0,0	-0,9	-0,9	0,0	-0,2	-0,6
Bibliotek	-0,2	-0,2	0,0	-0,7	-0,7	0,0	-0,2	-0,7
Gemensamt barn och utbildning	-6,6	-7,5	0,9	-26,9	-28,1	1,2	-6,9	-25,8
Förskola	-24,6	-23,3	-1,3	-90,9	-89,9	-0,9	-23,7	-91,1
Pedagogisk omsorg	-0,1	-0,1	0,0	-0,3	-0,5	0,2	-0,1	-0,5
Fritidshem	-4,4	-4,4	0,0	-17,5	-17,0	-0,5	-4,1	-15,8
Förskoleklass	-3,3	-3,6	0,3	-12,8	-13,1	0,3	-3,5	-12,4
Grundskola	-47,4	-48,3	0,8	-178,2	-178,6	0,4	-47,6	-172,5
Anpassad grundskola	-4,2	-4,4	0,2	-15,7	-16,2	0,5	-3,8	-14,9
Anpassad gymnasieskola	-0,8	-1,4	0,6	-6,8	-6,8	0,0	-1,7	-5,8
Gymnasieutbildning	-20,2	-20,3	0,1	-85,2	-84,3	-0,9	-18,7	-76,7
Grundläggande vuxenutbildning	-0,6	-0,5	-0,1	-1,9	-1,8	-0,1	-0,5	-1,8
Gymnasial vuxenutbildning	-1,1	-0,8	-0,3	-2,8	-2,8	0,0	-0,9	-3,0
Komvux som särskild utbildning	-0,2	-0,2	0,0	-0,9	-0,9	0,0	-0,2	-0,8
Svenska för invandrare, SFI	-1,0	-1,1	0,0	-3,2	-3,6	0,4	-1,0	-4,0
Läringsutbildning	-0,5	-0,2	-0,3	-0,8	-0,8	0,0	-0,1	-0,2
LSS	0,0	-0,1	0,1	-0,3	-0,4	0,1	0,0	0,0
Summa netto	-115,4	-116,5	1,1	-445,8	-446,4	0,6	-113,1	-426,6

Pågående investeringar

Pågående projekt	Utgifter sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Beräkna d totalutgi ft	Total budget	Avvikelse	Utfall jan-mars	Budget 2026	Avvikelse 2026
Kopieringsmaskiner/skrivare	-6,0	-6,0	0,0	0,0	-6,0	6,0
Möbler	-2,0	-2,0	0,0	0,0	-2,0	2,0
Utom- och inomhusmiljö	-1,5	-1,5	0,0	0,0	-1,5	1,5
	-9,5	-9,5	0,0	0,0	-9,5	9,5
Summa investeringar:	-9,5	-9,5	0,0	0,0	-9,5	9,5

Bolagsredovisning

Hebyfastigheter AB

Ekonomisk uppföljning

Resultaträkning	Bokslut 2025	Budget jan-mars 2026	Utfall jan-mars 2026	Avvikelse	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse
Intäkter	89,2	24,0	23,1	-0,8	95,8	97,2	1,4
Fastighetskostnader	-75,8	-19,0	-20,5	-1,5	-75,9	-81,0	-5,1
Rörelseresultat	13,4	5,0	2,6	-2,4	19,9	16,2	3,7
Finansiella poster	-9,3	-3,2	-2,7	0,5	-13,0	-13,0	0,0
Res. efter finansiella poster	4,1	1,7	-0,1	-1,8	6,9	3,2	-3,7
Bokslutsdispositioner	-1,0	-0,4	0,0	0,4	-1,4	-0,7	0,7
Resultat	3,1	1,4	-0,1	-1,5	5,5	2,6	3,0

Pågående projekt	Ack utfall	Total budget	Avvikelse	Bokslut 2025	Budget 2026	Årets inv	Överförs från tidigare
Harbo skola	-142,1	-140,0	-2,1	-122,2	-24,0	-19,9	0
Diverse investeringar	-23,0	-23,8	0,8	-21,2	-16,4	-1,8	7,4
Summa pågående investeringar	-165,1	-163,8	-1,3	-143,4	-40,4	-21,7	7,4
Summa ingående belopp	-143,4						

Hebygårdar AB

Ekonomisk uppföljning

Resultaträkning	Bokslut 2025	Budget jan-mars 2026	Utfall jan-mars 2026	Avvikelse	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse
Intäkter	96,1	23,8	24,8	1,0	95,1	96,2	1,1
Fastighetskostnader	-84,4	-21,2	-20,7	0,5	-84,8	-85,4	-0,6
Rörelseresultat	11,7	2,6	4,1	1,5	10,3	10,9	0,6
Finansiella poster	-9,3	-3,1	-2,7	0,5	-12,3	-12,3	0,0
Res. efter finansiella poster	4,1	-0,5	-0,1	-1,8	-2,0	-1,4	0,6
Bokslutsdispositioner	-1,0	-0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0
Resultat	3,1	-0,5	-0,1	-1,5	-2,0	-1,4	0,6

Pågående projekt	Ack utfall	Total budget	Avvikels e	Bokslut 2025	Budget 2026	Avvikels e	Överförs
Nya Tallgården	-6,9	-235,0	228,1	-5,7	-104,4	97,5	0,0
Diverse investeringar	-4,9	-15,0	10,1	-4,7	-15,0	10,1	0,0
Summa pågående investeringar	-11,8	-250,0	238,2	-10,4	-119,4	107,6	0,0
Summa ingående belopp	10,4						

Särredovisning Vatten och avlopp

Separat bilaga

Kvartalsrapport 2026-03-31

Särredovisning för VA-verksamhet

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
Verksamheten	3
Betydande händelser under året.....	3
Måluppfyllelse	3
Verksamhetsmått.....	4
Ekonomi	5
Utfall.....	5
Investeringar.....	6
Taxor	6
Redovisningsprinciper.....	7
Intäkter från VA-taxan	7
Investeringsfond	7
Materiella anläggningstillgångar	7
Finansnetto	8
Avsättning pensioner.....	8
Fördelning av gemensamma kostnader	8
Finansiella rapporter	9

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Heby kommuns vatten- och avloppsverksamhet (VA) ansvarar för produktion och distribution av dricksvatten, avledning och rening av avloppsvatten och dagvatten samt drift, underhåll och förnyelse av VA-anläggningar inom fastställda verksamhetsområden.

Heby kommuns verksamhet distribuerar årligen 700 000 kbm dricksvatten och renar avloppsvatten för cirka 8 000 abonnenter. VA-systemet sammanbinds av ca 150 km vattenledningar, 129 km avloppsledningar och 73 km dagvattenledningar. Utöver det finns fyra vattenverk, sex reningsverk, 29 pumpstationer och fem vattentorn.

VA-verksamheten ska uppfylla de krav och villkor som ställs enligt Lagen om allmänna vattentjänster, Miljöbalken och tillstånd meddelade enligt Miljöbalken samt i Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter. Utöver detta har Heby kommuns fullmäktige fastställt finansiella mål och inriktningsmål för verksamheten.

VA-verksamheten är organisatoriskt en del av Tekniska enheten där även Grönyta och Gata ingår. Tekniska enheten är organiserad under Samhällsbyggnadsförvaltningen. För att genomföra verksamheten var antalet tillsvidareanställda den sista december 19 personer, varav 74 % män och 26 % kvinnor.

Betydande händelser under året

Arbete med utbyte av överföringsledning (vatten) mellan Heby-Morgongåva har fortgått under första kvartalet.

Fortsättning av ledningsdragning för vatten och avlopp, vid nya industriområdet i Heby, har påbörjats.

Det har uppkommit ett flertal vattenläckor under perioden, orsakat av kärlossning.

Arbete med att ta fram nya vattenskyddsföreskrifter och skyddsområden för Heby kommuns vattentäkter har fortsatt arbetats med. Svar på yttranden gällande nytt vattenskyddsområde i Tärnsjö och Runhällen har besvarats under första kvartalet.

Måluppfyllelse

Nedan redovisas de aktiviteter VA-verksamheten har arbetat med under första kvartalet kopplat till kommunens inriktningsmål för 2026.

Inriktningsmål: Heby kommun ska värna klimatet och vattnet.

Mått: Förnyelsebart bränsle av inköpt mängd bränsle, andel % (för kommunens som organisation)

Tekniska enheten har bytt ut ett av verksamhetens fordon till ett som kan köras på HVO.

Mått: Reningsverkens utsläpp ligger under beslutade gränsvärden

Utsläppen av fosfor och BOD7 under första kvartalet ligger under beslutade gränsvärden för alla sex avloppsreningsverk.

Inriktningsmål: Heby kommun ska vara en trygg och säker kommun

Mått: Det finns en uppdaterad nödvattenplan, som är känd av de som behöver känna till den.

Under första kvartalet har inget arbete utförts angående nödvattenplan.

Verksamhetsmått

Nyckeltalsutveckling 2022-2025

År/typ av nyckeltal	2022	2023	2024	2025
Vattenledningar, km	148	149	150	150
Spillvattenledningar, km	127	128	129	129
Dagvattenledningar, km	72	72	73	73
Nylagda ledningar, m	1437	975	344	1630
Omlagda ledningar, m	256	248	1508	434
Ledningsnätets förnyelsetakt, år	206	366	233	170
Antal vattenläckor	21	19	26	10
Antal avloppsstopp	20	26	30	19
Producerad mängd vatten, tm ³	720	710	703	676
Renad mängd avloppsvatten, tm ³	1078	1450	1359	1083
Andel ovidkommande vatten till reningsverk, %	33	51	48	38
Fakturerat vatten, tm ³	504	498	503	492

Ekonomi

Utfall

VA-verksamheten visar ett överskott för perioden. Enligt budget ska verksamheten redovisat ett uttag från resultatutjämningsfonden med 0,2 Mnkr för perioden för att nå ett nollresultat. Resultatet visar att det i stället blev ett tillskott till resultatutjämningsfonden med 1,2 Mnkr. Helårsprognosen visar dock att budget kommer att hållas. Budgeterat är att verksamheten ska redovisa ett plusresultat till resultatutjämningsfonden på 1,3 Mnkr för helåret.

Det positiva resultatet beror på att intäkterna varit något högre än budget, 0,1 Mnkr vilket beror på den ersättning som VA-verksamheten får från SHE i samband med samförläggning av överföringsledningen till Morgongåva där överenskommelse om att dela på kostnaden.

Verksamhetens kostnader har varit lägre än budget för kvartalet. Dels kostnader för köp av huvudverksamhet, inköp av material och reparation av gator vid vattenläckor har varit lägre än budget.

Ekonomisk utveckling 2021-2025 +Kvartal 1 2026

År/Mnkr	2022	2023	2024	2025	Kvartal 1 2026
Omsättning	24,2	24,7	35,1	38,3	9,9
Drift (exkl. personal)	-16,0	-18,1	-18,0	-18,7	-4,0
Personal	-10,1	-12,3	-12,8	-12,8	-3,5
Avskrivningar	-1,6	-1,9	-1,9	-2,2	-0,7
Finansnetto	-0,2	-0,4	-1,1	-1,2	-0,4
Totala kostnader	-27,9	-32,7	-33,8	-34,9	-8,7

Resultatavstämning i förhållande till självkostnadsprincipen 2021-2025 + Kvartal 1 2026

År/Mnkr	2022	2023	2024	2025	Kvartal 1 2026
Överuttag/underskott	-3,7	-8,0	1,3	3,4	1,2
Eget kapital	5,0	-3,0	-1,7	1,7	2,8

Investeringar

Årsbudgeten för investeringar är 13,5 Mnkr. Under första kvartalet har det investerats för 2,4 Mnkr.

Projekt mkr	Budget helår	Redovisat ack
92529 Överföringsledning	5,1	0,8
92530 Brutet vatten	0,3	0,0
92640 Ledningsbyte/Ventilbyte	2,0	0,0
92641 Renovering slamförråd	0,7	0,0
92642 Skyltar vattenskyddsområde	0,2	0,0
92643 Digitala vattenmätare	1,5	1,3
92644 Ovidkommande vatten	0,5	0,0
92645 Reinvestering byggnader	1,3	0,0
92646 Exploatering	2,0	0,0
92647 Fortsättning företagsby Heby	0,0	0,3
Totalt	13,5	2,4

Årets budgeterade investeringar på 13,5 Mnkr är högre jämfört med 5-årsnittet (2021–2025) på 9,6 Mnkr. Den ökade investeringsnivån innebär ökad upplåning med ökade kapitalkostnader som följd, vilket måste beaktas inför framtiden. En kostsam investering är ny överföringsledning mellan Heby och Morgongåva. Den måste ändå prioriteras för att säkra upp vattenleveransen till Morgongåva och Vittinge samhälle. Investeringarna kommer att plana ut något efter 2027.

Summa investeringar 2021-2025 + Budget 2026

År/Mnkr	2021	2022	2023	2024	2025	Budget 2026
	3,8	7,7	11,4	11,3	14,2	13,5

Taxor

VA-taxan består av bruksavgift och anläggningsavgift. I bruksavgiften debiteras en fast avgift och en rörlig avgift beroende på konsumtion av va-tjänster. Utöver detta debiterar VA-verksamheten anläggningsavgifter vid nyanslutningar av fastigheter. Hur de olika taxorna är konstruerade framgår av Heby kommuns VA-taxa som finns publicerad på kommunens hemsida.

VA-taxan höjdes med 3,1 procent för 2026.

Vid en jämförelse med liknande VA-huvudmän avseende befolkningsstruktur och geografiska förutsättningar är Heby kommuns VA-taxa genomsnittlig.

Verksamheten gör bedömningen att avgiftsintäkterna i snitt måste öka med 3–5 % per år de närmast kommande fem åren för att klara reinvesteringsbehovet samt allmänna kostnadsökningar.

Redovisningsprinciper

Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning och de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning, samt med beaktande av Lagen om allmänna vattentjänster.

En fullständig beskrivning av Heby kommuns redovisningsprinciper återfinns i kommunens årsredovisning. Nedan följer en beskrivning av väsentliga redovisningsprinciper för VA-verksamheten.

Intäkter från VA-taxan

Prissättning för försäljning av verksamhetens tjänster regleras i VA-lagen av självkostnadsprincipen. När avgifterna överstiger kostnaderna särredovisas dessa som en skuld till abonnentkollektivet under rubriken Eget kapital. Är differensen tillfällig återförs medlen de närmaste tre åren genom taxesänkning eller nödvändiga kostnadsökningar. Vid underskott och det inte finns något historiskt överuttag att reglera minskar underskottet Eget kapital.

Vid anslutning av nya abonnenter faktureras en anläggningsavgift. Anläggningsavgifterna ska täcka kapitalkostnader på nyinvesteringar i ledningsnätet. Avskrivningstiden för ledningsnät är 100 år. Den del av anläggningsavgiften som avser att täcka investeringen periodiseras och intäktsförs successivt och i takt med att investeringsutgiften kostnadsförs (avskrivningen).

Investeringsfond

Enligt vattentjänstlagens § 30 får medel avsättas till en fond för framtida nyinvesteringar om investeringen finns i en fastställd investeringsplan, den är kalkylerad och att det framgår när medlen är avsedda att tas i anspråk samt att planen innehåller de upplysningar som i övrigt behövs för att bedöma behovet av avsättningens storlek. Investeringen skall komma hela kollektivet till godo.

VA-verksamheten skapades 2019 en investeringsfond genom ett planerat överuttag (2,5 Mnkr). Medlen har använts till en investering i nytt övervakningssystem på kommunens reningsverk, vattenverk och pumpstationer.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om värdet på anläggningstillgången är minst ett prisbasbelopp.

Följande avskrivningstider tillämpas normalt:

Anläggning	Avskrivningstid
Vatten- och avloppsledningar	100 år
Byggnader, vattenverk, avloppsverk och grundvattenbrunnar	25-50 år
Vattenmätare, maskiner och andra tekniska anläggningar	15-35 år
Inventarier, verktyg, fordon och installationer	3-20 år

Komponentavskrivningar tillämpas på alla anläggningar. En investering ska i förekommande fall delas upp i olika komponenter beroende på att de olika ingående delarna i investeringen kan utnyttjas under olika lång tidsperiod.

För anläggningar med komponentavskrivningsmodell kan enskilda komponenter ha längre avskrivningstider än ovan angivna tider (till exempel 100 år). En byggnad ska delas upp i exempelvis tak, stomme, fönster m.m. Komponentavskrivningar tillämpas på i huvudsak på vatten- och avloppsverk, större tryckstegrings- och pumpstationer.

Finansnetto

Kostnad för VA-verksamhetens upplåning, som sker via kommunens centrala avtal, beräknas på VA-verksamhetens låneskuld månadsvis baserat på kommunens internränta, 2,75 procent år 2026.

Avsättning pensioner

Avsättning av pensionsskuld är inte upptagen i balansräkningen. Pensionskostnader belastar resultatet genom personalomkostnadspålägg.

Fördelning av gemensamma kostnader

Heby kommuns VA-verksamhet är en del av huvuduppdrag i Samhällsbyggnadsnämnden, varför olika resurser är samordnande i kommunen. För att redovisa ett rättvisande resultat för verksamheten fördelas gemensamma kostnader till VA-verksamheten. Det gäller kostnader för kommunikation, IT-samverkan, ekonomienheten, personalenheten, administrativa enheten och facklig tid. Fördelning av kostnaderna baseras på antalet anställda 1 januari i förhållande till totalt antal anställda i kommunen. Kommungemensamma kostnader uppgår till 0,9 Mnkr 2026 för VA.

Finansiella rapporter

RESULTATRÄKNING			
	Not	2026-03	2025-03
Verksamhetens intäkter	1	8 698	9 396
Verksamhetens kostnader	2	-7 566	-8 070
Avskrivningar	3	-688	-519
Verksamhetens resultat		444	807
Finansiella intäkter	4	10	6
Finansiella kostnader	4	-454	-301
Resultat efter finansiella poster		0	512
Förändring resultatutjämningsfond	2	0	0
Årets resultat		0	512

BALANSRÄKNING			
	Not	2026-03	2025-12
TILLGÅNGAR			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	5	72 925	70 961
Maskiner och inventarier	6	7 108	7 337
Summa anläggningstillgångar		80 033	78 298
Fordringar	7	2 114	3 952
Summa omsättningstillgångar		2 114	3 952
SUMMA TILLGÅNGAR		82 147	82 250
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	8		
Årets resultat		0	0
Övrigt eget kapital		2 831	1 657
Summa eget kapital		2 831	1 657
Skulder			
Långfristiga skulder	9	74 112	74 200
Kortfristiga skulder	10	5 205	6 394
Summa avsättningar och skulder		79 317	80 594
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		82 147	82 250

FINANSIERINGSANALYS			
	Not	2026-03	2025-12
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat			
Justering för ej likviditetspåverkande poster			5 074
Avskrivningar	3	688	2 233
Förändring RUF	8	1 174	3 394
Upplösning långfristig skuld	9	-72	-283
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		1 790	10 418
Ökning (-) minskning (+) av kortfristiga fordringar	7	1 838	-607
Ökning (+) minskning (-) av kortfristiga skulder	10	-1 189	792
Kassaflöde från den löpande verksamheten		2 439	10 603
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella anläggningstillgångar	5,6	-2 422	-19 368
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2 422	-19 368
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Ökning långfristig skuld	9	106	1 551
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		106	1 551
Årets kassaflöde		123	-7 214
Skuld till kommunen vid årets början		-56 515	-49 301
Skuld till kommunen vid årets slut		-56 392	-56 515

Not 1 Verksamhetens intäkter		
	2026-03	2025-03
Försäljningsintäkter	179	5
Taxor och avgifter	8 181	8 994
Hyror och arrenden	285	354
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	0	0
Bidrag	13	13
Övriga intäkter	40	30
Summa	8 698	9 396

Not 2 Verksamhetens kostnader		
	2026-03	2025-03
Köp av anläggnings- och underhållsmaterial	328	336
Lämnade Bidrag	0	0
Köp av Huvudverksamhet	386	312
Löner och Sociala avgifter	3 247	3 095
Pensionskostnader	0	0
Lokal- och markhyror	69	66
Övriga tjänster	393	293
Övriga kostnader	3 143	3 968
Summa	7 566	8 070

Förändring RUF	0	0
Summa	7 566	8 070

Not 3 Avskrivningar		
	2026-03	2025-03
Mark, byggnader, tekn. anläggningar	458	384
Maskiner och inventarier	230	135
Summa avskrivningar	688	519

Not 4 Finansiella intäkter och kostnader		
	2026-03	2025-03
<u>Finansiella intäkter</u>		
Ränteintäkter	10	6
Finansiella intäkter	10	6
<u>Finansiella kostnader</u>		
Räntekostnader	454	301
Övriga finansiella kostnader	0	0
Finansiella kostnader	454	301
Finansnetto	-444	-295

Not 5 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
	2026-03	2025-12
Anskaffningsvärde	188 168	185 745
Akkumulerade avskrivningar	-115 243	-114 783
Bokfört värde	72 925	70 961
Redovisat värde vid årets början	70 961	60 954
Investeringar	0	16 612
Avskrivningar	-458	-988
Förändring pågående	2 422	-4 022
Utgående balans	72 925	70 961

Not 6 Maskiner och inventarier		
	2026-03	2025-12
Anskaffningsvärde	16 732	16 731
Ackumulerade avskrivningar	-9 624	-9 393
Bokfört värde	7 108	7 337
Redovisat värde vid årets början	7 337	5 284
Investeringar	0	2 756
Avskrivningar	-230	-638
Utgående balans	7 108	7 337

Not 7 Kortfristiga fordringar		
	2026-03	2025-12
Kundfordringar	345	2 813
Övriga fordringar	0	0
Förutbetalda kostnader upplupna intäkter	1 768	1 139
SUMMA	2 113	3 952

Not 8 Eget kapital		
	2026-03	2025-12
Ingående eget kapital	1 657	-1 737
Periodens resultat	0	0
Förändring Resultatutjämningsfond VA och renhållning	1 174	3 394
Utgående eget kapital	2 831	1 657

Not 9 Långfristiga skulder		
	2026-03	2025-12
Skuld till kommunen	56 392	56 515
Skuld för anslutningsavgifter	13 939	13 872
Skuld investeringsfond VA	1 948	1 970
Skuldför investeringsbidrag	1 832	1 843
Summa	74 112	74 200

Not 10 Kortfristiga skulder		
	2026-03	2025-12
Leverantörsskulder	3 498	4 295
Upplupna semesterlöner inkl. soc. avg.	874	613
Övriga skulder avseende personal	460	447
Övriga kortfristiga skulder	73	221
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	300	819
SUMMA	5 205	6 394

Ks § 104

Dnr KS/2024:118

106

Ansvarsfrihet för samordningsförbundet

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktiges beslut

- Styrelsen i Samordningsförbundet Uppsala län beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Sammanfattning

Samordningsförbundet Uppsala län är ett förbund mellan Region Uppsala, länets samtliga kommuner, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Samordningsförbundets revisorer har granskat förbundets verksamhet och årsredovisning för 2025 och tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet. Samordningsförbundets medlemmar ska ta ställning till om förbundets styrelse beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Förbundsstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen upprättar en årsredovisning som ger en rättvisande bild samt svarar för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamhet och räkenskaper.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2025
Revisionsberättelse 2025, förtroendevalda
Revisionsberättelse, auktoriserad revisor

Jäv

Carina Schön (S) anmäler jäv och deltar ej i överläggning eller beslut.

2026-03-27
Revisorerna

Till

Samordningsförbundet Uppsala län
Fullmäktige i medlemskommunerna
Fullmäktige, Region Uppsala
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen

REVISIONSBERÄTTELSE för år 2025

Samordningsförbundet Uppsala län
Organisationsnummer 222000–2576

Vi har granskat räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Samordningsförbundet Uppsala län, org. nr 222000–2576, för verksamhetsåret 2025.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen och förvaltningen

Förbundsstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen upprättar en årsredovisning som ger en rättvisande bild samt svarar för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamhet och räkenskaper.

Vårt ansvar

Vi ansvarar för att pröva om verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi prövar även om årsredovisningen ger en rättvisande bild samt om styrelsen har säkerställt en intern kontroll som är nödvändig för att upprätta en årsredovisning utan väsentliga felaktigheter.

Vi har utfört vår granskning utifrån lagen om finansiell samordning, kommunallagen, förbundsordningen, god revisionssed samt revisionsreglementet. Granskning enligt god revisionssed innebär för den auktoriserade revisorn att han eller hon utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt

2026-03-27

Revisorerna

planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. *)

Uttalanden

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Uppsala län har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen har upprättats i enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Vi tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Uppsala dag som framgår av våra elektroniska underskrifter

Cecilia Forss
Utsedd av Region Uppsala

Anders Toll
Utsedd av Region Uppsala

Bilaga: De sakkunnigas rapporter

*) Vår granskning av årsredovisningen innefattar att genom olika åtgärder inhämta underlag om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur förbundet upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i förbundets interna kontroll. Granskningen innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Cecilia Forss (SSN-validerad)**Undertecknare 1**

På uppdrag av: Region Uppsala

Serienummer: fc1902157278db[...]9cf4e3bfc6fe4

IP: 90.231.xxx.xxx

2026-04-01 06:48:08 UTC

ANDERS TOLL (SSN-validerad)**Undertecknare 2**

På uppdrag av: Region Uppsala

Serienummer: 74be1c1f094091[...]c89a76c7ecd80

IP: 94.191.xxx.xxx

2026-04-02 14:57:28 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Samlingshandlingen beställd av: Disa Hasselberg. (hadishas)

Revisionsberättelse

för Samordningsförbundet Uppsala län, org. nr 222000-2576

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision och granskning av årsredovisningen för Samordningsförbundet Uppsala län för år 2025 enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision¹. Förvaltningsberättelsen och driftredovisningen har granskats enligt särskild instruktion.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat för året.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till förbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 5-21. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information. Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar av årsredovisningen.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- o identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- o skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- o utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- o utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- o måste vi informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

¹Med anpassning till de specifika förutsättningar som föreligger i ett finansiellt samordningsförbund. Främst att rapporten inte avges av "sakkunnigt biträde" eller ställts till "de förtroendevalda revisorerna".

Revisorns granskning av förvaltningsberättelsen samt driftredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen samt driftredovisningen och att dessa upprättas i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vår granskning har skett enligt tillämpliga delar av "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" samt "Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och driftredovisningen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Driftredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Samordningsförbundet Uppsala län för år 2025.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Vi bedömer även sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Uppsala län har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att insatserna som finansierats är i enlighet med lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Vi har i vår granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, inte noterat några väsentliga brister i förbundets interna kontroll.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed för kommunal verksamhet i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen och den interna kontrollen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

I vår granskning skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision av årsredovisningen för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

Ort den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Azets Revision & Rådgivning AB

Cecilia Kvist
Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

CECILIA KVIST

Auktoriserad revisor

Serienummer: 06533c6dc3687a[...]jed3f4ba5762e7

IP: 78.77.xxx.xxx

2026-03-27 09:58:55 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Samlingshandlingen beställd av: Disa Hasselberg. (hadishas)

Årsredovisning 2025

2025-01-01 - 2025-12 31

**Samordningsförbundet
Uppsala län**

Samningshandlingen beställd av: Disa
Hasselberg. (hadishas)

ÅRSREDOVISNING 2025

Samordningsförbundet Uppsala län lämnar årsredovisning
för perioden 2025-01-01 till 2025-12-31

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Ordföranden har ordet	5	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	21
Förvaltningsberättelse	6	Budget och medelstilldelning	21
Översikt över verksamhetens utveckling ..6		Kapitalförvaltning	22
Sammanfattning av perioden	7	Väsentliga personalförhållanden.....	22
Om Samordningsförbundet Uppsala län8		Förväntad utveckling	22
Förbundets medlemmar	9	Ekonomisk redogörelse	22
Styrelsen.....	9	Kommentar till årsredovisning 2025.....	22
Revisorer	10	Ekonomisk översikt.....	23
Kansli och utvecklingsgrupper	10	Balanskravsavstämning.....	23
Stöd till parterna för att underlätta samverkan	11	Förtroendevalda och förvaltning	23
Fördelning av medel.....	11	Samverkansinsatser	24
Styrning och ledning	11	Resultaträkning	25
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	11	Balansräkning	26
Händelser av väsentlig betydelse	11	Kassaflödesanalys	27
Styrning och uppföljning av verksamheten..	12	Driftsredovisning	28
Mål och utfall år 2025	12	Redovisningsprinciper	29
Förbundets arbete med kompetenshövande aktiviteter.....	13	Noter till balans- och resultaträkning 2025.....	30
Webbinarier och dialoger.....	13		
Nätverk för insatsansvariga	13		
Nätverk för flerpartersrutin.....	13		
Nätverk för extern finansiering av projekt.	14		
Övriga aktiviteter	14		
ISA – Insatser i samverkan för unga inom Region Uppsala	14		
Forum för inkluderande arbetsmarknad - FIA	14		
Uppföljning av insatser	15		
Finansierade insatser under år 2025	15		
Deltagare i individinsatser	16		
RegExPro.....	18		
Insatser som avslutats under år 2025.....	19		
Sammanfattande analys av utfallet	20		
Uppföljning internkontrollplan	20		
Personal/medarbetare	21		
Verksamhetsmål.....	21		
Finansierade insatser	21		

Omslagsfoto: Marie T. Ling
Layout: Fyris-Tryck AB, Uppsala 2025

UPPSALA 26-03-26

Madeleine Andersson

Ordförande
utsedd av
Region Uppsala

Pavlos Cavalier Bizas

1:e vice ordförande
utsedd av
Uppsala kommun

Pernilla Mattsson

2:e vice ordförande
utsedd av
Försäkringskassan

Frida Billing

utsedd av
Arbetsförmedlingen

Tuija Rönback

utsedd av
Enköpings kommun

Carina Schön

utsedd av
Heby kommun

Helene Zeland Bodin

utsedd av
Håbo kommun

Oscar Hahne

utsedd av
Knivsta kommun

Lars-Göran Birkehorn Karlsen

utsedd av
Tierps kommun

Gun Johansson

utsedd av
Älvkarleby kommun

Jessica Kumlin

utsedd av
Östhammars kommun

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

År 2025 har präglats av en omvärld som fortsatt kännetecknas av oro, både i vår närhet och globalt. Ekonomiska utmaningar, sociala förändringar och ett snabbt föränderligt arbetsliv har under året ställt höga krav på samverkan och samordning mellan samhällets olika aktörer. I detta sammanhang har samordningsförbundets uppdrag varit särskilt betydelsefullt. Genom att samla resurser, kompetens och engagemang från flera håll har vi kunnat bidra till helhetslösningar som gör verklig skillnad – för individer som behöver stöd för att närma sig arbete eller studier, och för samhällsutvecklingen i stort.

Det är med glädje vi kan konstatera att de insatser som finansierats under året fortsatt håller mycket hög kvalitet. Genom målmedvetet arbete och god lokal kännedom har verksamheterna nått individer som har behov av samordnat stöd. Årets resultat visar tydligt på effekterna av detta arbete – både genom att många individer tagit steg mot arbete eller studier, genom förbättrade livssituationer för enskilda samt genom positiva samhällsekonomiska effekter. Samverkan fungerar, och den gör skillnad.

Under året har det blivit alltmer tydligt att nuvarande regelverk för samordningsförbundets uppdrag behöver ses över för att på ett bättre sätt möta nya och förändrade behov inom den finansiella samordningen. En sådan genomlysning skulle kunna skapa bättre och mer långsiktiga förutsättningar för samverkan och fortsatt utveckling av samordningsförbundets arbete.

Europeiska socialfonden (ESF) har även under år 2025 varit en viktig utvecklingsmotor i vårt län. Genom ett välorganiserat samarbete och ett starkt gemensamt engagemang har genomförda projekt skapat tydliga mervärden för både individer och samhälle. Vår ambition är att samordningsförbundet även framöver ska ha en tydlig och aktiv roll inom ESF-arbetet. Den erfarenhet och struktur som byggts upp i länet är en styrka som vi behöver värna och vidareutveckla.

Avslutningsvis vill jag rikta ett varmt tack till alla er som under året har bidragit till samordningsförbundets arbete – oavsett om ni har verkat inom en insats, samordnat samverkan, deltagit i styrgrupper eller på andra sätt bidragit till vårt gemensamma uppdrag. Det är ert engagemang, er kompetens och ert dagliga arbete som gör våra resultat möjliga.

Madeleine Andersson

Ordförande i Samordningsförbundet Uppsala län

Madeleine Andersson
Ordförande

Förvaltningsberättelse

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

Översikt över verksamhetens utveckling, jämförelse 5 år (TSEK)

	2025	2024	2023	2022	2021
Intäkter	24 079	24 064	24 205	26 178	23 090
Kostnader	-22 747	-26 533	-25 240	-25 797	-21 684
Verksamhetens resultat	1 332	-2 469	-1 035	381	1 406
Soliditet	54%	46%	54%	53%	58%
Antal anställda	4	5	5	6	5

- Soliditet definieras som eget kapital dividerat med totalt kapital, vilket beskriver förbundets långsiktiga betalningsförmåga.
- Antal anställda avser heltidstjänster avrundat till närmaste heltal.

SAMMANFATTNING AV PERIODEN

De sammantagna resultaten för år 2025 visar att Samordningsförbundet har uppfyllt sitt uppdrag att stödja medlemmarnas arbete att förbättra för individer i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering att närma sig eller nå egen försörjning.

Måluppfyllelse

Inriktningen med fokus på att merparten av insatser ska vara riktad mot individ fortsätter. Under perioden har nio insatser riktade mot individ varit i gång.

759 deltagare har varit registrerade i förbundets uppföljningssystem under perioden.

Deltagare som inregistrerats under perioden:

- 55 % är kvinnor och 45 % är män, Uppsala kommun har bedrivit en insats som endast vänder sig till kvinnor, denna är ej medräknad här
- 34 % är yngre än 30 år
- 30 % har grundskoleexamen som högsta avslutade utbildning
- 22 % har någon form av eftergymnasial utbildning
- 14 % saknar eller har okänd utbildningsbakgrund

Under perioden har 281 deltagare avslutats från förbundets insatser. Av dessa gick 125 individer till arbete och/eller studier vilket motsvarar 44%.

Av utskrivna individer har 67% gjort en stegförflyttning mot arbete.

För de individer som ej uppnår stegförflyttning så har 99% av individerna en tydlig samordnad plan för nästa steg i rehabiliteringsprocessen.

Samordningsförbundet deltar som en part i ESF-projektet ISA - Insatser för unga i samverkan, samt ISA 2.0 (Europeiska Socialfonden). Syftet är att fånga upp individer som varken arbetar eller studerar och behöver mycket stöd för att återgå till studier eller nå ett arbete. Förbundets uppdrag är att jobba med metodutveckling, framför allt genom utbildning i SMAIL (Skattning Mot Arbete I Länet), samt att skapa transnationella utbyten.

Förbundet har under perioden genomfört tio kompetenshöjande aktiviteter med syfte att öka medarbetares kunskap och samverkan i frågor som rör samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering och dess angränsande områden.

Ekonomi

- För helåret 2025 redovisar verksamheten ett överskott på 1 332 tkr, resultat efter finansiella intäkter uppgår till 1653 tkr.
- Budgeterat underskott för helåret 2025 beräknades uppgå till -3 716 tkr och den senaste prognosen visade ett underskott på -568 tkr.
- Outnyttjade insatsmedel uppgick till 3 874 tkr varav 1 859 tkr har varit kända av förbundet och återförts i prognoser redovisade under året, då avvikelser på dessa belopp inkommit.

Om Samordningsförbundet Uppsala län

Syftet med Samordningsförbundets verksamhet är att genom finansiell samordning underlätta och förbättra möjligheterna för de individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser så att de närmar sig eller når egen försörjning.

Förbundet ska främja samverkan och underlätta en effektiv resursanvändning inom rehabiliteringsområdet mellan försäkringskassa, arbetsförmedling, region och länets åtta kommuner.

Samordningsförbundet verkar med stöd av Lag om finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet (SFS 2003:1210). Även förbundsordningen reglerar förbundets arbete.

I förbundsordningen regleras följande; medlemmar, ändamål, styrelsens sammansättning, hur ledamöter utses, mandatperioder, vilka uppgifter styrelsens har, personal, revisorer, styrning och insyn. Förbundsordningen har beslutats av ingående parter, högsta beslutande organ, det vill säga kommunfullmäktige eller motsvarande hos övriga parter. Alla fyra parter samverkar med samma mandat, ingen överordnad någon annan. Styrelsen är fristående från myndigheterna och har suverän rätt att fatta sina egna beslut gällande frågorna inom förbundet.

Parterna har valt att jobba med lokala utvecklingsgrupper (lokusgrupper) i samtliga åtta kommuner. Dessa syftar till att skapa hållbarhet i ett samverkansperspektiv och att identifiera de lokala behoven. Förutom att förbundet ska fungera som samverkansstöd så är två andra uppgifter för förbundet att vara insatsfinansiär och kunskapsförmedlare, se organisationsskiss nedan.

FÖRBUNDETS MEDLEMMAR

Medlemmar i Samordningsförbundet Uppsala län är kommunerna Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby samt Östhammar, Region Uppsala, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Medlemssamråd är ett forum där medlemmarna kan komma med synpunkter och påverka verksamheten. Vid medlemssamråden informerar förbundet om vad som skett under året, inriktningen, samt tankar kring framtiden. Medlemmarna har också möjlighet att berätta om sina behov och vad de önskar att förbundet ska prioritera framåt. Medlemssamråden är tänkta att ske med kommunstyrelsens och regionstyrelsens ordförande och med högre chefsnivå hos de statliga aktörerna,

Utöver samråden uppmuntras alltid medlemmarna att komma med önskemål och synpunkter från både politiker och tjänstemän. Inga formella medlemssamråd har skett under året med alla medlemmar samlade. Förbundet har under hösten deltagit på möte med Region Uppsala kallat Dialogforum tillsammans med regionala bolag och stiftelser. Vid detta tillfälle fick förbundet berätta om sin verksamhet för Regionstyrelsens ordförande och Regiondirektören.

STYRELSEN

Förbundets styrelse består av elva ordinarie ledamöter och elva ersättare som utses av medlemmarna. Styrelsen är ytterst ansvarig för verksamheten i förbundet. De sätter mål och inriktning för vad de vill att förbundet ska prioritera i sin finansiering av insatser, men de har inte något verksamhetsansvar mot parterna.

Det är varje medlem som väljer om de vill söka medel från förbundet. Alla insatser genomförs av parterna i ordinarie verksamhet, utifrån de behov de har identifierat på hemmaplan och i samverkan med övriga parter. Styrelsen består av lokalt utsedda politiker från kommun och region. Från Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan ingår tjänstepersoner som myndigheterna själva har utsett att ingå i styrelsen. Samtliga ledamöter är utsedda av den organisation de kommer ifrån, men ledamöterna ska ta ett helhetsperspektiv på frågorna i förbundet och de företräder alltså inte den egna organisationen, utan de deltar på personligt mandat.

Under perioden har fem styrelsemöten genomförts. Samtliga möten har genomförts fysiskt på plats enligt beslut av styrelsen gällande mötesform.

Styrelsen har under år 2025 bestått av:

	Ordinarie ledamöter	Ersättare
Region Uppsala	Madeleine Andersson (M) ordförande	Hans Wennberg (MP)
Uppsala kommun	Pavlos Cavelier Bizas (S) 1:e vice ordf.	Ehsan Nasari (C)
Försäkringskassan	Marika Söderberg 2:e vice ordförande t.o.m 31 mars 2025 Pernilla Mattsson fr.o.m. 1 april 2025 2:e vice ordförande fr.o.m. 23 oktober 2025	Lena Kruse t.o.m 31 mars 2025 Marika Söderberg fr.o.m 1 april 2025
Arbetsförmedlingen	Sofie Löfqvist, t.o.m. 30 april 2025 Frida Billing fr.o.m. 1 maj 2025	Frida Billing t.o.m. 30 april 2025 Tove Meissner fr.o.m. 1 maj 2025
Enköping kommun	Tuija Rönnback (NE)	Johan Enfeldt (S)
Heby kommun	Carina Schön (S)	Caroline Gille (L)
Håbo kommun	Helene Zeland Bodin (C)	Helene Cranser (S)
Knivsta kommun	Oscar Hahne (KD)	Gunnar Ormèus (S)
Tierps kommun	Lars-Göran Birkehorn Karlsen (M)	Viktoria Söderling (S)
Älvkarleby kommun	Gun Johansson (C)	Roger Petrini (M)
Östhammar kommun	Jessica Kumlin (M)	Lisa Norén (S)

REVISORER

Revisorerna inom förbundet har till uppgift att granska styrelsen och om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och effektivt sätt, samt om det finns fungerande interna kontrollsystem. Samordningsförbundets medlemmar utser förtroendevalda revisorer. För verksamhetsåret 2025 har två revisorer för kommunernas och Region Uppsalas räkning utsetts, Cecilia Forss och Anders Toll, de biträdes av Ernst and Young. De statliga myndigheterna, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har anlitat Azets Revision & Rådgivning att granska förbundet.

KANSLI OCH UTVECKLINGSGRUPPER

Samordningsförbundets kansli består av förbundschef, verksamhetsutvecklare, ekonom och administratör. Kansliet, under ledning av förbundschefen bereder ärenden till styrelsen, verkställer beslut, säkerställer att ansökningar bereds enligt förbundets styrdokument samt utifrån lagstiftning. Vidare fungerar kansliet som stöd till förbundets utvecklingsinriktade arbete gentemot parterna och andra aktörer. Kansliet deltar som adjungerade i styrgrupper eller motsvarande men har ingen styrande roll i dessa. Det är parterna som själva leder sin samverkan och förbundet stödjer genom sin närvaro och via finansiering av de insatser som parterna har sökt medel för. Kansliet säkerställer också att uppföljning från insatserna kommer in samt återrapporterar till styrelsen.

Lokala utvecklingsgrupper finns i alla kommuner. Det är parterna som valt att driva sin samverkan genom dessa. Styrelsen har genom sina satta mål och inriktning talat om att de uppmuntrar parternas initiativ till samverkan. Kansliet deltar som adjungerade vid lokusgruppernas möten och stödjer deras samverkan både på strategisk och operativ nivå. Stödet syftar till att möjliggöra ansökningar till styrelsen samt att dessa uppfyller de krav som satts upp för ansökningar. Inom ramen för länets Lokusgrupper identifieras de lokala behoven av finansierade insatser inför en ansökan till förbundets styrelse.

I förbundet finns även en strategisk utvecklingsgrupp där strategiska utvecklingsfrågor diskuteras tillsammans med parterna. Syftet är att i denna grupp diskutera frågor som är aktuella för samtliga lokusgrupper, exempelvis kring gemensamma behov nu och framåt, kompetensutveckling, samt utbyta erfarenheter. Gruppen ska både fungera som stöd för förbundschefen och fylla ett stöd för att underlätta parternas samverkan. En viktig del är att lyssna in behov, idéer och synpunkter från parterna. Minst en representant från respektive lokusgrupp deltar och samtliga parter är företrädade.

Samordningsförbundet är sedan flera år medlem i Nationella Nätverket för Samordningsförbund (NNS) och förbundschefen deltar regelbundet i aktiviteter inom detta forum. Förbundschefen och verksamhetsutvecklare har kontinuerlig kontakt med förbundschefer, samordnare och verksamhetsutvecklare från andra samordningsförbund för att utbyta erfarenheter och diskutera aktuella frågor.

STÖD TILL PARTERNA FÖR ATT UNDERLÄTTA SAMVERKAN

Kansliet bistår med motivation, kunskapshöjande seminarier och praktiskt stöd till parterna för att underlätta att ansökningar görs i enlighet med av styrelsens uppsatta mål och inriktning och för att öka samverkanskompetensen. Kansliet ansvarar även för att följa upp beviljade insatser och redovisa detta löpande till styrelsen. Uppföljningen avser både insatsens måluppfyllelse samt resultat på individnivå och ekonomiska utfall enligt förbundets rutiner.

Kansliet erbjuder ett nätverk och operativt stöd för insatsansvariga för att stödja dessa i deras uppdrag.

Kansliet har även ett uppdrag att delta i olika externa nätverk för att stödja samverkan. Ett sådant är FIA (Forum för inkluderande arbetsmarknad) där parterna har möjlighet att söka stöd inför ansökningar till Europeiska unionen.

FÖRDELNING AV MEDEL

Styrelsen har för året prioriterat insatser mot individ och därefter struktur och kompetenshöjande insatser. Utfallet ligger budgetmässigt väl i linje med denna inriktning där merparten av finansieringen har riktats mot individinsatser.

STYRNING OCH LEDNING

Under innevarande mandatperiod har nya ordinarie ledamöter och ersättare utsetts och bytts i högre grad än i tidigare styrelser. Dessa återkommande byten har påverkat det löpande arbetet då kontinuiteten brutits i samverkan.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

År 2025 har det varit tydligt, att framför allt kommunerna har ansträngd ekonomi. Långtidsarbetslösheten är fortsatt hög. Finansierade insatser bedrivs i samtliga kommuner och det är återkommande efterfrågan på medel som kan underlätta för kommunerna.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Året har präglats av en påtaglig osäkerhet i omvärlden knuten till bland annat ökade handels hinder, börsoro och säkerhetspolitiska skiften. Ett antagande för samordningsförbundets del är att denna oro även avspeglas på områden som aktuella för samverkan då mer tid och kraft för våra parter behöver läggas på att hantera utmaningar till följd av andra prioriterade omvärldsfrågor.

Det är tydligt att kommuner och regioner har en ansträngd ekonomi och detta påverkar prioritering av insatser, men också att samordningsförbundets medel stöttar upp ett arbete som annars kan ha prioriterats bort.

Ute i kommunerna har det planerats för en aktivitetskravsreform. Syftet är att tidigt bryta passivitet hos den som uppbär försörjningsstöd och motverka försörjningsstöd som en permanent inkomst. Reformen innebär att kommunerna blir skyldiga att tillhandahålla aktiviteter för personer med försörjningsstöd. Dialoger om reformen har lyfts inom ramen för samverkan.

Styrning och uppföljning av verksamheten

MÅL OCH UTFALL ÅR 2025

Mål 1: Finansierade insatser bidrar till att individer förbättrar sina möjligheter att närma sig arbete eller studier, genom individ- eller strukturinsatser. (Insatsfinansier)
Resultatmål: - I individinsatserna ska minst 60 procent av individerna vid utskrivning ha gjort en stegförflyttning mot arbete/studier eller till arbetsförmedlingens tjänster. - För de deltagare som ej uppnår mål 1 ska 90 procent av individerna ha en tydlig samordnad plan för nästa steg i rehabiliteringsprocessen.
Uppföljning: Mäts via kvartalsrapporter och Samordningsförbundets uppföljningssystem genom uppföljning av andel som kommit vidare till arbete/studier, andel som har en plan för vidare rehabilitering.
Utfall: - I individinsatserna har 67% av de utskrivna deltagarna gjort en stegförflyttning mot arbete/studier eller till arbetsförmedlingens tjänster. - Av utskrivna deltagare har 99% en plan för vidare rehabilitering.
Mål 2: Samordningsförbundet ska vara en arena och kunskapsbärare för kompetenshöjande aktiviteter kring samverkan och samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering.
Resultatmål: Minst 8 aktiviteter ska genomföras under året.
Uppföljning: Mäts genom att räkna antalet genomförda aktiviteter.
Utfall: 10 kompetenshöjande aktiviteter i form av webinarier/utbildningar har arrangerats.
Mål 3: Inom ramen för ESF projekten ISA samt ISA 2.0 (Insatser i samverkan för unga i Region Uppsala) ska metodstöd och erfarenhetsutbyten erbjudas till länets samtliga kommuner.
Resultatmål: - Utbildningsinsatser och kompetensutveckling i enlighet med delprojektens behov har påbörjats och bedrivs under året. - Ett transnationellt utbyte ska förberedas, etableras och genomföras under året där deltagande kommuner erbjuds att delta utifrån identifierade behov.
Uppföljning: Mäts genom uppföljning inom projekten ISA samt ISA 2.0.
Utfall: - Samtliga kommuner inom länet har kontaktats och erbjudits metodstöd och erfarenhetsutbyte. - Ett studiebesök har genomförts under våren på Åland där alla medverkande kommuner i ISA deltog. Under hösten besökte Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet Uppsala län där projektet ISA samt ISA 2.0 deltog.

Förbundets arbete med kompetenshöjande aktiviteter

WEBBINARIER OCH DIALOGER

Förbundet arbetar aktivt med att öka kompetensen hos parterna genom att bjuda in till olika webinarier och dialoger. Syftet med dessa är att höja kompetensen för medarbetare hos förbundets parter. Förbundet strävar efter att vara lyhörda kring de behov och önskemål gällande kompetensutveckling som finns hos parterna.

Under året har sammanlagt tio aktiviteter genomförts i form av webinarier, utbildningar och dialoger för erfarenhetsutbyte och för att främja en god samverkan i länet. Inbjudna till dessa aktiviteter är chefer och medarbetare inom förbundets parter, förbundsstyrelsen, medarbetare inom projektet ISA samt övriga intresserade.

Sammanlagt har 286 personer tagit del av dessa kunskapshöjande aktiviteter som förbundet bjudit in till under året, 253 kvinnor och 33 män.

NÄTVERK FÖR INSATSANSVARIGA

Syftet med nätverket är att ge insatsansvariga i förbundets finansierade insatser stöd i sina uppdrag samt möjlighet att regelbundet träffa andra i samma roll. Viss kompetensutveckling sker också inom nätverket, som exempelvis inom ämnet Projektledning.

Samordningsförbundet bjuder regelbundet in till nätverket för insatsansvariga inom insatser beviljade av förbundet. Under året har fyra sådana nätverksmöten hållits.

NÄTVERK FÖR FLERPARTSRUTIN

Förbundet bjuder in förbundets parter för att följa och stödja användande av rutin för flerparts-möten i länet. Syftet är att uppmärksamma hinder i samverkan rörande mötesrutinen och reda ut dessa, samt att underlätta för parterna att använda rutinen. Fyra sådana möten har hållits under perioden.

NÄTVERK FÖR EXTERN FINANSIERING AV PROJEKT

Förbundet deltar i nätverk för extern finansiering av projekt, kopplat till förbundets prioriterade målgrupper. Nätverket leds av Region Uppsalas insats RegExPro (Regional samordning av externt finansierade projekt i Region Uppsala 2.0), som är finansierad av förbundet. Nätverket syftar till att identifiera behov av projekt, och att stötta upp processen med att ansöka om extern finansiering samt att bistå med administrativt stöd under projektens gång. Kansliet bistår i nätverket genom den unika plattformen för samverkan som förbundet har samt med kunskap om parternas regelverk och kontakter.

Övriga aktiviteter

ISA – INSATSER I SAMVERKAN FÖR UNGA INOM REGION UPPSALA

Förbundet deltar i projektet ISA, Insatser i samverkan för unga. Projektet ägs av Region Uppsala och Samordningsförbundets ansvar i projektet gäller metodutveckling och transnationellt utbyte. Under hösten år 2024 startade även ISA 2.0, med samma målgrupp som ISA, men med en utveckling till fler kommuner och förvaltningar i länet. Förbundet har även i det projektet uppdrag att stödja med metodutveckling (SMAIL) samt transnationellt utbyte.

Under perioden har arbetet med uppdatering av SMAIL genomförts, för att bättre fungera i arbete med unga individer. Referensgruppen har haft två möten för att stämma av och undersöka behov av ytterligare uppdatering av arbetssättet. Grundutbildning samt fördjupningsutbildningar har genomförts för projektpersonal inom ISA samt ISA 2.0.

Ett transnationellt utbyte har genomförts under året med Ålands arbetsmarknads- och studietjänstmyndighet, AMS. Alla delprojekt i ISA, samt projektledningen, var representerade i ett besök under våren där vi besökte AMS, tillsynsenheten för hemundervisning, samt Ungdomens hus, Boozt. Detta resulterade i att AMS besökte Uppsala och fick information om förbundet, KAA (kommunala aktivitetsansvaret) inom Uppsala kommun, ISA samt ISA 2.0 i Heby samt Arbetsförmedlingen.

Inom ramen för ISA och ISA 2.0 har, tom sista december 2025, 2436 unga personer inom gruppen UVAS (unga som varken arbetar eller studerar) fått stöd via projekten, vilket innebär ökad möjlighet för återgång till studier eller arbete. Av de 2436 personerna är 1108 unga kvinnor och 1328 är unga män.

FORUM FÖR INKLUDERANDE ARBETSMARKNAD – FIA

Förbundet deltar i nätverket FIA, som för närvarande är hopslaget med arbetsgruppen för RegExPro. Syftet är att samla länets resurser för att genomföra gemensamma ansökningar till Europeiska unionen samt att utbyta erfarenheter kring tillväxt och arbetsmarknad i länet. Nätverket leds av Region Uppsala, deltagare i nätverket är förutom Region Uppsala företrädare för länets åtta kommuner, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan samt Samordningsförbundet. Förbundet erbjuder möjlighet till finansiellt processtöd om parterna väljer att göra ansökningar.

Uppföljning av insatser

Alla insatser som finansieras av förbundet följs upp kvartalsvis genom inlämnande av kvartalsrapporter från respektive styrgrupp. Individinsatser rapporterar också genom registrering i insatsdata, en digital fil där alla deltagare i insatsen registreras, därefter gör kansliet månadsvisa utdrag för uppföljning. I PM för år 2025 sammanfattas information från kvartalsrapporterna och inlämnade insatsdata närmare.

Två insatser har avslutats under år 2025 och redovisas inte i nedanstående tabell, information om dessa insatser återfinns i separat avsnitt.

FINANSIERADE INSATSER UNDER ÅR 2025

Under perioden har Samordningsförbundet helt eller delvis finansierat insatserna i efterföljande tabell (AF=Arbetsförmedlingen, FK= Försäkringskassan, Reg Ua = Region Uppsala).

	Individinsats	Insatsägare och samverkanspartner	Insatsperiod	Insatsen ligger i fas gällande uppsatta mål	Styrgruppsmöten enligt avtal	Avvik- elser	Vakan- ser	Implem- entering
1	Enköping, Växtkraft	Enköpings kommun, AF, FK, Reg Ua	2025-01-01 - 2027-12-31	Delvis	Ja	Ja	Ja	Ja
2	Heby, Plattform för Individstöd i Samverkan	Heby kommun, AF, FK, Reg Ua	2021-01-01 - 2028-12-31	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja
3	Håbo, Framsteget	Håbo kommun, AF, FK, Reg Ua	2025-01-01 - 2028-12-31	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
4	Knivsta, En väg in – steget vidare	Knivsta kommun, AF, FK, Reg Ua	2022-01-01 - 2027-12-31	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja
5	Tierp, Min framtid	Tierps kommun, AF, FK, Reg Ua	2025-01-01 - 2027-12-31	Delvis	Ja	Ja	Nej	Nej
6	Uppsala, Samordnat stöd för arbete och studier	Uppsala kommun, Region Uppsala	2025-01-01 - 2027-01-31	Delvis	Ja	Ja	Ja	Ja
7	Uppsala, Kvinna Hälsa Arbete*	Redovisas i särskilt avsnitt						
8	Östhammar, Bryggan, Främjar hälsa på väg mot arbete eller studier	Redovisas i särskilt avsnitt						
9	Älvkarleby, Förstärkt stöd till arbete eller studier	Älvkarleby kommun, AF, FK, Reg Ua	2023-07-01 - 2027-12-31	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej

	Struktur-insatser	Insatsägare och samverkans-partner	Insats-period	Insatsen ligger i fas gällande uppsatta mål	Styrgrupps-möten enligt avtal	Avvik-elser	Vakan-ser	Implem-tering
10	Älvkarleby, Lokus-samord-nare	Älvkarleby kommun, AF, FK, Reg Ua	2018-04-01 - 2027-12-31	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja
11	Uppsala, Lokus-samord-nare	Uppsala kommun, AF, FK, Reg Ua	2020-01-01 - 2026-12-31	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
12	Region Uppsala, RegExPro	Region Ua, AF, FK och länets åtta kommuner	2020-10-01 - 2028-06-30	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
13	Region Uppsala – Register-studie**	Region Ua, FK	2024-09-01 - 2026-06-01	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej

*Fullständigt namn: Kvinna Hälsa Arbete – arbetslivsinriktat stöd för att gå till arbete.

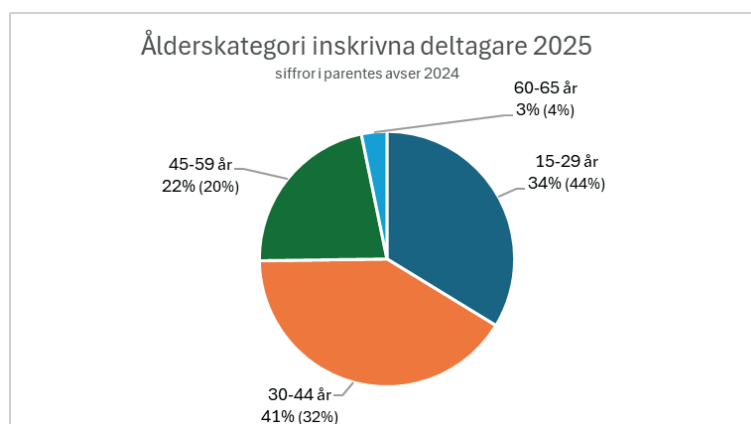
**Fullständigt namn: Registerstudie av rehabiliteringskoordinatorer inom psykiatrisk specialistvård.

DELTAGARE I INDIVIDINSATSER

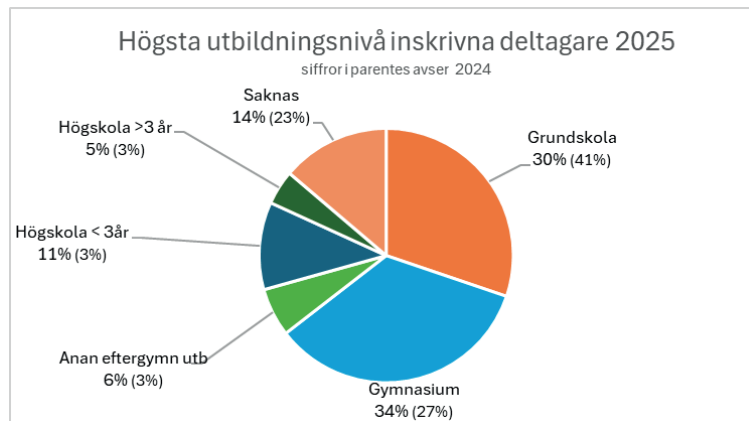
Under år 2025 har 759 deltagare fått stöd i någon av individinsatserna, 63 % kvinnor och 37% män. Den höga andelen kvinnor beror på insatsen Kvinna Hälsa som endast riktat sig till kvinnor.

Av dessa har 281 deltagare avslutats från förbundets insatser varav 147 deltagare är utskrivna till arbete/studier/arbetssökande i olika omfattning, vilket innebär 52 % av totalt antal utskrivna. 125 personer (44 %) är utskrivna till arbete eller studier efter avslutad insats (55 % kvinnor och 45% män).

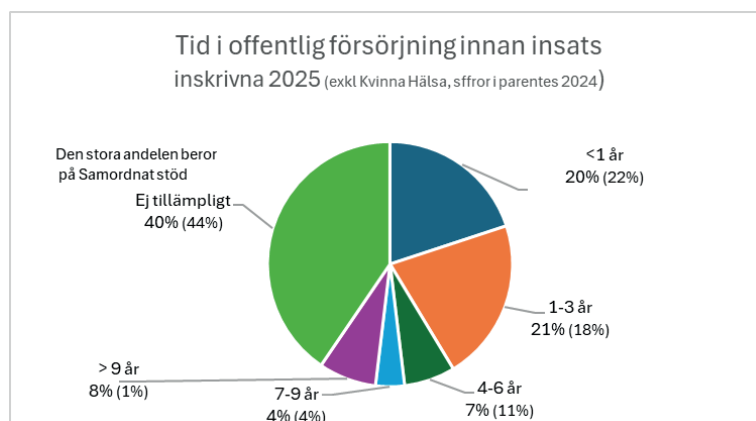
Av de deltagare som skrivits in i förbundets insatser år 2025 är 34% under 30 år, denna siffra är lägre än den varit de senaste åren, gruppen 30–44 år har dock ökat markant.

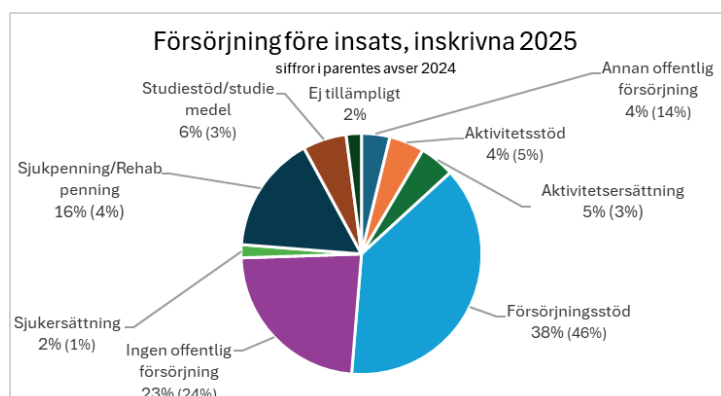
Vidare visar statistiken att 30% av deltagarna i insatserna har grundskola som högsta genomförda utbildning och 34% har gymnasium som högsta genomförda utbildning. Tillsammans har dessa två intervaller minskat något mot år 2024, medan deltagare med eftergymnasial utbildning har ökat.

Uppföljningen av tid i offentlig försörjning innan insats visar att andelen "ej tillämpligt" fortfarande är hög, 40%. Deltagare som under lång tid (4-mer än 9 år) i offentlig försörjning har ökat något från 16% år 2024 till 19% år 2025.

Uppföljningen visar även den försörjningsform deltagarna har haft innan insatsen. Andelen med försörjningsstöd har minskat medan deltagare med sjuk- rehabiliteringspenning har ökat.

RegExPro

Förbundet har under året fortsatt finansiering av insatsen RegExPro (Regional samordning av externt finansierade projekt i Region Uppsala 2.0). Syftet med insatsen är att ge ett operativt och strategiskt stöd till Uppsala läns kommuner med att ansöka om och få del av utlysta ESF-medel och annan extern finansiering.

Insatsens resultat är att 100% av inskickade ansökningar om extern finansiering i länet har beviljats, med en total summa om **125 548 285 kr**.

Pågående projekt under år 2025:

Europeiska Socialfonden (ESF)

ISA - Insatser i samverkan för unga i Region Uppsala: 40 691 289 kr

Deltagande aktörer: Region Uppsala, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby & Samordningsförbundet

EU – AMIF (Asyl-, migrations- och integrationsfonden)

TIS - Tidiga insatser i samverkan: 50 980 778 kr

Deltagande aktörer: Region Uppsala, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala & Östhammar

EU - Central Baltic

CeMeWe - Central Baltic mentoring women seeking employment = ca 2 346 538 kr

Deltagande aktörer: Finland (projektägare), Sverige (Region Uppsala), Estland och Lettland.

Europeiska Socialfonden (ESF)

ISA 2.0 – Insatser i samverkan för unga i Region Uppsala: 31 529 680 kr

Deltagande aktörer: Region Uppsala, Enköping, Heby, Knivsta, Tierp, Uppsala, Östhammar & Samordningsförbundet

INSATSER SOM AVSLUTATS UNDER ÅR 2025

Kvinna Hälsa Arbete – arbetslivsinriktat stöd för att gå till arbete	Individinsats
Insatsperiod: 2023-08-01 till 2025-07-31	Insatsägare och Samverkansparter: Uppsala kommun samt Region Uppsala
Syfte: Syftet med insatsen var att påskynda etablering på arbetsmarknaden för utrikesfödda kvinnor med kort tidigare skolbakgrund eller som aldrig tidigare varit yrkesverksamma i Sverige.	Måluppfyllelse: God
Bryggan - främjar hälsa på väg mot arbete eller studier	Individinsats
Insatsperiod: 2023-09-01 till 2025-12-31	Insatsägare och samverkansparter: Östhammars kommun, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan samt Region Uppsala
Syfte: Syftet med insatsen var att ge personer i arbetsför ålder som varken arbetar eller studerar, och som antas ha långvarig ohälsa, samordnat individuellt stöd för att närma sig arbetsmarknaden samt att bryta personernas eventuella sociala utanförskap. Syftet var även att ge deltagarna stöd i att ta ansvar för sin framtid och hälsa genom sociala och fysiska aktiviteter samt genom att utveckla sociala färdigheter och aktiviteter och att stärka personernas förutsättningar att ta del av de insatser som ges inom parternas verksamheter.	Måluppfyllelse: God

SAMMANFATTANDE ANALYS AV UTFALLET

Totalt har tretton insatser pågått under år 2025. Nio insatser har varit riktade mot individ och fyra har varit strukturinsatser. Två individinsatser har avslutats under året med goda resultat.

De sammantagna resultaten visar att insatserna ligger väl i linje med de mål som satts upp av styrelsen. Många deltagare hänvisas till fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering hos ordinarie verksamheter eller går ut till arbete och/eller studier direkt efter avslutad insats.

Uppföljningen visar att 67 % av deltagarna gjort en stegförflyttning mot arbete eller studier utifrån förbundets mål om att mäta detta resultat, vilket oftast innebär att deltagarna hänvisas till ordinarie verksamhet hos parterna. Trots att insatserna primärt är av förrehabiliterande karaktär så visar resultaten att 44% av deltagarna har gått direkt till arbete eller studier efter avslutad insats. Detta visar att insatserna strävar efter och uppfyller i hög utsträckning de mål som satts upp av styrelsen.

Genomlysning av kvartalsrapporterna visar att uppsatta mål i insatserna nås i stor utsträckning och att merparten av styrgrupperna bedömer att insatserna kommer nå sina mål under insattstiden. De strukturinsatser som varit aktuella under perioden ligger i linje med vad som förväntas och styrgruppernas bedömning är även där att målen kommer att nås inom insatsens tid.

Förbundet bistår med ett antal kompetenshöjande insatser vilka ofta sker i form av webinarier som genomförs utifrån parternas önskemål eller aktuella relevanta ämnen. Under året har 10 webinarier genomförts. Nätverksträffar har också arrangerats samt deltagande i EU-projekt där förbundet har haft en kompetenshöjande roll. Detta skapar goda förutsättningar för ökad gemensam kunskap hos parterna genom den samverkansplattform som förbundet kan erbjuda.

UPPFÖLJNING INTERNKONTROLLPLAN

Förbundet arbetar med systematisk kvalitetsutveckling för att säkra att arbetet bedrivs ändamålsenligt och med hög kvalitet. En del av detta arbete är verksamhetens internkontroll som syftar till att säkra de processer som leder fram till finansiering av insatser för parterna. Förbundet har inget verksamhetsansvar gentemot parterna men arbetar aktivt för att säkra kvalitén i processerna, bland annat genom tydliga ramar för finansiering och genom god uppföljning av verksamhetens prestationer, kvalitet och ekonomi.

Syftet med internkontrollen är att säkerställa att förbundet ägnar sig åt:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer

God internkontroll säkrar uppföljning av verksamhetens prestationer, kvalitet och ekonomi. Insatser och kostnader för den interna kontrollen måste stå i rimlig proportion till nyttan. De områden som följts upp under året är personal/medarbetare, verksamhetsmål samt finansierade insatser.

Uppföljningen visar att verksamheten genomförts ändamålsenligt och att tillförlitlig finansiell rapportering skett, samt att tillämpliga föreskrifter och riktlinjer efterlevts.

Personal/medarbetare

Genomgång av rutinbeskrivningar visar att dessa är uppdaterade och är väl kända för alla medarbetare. Det finns rutinbeskrivningar för samtliga identifierade huvudprocesser.

Verksamhetsmål

Genomgång av verksamhetsmålen visar att uppsatta mål har uppnåtts.

Finansierade insatser

Kvalitetssäkring sker genom att finansierade insatser redovisar kvartalsrapporter med uppföljning av mål och resultat. I denna har styrgrupperna svarat på ett antal fastställda frågor som rör styrning, måluppfyllelse, budget och vakanser. Uppföljningen visar på korrekt hantering utifrån internkontrollplanen vad gäller kvalitetssäkring, måluppfyllelse samt styrning från projektägarna.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

Samordningsförbundet ska ha en god ekonomisk hushållning. Den verksamhet som bedrivs ska vara effektiv och ändamålsenlig. Förbundet ska sträva efter att använda tilldelade medel från medlemmarna till ändamålsenlig verksamhet till nytta för målgruppen och med effektivt resursutnyttjande som grundläggande princip.

Förbundsstyrelsen har beslutade riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

- Verksamheten ska bedrivas inom den budgetram som beslutats av styrelsen.
Detta följs upp och redovisas på samtliga styrelsemöten samt arbetsutskott.
- Samlat kapital från tidigare verksamhetsår ska nyttjas till ändamålsenliga insatser för målgruppen.
Nyttjandegraden hos insatserna mot budgeterade medel har i år varit lägre än tidigare år.
- Högsta möjliga avkastning ska uppnås utan att säkerhet eller betalningsförmåga äventyras.
Kapital finns avsatt i Nordea korträntefond
- Förbundet ska vara självfinansierat genom medlemsavgifter och får inte teckna lån och kreditera utöver vad som krävs för att verksamheten ska fungera,
Inga lån eller krediter är tagna

Samtliga verksamhetsmål är uppfyllda. Ett av de finansiella målen har påverkats av att insatserna ej nyttjat sina budgeterade medel fullt ut. God ekonomisk hushållning bedöms ha uppnåtts.

Budget och medelstilldelning

Samordningsförbundets budget ska enligt lag fastställas i november året innan räkenskapsåret. Budget för år 2025 har fastställts av förbundsstyrelsen den 28 november år 2024.

Staten står för hälften av medlemsavgiften genom Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Från Region Uppsala kommer 25 % medan länets åtta kommuner delar på resterande 25 %.

Medlemsintäkterna har varierat under åren med en högsta nivå på 24 000 tkr vid uppstarten och som lägst 20 200 tkr. Den totala tilldelningen för år 2025 är 23 428 tkr, vilket är marginellt högre tilldelning än för år 2024. Tillsammans med det samlade överskottet från tidigare år på 4 495 tkr (bunden reservfond ej medräknad) fanns 27 923 tkr att tillgå för förbundets verksamhet under helåret 2025.

Kapitalförvaltning

Överskottet från verksamhetens uppstartsfas har placerats i Nordeas institutionella korträntefond. Värdet av fonden uppgår 2025-12-31 till 6 428 tkr.

Ovanstående placering följer av styrelsen beslutade riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Inga väsentliga förändringar har skett, kansliets sammansättning går att läsa om under punkten kansli och utvecklingsgrupper, se sid 10.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Konjunkturläget ökar riskerna för att fler ska stå utan arbete. En ytterligare försämrad konjunktur kan påverka våra parterers prioriteringar. Om parternas regelverk och uppdrag ändras kan fokus för förbundets verksamhet också behöva ändras och justeras utifrån vilka behov som uppstår. De begränsade resurserna inom förbundet innebär en sårbarhet vad gäller möjliga resultat som kan åstadkommas om parternas fokus ändras.

Kostnader för förtroendemannastyrningen uppgick till 455 tkr under år 2025, att jämföra med 429

Ekonomisk redogörelse

KOMMENTAR TILL ÅRSREDOVISNING 2025

År 2025 redovisar Samordningsförbundet Uppsala län ett överskott på 1 653 tkr, att jämföra med 2024 års underskott på -1 864 tkr.

Budgeten för 2025 var satt till -3 716 tkr, resultat före finansiella intäkter uppgår till 1 332 tkr så budgetdifferensen är 5 048 tkr.

Avvikelsen beror i första hand på att det rekviderats mindre pengar från insatserna än budgeterat, hela 3 874 tkr har återförts till Samordningsförbundet.

I år har förbrukningskvoten på utbetalda insatsmedel i jämförelse med budget varit lägre än på flera år, 82% att jämföra med 96% år 2024.

Personalkostnaden underskred budget med 1 300 tkr, beroende på en vakans samt att uppbokning av pensionskostnad ej behövde nyttjas.

ISA projektet har löpt på under året, två av ordinarie personal har en mindre del av sin tid finansierad från ESF.

Inga investeringar har gjorts under året vilket är i linje med förbundets uppdrag.

Ekonomisk översikt (belopp i TSEK)

	Utfall 2025	Utfall 2024	Prognos 2025	Budget 2025
Intäkter				
Medlemsavgifter	23 428	23 322	23 428	23 428
Försäljning tjänster	297	0	290	0
Övr rörelseintäkter	7	13	0	0
ISA projektet	347	729	700	700
Kostnader				
Samverkansinsatser	-18 249	-20 580	-19 886	-22 194
Förtroendevalda	-455	-429	-500	-600
Förvaltning	-3 536	-4 812	-3 900	-4 350
Förvaltning ISA projektet	-491	-689	-700	-700
Övr kostnader ISA projektet	-16	-22	0	0
Verksamhetens resultat	1 332	-2 468	-568	-3 716

Balanskravsavstämning

Kommunallagens reglering kring återställande av balanskrav är inte aktuell för Samordningsförbund, vilka verkar utifrån Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210).

Under ekonomisk förvaltning §21 i denna lag finns hänvisningar till de paragrafer som skall tillämpas i kommunallagen (2017:725) och §12 i kommunallagen (Reglering av balanskravsresultat) är ej med bland dessa.

Förtroendevalda och förvaltning

Kostnader för förtroendemannastyrningen uppgick till 455 tkr under år 2025, att jämföra med 429 tkr 2024, budgeten var satt till 600 tkr.

Förvaltningen har för år 2025 förbrukat 3 536 tkr, budgeten var satt till 4 812 tkr. En vakans samt ej nyttjade uppbokade pensionskostnader bidrar till avvikelsen.

Kostnad förtroendevalda och förvaltning, TSEK			
	Utfall 2025	Utfall 2024	Budget 2025
Förtroendevalda	455	429	600
Utfall mot budget	76%		
Förvaltning	3 536	4 812	4 350
Utfall mot budget	81%		

Samverkansinsatser

Förbrukningskvoterna i efterföljande tabell visar samverkansinsatsernas förbrukade medel i jämförelse med en linjär förbrukning över tid. Målvärdet är 100 %. Avvikande värden innebär att insatsen har förbrukat mer eller mindre än vad som är rimligt och syftar till att ge signal om extra uppmärksamhet. Tabellen visar att insatsernas faktiska förbrukning i de flesta fall är något lägre än förväntat.

Årets förbrukningsgrad uppgår till 82% efter två år med hög förbrukningsgrad 96% år 2024 och 95% år 2023.

Samverkansinsatser				
		Utfall TSEK 2025	Utfall TSEK 2024	Förbruk- ningsgrad 2025
Insatsnamn	Insatsägare			
Växtkraft	Enköpings kommun	2 478	2 392	90%
Plattform för individstöd	Heby kommun	2 271	2 354	93%
Framsteget	Håbo kommun	1 950	3 718	100%
En väg in - steget vidare	Knivsta kommun	1 255	1 655	78%
RegExPro	Region Uppsala	674	1 230	88%
Konferens	Region Uppsala	0	23	0%
Reg studie av rehabkoordinator	Region Uppsala	126	0	37%
Min Framtid	Tierps kommun	2 611	4 278	98%
Lokussamordnare	Uppsala kommun	194	377	69%
Samordnat stöd	Uppsala kommun	2 398	0	69%
Förstudie pilotprojekt	Uppsala kommun	0	112	0%
Kvinna Hälsa Arbete	Uppsala kommun	382	985	49%
Lokussamordnare	Älvkarleby kommun	153	151	96%
Förstärkt stöd till arbete eller studier	Älvkarleby kommun	1 472	770	79%
Bryggan inkl förlängning	Östhammars kommun	1 466	1 819	79%
Summa samverkansinsatser		17 430	19 864	
Ekonom projektstöd		435	407	
Verksamhetsutvecklare		358	273	
Kompetenshöjande insatser		26	36	
Summa övriga samverkansinsatser		819	716	
Summa samverkansinsatser totalt		18 249	20 580	

Insatser 2025 utfall-budget				
		Utfall TSEK 2025	Utfall TSEK 2024	Förbruk- ningsgrad mot budget 2025
Samverkansinsatser		17 430	19 864	82%
Övriga samverkansinsatser		819	716	92%
Summa		18 249	20 580	

RESULTATRÄKNING

Samordningsförbundet Uppsala län		2025-01-01 2025-12-31	2024-01-01 2024-12-31	Budget 2025-12-31
Verksamhetens intäkter				
Rörelseintäkter	Not 1	23 428 000	23 322 000	23 428 000
Försäljning av tjänster		297 270	0	0
Övriga rörelseintäkter		6 783	12 427	0
ISA projektet		346 515	729 230	700 000
Summa verksamhetens intäkter		24 078 568	24 063 657	24 128 000
Verksamheten kostnader				
Kostnader för samverkansinsatser	Not 2	-17 430 647	-19 864 114	-21 304 000
Övriga kostnader ESF projekt		-15 874	-21 924	0
Övriga driftskostnader	Not 3	-582 547	-695 199	-630 000
Kostnader för lokaler		-324 075	-296 813	-300 000
Kostnader för personal	Not 4	-4 393 505	-5 654 490	-5 610 000
Avskrivningar				
Avskrivningar inventarier		0	0	0
Verksamhetens nettokostnader		-22 746 648	-26 532 540	-27 844 000
Verksamhetens resultat		1 331 920	-2 468 883	-3 716 000
Valutakursförlust		-43	0	0
Finansiella intäkter	Not 5	329 196	608 706	0
Finansiella kostnader	Not 5	-8 171	-4 137	0
Resultat efter finansiella poster		1 652 902	-1 864 314	-3 716 000
Årets resultat		1 652 902	-1 864 314	-3 716 000

BALANSRÄKNING

Samordningsförbundet Uppsala län		2025-12-31	2024-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	Not 6	0	0
Summa anläggningstillgångar		0	0
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	Not 7	69 817	33 874
Interimsfordringar	Not 8	0	80 000
Summa fordringar		69 817	113 874
Kortfristiga placeringar	Not 9	6 428 302	6 242 778
Kassa och bank	Not 10	6 830 355	5 591 879
Summa kassa och bank		13 258 657	11 834 657
Summa omsättningstillgångar		13 328 474	11 948 531
SUMMA TILLGÅNGAR		13 328 474	11 948 531
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bunden reservfond		1 000 000	1 000 000
Balanserat resultat		4 495 450	6 359 764
Årets resultat		1 652 902	-1 864 314
Summa eget kapital		7 148 352	5 495 450
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		5 441 563	5 530 390
Övriga kortfristiga skulder	Not 11	489 304	622 313
Interimsskulder	Not 12	249 255	300 378
Summa kortfristiga skulder		6 180 122	6 453 081
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		13 328 474	11 948 531

KASSAFLÖDESANALYS

Samordningsförbundet Uppsala län	2025-01-01 2025-12-31	2024-01-01 2024-12-31
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	1 652 902	-1 864 314
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet		
Avskrivningar	0	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	1 652 902	-1 864 314
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	44 057	433 782
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	-272 959	101 292
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 424 000	-1 329 240
Årets kassaflöde	1 424 000	-1 329 240
Likvida medel från årets början	11 834 657	13 163 897
Likvida medel vid årets slut (fond samt kassa)	13 258 657	11 834 657
Förändring i likvida medel	1 424 000	-1 329 240

DRIFTSREDOVISNING

Driftsredovisning (belopp i TSEK)					
		Budget 2025	Utfall 2025	Diff mot budget 2025	Utfall 2024
Medlemsavgifter		23 428	23 428	0	23 322
Försäljning tjänster		0	297	297	0
Övriga rörelseintäkter		0	7	7	13
ISA projektet		700	347	-353	729
Summa intäkter		24 128	24 079	-49	24 064
Förtroendevalda		-600	-455	145	-429
Kansli och kringkostnader		-4 350	-3 536	814	-4812
Kansli ISA projektet		-700	-491	209	-689
Övrigt ISA projektet		-16	-16	-22	
Summa kansli och styrelse		-5 650	-4 498	1 152	-5 952
Individinriktade					
Växtkraft	Enköpings kommun	-2 753	-2 478	275	-2392
Plattform för individstöd	Heby kommun	-2 447	-2 271	176	-2354
Framsteget	Håbo kommun*	-1 808	-1 950	-142	-3718
En väg in - steget vidare	Knivsta kommun	-1 599	-1 255	344	-1655
Min framtid	Tierps kommun	-2 673	-2 611	62	-4278
Reg studieKvinna Hälsa Arbete	Uppsala kommun	-786	-382	404	-985
Samordnat stöd för arb/studier	Uppsala kommun	-3 492	-2 398	1 094	0
Förstärkt stöd för arb/studier	Älvkarleby kommun	-1 864	-1 472	392	-770
Bryggan	Östhammars kommun	-1 860	-1 466	394	-1819
Strukturinriktade					
RegExPro	Region Uppsala	-1 245	-674	571	-1230
Konferens	Region Uppsala				-23
Förstudie pilotprojekt	Uppsala kommun	0	0	0	-112
Lokussamordnare	Uppsala kommun	-280	-194	86	-377
Lokussamordnare	Älvkarleby kommun	-160	-153	7	-151
Summa individ och strukturinsatser		-21 304	-17 430	3 874	-19 864
Övriga samverkansinsatser					
Ekonom projektstöd		-420	-435	-15	-407
Verksamhetsutvecklare		-420	-358	62	-273
Kompetenshöjande insatser		-50	-26	24	-36
Summa övriga samverkansinsatser		-890	-819	71	-716
Totalt verksamhet		-3 716	1 332	5 048	-2 468
Finansiella inäkter och kostnader		0	321		604
Totalt 2025-12-31		-3 716	1 653	5 048	-1 864

* Håbo har under året fått ett tillägg på 150 tkr

Kända differenser efter inlämnade avvikelser, Växtkraft, RegExPro, Bryggan, Kvinna Hälsa, Registerstudie samt delar av Samordnat stöd.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år och följer lagen om kommunal bokföring och redovisning, LKBR (2018:597).

- Periodiseringar av intäkter och kostnader har skett för att ge en rättvisande bild av resultat och finansiell ställning.
- Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar sker enligt plan över 5 år.
- Finansiella tillgångar som innehas för att generera avkastning eller värdestegring värderas till verkligt värde i enlighet med LKBR 7 kap. 6 §.
- Samtliga leasingavtal har klassificerats som operationell leasing.

NOTER TILL BALANS- OCH RESULTATRÄKNING 2025

Samordningsförbundet Uppsala län		2025-01-01 2025-12-31	2024-01-01 2024-12-31
Not 1	Rörelseintäkter		
	Enköpings kommun	697 485	695 314
	Heby kommun	206 181	206 790
	Håbo kommun	329 657	330 398
	Knivsta kommun	302 735	295 880
	Tierps kommun	303 382	305 547
	Uppsala kommun	3 562 013	3 539 137
	Älvkarleby kommun	137 138	138 028
	Östhammars kommun	318 409	319 406
	Region Uppsala	5 857 000	5 830 500
	Försäkringskassan/Arbetsförmedlingen	11 714 000	11 661 000
	Summa medlemsavgifter/rörelseintäkter	23 428 000	23 322 000
Not 2	Kostnader för samverkansinsatser		
	Växtkraft, Enköping	-2 478 232	-2 391 970
	Plattform för individstöd/samv, Heby	-2 270 768	-2 354 031
	Framsteget, Håbo	-1 949 646	-3 717 916
	En väg in - steget vidare, Knivsta	-1 254 859	-1 655 333
	RegExPro, Region Uppsala	-674 288	-1 229 460
	Registerstudie av rehab koordinator	-126 267	0
	Konferens, Region Uppsala	0	-23 214
	Min Framtid, Tierp	-2 610 992	-4 277 441
	Lokussamordnare, Uppsala	-194 597	-376 525
	Kvinna Hälsa Arbete, Uppsala	-381 929	-984 905
	Samordnat stöd för arbete/studier, Uppsala	-2 397 752	0
	Förstudie pilotprojekt, Uppsala	0	-112 500
	Lokussamordnare, Älvkarleby	-153 040	-151 130
	Förstärkt stöd till arbete eller studier, Älvkarleby	-1 472 162	-770 200
	Bryggan, Östhammar	-1 466 115	-1 819 489
	Summa kostnader samverkansinsatser	-17 430 647	-19 864 114
Not 3	Övriga driftskostnader		
	Förbrukningsinventarier	-29 823	-30 623
	IT-tjänster, programvaror	-172 995	-272 911
	Konsultarvoden	0	-5 000
	Medlemsavgifter, NNS och Sobona	-90 816	-90 304
	Kostnad revision	-137 200	-101 116
	Kostnad egna konferenser	-58 200	-31 716
	Övriga kostnader	-93 513	-163 529
	Summa övriga driftskostnader	-582 547	-695 199
Not 4	Kostnader för personal		
	Arovoden till ledamöter	-329 104	-309 203
	Lön tjänstemän	-2 675 871	-3 011 110
	Pensions- övriga gruppförsäkringar	-474 959	-1 253 147

Kompetensutveckling	-28 505	-24 744
Förändring av semesterlöneskuld	80 122	-420
Arbetsgivaravgifter	-926 573	-1 029 300
Övr personalkost, förmåner, representation	-38 615	-26 566
Summa kostnader för personal	-4 393 505	-5 654 490

Not 5	Finansiella kostnader och intäkter		
	KPA överskottsfond	32 036	96 658
	Realiserade vinster Nordea kortränta	185 524	253 386
	Ränteintäkt bankkonton	111 636	258 662
	Summa Finansiella intäkter	329 196	608 706
	Räntekostnader skattekonto	-8 171	-4 137
	Summa Finansiella kostnader	-8 171	-4 137

Not 6	Materiella anläggningstillgångar		
	Inventarier	353 832	353 832
	Ack avskrivningar inventarier	-353 832	-353 832
	Summa materiella anläggningstillgångar	0	0

Not 7	Kortfristiga fordringar		
	Kundfordringar	50 000	0
	Momsfordran	19 808	33 854
	Skattekonto	9	20
	Summa övriga kortfristiga fordringar	69 817	33 874

Not 8	Interimsfordringar		
	ISA projektet ej utbetalt	0	80 000
	Summa interimsfordringar	0	80 000

Not 9	Kortfristiga plaseringar		
	Nordea institutionell kortränta	6 428 302	6 242 778
	Summa kortfristiga plaseringar	6 428 302	6 242 778

Not 10	Kassa och bank		
	Plusgirokonto	6 830 115	5 591 640
	Sparkonto	240	239
	Summa kassa och bank	6 830 355	5 591 879

Not 11	Övriga kortfristiga skulder		
	Personalens källskatt	-78 398	-84 860
	Avräkning särskild löneskatt på pensioner	-331 199	-449 086
	Upplupna arbetsgivaravgifter	-79 707	-88 367
	Summa övriga kortfristiga skulder	-489 304	-622 313

Not 12	Interimsskulder		
	Upplupna semesterlöner	-129 550	-190 517
	Beräknad uppl soc avg semesterskuld	-40 705	-59 860
	Övr upplupna kostnader/förutbet intäkter	-79 000	-50 001
	Summa interimsskulder	-249 255	-300 378

**Samordningsförbundet
Uppsala län**

SAMORDNINGSFÖRBUNDET UPPSALA LÄN

Storgatan 27 | 751 85 Uppsala | 018-18 58 40

info@finsam uppsala.se | www.finsam uppsala.se

Årsredovisning och ansvarsfrihet för Kommunalförbundet VafabMiljö 2025

Kommunstyrelsen förslag

Kommunfullmäktiges beslut

- Bevilja ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Sammanfattning

Förvaltningen har tagit del av kommunalförbundet Vafab miljö's årsredovisning för år 2025 och övriga handlingar i ärendet. Kommunen har en andel motsvarande 6,4 procent i det aktuella kommunalförbundet. Hittills har kommunen inte konsoliderat kommunalförbundet i kommunens koncernbokslut. Detta mot bakgrund av just minoritetsintresset.

Kommunen är representerade i kommunalförbundets direktion och innehar för närvarande posten som förste vice ordförande. Direktionen beslutade att godkänna årsredovisningen för år 2025 vid sitt sammanträde den 13 mars 2026. Kommunalförbundet som består av 12 medlemskommuner har ingen föreningsstämma som behandlar årsredovisning och revisorernas granskning. Praktiskt innebär det att årsredovisningen hanteras i direktionen och därefter i respektive medlemskommuner.

Då kommunalförbundet utgör en egen juridisk person som upprättar egen årsredovisning, har egna revisorer och fattar eget beslut om ansvarsfrihet innebär det att Heby kommun inte fastställer årsredovisningen. I ärendet finns dock en revisionsberättelse ställd till kommunfullmäktige i samtliga medlemskommuner som tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna. I ärendet föreligger även revisorernas redogörelse för år 2025.

Förvaltningens bedömning

Årsredovisningen visar ett starkt ekonomiskt resultat och ett uppfyllt balanskrav för år 2025. Resultatet är delvis påverkat av engångsposter genom försäljning av Norsa energiåtervinning. Även om den finansiella ställningen har förbättrats är den fortsatt relativt svag.

Då förbundet har en hög investeringsvolym innebär det successivt ökade kapitalkostnader i verksamheten. Behovet av en fortsatt ekonomisk kontroll bedöms vara väsentlig.

Måluppfyllelsen är i ett övergripande perspektiv god men den är ojämn mellan olika verksamhetsområden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 14 april 2026
Missiv till kommuner
VMKFD 13 mars 2026
Årsredovisning 2025

Revisionsberättelse 2025
Revisorernas redogörelse 2025

Till
Direktionen Vafabmiljö
kommunalförbund

Årsredovisning 2025

Ärendebeskrivning

Sammanfattning av årets resultat och ekonomiska ställning

Årsredovisningen för 2025 redovisar ett resultat om 41,1 miljoner kronor. Resultatet innebär en tydlig förbättring jämfört med 2024 och en positiv avvikelse mot budget.

Balanskravsresultatet uppgår efter justeringar till 27,3 miljoner kronor. Soliditeten uppgår vid årets slut till 12,6 procent.

Avvikelse mot budget 2025

Intäkterna är 28,3 miljoner kronor lägre än budget, vilket i huvudsak beror på minskade intäkter för försäljning av biogas på grund av minskade försäljningsvolymmer samt nedjustering av priset på grund av att koldioxidskatten tagits bort. Det beror också på mindre mängder avfall till behandling samt lägre intäkter från företag på återbruken.

Utfallet för verksamhetskostnader är lägre än budgeterat vilket till största delen beror på lägre kostnader för drivmedel samt den borttagna koldioxidskatten. Personalkostnader är också lägre än budgeterat främst på grund av vakanser, föräldraledigheter och sjukfrånvaro. Övriga externa kostnader är något högre än budget på grund av inhyrd personal kopplat till vakanser samt större inköp av sopkärl än beräknat under perioden. Finansiella intäkter är 13,1 miljoner kronor bättre än budget, varav 12 miljoner kronor beror på försäljningen av Norsa energiåtervinning. Eftersom det kommunala uppdraget redovisar ett överskott, har 1,7 miljoner kronor avsatts till resultatutjämningsfonden.

Väsentliga händelser under året

Under året har flera händelser haft väsentlig betydelse för verksamheten. Utbyggnaden av Närsorterat (fastighetsnära insamling av förpackningar) har fortsatt enligt plan, och samtliga småhus i Västerås har under 2025 erhållit kärl för plast- och pappersförpackningar.

Insamling av mat- och restavfall i egen regi påbörjades i avtalsområde Väst den 1 oktober 2025. Förberedelser pågår även inför övertagande av insamlingen i avtalsområde Öst under 2026.

Under året har även Norsa energiåtervinning avyttrats till Västra Mälardalens Energi och Miljö AB (VME) för 12 miljoner kronor, vilket påverkat årets finansiella utfall.

Datum

2026-02-24

God ekonomisk hushållning

Den sammanvägda bedömningen är att Vafabmiljö har en god ekonomisk hushållning. Utifrån årets uppföljning kommer det att krävas insatser inom områdena Ökad cirkularitet och Nöjda kunder för en ökad måluppfyllelse.

Investeringar

De totala investeringarna uppgick under året till 169,9 miljoner kronor. Investeringarna avser i huvudsak fordon, kärl och övrig infrastruktur kopplade till beslutade verksamhetsförändringar, bland annat Närsorterat och insamling i egen regi.

Förslag till beslut

Direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund beslutar att godkänna årsredovisningen för 2025.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2025

Kopia till

Medlemskommunerna

Revisorerna i Vafabmiljö Kommunalförbund

Organisationsnummer 222000-3129

Till Fullmäktige i
Arboga, Enköpings, Fagersta, Hallstahammars, Heby,
Kungsörs, Köpings, Norbergs, Sala, Skinnskattebergs,
Surahammars och Västerås kommuner

Revisionsberättelse för år 2025

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet (organisationsnummer 222000-3129) av dess direktion. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse".

Vi bedömer sammantaget att direktionen i Vafabmiljö kommunalförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och delvis förenligt med de verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Västerås

Tony Forsberg

Barbara Conte

Till revisionsberättelsen hör bilaga:
Revisorernas redogörelse

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

VAFABMILJÖ KOMMUNALFÖRBUND Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2026-03-29 18:03:27 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: TONY FORSBERG

Tony Forsberg

Revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2026-03-27 08:05:12 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: BARBARA CONTE

Barbara Conte

Revisor

Leveranskanal: E-post

Revisorerna i Vafabmiljö Kommunalförbund

Organisationsnummer 222000-3126

Till Fullmäktige i

Arboga, Enköpings, Fagersta, Hallstahammars, Heby, Kungsörs, Köpings, Norbergs, Sala, Skinnskattebergs, Surahammars och Västerås kommuner

Revisorernas redogörelse för år 2025

Revisorernas granskningsuppdrag utgår från kommunallagen och god revisionssed. Av kommunallagen framgår att revisorerna skall granska all verksamhet och därvid bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Under året har granskning skett av förbundets styrning och uppföljning, bokslut och årsredovisning samt delårsrapport för 2025.

Granskning av delårsrapport 2025 (Bilaga 2)

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om det prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som förbundsdirektionen fastställt.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten är följande:

- Vi konstaterar att det prognostiserade resultatet i delårsrapporten delvis är förenligt med de finansiella mål direktionen beslutat om.
- Vi konstaterar att det prognostiserade resultatet i delårsrapporten delvis är förenligt med de verksamhetsmål direktionen beslutat om
- Resultatet i delårsrapporten visar att balanskravet kommer att uppfyllas för helåret. Det prognostiserade balanskravsresultatet efter nyttjande av resultatutjämningsfond uppgår till 6,4 mnkr.

Granskning av årsbokslut per 2025-12-31 (Bilaga 3)

Granskningen av årsbokslutet har genomförts av Azets vars uppdrag har varit att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunalförbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet.

Grundat på den översiktliga granskning av årsredovisningen som genomförts har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt/ delvis förenligt med de finansiella mål/verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2025.

Utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen görs bedömningen att det lagstadgade balanskravet har uppfyllts.

Granskning av arbetet med avfallsplan (Bilaga 4)

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i kommunalförbundet Vafabmiljö genomfört en granskning av förbundets arbete med avfallsplan 2020–2030.

Granskningens syfte tar utgångspunkt från kommunallagen kapitel 12.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att förbundsledningens arbete med avfallsplan inte helt bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden bedöms inte helt vara tillräcklig.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande rekommendationer till förbundsledningen:

- Utfärda instruktion om hur uppföljning och rapportering av avfallsplan till direktionen ska vara utformad.
- Säkerställ att förbundets verksamheter och samtliga medlemmar inrapporterar erforderliga underlag för uppföljning av avfallsplan.
- Pröva hur måluppfyllelse kan förbättras till kommande målutvärderingar.
- Genomför en prövning om det finns skäl av att revidera avfallsplanens delmål för år 2026.

Intern kontroll

Förbundet har för 2025 beslutat om en internkontrollplan. En återslaggande rapportering av genomförda kontroller har lämnats till direktionen.

Träffar med förvaltningen

Revisionsarbetet har förutom ovanstående redovisade granskningar även omfattat kontakter med förbundsledningen.

Övrigt

Vår revision har även omfattat att löpande granska och ta del av protokoll, samt genom information hålla oss underrättade om förbundets verksamhet.

Datum som framgår av digital signatur

Tony Forsberg

Barbara Conte

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

VAFABMILJÖ KOMMUNALFÖRBUND Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2026-03-29 18:09:37 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: TONY FORSBERG

Tony Forsberg

Revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2026-03-27 08:06:28 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: BARBARA CONTE

Barbara Conte

Revisor

Leveranskanal: E-post

Årsredovisning 2025

Vafabmiljö kommunalförbund

Org.nr 222000-3129

Samlingshandlingen beställd av: Disa
Hasselberg, (hass@nas)

Innehåll

1	Förvaltningsberättelse	4
1.1	Vafabmiljö kommunalförbund.....	4
1.2	Översikt Vafabmiljös utveckling.....	5
1.3	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	7
1.3.1	Befolkningsutveckling	7
1.3.2	Omvärldsfaktorer.....	7
1.3.3	Finansiell uppföljning och riskhantering.....	9
1.4	Händelser av väsentlig betydelse	10
1.5	Styrning och uppföljning av kommunalförbundet.....	12
1.5.1	Direktionens och ledningens arbete.....	12
1.5.2	Budget och uppföljning	13
1.5.3	Internkontroll och intern revision.....	13
1.6	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	14
1.6.1	Strategiska utvecklingsprojekt.....	14
1.6.2	Kommunalförbundets måluppfyllelse.....	16
1.6.3	Bedömning om god ekonomisk hushållning	20
1.6.4	Ekonomisk ställning	20
1.7	Balanskravsresultat	21
1.8	Väsentliga personalförhållanden	21
1.8.1	Personal, antal anställda och sjukfrånvaro	21
1.9	Förväntad utveckling	22
2	Årsbokslut.....	24
2.1	Resultaträkning	24
2.2	Balansräkning	25

2.3	Kassaflödesanalys	26
2.4	Noter	27
3	Drift- och investeringsredovisning	34
3.1	Internredovisningsprinciper	34
3.2	Driftredovisning kommunalförbundet	34
3.2.1	Särredovisning kommunalt uppdrag	35
3.2.2	Affärsuppdrag	36
3.3	Redovisning av investeringar	38

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Vafabmiljö kommunalförbund

Vafabmiljö kommunalförbund är bildat av kommunerna i Västmanlands län (Arboga, Fagersta, Hallstahammar, Kungsör, Köping, Norberg, Sala, Skinnskatteberg, Surahammar och Västerås) samt de angränsande kommunerna i Uppsala län (Heby och Enköping). Vafabmiljö har i uppdrag att hantera medlemskommunernas hushållsavfall och att göra det med stor miljöhänsyn, hög kostnadseffektivitet och med god kvalitet gentemot avfallslämnarna. Kommunalförbundet har också ett grundläggande ansvar enligt miljöbalken att utöva tillsyn, ta fram renhållningsordningar med avfallsplaner, samla in och transportera hushållsavfall samt att informera och utveckla verksamheten. Sedan 2024 har kommunalförbundet även ansvaret att samla in hushållens förpackningar.

Vafabmiljö ska medverka till att skapa en långsiktigt hållbar avfallshantering i regionen med utgångspunkt från nationella, regionala och lokala miljömål. Förbundet arbetar även med att avsätta material för återvinning, producera avfallsbränslen och att ta hand om farligt avfall – vilket sker på fem avfallsstationer, 18 återbruk och vid biogasanläggningen. Den biogas som produceras säljs via tankstationer i regionen. Förbundet har även avfallsverksamhet på den konkurrensutsatta marknaden, bland annat genom att samla in, transportera och behandla avfall från företag.

Figur 1: Geografisk fördelning över kommunalförbundets anläggningar

1.2 Översikt Vafabmiljös utveckling

Tabell 1: Flerårsöversikt, mnkr

	2021	2022	2023	2024	2025
Resultaträkning					
Intäkter (exkl justering resultafond)	728,7	863,1	855,8	888	869,5
Personalkostnader	-178,6	-174,3	-192,4	-216,7	-222,3
Verksamhetskostnader	-448,8	-521,4	-545,9	-549,3	-512
Resultat före avskrivningar	101,3	167,4	117,5	122	135,2
Avskrivningar inklusive avsättning sluttäckning	-87,3	-114,1	-103,8	-122,7	-96,5
Resultat efter avskrivningar	14	53,3	13,7	-0,7	38,7
Finansiella poster	-5,4	-6,2	-6,4	-0,6	4,1
Resultat före justering resultafond	8,6	47,1	7,3	-1,3	42,8
Varav affärsuppdrag	8,8	25,2	8,2	-0,8	41,1
Varav kommunalt uppdrag	-0,2	21,9	-0,9	-0,5	1,7
Justering resultafond	0	-21,9	0,9	0,5	-1,7
Resultat efter justering resultafond	8,6	25,2	8,2	-0,8	41,1
Balansräkning					
Balansomslutning	996	946	1049	1034	1060
Anläggningstillgångar	726	669	757	671	743
Eget kapital	60	85	94	93	134
Avsättningar	232	182	302	321	299
Långfristiga skulder	477	439	399	364	400
Investeringar	97	61	93	114	170
Nyckeltal					
Soliditet %	6,0%	9,0%	9,0%	9,0%	12,6%
Skuldsättningsgrad	15,6	10,1	10,2	10,1	6,9

Vafabmiljö kommunalförbunds resultat 2025 är 41,1 mnkr.

Intäkterna har ökat över tid. Det beror bland annat på att renhållningstaxorna justerats i omgångar. Under 2022 tillkom ett nytt kommunalt ansvar att samla in tidningar och returpapper och avfallstaxan justerades för att finansiera detta. 2024 fick Vafabmiljö ansvaret för insamling av förpackningar från hushåll genom fastighetsnära insamling i regionen. Därutöver görs årliga indexjusteringar på avgifter för hämtning och behandling av avfall från företag.

Den stora intäktsökningen från 2021 till 2022 beror till största delen på mottagning av stora mängder schaktmassor, högre ersättning för försäljning av återvinningsmaterial samt högre försäljningsintäkter av biogas tack vare omförhandlat avtal med Svealandstrafiken. Ökningen 2024 beror främst på ersättning för insamling av förpackningar till följd av det nya insamlingsansvaret. De minskade intäkterna 2025 jämfört med 2024 beror på att koldioxidskatten på biogas togs bort i slutet på 2024. Därmed kunde priset på biogas sänkas och de totala intäkterna minskade 2025.

Personalkostnaderna har ökat över tid beroende på årliga löneökningar samt att antalet anställda ökat. Löneökningen från 2022 till 2023 var högre än normalt på grund av inflation samt att det under 2022 fanns vakanta tjänster som tillsattes under 2023. Ökningen under 2024 och 2025 beror till största delen på genomförandet av beslutade förändringar inom insamlingsverksamheten.

Verksamhetskostnaderna har ökat årligen 2021 till 2024. Ökningen från 2021 till 2022 beror på att kostnaderna för inköp av flytande biogas, drivmedel och el ökat på grund av höga marknadspriser.

Från 2022 till 2023 beror ökningen till stor del på den införda koldioxidskatten på biogas samt ökade kostnader för inköp av utsläppsrätter till Norsa energiåtervinning. De minskade kostnaderna 2025 beror främst på den borttagna koldioxidskatten på biogas samt införandet av insamling i egen regi under det sista kvartalet.

Investeringsnivån varierar mellan åren. Under 2019–2021 pågick utbyggnaden av biogasanläggningen med en total investering på 160 mnkr, vilket är den hittills enskilt största investeringen. Ökningen av investeringarna under 2025 beror främst på inköp av fordon och utrustning kopplade till beslutade utvecklingsprojekt inom insamling.

Soliditeten har ökat med drygt sex procentenheter sedan 2021, främst tack vare det goda resultatet i affärsverksamheten 2022 och 2025.

1.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

1.3.1 Befolkningsutveckling

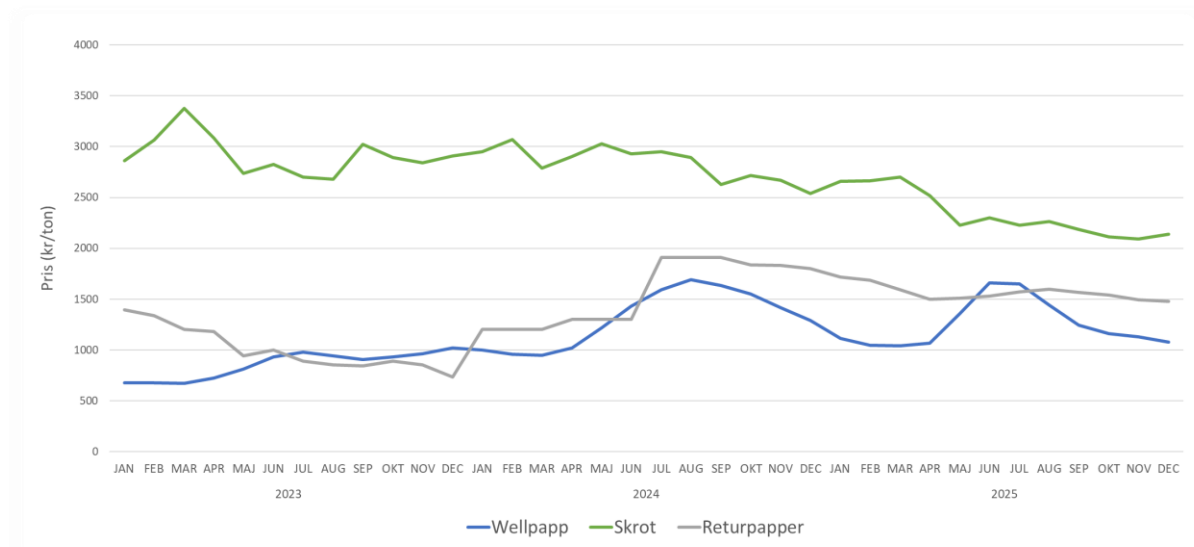
Befolkningen i medlemskommunerna har totalt sett under 2025 minskat med ca 0,1 procent till ca 343 850 invånare. Befolkningen har dock ökat i Västerås och Enköping med ca 800 invånare samtidigt som den minskat med ca 1 000 invånare i övriga kommuner. Samtidigt har antal anslutna hushåll och verksamheter till Vafabmiljö ökat med 0,4 procent till 183 500 st.

1.3.2 Omvärldsfaktorer

Vafabmiljöes resultat och ekonomiska ställning påverkas av utvecklingen av världsmarknadspriser på råvaror och energi. Det genomsnittliga ersättningspriset för återvunnen wellpapp och returpapper låg under året i nivå med föregående år. Ersättningen uppgick i genomsnitt till 1 157 kronor per ton för wellpapp och 1 585 kronor per ton för returpapper.

Priset på järnskrot minskade under året med närmare 20 procent. Utvecklingen bedöms i huvudsak vara kopplad till ökad osäkerhet på den globala marknaden, bland annat till följd av förändrade handelspolitiska förutsättningar i USA, vilket påverkat efterfrågan och handel med skrotråvara.

Diagram 1: Prisutveckling för återvinningsmaterial

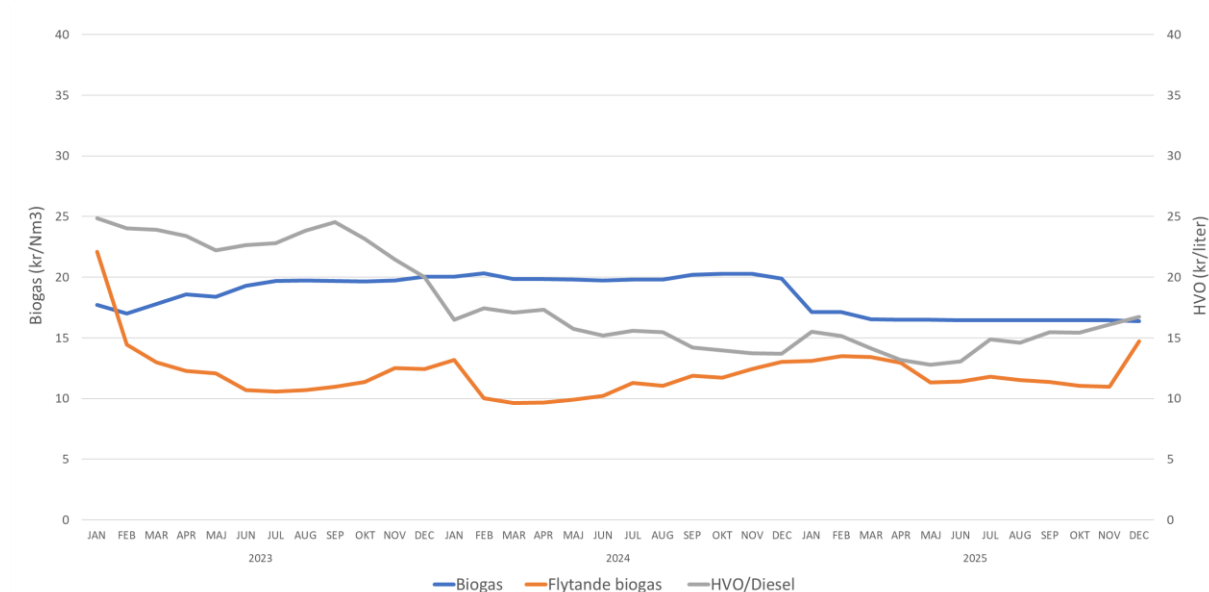
2025 präglades av geopolitisk osäkerhet, samtidigt som energimarknaderna sammantaget uppvisade relativ stabilitet. Trots pågående konflikter och handelspolitiska åtgärder har priserna på olja, kol och naturgas huvudsakligen följt en nedåtgående trend utan större prISRörelser. Ett tillfälligt undantag noterades i juni, då oro kring transporter av olja och flytande naturgas (LNG) genom Hormuzsundet uppstod i samband med konflikten mellan Iran och Israel.

Den begränsade påverkan från geopolitiken kan till stor del förklaras av god tillgång på energi på världsmarknaden. Internationella energiorganet (IEA) har under året i ökande grad pekat på ett

överskott på oljemarknaden. Även OPEC reviderade under hösten sin marknadsbedömning från underskott till en mer balanserad situation.

Priset på HVO100 har ökat under årets senare del, till följd av stigande råvarupriser och ökad internationell efterfrågan på förnybara drivmedel.

Diagram 2: Prisutveckling drivmedel och flytande biogas

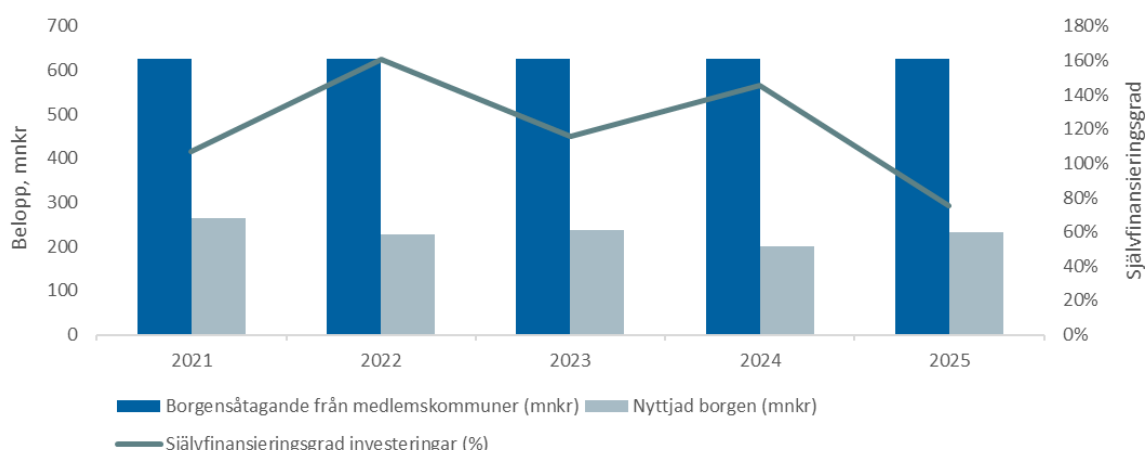
På gasmarknaden har den förväntade ökningen av LNG-produktion, särskilt från Qatar och USA, successivt realiserats under året. Samtidigt har priset på utsläppsrätter inom EU:s system för handel med utsläppsrätter (EU ETS) utvecklats i motsatt riktning och ökat under året. Frikopplingen mellan priset på utsläppsrätter och naturgas är något som behöver följas framöver.

1.3.3 Finansiell uppföljning och riskhantering

FINANSIERING

Vafabmiljö innehar en kredit i Swedbank med Västerås stad som kreditgivare. Förbundet har utnyttjat den borgen som medlemskommunerna lämnat med 233,6 mnkr (201,0 mnkr år 2024). Det innebär att förbundet har nyttjat 37,4 procent (32,2 procent år 2024) av det totala borgensbeloppet på 625 mnkr.

Diagram 3: Borgensåtaganden och självfinansieringsgrad

FINANSIELLA RISKER

Vafabmiljö är exponerat för ränterisker, risker för kundförluster samt risk för skador på anläggningar och maskiner. Riskerna hanteras genom efterlevnad och stöd av Västerås stads finanspolicy, systematisk kreditbedömning samt fullvärdesförsäkring av anläggningsbeståndet. Förbundets ränterisk anses vara relativt låg i förhållande till de räntebärande skuldernas andel av balansomslutningen.

Förbundet har inga derivat, ränteswappar eller andra finansiella säkringslösningar.

PENSIONS FÖRPLIKTELSE

Förbundet har de anställdas pensioner tryggade via en avsättning och en försäkringslösning via KPA. Pensionsavsättningen har ökat till och med 2025-12-31. Enligt KPA:s prognos kommer pensionskostnaderna vara kvar på ungefär samma nivå under de kommande åren. Den totala avsättningen uppgår till 61,9 mnkr (59,5 mnkr år 2024). Förbundet har sedan tidigare valt att avvika från RKR R10 och redovisar det totala beloppet som en pensionsavsättning.

1.4 Händelser av väsentlig betydelse

BIOGAS

Kommunalförbundet har under året fått återbetalning av koldioxidskatt som erlagts februari 2023 till februari 2025. Kunder har kompenserats för den prisökning som skatten medförde, och Svealandstrafiken har under augusti kompenserats fullt ut.

ÅTERBRUKEN FÖR FÖRETAG

Sedan mars 2024 debiteras företagsregistrerade lätta lastbilar och vissa andra företagsbilar automatiskt vid inpassering till återbruken. Detta betalningssätt har medfört utmaningar för privatpersoner som använder företagsbil. För att underlätta beslutades under året att kunder kan föranmäla besök med företagsbil för att lämna privat avfall. Föranmälan omfattar tolv avgiftsfria besök per kalenderår och fordon.

INSAMLING I EGEN REGI

Insamling av mat- och restavfall i egen regi påbörjades i avtalsområde Väst den 1 oktober 2025. Arbetet har inneburit både organisatoriska och operativa förberedelser. Förberedelser pågår även inför övertagande av insamlingen i avtalsområde Öst under februari 2026.

UTBYGGNAD AV NÄRSORTERAT

Utbyggnaden av fastighetsnära insamling av förpackningar (Närsorterat) pågår och ska vara genomförd för samtliga hushåll senast 2027. Parallellt inleds en avveckling av det nuvarande insamlingssystemet av förpackningar via återvinningsstationer. Producenterna kommer inte att finansiera parallella system, och ett dubbelt insamlingssystem bedöms inte vara långsiktigt ändamålsenligt.

Under året har cirka 18 000 hushåll boende i småhus i Västerås fått kärl för insamling av plast- och pappersförpackningar utställda. Utbyggnaden innebär en omfattande förändring för både hushållen och insamlingsverksamheten. Erfarenheterna har i huvudsak varit positiva, och en tydlig minskning av restavfallet indikerar att sorteringen av förpackningar har ökat.

Redan före utbyggnaden av fastighetsnära insamling var cirka 60 procent av hushållen i flerbostadshus i Västerås anslutna till förpackningsinsamling genom fastighetsnära lösningar. Under året har anslutningen successivt utökats till fler flerbostadshus. Samtidigt har dialogen med fastighetsägare och samfälligheter intensifierats i syfte att möjliggöra separat insamling även hos återstående hushåll. Under mitten av 2026 bedöms tillräckliga fordons- och personalresurser finnas på plats för att möjliggöra hämtning även inom detta segment.

MATERIALÅTERVINNING

Prisutvecklingen för wellpapp var volatil under 2025. Efter en tydlig uppgång under sommarmånaderna sjönk priserna åter till nivåer i linje med årets inledning. Sammantaget innebär det att genomsnittspriset för helåret låg i nivå med föregående år.

Ersättningen för returpapper nådde under året historiskt höga nivåer, men minskade successivt under årets senare del. Trots detta ökade den genomsnittliga ersättningen med cirka 7 procent jämfört med

föregående år. Minskningen av insamlade volymer bromsade in något mot tidigare år och uppgick till cirka 8 procent.

Priserna på järnskrot fortsatte att minska under året och följde därmed den nedåtgående trend som etablerades föregående år. Jämfört med 2024 sjönk priserna med cirka 17 procent. Metallmarknaden i övrigt utvecklades i motsatt riktning, främst till följd av ökad efterfrågan på metaller kopplade till batteritillverkning.

TEXTILAVFALL

Från den 1 januari 2025 ansvarar kommunerna för insamlingen av textilavfall i väntan på att ett producentansvar införs. Under årets första månader ökade mängden insamlat textilavfall på återbruken med drygt 100 procent jämfört med föregående år. För att hantera situationen infördes den 1 juli två separata insamlingsflöden: hela och rena textilier i Human Bridges behållare samt trasiga och smutsiga textilier i fraktionen ”Tapet–Takpapp–Gummi” för energiåtervinning.

Från den 1 oktober justerade regeringen regelverket så att trasiga och smutsiga textilier återigen kan läggas i restavfallet. För att Human Bridge skulle klara sitt åtagande behövde Vafabmiljö ersätta dem med ca 250 tkr. Under årets sista månader minskade dock flödena till en mer normal nivå.

FÖRSÄLJNING AV NORSÄN ENERGIÅTERVINNING

Norsä energiåtervinning stängdes ned under 2024 efter beslut om nedläggning som fattades under 2023. I juni 2025 kom Vafabmiljö kommunalförbund och Västra Mälardalens Energi och Miljö AB (VME) överens om att VME köper anläggningen av kommunalförbundet för 12 mnkr.

1.5 Styrning och uppföljning av kommunalförbundet

1.5.1 Direktionens och ledningens arbete

Vafabmiljö kommunalförbund har i stället för en styrelse och VD en förbundsdirektion och förbundsdirektör.

Direktionens sammansättning vid utgången av 2025 är:

Förbundsdirektionens ordförande:

Matilda Antonsson (S), Västerås

Förbundsdirektör:

Sabine Dahlstedt

Ordinarie ledamöter:

Harmen Rebel (M), Arboga

Ulrika Ornbrant (C), Enköping

Anna Maria Johansson Mikkonen (S), Fagersta

Peter Ristikartano (MP), Hallstahammar

Per Möller (C), Heby 1:e vice ordförande

Pelle Strengbom (S), Kungsör 2:e vice ordförande

Anne Tjernberg (S), Köping

Gunnar Tiger (S), Norberg

Ingela Kilholm Lindström (MP), Sala

Lennart Lidquist (L), Skinnskatteberg

Göte Sandin (S), Surahammar

Under 2025 har direktionen haft fem ordinarie samt två extrainsatta sammanträden.

Förbundssekreteraren har varit sekreterare vid mötena. Därutöver har presidiet haft beredande möten inför varje sammanträde. Direktionens ledamöter och ersättare har vid behov, utifrån vilka ärenden som ska lyftas vid direktionens kommande sammanträden, inbjudits till digitala informationsmöten. Så kallade strategidagar har ägt rum i april samt i december.

Ledamöternas närvaro var i snitt ca 82 procent (78 procent 2024).

Direktionen har under året bland annat fattat beslut rörande debitering av företagsbesök på återbruk, markförvärv för återbruk i Hallstahammars kommun, försäljning av Norsa energiåtervinning i Köpings kommun, revidering av avfallsföreskrifter samt fattat beslut i ekonomiska ärenden så som årsredovisning 2024, delårsrapport för jan-april respektive jan-aug, investering för utrustning till pappershall samt verksamhetsplan och budget 2026.

1.5.2 Budget och uppföljning

Förbundsdirektionen beslutade i december om budget med investeringsplan för perioden 2026–2028. Förbundet har upprättat delårsrapporter med årsprognos per den sista april och per den sista augusti. Rapporterna godkändes på direktion mötena i juni respektive september.

1.5.3 Internkontroll och intern revision

Internkontroll är ett verktyg som används för att säkerställa de fastställda verksamhetsmässiga och ekonomiska målen. Enligt kommunallagen ska det systematiskt och årligen arbetas med riskhantering och internkontroll. Direktionen tar årligen beslut om ny internkontrollplan.

I arbetet med internkontrollen är det viktigast att fokusera på riskerna med högst riskvärde, dvs de risker som har hög sannolikhet att inträffa och som leder till stor konsekvens (skada) för förbundet. Det löpande arbetet med riskminimering rapporteras till förbundsdirektionen. Under året begärde direktionen särskild återrapportering för de riskerna med högst riskvärde.

Enligt standarderna ISO 9001 och ISO 14001 ska verksamheten årligen revideras av förbundets utsedda internrevisorer. Intern revision ingår i Vafabmiljöns uppföljning av den egna verksamheten tillsammans med internkontrollplan och avvikelshantering. Vissa verksamhetsdelar ska revideras regelbundet enligt en fastställd tidplan, andra följas upp när större ändringar har ägt rum på grund av ändrade externa krav, interna ändringar i arbetssätt, omorganisationer, justeringar i processer med mera.

Utgångspunkten ligger i processerna, som är navet i hur Vafabmiljö arbetar. Utifrån information från avvikelser, tidigare revisionsresultat och verksamhetsförändringar görs en prioritering av revisionsarbetet. Syftet med den interna revisionen är att ledning och verksamhet ska få en uppfattning om hur ledningssystemet fungerar och efterlevs, samt att identifiera förbättringar av verksamheten.

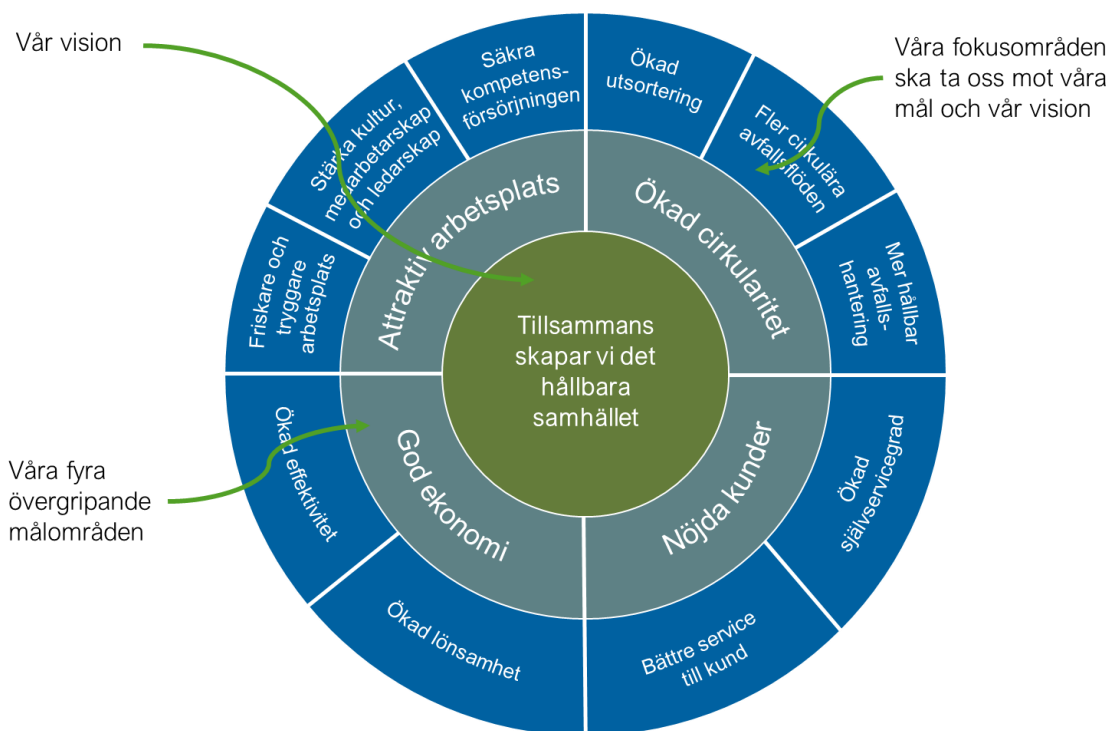
Ett nytt arbetssätt med fokus på strategiska målområden och processuppföljning har påbörjats. Den externa revisionen enligt certifieringsprogrammet visade att den systematiska uppföljningen av verksamheten ännu inte är fullt ut utvecklad.

Revisionen pekade även på behov av fortsatt anpassning av ledningssystemet till verksamhetens förutsättningar. Åtgärder har identifierats och ett utvecklingsarbete bedrivs i syfte att stärka uppföljning och styrning.

1.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Vafabmiljö kommunalförbund bedriver uppföljning och planering av verksamheten baserat på det strategiska ögat, vilket omfattar fyra centrala målområden: Attraktiv arbetsplats, Ökad cirkularitet, Nöjda kunder och God ekonomi. Dessa målområden återspeglar förbundets vision om att tillsammans med kunder och intressenter bidra till ett hållbart samhälle. Genom tydligt definierade fokusområden och nyckeltal övervakas verksamhetens utveckling noggrant för att säkerställa att fastställda mål uppnås.

Figur 2: Strategiska ögat, mål och fokusområden

1.6.1 Strategiska utvecklingsprojekt

För att långsiktigt säkerställa god ekonomisk hushållning och nå målen inom det strategiska ögat driver kommunalförbundet flera större strategiska utvecklingsprojekt. Projekten syftar till att stärka förbundets förmåga att leverera sitt uppdrag med hög kvalitet, god kostnadseffektivitet och ökad hållbarhet. Sammantaget bidrar projekten till att utveckla cirkulära flöden, stärka kundnyttan, skapa en attraktiv arbetsplats samt säkerställa en stabil ekonomisk utveckling över tid.

De strategiska utvecklingsprojekten omfattar bland annat förändringar inom insamling, införande av nya digitala stöd för HR- och löneprocesser samt utveckling och modernisering av återbruken.

INSAMLING I EGEN REGI

Projektets mål är att all insamling av mat- och restavfall inom regionen successivt ska ske i egen regi. Syftet är att öka rådighet över fordon och personal, förbättra planering och uppföljning samt skapa förutsättningar för ökad kvalitet och långsiktig kostnadskontroll.

Under 2025 har projektet genomförts enligt plan. Tidigare upphandlade fordon har levererats och rekrytering av personal har slutförts i avtalsområde Väst. Ytor och lokaler för fordon och personal har färdigställts successivt genom både hyreslösningar och etablering av egna lokaler. Under året togs ordinarie lokaler i Fagersta i bruk.

Insamlingen i egen regi påbörjades i avtalsområde Väst den 1 oktober 2025. Inledningsvis sker drift parallellt med justeringar och optimering av rutter. Övertagandet i avtalsområde Öst planeras till början av 2026, där förberedelser fortlöper enligt fastställd tidplan.

SKIFTET – NYTT HR- OCH LÖNESYSTEM

Projektet syftar till att effektivisera och automatisera HR- och löneprocesserna för att underlätta vardagen för chefer och medarbetare.

Under 2025 har avtal tecknats med leverantör av lönesystem (Flex Applications). Systemet har under hösten byggts upp, anpassats och testats i nära samverkan med leverantören och representanter från organisationen. Arbetet med HR-systemet har fortsatt enligt plan efter ett omtag i upphandlingen, med målsättning att teckna avtal med vald HR-systemleverantör i början av 2026. Implementering av HR-systemet och tillhörande arbetssätt planeras att inledas under våren 2026.

Parallellt har insatser genomförts inom förändringsledning och kommunikation för att säkerställa ett hållbart införande av de nya systemen i organisationen.

NÄRSORTERAT – FASTIGHETSNÄRA INSAMLING AV FÖRPACKNINGAR

Projektet Närsorterat omfattar utbyggnad av fastighetsnära insamling av förpackningar för hushåll i regionen.

Utbyggnaden löper enligt plan för småhus med enskild insamling. Under 2025 har samtliga småhus i Västerås erhållit kärl för plast- och pappersförpackningar. Under 2026 planeras resterande småhus i regionen att omfattas, totalt cirka 46 000 hushåll.

För gemensamhetslösningar i flerbostadshus och samfälligheter fortskrider arbetet successivt. Projektet bedöms inte vara fullt färdigställt vid utgången av 2026, främst till följd av att fastighetsägare och samfälligheter ansvarar för val och etablering av hämtplatser där Vafabmiljö saknar rådighet. Av totalt cirka 2 700 gemensamhetslösningar i hela regionen har omkring 1 600 påbörjat processen.

För fraktionerna glas och metall har beslut fattats att tillfälligt pausa införandet av fastighetsnära insamling för fortsatt utredning av lämpligt insamlingssystem. Bakgrunden är att befintliga insamlingslösningar bedöms fungera väl och att ytterligare förändringar behöver analyseras utifrån miljönytta, arbetsmiljö, kundpåverkan, resursutnyttjande och ekonomiska konsekvenser. Dessa fraktioner kommer därmed inte att omfattas av Närsorterat vid utgången av 2026.

ÅTERBRUK 2.0

Återbruk 2.0 är ett långsiktigt projekt med syfte att stärka återanvändning och återvinning genom nya och moderniserade återbruk. En genomförandeplan har tagits fram och målsättningen är att successivt utveckla återbruken fram till 2033.

Byggstart för ett nytt återbruk i Hallstahammar planeras till våren 2026. Upphandling av entreprenör pågår men har fördröjts något, vilket kan påverka tidplanen. Under 2025 har även dialoger förts om lokalisering av nya återbruk i Surahammar, Arboga, Enköping och Västerås. Arbetet med att säkra lämplig mark har visat sig vara en utmaning och bedöms kräva fortsatt samverkan med berörda kommuner.

Parallellt med nyetableringar pågår ett arbete med att implementera ett gemensamt gestaltningskoncept vid befintliga återbruk. Detta arbete fortlöper enligt plan.

1.6.2 Kommunalförbundets måluppfyllelse

Kommunalförbundets måluppfyllelse redovisas per målområde och baseras på uppföljning av fastställda fokusområden och nyckeltal. Bedömningen görs utifrån årets utfall, identifierade trender samt kända förutsättningar.

ATTRAKTIV ARBETSPLATS

Ambitionen är att skapa en arbetsplats där medarbetare trivs, utvecklas och bidrar till verksamhetens framgång. För att uppnå detta fokuseras på följande områden:

- Friskare och tryggare arbetsplats: Arbetet är inriktat på att minska sjukfrånvaro och skapa en säker arbetsmiljö.
- Stärka kultur, medarbetarskap och ledarskap: Insatser genomförs för att förstärka arbetskulturen och höja medarbetarnas engagemang
- Säkra kompetensförsörjningen: Fokus ligger på att skapa en attraktiv arbetsplats vilket gör att vi både kan behålla och utveckla våra nuvarande medarbetare samt attrahera nya talanger.

För att följa upp hur arbetet fortskrider inom de framtagna fokusområdena följs nyckeltal upp kontinuerligt under året.

Tabell 2: Nyckeltal Attraktiv arbetsplats

Fokusområde	Nyckeltal	Målvärde	Utfall
Friskare och tryggare arbetsplats	Sjukfrånvaro (%)	5,0 %	4,0 %
	Andel riskobservationer i relation till antal olyckor, tillbud och riskobservationer	55 %	46 %
Stärka kultur, medarbetarskap och ledarskap	Medarbetarenkät (index)	4,0	4,0
Säkra kompetensförsörjningen	Attraktiv Arbetsgivareindex	-	-

Sjukfrånvaron uppgick under helåret till 4,0 procent, vilket innebär att målnivån om högst 5,0 procent uppnåddes med god marginal. Minskningen bedöms vara ett resultat av ett strukturerat och målinriktat arbetsmiljöarbete under det senaste året.

Andelen riskobservationer uppgick till 46 procent, vilket är lägre än målnivån om 55 procent. En möjlig förklaring är att rapporterade riskobservationer i vissa fall inte upplevs leda till konkreta åtgärder. Ett fortsatt arbete med att stärka riskmedvetenheten samt tydliggöra återkoppling och uppföljning av rapporterade risker bedöms kunna bidra till en ökad rapporteringsgrad framöver.

Målet för medarbetarenkäten var satt till ett index om 4,0 och uppnåddes under året. Inom fokusområdet säkrad kompetensförsörjning infördes under året Attraktiv Arbetsgivareindex som nytt nyckeltal. Då mätetalet införts under året saknas ännu utfall för 2025.

Sammantaget bedöms målet att vara en attraktiv arbetsplats vara uppnått.

ÖKAD CIRKULARITET

Arbetet med att främja cirkularitet är avgörande för Vafabmiljös hållbarhetsarbete. Följande fokusområden prioriteras:

- Ökad utsortering: Arbetet syftar till att minska mängden restavfall genom ökad sortering av återvinningsbara material.
- Fler cirkulära avfallsflöden: Målsättningen är att etablera nya cirkulära flöden vilket ska bidra till en mer hållbar resursanvändning.

För att övervaka framstegen inom de angivna fokusområdena bevakas nedanstående nyckeltal löpande under året.

Tabell 3: Nyckeltal fokusområden Ökad cirkularitet

Fokusområde	Nyckeltal	Målvärde	Utfall
Ökad utsortering	Minskning av hushållens restavfall (kg/pers och år)	116 kg/person och år	128,4 kg/person och år
Fler cirkulära avfallsflöden	Antal nya cirkulära flöden etablerade jämfört med 2023	2 nya varje år	2 st
Mer hållbar avfallshantering	Kartläggning och prioritering av förbättringar	Kartläggning och prioritering genomfört	Kartläggning och prioritering genomfört

Mängden restavfall per person har minskat under året. Minskningen bedöms främst bero på ökad uppmärksamhet kring textilavfall samt införandet av Närsorterat. Från och med den 1 oktober 2025 tillåts dock trasiga och smutsiga textilier åter att lämnas i restavfallet, vilket innebär att minskningen av restavfall kopplat till textilavfall kan komma att bli tillfällig.

Trots den minskning som skett under året ligger utfallet fortsatt över målnivån om 116 kg restavfall per person och år. Utfallet för helåret uppgår till 128,4 kg per person, vilket motsvarar en minskning med 11,5 procent sedan 2020, jämfört med målet om en minskning på 20 procent. Målnivån fastställdes utifrån en tidigare planering för införandet av Närsorterat, där utbyggnaden bedömdes ske snabbare än vad som blivit fallet.

Att mängden restavfall fortsatt ligger på en hög nivå medför ökade kostnader för behandling genom förbränning. Därutöver innebär det att material som hade kunnat användas för biogasproduktion eller materialåtervinning i stället går till energiutvinning.

Inom fokusområdet Fler cirkulära avfallsflöden har målet om två nya etablerade flöden uppnåtts. Under året har separat insamling av fiskeredskap införts vid samtliga återbruk. Därutöver har hanteringen av förpackat livsmedel förbättrats genom att avemballering numera sker i den egna biogasanläggningen, vilket möjliggör materialåtervinning av förpackningarna.

Det nya nyckeltalet inom fokusområdet Mer hållbar avfallshantering har uppnåtts genom genomförd kartläggning och prioritering av förbättringsåtgärder. Bland annat har arbete med viltssäkring av anläggningarna samt förbättrad materialhantering vid pappershallen påbörjats. Arbetet fortsätter under 2026.

Sammanfattningsvis görs bedömningen att målen inom ökad cirkularitet delvis har uppnåtts.

NÖJDA KUNDER

Förbundet strävar efter att stärka kundernas förtroende och säkerställa att de tjänster som erbjuds håller högsta möjliga kvalitet. Följande fokusområden har hög prioritet:

- Bättre service till kund: Här ligger fokus på att förbättra service och kundbemötande genom att mäta olika index kopplade till nöjdhet.
- Ökad självservicegrad: Genom utveckling och förbättring av digitala tjänster är målsättningen att öka antalet självservicetjänster till både privat- och företagskunder.

Under året följs nedanstående nyckeltal upp för att bedöma hur arbetet inom fokusområdena utvecklas.

Tabell 4: Nyckeltal fokusområden Nöjda kunder

Fokusområde	Nyckeltal	Målvärde	Utfall
Bättre service till kund	NKI privatkund	85 %	Ej mätt
	NKI företagskund	85 %	Ej mätt
	Nytt abonnemang – nöjd kund	88 %	Ej mätt
Ökad självservicegrad	Självservicegrad privatkunder (antal tjänster)	7	9
	Självservicegrad företagskunder	Förstudie klar	Ej påbörjat

Under 2025 har inga kundmätningar genomförts inom målområdet nöjda kunder på grund av försenad upphandling av enkätverktyg. Detta innebär att måluppföljning av NKI för privat- och företagskunder samt nyckeltalet *Nöjd ny kund* inte har kunnat göras under året. Mätningar planeras att genomföras under 2026.

Inom fokusområdet Ökad självservicegrad har utvecklingen för privatkunder fortsatt. Antalet tillgängliga självservicetjänster uppgår till nio, vilket överstiger målnivån om sju tjänster. Arbetet med att utveckla självservice för företagskunder har ännu inte påbörjats på grund av att förstudien inför en företagsportal försenats. Förseningen beror främst på begränsade resurser samt avvaktan kring ny IT-arkitektur.

För att skapa bättre förutsättningar för framtida kundmätningar planeras införande av nya verktyg och arbetssätt under kommande år. Bland annat avses kundundersökningar genomföras under 2026, och en förstudie av ny webb med tillhörande tjänster planeras att initieras.

Sammantaget bedöms målen inom målområdet nöjda kunder vara delvis uppnådda. Målen kopplade till kundnöjdhet har inte kunnat följas upp under året till följd av att planerade mätningar ännu inte genomförts, medan målet om ökad självservicegrad för privatkunder har uppnåtts.

GOD EKONOMI

För att långsiktigt kunna upprätthålla en hållbar och stabil ekonomi fokuserar förbundet på följande områden:

- **Ökad lönsamhet:** Målet är att uppnå ett resultat på minst 5 procent i affärsuppdraget, vilket bidrar till att minska lånebehovet och stärka den ekonomiska stabiliteten. Nya initiativ att öka lönsamheten tas fram årligen och följs upp kontinuerligt.
- **Ökad effektivitet:** Genom att optimera resursanvändningen strävas det efter att öka effektiviteten. Nya initiativ att öka effektiviteten tas fram årligen och följs upp kontinuerligt.

Arbetets framsteg inom fokusområdena övervakas genom en kontinuerlig uppföljning av nedanstående nyckeltal under året.

Tabell 5: Nyckeltal fokusområden God ekonomi

Fokusområde	Nyckeltal	Målvärde	Utfall
Ökad lönsamhet och effektivitet	Resultatnivå i affärsuppdraget (minst 5 %)	7,2 %	11,4 %
	Resultat i kommunalt uppdrag efter justering resultatutjämningsfond i balans	0	0
	Förbundets soliditet (%)	10,6 %	12,6 %
	Årlig ekonomisk förbättring av effektivitets- och lönsamhetsinitiativ (mnkr)	10 mnkr	10 mnkr

Resultatnivån för affärsuppdraget uppgår till 11,4 procent, vilket överstiger både kravet på minst 5 procent vinstmarginal och årets målnivå på 7,2 procent. Den positiva avvikelser förklaras främst av försäljningen av Norsa energiåtervinning för 12 mnkr. Justerat för detta hade resultatnivån uppgått till 8,1 procent, vilket är över årets målnivå.

Det kommunala uppdraget är i balans efter justering mot resultatutjämningsfonden, vilket innebär att målet uppnås.

Soliditeten är 12,6 procent, vilket överstiger både föregående års nivå och målnivån på 10,6 procent. Detta visar på en långsiktigt positiv utveckling av förbundets finansiella ställning.

Effekten av genomförda effektiviserings- och lönsamhetsinitiativ är 10 mnkr, vilket är på målnivån. Dessa åtgärder bidrar till ett stärkt ekonomiskt handlingsutrymme på längre sikt.

Den samlade bedömningen är att målen inom området God ekonomi uppnås, även om den starka resultatnivån till stor del förklaras av engångseffekten från försäljningen av Norsa energiåtervinning.

1.6.3 Bedömning om god ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning uppfylls vid en god måluppfyllelse inom de fyra målområdena Attraktiv arbetsplats, Ökad cirkularitet, Nöjda kunder och God ekonomi. Den sammanvägda bedömningen är att Vafabmiljö har en god ekonomisk hushållning. Utifrån årets uppföljning kommer det att krävas insatser inom områdena Ökad cirkularitet och Nöjda kunder för en ökad måluppfyllelse.

1.6.4 Ekonomisk ställning

Kommunalförbundets ekonomiska ställning för 2025 har stärkts jämfört med föregående år. Årets resultat uppgår till 41,1 mnkr, vilket innebär en förbättring med 41,9 mnkr jämfört med 2024 och en positiv avvikelse mot budget. Resultatet har haft en direkt påverkan på det egna kapitalets utveckling.

Tabell 6: Ekonomisk ställning, mnkr

	Utfall 2024	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse
Resultat före jämförelsestörande poster	5,9	28,3	29	0,7
Jämförelsestörande poster	-6,7	0	12,1	12,1
Resultat	-0,8	28,3	41,1	12,8
Soliditet (%)	9,0%	10,6%	12,6%	2
Investeringar	114	257	169,9	-87
Räntebärande skulder	335		374	
Pensionsförpliktelser	59,5		61,9	

Affärsuppdraget redovisar ett resultat som överstiger föregående års nivå. Försäljningen av Norsa energiåtervinning har påverkat resultatet positivt med 12,0 mnkr och utgör en jämförelsestörande post. Justerat för denna post uppgår resultatnivån i affärsuppdraget till 8,1 procent. Det kommunala uppdraget redovisar ett resultat i balans efter justering mot resultatutjämningsfonden.

Soliditeten uppgår vid årets slut till 12,6 procent, jämfört med 9,0 procent föregående år. Förändringen förklaras huvudsakligen av årets positiva resultat och den därav följande ökningen av eget kapital.

De totala investeringarna uppgick under året till 169,9 mnkr (inklusive utgifter för sluttäckningar av gamla deponier på 0,9 mnkr), vilket är en ökning jämfört med föregående år. Utfallet understiger budget med 87 mnkr, vilket främst beror på att flera större projekt senarelagts. Investeringarna avser i huvudsak inköp av fordon, kärl och övrig infrastruktur kopplade till beslutade verksamhetsförändringar. Investeringarna har finansierats genom kassaflöde från den löpande verksamheten i kombination med ökad upplåning, vilket medfört att de långfristiga skulderna har ökat under året.

Pensionsförpliktelserna uppgår per den 31 december 2025 till 61,9 mnkr, jämfört med 59,5 mnkr föregående år. Ökningen är främst hänförlig till årets pensionsavsättning. Samtliga pensionsåtaganden redovisas som avsättning i balansräkningen.

Sammantaget visar balansräkningen vid årets slut en ökning av eget kapital samt en högre investerings- och skuldsättningsnivå jämfört med föregående år, vilket återspeglar genomförda och pågående verksamhetsförändringar.

1.7 Balanskravsresultat

Balanskravet enligt kommunallagen innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att ett eventuellt negativt resultat ska regleras inom tre år. För att pröva om balanskravet uppfylls upprättas en balanskravsutredning.

Tabell 7: Balanskravsutredning kommunalförbundet, mnkr

	2025
Årets resultat enligt resultaträkningen	41,1
– Samtliga realisationsvinster	-13,8
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-
–/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-
–/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	27,3
– Reservering av medel till resultatreserv	-
+ Användning av medel från resultatreserv	-
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-
Balanskravsresultat	27,3

Förbundets resultat för 2025 uppgår till 41,1 mnkr. Efter justering för realisationsvinster uppgår resultatet efter balanskravsjusteringar till 27,3 mnkr, vilket även utgör årets balanskravsresultat. Balanskravet uppfylls därmed och förbundet har en ekonomi i balans för 2025.

1.8 Väsentliga personalförhållanden

1.8.1 Personal, antal anställda och sjukfrånvaro

I tabellen nedan redovisas personalstatistik för kommunalförbundet.

Tabell 8: Personalstatistik

	2021	2022	2023	2024	2025
Medelantal tillsvidareanställda	264	261	265	276	298
Antal män/kvinnor	186/78	180/81	176/89	177/99	184/114
Antal timanställda och vikarier	65	57	81	77	80
Medarbetarkostnader, mnkr	178,6	175,3	192,5	216,7	222,3
Sjukfrånvaro					
Total sjukfrånvaro *	5,6%	6,5%	6,4%	5,6%	4,0%
– långtidssjukfrånvaro **	41,4%	43,5%	43,8%	38,9%	25,0%
– sjukfrånvaro för män	5,8%	6,1%	6,5%	5,0%	3,9%
– sjukfrånvaro för kvinnor	5,2%	7,4%	6,1%	6,7%	4,3%
– anställda 29 år	2,6%	6,1%	5,6%	5,5%	3,5%
– anställda 30–49 år	4,5%	4,8%	5,0%	5,3%	3,8%
– anställda 50 år –	7,6%	8,3%	8,0%	5,9%	5,1%

*I procent av gruppens sammanlagda ordinarie arbetstid.

**I procent av total sjukfrånvaro. Med långtidssjukfrånvaro avses sjukfrånvaro under en sammanhängande tid över 60 dagar eller mer.

1.9 Förväntad utveckling

Den förväntade utvecklingen för Vafabmiljö under de kommande åren präglas av genomförandet av flera omfattande beslutade förändringar inom insamling. Parallellt fortsätter utvecklingen av återbruken i enlighet med den beslutade genomförandeplanen för Återbruk 2.0. Den förväntade utvecklingen baseras på beslutade planer och budgetar samt på kända förhållanden och bedömningar av identifierade risker och osäkerhetsfaktorer.

VERKSAMHETSUTVECKLING OCH BESLUTADE FÖRÄNDRINGAR

Projektet Närsorterat utgör en central del av den kommande verksamhetsutvecklingen och medför successivt ökade behov av investeringar och personalresurser. På längre sikt förväntas projektet bidra till ökad utsortering och minskade mängder restavfall, medan genomförandefasen innebär ökade driftkostnader och ett ökat resursbehov.

Beslutet att övergå till insamling i egen regi innebär att kommunalförbundet successivt tar över insamlingen av mat- och restavfall i samtliga geografiska områden i takt med att befintliga entreprenadavtal löper ut under 2025 och 2026. Förändringen bedöms på längre sikt ge förbättrade förutsättningar för kostnadskontroll och kvalitet i samlingslogistiken. Under genomförandefasen uppstår ökade kostnader och ett behov av organisatorisk anpassning.

Utvecklingen av återbruken fortsätter inom ramen för Återbruk 2.0 och omfattar både nyetableringar och modernisering av befintliga återbruk och avfallsanläggningar. Arbetet syftar till att stärka återanvändning och bidra till mer resurseffektiva flöden genom förbättrad sortering, logistik och hantering av material. Genomförandet medför betydande investeringar och ökade kapitalkostnader under planperioden.

FÖRVÄNTAD EKONOMISK UTVECKLING

Den ekonomiska utvecklingen under de kommande åren påverkas i hög grad av genomförandet av beslutade utvecklings- och investeringsprojekt. Intäkterna förväntas öka främst genom justeringar av avfallstaxor, ersättningar för insamling av förpackningar samt en växande abonnentbas till följd av nybyggnation.

Samtidigt bedöms kostnaderna öka, framför allt genom högre personalkostnader kopplade till utökad operativ verksamhet samt genom ökade avskrivningar till följd av investeringar i fordon, kärl, återbruk och avfallsanläggningar. De finansiella kostnaderna förväntas öka till följd av ett större lånebehov under planperioden, bland annat kopplat till investeringar inom Närsorterat, insamling i egen regi samt ny- och ombyggnation av återbruk och avfallsanläggningar.

Affärsuppdraget förväntas även fortsättningsvis bidra positivt till kommunalförbundets ekonomi genom ett resultat i linje med den långsiktiga målsättningen om minst fem procents vinstmarginal. Det kommunala uppdraget planeras att bedrivas med resultat i balans över tid, med möjlighet att hantera tillfälliga underskott genom resultatfonden.

RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Den förväntade utvecklingen är förenad med flera risker och osäkerhetsfaktorer. Genomförandet av omfattande utvecklings- och investeringsprojekt innebär risker kopplade till tidplaner, kostnadsutveckling samt tillgång till personal och andra nödvändiga resurser. Avvikelse i genomförandet kan påverka både resultat och likviditet.

Verksamheten påverkas även av marknadsrelaterade risker, bland annat prisutvecklingen på återvunnet material, biogas och energi samt förändringar i efterfrågan inom affärsuppdraget. Förändringar i ränteläge och finansieringsvillkor utgör ytterligare osäkerhetsfaktorer, särskilt mot bakgrund av det ökade lånebehov som följer av planerade investeringar.

Därutöver kan regelverksförändringar inom avfallsområdet påverka både verksamhetens omfattning och de ekonomiska förutsättningarna. Promemorian ”Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi” (KN2024/02249) har resulterat i författningsförslag som kommer påverka kommunernas ansvar inom avfallsområdet. Om förslagen genomförs kommer det påverka vilka avfallsflöden som ingår i det kommunala uppdraget samt hur insamling och behandling finansieras.

Utöver detta kan även framtida förändringar i miljö-, klimat- och avfallslagstiftning, som i nuläget inte är kända eller möjliga att förutse i detalj, påverka förutsättningarna för avfallshantering och energiåtervinning. Sådana förändringar kan medföra behov av anpassningar i verksamheten samt påverka kostnadsnivåer och finansieringsmodeller.

Inom området konkurrenslagstiftning har utredningen *SOU 2025:22 – Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet* föreslagit en ny lag om offentlig säljverksamhet, inklusive förbud mot offentlig säljverksamhet som otillbörligt påverkar konkurrensen samt krav på särskild redovisning och utvärdering. Utredningen är föremål för fortsatt beredning och eventuella konsekvenser för kommunalförbundets affärsuppdrag är i nuläget svåra att bedöma.

Sammantaget bedöms den förväntade utvecklingen innebära både möjligheter och utmaningar. Genom fortsatt strukturerad uppföljning av ekonomi och verksamhet samt anpassning till förändrade förutsättningar bedöms kommunalförbundet ha förutsättningar att hantera identifierade risker och nå de långsiktiga målen.

2 Årsbokslut

Årsbokslutet omfattar resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter och är upprättat i enlighet med lagen om kommunal redovisning och Rådet för kommunal redovisningsrekommendationer. Samtliga belopp redovisas i tkr.

2.1 Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2025	2024
Verksamhetens intäkter	2	867 767	888 507
Verksamhetens kostnader	3	-734 321	-766 081
Avskrivningar	4	-96 472	-108 915
Nedskrivning Norsa energiåtervinning		0	-13 753
Verksamhetens nettokostnader		36 974	-243
Finansiella intäkter	5	1 443	7 329
Finansiella kostnader	6	-9 324	-7 911
Resultat efter finansiella poster		29 093	-824
Extraordinära poster	7	12 000	0
Årets resultat		41 093	-824

2.2 Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2025-12-31	2024-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar	8		
Immateriella anläggningstillgångar		3 311	4 407
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		319 657	308 113
Maskiner och inventarier		375 523	311 889
Övriga materiella anläggningstillgångar		44 244	45 979
Finansiella anläggningstillgångar			
Övriga finansiella anläggningstillgångar	9	678	678
Summa anläggningstillgångar		743 413	671 065
Omsättningstillgångar			
Förråd och lager		9 652	17 060
Fordringar	10	173 239	220 039
Kassa och bank		133 267	125 521
Summa omsättningstillgångar		316 158	362 620
SUMMA TILLGÅNGAR		1 059 570	1 033 685
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	11		
Eget kapital vid årets början		92 711	93 535
Årets resultat		41 093	-824
Eget kapital vid årets slut		133 804	92 711
Avsättningar			
Avsatt för pensioner och liknande förpliktelser	12	61 860	59 542
Andra avsättningar	13	237 454	261 313
Summa avsättningar		299 314	320 855
Skulder			
Långfristiga skulder	14	400 204	364 261
Kortfristiga skulder	15	226 247	255 857
Summa skulder		626 451	620 118
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 059 570	1 033 685

2.3 Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Not	2025	2024
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		41 093	-824
Justeringar som inte ingår i kassaflödet	16	74 932	139 389
Poster som redovisas i annan sektion	17	-13 833	-1 772
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		102 192	136 793
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			
Förändring av varulager		7 409	-3 042
Förändring av kortfristiga fordringar		46 800	-56 916
Förändring av kortfristiga skulder		-29 610	1 530
Kassaflöde från den löpande verksamheten		126 791	78 365
Investeringsverksamheten			
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		0	-508
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-169 035	-92 872
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		14 048	2 077
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar		0	-10 592
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	67 273
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-154 987	-34 622
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån/amorteringar		-3 756	-1 292
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-3 756	-1 292
Årets kassaflöde		-31 952	42 451
Likvida medel vid årets början		-143 312	-185 763
Likvida medel vid årets slut	17	-175 265	-143 312

2.4 Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Lagstiftning

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Resultaträkning

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Försäljning redovisas efter avdrag för moms och rabatter. Förbundet följer RKR R2 vid redovisning av investeringsbidrag. Denna princip innebär att bidraget bokförs som en långfristig skuld i balansräkningen för att sedan intäktsföras i samma takt som avskrivningen för den tillgång stödet avser. Skatt för avfall som läggs på den aktiva deponin belastar resultatet månatligen. Periodisering av intäkter och kostnader hänförliga till perioden har gjorts enligt god redovisningssed. Tid som aktiveras i investeringsprojekt bokförs som en intäkt.

Köp av tjänster internt består huvudsakligen av transporttjänster samt behandling av avfall och prissätts enligt marknadspris.

Det uppdrag att ta hand om avfall som kommunalförbundet har enligt 15 kap miljöbalken (kommunala uppdraget) särredovisas från affärsuppdraget. I affärsuppdraget ingår tjänster som kommunalförbundet utför åt medlemskommunerna samt den affärsverksamhet som bedrivs på den konkurrensutsatta marknaden. Intäkter och kostnader som direkt kan härledas till det kommunala uppdraget respektive affärsuppdraget tilldelas direkt till respektive uppdrag. Intäkter och kostnader som inte direkt kan härledas till respektive uppdrag fördelas med hjälp av fördelningsnycklar baserade på i första hand andel mängd hushållsavfall/verksamhetsavfall eller uppskattad tidsåtgång för respektive uppdrag.

Balansräkning

Överordnad princip för värdering av tillgångar och skulder är försiktighetsprincipen, som innebär att tillgångar inte övervärderas och skulder inte undervärderas. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Periodiseringar av inkomst och utgifter har skett enligt god redovisningssed. Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.

Immateriella anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärdet av den tekniskt färdigställda och användbara funktionen enligt RKR R3. Materiella anläggningstillgångar aktiveras till anskaffningsvärdet efter avdrag för planerliga avskrivningar som beräknas utifrån förväntad nyttjandeperiod. Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för ett prisbasbelopp. Inga räntor aktiveras.

Omsättningstillgångar värderas till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet. Fordringar har efter en åldersmässig prövning upptagits till det belopp de förväntas inflyta.

Avskrivningar av anläggningstillgångar är redovisade utifrån bedömd nyttjandeperiod per anläggning. Avskrivningar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på

anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark och pågående arbeten görs inga avskrivningar. Avskrivningen påbörjas senast tertialet efter driftstart eller efter slutbesiktning. Förbundet efterlever komponentavskrivning enligt RKR R4 för tillgångar med olika nyttjandeperiod. I speciella fall används en annan avskrivningsmetod när den bättre återspeglar tillgångens förbrukning. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt, exempelvis verksamhetsförändringar, tekniskskiften och organisationsförändringar. Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd nyttjandeperiod ändras avskrivningstiden om den bedöms vara kortare. Bedöms nyttjandeperioden vara längre ändras den normalt bara om det påverkar resultatet betydligt. Normalt omprövas dock inte tillgångars nyttjandeperiod om avskrivningstiden är 10 år eller lägre och det bokförda restvärdet understiger 500 tkr. Tid som läggs på investeringsprojekt aktiveras om det är i större omfattning. För aktiva deponier används en produktionsberoende avskrivningsmetod, dvs avskrivning görs i den takt som deponin tas i anspråk.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella tillgångar	3–8 år
Mark	-
Markanläggningar	3–40 år
Byggnader	15–30 år
Tekniska anläggningar	5–15 år
Maskiner, fordon och inventarier	3–15 år

De leasingavtal som avser fordon klassas som finansiell leasing. Avtal med en löptid på mer än 36 månader hanteras enligt rekommendation i RKR R5.

Uppskattningar och bedömningar görs även i samband med avsättningar för deponiåtaganden. Förbundet redovisar avsättning för framtida kostnader avseende sluttäckning, efterbehandling och miljökontroll där avsättningen baseras på bedömda framtida åtgärds-kostnader, beräknad återstående efterbehandlingstid, bedömd kvarstående nyttjandetid för aktiva deponier, diskonteringsränta och förväntad prisutveckling. Uppskattningarna baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer som bedöms rimliga under rådande förhållanden. Faktiskt utfall kan avvika från gjorda uppskattningar. Beräkningarna är förenade med osäkerhet då framtida miljökrav, tekniska lösningar och kostnadsutveckling kan förändras över tid. Avsättningar för framtida deponikostnader redovisas i enlighet med RKR R9 trygga säkerhet om att avsatta medel finns för sluttäckning samt drift och skötsel i 30 år efter färdigställd sluttäckning.

Pensionsförpliktelser för förbundets anställda redovisas som en pensionsavsättning och avviker från RKR R10 där pensioner intjänade före 1998 skall redovisas som ansvarsförbindelse. Ingen av de förtroendevalda har uppdrag på en betydande del av en heltid och har därmed inte rätt till pension enligt ”Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda”. Förbundet har valt, i likhet med tidigare år, att redovisa samtliga pensionsåtaganden under avsättningar i balansräkningen och inte under ansvarsförbindelser.

Drift- och investeringsredovisning upprättas enligt RKR R14.

I enlighet med RKR R17 lämnas upplysning om eventuella förändringar i tillämpade redovisningsprinciper. Under året har inga förändringar skett jämfört med den senaste årsredovisningen. Redovisningsprinciperna är oförändrade och konsekvent tillämpade.

Samtliga belopp redovisas i tkr. Avrundningsdifferenser från bokslutsprogrammet kan göra att summeringar avviker med 1 tkr från balans- och resultaträkning.

Not 2 Verksamhetens intäkter

Belopp i tkr	2025	2024
Taxor och avgifter	505 830	482 927
Upplösning av ackumulerat överuttag sluttäckning	-14 212	10 242
<i>Försäljningsintäkter:</i>		
– fordonsgas	110 403	139 820
– fjärrvärme	2 628	10 089
– återvinningsmaterial och bränslen	60 240	68 267
<i>Behandlingsintäkter:</i>		
– schakt- och deponimassor	53 603	43 146
– bränsle	23 943	22 978
– övriga behandlingsintäkter	72 598	65 855
Transportintäkter	24 379	19 681
Hyror och arrenden	7 045	6 689
Försäljning av tjänster	7 917	4 158
Realisationsvinst	2 495	2 268
Övriga intäkter	4 162	4 521
Bidrag från staten	8 475	7 402
Justering gemensam resultatutjämningsfond	-1 739	462
Summa verksamhetens intäkter	867 767	888 505

Not 3 Verksamhetens kostnader

Belopp i tkr	2025	2024
Löner och sociala avgifter	-208 198	-189 534
Pensionskostnader	-14 129	-27 194
Transporttjänster	-132 759	-145 635
El, värme och vatten	-10 424	-14 112
Drivmedel	-9 216	-9 896
Inköp av gas	-42 335	-42 266
Extern avfallsbehandling	-78 025	-77 201
Övriga verksamhetskostnader	-123 542	-137 173
Övriga tjänster	-56 223	-62 564
Övriga externa kostnader	-59 469	-60 506
Summa verksamhetens kostnader	-734 321	-766 081

Not 4 Avskrivningar

Belopp i tkr	2025	2024
Avskrivning byggnader och anläggningar	-22 923	-45 019
Avskrivning maskiner och inventarier	-72 453	-76 612
Avskrivning på immateriella anläggningar	-1 095	-1 037
Summa avskrivningar	-96 472	-122 668

Not 5 Finansiella intäkter

Belopp i tkr	2025	2024
Ränteintäkter	1 299	333
Intäkt från likvidation VafabMiljö AB	144	6 996
Summa finansiella intäkter	1 443	7 329

Not 6 Finansiella kostnader

Belopp i tkr	2025	2024
Räntekostnader	-3 550	-4 023
Bankgarantier, ränteavgift på revers	-3 846	-3 676
Övriga finansiella kostnader	-1 928	-211
Summa finansiella kostnader	-9 324	-7 911

Not 7 Extraordinära poster

Belopp i tkr	2025	2024
Försäljning Norsa energiåtervinning	12 000	0

Not 8 Anläggningstillgångar

Belopp i tkr	Immateriella anläggningar	Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Maskiner och inventarier	Övriga materiella anläggningar	Finansiella anläggningar	Totalt
Ingående anskaffningsvärde	6 181	553 762	786 023	45 979	678	1 392 623
Årets aktiverade utgifter	0	34 534	131 382	3 119	0	169 035
Försäljningar och utrangeringar	0	-1 769	-60 946	0	0	-62 715
Omklassificeringar	0	0	4 855	-4 855	0	0
Utgående ack. anskaffningsvärde	6 181	586 527	861 314	44 243	678	1 498 943
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 774	-245 649	-474 134	0	0	-721 557
Försäljningar och utrangeringar	0	1 702	60 797	0	0	62 499
Årets avskrivningar	-1 095	-22 923	-72 453	0	0	-96 471
Utgående ack. avskrivningar	-2 869	-266 870	-485 790	0	0	-755 529
Utgående restvärde enligt plan	3 311	319 657	375 523	44 244	678	743 413

Not 9 Finansiella anläggningstillgångar

Belopp i tkr	2025-12-31	2024-12-31
Utsläppsrätter	678	678

Not 10 Fordringar

Belopp i tkr	2025-12-31	2024-12-31
Kundfordringar	67 148	71 777
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	85 002	78 544
Övriga kortfristiga fordringar	21 089	69 718
Summa fordringar	173 239	220 039

Not 11 Eget kapital

Belopp i tkr	2025-12-31	2024-12-31
Övrigt eget kapital	92 711	93 535
Årets resultat	41 093	-824
	133 804	92 711

Not 12 Avsatt för pensioner och liknande förpliktelser

Belopp i tkr	2025-12-31	2024-12-31
Ingående pensionsavsättning	59 542	48 518
Årets avsättning	2 318	11 024
Utgående pensionsavsättning	61 860	59 542
Pensionsförpliktelse		
Avsättning	54 864	52 234
Ansvarsförbindelse	6 996	7 308
Total pensionsförpliktelse	61 860	59 542

Not 13 Andra avsättningar

Belopp i tkr	2025-12-31	2024-12-31
Avsatt för återställande av inaktiva deponier*	181 301	183 688
Avsatt för återställande av aktiv deponi**	32 308	32 502
Över/underutnyttjande av sluttäckningskostnader	23 604	9 391
Avsättning för Co2-skatt	242	35 732
	237 454	261 313

* Under 2017 och 2023 har förbundet gjort tilläggsavsättningar med 110 mnkr respektive 107 mnkr för de inaktiva deponierna för att i enlighet med RKR R9 trygga säkerhet om att avsätta medel finns för sluttäckning samt drift och skötsel i 30 år efter färdigställd sluttäckning.

** Återställningsplanen för de aktiva deponierna är nuvärdesberäknad och uppdateras årligen, då uppskattas hur många år som återstår till respektive deponi är praktiskt full. Avsättningen kommer att reduceras i takt med att återställande och efterbehandling utförs.

Not 14 Långfristiga skulder

Belopp i tkr	2025-12-31	2024-12-31
Räntebärande skulder		
Checkräkningskredit Swedbank	308 532	268 834
Skuld till medlemskommuner	64 200	64 200
Finansiell leasing*	1 514	1 882
Summa räntebärande skulder	374 246	334 916
Icke räntebärande skulder		
Övriga långfristiga skulder**	25 957	29 346
Summa långfristiga skulder	400 204	364 261

Checkräkningskrediten har Västerås Stad som motpart och kreditgivare. Skuld till medlemskommunerna avser tidigare köp av aktier i VafabMiljö AB.

Uppgifter om upplåning

	2025	2024
Genomsnittlig låneränta	2,0	1,2

*Förfallostruktur finansiell leasing

Belopp i tkr	2025-12-31	2024-12-31
Förfaller inom ett år	380	0
Förfaller senare än ett år, men inom fem år	1 134	1 882
Förfaller senare än fem år	0	0
Utgående leasingskuld	1 514	1 882

**Förutbetalda investeringsbidrag

Belopp i tkr	2025	2024
Ingående balans	41 594	41 385
Nya bidrag	0	0
Resultatförda investeringsbidrag	0	0
Upplösning under året	-15 637	-12 248
Utgående balans	25 957	29 137

Not 15 Kortfristiga skulder

Belopp i tkr	2025-12-31	2024-12-31
Leverantörsskulder	134 806	169 273
Moms och punktskatter	-10 413	-4 126
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	7 850	7 156
Pensionskostnader och löneskatt	22 801	21 131
Semesterlöneskuld	13 012	12 438
Upplupen resultatutjämningsfond abonnentintäkter	22 318	20 576
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	35 874	29 410
	226 247	255 857

Not 16 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

Belopp i tkr	2025	2024
Avskrivningar	96 472	122 668
Gjorda avsättningar	16 531	40 581
Ianspråktaga avsättningar	-38 071	-21 633
Övriga justeringsposter	0	-2 227
	74 932	139 389

Not 17 Poster som redovisas i annan sektion

Belopp i tkr	2025	2024
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-13 833	-1 772

Checkräkningskrediten i Swedbank klassificeras som likvida medel i kassaflödesanalysen. I balansräkningen redovisas checkräkningskrediten som långfristig skuld, se not 14.

Not 18 Kostnader för räkenskapsrevision

Belopp i tkr	2025	2024
<i>Kostnader för räkenskapsrevision</i>		
– Auktoriserade revisorer	60	60
<i>Kostnad för övrig revision</i>		
– Sakkunnigt biträde	60	0
Totala revisionskostnader	120	60

Not 19 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Inga ställda säkerheter eller eventalförpliktelser.

3 Drift- och investeringsredovisning

Driftbudget upprättas för kommunalförbundet. Det görs också en särredovisad budget för det kommunala uppdraget. Ett eventuellt överskott överförs till en resultatfond för att utnyttjas vid tillfälliga negativa resultat. Dessutom görs driftbudget för affärsuppdraget uppdelat på Marknad och Biogas.

Investeringsbudget upprättas för kommunalförbundet årligen. Investeringsprojekt som inte slutförts under året förs över till nästa års investeringsbudget inom given ram.

3.1 Internredovisningsprinciper

Interna transaktioner, såsom köp och försäljning av transporttjänster samt avfallsbehandling, sker till marknadspris och hanteras genom internfakturerings, vilket säkerställer att verksamheterna bär sina egna kostnader utan ytterligare kostnadsfördelningar. Fördelningen av kapitalkostnader sker genom avskrivningar och internränta, där internräntan fastställs årligen. För räkenskapsåret 2025 har internräntan fastställts till 2 procent. Personalkostnader fördelas genom ett schablonmässigt påslag på lönekostnaderna, vilket inkluderar arbetsgivaravgifter, pensionskostnader och löneskatt.

3.2 Driftredovisning kommunalförbundet

I nedanstående tabell redovisas budget, utfall och avvikelse för helåret.

Tabell 9: Driftredovisning kommunalförbundet, mnkr

	Utfall 2024	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse
Taxor och avgifter	482,9	505,9	505,8	-0,1
Behandlingsintäkter	129,3	149,9	147,1	-2,8
Försäljningsintäkter	218,8	208,2	173,8	-34,4
Transportintäkter	19,7	22,1	24,4	2,3
Övriga intäkter	27,1	25,9	32,6	6,7
Intäkter	877,8	912,0	883,7	-28,3
Verksamhetskostnader	-426,3	-428,9	-396,3	32,6
Personalkostnader	-216,7	-236,4	-222,3	14,1
Övriga externa kostnader	-123,1	-109,9	-115,7	-5,8
Kostnader	-766,1	-775,2	-734,3	40,9
Resultat före avskrivningar	111,7	136,8	149,4	12,6
Avskrivningar	-100,2	-93,5	-94,1	-0,6
Resultat efter avskrivningar	11,5	43,3	55,3	12,0
Avsättning inaktiva deponier	-12,2	-11,9	-16,6	-4,7
Resultat före finansiella poster	-0,7	31,4	38,7	7,3
Finansiella intäkter*	7,3	0,3	13,4	13,1
Finansiella kostnader	-7,9	-10,5	-9,3	1,2
Resultat före justering resultatfond	-1,3	21,2	42,8	21,6
Justering resultatfond	0,5	7,1	-1,7	-8,8
Resultat	-0,8	28,3	41,1	12,8

*Inkl engångseffekt från likvidering av Vafabmiljö AB om 7,0 mnkr 2024 samt försäljning av Norsa energiåtervinning om 12 mnkr 2025

Vafabmiljö kommunalförbund redovisar ett resultat på 41,1 mnkr, vilket är 12,8 mnkr bättre än budget.

Intäkterna är 28,3 mnkr lägre än budget, vilket i huvudsak beror på minskade intäkter för försäljning av biogas på grund av minskade försäljningsvolymerna samt nedjustering av priset på grund av att koldioxidskatten tagits bort. Det beror också på mindre mängder avfall till behandling samt lägre intäkter från företag på återbruken.

Utfallet för verksamhetskostnader är lägre än budgeterat vilket till största delen beror på lägre kostnader för drivmedel samt den borttagna koldioxidskatten. Personalkostnader är också lägre än budgeterat främst på grund av vakanser, föräldraledigheter och sjukfrånvaro. Övriga externa kostnader är något högre än budget på grund av inhyrd personal kopplat till vakanser samt större inköp av sopkärl än beräknat under perioden. Finansiella intäkter är 13,1 mnkr bättre än budget, varav 12 mnkr beror på försäljningen av Norsa energiåtervinning. Eftersom det kommunala uppdraget redovisar ett överskott, har 1,7 mnkr avsatts till resultatutjämningsfonden.

3.2.1 Särredovisning kommunalt uppdrag

Det kommunala uppdraget särredovisas från affärsuppdraget. Särredovisningen, som innehåller interna transaktioner, syftar till att separera det kommunala uppdraget från affärsuppdraget.

Tabell 10: Resultat kommunalt uppdrag, mnkr*

	Utfall 2024	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse
Taxor och avgifter	418,9	431,7	431,1	-0,6
Ersättning förpackningar	64,1	74,3	74,9	0,6
Försäljningsintäkter	44,3	39,0	42,5	3,5
Övriga intäkter	9,5	8,1	11,3	3,2
Intäkter	536,8	553,1	559,8	6,7
Verksamhetskostnader	-273,6	-262,2	-259,4	2,8
Personalkostnader	-138,1	-164,6	-152,8	11,8
Övriga externa kostnader	-77,0	-73,7	-75,8	-2,1
Kostnader	-488,7	-500,5	-488,0	12,5
Resultat före avskrivningar	48,1	52,6	71,8	19,2
Avskrivningar	-38,0	-43,2	-50,0	-6,8
Resultat efter avskrivningar	10,1	9,4	21,8	12,4
Avsättning inaktiva deponier	-12,2	-11,9	-16,6	-4,7
Resultat före finansiella poster	-2,1	-2,5	5,2	7,7
Finansiella intäkter**	4,4	0,1	0,8	0,7
Finansiella kostnader	-2,8	-4,7	-4,3	0,4
Resultat före justering resultatfond	-0,5	-7,1	1,7	8,8
Justering resultatfond	0,5	7,1	-1,7	-8,8
Resultat	0,0	0,0	0,0	0,0

*Inkl interna poster

**Inkl engångseffekt från likvidering av Vafabmiljö AB om 4,2 mnkr 2024

Det kommunala uppdraget visar ett överskott på 1,7 mnkr för 2025, före avsättning av medel till resultatutjämningsfonden. Behållningen i fonden efter justeringen är 22,3 mnkr vid periodens utgång.

Intäkterna överstiger budget, främst på grund av högre ersättning för leveranser av träflis till energiåtervinning samt högre pris på försäljning av kontorspapper och tidningar.

Personalkostnaderna är lägre än budget på grund av vakanser, föräldraledigheter samt sjukfrånvaro. Avskrivningar är 6,8 mnkr högre än budget främst på grund av att sopbilar till projektet egen regi har levererats tidigare än budgeterat. Övriga externa kostnader är 2,1 mnkr högre än budget på grund av konsulttjänster, IT-drifttjänster samt inköp av sopkärl. Beräkningen av kostnader för sluttäckning och framtida driftkostnader för inaktiva deponier har uppdaterats. Därför är avsättningen 4,7 mnkr högre än budget.

3.2.2 Affärsuppdrag

Affärsuppdragets resultat är 41,1 mnkr, vilket är 12,8 mnkr högre än budgeterat. Resultatet motsvarar en vinstmarginal på 11,4 procent, vilket är högre än målet om 7,2 procent.

I affärsuppdraget redovisas Biogas separat. Resterande verksamhet i affärsuppdraget benämns Marknad där bland annat försäljning av avfallslösningar till företag och arbete med avsättning av inkommande material och bränslen sker.

Tabell 11: Resultatsammanställning affärsuppdraget, mnkr*

	Utfall 2024	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse
Marknad**	-12,7	10,1	40,2	30,1
Biogas	11,9	18,2	0,9	-17,3
Totalt affärsuppdraget	-0,8	28,3	41,1	12,8

*Inkl interna poster

**Inkl engångseffekt från likvidering av Vafabmiljö AB om 2,8 mnkr 2024 samt försäljning av Norsa energiåtervinning om 12 mnkr 2025

Tabell 12: Driftredovisning Marknad, mnkr*

	Utfall 2024	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse
Behandlingsintäkter	124,6	146,3	144,2	-2,1
Försäljningsintäkter	28,2	25,7	22,2	-3,5
Transportintäkter	28,0	30,8	32,6	1,8
Övriga intäkter	15,1	14,0	19,2	5,2
Intäkter	195,9	216,8	218,2	1,4
Verksamhetskostnader	-81,4	-88,3	-82,5	5,8
Personalkostnader	-58,3	-59,2	-55,3	3,9
Övriga externa kostnader	-33,2	-32,1	-32,1	0,0
Kostnader	-172,9	-179,6	-169,9	9,7
Resultat före avskrivningar	23,0	37,2	48,3	11,1
Avskrivningar	-22,3	-25,0	-19,2	5,8
Resultat efter avskrivningar	0,7	12,2	29,1	16,9
Finansiella poster**	1,6	-2,1	11,1	13,2
Resultat	2,3	10,1	40,2	30,1

*Inkl interna poster.

**Inkl engångseffekt från likvidering av Vafabmiljö AB om 2,8 mnkr 2024 samt försäljning av Norsa energiåtervinning om 12 mnkr 2025

Marknads utfall är 40,2 mnkr, vilket är 30,1 mnkr högre än budget.

Intäkterna är i nivå med budget för helåret.

Verksamhetskostnader är lägre främst på grund av lägre drivmedelspriser, mindre reparationer och underhåll av fordon samt uteblivna kostnader för sanering av Norsa energiåtervinning. Personalkostnaderna är bättre än budget på grund av vakanser, föräldraledigheter samt sjukfrånvaro. Avskrivningar är lägre, vilket beror på en ny bedömning av den aktiva deponins livslängd där den förväntas vara i drift längre än tidigare bedömningar. Finansiella poster är 13,2 mnkr bättre än budget, varav 12 mnkr beror på försäljningen av Norsa energiåtervinning.

Tabell 13: Driftredovisning Biogas, mnkr*

	Utfall 2024	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse
Behandlingsintäkter	14,0	15,1	15,0	-0,1
Försäljningsintäkter	145,6	152,1	116,9	-35,2
varav koldioxidskatt	18,6	23,1	0,0	-23,1
Investerings- och biogastöd	9,1	9,7	10,5	0,8
Intäkter	168,7	176,9	142,4	-34,5
Verksamhetskostnader	-105,5	-112,9	-90,9	22,0
Personalkostnader	-13,5	-12,7	-14,3	-1,6
Övriga externa kostnader	-9,3	-4,2	-7,9	-3,7
Kostnader	-128,3	-129,8	-113,1	16,7
Resultat före avskrivningar	40,4	47,1	29,3	-17,8
Avskrivningar	-24,8	-25,4	-25,0	0,4
Resultat efter avskrivningar	15,6	21,7	4,3	-17,4
Finansiella poster	-3,7	-3,5	-3,4	0,1
Resultat	11,9	18,2	0,9	-17,3

*Inkl interna poster

Biogasverksamheten redovisar ett resultat på 0,9 mnkr, vilket är 17,3 mnkr lägre än budget.

De lägre försäljningsintäkterna beror både på pris- och volymavvikelser. Slopad koldioxidskatt har medfört ett lägre genomsnittligt försäljningspris, vilket sammantaget minskar intäkterna med 23,1 mnkr jämfört med budget.

Därutöver är den totala försäljningsvolymen cirka 7 procent lägre än budget. Minskningen är tydligast inom den publika försäljningen, där volymen understiger budget med cirka 27 procent. Detta motsvarar en negativ intäktsavvikelse om cirka 5,9 mnkr. Utvecklingen är kopplad till att försäljningen av personbilar som drivs på gas i stort sett har avstannat. Under året har endast fem nya biogasdrivna personbilar registrerats i landet, jämfört med 1 099 registreringar under 2024.

Försäljningen till bussar är sammantaget cirka 3 procent lägre än budget. Minskningen varierar mellan trafikområden, där Sala och Fagersta uppvisar de största procentuella volymavvikelserna, medan Västerås i stort ligger i nivå med budget. Den totala intäktsavvikelsen inom bussegmentet uppgår till cirka 6,5 mnkr.

Försäljningen till sopbilar överstiger budget både avseende volym och intäkter något, vilket till viss del motverkar den negativa utvecklingen inom övriga segment.

Verksamhetskostnaderna är 22 mnkr lägre än budget. Den främsta förklaringen är bortfall av koldioxidskatt (23,1 mnkr). Samtidigt har kostnaderna för övriga externa tjänster ökat jämfört med budget, främst till följd av inhyrd personal vid vakanser (-2,8 mnkr).

3.3 Redovisning av investeringar

FÄRDIGSTÄLLDA INVESTERINGAR

Under året har investeringar för 106,3 mnkr färdigställts, vilket är 2,2 mnkr lägre än budgeterat. Den största delen avser inköpta fordon till uppdraget att köra mat- och restavfall i egen regi i alla 12 medlemskommuner. Totalkostnaden för färdigställda projekt uppgår till 149,6 mnkr, vilket är 7,1 mnkr under beslutad kalkyl. Det innebär att projekt som avslutats under perioden i stort sett har hållit sina ekonomiska ramar.

PÅGÅENDE INVESTERINGAR

De pågående investeringarna under året uppgår till 63,6 mnkr, vilket är 85 mnkr lägre än budget. Det beror främst på att flera större projekt senarelagts. Samtidigt visar den totala prognosen att dessa projekt beräknas uppgå till 230 mnkr, vilket är i nivå med den sammanlagda beslutade kalkylen. Prognosen avser hela projektens löptid, som i flera fall sträcker sig över flera år.

Bland de större pågående projekten märks återbruket i Hallstahammar, där det hittills upparbetats 10,9 mnkr för köp av mark och projektering. I projektet Närsorterat har det investerats 22,5 mnkr, varav 5 mnkr är för ytor och lokaler och resterande del är sopkärl.

Tabell 14: Investeringsredovisning, mnkr

	Totalutgift				Årets investeringar		
	Beslutad projektkalkyl	Utfall från projektstart	Prognos projektkalkyl	Avvikelse	Budget*	Utfall 2025	Avvikelse
Färdigställda investeringar							
Större projekt							
Egen regi fordon	65,2	65,3	44,7	-0,1	65,2	61,8	3,4
Närsorterat (omlastningsytor)	10,0	6,0	79,8	4,0	0,0	0,3	-0,3
Övriga investeringar							
Reinvesteringar	48,7	46,8	16,6	1,9	27,3	27,4	-0,1
Affärsmässiga	2,8	4,4	57,2	-1,6	4,0	3,9	0,1
Effektiviseringar och kapacitetsökningar	7,2	7,4	1,1	-0,2		0,3	-0,3
Säkerhet och arbetsmiljö	1,7	0,9	2,6	0,8		0,6	-0,6
Lagkrav och myndighetsbeslut	13,3	10,3	4,8	3,0	7,0	6,8	0,2
Övriga	7,8	8,5	2,5	-0,7	5,0	5,2	-0,2
Summa färdigställda investeringar	156,7	149,6	230,0	7,1	108,5	106,3	2,2
Pågående investeringar							
Större projekt							
Återbruk Hallstahammar	44,7	10,9	44,7	0,0	18,0	10,9	7,1
Närsorterat (kärl samt ytor och lokaler)	79,8	22,5	79,8	0,0	42,0	22,5	19,5
Egen regi ytor och lokaler	12,9	5,0	12,9	0,0	8,1	5,0	3,1
Sluttäckning deponier	5,7	0,9	5,7	0,0	5,7	0,9	4,8
Övriga investeringar							
Reinvesteringar	16,6	11,3	16,6	0,0	21,0	11,0	10,0
Affärsmässiga	57,2	7,5	57,2	0,0	23,0	5,9	17,1
Effektiviseringar och kapacitetsökningar	1,1	1,5	1,5	-0,4	9,7	0,7	9,0
Säkerhet och arbetsmiljö	2,6	4,2	4,2	-1,6	8,1	4,2	3,9
Lagkrav och myndighetsbeslut	4,8	0,3	4,8	0,0	4,3	0,2	4,1
Övriga	2,5	1,1	2,6	-0,1	8,7	2,3	6,4
Summa pågående investeringar	227,9	65,2	230,0	-2,1	148,6	63,6	85
Totalsumma investeringar					257,1	169,9	87,2

*Inklusive planerade investeringar som ej påbörjats ännu

Ks § 88

Dnr KS/2026:87

050

Samverkansavtal gemensam inköpscentral, Heby och Tierps kommuner

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktiges beslut

- Godkänna samverkansavtal för gemensam inköpscentral mellan Heby och Tierps kommuner
- Ge förvaltningen i uppdrag att fördjupa dialogen med bolaget för att kunna inordna även Hebyfastigheter i den gemensamma inköpsorganisationen

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har vid sitt sammanträde i april fått en muntlig information om det förslag till samverkansavtal som tagits fram av förvaltningarna i de båda kommunerna. Det aktuella förslaget till avtal är likalydande och bereds i en parallell process.

Syftet med samverkansavtalet är för Heby kommun att skapa bättre förutsättningar för en stabil, robust och uthålligt upphandlings- och inköpsorganisation. Den ska på ett professionellt sätt bidra till att säkerställa leverans och kvalitet i processen.

Ett tungt vägande skäl för Heby kommun att gå in i aktuell samverkan kring en inköpscentral är att det har förutsättningar att minska den sårbarhet som föreligger i nuvarande organisation. Förvaltningen har upprättat en riskanalys som biläggs denna tjänsteskrivelse. Väsentliga risker ligger i den förändrade styrningen av verksamheten då den samordnas utifrån två organisationers intressen som eventuell inte alltid sammanfaller. Det kan även finnas arbetsmiljörisker kopplat till att medarbetare har en styrning dels utifrån linjeorganisationen dels utifrån det funktionella ansvaret i en inköpscentral. Styrgruppens uppdrag där kommunens representanter behöver bevaka kommunens intressen blir en viktig del av en fungerande styrning.

Det föreliggande förslaget till samverkansavtal har inte reglerat ett ägarråd som utgår från politisk nivå på det sätt som reglerar i motsvarande avtal gällande bygg- och miljöverksamhet. Av detta skäl är det extra viktigt att det finns ett tydligt mandat som är förankrad på politisk nivå. Det är också viktigt att kommunernas representation är balanserad i syfte att skapa jämbördiga roller.

Förvaltningen bedömer att det finns ett stort värde i att inkludera vårt kommunala fastighetsbolag i den nya organisationen. Då det fortsatt finns väsentliga frågor att förankra och säkerställa innan detta kan ske är förslaget att planlägga för att på sikt gå in med bolaget. Det handlar bland annat om en djupare analys av de mervärden som ska uppstå och de kostnader som ska styra om från nuvarande upplägg i bolaget.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 5 maj 2026
Riskanalys, 21 april 2026
Samverkansavtal, förslag

**HEBY
KOMMUN**

PROTOKOLLSUTDRAG
2026-05-19
Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige
Central förvaltning
Bo Strömquist
Ekonomichef
bo.stromquist@heby.se

Kommunstyrelsen

Samverkan i en gemensam inköpscentral mellan Heby och Tierps kommuner

Förslag

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att

- Godkänna samverkansavtal för gemensam inköpscentral mellan Heby och Tierps kommuner
- Ge förvaltningen i uppdrag att fördjupa dialogen med bolaget för att kunna inordna även Hebyfastigheter i den gemensamma inköpsorganisationen

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har vid sitt sammanträde i april fått en muntlig information om det förslag till samverkansavtal som tagits fram av förvaltningarna i de båda kommunerna. Det aktuella förslaget till avtal är likalydande och bereds i en parallell process.

Syftet med samverkansavtalet är för Heby kommun att skapa bättre förutsättningar för en stabil, robust och uthålligt upphandlings- och inköpsorganisation. Den ska på ett professionellt sätt bidra till att säkerställa leverans och kvalitet i processen.

Ett tungt vägande skäl för Heby kommun att gå in i aktuell samverkan kring en inköpscentral är att det har förutsättningar att minska den sårbarhet som föreligger i nuvarande organisation. Förvaltningen har upprättat en riskanalys som biläggs denna tjänsteskrivelse. Väsentliga risker ligger i den förändrade styrningen av verksamheten då den samordnas utifrån två organisationers intressen som eventuell inte alltid sammanfaller. Det kan även finnas arbetsmiljörisker kopplat till att medarbetare har en styrning dels utifrån linjeorganisationen dels utifrån det funktionella ansvaret i en inköpscentral. Styrgruppens uppdrag där kommunens representanter behöver bevaka kommunens intressen blir en viktig del av en fungerande styrning.

Det föreliggande förslaget till samverkansavtal har inte reglerat ett ägarråd som utgår från politisk nivå på det sätt som reglerar i motsvarande avtal gällande bygg- och miljöverksamhet. Av detta skäl är det extra viktigt att det finns ett tydligt mandat som är förankrad på politisk nivå. Det är också viktigt att kommunernas representation är balanserad i syfte att skapa jämbördiga roller.

Förvaltningen bedömer att det finns ett stort värde i att inkludera vårt kommunala fastighetsbolag i den nya organisationen. Då det fortsatt finns väsentliga frågor att förankra och säkerställa innan detta kan ske är förslaget att planlägga för att på sikt gå in med bolaget. Det handlar bland annat om en djupare analys av de mervärden som ska uppstå och de kostnader som ska styras om från nuvarande upplägg i bolaget.

Utredning

Hänvisning görs till PM riskanalys.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Initialt ska avtalet inte innebära någon förändrad kostnadsbild. På sikt kommer detta att behöva värderas då nya eller förändrade behov uppstår. En identifierad förändring gäller då bolaget ska inrangeras till samverkansavtalet.

Målsättningen är förutom minskad sårbarhet att säkerställa en effektivare upphandlings- och inköpsverksamhet. Det är lämpligt att etablera ett nytt nolläge när en gemensam inköpscentral etableras. En uppföljning ska sedan genomföras och redovisa effekt/effekthemtagning genom samverkansavtalet.

Konsekvens för andra nämnder

Nämnderna får i sitt ansvar som upphandlande myndighet ett ny samarbetspart att förhålla sig till. Rutinerna och sambanden mellan nämnd/förvaltning och inköpscentral behöver vara kända och förankrade. Utgångspunkten är att rutiner och samband behöver tydliggöras tidigt i processen efter beslut i syfte att säkerställa en fungerande verksamhet. En flexibel övergång ska kunna säkerställas med stöd i att nuvarande resurser finns kvar under den omställning som sker.

Prövning av barnets bästa - barnkonventionen

Det bedöms inte vara några förändringar genom inrättandet av en gemensam inköpscentral.

Beslutsunderlag

PM inköpscentral, daterat 2026-04-21
Samverkansavtal

I tjänsten

Bo Strömquist
Ekonomichef

Delges

/TextBeslutförslag2/

2026-05-05

Risikanalyt inrättande av inköpscentral i samverkan med Tierps kommun

Upprättad av: Bo Strömquist
Berörd verksamhet: Förvaltningar och bolag Heby kommun

Bakgrund

Heby kommun har fått en förfrågan av Tierps kommun om att ingå ett samverkansavtal inom inköps- och upphandlingsområdet. Bakgrunden är att det ska ge förutsättningar för en mer robust och starkare organisation som ska vara mer effektiv än nuvarande lokala organisationer.

Förvaltningen har under våren 2026 drivit fram frågan till ett avtalsförslag som avses att beredas och presenteras för respektive kommunfullmäktige.

Det förslag till samverkansavtal som är framtaget bygger på att medarbetarna kvarstår i respektive nuvarande organisation men har ett uppdrag i den gemensamma inköpscentralen.

Viktiga utgångspunkter för Heby kommun

Heby kommun har delvis på grund av sin storlek en lång erfarenhet av att samverka inom en rad verksamhetsområden. Det förklaras bland annat av den sårbarhet en liten organisation har att säkerställa kompetensförsörjning inte minst inom områden som kräver expert- eller spetskompetens.

För Heby kommun är det viktigt att säkerställa kompetens inom upphandlings- och inköpsområdet som säkerställer en effektiv styrning och ett effektivt stöd till organisationen.

Definierade risker enligt detta dokument behöver löpande bevakas och ingå i den löpande styrningen av inköpscentralen och utvärderingen av avtalet.

Risker, statusbedömning och förslag till åtgärd för att minimera risker

Strategiska risker

Risk	Status	Eventuell åtgärd
Målkonflikt	Utgångspunkt samma målsättningar	Bevaka och följa upp. Säkerställa förutsättningar för lokalt näringsliv
Beroenderisk	Bredare resursbas Tierp	Stärkt samarbete, dialog
Exitrisk	Nuvarande läge	Stärkt förmåga till omställning

De strategiska riskerna behöver bevakas och stärkas bland annat genom en samordning av respektive kommuns styrande dokument. Det uppfattas inte föreligga några avgörande skillnader i nuvarande styrdokument för området. I tillämpning krävs en aktiv roll från kommunens representanter i den styrgrupp som ska etableras. Där handlar det om att säkerställa att kommunens intressen och styrning av berörd verksamhet tillvaratas. Ett område som inte är reglerat i avtalet gäller de affärsmässiga

2026-05-05

fördelar som ska uppstå genom ett samarbete. Ökad effektivitet nämns utan att detta närmare preciseras. Utvärderingen av om Heby kommun har bra avtal som ger en ökad kostnadseffektivitet behöver säkerställas. Då det inte sker en strukturerad uppföljning av detta i nuläget behöver en ny nollpunkt etableras som avstämning sker mot.

Juridiska risker

Risk	Status	Eventuell åtgärd
Bristande tillämpning	Inga indikationer på omfattande brister	Bevaka och följa upp.
Beroenderisk	Bredare resursbas Tierp	Stärkt samarbete, dialog
Avtalsrättsliga skillnader	Delvis samordnat idag	Identifiera skillnader och bedöm eventuell risk

Utgångspunkten tas i att det redan idag är ett relativt väl etablerat samarbete. Den juridiska kompetensen (spetskompetensen) bedöms vara väl tillgodosedd i båda nuvarande organisationer. Samordningen bör ha förutsättningar att ytterligare stärka området och därmed minimera juridiska risker som kan uppstå som en konsekvens av sårbar organisation.

Ekonomiska risker

Risk	Status	Eventuell åtgärd
Fördelningsmodell	Respektive part går in med befintliga resurser	Bevaka löpande förändringar
Investeringsbehov	Utgångspunkten är små investeringsbehov med undantag av system	Analys och säkerställd beslutsprocess
Felaktiga antaganden		

De ekonomiska risker som finns i avtalet bedöms vara begränsade vid ingången av avtalet. Riskerna bedöms främst föreligga i fortsatt planering där oklarheter och olikheter i ambitionsnivå kan bli uppenbara. Heby kommun bedöms inte initialt inkludera sina bolag i inköpscentralen. Det ger en inledande obalans som behöver bevakas och hanteras utifrån ambitionen att inränga våra bolag för att få ut mer av det aktuella avtalet.

2026-05-05

Styrnings- och kontrollrisk

Risk	Status	Eventuell åtgärd
Otydlig beslutsstruktur	Samordnas utifrån respektive parts styrdokument.	Besluta med stöd i Heby kommuns styrdokument. Styrgruppsrepresentant.
Bristande intern kontroll	Sårbarhet i nuläget	Har förutsättningar att stärkas. Svarar fortsatt till respektive organisation.
Otillräcklig uppföljning	Sårbarhet i nuläget	Prioriterad utveckling

Viktigt med en stabil förankring till såväl politiska beslutsfattare som till förvaltningschefer och vidare till linjechefer. Kommunen arbetar i nuläget utifrån en samordning i planeringen av upphandling/inköp som utgår från den gemensamma upphandlingsresursen inom central förvaltning. Respektive nämnd beslutar om och ansvarar för sina upphandlingar. Samordningen kommer i den nya organisationen att ske med Tierps kommun som har en annan politisk organisation. Tidsmässigt har Tierp en annan beslutsprocess för sin övergripande planeringsmodell. Väsentliga upphandlingar med påverkan på Heby kommuns planeringsprocess behöver vara identifierad och omhändertagen enligt en process som går till beslut i juni.

Operativa risker

Risk	Status	Eventuell åtgärd
Leveransrisker	Sårbar organisation	I förändringen då resurser finns på distans behöver rutiner säkerställas
Kompetensförsörjning	Sårbar organisation	Löpande bevaka området
Processharmonisering	Sårbar organisation	Stärkta rutiner och standardisering

Det finns i nuläget oklarheter i kommunens interna organisation vad gäller ansvar i olika skeden av upphandlings- och inköpsprocessen. Det går inte att utesluta att nuvarande organisation har anpassat sig på ett sätt som egentligen inte är försvarbart. En ökad standardisering och tydligare krav på beställare i organisationen kan komma att uppfattas som försämringar hos beställare. Detta ska kunna förebyggas genom stärkt förankring och kommunikation av förändringen under dess inledande fas.

2026-05-05

IT- och systemrisker

Risk	Status	Eventuell åtgärd
Systemintegrationer	Stor del manuella moment	Utveckla gemensam systemmiljö
Informationssäkerhet och dataskydd	Finns utvecklingspotential	Gemensam utveckling
Systemberoenden		

För området sker redan en utveckling då ett nytt inköpssystem är anskaffat vilket är detsamma som Tierps kommun. Systemet ersätter Tend&Sign. Heby kommun har arbetat med kartläggning och inventering av lösningar gällande inköpssystem. Enligt övergripande planer har tanken varit att påbörja ett sådant införande under 2027. Det kommer nu att kunna ske gemensamt inom ramen för en inköpscentral.

Ett sådant införande kommer att stärka den samlade systemmiljön där ett viktigt bevakningsområde gäller exempelvis systemberoenden.

Bo Strömquist

Ekonomichef

Samverkansavtal mellan Tierps kommun och Heby kommun avseende inköpscentral

1. Avtalets parter

Detta avtal ingås mellan:

- **Tierps kommun**, organisationsnummer 212 000-0266, nedan kallad "Tierps kommun".
- **Heby kommun**, organisationsnummer 212 000-2049, nedan kallad "Heby kommun".

2. Bakgrund och syfte

I enlighet med **9 kap. 37 § kommunallagen (2017:725)** får kommuner ingå avtal om att någon av deras uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun. Syftet med detta avtal är att etablera en gemensam inköpscentral för att effektivisera upphandling av varor, tjänster och byggtreprenader enligt **7 kap. 10–13 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) samt motsvarande reglering i LUF (2016:1146) och LUK (2016:1147)**. Avtalet reglerar samverkan mellan Tierps kommun och Heby kommun, där båda parter bidrar med personalresurser, men där anställningen för personalen kvarstår i respektive kommun.

3. Rättslig grund

Avtalet grundar sig på följande lagrum:

- **Kommunallagen (2017:725) 9 kap. 37 §**, som möjliggör avtalssamverkan mellan kommuner.
- **Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter 6 kap. 4 §**, som tillåter delegation av beslutanderätt till anställda i en inköpscentral.
- **Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) 7 kap. 10–13 §§, Lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF) 7 kap. 5-10 §§**, som reglerar ramavtal och inköpscentralers verksamhet, samt **Lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner (LUK) 1 kap. 2§**.

4. Inköpscentralens verksamhet

Allt arbete ska genomföras i enlighet med gällande styrdokument för respektive kommunkoncern. Om det finns motstridiga mål ska inköpscentralen anpassa upphandlingarna så att de följer respektive parts styrdokument.

Styrgruppen ska besluta om rutiner hur Inköpscentralen ska arbeta utifrån respektive parts politiskt antagna styrdokument.

Den gemensamma inköpscentralen ska för Tierps kommun, Heby kommun samt de helägda bolag som tecknar avtal med Inköpscentralen:

1. Ingå avtal och upprätta dynamiska inköpssystem.
2. Genomföra upphandlingar.

3. Genomföra förnyade konkurrensutsättningar på externt upphandlade ramavtal och upprättade dynamiska inköpssystem.
4. Genomföra förnyade konkurrensutsättningar på ramavtal och dynamiska inköpssystem upprättade av Inköpscentralen.
5. Tillhandahålla stöd och rådgivning i upphandlingsfrågor.
6. Avtalsförvaltning
7. Stöd avseende avtalsuppföljning.
8. Stödfunktion avseende att ta fram styrdokument avseende upphandling, avtal och e-handel för respektive kommunkoncern.
9. Agera ombud i mål avseende upphandlingar och avtal i allmän- och förvaltningsdomstol.

5. Organisation och ansvarsfördelning

5.1 Personalresurser

- Tierps kommun och Heby kommun bidrar med personalresurser till inköpscentralen. Personalens anställning och fysiska arbetsplats kvarstår i respektive kommun och därmed arbetsgivar- och arbetsmiljöansvaret.
- Personal som arbetar inom inköpscentralen ska följa de arbetsrutiner som fastställs av inköpscentralens styrgrupp.
- Om fördelningen av personalresurser förändras ska detta regleras mellan parterna så att resursfördelningen motsvarar den som är vid avtalets ingående.
- Tierps och Heby kommunkoncerner kan dela på anställning av personal inom inköpscentralen om personen anställs för ett gemensamt syfte.
- De respektive kommunernas bolag ersätter Inköpscentralen med en schablonsumma baserad på uppskattad upphandlingsvolym och avtalsförvaltning, detta regleras i separata avtal med respektive bolag.

5.2 Beslutanderätt

- I enlighet med **6 kap. 4 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter** får handläggare i inköpscentralen besluta på nämndens vägnar i upphandlingsärenden. Beslut som fattas av anställda i inköpscentralen ska anmälas till den delegerande nämnden enligt **6 kap. 6 § samma lag**.
- Respektive kommun ansvarar för att fastställa delegationsordning hos respektive nämnd enligt ovan.

5.3 Styrgrupp

- En styrgrupp bestående av representanter från Tierps kommun, Tierps kommuns respektive bolag som tecknat avtal med Inköpscentralen, Heby kommun och Heby kommuns bolag som tecknat avtal med Inköpscentralen, ska inrättas för att övervaka och styra inköpscentralens verksamhet. Representanterna ska ha mandat och delegation att fatta beslut.
- Styrgruppen ansvarar för att fastställa strategiska mål, budget, ekonomisk modell och verksamhetsplan för inköpscentralen.
- Minst en upphandlare från respektive kommun ska ingå i styrgruppen.
- Styrgruppen ska ha beslutande möten minst en gång i kvartalet.

5.4 Upphandlingsarbete

- Styrgruppen utser Upphandlingssamordnare som leder och fördelar det operativa arbetet inom inköpscentralen. Arbetet ska syfta till samordning och effektivitet för samtliga parter inom inköpscentralen på det sätt styrgruppen beslutar.
- Operativa möten ska hållas en gång i månad, varannan månad på plats i Heby och varannan månad på plats i Tierp.

6. Ekonomiska villkor

- Kostnader för inköpscentralens verksamhet, inklusive personal, lokaler och administrativa utgifter, ska fördelas solidariskt mellan Tierps kommun och Heby kommun. Om parterna inte kan komma överens vad en solidarisk kostnadsfördelning är ska kostnaden fördelas utifrån varje kommuns innevånarantal.
- Om en gemensam resurs anställs kan anställningen vara i en kommun och den andra kommunen ersätter kostnaden enligt punkt ovan.
- Varje kommun ansvarar för lönekostnader och andra anställningsrelaterade kostnader för sin egen personal.
- Den ekonomiska modellen ska följas upp årligen och vid behov justeras.

7. Sekretess och offentlighet

- Personal som arbetar inom inköpscentralen omfattas av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). I enlighet med kommunalrättsliga principer betraktas personalen som en del av den delegerande nämnden vid beslut på nämndens vägnar.
- Bedömning och beslut om att inte lämna ut allmän handling ska av respektive nämnd delegeras till inköpscentralen.
- Inköpscentralen ansvarar för att handlingar registreras och arkiveras hos Inköpscentralen.

8. Ansvarsfördelning mellan parterna:

- Den kommun som orsakar fel eller brister i upphandlingsprocessen ska bära det ekonomiska ansvaret för eventuella skadeståndsanspråk från tredje part.
- Om felet beror på gemensamma beslut eller åtgärder, ska ansvaret fördelas proportionellt mellan parterna baserat på deras respektive bidrag till felet.

8.1 Begränsning av ansvar mellan parterna:

- Skadeståndsansvaret för varje part ska begränsas till direkt skada och får inte omfatta indirekta skador, såsom förlorad vinst eller goodwill.

8.2 Rapportering av fel:

- Om en part upptäcker fel eller brister i upphandlingsprocessen, ska detta omedelbart rapporteras till den andra parten och åtgärder vidtas för att minimera skadan.

8.3 Jäv

- Bestämmelserna om jäv enligt **6 kap. 28–32 §§ kommunallagen (2017:725)** ska tillämpas på anställda i inköpscentralen som fattar beslut på nämndens vägnar.

9. Avtalets giltighet och uppsägning

9.1 Giltighet

- Detta avtal träder i kraft efter beslut av Kommunfullmäktige i Heby och Tierps kommun och gäller tills vidare.

9.2 Uppsägning

- Avtalet kan sägas upp av endera parten med en uppsägningstid om 12 månader efter Kommunfullmäktiges beslut i respektive kommun. Vid uppsägning ska en avvecklingsplan för inköpscentralens verksamhet upprättas som minst ska omfatta: Pågående upphandlingar, gällande avtal, ekonomisk reglering, resurser
- Tvister som uppstår med anledning av detta avtal ska i första hand lösas genom förhandling mellan parterna. Om förhandlingarna inte leder till en lösning ska tvisten avgöras av svensk allmän domstol.

10. Underskrifter

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar, varav parterna har tagit var sitt.

Tierps kommun

Helena Carlsson
Kommundirektör

Sara Sjödal
Kommunstyrelsens ordförande

Heby kommun

Per Sverkersson
Kommunstyrelsens ordförande

Ks § 79

Dnr KS/2026:71

106

Reglemente för IT-nämnden, revidering

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktiges beslut

- Antar uppdaterat Reglemente för IT-nämnden att gälla från och med 1 januari 2027.
- Reglemente för IT-nämnden beslutat av kommunfullmäktige i respektive medlemskommun år 2020 upphör att gälla från och med 1 januari 2027.

Sammanfattning

IT-nämndens nuvarande reglemente justeras och uppdateras i samband med översyn av det samverkansavtal som ligger till grund för IT nämnden. I samband med översyn har reglementets struktur helt arbetats om jämfört med tidigare reglemente.

Avsnitt A. IT-nämndens uppgifter

Nytt avsnitt för nämndens övergripande uppgifter

§ 1 Allmänt om nämndens uppgifter.

Paragrafen har förtydligats jämfört med tidigare, detaljer på den nivå som tidigare redovisats i reglemente regleras i samverkansavtalet.

§ 2 Ekonomisk förvaltning. Paragrafen har förtydligats genom att ange att den ekonomiska förvaltningen sker i enlighet med värdkommunens ekonomiska styrprinciper.

§ 3 Personuppgifter. Ny paragraf som tydliggör nämndens ansvar gällande personuppgiftsbehandlings. Till följd av att en ny paragraf införs har efterföljande paragrafer numrerats om.

§ 4 Krisberedskap. Ny paragraf som tydliggör nämndens ansvar vid kris eller krig. Till följd av att en ny paragraf införs har efterföljande paragrafer numrerats om.

Avsnitt B. IT-nämndens arbetsformer

§ 3 i tidigare reglemente utgår då den inte längre är av relevans. Reglementet följer sedvanliga mandatperioder.

§ 4 i tidigare reglemente ersätts av Avsnitt C Sammanträden.

§ 5 Sammansättning. Ny rubrik jämfört med tidigare reglemente. Justering av titel avseende förvaltningschef IT-centrum.

§ 6 Ledamöternas och ersättarnas tjänstgöring. Paragrafen har förtydligats avseende jäv.

§ 7 Ersättning till förtroendevalda. Ersätter § 16 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.

§ 8 Ordföranden. Ny paragraf, ersätter delar av tidigare § 9. Paragrafen förtydligar ordförandes ansvar i samband med nämndens sammanträden.

§ 9 Ersättare för ordföranden och vice ordföranden. Ersätter tidigare § 7. Paragrafen har förtydligats avseende vilken ledamot som ersätter ordförande och vice ordförande om sådant behov uppstår.

§ 10 Delegation av beslutanderätt. Paragrafen ersätter § 15 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.

§ 11 Inhämtande av yttranden. Ny paragraf för att förtydliga nämndens rätt att infordra yttranden och upplysningar från medlemskommunerna.

§ 12 Undertecknande av handlingar. Paragrafen ersätter tidigare § 14. Ingen förändring i sak. § 13 Revison. Paragrafen ersätter § 17 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.

Avsnitt C. Sammanträden.

§ 14 Tidpunkt och plats. Ny paragraf för att förtydliga när nämnden sammanträder.

§ 15 Kallelse. Ersätter § 9 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.

§ 16 Deltagande på distans. Paragrafen ersätter § 4 stycke 2. Paragrafen har justerats till lagkrav.

§ 17 Anmälan av förhinder. Paragrafen ersätter § 8 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.

§ 18 Närvarorätt. Paragrafen ersätter § 12 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.

§ 19 Jäv. Ny paragraf avseende jäv.

§ 20 Reservation. Paragrafen ersätter tidigare § 11. Ingen förändring i sak.

§ 21 Justering av protokoll. Paragrafen ersätter § 10 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak. §

22 Delgivning. Paragrafen ersätter § 13 i tidigare reglemente. Paragrafen har förändrats språkligt, ingen förändring i sak.

Beslutsunderlag

ITN § 4/2026

Tjänsteutlåtande

Nu gällande reglemente

Förslag på nytt reglemente

§ 4

Diarienummer: ITN/2026:5

Reglemente för IT-nämnden

Beslut

IT-nämnden föreslår kommunstyrelserna i respektive medlemskommun att föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta uppdaterat Reglemente för IT-nämnden att gälla från och med 1 januari 2027, samt

att Reglemente för IT-nämnden beslutat av kommunfullmäktige i respektive medlemskommun år 2020 upphör att gälla från och med 1 januari 2027.

Sammanfattning av ärendet

IT-nämndens nuvarande reglemente justeras och uppdateras i samband med översyn av det samverkansavtal som ligger till grund för IT-nämnden.

I samband med översyn har reglementets struktur helt arbetats om jämfört med tidigare reglemente.

Avsnitt A. IT-nämndens uppgifter

- Nytt avsnitt för nämndens övergripande uppgifter
- § 1 Allmänt om nämndens uppgifter. Paragrafen har förtydligats jämfört med tidigare, detaljer på den nivå som tidigare redovisats i reglemente regleras i samverkansavtalet.
- § 2 Ekonomisk förvaltning. Paragrafen har förtydligats genom att ange att den ekonomiska förvaltningen sker i enlighet med värdkommunens ekonomiska styrprinciper.
- § 3 Personuppgifter. Ny paragraf som tydliggör nämndens ansvar gällande personuppgiftsbehandlingar. Till följd av att en ny paragraf införs har efterföljande paragrafer numrerats om.
- § 4 Krisberedskap. Ny paragraf som tydliggör nämndens ansvar vid kris eller krig. Till följd av att en ny paragraf införs har efterföljande paragrafer numrerats om.

Avsnitt B. IT-nämndens arbetsformer

- § 3 i tidigare reglemente utgår då den inte längre är av relevans. Reglementet följer sedvanliga mandatperioder.
- § 4 i tidigare reglemente ersätts av Avsnitt C Sammanträden.
- § 5 Sammansättning. Ny rubrik jämfört med tidigare reglemente. Justering av titel avseende förvaltningschef IT-centrum.
- § 6 Ledamöternas och ersättarnas tjänstgöring. Paragrafen har förtydligats avseende jäv.

- § 7 Ersättning till förtroendevalda. Ersätter § 16 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.
- § 8 Ordföranden. Ny paragraf, ersätter delar av tidigare § 9. Paragrafen förtydligar ordförandes ansvar i samband med nämndens sammanträden.
- § 9 Ersättare för ordföranden och vice ordföranden. Ersätter tidigare § 7. Paragrafen har förtydligats avseende vilken ledamot som ersätter ordförande och vice ordförande om sådant behov uppstår.
- § 10 Delegation av beslutanderätt. Paragrafen ersätter § 15 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.
- § 11 Inhämtande av yttranden. Ny paragraf för att förtydliga nämndens rätt att infordra yttranden och upplysningar från medlemskommunerna.
- § 12 Undertecknande av handlingar. Paragrafen ersätter tidigare § 14. Ingen förändring i sak.
- § 13 Revison. Paragrafen ersätter § 17 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.

Avsnitt C. Sammanträden.

- § 14 Tidpunkt och plats. Ny paragraf för att förtydliga när nämnden sammanträder.
- § 15 Kallelse. Ersätter § 9 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.
- § 16 Deltagande på distans. Paragrafen ersätter § 4 stycke 2. Paragrafen har justerats till lagkrav.
- § 17 Anmälan av förhinder. Paragrafen ersätter § 8 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.
- § 18 Närvarorätt. Paragrafen ersätter § 12 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.
- § 19 Jäv. Ny paragraf avseende jäv.
- § 20 Reservation. Paragrafen ersätter tidigare § 11. Ingen förändring i sak.
- § 21 Justering av protokoll. Paragrafen ersätter § 10 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.
- § 22 Delgivning. Paragrafen ersätter § 13 i tidigare reglemente. Paragrafen har förändrats språkligt, ingen förändring i sak.

Beslutsmotivering

Nuvarande reglemente har uppdaterats och kommer därav upp för beslut. De föreslagna ändringarna i reglementet syftar till att öka tydlighet och rättssäkerhet utan att förändra nämndens uppdrag i sak.

Barnrättskonsekvenser

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter fastslår att barnkonventionen gäller som svensk lag. Enligt

artikel 3.1 ska barnets bästa beaktas i alla åtgärder inom offentlig verksamhet som rör barn.

Utifrån ovanstående har en bedömning gjorts om beslutet påverkar barn och unga. Ärendet avser översyn av IT-nämndens reglemente. Beslutet medför inte några barnrättskonsekvenser.

Mål och uppdrag

Tierps kommun har i nu gällande budget beslutat om ett antal mål, delmål och särskilda uppdrag. Detta beslut bidrar till arbetet med följande delmål och särskilda uppdrag:

- 16.2 Kommunens verksamheter ska vara effektiva, transparanta och rättssäkra

Beslutsunderlag

- Handläggarens tjänsteutlåtande
- Reglemente för IT-nämnden
- Nu gällande reglemente för IT-nämnden

Beslutet skickas till

- IT-nämnden

Reglemente för IT-nämnden

Förslag till beslut

IT-nämnden föreslår kommunstyrelserna i respektive medlemskommun att föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta uppdaterat Reglemente för IT-nämnden att gälla från och med 1 januari 2027, samt

att Reglemente för IT-nämnden beslutat av kommunfullmäktige i respektive medlemskommun år 2020 upphör att gälla från och med 1 januari 2027.

Sammanfattning av ärendet

IT-nämndens nuvarande reglemente justeras och uppdateras i samband med översyn av det samverkansavtal som ligger till grund för IT-nämnden.

I samband med översyn har reglementets struktur helt arbetats om jämfört med tidigare reglemente.

Avsnitt A. IT-nämndens uppgifter

- Nytt avsnitt för nämndens övergripande uppgifter
- § 1 Allmänt om nämndens uppgifter. Paragrafen har förtydligats jämfört med tidigare, detaljer på den nivå som tidigare redovisats i reglemente regleras i samverkansavtalet.
- § 2 Ekonomisk förvaltning. Paragrafen har förtydligats genom att ange att den ekonomiska förvaltningen sker i enlighet med värdkommunens ekonomiska styrprinciper.
- § 3 Personuppgifter. Ny paragraf som tydliggör nämndens ansvar gällande personuppgiftsbehandlingar. Till följd av att en ny paragraf införs har efterföljande paragrafer numrerats om.
- § 4 Krisberedskap. Ny paragraf som tydliggör nämndens ansvar vid kris eller krig. Till följd av att en ny paragraf införs har efterföljande paragrafer numrerats om.

Avsnitt B. IT-nämndens arbetsformer

- § 3 i tidigare reglemente utgår då den inte längre är av relevans. Reglementet följer sedvanliga mandatperioder.
- § 4 i tidigare reglemente ersätts av Avsnitt C Sammanträden.
- § 5 Sammansättning. Ny rubrik jämfört med tidigare reglemente. Justering av titel avseende förvaltningschef IT-centrum.

- § 6 Ledamöternas och ersättarnas tjänstgöring. Paragrafen har förtydligats avseende jäv.
- § 7 Ersättning till förtroendevalda. Ersätter § 16 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.
- § 8 Ordföranden. Ny paragraf, ersätter delar av tidigare § 9. Paragrafen förtydligar ordförandes ansvar i samband med nämndens sammanträden.
- § 9 Ersättare för ordföranden och vice ordföranden. Ersätter tidigare § 7. Paragrafen har förtydligats avseende vilken ledamot som ersätter ordförande och vice ordförande om sådant behov uppstår.
- § 10 Delegation av beslutanderätt. Paragrafen ersätter § 15 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.
- § 11 Inhämtande av yttranden. Ny paragraf för att förtydliga nämndens rätt att infordra yttranden och upplysningar från medlemskommunerna.
- § 12 Undertecknande av handlingar. Paragrafen ersätter tidigare § 14. Ingen förändring i sak.
- § 13 Revison. Paragrafen ersätter § 17 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.

Avsnitt C. Sammanträden.

- § 14 Tidpunkt och plats. Ny paragraf för att förtydliga när nämnden sammanträder.
- § 15 Kallelse. Ersätter § 9 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.
- § 16 Deltagande på distans. Paragrafen ersätter § 4 stycke 2. Paragrafen har justerats till lagkrav.
- § 17 Anmälan av förhinder. Paragrafen ersätter § 8 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.
- § 18 Närvarorätt. Paragrafen ersätter § 12 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.
- § 19 Jäv. Ny paragraf avseende jäv.
- § 20 Reservation. Paragrafen ersätter tidigare § 11. Ingen förändring i sak.
- § 21 Justering av protokoll. Paragrafen ersätter § 10 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.
- § 22 Delgivning. Paragrafen ersätter § 13 i tidigare reglemente. Paragrafen har förändrats språkligt, ingen förändring i sak.

Beslutsmotivering

Nuvarande reglemente har uppdaterats och kommer därav upp för beslut. De föreslagna ändringarna i reglementet syftar till att öka tydlighet och rättssäkerhet utan att förändra nämndens uppdrag i sak.

Barnrättskonsekvenser

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter fastslår att barnkonventionen gäller som svensk lag. Enligt artikel 3.1 ska barnets bästa beaktas i alla åtgärder inom offentlig verksamhet som rör barn.

Utifrån ovanstående har en bedömning gjorts om beslutet påverkar barn och unga. Ärendet avser översyn av IT-nämndens reglemente. Beslutet medför inte några barnrättskonsekvenser.

Mål och uppdrag

Tierps kommun har i nu gällande budget beslutat om ett antal mål, delmål och särskilda uppdrag. Detta beslut bidrar till arbetet med följande delmål och särskilda uppdrag:

- 16.2 Kommunens verksamheter ska vara effektiva, transparenta och rättssäkra

Beslutsunderlag

- Handläggarens tjänsteutlåtande
- Reglemente för IT-nämnden
- Nu gällande reglemente för IT-nämnden

Beslutet skickas till

- IT-nämnden

I tjänsten

Anne Eriksson
Verksamhetschef
GS Gemensam service

Reglemente för IT-nämnden

Dokumentets giltighet och beslut

Dokumentnamn: Reglemente för IT-nämnden
Gäller för: IT-nämnden
Gäller fr o m: 2020-09-08
Gäller t o m: Tillsvidare
Fastställd av: Kommunfullmäktige Tierp § 40/2020
Kommunfullmäktige Heby § 68/2020
Kommunfullmäktige Knivsta § 70/2020
Kommunfullmäktige Älvkarleby § 62/2020
Kommunfullmäktige Östhammar § 64/2020

Fastställd: Tierps kommun 2020-06-16
Heby kommun 2020-09-08
Knivsta kommun 2020-06-10
Älvkarleby kommun 2020-06-17
Östhammars kommun 2020-06-09

Diarienummer: IT-C 2020/5, KS 2020/436

Dokumentansvar och handläggning

Dokumentansvarig: Lars-Erik Andersson, Förvaltningschef
IT
Handläggare: Lars-Erik Andersson, Förvaltningschef
IT

Dokumenthistorik

Tidigare beslut: Kommunfullmäktige Tierp § 85/2018
Kommunfullmäktige Heby § 87/2018
Kommunfullmäktige Knivsta § 112/2018
Kommunfullmäktige Älvkarleby § 56/2018
Kommunfullmäktige Östhammar § 77/2018

Upphäver: Reglemente – it-nämnden

Innehållsförteckning

Reglemente för IT-nämnden.....4

Uppgifter4

Ekonomisk förvaltning.....4

Mandatperiod4

Sammanträden.....4

Val av ledamöter och ersättare4

Ledamöternas och ersättarnas tjänstgöring5

Ersättare för ordförande5

Anmälan av förhinder5

Kallelse.....5

Justering av protokoll.....6

Reservation.....6

Närvarorätt6

Delgivning.....6

Undertecknande av handlingar.....6

Delegation av beslutanderätt.....7

Ersättning till förtroendevalda7

Revision7

Reglemente för IT-nämnden

Heby-, Knivsta-, Tierps-, Älvkarleby- och Östhammars kommuner har i särskilt samverkans-avtal kommit överens om att från och med 2019-01-01 inrätta en gemensam nämnd inom verksamhetsområdet it. Nämnden kallas it-nämnden.

Tierps kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår som en del i värdkommunens organisation.

För den gemensamma nämnden gäller utöver vad som följer i lag detta reglemente samt mellan de samverkande kommunerna ingångna avtal.

Uppgifter

1 § Nämnden ansvarar för;

- Strategisk och taktisk utveckling av IT-relaterade områden
- Support/helpdesk av IT-relaterade områden
- IT-drift av den centrala servermiljön för kommunerna
- Att leda en referensgrupp för inköp och logistik av gemensamma IT-produkter och IT-tjänster
- Hantering av telefonifunktionen enligt separata överenskommelser med varje kommun
- Inventarieadministration för IT-relaterade produkter, samt motsvarande stöd för inventarieadministration av förvaltningarnas verksamhetskritiska IT-system
- Förvaltningarnas kommunikationsnät
- Avtal som är en förutsättning för nämndens ansvarsområden

Dessutom har nämnden i uppdrag att vara stöd;

- I kommunernas digitala utveckling / digitala transformation
- För verksamheterna vid upphandling av förvaltningsspecifika IT-produkter och IT-tjänster, inklusive produkt- och modellval
- För förvaltningar vid IT-projekt och andra utvecklingsprojekt

Ansvar för kommunernas förvaltning, inklusive t ex krisberedskap och informations-säkerhet samt den så kallade digitala utvecklingen, åligger i sin helhet respektive kommun, men nämnden kan efter överenskommelse i digitaliseringsrådet ges i uppdrag av en eller flera kommuner att ta fram beslutsunderlag och medverka i dessa frågor. Särskilt bör nämnden arbeta för att se över möjligheter till gemensamma lösningar som stöd vid allvarlig samhällsstörning. Nämnden ansvarar för den tekniska och produktmässiga säkerheten som är ett stöd för kommunernas förvaltningsarbete.

Nämnden ansvarar för att leveranserna inom de olika områdena sker enligt överenskomna servicenivåer. Dessa nivåer bör vara gemensamma för samtliga kommuner, men enstaka skillnader kan förekomma. Nivåerna beslutas av nämnden på förslag från digitaliseringsrådet efter beredning tillsammans med it-förvaltningen, se närmare beskrivning i samverkansavtalet. Överenskomna servicenivåer avrapporteras regelbundet

till funktioner som beslutas av varje kommun. En årlig avstämning av nivåerna sker efter beredning och med beslut i nämnden.

Hantering och lagring av personuppgifter regleras i separata personuppgiftsbiträdesavtal mellan berörd kommun och nämnden.

Ekonomisk förvaltning

- 2 § Nämnden sköter den ekonomiska förvaltningen inom sitt förvaltningsområde inom ramen för den för nämnden fastställda budgeten.

Mandatperiod

- 3 § Nämndens första mandatperiod börjar 1 januari 2019 och löper därefter till 31 december det år val till kommunfullmäktige hållits i hela landet, då nästkommande mandatperiod påbörjas. Den första mandatperioden är då 1 januari 2019 till och med 31 december 2022. Härefter kommande mandatperioder är på fyra år.

Sammanträden

- 4 § Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer. Nämnden sammanträder i värdkommunen om inte nämnden själv bestämmer annat. Sammanträden ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det, eller om ordförande anser att det behövs.

Nämnden får hålla möten där ledamöterna är närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. Ordföranden avgör om ett sammanträde kan ske på distans.

Val av ledamöter och ersättare

- 5 § Nämnden består fem ledamöter och fem ersättare. Varje samverkande kommun utser en ledamot och en ersättare.

Den gemensamma nämndens presidium utgörs av ordförande och vice ordförande. Dessa funktioner utses av värdkommunens kommunfullmäktige bland dem som valts till att ingå i nämnden. Vice ordförande har funktion som ordförandes ställföreträdare. Nämnden representeras av ordföranden och vice ordföranden om inte ordföranden har beslutat annat. IT-chefen, eller den som denne utser, är föredragande av ärenden i nämndens möten.

Ledamöternas och ersättarnas tjänstgöring

- 6 §** Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare från samma kommun som ledamoten tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

En ledamot eller ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv får åter tjänstgöra sedan ärendet har handlagts och jäv inte längre föreligger.

Ersättare har rätt att närvara och yttra sig på sammanträde även när de inte tjänstgör.

Ersättare för ordförande

- 7 §** Om varken ordförande eller vice ordförande kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde fullgör den till åldern äldsta ledamoten ordförandes uppgifter.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid, ersätts ordförande enligt ovan tills kommunfullmäktige utsett annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

Anmälan av förhinder

- 8 §** En ledamot eller ersättare som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller del av sammanträde ska snarast anmäla detta till nämndens sekretariat.

Kallelse

- 9 §** Ordförande ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska på lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara på sammanträdet, senast fem dagar före sammanträdesdagen.

Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

När varken ordföranden eller vice ordföranden kan kalla till sammanträde ska den till åldern äldsta ledamoten gör det.

Justering av protokoll

10 § Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Nämndens kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart.

Paragrafen bör redovisas skriftligt innan nämnden justerar den.

Nämndens protokoll ska anslås på varje samverkande kommuns digitala anslagstavla.

Reservation

11 § En ledamot som har reserverat sig mot ett beslut och vill motivera sin reservation ska göra detta skriftligt. Motiveringen ska lämnas före den tidpunkt som fastställts för justering av protokollet.

Närvarorätt

12 § Kommundirektörerna i respektive samverkanskommun, eller den kommundirektören utser, har rätt att närvara vid nämndens sammanträden, då med rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten. Den gemensamma nämnden kan medge att andra anställda får närvara vid sammanträden.

Delgivning

13 § Delgivning med nämnden sker med ordföranden, föredragande eller annan anställd som nämnden beslutar.

Undertecknande av handlingar

14 § Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av nämnden ska undertecknas av ordföranden eller vid förfall av denne av vice ordförande och kontrasteras vid behov av anställd som nämnden bestämmer.

Delegation av beslutanderätt

15 § Omfattning av den delegering som den gemensamma nämnden har rätt till enligt kommunallagen bestämmer den gemensamma nämnden i särskild delegationsordning.

Ersättning till förtroendevalda

16 § Respektive samverkande kommun betalar ersättning till kommunens ledamöter och ersättare i den gemensamma nämnden enligt respektive samverkande kommuns gällande bestämmelser om ersättning till förtroendevalda.

Revision

- 17 §** Nämnden ska granskas av var och en av samverkande kommunernas revisorer. Rapporter ska delges övriga kommuner.

Frågan om ansvarsfrihet för den gemensamma nämnden ska prövas av fullmäktige i var och en av de samverkande kommunerna.

Det är bara fullmäktige i den samverkande kommunen som valt personen i fråga som vid vägrad ansvarsfrihet kan besluta om entledigande från uppdraget.

Reglemente för IT-nämnden

Dokumentets giltighet och beslut

Dokumentnamn: Reglemente för IT-nämnden
Gäller för: IT-nämnden
Gäller fr o m: 2027-01-01
Gäller t o m: Gäller tills vidare

Dokumentets beslut i Tierps kommun (värdkommun)

Fastställd av: Kommunfullmäktige §
Fastställd: (när sista kommunen fastställt)
Diarienummer: ITN/2026:5

Dokumentets beslut hos ingående kommuner

Heby Kommunfullmäktige §
Knivsta Kommunfullmäktige §
Älvkarleby Kommunfullmäktige §
Östhammar Kommunfullmäktige §

Dokumentansvar och handläggning

Dokumentansvarig: Anne Eriksson Verksamhetschef
Gemensam Service
Handläggare: Anne Eriksson Verksamhetschef
Gemensam Service

Dokumenthistorik Tierps kommun (värdkommun)

Tidigare Kommunfullmäktige § 20/2020, dnr 2020:436
beslut: Kommunfullmäktige § 85/2018, dnr 2017:162

Innehållsförteckning

Gemensam IT-nämnd	4
A. IT-nämndens uppgifter	4
Allmänt om nämndens uppgifter	4
Ekonomisk förvaltning	4
Personuppgifter	4
Krisberedskap	4
B. IT-nämndens arbetsformer	5
Sammansättning	5
Ledamöternas och ersättarnas tjänstgöring	5
Ersättning till förtroendevalda	5
Ordföranden	5
Ersättare för ordföranden och vice ordföranden	6
Delegation av beslutanderätt	6
Inhämtande av yttranden	6
Undertecknande av handlingar	6
Revision	6
C. Sammanträden	6
Tidpunkt och plats	6
Kallelse	7
Deltagande på distans	7
Anmälan av förhinder	7
Närvarorätt	7
Jäv	7
Reservation	8
Justering av protokoll	8
Delgivning	8

Gemensam IT-nämnd

Heby, Knivsta, Tierps, Älvkarleby och Östhammars kommuner har i avtal kommit överens om att från och med 2019-01-01 inrätta en gemensam nämnd inom verksamhetsområdet IT. Den gemensamma nämnden kallas IT-nämnden.

Tierps kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår som en del i värdkommunens organisation.

För den gemensamma nämnden gäller utöver vad som följer av lag detta reglemente samt mellan de samverkande kommunerna ingångna avtal.

Detta reglemente är antaget av;

Kommunfullmäktige i Heby kommun den XXXX-XX-XX

Kommunfullmäktige i Knivsta kommun den XXXX-XX-XX

Kommunfullmäktige i Tierps kommun den XXXX-XX-XX

Kommunfullmäktige i Älvkarleby kommun den XXXX-XX-XX

Kommunfullmäktige i Östhammars kommun den XXXX-XX-XX

A. IT-nämndens uppgifter

Allmänt om nämndens uppgifter

- 1 §** IT-nämnden ansvarar för att tillhandahålla en säker, stabil och kostnadseffektiv IT-verksamhet för medlemskommunerna samt att stötta kommunernas digitalisering genom strategisk samordning, gemensam utveckling och stöd i införandet av moderna och hållbara digitala lösningar.

Ekonomisk förvaltning

- 2 §** Nämnden sköter den ekonomiska förvaltningen inom sitt förvaltningsområde inom ramen för den av nämnden fastställda budgeten. Den ekonomiska förvaltningen sker i enlighet med värdkommunens ekonomiska styrprinciper.

Personuppgifter

- 3 §** Nämnden är personuppgiftsansvarig för de personuppgiftsbehandlingar som direkt berör nämndens verksamhet. I övrigt regleras hantering och lagring av personuppgifter i separata personuppgiftsbiträdesavtal mellan berörd kommun och nämnden.

Krisberedskap

- 4 §** Vid kris eller krig då nämndens ansvarsområden är påverkade ska IT-nämnden rapportera till berörd kommun.

Nämnden ska vid sådana händelser fortsätta att ansvara för uppgifter enligt ingånget samverkansavtal gentemot alla samverkanskommuner.

B. IT-nämndens arbetsformer

Sammansättning

- 5 §** IT-nämnden består av fem ledamöter och fem ersättare. Varje samverkande kommun utser en ledamot och en ersättare.

Den gemensamma nämndens presidium utgörs av ordförande och vice ordförande. Dessa funktioner utses av värdkommunens kommunfullmäktige av dem som valts att ingå i nämnden. Vice ordförande har funktion som ordförandes ställföreträdare. Nämnden representeras av ordförande och vice ordföranden om inte ordföranden beslutat annat. Förvaltningschef IT-centrum, eller den som denne utser, är föredragande av ärenden vid nämndens sammanträden.

Ledamöternas och ersättarnas tjänstgöring

- 6 §** Om en ledamot är förhindrad att delta i ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare från samma kommun som ledamoten tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Ersättare har rätt att närvara och yttra sig på sammanträde även när de inte tjänstgör.

Ersättning till förtroendevalda

- 7 §** Respektive samverkande kommun betalar ersättning till kommunens ledamöter och ersättare i den gemensamma nämnden enligt respektive kommuns gällande bestämmelser om ersättning till förtroendevalda.

Ordföranden

- 8 §** IT-nämndens ordförande ska
1. leda nämndens arbete och sammanträden,
 2. kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente,
 3. kalla ersättare,
 4. inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas vid behov är beredda,
 5. se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas,
 6. bevaka att beslut verkställs.

Ersättare för ordföranden och vice ordföranden

- 9 §** Om varken ordföranden eller vice ordförandena kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde fullgör den ledamot som har den längsta tjänstgöringstiden i nämnden ordförandens uppgifter. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget under en längre tid ersätts ordförande enligt ovan till dess kommunfullmäktige utsett annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren ska fullgöra ordförandens samtliga uppgifter.

Delegation av beslutanderätt

- 10 §** Omfattning av den delegering som den gemensamma nämnden har rätt till enligt kommunallagen bestämmer nämnden i särskild delegationsordning.

Inhämtande av yttranden

- 11 §** IT-nämnden har rätt att infordra de yttranden och upplysningar från medlemskommunerna som behövs för att nämnden ska kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Undertecknande av handlingar

- 12 §** Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av nämnden ska undertecknas av ordföranden eller vid dennes frånvaro av vice ordförande och kontrasigneras vid behov av anställd som nämnden bestämmer.

Revision

- 13 §** IT-nämnden ska granskas av var och en av de samverkande kommunernas revisorer. Rapporter ska delges övriga kommuner.

Frågan om ansvarsfrihet för den gemensamma nämnden ska prövas av fullmäktige i var och en av de samverkande kommunerna.

Det är endast fullmäktige i den samverkande kommunen som valt personen i fråga som vid vägrad ansvarsfrihet kan besluta om entledigande från uppdraget.

C. Sammanträden

Tidpunkt och plats

- 14 §** IT-nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden beslutar. Nämnden sammanträder i värdkommunen om inte nämnden själv bestämmer annat.

Sammanträden ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordförande anser att det behövs.

Kallelse

15 § Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska på lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara på sammanträdet senast fem dagar före sammanträdesdagen.

Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

När varken ordföranden eller vice ordföranden kan kalla till sammanträde ska den till åldern äldsta ledamoten göra det.

Deltagande på distans

16 § IT-nämnden får hålla sammanträden där ledamöterna är närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum under förutsättning att gällande lagkrav om sammanträden på distans är uppfyllda. Ordförande avgör om ett sammanträde kan ske på distans.

Anmälan av förhinder

17 § En ledamot som är hindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till nämndens sekretariat.

Närvarorätt

18 § Kommundirektörerna i respektive samverkanskommun, eller den kommundirektören utser, har rätt att närvara vid nämndens sammanträden med rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten. Den gemensamma nämnden kan medge att andra anställda får närvara vid sammanträden

Jäv

19 § En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet handlagts och jäv inte längre föreligger.

Reservation

- 20 §** En ledamot som har reserverat sig mot ett beslut och vill motivera sin reservation ska göra detta skriftligt. Motiveringen ska lämnas före den tidpunkt som fastställts för justering av protokollet.

Justering av protokoll

- 21 §** Protokoll justeras av ordföranden och en ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan nämnden justerar den.

Nämndens protokoll ska anslås på varje samverkande kommuns digitala anslagstavla.

Delgivning

- 22 §** Mottagande och signerande av delgivningar görs av ordföranden och/eller annan anställd som nämnden bestämmer.

Ks § 120

Dnr KS/2026:115

006

Sammanträdesdagar för kommunfullmäktige 2027

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktiges beslut

- Kommunfullmäktiges sammanträdesdagar för år 2027 fastslås enligt följande
 - 9 februari
 - 20 april
 - 21 juni (obs! måndag, dagtid.)
 - 21 september
 - 26 oktober
 - 23 november
 - 15 december (obs! onsdag)

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har att fastslå sina sammanträdesdagar för år 2027. Datumen är framtagna för att inte krocka med den regionala nivån och för att stämma överens med vad som regleras i kommunallagen vad gäller redovisning och ekonomisk planering. Kommunfullmäktiges planering ligger sedan till grund för hur kommunstyrelsen och nämnderna planerar sina sammanträdesdatum.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 26 maj 2026

Datum
2026-05-26Diariennr/Dplankod
KS/2026:115

Kommunfullmäktige
Kommunkansli
Disa Hasselberg
Kommunsekreterare
disa.hasselberg@heby.se

/AdressatNamn/

Kommunfullmäktiges sammanträdesdagar 2027

Förslag

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktiges beslut

- Kommunfullmäktiges sammanträdesdagar för år 2027 fastslås enligt följande
 - 9 februari
 - 20 april
 - 21 juni (obs! måndag, dagtid.)
 - 21 september
 - 26 oktober
 - 23 november
 - 15 december (obs! onsdag)

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har att fastslå sina sammanträdesdagar för år 2025. Datumen är framtagna för att inte krocka med den regionala nivån och för att stämma överens med vad som regleras i kommunallagen vad gäller redovisning och ekonomisk planering. Kommunfullmäktiges planering ligger sedan till grund för hur kommunstyrelsen och nämnderna planerar sina sammanträdesdatum.

Månad	Stopppdatum	Beredning	Utskick	Sammanträde
feb	29 jan	1 feb	2 feb	9 feb
april	9 april	12 april	13 april	20 april
juni	11 juni	14 juni	14 juni	21 juni
sep	10 sep	13 sep	14 sep	21 sep
okt	15 okt	18 okt	19 okt	26 okt
nov	12 nov	15 nov	16 nov	23 nov
dec	6 dec	7 dec	8 dec	15 dec

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 26 maj 2026

I tjänsten
Disa Hasselberg
Kommunsekreterare

Ks § 82

Dnr KS/2025:109

001

Svar på Motion om införande av frystorkning av mat i Heby kommuns krisberedskap

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktiges beslut

- Motionen *Införande av frystorkning av mat i Heby kommuns krisberedskap* avslås.

Sammanfattning

Den 23 september 2025 lämnade Joel Wåhlén (SD) in en motion gällande införande av frystorkning i av mat i Heby kommuns krisberedskap. Kommunfullmäktige beslutade att ge Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att bereda motionen.

- Att kommunfullmäktige utreder förutsättningarna för att införa egen frystorkningskapacitet inom kommunens verksamhet.
- Att kommunfullmäktige tar fram en plan för hur frystorkad mat kan bli en del av kommunens krisberedskapslager.
- Att kommunfullmäktige utreder möjligheten att ta tillvara överskottsmat från kommunens kök för frystorkning i syfte att stärka den kommunala krisberedskapen.
- Att kommunfullmäktige tar initiativ till samverkan med lokala lantbrukare för att använda deras råvaror i en framtida lokal produktion av frystorkad krismat, som en del av kommunens livsmedelsberedskap.
- Att kommunfullmäktige tar fram riktlinjer för hur matvaror och råvaror kan skänkas till kommunens beredskapslager. Ex. honung, konserver och torrvaror.

Underlag – erfarenheter från andra kommuner

Linköpings kommun har genomfört en omfattande förstudie om frystorkning av livsmedel i egen regi som en del av kommunens beredskap. Förstudien visar att metoden kan möjliggöra lång hållbarhet, lagerrotation i ordinarie verksamhet och potentiellt lägre kostnader än inköp av färdig frystorkad mat. Samtidigt kräver modellen betydande investeringar i utrustning, lokalanpassningar, logistiksystem och personal.

Älvkarleby kommun har investerat cirka 500 000 kronor i en frystorkningsmaskin av modellen Wave FD 440 och arbete för att få maskinen i drift. Enligt uppgift har anläggningen ännu inte kunnat tas i drift. Maskinen kräver separat utrymme, förstärkt ventilation och innebär hög värmeutveckling samt omfattande förberedelsearbete.

Sammantaget finns i nuläget få exempel på mindre kommuner där frystorkning fungerar i stabil ordinarie drift.

Samtidigt kan lyftas att MSB rekommenderar att kommuner har ett beredskapslager med torrvaror, konserver och frystorkad mat.

Förvaltningens bedömning

Yttrande: Att kommunfullmäktige utreder förutsättningarna för att införa egen frystorkningskapacitet inom kommunens verksamhet.

Kostenheten bedömer att frystorkning kan vara ett verktyg inom kommunal livsmedelsberedskap, men att metoden är tekniskt, organisatoriskt och ekonomiskt krävande. Erfarenheterna visar att införandet är komplext och förenat med risker.

Innan beslut fattas om frystorkning bör kommunen fastställa en övergripande livsmedels- och krisberedskapsplan, tydliggöra ansvar och finansiering samt genomföra en samlad analys av alternativa lösningar såsom införande av utökat baslager, köp av färdig krismat, pilot i liten skala och samverkan med grannkommuner/region.

Förvaltningen vill särskilt betona att införande av frystorkning av mat inom kommunens kostverksamhet kommer att kräva större investeringar i både utrustning och nya lokaler samt ventilation, både för utrymmen för själva frystorkningen men också förvaringsutrymmen för den mat som frystorkats. Därtill kommer krav på utbildning av personal och ett behov av ökad bemanning i köken för att kunna ta till vara på överbliven mat eller hela portioner via frystorkning.

Eftersom frystorkning är mycket kostsam process ryms det inte inom existerande ram. Detta innebär att man politiskt behöver ha med frågan om införande av frystorkning av mat i Heby kommuns krisberedskapsarbete i budgetdiskussionerna om det ska vara möjligt att implementera i kommunen.

Yrkande: Att kommunfullmäktige tar fram en plan för hur frystorkad mat kan bli en del av kommunens krisberedskapslager.

Att gå vidare med yrkandepunkten två kan göras först efter att beslut tagits om huruvida Heby kommun ska införa frystorkning av mat.

Yrkande: Att kommunfullmäktige utreder möjligheten att ta tillvara överskottsmat från kommunens kök för frystorkning i syfte att stärka den kommunala krisberedskapen.

Köken arbetar idag effektivt med att använda överbliven mat i andra maträtter, bröd och buljonger vilket gör att möjligheten att frystorka mat inte skulle minska matsvinnet. Det matsvinn som idag slängs är i princip bara sådan mat som inte kan servera matgäster. Att möjliggöra för frystorkning i alla kommunens sexton kök (feb 2026) skulle också medföra kostnader som inte kan tas igen via frystorkning av maten utifrån investeringsbehov. Logistiken kring att frysa ner och frakta mat till ett större kök med frystorkningsmöjlighet skulle vara både krånglig och kostsam. Rörande yrkandepunkt tre om möjligheten att ta tillvara på överbliven mat i köken genom frystorkning bedöms därför som mindre fördelaktig i Heby kommun.

Yrkande Att kommunfullmäktige tar initiativ till samverkan med lokala lantbrukare för att använda deras råvaror i en framtida lokal produktion av frystorkad krismat, som en del av kommunens livsmedelsberedskap.

Att gå vidare med yrkandepunkten fyra kan göras först efter att beslut tagits om huruvida Heby kommun ska införa frystorkning av mat.

Att kommunfullmäktige tar fram riktlinjer för hur matvaror och råvaror kan skänkas till kommunens beredskapslager. Ex. honung, konserver och torrvaror.

Då kommunen i dagsläget inte har något beredskapslager, utöver den krismat som finns i de individuella köken, kan ingen riktlinje i enlighet med yrkandepunkt fem tas fram. Beslut om det ska finnas beredskapslager i kommunen behöver fattas innan en sådan riktlinje skrivs.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås att motionen avslås och att frågan om frystorkning hanteras vidare inom ramen för kommunens fortsatta arbete med krisberedskap.

Beslutsunderlag

Sbn § 14/2026

Tjänsteskrivelse, 5 februari 2026

Kf § 84/2025

Motion Införande av frystorkning av mat i Heby kommuns krisberedskap

Reservation

Joel Wåhlén (SD), Toni Hietakuja (SD) och Carl-Henrik Andersson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Sbn § 14

Dnr SBN/2025:79

016

Svar på motion införande av frystorkning av mat i Heby kommuns krisberedskap

Samhällsbyggnadsnämndens förslag Kommunfullmäktiges beslut

- Motionen *Införande av frystorkning av mat i Heby kommuns krisberedskap* avslås.

Sammanfattning

Den 23 september 2025 lämnade Joel Wåhlén (SD) in en motion gällande införande av frystorkning i av mat i Heby kommuns krisberedskap. Kommunfullmäktige beslutade att ge Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att bereda motionen.

- Att kommunfullmäktige utreder förutsättningarna för att införa egen frystorkningskapacitet inom kommunens verksamhet.
- Att kommunfullmäktige tar fram en plan för hur frystorkad mat kan bli en del av kommunens krisberedskapslager.
- Att kommunfullmäktige utreder möjligheten att ta tillvara överskottsmat från kommunens kök för frystorkning i syfte att stärka den kommunala krisberedskapen.
- Att kommunfullmäktige tar initiativ till samverkan med lokala lantbrukare för att använda deras råvaror i en framtida lokal produktion av frystorkad krismat, som en del av kommunens livsmedelsberedskap.
- Att kommunfullmäktige tar fram riktlinjer för hur matvaror och råvaror kan skänkas till kommunens beredskapslager. Ex. honung, konserver och torrvaror.

Underlag – erfarenheter från andra kommuner

Linköpings kommun har genomfört en omfattande förstudie om frystorkning av livsmedel i egen regi som en del av kommunens beredskap. Förstudien visar att metoden kan möjliggöra lång hållbarhet, lagerrotation i ordinarie verksamhet och potentiellt lägre kostnader än inköp av färdig frystorkad mat. Samtidigt kräver modellen betydande investeringar i utrustning, lokalanpassningar, logistiksystem och personal.

Älvkarleby kommun har investerat cirka 500 000 kronor i en frystorkningsmaskin av modellen Wave FD 440 och arbete för att få maskinen i drift. Enligt uppgift har anläggningen ännu inte kunnat tas i drift. Maskinen kräver separat utrymme, förstärkt ventilation och innebär hög värmeutveckling samt omfattande förberedelsearbete.

Sammantaget finns i nuläget få exempel på mindre kommuner där frystorkning fungerar i stabil ordinarie drift.

Samtidigt kan lyftas att MSB rekommenderar att kommuner har ett beredskapslager med torrvaror, konserver och frystorkad mat.

Förvaltningens bedömning

Yttrande: Att kommunfullmäktige utreder förutsättningarna för att införa egen frystorkningskapacitet inom kommunens verksamhet.

Kostenheten bedömer att frystorkning kan vara ett verktyg inom kommunal livsmedelsberedskap, men att metoden är tekniskt, organisatoriskt och ekonomiskt krävande. Erfarenheterna visar att införandet är komplext och förenat med risker.

Innan beslut fattas om frystorkning bör kommunen fastställa en övergripande livsmedels- och krisberedskapsplan, tydliggöra ansvar och finansiering samt genomföra en samlad analys av alternativa lösningar såsom införande av utökat baslager, köp av färdig krismat, pilot i liten skala och samverkan med grannkommuner/region.

Förvaltningen vill särskilt betona att införande av frystorkning av mat inom kommunens kostverksamhet kommer att kräva större investeringar i både utrustning och nya lokaler samt ventilation, både för utrymmen för själva frystorkningen men också förvaringsutrymmen för den mat som frystorkats. Därtill kommer krav på utbildning av personal och ett behov av ökad bemanning i köken för att kunna ta till vara på överbliven mat eller hela portioner via frystorkning.

Eftersom frystorkning är mycket kostsam process ryms det inte inom existerande ram. Detta innebär att man politiskt behöver ha med frågan om införande av frystorkning av mat i Heby kommuns krisberedskapsarbete i budgetdiskussionerna om det ska vara möjligt att implementera i kommunen.

Yrkande: Att kommunfullmäktige tar fram en plan för hur frystorkad mat kan bli en del av kommunens krisberedskapslager.

Att gå vidare med yrkandepunkten två kan göras först efter att beslut tagits om huruvida Heby kommun ska införa frystorkning av mat.

Yrkande: Att kommunfullmäktige utreder möjligheten att ta tillvara överskottsmat från kommunens kök för frystorkning i syfte att stärka den kommunala krisberedskapen.

Köken arbetar idag effektivt med att använda överbliven mat i andra maträtter, bröd och buljonger vilket gör att möjligheten att frystorka mat inte skulle minska matsvinnet. Det matsvinn som idag slängs är i princip bara sådan mat som inte kan servera matgäster. Att möjliggöra för frystorkning i alla kommunens sexton kök (feb 2026) skulle också medföra kostnader som inte kan tas igen via frystorkning av maten utifrån investeringsbehov. Logistiken kring att frysa ner och frakta mat till ett större kök med frystorkningsmöjlighet skulle vara både krånglig och kostsam. Rörande yrkandepunkt tre om möjligheten att ta tillvara på överbliven mat i köken genom frystorkning bedöms därför som mindre fördelaktig i Heby kommun.

Yrkande Att kommunfullmäktige tar initiativ till samverkan med lokala lantbrukare för att använda deras råvaror i en framtida lokal produktion av frystorkad krismat, som en del av kommunens livsmedelsberedskap.

Att gå vidare med yrkandepunkten fyra kan göras först efter att beslut tagits om huruvida Heby kommun ska införa frystorkning av mat.

Att kommunfullmäktige tar fram riktlinjer för hur matvaror och råvaror kan skänkas till kommunens beredskapslager. Ex. honung, konserver och torrvaror.

Då kommunen i dagsläget inte har något beredskapslager, utöver den krismat som finns i de individuella köken, kan ingen riktlinje i enlighet med yrkandepunkt fem tas fram. Beslut om det ska finnas beredskapslager i kommunen behöver fattas innan en sådan riktlinje skrivs.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås att motionen avslås och att frågan om frystorkning hanteras vidare inom ramen för kommunens fortsatta arbete med krisberedskap.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 5 februari 2026

Kf § 84/2025

Motion Införande av frystorkning av mat i Heby kommuns krisberedskap

Reservation

Joel Wåhlén (SD) Reserverar sig mot beslutet.

Delges

Kommunfullmäktige

Motionär

Kf § 84

Dnr KS/2025:104, KS/2025:108, KS/2025:109

106,

Anmälan av nya motioner

Kommunfullmäktiges beslut

- Motion om företagarråd överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.
- Motion om införande av boskap i Heby kommuns krisberedskap överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.
- Motion om införande av frystorkning av mat i Heby kommuns krisberedskap överlämnas till samhällsbyggnadsnämnden för beredning.

Sammanfattning

Hans-Göran Björk (KD) anmäler Motion om företagarråd.

Joel Wåhlén (SD) anmäler Motion om införande av boskap i Heby kommuns krisberedskap.

Joel Wåhlén (SD) anmäler också Motion om införande av frystorkning av mat i Heby kommuns krisberedskap.

Delges
Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadsnämnden

Motion till Heby kommunfullmäktige

Införande av frystorkning av mat i Heby kommuns krisberedskap

I takt med att samhället blir alltmer sårbart för störningar i matförsörjning, leveranskedjor och energitillgång, är det av yttersta vikt att kommuner stärker sin lokala krisberedskap. En avgörande del i detta är att säkerställa tillgången till näringsriktig och hållbar mat även vid långvariga krissituationer.

Flera kommuner har redan tagit viktiga steg i detta arbete. Uppsala, Knivsta och Älvkarleby är exempel från närområdet som har infört frystorkad mat som en del av sin krisberedskap, där Älvkarleby dessutom frystorkar maten själva. Denna typ av åtgärder stärker kommunernas självförsörjning och ger en beredskap som inte är beroende av dagliga leveranser.

Ett naturligt och långsiktigt nästa steg vore att även Heby kommun etablerar lokal kapacitet för frystorkning av mat. Det skulle ge kontroll över innehåll, kvalitet och kvantitet i beredskapslagret samtidigt som beroendet av externa leverantörer minskar. Frystorkning är en beprövad och resurseffektiv metod som möjliggör lagring i upp till 25–30 år med bibehållen näringskvalitet. Genom att ta till vara överskottsmat, lokalproducerade råvaror och säsongsoverskott kan kommunen både minska matsvinnet, stärka den lokala självförsörjningen och lägga en stabil grund för sin krisberedskap.

Med anledning av detta yrkar Sverigedemokraterna:

- Att kommunfullmäktige utreder förutsättningarna för att införa egen frystorkningskapacitet inom kommunens verksamhet.
- Att kommunfullmäktige tar fram en plan för hur frystorkad mat kan bli en del av kommunens krisberedskapslager.
- Att kommunfullmäktige utreder möjligheten att ta tillvara överskottsmat från kommunens kök för frystorkning i syfte att stärka den kommunala krisberedskapen.
- Att kommunfullmäktige tar initiativ till samverkan med lokala lantbrukare för att använda deras råvaror i en framtida lokal produktion av frystorkad krismat, som en del av kommunens livsmedelsberedskap.
- Att kommunfullmäktige tar fram riktlinjer för hur matvaror och råvaror kan skänkas till kommunens beredskapslager. Ex. honung, konserver och torrvaror.

För Sverigedemokraterna Heby Kommun

Joel Wåhlén

20250505

Ks § 113

Dnr KS/2026:8

041

Mål och budget 2027, plan 2028 – 2029

Kommunstyrelsens beslut

Kommunfullmäktiges beslut

- Anta Mål och budget 2027 med plan 2028–2029.
- Fastställa oförändrad utdebitering av kommunal inkomstskatt med 22,50 kronor per skattekrona 2027.
- Acceptera att de tre finansiella målen enbart delvis kommer att vara i nivå med tidigare beslutade målvärden under budget- och planperioden.
- Uppdra åt samtliga nämnder att särskilt prioritera inriktningsmålet att stärka barns och ungdomars möjlighet att nå målfyllnelse i skolan.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens förslag till Mål och budget 2027, plan 2028–2029 utgår från kommunens vision och de inriktningsmål som togs fram i föregående års planeringsprocess.

Heby kommun styrs utifrån kommunfullmäktiges vision och inriktningsmål. Nämnderna arbetar sedan för att uppnå dessa mål utifrån de medel som tilldelats inom egen budgetram. Kommunfullmäktige styr också med reglementen, policyer, planer, riktlinjer andra förordningar. Policyer och planer är av långsiktig karaktär och har också bäring på visionen. Ett viktigt övergripande ramverk för kommunens målarbete är de globala hållbarhetsmålen Agenda 2030. Utifrån fullmäktiges styrdokument, vision och resurstillsättning ska kommunstyrelsen och nämnderna arbeta för att uppnå de långsiktiga inriktningsmål som fullmäktige pekat ut. Det är styrelsen och nämndernas gemensamma ansvar att samverka och aktivt verka för att inriktningsmålen kan förverkligas.

Under en längre tid har det förväntats ske en återhämtning från den utdragna lågkonjunktur som påverkat samhällsekonomin. Samhällsekonomin är i nuläget i en återhämtningsfas som ska kunna få effekt senare under år 2026. Det finns i nuläget tecken på att återhämtningen går trögare för Heby kommun mot bakgrund av bland annat att ekonomiskt bistånd och arbetslösheten ökar. Pågående konflikt i mellanöstern innebär i nuläget att förväntningarna på BNP utvecklingen skruvas ner såväl för EU generellt och även för Sverige. Det bedöms fortsatt ske en tillväxt men på en lägre nivå än tidigare bedömningar.

För kommunen har utvecklingen med svagare skatteunderlagsprognoser gällt för såväl 2025 som 2026. Av detta skäl stärks betydelsen av budgetdisciplin och kostnadskontroll i verksamheterna. Hittills har detta fungerat men det är en fortsatt utmaning inte minst mot bakgrund av den årsprognos som upprättats efter första kvartalet 2026. Den demografiska utvecklingen visar i nuläget på en vikande befolkningsutveckling vilket påverkar verksamheten på olika sätt. Antalet barn i förskolan minskar vilket i förlängningen leder till ett minskat elevunderlag i skolan. Antalet äldre ökar och med det följer på sikt ett ökat behov av vård och omsorg.

Det ekonomiska läget ger ett begränsat utrymme till politiska prioriteringar. De prioriteringar som görs gäller kulturskola och hyreskompensationer för nya lokaler främst inom skolområdet. Senare under planperioden tillkommer motsvarande hyreskompensation gällande vårdboendet

nya Tallgården. I de politiska prioriteringarna ligger ett större investeringsprogram som löper över planeringsperioden. Även här är den större satsningen det nya vårdboendet.

En långsiktig plan för ett återställande av ekonomiska resultat i nivå med lägst två procent av skatter och generella statsbidrag behöver upprättas. Det kräver sannolikt tydliga och kvantifierade åtgärder gällande såväl effektiviseringar som förändrad ambitionsnivå. Under budget- och planperioden svarar inte resultaten upp mot ett mål på två procent som ett genomsnitt under en fyraårsperiod.

Jämförelser genom exempelvis Kolada visar att individ- och familjeomsorgen behöver minska kostnaderna för att balansera andra behov i kommunens verksamheter. Genomförda utredningar behöver konkretiseras i åtgärder för en mer effektiv verksamhet. Utbildningsnämnden har i nuläget en bättre balans inom sitt ansvarsområde. Här ingår utmaningar att anpassa verksamheten till de vikande barn- och elevunderlaget vilket kommer att påverka verksamheten över tid. Fler elever behöver ges möjlighet att gå vidare i studier genom gymnasiebehörighet. Att inte kunna säkerställa att kommunens ungdomar kan vidareutbilda sig och på sikt trygga den egna försörjningen innebär förutom effekten för enskild individ en stor ekonomisk belastning för samhället.

Förvaltningen bedömer att nu liggande ekonomisk planering innehåller risker vad gäller finansiering men även vad gäller förmågan att anpassa verksamheter inom ekonomiska ramar. Det kommer vara viktigt att säkerställa en rimlig nivå på nettokostnadsökningarna mot bakgrund av en svagare utveckling gällande finansieringen. Det ligger också stora ekonomiska utmaningar i att finansiera ett nytt vårdboende i Östervåla som utifrån beslutad behovsanalys ska tas i drift under 2028. Den tillkommande driftkostnaden uppskattas till cirka 35 miljoner kronor.

Beslut om kommunens taxor och avgifter bereds och föreläggs kommunfullmäktige för beslut vid sitt ordinarie novembersammanträde. Det sker i anslutning till beredning av ärendet en fördjupad analys av de samlade taxorna och avgifterna.

Finansiella mål

För att kunna möta framtida utmaningar krävs en ekonomisk hållbarhet. Den ekonomiska planeringen för budget och planperioden ska därför ha fokus på en ekonomisk styrning i syfte att stärka Heby kommun och kommunkoncerns resultat och finansiella ställning både på kort och på lång sikt.

Kommunen har tre finansiella mål som tillsammans ska bidra till ekonomiskt resultat, stärkt ekonomisk ställning och hållbar tillväxt:

1. Resultat efter finansnetto i kommunen ska över en fyraårsperiod uppgå till minst två procent av skatter och generella statsbidrag.
2. Förändringen av skatter och generella statsbidrag ska vara bättre än förändringen av verksamhetens nettokostnader.
3. Soliditeten i kommunen, inklusive pensionsåtaganden intjänade före 1998, ska förbättras och budgeteras så att en ökning sker årligen.

Utvecklingen av de finansiella målen för budget- och planperioden är följande,

- 1) Resultatet efter finansnetto i kommunen ska över en fyraårsperiod uppgå till minst två procent av skatter och generella statsbidrag.
 - 2024 – 2027, 0,8 procent

- 2025 – 2028, 0,7 procent
- 2026 – 2029, 0,8 procent

Målet uppnås inte under budget- och planperioden vilket främst förklaras av ett antal resultatmässigt svaga år.

- 2) Förändringen av skatter och generella statsbidrag ska vara bättre än motsvarande för verksamhetens nettokostnad.
 - 2027, skatter och generella statsbidrag 3,8 procent, verksamhetens nettokostnad 2,3 procent
 - 2028, skatter och generella statsbidrag 3,4 procent, verksamhetens nettokostnad 3,9 procent
 - 2028, skatter och generella statsbidrag 4,0 procent, verksamhetens nettokostnad 3,1 procent

Målet uppnås i budget 2027 och för planår 2029.

- 3) Soliditeten i kommunen, inklusive pensionsåtaganden intjänade före 1998, ska förbättras och budgeteras så en ökning sker årligen.
 - 2027, 17,0 procent
 - 2028, 14,7 procent
 - 2029, 15,6 procent

Målet om en ökad soliditet uppnås inte för år 2029.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 22 maj 2026

Mål och budget 2027, plan 2028 – 2029, förslag

Reservation

Bo Andersson (M) reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

Moderaterna reserverar sig mot kommunstyrelsens förslag till Mål och budget 2027 med plan 2028–2029. Majoriteten föreslår att kommunfullmäktige ska acceptera att kommunens finansiella mål inte uppnås under planperioden. Resultatmålet om två procent nås inte och soliditetsmålet uppnås inte heller. Samtidigt beskriver budgetunderlaget risker kopplade till finansiering, befolkningsutveckling, arbetslöshet och ökade kostnader. Kommunen genomför samtidigt ett investeringsprogram om cirka 538 miljoner kronor och står inför betydande framtida driftkostnader, bland annat kopplat till nytt vård- och omsorgsboende. Moderaterna anser att Heby kommun behöver starkare ekonomisk styrning, tydligare prioriteringar, högre resultatnivåer och ett mer offensivt arbete för tillväxt, företagande och inflyttning. Mot denna bakgrund reserverar vi oss mot budgetförslaget och aviserar att Moderaterna återkommer med ändringsbudget och tilläggsbudget i november 2026.

Mattias Widén (SD), Joel Wåhlén (SD) och Toni Hietakuja (SD) reserverar sig mot beslutet.

Protokollsanteckning

Hans Göran Björk (KD) lämnar följande protokollsanteckning:

Vi (Kristdemokraterna) avser att innan fullmäktigesammanträdet den 16 juni inkomma med förslag till ändrings- och tilläggsförslag till styrets budget för att kunna bifalla den.

Mattias Widén (SD), Joel Wåhlén (SD) och Toni Hietakuja (SD) lämnar följande protokollsanteckning:

Vi kommer lämna eget förslag på ändringar till budget till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen
Central förvaltning
 Bo Strömquist
 Ekonomichef
 bo.stromquist@heby.se

Kommunstyrelsen

Mål och budget 2027, plan 2028 - 2029

Förslag

Beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta att föreslå kommunfullmäktige att

- Anta Mål och budget 2027 med plan 2028–2029
- Fastställa oförändrad utdebitering av kommunal inkomstskatt med 22,50 kronor per skattekrona 2027
- Acceptera att de tre finansiella målen enbart delvis kommer att vara i nivå med tidigare beslutade målvärden under budget- och planperioden.
- Uppdra åt samtliga nämnder att särskilt prioritera inriktningsmålet att stärka barns och ungdomars möjlighet att nå måluppfyllelse i skolan.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens förslag till Mål och budget 2027, plan 2028–2029 utgår från kommunens vision och de inriktningsmål som togs fram i föregående års planeringsprocess.

Heby kommun styrs utifrån kommunfullmäktiges vision och inriktningsmål. Nämnderna arbetar sedan för att uppnå dessa mål utifrån de medel som tilldelats inom egen budgetram. Kommunfullmäktige styr också med reglementen, policyer, planer, riktlinjer andra förordningar. Policyer och planer är av långsiktig karaktär och har också bäring på visionen. Ett viktigt övergripande ramverk för kommunens målarbete är de globala hållbarhetsmålen Agenda 2030. Utifrån fullmäktiges styrdokument, vision och resurstillsättning ska kommunstyrelsen och nämnderna arbeta för att uppnå de långsiktiga inriktningsmål som fullmäktige pekat ut. Det är styrelsen och nämndernas gemensamma ansvar att samverka och aktivt verka för att inriktningsmålen kan förverkligas. *Källa: Riktlinje för Mål och budget, sid 2.*

Vision

Heby kommun – en växande landsbygdskommun med närhet, trygghet och livskvalitet

Inriktningsmål

För att uppnå sin vision ska Heby kommun

- Växa hållbart tillsammans med näringsliv och civilsamhälle
- Värna klimatet och vattnet
- Stärka barns och ungdomars möjlighet till måluppfyllelse i skolan
- Ge äldre möjligheter till ett värdigt liv
- Vara en attraktiv arbetsgivare där verksamheten har rätt kompetens
- Vara en trygg och säker kommun
- Verka för en god folkhälsa

Den nya målstyrningsmodell som infördes inför 2024 behöver fortsatt utvecklas och underhållas. Från och med planeringsprocessen 2026 till 2028 tidigarelades beslutet av mål och budget. Målsättningen är att kommunfullmäktige genom ett tidigare beslut ger nämnderna en möjlighet att stärka den lokala planeringen i sina verksamhetsplaner. För att på ett framgångsrikt sätt nå en förflyttning mot de beslutade inriktningsmålen är det av stor vikt att nämnder samarbetar. Med stöd i den analys som lämnats i årsredovisningen behöver strategier utvecklas för att bättre säkerställa att stärka barns och ungdomars möjlighet till måluppfyllelse i skolan.

Ekonomiska direktiv för arbete med mål och budget 2027, plan 2028–2029

Under en längre tid har det förväntats ske en återhämtning från den utdragna lågkonjunktur som påverkat samhällsekonomin. Samhällsekonomin är i nuläget i en återhämtningsfas som ska kunna få effekt senare under år 2026. Det finns i nuläget tecken på att återhämtningen går trögare för Heby kommun mot bakgrund av bland annat att ekonomiskt bistånd och arbetslösheten ökar. Pågående konflikt i mellanöstern innebär i nuläget att förväntningarna på BNP utvecklingen skruvas ner såväl för EU generellt och även för Sverige. Det bedöms fortsatt ske en tillväxt men på en lägre nivå än tidigare bedömningar.

För kommunen har utvecklingen med svagare skatteunderlagsprognoser gällt för såväl 2025 som 2026. Av detta skäl stärks betydelsen av budgetdisciplin och kostnadskontroll i verksamheterna. Hittills har detta fungerat men det är en fortsatt utmaning inte minst mot bakgrund av den årsprognos som upprättats efter första kvartalet 2026. Den demografiska utvecklingen visar i nuläget på en vikande befolkningsutveckling vilket påverkar verksamheten på olika sätt. Antalet barn i förskolan minskar vilket i förlängningen leder till ett minskat elevunderlag i skolan. Antalet äldre ökar och med det följer på sikt ett ökat behov av vård och omsorg.

Det ekonomiska läget ger ett begränsat utrymme till politiska prioriteringar. De prioriteringar som görs gäller kulturskola och hyreskompensationer för nya lokaler främst inom skolområdet. Senare under planperioden tillkommer motsvarande hyreskompensation gällande vårdboendet nya Tallgården. I de politiska prioriteringarna ligger ett större investeringsprogram som löper över planeringsperioden. Även här är den större satsningen det nya vårdboendet.

En långsiktig plan för ett återställande av ekonomiska resultat i nivå med lägst två procent av skatter och generella statsbidrag behöver upprättas. Det kräver sannolikt tydliga och kvantifierade åtgärder gällande såväl effektiviseringar som förändrad ambitionsnivå. Under budget- och planperioden svarar inte resultaten upp mot ett mål på två procent som ett genomsnitt under en fyraårsperiod.

Jämförelser genom exempelvis Kolada visar att individ- och familjeomsorgen behöver minska kostnaderna för att balansera andra behov i kommunens verksamheter. Genomförda utredningar behöver konkretiseras i åtgärder för en mer effektiv verksamhet. Utbildningsnämnden har i nuläget en bättre balans inom sitt ansvarsområde. Här ingår utmaningar att anpassa verksamheten till de vikande barn- och elevunderlaget vilket kommer att påverka verksamheten över tid. Fler elever behöver ges möjlighet att gå vidare i studier genom gymnasiebehörighet. Att inte kunna säkerställa att kommunens ungdomar kan vidareutbilda sig och på sikt trygga den egna försörjningen innebär förutom effekten för enskild individ en stor ekonomisk belastning för samhället.

Förvaltningen bedömer att nu liggande ekonomisk planering innehåller risker vad gäller finansiering men även vad gäller förmågan att anpassa verksamheter inom ekonomiska ramar. Det kommer vara viktigt att säkerställa en rimlig nivå på nettokostnadsökningarna mot bakgrund av en svagare utveckling gällande finansieringen. Det ligger också stora ekonomiska utmaningar i att finansiera ett nytt vårdboende i Östervåla som utifrån beslutad behovsanalys ska tas i drift under 2028. Den tillkommande driftkostnaden uppskattas till cirka 35 miljoner kronor.

Beslut om kommunens taxor och avgifter bereds och föreläggs kommunfullmäktige för beslut vid sitt ordinarie novembersammanträde. Det sker i anslutning till beredning av ärendet en fördjupad analys av de samlade taxorna och avgifterna.

Finansiella mål

För att kunna möta framtida utmaningar krävs en ekonomisk hållbarhet. Den ekonomiska planeringen för budget och planperioden ska därför ha fokus på en ekonomisk styrning i syfte att stärka Heby kommun och kommunkoncerns resultat och finansiella ställning både på kort och på lång sikt.

Kommunen har tre finansiella mål som tillsammans ska bidra till ekonomiskt resultat, stärkt ekonomisk ställning och hållbar tillväxt:

1. Resultat efter finansnetto i kommunen ska över en fyraårsperiod uppgå till minst två procent av skatter och generella statsbidrag.
2. Förändringen av skatter och generella statsbidrag ska vara bättre än förändringen av verksamhetens nettokostnader.
3. Soliditeten i kommunen, inklusive pensionsåtaganden intjänade före 1998, ska förbättras och budgeteras så att en ökning sker årligen.

Utvecklingen av de finansiella målen för budget- och planperioden är följande,

- 1) Resultatet efter finansnetto i kommunen ska över en fyraårsperiod uppgå till minst två procent av skatter och generella statsbidrag.
 - 2024 – 2027, 0,8 procent
 - 2025 – 2028, 0,7 procent
 - 2026 – 2029, 0,8 procent

Målet uppnås inte under budget- och planperioden vilket främst förklaras av ett antal resultatmässigt svaga år.

- 2) Förändringen av skatter och generella statsbidrag ska vara bättre än motsvarande för verksamhetens nettokostnad.
 - 2027, skatter och generella statsbidrag 3,8 procent, verksamhetens nettokostnad 2,3 procent
 - 2028, skatter och generella statsbidrag 3,4 procent, verksamhetens nettokostnad 3,9 procent
 - 2028, skatter och generella statsbidrag 4,0 procent, verksamhetens nettokostnad 3,1 procent

Målet uppnås i budget 2027 och för planår 2029.

3) Soliditeten i kommunen, inklusive pensionsåtaganden intjänade före 1998, ska förbättras och budgeteras så en ökning sker årligen.

- 2027, 17,0 procent
- 2028, 14,7 procent
- 2029, 15,6 procent

Målet om en ökad soliditet uppnås inte för år 2029.

Beslutsunderlag

Preliminär Mål och budget 2027, plan 2028–2029

I tjänsten

Bo Strömquist

Ekonomichef

Delges

Samtliga nämnder

Revisionen

Förvaltningschefer

Heby kommun – en växande landsbygdskommun med
närhet, trygghet och livskvalitet

Mål- och budget 2027, plan 2028–2029

Kommunfullmäktige

Innehållsförteckning

Mål och Budget - Heby kommuns främsta styrdokument	3
Politisk plattform för perioden	4
Så styrs Heby kommun	6
Organisation- nämnder och förvaltningar	7
Styrmodell och styrkedja	7
Regler för budgetering och uppföljning	9
Förutsättningar inför planperioden 2027–2029.....	12
Befolkningsutveckling.....	12
Budgetförutsättningar	13
Kommunens prioriterade utvecklingsområden	18
Inriktningar för alla nämnder och bolag.....	18
Finansiella mål	26
Nämndernas uppdrag och ekonomiska ramar.....	27
Kommunfullmäktige	27
Kommunstyrelsen	28
Vård- och omsorgsnämnden.....	29
Kultur- och fritidsnämnden.....	31
Samhällsbyggnadsnämnden	33
Bygg- och miljönämnden	35
Utbildningsnämnden	37
Valnämnden.....	38
Koncernbolagets planering och budgetramar	39
Förutsättningar och prioriteringar 2027 - 2029	39
Ekonomisk sammanställning	41
Koncernbudget.....	41
Kommunbudget	43
Driftsbudget	43
Resultatbudget.....	44
Balansbudget	44
Kassaflödesbudget	45
Investeringsbudget.....	47
Ekonomiska nyckeltal, kommunkoncernen.....	47
Ekonomiska nyckeltal, kommunen	47

Mål och Budget - Heby kommuns främsta styrdokument

Mål och budget är Heby kommuns viktigaste styrdokument och utgör grunden för kommunens planering, prioriteringar och resursfördelning. Dokumentet beskriver hur skattemedlen ska användas och vilka insatser som kommunen väljer att prioritera för att möta invånarnas behov och förväntningar, både på kort och lång sikt.

I mål och budget fastställs de övergripande inriktningarna och målen för kommunens verksamheter, tillsammans med konkreta uppdrag till nämnder, förvaltningar och de kommunala bolagen. Här beslutas även om skattesatsens nivå samt hur resurser ska fördelas mellan olika verksamhetsområden, såsom skola, vård, omsorg, infrastruktur och kultur- och fritidsverksamhet. Dokumentet är en central del av kommunens styrning och ger vägledning i arbetet med att skapa en ekonomiskt hållbar och effektiv verksamhet som levererar hög kvalitet och god service till Hebyborna.

Mål och budget omfattar både driftbudget och beslut om investeringar. Driftbudgeten säkerställer att den dagliga verksamheten fungerar enligt plan, medan investeringsbudgeten möjliggör långsiktiga satsningar på exempelvis nybyggnation, renovering av fastigheter, utveckling av teknisk infrastruktur samt den utrustning och de möbler verksamheten behöver för sin verksamhet.

Heby kommun bedriver en del av sin verksamhet genom kommunala bolag, som har en viktig roll i kommunkoncernen. Kommunens fastighetsbolag ansvarar för att förvalta och utveckla de fastigheter där kommunens verksamheter bedrivs, såsom skolor, förskolor, äldreboenden och andra samhällsnyttiga byggnader. Bolaget hanterar även särskilda boenden och hyresrätter i kommunkoncernens regi, vilket är en central del av kommunens bostadsförsörjningsansvar. Genom att samverka med kommunen och dess nämnder bidrar bolagen till att säkerställa att lokalförsörjningen sker på ett effektivt och hållbart sätt, i enlighet med de strategiska mål och riktlinjer som fastställs i mål och budget.

Efter att kommunfullmäktige har fattat beslut om mål och budget tar nämnderna och de kommunala bolagen vid och upprättar sina respektive verksamhetsplaner och budgetar för den kommande perioden. Dessa planer konkretiserar hur de kommunövergripande målen ska omsättas i praktiken och hur verksamheterna ska bedrivas inom de ekonomiska ramar som fastställts. På detta sätt säkerställs att kommunens och dess bolags resurser används ansvarsfullt och att verksamheten bedrivs i linje med de politiska ambitionerna och invånarnas behov.

Genom en tydlig och långsiktig planering strävar Heby kommun efter att skapa en hållbar och attraktiv kommun, där resurser används effektivt för att ge invånarna den bästa möjliga servicen och en god livsmiljö.

Politisk plattform för perioden

FÖR HEBY KOMMUNS BÄSTA!

Gemensamt ansvar för hållbar tillväxt och ekonomi i Heby kommun nu och i framtiden.

Vi ser att kommunen står inför stora utmaningar när det gäller ekonomi och personalförsörjning, energi- och klimatarbete, och med anledning av det allvarliga säkerhetsläget i Europa och världen. 2026 ser ut att bli ett år för ekonomisk återhämtning och kommunen befinner sig fortfarande i ett tufft läge både verksamhetsmässigt och ekonomiskt. Den förväntade återhämtningen i ekonomin förväntas slå igenom sent under året och gör 2027 och 2028 till bättre år. Skattekraft och befolkningsutvecklingen kommande planperiod måste därför beaktas i alla lägen. Ekonomin behöver långsiktigt hållas stabil och stärkas. Resurserna ska fördelas solidariskt, samtidigt som medborgarnas behov ska tillgodoses. Vi måste arbeta tillsammans med nya alternativt fler arbetssätt, mer kunskap och samarbete, effektiviseringar och digitalisering.

Heby kommun har långsiktigt goda möjligheter att fortsätta växa tack vare det geografiska läget. Vi vill tillvarata de positiva utvecklingsmöjligheter som finns med ett varierat näringsliv med många småföretag, ett rikt förenings- och kulturliv, god tillgång på mark, en fantastisk natur och landsbygd. Vi vill att fler människor ska bosätta sig i kommunen och att företag väljer att etablera sig i hela kommunen. Detta ökar de ekonomiska förutsättningar att bedriva en bra förskola, skola, vård och omsorg.

Socialdemokraterna och Centerpartiet har bildat ett stabilt styre, som genom valteknisk samverkan med Vänsterpartiet och Miljöpartiet, ger majoritet. Vi vill stärka Heby kommuns ekonomi och fortsätta växa hållbart. Arbetet ska utgå från Agenda 2030 och Barnkonventionen. Vi vill samarbeta med alla goda krafter i Heby kommun. Människors lika rätt och värde är grunden för vår politik.

Agenda 2030-arbetet ska utvecklas

Vi vill arbeta för en ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar kommun enligt Agenda 2030. Kommunen ska fortsätta att vara en föregångare för att ställa om energi- och transportsystem så att de drivs med förnybar energi. Vi ska arbeta för att fler ska cykla, och åka buss och tåg till utbildning och jobb samt att fler laddstationer installeras. Vi ska värna den biologiska mångfalden i den kommunägda skogen, marken och i det öppna landskapet. Att skydda kommunens vattentillgångar är ett prioriterat område. Arbetet med social hållbarhet utvecklas genom ett ökat samarbete inom kommunen och att resurser tillsätts med hjälp av så kallade sociala investeringar.

Förskola, skola och omsorg ska vara utformade utifrån individens behov

Vi har beslutat att alla skolor ska vara kvar och tillsammans med förskolorna öka attraktiviteten att bo i kommunen. Satsningen på en ny skola/förskola i Vittinge och en total om och tillbyggnad av det samma i Harbo har genomförts under mandatperioden. Det ska erbjudas en bra förskola och skola med kvalitet och en trygg arbetsmiljö för både elever och personal. Kunskapsresultaten ska höjas och är ett prioriterat mål för styret. Arbetet ska fortsätta med giftfri förskola och gröna skolgårdar. Andelen närodlat mat ska öka i förskola, skola och äldreomsorg.

Det ska vara tryggt att åldras i Heby kommun

När en person har behov av hemtjänst och vård- och omsorgsboende ska det erbjudas. Sociala mötesplatser och fler boendeformer ska erbjudas i den mån det är möjligt. Ett nytt vård- och omsorgsboende är under byggnation i Östervåla och planeras vara färdigt 2028.

Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare

Det är viktigt att alla anställda i Heby kommun känner delaktighet, optimism och framtidstro. Kommunen behöver bli en ännu attraktivare arbetsgivare. Frisknärvaron ska öka vilket är bra för individen, och det ger en stabilare bemanning och den goda arbetsplatsen stärks.

Företagsklimatet ska bli bättre

Fyra av fem nya jobb skapas i småföretag och all kommunal verksamhet ska ha ett positivt förhållningssätt till företagande, för att företagsklimatet ska bli bättre. Upphandlingar av kommunala varor och tjänster ska om så är möjligt vara utformade så att lokala företag ska kunna delta. Entreprenörskap i skolan ska främjas och utgå från Agenda 2030.

Förutsättningarna för att bygga ska vara bra

Vi ska arbeta för att det ska finnas en god planering för att bostäder ska kunna byggas och företag ska kunna etablera sig där behov och intresse finns. En ny översiktsplan har vunnit laga kraft under 2026 och den ger kommunen en tydlig planeringsinriktning med sikte på 2040. I planen tas varje område och Orts unika karaktär tillvara på ett bra sätt. Framtidens bygge ska vara cirkulärt och använda klimatsmarta material och transporter.

Föreningsbidraget ska stödja ett aktivt föreningsliv

Heby kommun har ett mycket rikt förenings-, kultur- och idrottsliv som gör att kommunen växer. Alla, unga som gamla ska ha rätt till en aktiv fritid. Möjlighet till idrott, motion och föreningsverksamhet ska finnas i alla människors närområde. Föreningsbidraget ska stimulera föreningar att ha verksamhet för alla på lika villkor.

Så styrs Heby kommun

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är den kommunala motsvarigheten till riksdagen och därmed kommunens högsta beslutande organ. Fullmäktige bestämmer själv hur många ledamöter fullmäktige ska bestå av, men kommunallagen reglerar att antalet ska vara ett udda tal. I Heby kommun består fullmäktige av 41 ledamöter.

Ledamöter till fullmäktige utses efter allmänna val som genomförs vart fjärde år, samtidigt som riksdags- och regionval. Kommunfullmäktige tillsätter i sin tur kommunstyrelse och de nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter. Fullmäktige bestämmer nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden samt beslutar i ärenden om mål, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor.

Fullmäktige sammanträder i Folkets hus i Heby minst sex (6) gånger per år. Sammanträdena är öppna för allmänheten och direktsänds via webbradio som nås via kommunens hemsida www.heby.se.

Revisorer

Kommunens revisorer utses av kommunfullmäktige och är sju till antalet. De tar i sin granskning hjälp av sakkunniga revisorer i den omfattning som behövs för att fullgöra granskningen enligt god revisionssed. Revisionens uppgift är att varje år granska både den kommunala verksamheten och som lekmannarevisorer även de kommunala bolagens verksamheter. Syftet är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. De granskar även om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen fungerar som kommunens regering. Styrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders verksamhet och de kommunala bolagen. Styrelsen följer frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning, bereder eller yttrar sig i ärenden till fullmäktige, tar hand om den ekonomiska förvaltningen samt verkställer fullmäktiges beslut. De ansvarar för att det finns en fungerande planerings- och uppföljningsprocess och samordnar arbetet mellan nämnderna. Kommunstyrelsen har en ledande och samordnande roll och har tolkningsföreträde om olika delar i organisationen inte är överens om tolkningar och tillämpningar. Kommunstyrelsen följer upp kommunens alla verksamheter likväl som den egna i enlighet med reglementet. Kommunstyrelsen består av 11 ledamöter. Under styrelsen finns förvaltning med anställda tjänstemän.

Nämnder

Kommunens politiska organisation är fastställd av kommunfullmäktige. I Heby kommun finns förutom kommunstyrelsen sex nämnder. För alla nämnder finns ett reglemente som anger vilket ansvarsområde varje nämnd har. Nämnderna ska följa de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och det ska ske inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige angivit. Nämnderna är ansvariga gentemot fullmäktige och ska regelbundet rapportera om sin verksamhet till fullmäktige. Nämnderna har också att se till att den interna kontrollen är tillräcklig. Nämnderna ansvarar även för finansiering av verksamheter som utförs i extern drift. Antal ledamöter bestäms av fullmäktige. Nämnderna har förvaltningar och anställda tjänstemän.

Kommunala bolag

Kommunen får efter beslut i fullmäktige lämna över vården av en kommunal angelägenhet till ett bolag. För helägda bolag ska fullmäktige fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten, utse samtliga styrelseledamöter och se till att fullmäktige får ta ställning i beslut av principiell art eller av större vikt. Kommun har valt att driva delar av sin verksamhet i bolagsform.

Hebyfastigheter AB och Hebygårdar AB, 100 procent (Hebyfastigheter är moderbolag och Hebygårdar helägt dotterbolag)

Sala Heby Energi AB, 12,5 procent

Kommunalförbund, gemensam nämnd och samordningsförbund

Samverkan mellan kommuner och regioner kan ske i flera former bland annat genom kommunalförbund, gemensam nämnd och samordningsförbund.

Kommunal förbund

Kommunalförbundet är en offentligrättslig juridisk person som har egen rättskapacitet och är fristående i förhållande till sina medlemskommuner. Organisatoriskt är de uppbyggda på i princip samma sätt som en kommun.

Heby kommun är medlem i kommunalförbundet Vafabmiljö som tar hand om sophanteringen i kommunen.

Gemensam nämnd

En kommun kan tillsammans med andra kommuner bilda så kallade gemensamma nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt särskilda författningar och för verksamheten i övrigt. En gemensam nämnd är, i motsats till kommunalförbund inte en egen juridisk person utan ingår i en av de samverkande kommunernas politiska organisation. Heby kommun ingår i följande gemensamma nämnder.

- Gemensam IT nämnd med Knivsta, Östhammars, Tierp och Älvkarleby kommun
- Uppsala läns överförmyndarnämnd

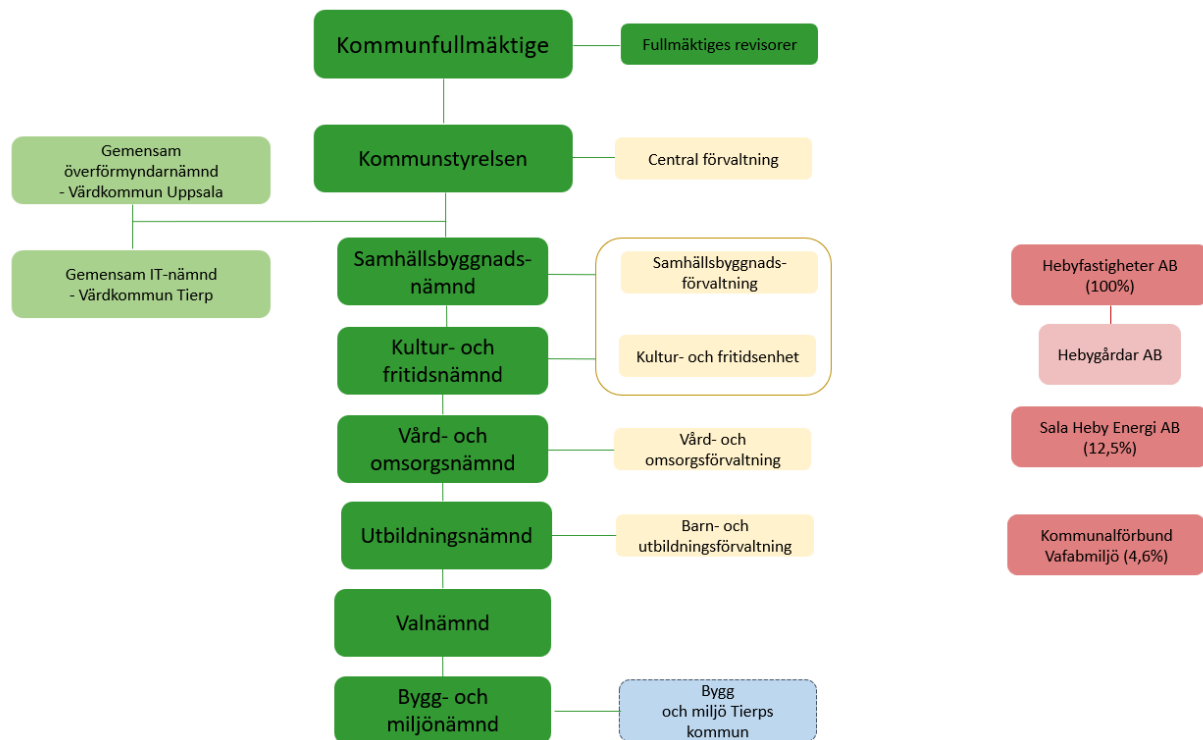
Samordningsförbund

Ett samordningsförbund är ett fristående organ för möjliggörande av samordnade rehabiliteringsinsatser både operativt och strukturellt.

Heby kommun är medlem i Samordningsförbundet Uppsala läns Samordningsförbund.

Kommunstyrelsen har ett personalutskott vars uppdrag bland annat är att hantera vissa ärenden inom ramen för kommunstyrelsens och nämndernas delegationsordning. Vård- och omsorgsnämnden har ett socialutskott vars uppdrag bland annat är att hantera vissa ärenden inom ramen för vård- och omsorgsnämndens delegationsordning.

Organisation- nämnder och förvaltningar

Kommunstyrelsen har ett personalutskott vars uppdrag bland annat är att hantera vissa ärenden inom ramen för kommunstyrelsens och nämndernas delegationsordning. Vård- och omsorgsnämnden har ett socialutskott vars uppdrag bland annat är att hantera vissa ärenden inom ramen för vård- och omsorgsnämndens delegationsordning.

Styrmodell och styrkedja

I Heby kommun tillämpas mål- och resultatstyrning. Mål- och resultatstyrning är politikens verktyg för att styra kommunen. Kommunens förtroendevalda ansvarar för att prioritera och formulera långsiktiga mål för nämnderna och kommunen som helhet. Kommunens förvaltningar/verksamheter arbetar sedan för att uppnå de politiska mål som kommunfullmäktige och nämnder fattat beslut om. Målen i Heby kommun ska ha ett tydligt fokus på nyttan som skapas för våra medborgare och på de som använder våra tjänster. Kommunens styrkedja ser ut på följande sätt:

Visionen

Visionen beskriver ett önskat framtida tillstånd och visar färdriktning och ambitionsnivå för hur vi vill att det framtida Heby Kommun ska se ut. Visionen ska engagera och vara en plattform för vårt strategiska arbete med att utveckla kommunen, inte bara för den kommunala organisationen utan även för näringsliv, organisationer, föreningar och andra samhällsföreträdare.

Inriktningsmål

Kommunfullmäktiges inriktningsmål är målbilder för ett önskat läge fullmäktige vill uppnå för kommunen i ett långsiktigt perspektiv. Inriktningarna ska peka ut vilka resultat man vill att styrelse och nämnder ska uppnå och vilken riktning man ska röra sig mot. Fullmäktige har utöver inriktningsmålen också finansiella mål som talar om hur kommunens medel ska förvaltas och vilka principer som gäller för god ekonomisk hushållning.[1] Inriktningsmålen utgör därmed kommunfullmäktiges ambitioner för de kommunala verksamheterna och vad man vill uppnå för kommunmedborgarna. De finansiella målen är ett sätt att säkerställa att det finns medel för att långsiktigt kunna uppnå inriktningsmålen. Detta är fullmäktiges sätt att matcha mål och medel på ett hållbart sätt. För att kunna utvärdera om utvecklingen rör sig i den riktning som inriktningsmålen pekar ut ska varje inriktningsmål årligen utvärderas med hjälp av ett antal fastställda mått med tillhörande målvärden som kommunfullmäktige årligen fastslår i beslut om Mål och budget för den kommande planperioden.

Inriktningsmålen ska ge en tydlig beskrivning om vad som ska uppnås, vara möjliga att följa upp på ett objektivt sätt och visa vilken ambitionsnivå Heby kommun eftersträvar i enlighet med principerna social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

Mått

Måtten i vår målstyrning talar om vilka parametrar vi använder oss av för att bedöma måluppfyllnad. Ett bra mått måste därmed ringa in om vi är på rätt väg mot målet, det vill säga om trenden går i rätt riktning. Ett mått för ett inriktningsmål konkretiserar därmed också vilka effekter fullmäktige eftersträvar att uppnå för ett mål och möjliggör en transparent redogörelse för resultat och därmed också den analys som följer vid uppföljning. Samtidigt så är ett mått en förenkling av det resultat man vill nå, en operationalisering av hur målet följs upp. Måtten som kopplas till ett inriktningsmål ska därmed vara väl avvägda och täcka de effekter man vill mäta.

Måtten ska kunna följas upp minst en gång per år. För varje mått anges ett långsiktigt målvärde för vad man vill uppnå för effekt på sikt. Långsiktiga målvärden visar ambitionsnivån och utifrån detta kan man följa om trenden rör sig i riktning mot målvärdet.

I kommunens mål- och budgetdokument anges till varje mått de senaste två årens utfall, målvärde för nästa år, samt ett långsiktigt målvärde som fastslås i början av mandatperioden, som ska uppnås inom en fyraårsperiod. I kommunens årsredovisning ska utfallen från de senaste mätningarna redovisas, så att en trend går att urskilja. Till detta tillkommer också värderingsprinciper för mål och mått som utgör grunden för bedömningen av måluppfyllelsen.

Arbetet mot målen

Förvaltningen utformar och arbetar med aktiviteter för att uppnå målen som är politiskt beslutade.

Analys och bedömning av måluppfyllelse

För att göra en transparent och samlad bedömning av måluppfyllelsen så fastställs ett antal värderingsprinciper för måluppfyllelsen.

Det finns 4 resultatsvar för att avgöra om utfallet för ett enskilt mått är uppnått eller inte.

- Måttet kan ej bedömas eftersom det saknas resultat.
- Målvärdet (långsiktigt målvärde) är ej uppfyllt eller en försämring har skett jämfört med tidigare resultat.
- Målvärdet (långsiktigt målvärde) för måttet är delvis uppfyllt genom en förbättring eller likvärdigt jämfört med tidigare resultatet.
- Målvärdet (långsiktigt målvärde) för måttet är uppfyllt.

Det finns 3 nivåer för bedömningen av ett mål (det vill säga helheten av resultaten för samtliga mått):

- Målet är ej uppfyllt: Mindre än 60 procent av målvärden (långsiktiga målvärden) är uppnådda och de sammantagna trenderna för måtten ger inte en tydlig bild av att målet kommer att kunna nås.
- Målet är delvis uppfyllt: 60 - 80 procent av målvärden (långsiktiga målvärden) för måtten är uppnådda eller delvis uppnådd/överskridna och trenden pekar på att majoriteten av långsiktiga

- målvärden kommer att uppnås/har uppnåtts inom den uttalade perioden.
- Målet är helt uppfyllt: Mer än 80 procent av målvärden (långsiktiga målvärden) är uppnådda eller delvis överskridna och trenden pekar på att långsiktiga målvärden kommer att uppnås/har uppnåtts.

Processen för framtagandet av inriktningsmålen 2025 – 2027

Inriktningsmålen får ett större utrymme i början av mandatperioden, då ett nytt fullmäktige har att formulera eller omformulera sina inriktningsmål, mått och långsiktiga målvärde för den nya mandatperioden. En mer genomgripande revidering förbereds således till den nya mandatperioden som följer på valet 2026.

Styrande dokument i kommunen

All styrning och ledning utgår från kommunens styrmodell och styrkedja. Kommunfullmäktige styr också med hjälp av olika styrdokument. Styrdokument är verktyg för att förverkliga de politiska målen och besluten.

Det finns i Heby kommun fyra olika grupper av styrande dokument, organiserande, aktiverande, normerande och regler för medborgaren. Heby kommuns reglemente anger vilken organisatorisk nivå som får fatta beslut om respektive styrande dokument.

Regler för budgetering och uppföljning

Långsiktigt hållbar ekonomi

Kommunen behöver ha en långsiktigt hållbar ekonomi för att klara inte bara sina åtaganden och ansvarsområden idag utan även för kommande generationer. Kommunen ansvarar för centrala samhällsfunktioner som är viktiga för kommunens medborgare. En viktig utgångspunkt är att alla generationer ska bära sina kostnader och de ska inte övervältras på nästa generation. Ansvaret för att säkerställa detta vilar ytterst på kommunens högsta politiska församling som är kommunfullmäktige.

Verksamheten behöver såväl på kort som på lång sikt planeras så att intäkterna överstiger kostnaderna för att en hållbar ekonomi ska uppnås. På så sätt skapas förutsättningar för den välfärd kommunen bidrar med. Utrymme behöver säkerställas för att utveckla kvalitet och innehåll i kommunens verksamhet som är i takt med tiden. Investeringar kräver extra omsorg då de per definition är långsiktiga och innebär effekter för kommande generationer.

En långsiktigt hållbar ekonomi innebär att det finns möjlighet och utrymme att stärka och utveckla såväl kvalitet som innehåll i den välfärd kommunen erbjuder. En hållbar ekonomi ska balanseras till hållbar tillväxt och social hållbarhet i kommunen.

Kommunfullmäktige har beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning som anger åtta principer som ska beaktas såväl i ett kortsiktigt som längre perspektiv.

En långsiktigt hållbar ekonomi ska utgå från en jämställd resursfördelning där kvinnor och män, flickor och pojkar har lika rättigheter och ges lika villkor och möjligheter att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling.

Företagen ska ges förutsättningar att starta och växa vilket på så sätt även bidrar till att kommunen som helhet stärks.

Övergripande principer

Med ett ansvar för verksamhet, ekonomi och medarbetare följer att ansvar och befogenheter ligger på den nivå där beslut fattas. Kommunens principer för resursfördelning innebär att kommunfullmäktige fastställer nettorammar för nämnderna. Denna ram är gränssättande för de medel nämnden förfogar över för aktuellt budgetår. Eventuella negativa avvikelser ska följas av analys, förslag till åtgärder och efterföljande beslut om åtgärder.

Nämnd beslutar om verksamhetsplan och budget inom sitt ansvarsområde som på motsvarande sätt är gränssättande för förvaltningen. Förvaltningschef ansvarar för att verksamheten planeras inom de ekonomiska ramar som nämnden beslutat. Förvaltningschefen har ett övergripande ansvar för att säkerställa en planering och uppföljning av verksamhet och ekonomi inom sitt ansvarsområde. På motsvarande sätt transporteras ansvar och befogenheter inom ramen för ekonomiskt ansvar i respektive organisation.

Avvikelser ska rapporteras uppåt i organisationen där förvaltningschef ansvarar för nödvändiga omprioriteringar inom samlad förvaltning i avstämning med ansvarig nämnd som formellt kan behöva besluta om omfördelning mellan verksamheter. Kan nämnd inte omfördela inom befintlig ram ska i första hand ytterligare åtgärder prövas och i andra hand ska det eskaleras till kommunstyrelse för beredning inför

kommunfullmäktige. Samma principer gäller för såväl drift- som investeringsbudget.

Kommunen medger normalt inte utökning av ram för drift eller investeringar under löpande budgetår.

Ekonomistyrregel

För att ekonomistyrningen i kommunen ska fungera krävs det att budgeten respekteras. Vid konflikt mellan mål och medel är budgeten överordnad. Det innebär att ambitionsnivåer i verksamheten eller i förhållande till uppställda mål eller målvärden kan behöva anpassas. Det kan även innebära att planerade införanden skjuts fram för att säkerställa att verksamheten håller sin budget.

Även i dessa frågor är det viktigt att ansvar och befogenheter innebär att man på samtliga nivåer uttömmar sina möjligheter att vidta åtgärder innan frågan eskaleras, det vill säga går vidare upp i organisationen.

Vid konflikt mellan mål och resurser ska följande iakttas,

- Varje budgetansvarig har ansvar för att rymma verksamhet inom beslutade ekonomiska ramar
- Avvikelse ska i första hand hanteras inom egen budget genom omfördelning eller genom att säkerställa att vissa kostnader kan hållas på lägre nivå än budgeterat
- Ambitionsnivåer i delar av verksamheten kan behöva anpassas eller skjutas fram för att kunna anpassa verksamheten till beslutade ramar
- Beslut ska rymmas inom den tilldelade budgeten. Vid eventuell risk för överskridande av budget ska förankring ske med överordnat ansvar. Budgetansvarig är alltid ansvarig intill dess att besked lämnats av överordnat ansvar.

Budgetuppföljning

Nämnd har det yttersta ansvaret för samlad verksamhet och ekonomi inom sina respektive uppdrags- och ansvarsområden. Nämnd ansvarar även för den förvaltningsorganisation och det ekonomiska ansvar som föreligger i organisationen.

Alla som har ett ekonomiskt ansvar i Heby kommun har ett ansvar för arbetet med planering, uppföljning och prognoser inom avgränsat ansvarsområde. I ansvaret ingår att känna till de regler, anvisningar och instruktioner som gäller för området. De kan vara gemensamma för hela kommunen eller utgå från lokala anvisningar och instruktioner från nämnd eller förvaltning. Alla medarbetare i Heby kommun har ett ansvar för att bidra till att kommunens medel används på ett effektivt sätt.

I Heby kommun ingår normalt att ett ekonomiskt ansvar eller budgetansvar vilar på chefer i organisationen. Som chef ska man ha ett helhetsansvar för sin avgränsade verksamhet, medarbetare och ekonomi. Tillräckligt beslutsmandat ska finnas för att kunna påverka såväl planering, uppföljning och prognoser för avgränsad verksamhet. Planeringshorisonten behöver vara såväl lång- som kortsiktig och återspeglas i den löpande uppföljning och analys som sker under året.

Samtliga budgetansvariga har ett ansvar för att fatta finansierade beslut. Det innebär att alla beslut ska rymmas inom den ekonomiska budget som ansvaret avser. Vid risk för negativa ekonomiska avvikelser i budget ska åtgärder vidtas. Detta sker genom upprättande av åtgärdsplaner där ett genomförande ska leda till ekonomisk balans. Som ett led i den löpande uppföljningen ingår ett ansvar att informera nästa led i uppföljningskedjan, normalt överordnad chef. Denne har på så sätt en möjlighet att ta ställning till och vid behov fatta beslut om att omfördela utrymme inom en samlad budget.

I den löpande uppföljningen som utgår från den beslutade planeringen för perioden ska budgetansvarig

1. Analysera resultatet i verksamhet och ekonomi
2. Hantera avvikelser genom prioriteringar och omprioriteringar
3. Upprätta prognos över verksamhet och ekonomi
4. Vid behov upprätta förslag till åtgärder för att kunna upprätthålla verksamheten inom ekonomisk ram. Där åtgärder leder till större verksamhetsmässiga konsekvenser ska förankring ske med närmaste chef. Här ingår även att bedöma ekonomiska effekter av åtgärder.

Koncernnyttan

Koncernnyttan ska beaktas i alla beslut i kommunens verksamheter. Med koncernnytta menas att inte bara se till den nytta det medför för nämnd och förvaltning utan vad det innebär för kommunen och de kommunala bolagen. Vid svårighet att bedöma koncernnyttan ska stöd sökas hos lokala eller centrala stödresurser. Målsättningen är att skapa största möjliga nytta i ett samlat perspektiv.

Koncernnyttan är viktig att beakta planeringsprocessen men även då det gäller de åtgärdsförslag som tas fram utifrån löpande uppföljning. När ett förslag till åtgärd tas fram ska en bedömning göras av hur det

påverkar andra delar av den kommunala organisationen. Utan beaktande av detta perspektiv är det inte ovanligt att åtgärder som genomförs i en viss del av organisationen leder till problem och/eller merkostnader i någon annan del av organisationen. Åtgärd som medför en negativ verksamhetsmässig eller ekonomisk konsekvens för annan del av organisationen ska som huvudregel inte genomföras. Då sådana effekter blir att likna vid ett flyttat ekonomiskt ansvar är det ytterst enbart kommunfullmäktige som kan besluta om omfördelning mellan nämnder.

Investeringar

Kommunfullmäktige fastställer i sitt budgetbeslut ramar för investeringsverksamheten. Det innebär att när beslut är fattat så kan verksamheten påbörja sitt investeringsprogram. Regelverket kräver dock att samtliga investeringar som överstiger 0,5 miljoner kronor ska föregås av ett beslut om igångsättning av ansvarig nämnd. Kommunstyrelsen hanterar beslut om investeringar som sker i de kommunala bolagen enligt särskild riktlinje. Huvuddelen av kommunens investeringar utgår från en rambudget för maskiner och inventarier och dessa avslutas varje år och ny budget upprättas för efterföljande budgetår. För kommunens samhällsbyggnadsnämnd och för de kommunala bolagen finns exempel på fleråriga investeringsprojekt. För dessa kan medel behöva föras över till nästa år vilket för nämnderna beslutats av kommunfullmäktige vid fastställande av årsredovisning. Bolagets investeringar och omfördelning av medel över tid hanteras av bolagets styrelse så länge det inte är avvikelser i den totala investeringsbudgeten.

Kommunen har sedan en tid etablerat en lokalförsörjningsprocess som ska säkerställa kvalitet i verksamhetsmässiga och ekonomiska underlag till stöd för området. Beslutsfattare ska i processen ges möjlighet att värdera och vid behov omvärdera aktuella projekt. Det senare genom att använda flera beslutssteg före igångsättning av större investeringsprojekt gällande lokaler. Det första steget innebär ett beslut om accept av preliminärt investeringsavtal som omfattar initial projektering och förkalkyler för aktuella projekt. Upprättade förkalkyler ger en preliminär investerings- och hyreskostnad. Avslutas ett projekt i denna fas uppstår projekteringskostnader som beställande nämnd i så fall ansvarar för. Det andra steget innebär beslut om accept av ett slutligt investeringsavtal som omfattar upphandling och entreprenad för ny-, om- eller tillbyggnad och projektet inleds. Större projekt som påverkar kommunkoncernens finansiering föregås av ett igångsättningsstillstånd beslutat av kommunfullmäktige. Alla projekt föregås av en behovsanalys som beslutas av nämnd och utgör ett första steg före det att ett preliminärt investeringsavtal upprättas. Nämnd kan naturligtvis redan i fasen behovsanalys besluta om att inte gå vidare vilket även gäller på nivån förvaltningschef som har det yttersta ansvaret inom berörd förvaltning.

Kommunfullmäktige har vid sitt sammanträde i juni 2024 antagit kommunens lokalförsörjningsplan. Plandokumentet är ett styrdokument som ska säkerställa en långsiktighet i de behovsbedömningar som görs inom lokalområdet.

Förutsättningar inför planperioden 2027–2029

Befolkningsutveckling

Kommunen har inför mål och budget 2027, plan 2028 - 2029, tagit fram en ny befolkningsprognos som omfattar perioden 2025 till 2040. Prognosen utgår från den faktiska befolkningsciffran per 31 december 2025. Under 2025 minskade befolkningen i kommunen med 70 invånare. Den nya prognosen har ytterligare anpassats till en svagare ökningstakt än tidigare prognoser. Prognosen ger kommunen förutsättningar att bedöma hur förändringen ser ut i olika åldersintervall, per kön och geografisk fördelning på tätort och glesbygd. Förutom bostadsbyggande som väger tungt görs antaganden om in- och utflyttning, födelsetal och avlidna.

Den aktuella prognosen innebär en befolkningsökning till 15 194 invånare år 2040. Det är en minskning med 1 008 invånare i jämförelse med den prognos som upprättades i mål och budget för perioden 2026 - 2028. Den nya prognosen innebär en svag utveckling under de inledande åren vilket främst förklaras av ett lägre flyttnetto och ett minskat bostadsbyggande. Under hela prognosperioden beräknas den genomsnittliga ökningen uppgå till 61 invånare per år. Den tidigare prognosen beräknades ha en genomsnittlig ökningstakt med 116 invånare.

Under budget och planperioden prognostiseras följande förändringar för olika åldersintervall av vikt för planeringen.

Förändring/antal per år	2027	2028	2029
Förskola	-24	9	-2
Förskoleklass	11	-31	15
Grundskola	-15	-8	-31
Gymnasium	10	10	2
Ålder 19 - 64	-35	17	44
Ålder 65 - 79	24	2	12
Ålder 80 - 89	40	45	52
Ålder 90 -	15	7	3

För budget och planperioden noteras för det pedagogiska området en minskning av antalet barn i den målgrupp som efterfrågar förskola. För grundskolan noteras en minskning som ökar under det sista planåret i perioden. Gymnasieverksamheten noterar ett relativt stabilt läge för budget och planperioden. Yrkesverksamma i åldern 19 - 64 år fluktuerar i prognosen över befolkningsförändring. Antalet äldre i åldern 80 - 89 år beräknas öka relativt konstant under budget och planår. Äldre från 90 år ökar under budgetåret och för att därefter ha en minskad ökningstakt under planperioden.

Antal invånare 31/12	År 2026	År 2027	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031
0 år	114	113	113	115	117	119
1-5 år	670	646	655	653	657	666
6 år	150	161	130	145	144	141
6-12 år	1 150	1 137	1 103	1 091	1 076	1 059
7-15 år	1 521	1 506	1 498	1 467	1 450	1 439
16-18 år	498	508	518	520	532	530
19-64 år	7 518	7 483	7 500	7 544	7 632	7 733
65-79 år	2 655	2 679	2 681	2 693	2 688	2 715
80-89 år	950	990	1 035	1 087	1 132	1 137
90 -	182	197	204	207	209	226
Totalt	14 258	14 283	14 334	14 431	14 561	14 684

Antal invånare 31/12	År 2026	År 2027	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031
Årlig förändring:	-8	26	51	97	130	123

Kommunen har som framgår en prognos som innebär en svag befolkningstillväxt under åren 2026 till 2028. Därefter prognostiseras en högre ökningstakt för åren 2030 och 2031 baserat på de byggprognoser som ingått som underlag till befolkningsprognosen. Därefter är den årliga ökningstakten cirka 50 till 60 invånare per år.

I tabellen på föregående sida så återspeglas denna prognostiserade utveckling främst i åldersintervallet 19 till 64 år där en högre ökningstakt förväntas för åren 2030 till 2031. Det bygger i huvudsak på att kommunen då når ett positivt flyttnetto. Det vill säga att fler flyttar in till kommunen än de som flyttar ut. Det finns med stöd i nuvarande situation från 2025 en risk då det just nu föreligger ett negativt flyttnetto. Tendensen med ett negativt födelsenetto kvarstår givet att det är färre som föds än avlider.

Budgetförutsättningar

Av föreliggande budgetdokument framgår de prioriteringar styret gjort för budget- och planperioden 2026 till 2028. I budget och plan för perioden 2026 till 2028

Prognos 2026

Kommunens prognostiserade årsresultat uppgår till minus 8,6 miljoner kronor för 2026 utifrån den prognos som upprättats i kvartalsrapporten 2026. Genomförd analys i kvartalsbokslutet visar att det fortsatt är god kostnadskontroll och budgetdisciplin i nämndernas driftbudgetar. Undantaget är bygg- och miljönämnden som har en större negativ avvikelse redan efter årets första tre månader och prognostiserar med en årsavvikelse på 3,1 miljoner kronor. Även vård- och omsorgsnämnden lämnar en prognos med väsentlig budgetavvikelse för år 2026. Finansieringen prognostiseras väsentligt sämre än budget vilket med en svag ingångsbudget innebär stora utmaningar. Mot bakgrund av det svagt budgeterade resultatet för år 2026 är det av största vikt att budgetar respekteras samt att åtgärder vidtas vid ekonomisk obalans.

Kommunal skattesats

Den kommunala skattesatsen föreslås vara oförändrad med 22,50 kronor per skattekrona. Som en referenspunkt innebär en justering av skattesatsen med 10 öre cirka 3,5 miljoner kronor.

Politiska prioriteringar

Kommunens satsningar för en hållbar tillväxt i kommunkoncernen uppgår till 538,4 miljoner kronor för budget och planperiod 2027 till 2029. I dessa prioriteringar ingår viktiga satsningar på infrastruktur för samhällsutveckling vilket sker inom samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde. Det inrymmer bland annat satsningar på gator, annan teknisk verksamhet och på Va-anläggningar. Inom de kommunala bolagen så kommer ett nytt vårdboende att färdigställas preliminärt till andra halvåret 2028. Bolaget genomför även investeringar i bostäder gällande Rävsjöbacken och Tegelmästaren under budget- och planperioden. Utredning pågår gällande användande av Tegelbacken vilket sedan förväntas arbetas in i kommande budget så snart nödvändiga beslut har fattats.

I den samlade driftbudgeten 2027 tillför styret 4,8 miljoner kronor utöver de 35,3 miljoner som tillförs genom uppräknings för pris- och löneökningar och demografisk justering för volym 4,7 miljoner kronor. Totalt är det en tillförd ram med 39,9 miljoner kronor vilket motsvarar 3,9 procent. Efter justering för effektiviseringskrav och viss teknisk justering uppgår ramförstärkningen till 26,2 miljoner kronor vilket motsvarar 2,3 procent.

Sociala investeringar

De sociala investeringarna är främst inriktade på förebyggande insatser för barn, ungdomar och unga vuxna. Målsättningen är att insatserna ska bidra till att undvika ett utanförskap och i stället bidra till att ge förutsättningar för genomförd skolgång och en etablering på arbetsmarknaden. I budget 2026 kom en del av medlen att läggas ut i förvaltning hos vård- och omsorgsnämnd och kultur- och fritidsnämnd. Det innebär att det från och med 2026 och även under budget- och planperioden finns 1,5 miljoner kronor avsatt till sociala investeringar. Sociala investeringar ska när det är lämpligt återställas till ursprunglig nivå, detta kan ske stegvis eller vid ett tillfälle under planperioden eller senare.

Utvecklingsinsatser

I ramarna finns 3,0 miljoner kronor avsatta per år 2026 till 2028 för utvecklingsinsatser, de är främst till för att digitalisera den kommunala verksamheten samt för att utveckla samarbetet med övriga kommuner i region Uppsala. Kommunen deltar i SKRs handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering. Några viktiga områden har preciserats där kommunen deltar och arbetet ska kunna leda till framdrift i utveckling inom avgränsade områden.

Lokala lönesatser

Ett utrymme för lönesatser ska återinföras. Kommunstyrelsen föreslås få i uppdrag att ta fram och besluta om tillvägagångssätt för detta. Utrymmet ska i första hand frigöras inom befintlig ekonomisk ram.

Vård- och omsorgsverksamhet

Vård- och omsorgsnämnden tillförs 2 miljoner kronor 2027 för prioriteringar inom nämndens ansvarsområde. Det är av största vikt att kostnaderna inom kommunens individ- och familjeomsorg minskar under planperioden. Effekthemtagning inom påverkbara områden behöver ske under perioden med start under år 2027. Vård- och omsorgsnämnden har en process för att identifiera och genomföra förändringar med detta som mål. Budgeten för vård- och omsorgsnämnden reduceras med 2, 3 respektive 5 miljoner kronor under budget och planperioden som ett krav på effekthemtagning inom samlad verksamhet.

Medel för ett nytt vårdboende motsvarande en helårseffekt om drygt 30,9 miljoner kronor tillförs med start 2028. För planår 2028 har en halvårseffekt tagits med i driftbudgeten för vård- och omsorgsnämnden vilket och anpassas till helårseffekt år 2029. Beräkningen omfattar 30 boendeplatser av de totalt 40 platser som etableras i nytt vårdboende. Det kommer framgent att krävas ytterligare budgetbeslut när de kvarvarande 10 platserna startas. Beräkningen kommer att behöva kvalitetssäkras och eventuellt uppdateras i takt med att projektet fortskrider.

Nämnd beslutar om budget och verksamhetsplan och hur de tillförda medlen ska fördelas.

Utbildningsverksamhet

Utbildningsnämnden ges utrymme att använda den tidigare gjorda kompensationen om cirka 1 miljon kronor för hyra genom anpassningar vid Heby skola för att prioriteras medel för undervisning.

Effektiviseringskravet för gymnasieskolan är fortsatt borttaget vilket ger nämnden ett utrymme motsvarande cirka 1 miljon kronor att disponera inom sin ram.

På motsvarande sätt som för vård- och omsorgsnämnden är det utbildningsnämnden som bestämmer prioriteringar och hur medel ska fördelas på verksamheter inom beslutad ram.

Gemensam support och driftorganisation

Kommunen har all IT-verksamhet organiserad via den gemensamma organisationen under IT-nämnden. En översyn pågår av samverkansavtalet och ekonomimodellen. Det går i nuläget inte att överblicka effekten varför nuvarande ekonomiska förutsättningar ingår i budgeten för kommande period. Det är baserat på preliminära underlag känt att förvaltningen föreslår IT-nämnden satsningar på bland annat stärkt IT-säkerhet.

Bygg- och miljöverksamhet

Det nya samarbetet med Tierps kommun går in på sitt andra år under kommande budget- och planperiod. Det kommer att vara viktigt att följa utvecklingen i det nya avtalet i syfte att säkerställa verksamhet och ekonomi. Parterna är överens om att det ska bidra till en ökad effektivitet för båda samverkande kommuner. Trots den osäkerhet som föreligger i det utfall och den prognos som nämnden presenterar i sin kvartalsrapport ligger ursprunglig budget för nämnden kvar. Den bedöms därmed innehålla en viss osäkerhet där kostnaderna kan komma att bli högre än budget om nämnden inte kan säkerställa åtgärder för budget i balans. Nämnden tillförs 0,4 miljoner kronor för den overheadkostnad som beräknas i det nya avtalet.

Kultur- och fritidsnämnd

Nämnden får en ramjustering utifrån kommunens generella resursfördelningsmodell. Därutöver tillför styret 0,7 miljoner kronor för att kunna fortsätta drift av kulturskolan i nuvarande form då det tillfälliga statsbidraget upphör.

Samhällsbyggnad

Nämnden får en ramjustering utifrån kommunens generella resursfördelningsmodell. Den gemensamma kostverksamheten får en ramjustering med 1 miljon kronor som ett riktat effektiviseringskrav. För planår 2028 tillförs 1,2 miljoner kronor för tillkommande kostnader för hyra och personal gällande nya Tallgården.

Skatteutveckling

Som underlag för att räkna fram skatter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning har prognosen från Sveriges kommuner och regioner, SKR, per den 29 april 2026 använts. Vid beräkning av skatteunderlaget antas att befolkningen ökar i enlighet med kommunens befolkningsprognos. En förändring med 10 personer motsvarar drygt 0,8 miljoner kronor. I förhållande till tidigare antaganden har en mer försiktig bedömning gjorts för budget- och planperioden. Fortsätter den negativa utvecklingen gällande befolkningsutvecklingen finns risker för försämrade finansiering främst i slutet av budget- och planperioden.

Skatteunderlaget har för den kommande budget och planperioden, med undantag av år 2027, en något lägre ökningstakt än enligt tidigare prognoser.

Utveckling i skatteprognoser (prognos per 28 april 2026)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Skatter	729,7	757,7	778,2	815,4	846,6	877,7	919,1	956,1
Generella statsbidrag	355,3	357,5	371,4	390,0	399,5	418,4	431,3	444,1
Summa skatter och generella statsbidrag	1 085,0	1 115,1	1 149,6	1 205,5	1 246,1	1 296,1	1 350,4	1 400,3
- utveckling i miljoner kronor		30,1	34,5	55,9	40,6	50,0	54,3	49,9
- utveckling i procent		2,8 %	3,1 %	4,9 %	3,4 %	4,0 %	4,2 %	3,7 %

Ramtilldelning

Vid beräkning av nämndernas ramar har den budgeterade kostnadsnivån för 2026 använts som utgångspunkt. Det är känt att det är budgetbalans i årsutfallet för år 2025. Den första prognosen för år 2026 indikerar främst ekonomisk obalans för bygg- och miljönämnden och vård- och omsorgsnämnden. Krav på åtgärder finns i nämndernas uppdrag för år 2026. Nämnder behöver inleda ett verksamhetsplanarbete för kommande budget och planperiod och i förekommande fall hanteras underliggande obalanser i budget via beslutade politiska prioriteringar. Nämnd har ansvaret för att rymma verksamhet, uppdrag och aktiviteter i beslutade nettorammar. Vid konflikt mellan mål och medel gäller beslutade ekonomiska ramar.

Pris och löneökningskompensation

Samtliga verksamheter har fått pris- och löneökningskompensation som utgår från prisindex för kommunal verksamhet, PKV, för 2027 3,1 procent, 2028, 3,2 procent och 2029 3,2 procent. Kommunen använder PKV exklusive effekt av personalomkostnadspålägg (PO-pålägg) för budget- och planperioden. Den interna PO-beräkningen hanteras genom fastställande av nivå för PO-beräkning som förutom lagstadgade arbetsgivaravgifter och avtalsenliga försäkringar även ska täcka kollektivavtalad pension. Kommunens externa kostnader för dessa poster hanteras via finansförvaltningen.

PO-pålägg

Kommunen tillämpar ett generellt PO-pålägg motsvarande 40,24 procent. Det motsvarar samma nivå som för år 2026. Löpande uppföljning under 2026 stödjer en analys av balans mellan intern post och externa kostnader. Beslut har fattats om differentiering av arbetsgivaravgifterna för personer i åldern 19 till 23 år från och med 1 april 2026. Omfattning och effekt av detta behöver analyseras löpande under år 2026 och inför kommande budget- och planperiod. Det ska inte ha någon budgetmässig effekt men kan utgöra en förklaring till avvikelse mellan budget och utfall. I den löpande redovisningen sker en differentiering för arbetstagare födda till och med 1959. Arbetsgivaravgifterna för äldre medarbetare uppgår till 15,81 procent då det är en väsentligt lägre kostnad för samtliga kostnadsposter, det vill säga lagstadgade arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och kollektivavtalad pension.

Volymkompensation/extra volymkompensation

Volymkompensationen för åren 2027 - 2029 är för pedagogisk verksamhet och vård och omsorg beräknad utifrån ålder med stöd i den befolkningsprognos som kommunen tagit fram våren 2026. Övriga verksamheter får en generell volymkompensation motsvarande den totala befolkningsförändringen.

Pensionskostnader

Kommunen tillämpar sedan år 2024 de redovisningsmässiga kraven på kommunala pensionsstiftelser enligt RKR R20. Budgeten för de äldre pensionsåtagandena intjänade före 1998 och de kostnader som följer av utbetalning av dessa pensioner redovisas hos finansförvaltningen. Den förändrade redovisningsprincipen innebär att den gottgörelse som tas ut för tryggade årsklasser minskar den årliga kostnaden för utbetalningar. För perioden 2027 till 2029 beräknas denna kostnad uppgå till cirka 13 miljoner kronor brutto och drygt 6 miljoner kronor netto. I de fall kommunen beslutar om att utöka åtaganden med fler åldersgrupper kommer det att uppstå en kostnad.

Internränta

Internräntan följer SKR:s rekommendationer och fastställs till 2,75 procent för 2027, vilket är samma nivå som 2026. Den föreslagna internräntan bygger på ett antagande av kommunsektorns egna upplåningskostnader. Upplåningskostnaderna finns i kommunkoncernen där kommunfullmäktige under hösten 2025 beslutat om borgensramar för bolagen.

Effektiviseringskrav

Alla verksamheter förutsätts bedriva verksamheterna på ett kostnadseffektivt sätt. Jämförelser ska göras med jämförbara kommuner och åtgärder ska vidtas då väsentliga skillnader i kostnadsbild föreligger. För budget- och planperioden uppgår det generella effektiviseringskravet till 1,0 procent. Inom utbildningsnämndens ansvarsområde har gymnasieutbildningen undantagits från effektiviseringskravet.

Koncernbolagen

Hebyfastigheter AB ska stödja verksamheten med att äga och förvalta kommunens förvaltnings- och verksamhetsfastigheter på ett kostnadseffektivt och kvalitetsmedvetet sätt. Bolaget ska generera en vinst för att klara en långsiktig och ändamålsenlig förvaltning av kommunens förvaltnings- och verksamhetsfastigheter.

Hebygårdar AB skall årligen generera en direktavkastning på minst fem procent på bokfört värde. Direktavkastningen speglar driftnettot, hyresintäkter minus driftkostnader, i förhållande till fastigheternas värde. Kravet på direktavkastning i bolaget kommer att påverkas av byggandet av ett nytt vårdboende och under en period ge en lägre direktavkastning.

Borgensavgiften för de kommunala bolagen fastställs till 0,35 procent och beräknas på under året genomsnittligt lånebelopp.

Soliditeten ska långsiktigt uppgå till minst 25 procent för Hebyfastigheter AB och till minst 20 procent för Hebygårdar AB. Soliditeten i Hebygårdar AB kommer vid uppförandet av nytt vårdboende att vara lägre än den angivna nivån.

Uppförandet av ett nytt vårdboende i norra kommundelen kan komma att kräva viss tillfällig anpassning av exempelvis direktavkastning och soliditet under perioden 2028 och några år framåt. Det gäller Hebygårdar AB men påverkar samtidigt koncernen Hebyfastigheter AB.

Kommunfullmäktige har beslutat om en lokalförsörjningsplan i juni 2024 vilket utgör ett viktigt styrdokument för den samlade kommunkoncernens fastigheter. Ett utvecklingsområde som är identifierat i planen är att stärka underlag för att kunna bedöma underhållsbehov i kommunens verksamhets- och förvaltningsfastigheter. Arbetet med att stärka den samlade lokalförsörjningsprocessen och investeringsverksamheten fortgår och sker i nära samverkan mellan kommunen och de kommunala bolagen. Reviderad lokalförsörjningsplan omfattar perioden 2026 till 2035 vilken presenterades för kommunstyrelsen i maj 2026. Framtagandet av den reviderade planen har skett samordnat till planeringsprocessen.

Borgensavgift övriga

Vad gäller borgensavgifter för övriga avgörs avgiften med stöd i en samlad bedömning som utgår från marknadsräntor, kapitalbindning och kreditvärdighet hos bolaget/motparten. För närvarande är borgensavgift aktuella även för Sala Heby Energi AB och för kommunalförbundet VafabMiljö. Borgensavgiften för Sala Heby Energi fastställs till samma nivå som den Sala kommun beslutar. Borgensavgiften för VafabMiljö fastställs i samverkan med ingående kommuner.

Balanskravsresultat

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska uppgifter om årets resultat efter balanskravsjusteringar och

balanskravsresultatet redovisas i förvaltningsberättelsen. Vidare framgår att vid beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens balanskrav, ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten. Ett negativt balanskrav ska enligt kommunallagen regleras inom tre år. Kommunens balanskravsresultat är positivt under samtliga år för budget- och planperioden.

Kommunfullmäktige har i sitt beslut om riktlinje för god ekonomisk hushållning och resultatreserv beslutat om möjligheter till beslut om avsättning till resultatreserv. Den tidigare resultatutjämningsreserven är sedan år 2024 inte möjlig att göra nya avsättningar till. Den tidigare gjorda avsättningen i resultatutjämningsreserven kvarstår som längst fram till år 2033. Fram till den tidpunkten kan kommunfullmäktige besluta om användande av reserven alternativt att avsluta densamma mot eget kapital. Sker inget sådant beslut före 2033 avslutas den automatiskt. Trots lågkonjunktur har kommunen ännu inte behövt använda reserven vilket i stället har skett genom anpassade resultatkrav. Beslut om införande av resultatutjämningsreserv, RUR, fattades i november 2013. Den 22 november 2022 tog Kommunfullmäktige i sin hantering av årsredovisning för år 2022 beslutet att avsätta 28,9 miljoner kronor till resultatutjämningsreserven. Hittills har kommunen inte behövt använda resultatutjämningsreserven för att överbygga konjunkturmässig fluktuation.

För att kunna göra avsättning till resultatreserven (RER) krävs ett resultat som överstiger en procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, efter balanskravsjusteringar. Som referenspunkt hade det för år 2025 inneburit att avsättning hade kunnat göras först för del av resultatet som överstiger 11,2 miljoner kronor. Då balanskravsresultatet var 5,4 miljoner kronor var det inte möjligt att avsätta medel.

Tabell: Balanskravsutredning för budget och planperioden med prognos 2026 från kvartalsbokslut per 31 mars

Balanskravsresultat Miljoner kronor	Bokslut 2025	Budget 2026	Prognos 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Årets resultat enligt resultaträkningen	7,2	1,2	-8,6	18,6	6,2	11,5
- Samtliga realisationsvinster	-1,9		-	-	-	-
- Orealiserade vinster i värdepapper	0,2					
Årets balanskravsresultat efter balanskravsutredningen	5,4	1,2	-8,6	18,6	6,2	11,5
- Reservering av medel till resultatreserv	-	-	-	-	-	-
+ Användning av medel från resultatreserv	-	-	-	-	-	-
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-	-	-	-
+ Synnerliga skäl att inte återställa	-	-	-	-	-	-
Balanskravsresultat	5,4	1,2	-8,6	18,6	6,2	11,5

Not: exklusive resultatreserv

Med de förutsättningar kring prioriteringar och politiska satsningar som föreligger för budget- och planperiod framgår att kommunen når balanskravsresultat som uppfyller lagstiftarens krav för hela budget- och planperioden 2027 till 2029. Lyckas kommunen inte hantera det prognostiserade negativa resultatet för år 2026 kan det påverka kommande budget- och planperiod. Planåren 2028 och 2029 kommer att medföra relativt svaga resultat vilket främst förklaras av att det nya vårdboendet etableras med halvårseffekt 2028 och helårseffekt 2029. Beslut om den aktuella investeringen fattades av kommunfullmäktige genom beslut om igångsättningstillstånd den 18 juni 2025, Kf§ 52. Baserat på underliggande kalkyler tillkommer en kostnad i verksamheten inom vård- och omsorgsnämnden med totalt 16,8 miljoner kronor år 2028 som sedan uppgår till 30,9 miljoner kronor som helårseffekt. Inklusive samhällsbyggnadsnämnden 2,5 miljoner kronor och reservkraft under kommunstyrelsen med 0,2 miljoner kronor uppgår tillkommande kostnad totalt till 33,6 miljoner kronor för helår 2029. Beroende av vilken lösning som beslutas kring reservkraft kan kostnaden hos kommunstyrelsen komma att förändras.

Med nu känd information kring projektet nytt vårdboende framgår effekterna i de samlade budgetunderlaget för drift- och investeringsbudget, resultat-, balans- och kassaflödesbudget. För år 2028 har en halvårseffekt beaktats för driftbudget och resultatbudget. I driftbudget 2028 har vård- och omsorgsnämnden tillförts motsvarande 15,5 miljoner kronor, samhällsbyggnadsnämnden 1,2 miljoner kronor och kommunstyrelsen 0,2 miljoner kronor.

Resultatet har påverkats genom tillkommande 16,9 miljoner kronor för verksamhetens kostnader. Därutöver har effekterna genom finansiell leasing beaktats och hanterats via finansförvaltning och finansnetto. I investeringsbudgeten bedöms investeringen pågå under perioden 2026 till 2028 med tyngdpunkt år 2027. Balansbudgeten påverkas genom att aktivering förväntas ske i mitten av 2028 och då beräknas de effekter som uppstår i kommunens balansräkning. Kassaflödesbudgeten visar att den överlikvid kommunen har hållit under de närmast föregående åren successivt kommer att övergå i en mer ansträngd situation vad gäller likviditeten. Under senare delen av planperioden kommer det inte vara möjligt att leva upp till finansreglementets krav på en överlikvid motsvarande två månaders nettoutbetalningar.

Kommunens prioriterade utvecklingsområden

Inriktningar för alla nämnder och bolag

Agenda 2030 utgör ett paraply för kommunens samlade hållbarhetsarbete. Den ska sedan flera år fungera som en integrerad del i kommunens samlade styrmodell, i våra styrdokument och i vårt ordinarie arbete.

Heby kommuns vision

En växande landsbygdskommun med närhet, trygghet och livskvalitet.

Heby kommuns inriktningsmål 2025-2027

Heby kommun strävar efter att uppnå visionen *Heby kommun – en växande landsbygdskommun med närhet, trygghet och livskvalitet*.

För att uppnå detta kommer vi särskilt fokusera på det här de kommande åren:

Heby kommun ska

- Växa hållbart tillsammans med näringsliv och civilsamhälle
- Värna klimatet och vattnet
- Stärka barns och ungdomars möjlighet till måloppfyllelse i skolan
- Ge äldre möjligheter till ett värdigt liv
- Vara en attraktiv arbetsgivare där verksamheten har rätt kompetens
- Vara en trygg och säker kommun
- Verka för en god folkhälsa

Kommunfullmäktiges inriktningsmål är målbilder för ett önskat läge fullmäktige vill uppnå för kommunen i ett långsiktigt perspektiv. Inriktningarna ska peka ut vilka resultat man vill att styrelse och nämnder ska uppnå och vilken riktning man ska röra sig mot. De finansiella målen är ett sätt att säkerställa att det finns medel för att långsiktigt kunna uppnå inriktningsmålen. Detta är fullmäktiges sätt att matcha mål och medel på ett hållbart sätt. För att kunna utvärdera om utvecklingen rör sig i den riktning som inriktningsmålen pekar ut ska varje inriktningsmål årligen utvärderas med hjälp av ett antal fastställda mått med tillhörande målvärden. Inriktningsmålen ska ge en tydlig beskrivning om vad som ska uppnås, vara möjliga att följa upp på ett objektivt sätt och visa vilken ambitionsnivå Heby kommun eftersträvar i enlighet med principerna social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.

Samtliga inriktningsmål förutsätter ett samarbete mellan kommunens nämnder, och ofta mellan kommunen och andra aktörer, för att framgång ska nås. Andra aktörer kan vara civilsamhället, näringslivet, kommuner och regionen eller statliga myndigheter.

Erfarenhet ur målstyrningen från 2025 som presenterats i årsredovisning 2025 visar att kommunen har utmaningar vad gäller inriktningsmålet "Verka för en god folkhälsa". Trots den positiva förflyttningen gällande inriktningsmålet barn och unga kvarstår utmaningar som gör att målet fortsatt är prioriterat i planeringsprocessen för perioden 2027 till 2029. Generellt visar dock uppföljningen för 2025 på en positiv förflyttning där det gäller att bevara, utveckla och stärka olika aktiviteter för att stärka träffbilden mot inriktningsmålen. En översyn av den samlade målstyrningsmodellen ska genomföras i anslutning till ny mandatperiod. Av detta skäl sträcker sig måtten enbart till och med år 2027 i tabellerna.

Inriktningsmål	Antal mått	Uppfyllda målvärden	Delvis uppfyllda målvärden	Ej uppfyllda målvärden	Total bedömning
VÄXA HÅLLBART TILLSAMMANS MED NÄRINGSLIV OCH CIVILSAMHÄLLE	12	6	3	3	Delvis uppnått
VÄRNA KLIMATET OCH VATTNET	8	5	1	2	Delvis uppnått
STÄRKA BARN OCH UNGDOMARS MÖJLIGHET TILL MÅLUPPFYLLELSE I SKOLAN	11	9	1	1	Uppnått
GE ÄLDRE MÖJLIGHETER TILL ETT VÄRDIGT LIV	5	5			Uppnått
VARA EN ATTRAKTIV ARBETSGIVARE DÄR VERKSAMHETEN HAR RÄTT KOMPETENS	7	5	1	1	Uppnått
VARA EN TRYGG OCH SÄKER KOMMUN	9	8		1	Uppnått
VERKA FÖR EN GOD FOLKHÄLSA	10	4		6	Ej uppnått
Summa:	62	42	6	14	
Andel, procent		67,7%	9,7%	22,6%	

Som framgår ur årsredovisning 2025 finns utmaningar även inom andra inriktningsmål men där noteras i den fördjupade analysen att en positiv förflyttning pågår eller bedöms vara nåbar. Även om det skett en förbättring i uppföljningen av måtten för barn och unga bedöms det kvarstå stora utmaningar för att långsiktigt kunna stabilisera detta inriktningsmål.

Inriktningsmål: Heby kommun ska växa hållbart tillsammans med näringsliv och civilsamhälle

Detta inriktningsmål lägger fokus på att möjliggöra för Heby kommun att växa på ett smart och hållbart sätt samt skapa goda förutsättningar för utbildning, jobb och sysselsättning, företagande, bostadsbyggande och fritid i hela kommunen. Kommunens resurser ska användas på ett effektivt sätt och verksamheterna arbetar tillsammans strategiskt och i samarbete/dialog med näringslivet och civilsamhället för att bygga morgondagens hållbara och attraktiva samhällen. (Alla nämnder)

Unga och unga vuxna ska vara rustade för att bli självförsörjande samt kunna verka som samhällsmedborgare, och i så hög grad som möjligt vara sysselsatta på arbetsmarknad eller i utbildning. (Kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, utbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden).

Mått	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Målvärde 2025	Resultat 2025	Målvärde 2027
NKI för näringsliv	83	73	73 (2023)	Öka	76 (2024)	80
Skolans kontakt med det lokala näringslivet	2,4	2,6	2,6 (2023)	3	2,9 (2024)	3,5
Antal praktikplatser hos företag och i kommunen	IU	34	46	Öka	93	
Antal invånare	14 421	14 343	14 345	Öka	14 275	
Finns det lediga tomter för bostäder i alla tätorter? (J/N)	IU	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Finns det ledig mark för verksamheter i alla tätorter? (J/N)	IU	Nej	Ja	Ja	Ja	
Antal bygglov (nya bostäder) under året	IU	11	13	11	15	Öka
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd	81 %	79 %	88 %	Öka	86,90 %	Öka
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel av biståndsmottagare	44,9 %	40 %	43,2 %	Minska	43,3 %	
Andelen av samtliga inskrivna hos AF, 18 - 24 år minska	11,9 %	12,1 %	12,1 %	Minska	12,3 %	Minska
Andelen unga mellan 16-20 år som gjort progression mot studier, arbete och självförsörjning inom KAA, procent	IU	40 %	37 %	Öka	36 %	
Antalet föreningar som svarar "Alltid" eller "ofta" på frågan Får ni som förening hjälp och svar på era frågor när ni kontaktar kommunen?		51,3 %	51,6 %	Öka	70 %	Öka

Inriktningsmål: Heby kommun ska värna klimatet och vattnet

Detta inriktningsmål lägger fokus på att genom aktivt arbete med konsumtion, energianvändning, upphandling, måltidsverksamhet, ekonomiska placeringar, fossilfria transporter och kolinlagring minska kommunens klimatavtryck. (Alla nämnder)

Heby kommun ska verka för att på sikt uppnå god status på vatten inom kommungränsen för att positivt bidra till vattnets kretslopp och miljöpåverkan. (Samhällsbyggnadsnämnden)

Kommunen ska ha en robust och hållbar vattenförsörjning samt omhändertagande av dagvatten och avlopp. (Samhällsbyggnadsnämnden)

Förvaltningen av kommunens naturområden ska gynna biologisk mångfald. (Samhällsbyggnadsnämnden)

Mått	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Målvärde 2025	Resultat 2025	Målvärde 2027
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	49 %	67,6 %	74,5 %	Öka	74,5 % (2024)	Öka
Andel svenskproducerade livsmedel	63 %	63 %	69 %	Öka	65,3 %	Öka
Andel ekologiska livsmedel	29 %	30 %	23 %	>23%	25,3 %	Minst 25 %
Matsvinn i grundskolan		28,5 g/elev	25 g/elev	25 g/elev	20,57 g/elev	20 g/elev
Reningsverkens utsläpp ligger under beslutade gränsvärden	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja	Öka
Andel slam som återinförs	IU	95 %	100 %	100 %	55 %	100 %
Antal åtgärder med syfte att förbättra vattenkvaliteten (inkluderar utredning, underlag för åtgärd, samt genomförd åtgärd för bättre vattenkvalitet).	IU	IU	3	Minst 2 per år	3	Minst 2 per år
Antal lokala åtgärdsprogram för de sjöar/vattenförekomster som inte har god ekologisk status	IU	IU	2	2	1	Bibehållas

Inriktningsmål: Heby kommun ska stärka barns och ungdomars möjlighet till målpuppfyllelse i skolan

Alla kommuninvånare har rätt till en god utbildning. I Heby kommun behöver förutsättningar särskilt skapas så barn och ungdomar fullföljer utbildning och i framtiden kan bli självförsörjande. (Alla nämnder)

Skolan och förskolan är mycket viktiga verksamheter för ett bra liv. Dessa är nycklar till framtida välbstånd och god hälsa. Kommunen ska verka tillsammans med hela samhället, där näringslivet är en viktig del, för att lyfta hur angelägna skolan och förskolans uppdrag är. (Alla nämnder)

För att möjliggöra målpuppfyllelse i skolan för barn och ungdomar ska vi ha en skola med god kvalitet vilket innefattar ett tydligt pedagogiskt ledarskap, trygghet och en helhetssyn på barnets hela skolgång. (Utbildningsnämnden)

Förutsättningar för barn och ungdomars målpuppfyllelse är även att det i kommunen finns möjlighet till en meningsfull fritid som har positiva effekter på barns fysiska och psykiska hälsa vilket kan öka barns skoltrivsel och höja intresset för studier. Föreningslivet är en viktig samarbetspartner. (Utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden)

Föräldrars delaktighet i sina barns skolgång har positiva effekter på skolresultaten. Föräldrar ska därför stödjas i att vara aktiva i sina barns liv och sina barns skolgång. (Utbildningsnämnden, vård- och omsorgsnämnden). Arbetet med barn och ungdomar ska ske i samverkan och med samordning och efterlevnad av barnkonventionen ska säkerställas i alla verksamheter. (Alla nämnder)

Mått	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Målvärde 2025	Resultat 2025	Målvärde 2027
Andel elever med gymnasiebehörighet	66,1 %	88,9 %	72,3 %	Öka	74,6 %	Öka
Elever som finns inom ramen för kommunalt aktivitetsansvar (KAA)	108	145	102	Minska	124	Minska
Alla elevers meritvärdessnitt ska öka (samtidigt som skillnaderna mellan pojkars och flickors resultat minskar)	188,4 (skillnad 48,1 poäng i snitt mer för flickor)	221 (skillnad 41 poäng i snitt mer för flickor)	197 (skillnad minskat)	Öka (skillnad minska)	202,2 % (skillnad ökat)	Öka
Andelen inskrivna barn på förskola, 3 -5 år	83,7 %	82,1 %	96,1 %	Minst 90%	96,4 %	Minst 90%
Andel gymnasieelever med examen inom 3 eller 4 år	63,4 resp. 69,7 %	71,4 resp. 70,1%	69,4 %	Öka	69,6 %	Öka
Antal familjer som erhåller stöd utan biståndsbeslut	IU	55	43	Öka	80	Öka
Medarbetare som i sin profession arbetar med barn och unga ska erbjudas utbildning i barnkonventionen	IU	IU	Ja	Ja	Ja	Ja
Elevers delaktighet och inflytande	IU	IU	4,3	Öka	4,4	4,5
Elevers trygghet och trivsel	4,38	4,35	4,35	4,35	4,35	4,5
Andel elever som uppnår C-A i slutbetyg	IU	46	41,7	Öka	44,5 %	Öka
Vårdnadshavares skattning av utbildning i förskolan	4,6	4,61	4,5	4,5	4,5	4,5

Inriktningsmål: Heby kommun ska ge äldre möjligheter till ett värdigt liv

I Heby kommun ska alla kommuninvånare genom hela livet ges förutsättningar till en god fysisk och psykisk hälsa. (Alla nämnder)

Äldres möjligheter till värdigt liv utifrån det ökade antalet äldre ska säkerställas och god vård och omvårdnad ska formas efter framtidens ändrade behov. Det ska även vara tydligt för alla äldre vad som äldreomsorgen kan erbjuda och vad äldre och deras anhöriga kan förvänta sig när de behöver äldreomsorg. (Kommunstyrelsen, vård- och omsorgsnämnden)

Som äldre i Heby kommun har man inflytande över sin tillvaro och är delaktig i beslut som påverkar ens livssituation. (Kommunstyrelsen, vård- och omsorgsnämnden, kultur- och fritidsnämnden)

Genom att samordna samhällets insatser går det att förebygga och motverka de negativa effekterna som ofrivillig ensamhet kan innebära. Det kan i sin tur ge äldre personer och deras anhöriga en bättre hälsa och ökad livskvalitet (Alla nämnder)

Mått	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Målvärde 2025	Utfall 2025	Målvärde 2027
Leva och bo självständigt med hemtjänst	96 (Topp 25%)	92 (Topp 25%)	90 (Mitt 25%)	88	93	88
Leva och bo självständigt i särskilt boende	75 (Mitt 50%)	83 (Topp 25%)	89 (Topp 25%)	82	91	82
Aktiv och meningsfull tillvaro i särskilt boende	34 (Botten 25%)	43 (Botten 25%)	47 (Mitt 50 %)	59	65	59
Påverka det stöd man får/delaktighet i särskilt boende	31 (Botten 25%)	49 (Topp 25%)	38 (Botten 25 %)	45	60	45
Påverka det stöd man får/delaktighet i ordinärt boende med hemtjänst	61 (Mitt 25%)	68 (Topp 25%)	65 (Topp 25 %)	62	68	62

Vara en attraktiv arbetsgivare där verksamheten har rätt kompetens

Heby kommun ska erbjuda förutsättningar för medarbetare att utvecklas, trivas och få ett hållbart arbetsliv. Genom ständig utveckling och innovativa arbetssätt ska säkerställas att verksamheten har rätt kompetens och bemanning. (Alla nämnder)

Med anställningstrygghet och en god arbetsmiljö, möjlighet att kompetensutveckla sig, balans mellan fritid och arbete samt genom att bidra till utvecklingsmöjligheter är vi en attraktiv arbetsgivare som säkrar förmågan att utföra och utveckla kommunens verksamheter. (Alla nämnder)

Mått	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Målvärde 2025	Utfall 2025	Målvärde 2027
Andel heltidsanställda bland tillsvidareanställda(% av total)	80,10 %	80,60 %	82,6 %	>82,6%	83,7 %	Öka
Hållbart medarbetarengagemang, HME	81	82	82	Minst 80	82	Minst 80
Sjukfrånvaro total %	8,50 %	7,70 %	8 %	Högst 8%	7,6	Minska/7,5%
Personalomsättning tillsvidareanställda		19,4 % (extern 12,6 procent)	11 %	Högst 15 %	10,2 %	Högst 12 %
Antal chefer med mer än 30 medarbetare	IU	8	11	Minska	12	Minska
Jag kan rekommendera andra att söka jobb inom Heby kommun	3,8	3,84 p	3,86 p	Minst 4,0 p (av 5)	3,93 p	4,0 p
Hållbart medarbetarengagemang, chefer			84	Minst 84	87	84

Inriktningsmål: Heby kommun ska vara en trygg och säker kommun

Kommunen ska verka för en tillförlitlig försörjning av livsmedel och energi som ytterst är robust under en kris eller höjd beredskap. Kommunens förmåga under kris eller höjd beredskap ska vara god. (Alla nämnder)

Alla kommuninvånare ska genom hela livet kunna känna trygghet och leva ett oberoende liv, med bra boende och ha en meningsfull tillvaro.

Kommunens ska stödja en positiv utveckling av medborgarnas tillit, där alla kan göra sin röst hörd och upplever att de kan påverka sin framtid (Alla nämnder)

Mått	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Målvärde 2025	Utfall 2025	Målvärde 2027
Antal tätorter med trygghetspunkter i Heby kommun. Trygghetspunkterna ska vara testade och övade.	0	3 (2 övade)	4 (2 övade)	4 (2 övade)	4 (0 övade)	Öka
Heby kommun har en komplett krisledningsstab som är utbildad och övad.	IU	Nästan fullsatt	Nästan fullsatt	Minst 90 %	Ja	
Det finns en uppdaterad nödvattenplan, som är känd av de som behöver känna till den.	J	J	J	J	Ja	
Civila parter inom totalförsvaret samlas 2 ggr/år	N	N	J	J/N	Ja	J
Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst, mediantid i minuter	12,4 min	13,1 min	13,8 min	Bibehålla	13,5	Bibehålla nivå
Kommunens beredskap mot skyfall och höga flöden fortsätter utvecklas	N	N	Ja	Översvämningsskarta ring på kommunens fem tätortsnära vattendrag	Ja	
Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel (%)	86,3 %				86,0 %	Bibehålla
Elevers trygghet			4,35	4,1	4,4	4,5
Upplevelsen av Störande trafik med motorfordon (andel positiva svar)	71,0 %			öka	74,8 %	

Inriktningsmål: Heby kommun ska verka för en god folkhälsa

I Heby
ska alla

kommun

kommuninvånare genom hela livet ges förutsättningar till en god fysisk och psykisk hälsa. (Alla nämnder)

För att förebygga framtida folksjukdomar och förbättra livskvaliteten ska den fysiska hälsan stärkas i alla åldrar genom förebyggande och främjande insatser och aktiviteter. (Alla nämnder)

För att människor i alla åldrar ska kunna leva ett självständigt och meningsfullt liv och ha en upplevelse av god psykisk hälsa ska vi arbeta med förebyggande och främjande insatser och därmed minska känsla av utanförskap. (Alla nämnder)

Heby kommun ska ha ett för alla rikt, tillgängligt och varierat kultur- och fritidsliv för att bidra till en god hälsa. (Kultur- och fritidsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, utbildningsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden).

Mått	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Målvärde 2025	Utfall 2025	Målvärde 2027
Övervikt och fetma barn, 4år	H 12%,Ö 20%	H 6,5% Ö 19%	H 15,9% Ö 18,8 %	Minska	H 15,9% Ö 18,8 %	Minska
Psykiskt välbefinnande, "blomstrande psykisk hälsa" Barn och ungdomar	IU		68,8 %	Öka	80,3 %	Öka
Besök vid kommunala bibliotek, antal/inv.	2,1	2,1	2,5	Öka	2,3	Öka
Aktivitetstillfällen barn och unga vid kommunala bibliotek, antal/1000 inv. 0-18 år	22,3	83,2	73,6	Öka	71,9	Öka
Deltagartillfällen i idrottsföreningar (7-20 år)	18,5 (lägsta 25 %)	19,8 % (2023)	19,6 %	Öka	19,6 % (2024)	Öka
Beläggningsgrad på uthyrningsbara anläggningar	IU	8,40 %	23,5 %	Öka	29,7 %	Öka
Andel boende på vård- och omsorgsboende som uppger att maten smakar mycket eller ganska bra.	60 % (2022)	73 % (mellersta 50 %)	79 %	Topp 25 %	88 %	Öka(Topp 25 %)
Andelen elever som uppger att de sällan eller aldrig hoppar över lunchen i skolan	54,20 %	48,70 %	48,4 %	Öka	40,5 %	Öka
Studieförbundens deltagartimmar inom kultur, antal/inv.	0,6 h/inv.	0,6 h/inv. (lägsta 25 %)	0,3	Öka	0,3 (2024)	Öka till 1 h/inv.
Elever i musik- eller kulturskola, 6-19 år, andel (%)	7,5 % (lägsta 25 %)	11 %	11,2 %	11 %	11 %	11 %

Finansiella mål

För att kunna möta framtidens utmaningar, inte minst de demografiska, behövs en ekonomisk hållbarhet. Den ekonomiska planeringen för planperioden ska därför ha fokus på ekonomisk styrning i syfte att stärka Heby kommuns resultat och finansiella ställning både på lång och kort sikt.

Kommunen har tre finansiella mål som tillsammans ska bidra till ekonomiskt resultat, stärkt ekonomisk ställning och hållbar tillväxt:

1. Resultat efter finansnetto i kommunen ska över en fyra års period uppgå till minst två procent av skatter och generella statsbidrag.
2. Förändringen av skatter och generella statsbidrag ska vara bättre än förändringen av nettokostnaderna.
3. Soliditeten i kommunen, inklusive pensionsåtaganden intjänade före 1998, ska förbättras och budgeteras så en ökning sker årligen.

Utvecklingen av de finansiella målen i budgeten planeras enligt;

Resultat efter finansnetto i kommunen ska över en fyra års period uppgå till minst två procent av skatter och generella statsbidrag.

- 2024–2027, 0,8 procent (år 2027 = 1,5 procent)
- 2025–2028, 0,7 procent (år 2028 = 0,5 procent)
- 2026–2029, 0,8 procent (år 2029 = 0,9 procent)

Svaga resultat under budget och planperioden tillsammans med resultatmässigt svaga år 2024 till 2026 ger svaga resultatmål under perioden. Långsiktigt är dessa nivåer inte förenligt med god ekonomisk hushållning. Resultatet behöver återställas till minst 2 procent så snart detta är möjligt, vilket kan vara efter denna planperiod. Anpassningar behöver dock inledas under planperioden för att möjliggöra ett återställande till denna nivå.

Förändringen av skatter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning (KEU) ska vara bättre än förändringen av nettokostnaderna.

- 2027 skatteutvecklingen 3,8 procent, nettokostnadsutvecklingen 2,3 procent, jämfört med budget 2026
- 2028 skatteutvecklingen 3,4 procent, nettokostnadsutvecklingen 3,9 procent
- 2029 skatteutvecklingen 4,0 procent, nettokostnadsutvecklingen 3,1 procent

Det innebär att målet uppfylls under budgetår 2027 och planår 2029. För planår 2028 ingår en halvårseffekt av tillkommande driftkostnader för nya Tallgården. Helårseffekt är med i måttet för 2029.

Soliditeten i kommun, inklusive pensionsåtaganden intjänade före 1998 ska förbättras och budgeteras så att årlig ökning sker. (kompletteras)

- 2027 17,0 procent
- 2028 14,7 procent
- 2029 15,6 procent

Soliditeten bedöms öka under inledningen av planperioden men ej komma att infrias för planåret 2028.

Vid utvärdering av god ekonomisk hushållning görs en sammanvägning av bland annat inriktningsmål, finansiella mål och en generell bedömning utifrån bland annat riktlinjen för god ekonomisk hushållning.

Nämndernas uppdrag och ekonomiska ramar

Kommunstyrelsen får uppdraget att i ett övergripande perspektiv analysera hur en anpassning ska kunna göras av organisationen som effekt av den demografiska utvecklingen. Samtliga nämnder får uppdraget att genomföra motsvarande analys inom sina ansvarsområden. Uppdragen är en del i att skapa bättre beredskap och framförhållning vad gäller åtgärder och åtgärdsplaner som kan behöva aktiveras för att säkerställa långsiktig balans.

Kommunfullmäktige

Ansvarsområde

Kommunens högsta beslutande organ är kommunfullmäktige, som kan beskrivas som kommunens "riksdag". Kommunfullmäktige i Heby har 41 ledamöter. Dessutom finns under den här mandatperioden 25 ersättare. Kommunfullmäktige lägger fast övergripande mål och riktlinjer för verksamheten och beslutar bland annat om:

- budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor
- val av ledamöter och ersättare i styrelser och nämnder
- folkomröstning i kommunen

I enlighet med kommunallagen (2017:725) har kommunfullmäktige det samlade ansvaret för den kommunala verksamheten och styr kommunstyrelsen, kommunens nämnder och bolag. Kommunfullmäktige fördelar anslagen till kommunstyrelsen och nämnderna.

Ekonomisk ram

Driftbudget	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kommunfullmäktige	-3,1	-3,0	-3,1	-3,2	-3,3
Budgetavvikelse	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Fullmäktiges budget uppräknas för pris- och löneökningar med samma index som för samtliga verksamheter (PKV). Något effektiviseringskrav riktas ej mot fullmäktiges budget.

Revisionen

Ansvarsområde

Revisionen är ett demokratiskt kontrollinstrument som granskar den kommunala verksamheten på uppdrag av kommunfullmäktige. Revisionen är oberoende samt arbetar objektivt och förutsättningslöst.

Revisorerna är kommunfullmäktiges och medborgarnas instrument för den demokratiska kontrollen. De har därmed en viktig funktion i den kommunala självstyrelsen. Revisionen syftar ytterst till att ge kommunfullmäktige underlag för ansvarsprövningen.

Revisorernas åligganden regleras av kommunallagen, revisionsreglementet och god revisionssed.

Revisorernas uppdrag enligt kommunallagen (12 kap 1 §) är bland annat:

- att årligen, i den omfattning som följer av god revisionssed, granska all verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsområden
- att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom kommunstyrelsen och nämnderna är tillräcklig.

Under 2024 genomför de förtroendevalda revisorerna en upphandling av revisionstjänster.

Ekonomisk ram

Driftbudget	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Revisionen	-1,3	-1,4	-1,4	-1,5	-1,5
Budgetavvikelse	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0

Fullmäktiges revisorer tillförs 0,2 miljoner kronor 2026 för att kunna stärka sina granskningsinsatser.

Kommunstyrelsen**Nämndens strategier för att uppfylla kommunens inriktningsmål**

Kommunstyrelsen bidrar till att uppfylla kommunens inriktningsmål genom att samordna och utveckla centrala funktioner som stärker kommunens långsiktiga utveckling och hållbarhet.

En strategiskt sammanhållen samhällsplanering säkerställer attraktiva och hållbara livsmiljöer samt goda förutsättningar för tillväxt, etableringar och ett aktivt samhällsliv. Genom detta arbete bidrar kommunstyrelsen till flera av kommunens övergripande mål kopplade till attraktivitet och utveckling.

Inom arbetsmarknadsområdet är strategin att stärka individers etablering i arbete eller studier genom samordnade insatser och utvecklad samverkan, såväl internt som med externa aktörer. Detta bidrar till ökad egenförsörjning och social hållbarhet.

För att säkerställa kommunens kompetensförsörjning utvecklas arbetsgivarpolitiken med fokus på hållbar arbetsmiljö, ett närvarande ledarskap och kontinuerlig kompetensutveckling. Strategin syftar till att stärka kommunens attraktivitet som arbetsgivare och därmed långsiktigt trygga verksamheternas kompetensbehov.

Kommunstyrelsen driver arbetet med att stärka kommunens beredskap och robusthet. Genom utveckling inom områden som krisberedskap, informationssäkerhet och säkerhetsskydd skapas förutsättningar att hantera såväl fredstida kriser som höjd beredskap, vilket bidrar till trygghet och kontinuitet i verksamheten.

I det regionala utvecklingsarbetet verkar kommunstyrelsen för att säkerställa god tillgång till samhällsservice, bland annat genom utveckling av kollektivtrafik och samverkan kring omställningen till nära vård. Detta stärker invånarnas tillgänglighet till service och bidrar till en jämlik utveckling i kommunen.

För planperioden prioriteras särskilt att stärka den kommungemensamma utvecklingsförmågan. Detta omfattar satsningar på digitalisering, utveckling av administrativa processer samt ökad samordning mellan verksamheter. Syftet är att skapa effektivare arbetssätt och bättre resursutnyttjande i hela organisationen.

Utblick och framtidsbedömning

Kommunstyrelsens verksamheter står inför ökade krav till följd av ny lagstiftning, högre krav på säkerhet, tillgänglighet och regelefterlevnad samt växande förväntningar från verksamheter, invånare och externa aktörer. Samtidigt är det ekonomiska utrymmet för att förstärka stöd- och administrativa funktioner begränsat.

Kompetensförsörjning utgör en central utmaning, där organisationens storlek medför sårbarhet och beroende av nyckelkompetenser. Behovet av att säkerställa rätt kompetens, stärka analys- och uppföljningsförmåga samt möjliggöra kontinuerlig kompetensutveckling är avgörande.

Digitalisering och utveckling av systemstöd är en förutsättning för effektivare arbetssätt och ökad kvalitet i styrning och service. Detta medför ökade kostnader på kort sikt men är nödvändigt för en långsiktigt hållbar och effektiv förvaltning.

Förändrade lagkrav inom flera områden ökar kraven på organisation, arbetssätt och tekniska lösningar. Samtidigt ökar ärendemängd och förväntningar på service, vilket ställer krav på prioritering, effektivisering och utvecklade arbetssätt.

Samverkan, internt och externt, är en nyckelfaktor för att minska sårbarhet, stärka kompetens och säkerställa en långsiktigt hållbar verksamhet.

Sammanfattningsvis krävs ett fortsatt fokus på digital utveckling, kompetensförsörjning, anpassning till nya krav samt effektiv resursanvändning för att säkerställa ett rättssäkert och ändamålsenligt stöd inom givna ekonomiska ramar.

Ekonomisk ram

Driftbudget	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kommunstyrelsen	-106,1	-105,5	-105,3	-109,5	-105,5
Budgetavvikelse	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0

Kommunstyrelsen ekonomiska ram för år 2027 ska säkerställa hög kvalitet och hållbar utveckling av verksamheten. Prioriteringar inom ramen omfattar:

- En förstärkning av arbetsmarknadsinsatser
- Effekthemtagning av beslutade utvecklingsinsatser
- Bevakning av att IT-kostnaderna i gemensam IT organisation sjunker
- Säkerställt anställningsstopp som ska kunna tillämpas när så krävs
- Tydliggörande av uppdrag och förväntningar för utveckling av chefer i organisationen
- Utvecklad modell som främjar ett effektivt lokalutnyttjande
- Kompetensförsörjning

Investeringsbudget

Investeringsbudget	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031–2033	Plan 2034–2036
Kommunstyrelsen	-7,0	-6,8	-6,8	-6,5	-6,5	-19,8	-19,5

Kommunstyrelsen har en rambudget för investeringar. De större posterna gäller strategisk markanskaffning samt kommungemensamma som kom att utökas med 3 miljoner kronor från och med budget 2026.

Därutöver ingår IT-investeringar eller investeringar i ny teknik. Kapitelltillskott i Kommuninvest har tagits bort från och med 2027 års budget då kommunen är överkapitaliserad i nuläget. Ny bedömning kan komma att behöva göras löpande.

Vård- och omsorgsnämnden

Nämndens strategier för att uppfylla kommunens inriktningsmål

För att möta de utmaningar och förändringar som vård och omsorgsnämnden står inför har en tydlig strategi tagits fram. Den pekar ut riktning och ger goda förutsättningar för att klara uppdraget att ge Heby kommuns invånare en god, rättssäker och kvalitativ vård och omsorg. Vård och omsorgsnämnden behöver möta utmaningarna på nya och förändrade sätt.

Den strategi som ska tillämpas är framtagen av förvaltningens ledningsgrupp och baseras på forskning, erfarenhet, brukar- och intresseorganisationers framförda behov, medarbetares framförda behov, befintliga eller kommande lagar, resultat från det systematiska kvalitetsarbetet samt olika prognoser.

Vård och omsorgsnämndens strategi sträcker sig till och med 2030 och innehåller fem strategiska områden som behöver prioriteras för en god måluppfyllelse samt kapacitet att möta de utmaningar som utgår från tre olika perspektiv, verksamhetens, medarbetarens och brukarens/klientens.

De strategiska områdena med tillhörande prioriteringar kommer att brytas ner i handlingsplaner både på kort och lång sikt där vissa åtgärder redan pågår och andra planeras att pågå i flera år.

- Individ och personcentrerad vård och omsorg
- Hälsofrämjande och förebyggande
- Kompetensförsörjning
- Digitalt först
- Ledning och styrning

Individ och familjeomsorgens verksamhet har haft svårt att planera verksamheten inom beslutade ramar under flera år. En ökad volym när det gäller såväl placeringar som försörjningsstöd utgör en väsentlig förklaring inom verksamhetsområdet. Nämnden har genomfört fördjupade analyser i syfte att ta fram beslutsunderlag för att kunna vidta åtgärder. Hittills har de åtgärder som prövats givit begränsad effekt. Nu pågående utvecklingsarbete med utvecklad öppenvård och förebyggande insatser har potential att bidra till en sammantaget effektivare verksamhet.

Det behöver ske en bättre samordning av insatser för att bryta behovet av försörjningsstöd. En bättre samordning av exempelvis arbetsmarknadsåtgärder behöver etableras. Tillsammans med utbildningsnämnden behöver vård- och omsorgsnämnden bidra till fler unga klarar skolgången och får gymnasiebehörighet och i förlängningen klarar sin egen försörjning.

Statsbidrag har varit en möjliggörare för satsningar på nödvändig omställningen, nya lagkrav och förändrade behov hos våra invånare. Strategin som är framtagen är ett verktyg för att på ett tydligt och riktat sätt bidra till att uppfylla inriktningsmålen och uppfylla de lagar och krav som ställs på vård och omsorgsnämnden och de utmaningar som finns nu och framåt.

Utblick och framtidsbedömning

Vård- och omsorgsnämnden står inför betydande utmaningar kopplade till demografiska förändringar. Antalet äldre ökar kraftigt samtidigt som andelen personer i arbetsför ålder minskar. I Heby kommun förväntas antalet invånare över 80 år öka med cirka 28 procent fram till 2034, vilket motsvarar omkring 300 personer. Detta medför ett ökat behov av hemtjänst och särskilda boenden. Befintlig kapacitet bedöms vara tillräcklig på kort sikt, men ett nytt vård- och omsorgsboende planeras stå klart 2028 för att möta det långsiktiga behovet.

Samtidigt ökar andelen äldre med komplexa vårdbehov, vilket ställer högre krav på kompetens, samordning och resurseffektivitet. Omställningen till nära vård innebär att den kommunala hälso- och sjukvården får ett utökat ansvar.

Den nya socialtjänstlagen innebär en omfattande reform med fokus på förebyggande arbete, ökad tillgänglighet och kunskapsbaserade insatser. Detta medför ökade krav på uppföljning, samverkan och flexibla arbetssätt. Samtidigt innebär ett ökat reformtempo och nya lagförslag utmaningar i genomförandet.

Förändringar inom beroendevården, där regionen tar över behandlingsansvaret, medför en ansvarsförskjutning för kommunen mot boende, sysselsättning och anhörigstöd.

Därtill påverkas verksamheten av en osäker omvärld med geopolitisk oro och informationspåverkan, vilket kan få konsekvenser för arbetsmiljö, kompetensförsörjning och tillit till socialtjänsten.

Ekonomisk ram

Driftbudget	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
-------------	--------------	-------------	-------------	-----------	-----------

Vård- och omsorgsnämnden	-447,4	-467,1	-483,0	-511,7	-540,9
Budgetavvikelse	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0

Vård- och omsorgsnämndens ekonomiska ram för år 2027 säkerställer fortsatt hög kvalitet och hållbar utveckling av verksamheten. Prioriteringar inom ramen omfattar:

- Utveckling och anpassning av äldreomsorgen utifrån ökade behov.
- Stärkt kompetensförsörjning och personalutveckling för ökad kvalitet och kontinuitet.
- Digitalisering och välfärdsteknik som effektiviserar verksamheten och ökar tryggheten.
- Förebyggande hälsoarbete för minskade kostnader på lång sikt.

Nämnden arbetar löpande med effektiviseringar och kvalitetsförbättringar för att optimera nyttan av tillgängliga resurser.

Investeringsbudget

Investeringsbudget	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031–2033	Plan 2034–2036
Vård- och omsorgsnämnd	-2,2	-3,3	-11,6	-2,2	-2,9	-9,4	-9,8

Nämndens investeringsverksamhet är rambudget främst för elrullstolar och digitalisering. Därutöver tillkommer på samma sätt som för kommunstyrelsen nya skrivare vilka införskaffas med viss frekvens. För det nya vårdboendet i Östervåla beräknas de tillkommande investeringarna uppgå till 9 miljoner kronor. De investeringar i IT-utrustning, trygghetslarm och inventarier som följer på koncernens investering i nytt vårdboende ingår i nämndens budget för planår 2028. För åren 2027 och 2028 ingår även ersättningar av de fordon som leasas i enlighet med hanteringen av finansiella leasingavtal.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämndens strategier för att uppfylla kommunens inriktningsmål

Kultur- och fritidsnämnden bidrar till kommunens inriktningsmål genom att utveckla en tillgänglig, inkluderande och hälsofrämjande kultur- och fritidsverksamhet för invånare i alla åldrar.

Nämnden stärker samverkan med föreningsliv, kulturaktörer, näringsliv och andra offentliga aktörer för att utveckla attraktiva och tillgängliga mötesplatser samt ett brett utbud av aktiviteter. Samverkan utgör en central strategi för att öka kvalitet, räckvidd och resurseffektivitet.

Genom ett hållbarhetsperspektiv i drift och utveckling av anläggningar samt genomförande av aktiviteter verkar nämnden för minskad miljöpåverkan och ansvarsfull resursanvändning.

Nämnden prioriterar barn och unga genom att erbjuda kultur- och fritidsaktiviteter som stärker lärande, kreativitet och sociala sammanhang. Insatserna bidrar till ökad måloppfyllelse i skolan, förbättrad psykisk hälsa och förebyggande av social problematik.

Även äldre prioriteras genom utveckling av aktiviteter, mötesplatser och friluftsmiljöer som främjar ett aktivt och hälsosamt åldrande samt stärker livskvalitet och social gemenskap.

För att säkerställa kvalitet och långsiktig utveckling arbetar nämnden med kompetensförsörjning, god arbetsmiljö och ändamålsenlig bemanning.

Genom att utveckla trygga och inkluderande miljöer i anläggningar, verksamheter och evenemang bidrar nämnden till ökad trygghet och attraktivitet i kommunen.

Nämnden främjar en aktiv livsstil genom att tillgängliggöra idrott, friluftsliv, kultur och estetiska uttryck för fler invånare.

Utblick och framtidsbedömning

Kultur- och fritidsnämnden står inför både ökade krav och nya möjligheter kopplade till demografiska förändringar, teknikutveckling och ekonomiska förutsättningar. En växande och förändrad befolkningsstruktur ställer krav på ett breddat och mer anpassat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter samt utveckling av anläggningar och verksamhetsformer.

Den teknologiska utvecklingen förändrar invånarnas beteenden och förväntningar, vilket kräver utveckling av digitala lösningar och mer flexibla arbetssätt för att säkerställa tillgänglighet och relevans.

Samtidigt är hållbarhetsarbetet fortsatt centralt, med behov av energieffektivisering av anläggningar, hållbara evenemang och främjande av miljövänliga transportlösningar.

De ekonomiska förutsättningarna innebär ett begränsat utrymme för utveckling och investeringar. Tidigare effektiviseringar och en i delar svagt finansierad verksamhet, i kombination med ökade kostnader för drift, underhåll och lokaler, medför risk för påverkan på öppettider, tillgänglighet och kvalitet. Detta kan leda till ett förändrat normalläge i verksamheten.

Kompetensförsörjning utgör en växande utmaning, med ökad konkurrens om arbetskraft och svårigheter att erbjuda attraktiva anställningsvillkor inom vissa verksamheter.

För att möta dessa utmaningar krävs prioritering av insatser som ger långsiktigt värde, ökad samverkan med interna och externa aktörer samt ett aktivt arbete med att identifiera alternativa finansieringsmöjligheter.

Sammanfattningsvis är fortsatt utveckling av resurseffektiva arbetssätt, stärkt samverkan och ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv avgörande för att säkerställa ett tillgängligt och attraktivt kultur- och fritidsutbud.

Ekonomisk ram

Driftbudget	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kultur- och fritidsnämnden	-37,5	-38,7	-40,4	-41,4	-42,4
Budgetavvikelse	-1,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Kultur- och fritidsnämndens ekonomiska ram syftar till att möjliggöra en hållbar utveckling av kultur- och fritidsverksamheterna. Prioriteringar inom ramen är:

- Utveckling och modernisering av kultur- och fritidsanläggningar.
- Stärkt samverkan med föreningar och ideella aktörer för att skapa en bredare fritidsverksamhet.
- Digitalisering och utveckling av innovativa tjänster inom kultur- och fritidsområdet.
- Ökad tillgänglighet till fritids- och kulturaktiviteter för alla invånare, oavsett socioekonomisk bakgrund eller funktionsvariationer.

Effektiv resursanvändning och uppföljning av verksamheternas resultat säkerställer att medlen används optimalt och bidrar till långsiktiga positiva effekter.

Investeringsbudget

Investeringsbudget	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031–2033	Plan 2034–2036
Kultur- och fritidsnämnd	-2,0	-1,6	-2,9	-1,9	-1,9	-6,6	-5,9

Inklusive 1,0 miljoner kronor i tilläggsbudget för fastighet vid Tegelvallen

Förvaltningen håller på att ta fram en mer omfattande plan för underhålls- och investeringsbehov inom kultur- och fritidsenhetens ansvarsområde. Planen omfattar fastigheter och anläggningar för att långsiktigt bättre avspegla verksamhetens hela investeringsbehov. Ett större investeringsbehov finns i elljusspårerna där belysning behöver bytas ut.

Samhällsbyggnadsnämnden

Nämndens strategier för att uppfylla kommunens inriktningsmål

Samhällsbyggnadsnämnden har en central roll i att skapa hållbara, attraktiva och trygga livsmiljöer för kommunens invånare. För att uppnå kommunens inriktningsmål arbetar nämnden utifrån följande strategier:

Nämnden främjar en långsiktig och hållbar tillväxt genom nära samverkan med näringslivet och civilsamhället. Detta sker genom en aktiv dialog vid planering av bostads- och verksamhetsområden samt en god beredskap för att möta framtida behov av mark. En stabil infrastruktur, särskilt när det gäller vatten och vägar, är avgörande för att möjliggöra hållbar tillväxt i hela kommunen. Samtidigt bidrar gröna mötesplatser och välsköta allmänna ytor till både trivsel och attraktivitet i kommunens alla orter.

Nämnden prioriterar miljöarbetet genom ett strategiskt vattenarbete och ett fortsatt fokus på energi- och klimatarbete. Arbetet med energieffektivisering och minskat matsvinn i kommunens kök fortsätter, och nämnden verkar för att fler lokala producenter ska ansluta till kommunens inköpssystem. Inom VA verksamheten sker ett intensivt arbete för att minska miljöpåverkan och även digitalisering av verksamheten för en effektivare och säkrare drift.

Nämnden bidrar till en god skolmiljö genom att erbjuda näringsriktig och vällagad mat i trivsamma miljöer inom förskolor, skolor och fritidsverksamheter. Maten lagas till stora delar från grunden och minst två alternativ erbjuds dagligen. Trygga skolvägar prioriteras genom satsningar på trafiksäkerhet och hållbara transportlösningar.

Tillgänglighetsanpassade offentliga miljöer skapar förutsättningar för ett tryggt och självständigt liv för äldre. Nämnden bidrar till att säkerställa att samhällsservice, äldreboenden och anpassade bostäder utvecklas i takt med befolkningens behov. Maten som serveras på äldreboenden är näringsrik och smakfull, lagas från grunden och anpassas efter årstider och högtider.

För att attrahera och behålla kompetens inom samhällsbyggnadsområdet satsar nämnden på kompetensutveckling, en modern arbetsmiljö och effektiva digitala arbetssätt. Samverkan med högskolor och erbjudande av praktikplatser bidrar till en långsiktig kompetensförsörjning.

Nämnden arbetar aktivt för att skapa en trygg kommun genom planering av säkra offentliga miljöer, förbättrad belysning och välfungerande trafiklösningar. Med särskilt fokus på tätbebyggda områden och samhällsviktiga funktioner sker klimatanpassning genom planering för skyfall och höga vattenflöden. För att stärka kommunens beredskap har en aktuell nödvattenplan tagits fram.

Tillgång till grönområden, idrottsanläggningar och hållbara transportalternativ är viktiga faktorer för folkhälsan. Nämnden prioriterar en planering som uppmuntrar fysisk aktivitet, lek, rekreation och en hälsosam livsmiljö. Samhällsbyggnadsnämnden betonar vikten av samarbete med andra nämnder och externa aktörer för att tillsammans nå kommunen gemensamma inriktningsmål.

Utblick och framtidsbedömning

Under kommande år behöver samhällsbyggnadsnämnden hantera ökade krav på investeringar, klimatanpassning och robust samhällsservice samtidigt som kommunen ska möjliggöra utveckling och nya etableringar. Demografiska förändringar, en osäker konjunktur och en föränderlig omvärld ställer höga krav på långsiktig planering, tydliga prioriteringar och en organisation som kan anpassa sig till nya förutsättningar.

Nämndens verksamheter påverkas av ökade kostnader för material, energi, entreprenader och livsmedel. Globala konflikter och störningar i leveranskedjor kan påverka tillgången till viktiga varor och tjänster, vilket understryker behovet av beredskap och robusta system, särskilt inom vatten- och livsmedelsförsörjning. Förutsättningarna för lokal livsmedelsproduktion blir i detta sammanhang en allt viktigare strategisk fråga för att stärka kommunens långsiktiga försörjningsförmåga.

Samtidigt finns ett betydande behov av investeringar i kommunens infrastruktur, bland annat inom vatten och avlopp, gator och offentliga miljöer. För att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi krävs god planering, samordning och tydliga prioriteringar.

Klimatförändringarna innebär ökade krav på klimatanpassning och skydd av vattenresurser. Risker för skyfall, höga flöden och översvämningar ställer större krav på planering, förebyggande åtgärder och samverkan med fastighetsägare och andra aktörer.

Ny och skärpt lagstiftning inom vattenvård, naturvård och miljöskydd innebär ökade krav på kommunen. EU:s krav på naturrestering och arbetet med biologisk mångfald innebär ytterligare uppgifter på kommunens mark och i samverkan med andra markägare. Kommunens energi- och klimatplan blir ett centralt styrdokument för att minska klimatpåverkan och stärka klimatanpassningen.

Efterfrågan på mark för bostäder, verksamheter och nya etableringar kan skapa möjligheter för kommunens utveckling. Intresset för etableringar inom grön energi och hållbara industrier ökar, vilket ställer krav på strategisk markplanering och effektiva planprocesser. Demografiska förändringar påverkar samtidigt planeringen av bostäder, service och teknisk infrastruktur i olika delar av kommunen.

En fortsatt utmaning är att säkerställa ett långsiktigt hållbart underhåll av kommunens tekniska infrastruktur och offentliga miljöer, såsom Va-anläggningar, vägar, lekplatser, parker och torg. För att säkra dricksvattenförsörjningen krävs investeringar i vatteninfrastruktur, exempelvis överföringsledningar och skydd av vattentäkter.

För att möta framtidens behov behöver nämnden säkerställa rätt kompetens och fortsätta utveckla effektiva arbetssätt. Digitalisering är ett viktigt verktyg för att stärka effektivitet och service till invånare och företag. Utvecklingen inom artificiell intelligens (AI) skapar nya möjligheter att effektivisera verksamheten, men ställer samtidigt krav på kompetensutveckling, förändrade arbetssätt samt ett medvetet arbete kring informationssäkerhet och etik.

Kraven på robusthet i samhällsviktiga funktioner ökar samtidigt. Arbetet med beredskap, civilt försvar och skydd av kritisk infrastruktur, såsom vattenförsörjning, energi och digitala system, blir därför en allt viktigare del av kommunens ansvar.

Ekonomisk ram

Driftbudget	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Samhällsbyggnadsnämnd	-65,3	-75,5	-76,6	-79,8	-83,0
Budgetavvikelse	6,7	0,0	0,0	0,0	0,0

Samhällsbyggnadsnämnden disponerar en ekonomisk ram på 77,7 miljoner kronor, vilket möjliggör investeringar för en hållbar tillväxt samt en robust och drifteffektiv infrastruktur, både på kort och lång sikt.

Budgeten för 2027 prioriterar klimatanpassning och vattenstrategiskt arbete, underhåll av gator, parker och offentliga miljöer, ombyggnation av kök och matsal i Harbo skola, stärkt beredskap för samhällsviktig verksamhet samt exploatering av mark och infrastruktur för att möjliggöra ökad inflyttning.

För att säkerställa god ekonomisk hushållning arbetar nämnden kontinuerligt med kostnadseffektiviseringar, utveckling av arbetssätt och samverkan med andra aktörer.

Investeringsbudget	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031–2033	Plan 2034–2036
Samhällsbyggnadsnämnd	-29,2	-28,6	-29,4	-28,8	-22,9	-69,3	-51,6
Varav VA	-13,2	-14,3	-14,0	-11,9	-13,5	-37,5	-31,5

Samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget för 2027 består dels av asfaltering befintliga vägar, ny gång- och cykelväg dels en plan för att börja rusta upp kommunens befintliga lekplatser.

Under 2027 och 2028 finns även budget för att börja investera i översvänningsåtgärder. När arbetet med kartering är klart kan investering påbörjas.

Budget för att utföra markexploatering under 2027 är något större än föregående år. Inför 2026 gjordes bedömningen att skjuta fram delar av planerad exploatering då efterfrågan att köpa mark minskat. Planen är nu att återuppta markexploatering av tomtmark.

Va-verksamheten kommer under år 2027 fortsätta jobba med att byta ut överföringsledningen mellan Heby och Morgongåva samt att byta till digitala vattenmätare. Ökad investeringsbudget för 2027 beror dels på att planer kring exploatering flyttats fram dels på investeringar i anläggningar.

Samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget för 2027 består till största del av asfaltering befintliga vägar samt anläggande av Lövstaparken. Även fortsatt upprustning av kommunens befintliga dammanläggningar sker under 2026.

Budgeten för att utföra markexploatering är något lägre än vanligt då efterfrågan att köpa mark har minskat den senaste tiden. Plan för markexploatering av flera områden i kommunen har därför flyttats framåt i tiden vilket förklarar ger en mer stabil utveckling av investeringsbudgeten.

VA kommer under år 2027 fortsätta jobba med att byta ut överföringsledningen mellan Heby och Morgongåva samt att byta till digitala vattenmätare. Ökad investeringsbudget för 2027 beror även här på att planer kring exploatering flyttats fram.

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden ansvarar för att säkerställa en hållbar och trygg samhällsutveckling genom effektiv lovhantering, miljöskydd och tillsyn.

Nämndens strategier för att uppfylla kommunens inriktningsmål

Nämnden arbetar för att underlätta hållbar samhällsutveckling genom rådgivning, tillsyn och kommunikation med näringslivet, civilsamhället och fastighetsägare. Byggprocesser effektiviseras för att möjliggöra ansvarsfull expansion.

Genom strategiskt tillsynsarbete bidrar nämnden till att minska kommunens klimatpåverkan. Åtgärder för att skydda vattentillgångar och hantera dagvatten hållbart prioriteras, exempelvis i remisshantering av detaljplaner.

Nämnden säkerställer genom tillsyn och lovhantering att skolmiljöer och omkringliggande områden byggs och utvecklas på ett sätt som skapar trygga och hälsosamma förutsättningar för lärande och utveckling.

Genom att i lovprocesser granska att byggnader är tillgänglighetsanpassade och säkerhetsfrämjande, i enlighet med lagstiftning, åtgärder bidrar nämnden till en trygg och anpassad boendemiljö för äldre.

Nämnden satsar på kompetensutveckling och attraktiva arbetsförhållanden för att säkerställa tillgången till kvalificerad personal inom miljö- och hälsoskydd och bygglovshantering.

Bygg- och miljönämnden arbetar med regelverk för byggnation och miljötillsyn för att säkerställa en säker och hållbar kommun.

Nämnden stödjer en hälsosam livsmiljö genom luft- och ljudkvalitetskontroller samt tillsyn över miljöfarliga verksamheter.

Inom nämndens ansvar ingår även bostadsanpassningsbidrag.

Från och med 2026 har ett nytt samverkansavtal startad där kontor och personal finns i gemensam förvaltning i Tierps kommun. Heby kommun stödjer med personal gällande nämndsekretariat och ekonomisk och verksamhetsmässig uppföljning.

Utblick och framtidsbedömning

Bygg- och miljönämnden står inför både utmaningar och möjligheter som kräver strategisk planering och anpassning:

En ökad befolkning ställer krav på nya bostadsområden, infrastruktur och samhällsservice. Nämnden planerar för en hållbar tillväxt med hänsyn till miljö och livskvalitet.

Nämnden arbetar för att möta klimatförändringarnas utmaningar genom hållbar markanvändning, grön stadsplanering och energieffektiva byggnormer.

Utveckling av digitala verktyg inom bygglov, tillsyn och miljöövervakning skapar mer effektiva processer och bättre service till medborgare och företag.

Förändringar i lagstiftning och ekonomiska förutsättningar påverkar nämndens verksamhet. Långsiktig planering och anpassning är avgörande för att hantera framtida krav och utmaningar.

Genom strategisk planering, innovation och samverkan säkerställer bygg- och miljönämnden en hållbar utveckling för kommunens invånare och näringsliv.

Ekonomisk ram

Driftbudget	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Bygg- och miljönämnd	-11,6	-8,9	-9,5	-9,8	-10,0
Budgetavvikelse	-1,7	0,0	0,0	0,0	0,0

Bygg- och miljönämndens ekonomiska ram för 2027 syftar till att säkerställa en effektiv och hållbar hantering av plan- och miljöfrågor. Prioriteringar inom ramen är:

- Utveckling av digitala tjänster för en mer effektiv bygglovs- och tillsynsprocess.
- Resurser till tillsyn och åtgärder för att förbättra miljökvaliteten i kommunen.
- Stöd till klimatanpassningsåtgärder och hållbar stadsutveckling.
- Samverkan med andra aktörer för att optimera resursanvändning och stärka kompetensförsörjningen.
- Effektiv budgetstyrning och uppföljning säkerställer att resurser används optimalt och ger maximal samhällsnytta.

Investeringsbudget

Nämnden har ingen investeringsverksamhet.

Utbildningsnämnden

Nämndens strategier för att uppfylla kommunens inriktningsmål

Utbildningsnämnden har en viktig roll för att främja lärande, utveckling och hälsa hos kommunens barn och ungdomar. Strategierna för att uppfylla kommunens övergripande inriktningsmål omfattar bland annat följande.

Nämnden stärker samverkan med lokala företag, föreningar och civilsamhället för att utveckla utbildningar som matchar framtidens arbetsmarknad och stimulerar entreprenörskap och innovation.

Genom undervisning i hållbar utveckling och miljömedvetenhet skapar nämnden förutsättningar för framtida generationer att ta ansvar för klimatet och vattnets kvalitet. Hållbara lösningar prioriteras i skolornas drift och underhåll.

Nämnden fokuserar på tidiga insatser, inkluderande lärmiljöer och hög undervisningskvalitet för att alla elever ska nå utbildningsmålen. Ett särskilt fokus läggs på barn och ungdomar med behov av extra stöd.

Nämnden bidrar indirekt genom att stärka generationernas möten och samverkan i utbildningsverksamheterna, vilket bidrar till ett värdigt liv och social gemenskap för äldre.

För att säkerställa hög kvalitet i undervisningen önskar nämnden kunna arbeta aktivt med kompetensutveckling, attraktiva arbetsvillkor och strategisk rekrytering av pedagoger och skolpersonal.

Utbildningsmiljöerna ska vara trygga, säkra och inkluderande. Nämnden arbetar systematiskt med förebyggande insatser mot mobbning, psykisk ohälsa och övriga trygghetsfrågor i skolmiljön.

Nämnden prioriterar insatser för ökad fysisk aktivitet, näringsriktig skolmat och hälsofrämjande aktiviteter inom utbildningsverksamheterna.

Utblick och framtidsbedömning

Utbildningsnämnden står inför flera framtidsutmaningar som kräver strategisk och långsiktig planering

Förändringar i befolkningsstrukturen och socioekonomiska utmaningar ställer högre krav på flexibilitet, individanpassad undervisning och samverkan med andra samhällsaktörer för att säkerställa jämlika utbildningsvillkor. Den demografiska utvecklingen i Heby kommun och riket skapar utmaningar i förskolan idag och inom något år påverkar detta också grundskolan.

Att kunna attrahera och behålla kompetenta chefer och pedagoger kommer att vara avgörande för att säkerställa undervisningens kvalitet. Konkurrensen om personal ställer ökade krav på god arbetsmiljö och attraktiva villkor. Ledarskapet är viktigt både i organisationen och i klassrummet. Rimliga uppdrag för rektorer är en förutsättning för att kunna jobba med det pedagogiska ledarskapet.

Framtiden kräver fortsatt satsning på digitala lärmiljöer, innovativa undervisningsmetoder och ökad digital kompetens hos såväl personal som elever.

Fortsatt hög reformtakt inom utbildningsområdet ställer krav på omställning och nytänkande. Vissa kommer sannolikt också att betyda ökade behov av resurser.

Beredskap och säkerhet är områden som utifrån nya lagkrav och omvärldsförändringar behöver både identifieras och motverkas för att kunna skapa både trygghet och förutsättningar att bedriva verksamhet vid störningar.

Ekonomisk ram

Driftbudget	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Utbildningsnämnd	-426,6	-446,4	-453,9	-462,6	-470,1
Budgetavvikelse	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0

Utbildningsnämndens ekonomiska ram för år 2027 syftar till att bibehålla och utveckla kvaliteten i kommunens utbildningsverksamheter. Prioriteringar inom den ekonomiska ramen är:

- Medel för undervisning
- Demografiska utmaningar i förskola och fritidshem
- Gymnasieuppföljning och kommunalt aktivitetsstöd
- Ökade behov av elevhälsa
- Skolbiblioteksverksamhet
- Beredskap och säkerhet
- Svenska för invandrare

Investeringsbudget

Investeringsbudget	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031–2033	Plan 2034–2036
Utbildningsnämnd	-9,5	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-12,0	-6,0

Nämndens investeringsplan utgår från en fast summa för löpande investeringar i verksamheten. För budgeten 2026 ingår investeringar i kopiatorer och investeringar kopplat till den ny-, om- och tillbyggnad som sker av Harbo förskola och skola.

Valnämnden**Nämndens ansvarsområde**

Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som enligt vallagen och övriga valförfattningar ankommer på valnämnd. Detta innefattar bland annat att leda och ansvara för genomförande av allmänna val till kommunfullmäktige, regionfullmäktige, riksdagen, Europaparlamentet och folkomröstningar enligt vallagen.

I Sverige genomförs kommun-, region- och riksdagsval år 2026.

Ekonomisk ram

Driftbudget	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Valnämnden	0,0	-0,4	0,0	0,0	-0,4
Budgetavvikelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Koncernbolagets planering och budgetramar

Förutsättningar och prioriteringar 2027 - 2029

Hebygårdar AB och Hebyfastigheter AB träffar med sin verksamhetsplan samtliga av kommunens inriktningsmål förutom målet att stärka barns och ungdomars möjlighet till måluppfyllelse i skolan. Dock träffar vi i och med vår förvaltning av skolor, idrottshallar och andra lokaler detta inriktningsmål indirekt. Detsamma kan sägas om hur vi indirekt bidrar till en god folkhälsa genom våra rörelsefrämjande skolgårdar, våra idrottshallar, vår simhall, och de mötesplatser vi huserar i våra fastigheter.

Bolagets ekonomi

Resultaträkning	Bokslut 2025	Budget 2026*	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Hebyfastigheter AB, koncern					
Verksamhetens intäkter	176,5	184,3	207,7	225,3	234,3
Verksamhetens kostnader	-151,2	-160,1	-175,2	-183,2	-187,1
Rörelseresultat	25,3	24,2	32,5	42,1	47,2
Finansiella poster	19,6	20,0	27,7	32,1	32,6
Resultat efter finansiella poster	5,7	4,2	5,0	10,0	14,6
Bokslutsdispositioner	0,0	0	1,4	0	0
Resultat före skatt	4,3	4,2	6,4	10,0	14,6
Skatt	-2,3	0,0	-1,7	-1,7	-1,8
Årets resultat	3,4	4,2	4,7	8,3	12,8

*Bolagets beslutade budget har för år 2026 en väsentligt högre bruttoomsättning samt finansiella kostnader som är 5 Mnkr högre.

Hebyfastigheter AB säkerställer hållbar förvaltning av kommunens fastighetsbestånd med fokus på:

Strategiska investeringar, kostnadseffektiv drift och välplanerat underhåll för att säkerställa ekonomisk stabilitet och långsiktigt värde för såväl bolaget som dess kunder och ägare.

Investeringsbudget

Investeringsbudget	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031–2033	Plan 2034–2036
Hebyfastigheter AB							
Förskola/skola Harbo	24,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Klockängen ombyggnad	0,0	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ösbylunds g:a Fsk	8,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diverse ventilation	0,0	9,9	0,0	2,0	2,0	0,5	0,0
Diverse underhåll	8,3	8,8	5,5	5,5	5,5	16,5	16,5
Delsumma:	40,3	24,6	5,5	7,5	7,5	17,0	16,5

Hebygårdar AB	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031– 2033	Plan 2034– 2036
Rävsjöbacken, bostäder	0,0	52,5	52,5	0	0	0	0
Tegelmästaren, bostäder	0	0	0	62,5	0	0	0
Kvarnängen ombyggnad	0	0	0,0	0,0	0	0	0
Stamrenovering, Torgv. 1	0	0	0	0	0	0	0
Tallgården *)	98,0	98,0	37,2	0	0	0	0
Stamrenovering	0	14,2	14,2	0	45,9	37,5	37,5
Diverse UH och ROT	15,0	8,7	6,9	17,5	20,6	22,6	20,7
Delsumma:	113,0	173,4	110,8	80,0	66,5	60,1	58,2
Summa bolagen:	153,3	198,0	116,3	87,5	74,0	77,1	74,7

Utblick och framtidsbedömning

Hebyfastigheter AB står inför flera framtida utmaningar och möjligheter som kräver strategiska och långsiktiga insatser:

En växande och åldrande befolkning ställer krav på vård- och omsorgsboenden samt anpassade bostäder. De vikande barn- och elevkullarna inom pedagogisk verksamhet ändrar behoven av lokaler.

Ökade krav på energieffektivitet och minskad klimatpåverkan påverkar både nyproduktion och förvaltning.

Framtiden kräver ökad digitalisering av fastighetsförvaltningen, vilket innebär implementering av smarta styrsystem, IT-lösningar och digitala tjänster för hyresgäster och verksamheter.

Bolaget påverkas av förändringar i lagstiftning, byggnormer och ekonomiska faktorer som räntenivåer och byggkostnader.

Genom en strategisk och hållbar fastighetsförvaltning, långsiktiga investeringar samt ett proaktivt arbetssätt säkerställer Hebyfastigheter AB vi kan bemöta utmaningarna så att kommunens fastighetsbestånd är välanpassat för framtidens behov och utmaningar.

För Tegelbacken finns ett tydligt utredningsuppdrag där fastigheten ska ställas om till att användas för kommunal verksamhet. Under år 2026 förväntas en tydligare riktning fastställas och beslut kunna fattas om hur fastigheten ska användas. Efter nödvändiga beslut kommer projektet att kvantifieras i preliminär investeringsutgift och i driftkostnadseffekt för berörda nämnder, verksamheter.

Ekonomisk sammanställning

Koncernbudget

Resultaträkning koncernen

RESULTATRÄKNING	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Verksamhetens intäkter	251,1	249,0	257,0	269,5	273,5
Verksamhetens kostnader	-1 286,4	-1 309,5	-1 341,0	-1 386,4	-1 425,1
Avskrivningar	-49,4	-62,4	-57,4	-57,1	-55,2
Verksamhetens nettokostnader	-1 085	-1 122,8	-1 141	-1 174	-1 207
Skatteintäkter	757,7	790,6	815,4	846,6	877,7
Generella statsbidrag och utjämning	363,7	370,9	390,0	399,5	418,4
Verksamhetens resultat	36,7	38,7	64,0	72,1	89,3
Finansiella intäkter	14,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Finansiella kostnader	-37,9	-33,5	-40,9	-51,8	-59,1
Resultat efter finansiella poster	12,9	5,4	23,4	20,5	30,5
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0
Skatt på årets resultat	-2,3	0,0	-1,7	-1,7	-1,8
Årets resultat	10,6	5,4	23,1	18,8	28,7

Balansräkning koncernen

BALANSRÄKNING	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	1 388,8	1 513,2	1 632,8	1 839,3	1 896,8
Maskiner och inventarier	34,7	60,0	45,4	68,1	79,2
Förvaltningstillgångar pensionsstiftelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella anläggningstillgångar	21,5	21,5	21,5	21,5	21,5
Summa anläggningstillgångar	1 445,1	1 594,7	1 699,8	1 929,0	1 997,6
Bidrag till statlig infrastruktur	3,8	3,5	3,2	2,9	2,6
Omsättningstillgångar					
Förråd mm	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Fordringar	149,8	140,9	147,4	147,4	147,4
Kassa, bank	155,9	93,0	127,9	145,6	163,9
Summa omsättningstillgångar	314,7	243,0	287,6	304,9	322,9
SUMMA TILLGÅNGAR	1 763,7	1 841,2	1 987,4	2 233,9	2 320,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat	10,6	5,4	23,1	18,8	28,7
Övrigt eget kapital	410,3	412,8	415,8	438,9	457,7

BALANSRÄKNING	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Summa eget kapital	420,9	418,2	438,9	457,7	486,3
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	200,3	190,7	195,3	197,7	203,3
Andra avsättningar	20,2	18,8	96,3	103,7	109,5
Skulder					
Långfristiga skulder	647,8	812,2	825,1	1 035,7	1 082,2
Kortfristiga skulder	474,5	401,3	431,8	439,0	439,2
Summa avsättningar och skulder	1 342,8	1 423,0	1 548,4	1 776,2	1 834,2
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 763,7	1 841,2	1 987,4	2 233,9	2 320,5
Ansvarsförbindelse					
Pensioner ej upptagna i balansräkning (ink löneskatt)	185,4	166,7	159,6	157,9	157,0
Övriga ansvarsförbindelser	82,6	82,6	82,6	82,6	82,6

Kassaflödesanalys koncernen

KASSAFLÖDESANALYS	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
FINANSIERINGSANALYS					
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	12,9	5,4	23,1	18,8	28,7
Utbetalningar för ianspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för ej likviditetspåverkande poster	73,0	49,4	77,6	58,8	60,3
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	85,9	54,8	100,7	77,5	89,0
Ökning (-) minskning (+) av kortfristiga fordringar	1,1	0,1	-0,1	0,0	0,0
Ökning (-) minskning (+) av förråd mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning (+) minskning (-) av kortfristiga skulder	84,9	5,4	-9,1	31,5	13,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten	171,9	60,3	91,4	109,0	102,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anläggningstillgångar	-182,7	-200,2	-128,2	-284,2	-119,8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	4,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-178,5	-200,2	-128,2	-284,2	-119,8
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ökning långfristig skuld	3,2	90,1	71,5	227,6	71,8
Amortering av skuld	-7,9	0,0	-14,2	-15,2	-16,5
Ökning av långfristiga fordringar	-22,6	0,0	-15,0	-19,6	-19,6
Minskning av långfristiga fordringar	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-27,5	90,1	42,3	192,8	35,7

KASSAFLÖDESANALYS	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Årets kassaflöde	-34,0	-49,8	5,6	17,6	18,3
Likvida medel vid årets början	189,9	142,8	122,4	127,9	145,6
Likvida medel vid periodens slut	155,9	93,0	127,9	145,6	163,9

Kommunbudget

Driftsbudget

Styrelse/nämnd	Bokslut 2025	Budget 2026	Prognos 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kommunfullmäktige	-3,1	-3,0	-2,9	-3,1	-3,2	-3,3
Revisionen	-1,3	-1,4	-1,5	-1,4	-1,5	-1,5
Kommunstyrelsen	-106,1	-105,5	-101,4	-105,3	-109,5	-105,5
Vård- och omsorgsnämnden	-447,4	-467,1	-471,6	-483,0	-511,7	-540,9
Kultur- och fritidsnämnden	-37,5	-38,7	-38,7	-40,4	-41,4	-42,4
Samhällsbyggnadsnämnden	-65,3	-75,5	-74,8	-76,6	-79,8	-83,0
Bygg- och miljönämnden	-11,6	-8,9	-12,0	-9,5	-9,8	-10,0
Utbildningsnämnden	-426,6	-446,4	-445,8	-453,9	-462,6	-470,1
Valnämnden	0,0	-0,4	-0,4	0,0	0,0	-0,4
Verksamhetens driftskostnad exklusive mark och exploatering	-1 099,0	-1 147,0	-1 149,1	-1 173,1	-1 219,4	-1 257,2
Mark- och exploatering	0,7	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens driftskostnad	-1 098,3	-1 147,0	-1 147,6	-1 173,1	-1 219,4	-1 257,2
Justeringspost: Statsbidrag och finansiella poster	-6,7	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader enligt resultaträkning	-1 105,0	-1 147,0	-1 147,6	-1 173,1	-1 219,4	-1 257,2
Specificering justeringsposter	Bokslut 2025	Budget 2026	Prognos 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Generella statsbidrag	-7,0					
Finansiella intäkter	-0,1		-0,1			
Finansiella kostnader	0,3		0,1			
Summa justeringsposter	-6,7	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0

Resultatbudget

Resultaträkning	Bokslut 2025	Budget 2026	Prognos 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Verksamhetens intäkter	180,2	177,9	164,4	183,4	189,3	195,4
Verksamhetens kostnader	-1 260,8	-1 294,1	-1 285,1	-1 324,6	-1 377,0	-1 423,8
Avskrivningar	-24,4	-30,8	-26,9	-32,0	-31,7	-28,8
Verksamhetens nettokostnader	-1 105,0	-1 147,0	-1 147,6	-1 173,1	-1 219,4	-1 257,2
Skatteintäkter	757,7	790,6	778,2	815,4	846,6	877,7
Generella statsbidrag och utjämning	363,7	370,9	371,4	390,0	399,5	418,4
Verksamhetens resultat	16,3	14,6	14,6	32,3	26,7	38,9
Finansiella intäkter	15,9	2,3	7,9	2,3	2,3	2,3
Finansiella kostnader	-25,0	-15,7	-18,5	-16,0	-22,9	-29,7
Resultat efter finansiella poster	7,2	1,2	-8,6	18,6	6,2	11,5
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	7,2	1,2	-8,6	18,6	6,2	11,5
Årets resultat, exklusive pensionsstiftelse	7,3	1,2	-8,6	18,6	6,2	11,5
Resultat i förhållande skatter och statsbidrag	0,6 %	0,1 %	-0,1 %	1,5 %	0,5%	0,9%
Verksamhetens netto / Skatter och statsbidrag	-98,5 %	-98,7 %	-99,8 %	-97,3 %	-97,9%	-97,0%

Balansbudget

Balansräkning	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
TILLGÅNGAR					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	430,6	577,6	516,4	737,6	730,0
Maskiner och inventarier	42,3	50,3	42,7	65,3	76,5
Finansiella tillgångar (pensionsstiftelsen)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella anläggningstillgångar	229,7	229,7	229,8	229,8	229,8
Summa anläggningstillgångar	702,6	857,6	788,9	1 032,7	1 036,2
Bidrag till statlig infrastruktur	3,8	3,5	3,2	2,9	2,6
<i>Omsättningstillgångar</i>			0,0	0,0	0,0
Förråd mm	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Fordringar	147,7	147,7	152,9	152,9	152,9
Kassa, bank	115,4	68,8	97,7	80,4	78,5
Summa omsättningstillgångar	272,2	244,5	259,6	242,3	240,5
SUMMA TILLGÅNGAR	978,6	1 086,7	1 051,8	1 277,8	1 279,2
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					

Balansräkning	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Årets resultat	7,2	1,2	18,6	6,2	11,5
Övrigt eget kapital	326,6	322,4	329,1	347,8	353,9
Summa eget kapital	333,8	323,6	347,8	353,9	365,4
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	197,3	190,7	195,3	197,7	203,3
Andra avsättningar					
Skulder					
Långfristiga skulder	274,1	400,4	330,2	548,2	531,7
Kortfristiga skulder	172,0	172,0	178,4	178,0	178,8
Summa avsättningar och skulder	643,4	763,1	704,0	923,9	913,8
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	977,2	1 186,7	1 051,8	1 277,8	1 279,2
Nyckeltal					
Soliditet	34,4%	29,8%	33,1%	27,7%	28,3%
Soliditet inklusive pensionsåtagande	16,9%	14,4%	16,7%	14,3%	15,2%
Kassalikviditet	153,0%	125,9%	140,5%	131,0%	129,4%
Rörelsekapital	91	45	72	55	53

Kassaflödesbudget

Kassaflödesanalys	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	7,2	1,2	18,6	6,2	11,5
Utbetalningar för ianspråktaga avsättningar					
Justering för ej likviditetspåverkande poster	42,3	17,7	38,2	34,4	34,7
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	<i>49,5</i>	<i>18,9</i>	<i>56,8</i>	<i>40,6</i>	<i>46,2</i>
Ökning (-) minskning (+) av kortfristiga fordringar	-5,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning (-) minskning (+) av förråd mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning (-) minskning (+) av kortfristiga skulder	4,3	0,0	-1,6	-0,4	0,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten	48,5	18,9	55,2	40,2	47,0
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anläggningstillgångar	-38,8	-185,8	-45,7	-42,3	-32,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	4,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0

Kassaflödesanalys	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-34,6	-185,8	-45,7	-42,3	-32,3
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ökning av långfristig skuld	3,2	138,9	0,0	0,0	0,0
Amortering av skuld	-19,9	0,0	-14,2	-15,2	-16,5
Ökning av långfristiga fordringar	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-16,7	138,9	14,2	-15,2	-16,5
Årets kassaflöde	-2,8	-28,0	-4,6	-17,4	-1,8
Likvida medel vid årets början	136,8	96,9	102,4	97,7	80,4
Likvida medel vid periodens slut	134,0	68,8	97,7	80,4	78,5

*Med stöd i löpande uppföljning av kommunens likviditet har likvida medel vid ingången av 2027 justerats i förhållande till kassaflödesbudget 2026

Investeringsbudget

Investereringar	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033	Plan 2034	Plan 2035	Plan 2036
Kommunstyrelsen	7,0	6,8	6,8	6,5	6,5	6,8	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
Vård- och omsorgsnämnden	2,2	3,3	11,9	2,2	2,9	3,3	3,6	2,6	3,3	2,6	4,0
Kultur- och fritidsnämnden	2,0	1,6	2,9	1,9	1,9	2,0	2,8	1,8	1,7	1,7	2,5
Samhällsbyggnadsnämnden	29,2	28,6	29,4	28,8	22,9	27,4	24,0	17,9	17,7	17,0	17,0
- Varav Va-verksamhet	13,2	14,3	14,0	11,9	13,5	16,5	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5
Utbildningsnämnden	9,5	2,0	2,0	2,0	2,0	8,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Summa investeringar kommunen	49,9	42,2	53,0	41,4	36,2	47,4	38,9	30,8	31,1	29,7	31,9

* Investeringsbudgeten i skattefinansierad verksamhet för samhällsbyggnadsnämnden är reducerad med 25 procent.

Investereringar	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033	Plan 2034	Plan 2035	Plan 2036
Hebyfastigheter AB	40,3	24,6	5,5	7,5	7,5	6,0	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Hebygårdar AB	113,0	173,4	110,8	80,0	66,5	21,5	19,4	19,4	19,4	19,4	19,4
Summa investeringar bolagen	153,3	198,0	116,3	87,5	74,0	27,5	24,9	24,9	24,9	24,9	24,9

SUMMA INVESTERINGAR KONCERNEN	203,2	240,2	169,3	128,9	110,2	74,9	63,8	55,7	56,0	54,6	56,8
--------------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Ekonomiska nyckeltal, kommunkoncernen

Fem år i sammandrag	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Verksamhetens intäkter	251,1	249,0	257,0	269,5	273,5
Verksamhetens kostnader	1 286,4	1 309,5	1 341,0	1 386,4	1 425,1
Årets resultat	10,6	5,4	23,1	18,8	28,7
Soliditet	23,9 %	22,7 %	22,1 %	20,5 %	21,0 %
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser	14,1 %	13,7 %	14,1 %	13,4 %	14,2 %
Nettoinvesteringar	172,2	200,2	128,2	284,2	119,8
Självfinansieringsgrad	34,4 %	33,6 %	62,8 %	26,7 %	70,0 %
Långfristig låneskuld	647,8	812,2	825,1	1 035,7	1 082,2
Långfristiga lån / invånare (kr)	45 377	56 430	58 768	72 255	74 991
Tillsvidareanställda, antal	1 072	1 055	1 055	1 055	1 055
Omräknat till heltidsanställda, antal	1 027	1 008	1 008	1 008	1 008

Kommentarer till nyckeltal för koncernen

För budget och planperioden noteras att soliditeten minskar vilket beror på pågående investeringar. För koncernen ingår de investeringar som pågår i materiella tillgångar främst nya Tallgården. Självfinansieringsgraden för investeringar är beräknad som resultatet + avskrivningar / nettoinvesteringar. Trots omfattande investeringsverksamhet hålls en förhållandevis god självfinansieringsgrad uppe. De långfristiga lånen för koncernen ökar med stöd i att nuvarande plan bygger på att nya Tallgården finansieras genom upptagande av lån.

Ekonomiska nyckeltal, kommunen

Fem år i sammandrag	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Folkmängd 31/12	14 276	14 393	14 283	14 334	14 431
Skattesats	22,50	22,50	22,50	22,50	22,50
Verksamhetens intäkter	180,2	172,6	183,4	189,3	195,4
Årets resultat	7,2	1,2	19,0	6,6	11,9
Soliditet	34,4%	29,8%	31,8%	26,9%	27,8%
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser	16,9%	14,4%	17,0%	14,7%	15,6%
Nettoinvesteringar	34,6	185,8	45,7	42,3	32,7
Självfinansieringsgrad	91,6%	17,2%	110,7%	89,6%	124,8%
Långfristig låneskuld	21,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Långfristig leasingskuld	245,6	394,4	394,4	627,6	627,6
Långfristig leasingskuld / invånare (kr)	17 203	27 402	27 613	43 784	43 490
Antal tillsvidareanställda	1 033	1 015	1 015	1 015	1 015
Omräknat till heltidsanställda	990	970	970	970	970

Kommentarer till nyckeltal för kommunen

För budget och planperioden noteras att soliditeten minskar vilket beror på pågående investeringar. För kommunen gäller det de fastigheter som ingår som finansiell leasing, det vill säga från och med 2028 nya Tallgården. Aktuella poster redovisas så snart kommunen tar fastigheten i drift vilket förklarar effekterna 2026 Harbo och 2028 nya Tallgården.

Ks § 119

Dnr KS/2024:135

001

Arvodesreglemente

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktiges beslut

- Reglemente för ersättning till förtroendevalda antas.
- Kommunfullmäktiges arbetsordning justeras med ändring i § 51, att lydelsen att kommunfullmäktiges presidium är gruppleddare i sin respektive partier stryks.

Sammanfattning

Den parlamentariska organisationskommittén arbetade under 2025 med frågan om arvodesregler för kommande mandatperiod men landade inte fullt ut i ett gemensamt förslag till ändringar. Kommunstyrelsen gav i § 42/2026 förvaltningen i uppdrag att sammanställa vilka ändringar i arvodesreglementet som fortsatt är intressanta att genomföra och utreda eventuella konsekvenser vid förändringar.

Förvaltningen lägger ett förslag som dels tar fasta på de ändringar som hela den parlamentariska gruppen stod bakom, och i övrigt föreslås vissa justeringar av fasta arvoden med utgångspunkt i en omvärldsbevakning med jämförbara kommuner. Vissa sänkningar föreslås där vi i jämförelsen ligger högt, för några sänkningar som den parlamentariska arbetsgruppen föreslagit så har förvaltningen justerat förslagen, med motiveringen att ska sänkningar göras så ska bör det motiveras på ett likvärdigt sätt. Ett omfattningen på ett uppdrag är svårbedömt, men hänsyn bör tas till hur ofta en nämnd sammanträder, och ungefärlig omfattning på kringarbetet som uppdraget medför, t.ex. frekvens av ordförandebeslut och annan löpande dialog med förvaltningen. En annan ambition har varit att hålla avgiftsnivån mer eller mindre likvärdig med gällande regelverk.

Kommunalråd och opposition

Förvaltningen föreslår att arvodesnivåerna för kommunstyrelsens presidium lämnas oförändrad. Däremot föreslår förvaltningen att en pott om 25 procent av kommunstyrelsens ordförandes arvode utgår till opposition utan kommunalrådspost: arvode att fördela bland ett eller flera partier i opposition, som inte representeras av oppositionsrådet (om denne representerar en koalition). Detta för att säkerställa att det finns bättre förutsättningar för att bedriva politik i opposition, i händelse av en splittrad opposition.

Gruppleddarna och kommunfullmäktiges presidium

Gruppleddararvode tas bort, vilket motsvarar 25 % av heltid denna mandatperiod då fullmäktiges presidium har rollen som gruppleddare, så övriga 5 partier haft en gruppleddare med ett 5% månadsarvode. Gruppleddarna ska i stället ha rätt till vanligt förrättningsarvode när de deltar i gemensamma möten.

Heby kommun har ett fullmäktigepresidium som i jämförelse med andra kommuner ligger högt, förslagsvis sänks ordförandes fasta arvode från 20% till 15% medan vice och andre vices arvode får förrättningsarvode och förlorad arbetsförtjänst i stället för ett fast månadsarvode.

Bygg och miljönämnden och kultur- och fritidsnämnden

Bygg- och miljönämndens ordförande har också ett jämförelsevis högt arvode men förvaltningen anser att parlamentariska arbetsgruppens förslag att sänka från 20% till 10% är en kraftig sänkning som inte riktigt speglar hur det ser ut i omvärldsbevakningen, det varierar mycket från kommun till kommun och förvaltningen föreslår därför en mindre sänkning till 15%. Även kultur och fritidsnämndens ordförande ligger förhållandevis högt och förvaltningens bedömning är att dessa två uppdrag har en likvärdig omfattning, och därför bör ligga på samma nivå. Därför föreslås även att KFN:s ordförandearvode sänkas till 15%.

Utbildningsnämndens ordförande

Förvaltningen anser att den parlamentariska arbetsgruppens förslag att sänka från 40% till 25% är en kraftig sänkning som inte kan motiveras utifrån uppdragets omfattning, och inte heller har något stöd sett till omvärldsbevakningen. Uppdraget omfattar en del ordförande beslut, tät kontakt med förvaltning, samverkansmöten och tillgänglighet/kontakt med Skolverket.

Beslutsunderlag

Ks § 101/2026

Ks § 42/2026

Beslut i kommunfullmäktige 2025-02-11, § 19

Utvärdering av politisk organisation, uppdrag (innehåller direktiv till den parlamentariska gruppen)

Parlamentariska gruppen §§ 5, 3/2026.

Förslag från S

Förslag från C

Förslag från SD

Förslag från MP

Tjänsteskrivelse 24 april 2025

Omvärldsbevakning av arvoden till förtroendevalda

Kommunfullmäktige
Kommunkansli
Disa Hasselberg
Kommunsekreterare
disa.hasselberg@heby.se

/AdressatNamn/

Förslag till Reglemente för ersättning till förtroendevalda

Förslag Beslut

- Reglemente för ersättning till förtroendevalda antas.

Sammanfattning

Den parlamentariska organisationskommittén arbetade under 2025 med frågan om arvodesregler för kommande mandatperiod men landade inte fullt ut i ett gemensamt förslag till ändringar. Kommunstyrelsen gav i § 42/2026 förvaltningen i uppdrag att sammanställa vilka ändringar i arvodesreglementet som fortsatt är intressanta att genomföra och utreda eventuella konsekvenser vid förändringar.

Förvaltningen lägger ett förslag som dels tar fasta på de ändringar som hela den parlamentariska gruppen stod bakom, och i övrigt föreslås vissa justeringar av fasta arvoden med utgångspunkt i en omvärldsbevakning med jämförbara kommuner. Vissa sänkningar föreslås där vi i jämförelsen ligger högt, för några sänkningar som den parlamentariska arbetsgruppen föreslagit så har förvaltningen justerat förslagen, med motiveringen att ska sänkningar göras så ska bör det motiveras på ett likvärdigt sätt. Ett omfattningen på ett uppdrag är svårbedömt, men hänsyn bör tas till hur ofta en nämnd sammanträder, och ungefärlig omfattning på kringarbetet som uppdraget medför, t.ex. frekvens av ordförandebeslut och annan löpande dialog med förvaltningen. En annan ambition har varit att hålla avgiftsnivån mer eller mindre likvärdig med gällande regelverk.

Förvaltningens förslag

Kommunalråd och opposition

Förvaltningen föreslår att arvodesnivåerna för kommunstyrelsens presidium lämnas oförändrad. Däremot föreslår förvaltningen att en 25-procentig andel av KSO:s arvode utgår till opposition utan kommunalrådspost: arvode att fördela bland ett eller flera partier i opposition, som inte representeras av oppositionsrådet (om denne representerar en koalition). Detta för att säkerställa att det finns bättre förutsättningar för att bedriva politik i opposition, i händelse av en splittrad opposition.

Gruppledarna och kommunfullmäktiges presidium

Gruppleदारarvode tas bort, vilket motsvarar 25 % av heltid denna mandatperiod då fullmäktiges presidium har rollen som gruppledare, så övriga 5 partier haft en gruppledare med ett 5% månadsarvode. Gruppledarna ska i stället ha rätt till vanligt förrättningsarvode när de deltar i gemensamma möten.

Heby kommun har ett fullmäktigepresidium som i jämförelse med andra kommuner ligger högt, förslagsvis sänks ordförandes fasta arvode från 20% till 15% medan vice och andre vices arvode får förrättningsarvode och förlorad arbetsförtjänst istället för ett fast månadsarvode.

Bygg och miljönämnden och kultur- och fritidsnämnden
Bygg- och miljönämndens ordförande har också ett jämförelsevis högt arvode men förvaltningen anser att parlamentariska arbetsgruppens förslag att sänka från 20% till 10% är en kraftig sänkning som inte riktigt speglar hur det ser ut i omvärldsbevakningen, det varierar mycket från kommun till kommun och förvaltningen föreslår därför en mindre sänkning till 15%. Även kultur och fritidsnämndens ordförande ligger förhållandevis högt och förvaltningens bedömning är att dessa två uppdrag har en likvärdig omfattning, och därför bör ligga på samma nivå. Därför föreslås även att KFN:s ordförandearvode sänkas till 15%.

Utbildningsnämndens ordförande

Förvaltningen anser att den parlamentariska arbetsgruppens förslag att sänka från 40% till 25% är en kraftig sänkning som inte kan motiveras utifrån uppdragets omfattning, och inte heller har något stöd sett till omvärldsbevakningen. Uppdraget omfattar en del ordförande beslut, tät kontakt med förvaltning, samverkansmöten och tillgänglighet/kontakt med skolverket.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Justeringarna som föreslås ligger på en marginellt lägre nivå än gällande regelverk för fasta arvoderingar.

Beslutsunderlag

Ks § 101/2026

Ks § 42/2026

Beslut i kommunfullmäktige 2025-02-11, § 19

Utvärdering av politisk organisation, uppdrag (innehåller direktiv till den parlamentariska gruppen)

Parlamentariska gruppen §§ 5, 3/2026.

Förslag från S

Förslag från C

Förslag från SD

Förslag från MP

Tjänsteskrivelse 24 april 2025

Omvärldsbevakning av arvoden till förtroendevalda

I tjänsten

Disa Hasselberg

Kommunsekreterare

Delges

/TextBeslutförslag2/

Datum
2025-04-24Diariennr/Dplankod
KS/2024:135Kommunfullmäktige
/Eget_Avdelning/
Madeleine Dismats
Nämndsekreterare
madeleine.dismats@heby.se

/AdressatNamn/

Omvärldsbevakning av arvoden inför mandatperiod 2026-2030

Utredning

I arbetet om utvärdering av den politiska organisationen ingår att se över nuvarande reglemente för ersättning till förtroendevalda, HebyFS 2022:34. Som en del av detta har förvaltningen tagit fram denna omvärldsbevakning över jämförbara kommuner gällande nuvarande sammanträdesarvoden och fasta arvoden till förtroendevalda.

Heby kommun tillhör kommungrupp B4 "Pendlingsgrupp nära större stad" (SKRs kommungruppsindelning från 2023). Samtliga kommuner i jämförelsen tillhör kommungrupp B4.

Följande kommuner ingår i jämförelsen: Tierp, Älvkarleby, Sala, Hallsberg och Örkellunga.

Kort kommunfakta av kommuner som ingått i jämförelsen:

	Heby	Älvkarleby	Tierp	Sala	Gagnef	Hallsberg	Örkellunga
Folkmängd	14 345	9 552	21 104	22 843	10 384	16 120	10 277
Varav 18-67 år	8 343 (58 %)	5 519 (58 %)	12 356 (59 %)	13 102 (57 %)	5 743 (55 %)	9 469 (59 %)	6 124 (60 %)
Yta km2	1 172	204	2 574	1 204	812	670	330
Pendlingsort	Uppsala	Gävle	Uppsala	Västerås	Borlänge	Örebro	Helsingborg

Källa: Befolkningsstatistik från SCBs "Kommunsiffror" och statistikdatabasen. Yta från Wikipedia som hänvisat till SCB.

Heby kommun

Arvodet för kommunstyrelsens ordförande utgår från riksdagsmannaarvodet, (90 %, av det månatliga grundarvodet för riksdagsledamot). Övriga fasta arvoden utgår från kommunstyrelsens ordförandes arvode.

Tierp kommun

Tierp utgår från riksdagsmannaarvodet. Tierp sammanträdesarvoden utgår per påbörjad halvtimme. Max 16 halvtimmar betalas ut per dag (undantag görs för valnämndens förrättningar).

Arvode per halvtimme 0,125 % av riksdagsmannaarvodet. I Tierp utgår även ersättning för förberedelse, i detta ingår t.ex. gruppmöte och inläsning.

Älvkarleby sammanträdesarvode

1:a timmen är 0,041 % av årsarvodet för riksdagsledamot.

2:a timmen är 0,018 % av årsarvodet för riksdagsledamot.

Från andra timmen utgår arvode för varje påbörjad halvtimme med 0,009 % av årsarvodet för riksdagsledamot.

Olika sammankomster som följer direkt på varandra (uppehåll mindre än en timme) sammanslås tidsmässigt och ersätts som en sammankomst.

Sala kommun

Arvode om 0,32 % av riksdagsmannaarvudet utgår per timme. Ett grundarvode för sammanträden är alltid fyra timmar och ersättning utges inte för mer än 8 timmar/dag.

Hallsbergs kommun

Sammanträdesarvode betalas endast ut till ledamöter och tjänstgörande ersättare. Till övriga förrättningar och till icke tjänstgörande ersättare utgår förrättningsarvode vilket är ett halvt sammanträdesarvode.

Endast ett sammanträdesarvode betalas ut oavsett längd. Högst två sammanträdesarvoden/förrättningsarvoden betalas ut per dag. I de fall där kommunfullmäktige sammanträde samma dag som förtroendevald fått två arvoden utgår ett tredje arvode för kommunfullmäktiges sammanträde.

Sammanträdesarvudet består av 1 % av riksdagsledamot arvode.

Gagnefs kommun

Sammanträdes- och förrättningsarvode utgår för hel timme med 0,3 % av grundarvudet (100 % av riksdagsmannaarvudet per månad). Vid sammanträde ersätts första timmen med 200 % av timmarvudet. Den upphöjda ersättningen för första timmen motsvarar inläsningsarvode.

I Gagnef avräknas tid för måltidsrast om rasten är längre än 30 min.

Vid förrättning utom kommunen utgår timmarvode även för restid.

Gagnef kommun har inte någon så kallad ordförandejour för deras motsvarighet till sociala utskottet. Där är det endast ordförande, som har ett fast arvode, som fattar dessa beslut.

Örkelljunga kommun

Utgår från inkomstbasbelopp. Sammanträdesarvode utgår med 0,15 % av gällande inkomstbasbelopp per påbörjad halvtimme. Arvode utgår för tiden från sammanträdes början till dess slut. En maximal utbetalning om tio timmar per dag utges. För kommunfullmäktiges sammanträden utgår ett fast arvode om 500 kr per sammanträde. Om ledamot eller ersättare inte deltar under hela sammanträdet utgår 150 kr.

Örkelljunga tillämpar årsarvode med undantag för kommunalråd och oppositionsråd som får månatligt arvode. I redovisningen i bilagan redovisas arvoden dock per månad för att skapa en enklare jämförelse. Fastarvoderade har rätt till sammanträdesarvode.

Örkelljunga kommun har arbetsutskott för socialnämnden, utbildningsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen. Enbart kommunstyrelsens arbetsutskott och socialnämndens utskott står med i bilagan med arvoden. Årsarvudet för ledamot i arbetsutskott för utbildningsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden är lika som för ledamot i arbetsutskott under socialnämnden, d.v.s. 15 % av inkomstbasbelopp (1008 kr/månad år 2025).

Ej tjänstgörande ersättare har rätt till sammanträdesarvode, men har inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst eller andra ersättningar.

Övriga noteringar från bilagan

Posten "Kommunstyrelsens utskott":

Hallsbergs kommun – Arvudet som utgår avser 1:e och 2:e vice ordförande.

Örkelljunga kommun – Arvudet är för ledamot i kommunstyrelsens utskott.

Tierps motsvarighet till vård- och omsorgsnämnden är beredningen för omsorg och utbildning, men redovisas i bilagan på raden för "Vård- och omsorgsnämnden".

Sala kommun:

Fasta arvoden utgår till 2:e vice ordförande.

Socialnämnden heter "Social och arbetsmarknadsnämnd".

Beslutsunderlag

Heby kommun: Reglemente för ersättning till förtroendevalda HebyFS 2022:34

Tierps kommun: Ersättning till Tierps kommuns förtroendevalda Fastställd av: Kommunfullmäktige § 121/2024

Älvkarleby kommun: Reglemente för arvoden och ersättningar till förtroendevalda - Senast reviderad: 2020-11-25 och Beslut ON § 34, 2020-06-09.

Örkellunga kommun: Bestämmelser om ersättning för förtroendevalda samt valförrättare mandatperioden 2023-2026 Dnr KI.K.2022.151, 2022-09-26

Hallsbergs kommun: Arvode- och ersättningsbestämmelser för förtroendevalda 24/KS/158, 2024-11-18.

Gagnef kommun: Reglemente rörande arvode och ersättning till kommunala förtroendevalda i Gagnefs kommun, Antagen av kommunfullmäktige 2022-04-25 § 53, dnr KS/2021:303/00.

Sala kommun: Bestämmelser om ersättningar och arvoden till förtroendevalda 2023-2026, KFS 071 revision 17, antagen 2022-06-20.

I tjänsten

Madeleine Dismats

Nämndsekreterare

Delges

Politiskt utsedd parlamentarisk grupp

Kommunsekreterare

Dagens arvodesbestämmelser för Heby kommun jämfört med övriga kommuner i Uppsala län

Riksdagsmannaarvode /månad för år 2025:	78 500 kr	Grundarvode Hallsbergs kommun	66 725 kr	Inkomst- basbelopp (Örkelljunga)	80 600 kr
---	-----------	----------------------------------	-----------	--	-----------

	Heby kommun	Älvkarleby kommun	Tierp kommun	Sala kommun	Gagnef kommun	Hallsbergs kommun	Örkelljunga kommun
Kommunstyrelsens ordförande	70 650 kr	70 650 kr	78 500 kr	78 500 kr	78 500 kr	80 600 kr	80 600 kr
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande	35 325 kr		5 888 kr	15 700 kr		4 004 kr	4 702 kr
Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande/oppositionsråd	35 325 kr		70 650 kr	62 800 kr		4 004 kr	40 300 kr
Oppositionsråd	2:e vice ordf.	31 400 kr		2:e vice ordf.	39 250 kr	40 035 kr	2:e vice ordf.
Ordförande i kommunalt råd	-	-	2 944 kr				
Kommunstyrelsens utskott			2 944 kr			4 004 kr	3 358 kr
Personalutskott	1:e vice ordförande		2 944 kr	1:e vice ordförande			
Kommunfullmäktiges ordförande	14 130 kr	3 140 kr	5 888 kr	7 850 kr	7 850 kr	3 336 kr	3 358 kr
Kommunfullmäktiges 1:e vice ordförande	7 065 kr			1 570 kr		667 kr	1 008 kr
Kommunfullmäktiges 2:e vice ordförande	7 065 kr			1 570 kr		667 kr	672 kr
Kommunfullmäktige beredning ordförande			5 888 kr	2 355 kr	Sammanträdes- ersättning X 2	1 335 kr	672 kr
Vice ordförande KF beredning / Ks råd						667 kr	
Gruppledare grundarvode	3 533 kr	4 710 kr	2 944 kr	6 280 kr		3 336 kr	
Gruppledare arvode per mandat i KF		1 178 kr	2 944 kr	-			

Bygg- och miljönämndens ordförande	14 130 kr			7 850 kr	19 625 kr		
2:e vice ordförande bygg- och miljönämnden				3 140 kr			
Vård- och omsorgsnämndens ordförande	31 793 kr	31 400 kr	31 400 kr	39 250 kr	39 250 kr	53 380 kr	9 403 kr
Vice ordförande vård- och omsorgsnämnden			1 472 kr			3 336 kr	2 015 kr
2:e vice ordförande vård- och omsorg				11 775 kr		4 671 kr	2 015 kr
Socialnämndens ordförande	-			31 400 kr			
2:e vice ordförande socialnämnden	-			7 850 kr			
Individutskottets ordförande	Ordförande VON		11 775 kr				
Vice ordförande individutskottet			3 925 kr				
Ledamot i individutskottet			3 925 kr				1 008 kr
Utbildningsnämndens ordförande	28 260 kr	15 700 kr	31 400 kr	39 250 kr	39 250 kr	53 380 kr	8 732 kr
Vice ordförande barn, utbildning och kultur			1 472 kr			3 336 kr	2 015 kr
2:e vice ordförande utbildningsnämnden				11 775 kr		4 671 kr	2 015 kr
Samhällsbyggnadsnämndens ordförande	21 195 kr	15 700 kr	31 400 kr			20 018 kr	5 373 kr
Vice ordförande samhällsbyggnad			1 472 kr			2 669 kr	
2:e vice ordförande samhällsbyggnad						4 004 kr	
Kultur- och fritidsnämndens ordförande	14 130 kr			7 850 kr	11 775 kr		1 679 kr
Vice ordförande kultur- och fritidsnämnden							672 kr
2:e vice ordförande kultur och fritidsnämnden				3 140 kr			672 kr
Revisionens ordförande*	3 533 kr		5 888 kr	5 495 kr		1 335 kr	1 679 kr

Revisorerna*	1 413 kr		1 472 kr	1 635 kr	4 710 kr	667 kr	1 008 kr
Vice ordförande revisionen	-		2 944 kr			1 335 kr	
2:e vice ordförande revisionen	-					1 335 kr	
Valnämndens ordförande, valår*	1 413 kr	785 kr	2 944 kr	3 271 kr	4 710 kr	1 335 kr	1 008 kr
Ordförande icke valår	-					667 kr	
Ordförande gemensamma nämnder	-		2 944 kr			4 671 kr	
Vice ordförande gemensamma nämnder	-		1 472 kr			2 002 kr	
Överförmyndare (Sala) / ordförande ÖFN (Ö-ljunga)	-			3 925 kr			1 679 kr
Överförmyndare ersättare (Sala) / Vice ordf. ÖFN (Ö-ljunga)	-			1 963 kr			672 kr
Sammanträdesarvoden:							
0-2 timmar digitalt	510 kr						
0-4 timmar	864 kr	386 - 1159 kr	98 - 784 kr	1 005 kr	472 - 1178 kr	785 kr	121 - 967 kr
4-8 timmar	1 335 kr	1244 kr - 1837 kr	882 - 1568 kr	1256 - 2010 kr	1414 - 2120 kr	785 kr	1088 - 1936 kr
Över 8 timmar	1 727 kr	1922 kr +	1 568 kr	2 010 kr	2 356 kr	785 kr	2057 - 2420 kr
Protokolljustering	471 kr	386 kr	196 kr	502 kr	236 kr	393 kr	121 kr/halvtimme
Förrättningsarvode						393 kr	
Sammanträdesarvode för kommunfullmäktige							500 alt. 150 kr

Socialjour/Jourersättning etc. per vecka	2 100 kr	3 000 kr	1 276 kr	3 140 kr	Endast ordinarie ordförande - ingen särskild jour	2 748 kr	
				samt förrättnings- arvode vid aktiv tjänstgöring			

Pag § 5

Dnr KS/2024:135

001

Ändringar i arvodesregler

Parlamentariska arbetsgruppens förslag

- Gruppleदारarvode tas bort ur Reglemente för arvoden till förtroendevalda och ersätts med vanligt förrättningsarvode.
- Socialdemokraternas förslag till ändringar av arvodesnivåerna, som förutsätter en ändring av politisk organisation, överlämnas till kommunstyrelsen för vidare beredning.
- Bygg- och miljönämndens ordförandes fasta arvode sänks till 10 procent.
- Utbildningsnämndens ordförandes fasta arvode sänks till 22,5 procent.

Sammanfattning

Det föreligger flera förslag till ändringar av Reglemente för arvoden till förtroendevalda gällande de fasta arvoderingarna och berör specifikt kommunfullmäktiges presidium, kommunstyrelsens presidium, gruppledarna och ändringar av nivåer inom vård- och omsorg och utbildningsnämnden, förutsatt att en organisationsförändring antas.

Daniel Steinmo (MP) drar tillbaka Miljöpartiets förslag då det inte verkar vinna något gehör.

Förslagsordning

Annika Krispinsson (C) frågar om gruppleदारarvode kan tas bort och finner bifall för förslaget.

Gällande arvoden för kommunfullmäktiges presidium, kommunstyrelsens presidium och oppositionen finns det tre olika förslag, Centerpartiets förslag, Socialdemokraternas förslag och Sverigedemokraternas förslag.

Ordförande Annika Krispinsson ställer förslagen mot varandra och finner att den parlamentariska arbetsgruppen bifaller Socialdemokraternas förslag.

Tilläggsförslag

Hans Göran Björk (KD) föreslår Bygg- och miljönämndens ordförandes fasta arvode sänks till 10 procent.

Annika Krispinsson (C) ställer förslaget mot avslag och finner bifall för förslaget.

Rose-Marie Isaksson (S) föreslår att utbildningsnämndens ordförandes fasta arvode sänks till 22,5 procent.

Annika Krispinsson (C) ställer förslaget mot avslag och finner bifall för förslaget.

Reservation

Annika Krispinsson (C) reserverar sig mot beslutet att föreslå en sänkning av utbildningsnämndens ordförandes fasta arvode till 22,5 procent.

Beslutsunderlag

Centerpartiets förslag till ändringar i politisk organisation

Miljöpartiets förslag till ändringar i politisk organisation

Socialdemokraternas förslag till ändringar i politisk organisation

Sverigedemokraternas förslag till ändringar i politisk organisation

Ks § 101

Dnr KS/2024:135

001

Reglemente för arvoden till förtroendevalda

Kommunstyrelsens beslut

- Förvaltningen får i uppdrag att skriva fram nytt Reglemente för arvoden till förtroendevalda i enlighet med förslaget på ändringar i Tjänsteskrivelse 5 maj 2026.

Sammanfattning

Den parlamentariska organisationskommittén arbetade under 2025 med frågan om arvodesregler för kommande mandatperiod men landade inte fullt ut i ett gemensamt förslag till ändringar. Kommunstyrelsen gav i § 42/2026 förvaltningen i uppdrag att sammanställa vilka ändringar i arvodesreglementet som fortsatt är intressanta att genomföra och utreda eventuella konsekvenser vid förändringar.

Förvaltningen lägger ett förslag som dels tar fasta på de ändringar som hela den parlamentariska gruppen stod bakom, och i övrigt föreslås vissa justeringar av fasta arvoden med utgångspunkt i en omvärldsbevakning med jämförbara kommuner. Vissa sänkningar föreslås där vi i jämförelsen ligger högt, för några sänkningar som den parlamentariska arbetsgruppen föreslagit så har förvaltningen justerat förslagen, med motiveringen att ska sänkningar göras så ska bör det motiveras på ett likvärdigt sätt. Ett omfattningen på ett uppdrag är svårbedömt, men hänsyn bör tas till hur ofta en nämnd sammanträder, och ungefärlig omfattning på kringarbetet som uppdraget medför, till exempel frekvens av ordförandebeslut och annan löpande dialog med förvaltningen. En annan ambition har varit att hålla avgiftsnivån mer eller mindre likvärdig med gällande regelverk.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 5 maj 2026

Sammanställning jämförelse med andra kommuner, samt förslag från parlamentariska gruppens arbete och förvaltningens förslag

Pag § 4/2025

Delges

Kommunsekreterare

**HEBY
KOMMUN**

PROTOKOLLSUTDRAG
2026-05-19
Kommunstyrelsen

Heby kommuns författningssamling

KOMMUNFULLMÄKTIGE

ISSN 2000-043X

HebyFS

Infördes i
författnings-
samlingen den
15 oktober 2026

Reglemente för ersättning till förtroendevalda

Kommunfullmäktige beslutade¹ den 16 juni 2026, om följande reglemente.

¹ Kf § ?? / 2026. Beslutet ersätter Heby FS 2022:34

Innehåll

Reglemente för ersättning till förtroendevalda	1
Allmänna bestämmelser	3
Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna	3
Ersättningsberättigade sammanträden m m	3
Arvoden m m	4
Arvode för sammanträde/förrättning m m	4
Resor och traktamenten	4
Barntillsyn och kostnad för vård av nära anhörig (jfr regler för anställda)	5
Förtroendevald med funktionshinder särskilda kostnader.....	5
Övriga kostnader.....	5
Arbetsgivaravgifter/egenavgifter	5
Ordförandejour inom vård- och omsorg.....	6
Pension och omställning	6
Ersättning för förlorad arbetsinkomst samt för förlorade pensions- och semesterförmåner...6	
Förlorad arbetsinkomst	6
Styrkande av förlorad arbetsinkomst	6
Förlorad semesterförmån.....	7
Förlorad pensionsförmån	7
Övergångsregel	7
Särskilda arbetsförhållanden m.m.....	7
Ersättning för vigsel- och partnerskapsförrättare respektive begravningsförrättare.....7	
Arvoden m.m. för fast arvoderade förtroendevalda	8
Kommunalråd och oppositionsråd	8
Fasta arvoden för övriga förtroendevalda	8
Vid förhinder att fullgöra uppdraget	9
Icke ersättningsberättigade uppgifter för fast arvoderade	9
Gemensamma bestämmelser	10
Begäran om ersättning	10
Utbetalning	10
Uppdrag utanför kommunorganisationen.....	10
Tillämpning och tolkningsföreträde.....	10

Allmänna bestämmelser

Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna

§ 1

Dessa bestämmelser gäller för förtroendevalda enligt kommunallagen (KL) 4 kap § 1, d v s ledamöter, ersättare och insynsrepresentanter i kommun

- kommunfullmäktiges beredningar
- kommunstyrelsen
- nämnder

samt för

- revisorerna

Den som deltar i utredningskommittéer, projekt- och arbetsgrupper beslutade av ovanstående organ, räknas som förtroendevald.

Kommunens helägda bolag rekommenderas att vid bolagsstämma anta detta reglemente för ersättning till förtroendevalda med tillämpningsföreskrifter. Detta gäller dock inte pensions- och omställningsbestämmelserna PBF och OPF-KL, som endast gäller förtroendevalda enligt kommunallagen 4 kap § 1.

Kommunstyrelsen utgör pensionsmyndighet.

§ 2

Med kommunala organ menas kommunfullmäktige, fullmäktiges beredningar, kommunstyrelse, nämnder, kommunstyrelsens och nämndernas utskott, och helägda kommunala bolag.

Ersättningsberättigade sammanträden m m

§ 3

Tjänstgörande ledamöter, närvarande ersättare och andra förtroendevalda som medgetts närvarorätt har rätt till följande ersättningar:

- arvode för sammanträde/förrättning mm (enligt § 4)
- för resor och traktamenten (enligt § 5)
- för barntillsyn och kostnad för vård av nära anhörig (enligt § 6)
- för funktionshindrad förtroendevalds särskilda kostnader (enligt § 7)
- för övriga kostnader (enligt § 8)
- för arbetsgivaravgifter/egenavgifter (enligt § 9)
- för förlorad arbetsinkomst (enligt § 11)
- för förlorad semesterförmån (enligt § 14)
- för förlorad pensionsförmån (enligt § 15)
- för särskilda arbetsförhållanden (enligt § 16)
- för ordförandejour inom vård- och omsorg (enligt § 10)

vid

a. Sammanträde med kommunfullmäktige, kommunfullmäktiges beredningar, kommunstyrelse, nämnder, kommunstyrelsens och nämndernas presidier och utskott, bolagsstyrelser och revisorerna.

b. Förhandling eller förberedelse inför förhandling med personalorganisation eller annan motpart till kommunen.

c. Presidiemöte i fullmäktige och fullmäktiges utskott.

d. Partigruppsmöten som hålls med anledning av och i direkt anslutning till sammanträde.

e. Protokollsskrivning

För ersättning enligt punkterna f - n nedan krävs särskilt uppdrag av fullmäktige, beredningar, kommunstyrelse, nämnd, kommunstyrelsens och nämndernas utskott eller bolagsstyrelse genom protokollfört beslut eller av ordföranden genom delegationsbeslut. Vid situationer då det föreligger tidsbrist och uppdraget gäller en ordförande, kan vice ordförande fatta beslut.

I undantagsfall kan uppdraget godkännas i efterhand genom protokollfört beslut.

f. Sammanträde med utredningskommitté, projektgrupp och arbetsgrupp.

g. Protokollsjustering då särskild tid och plats bestäms för det.

h. Uppdrag som kontaktperson eller annat uppdrag för kommunens räkning till vilken särskild kallelse utfärdats och som beviljats i samråd med ordföranden.

i. Konferens, informationsmöte, studiebesök, studieresa, kurs eller liknande som rör kommunal angelägenhet och som har ett direkt samband med det kommunala förtroendeuppdraget. Uppdragen återrapporteras snarast till uppdragsgivaren.

j. Överläggning med företrädare för annat kommunalt organ än det den förtroendevalde tillhör.

k. Överläggning med kommunalt anställd i frågor som handlar om den egna beredningens/styrelsens/nämndens ansvarsområde.

l. Besiktning och inspektion.

m. Överläggning med utomstående myndighet eller organisation.

n. Fullgörande av granskningsuppgift inom ramen för ett revisionsuppdrag.

Arvoden m m

Arvode för sammanträde/förrättning m m

§ 4

Förtroendevalda (enligt § 1) har rätt till ersättning för deltagande i sammanträde/förrättning (enligt § 3) med följande procentsats av riksdagsmannaarvudet per månad

- för digitalt sammanträde/förrättning på högst två timmar utgår ersättning med 0,65 % avrundat till närmaste tiotal kronor
- för fysiskt sammanträde/förrättning på mellan noll och fyra timmar utgår ersättning med 1,1 % avrundat till närmaste tiotal kronor
- för sammanträde/förrättning på mellan fyra och åtta timmar utgår ersättning med 1,7 % avrundat till närmaste tiotal kronor
- för sammanträde/förrättning längre än åtta timmar utgår ersättning med 2,2 % avrundat till närmaste tiotal kronor
- gruppmöten på högst två timmar i anslutning till sammanträdet räknas in i sammanträdestiden
- för protokollsjustering, då särskild tid och plats bestäms för det, utgår ersättning med 0,60 % avrundat till närmaste tiotal kronor.

Resor och traktamenten

§ 5

Riktlinjer för trafiksäkerhet och resor (HebyFS 2006:27) ska beaktas för att främja såväl säkerhet som miljö vid resor.

Ersättning för resor med egen bil utgår om resvägen från bostaden till sammanträde eller förrättning överstiger 5 km enkel resa.

Sådan reseersättning utgår för sammanträde och förrättning som berättigar till arvode. Därutöver utgår reseersättning för resa för att justera protokoll i kommunala organ.

Kostnad för resor till och från sammanträde/förrättning ersätts enligt grunderna i gällande kommunalt reseavtal.

Kostnader för kost och logi i samband med förrättning utanför kommunen utgår i enlighet med bestämmelser i gällande kommunalt traktamentesavtal.

Barntillsyn och kostnad för vård av nära anhörig (jfr regler för anställda)

§ 6

Ersättning ges för styrkt kostnad, som uppkommit till följd av förtroendevalds deltagande vid sammanträde/förrättning, för vård och tillsyn av barn som bor i den förtroendevaldes familj och som inte fyllt 13 år.

Ersättning betalas inte för tillsyn som utförs av medlem inom den egna familjen och inte heller för tid då barnet/barnen vistas inom förskolan. Ersättning utgår per timme med 0,3 % av gällande prisbasbelopp utjämnat till närmast totala kronor.

Ersättning ges för styrkt kostnad, som uppkommit till följd av förtroendevalds deltagande vid sammanträde/förrättning, för vård av nära anhörig.

Ersättning betalas inte för vård som utförs av medlem inom den egna familjen. Ersättning utgår per timme med 0,3% av gällande prisbasbelopp utjämnat till närmast totala kronor.

Förtroendevald med funktionshinder särskilda kostnader

§ 7

Ersättning utbetalas till förtroendevald med funktionshinder för faktiska, styrkta kostnader som uppkommer till följd av deltagande i sammanträde/förrättning och som inte berättigar till annan ersättning eller bekostas av annan. Här ingår utgifter för resor, ledsagare, tolk, etc. Kostnader för nödvändig utrustning, till exempel datorstöd för inläsning och uppläsning av handlingar, ersätts till skälig kostnad, efter beslut av personalutskottet. Beslut skall fattas i samråd med berörd förtroendevald.

Övriga kostnader

§ 8

För andra kostnader än för resor och traktamenten, för barntillsyn och för kostnad för vård av nära anhörig samt för förtroendevald med funktionshinder särskilda kostnader betalas ersättning, om den förtroendevalde kan påvisa att särskilda skäl för dessa kostnader föreligger. Personalutskottet fattar beslut i dessa frågor.

Arbetsgivaravgifter/egenavgifter

§ 9

Kommunen erlägger lagstadgad arbetsgivaravgift/egenavgift för utbetalda arvoden, ersättningar för förlorad arbetsförtjänst och förlorad pensionsförmån.

Arvode och ersättning för förlorad arbetsinkomst samt förlorad pensionsförmån skall redovisas som inkomst av tjänst.

Ordförandejour inom vård- och omsorg

§ 10

Jour- och uttryckningstillägg utgår med 300 kr per dygn till den som tjänstgör som jourhavande i sociala utskottet, vilket betalas ut månadsvis i efterskott. Förtroendevald som har ordförandejour har rätt till ersättning för styrkt förlorad arbetsinkomst vid uttryckning för brådskanie beslut. Jour- och uttryckningstillägg utgår endast till förtroendevald som inte erhåller fast arvode för uppdrag inom vård- och omsorgsnämnden.

Pension och omställning

§ 11

Förtroendevalda som före valet 2014 tillträtt ett uppdrag om minst 40 % av heltid omfattas av pensionsbestämmelserna PBF, medan övriga förtroendevalda omfattas av pensions- och omställningsbestämmelserna OPF-KL, med de begränsningar som anges i respektive regelverk.

Förtroendevalda som omfattas av PBF tjänar in pensionsrätt för ålderspension samt visstidspension/avgångsersättning vid avgång från uppdraget före fyllda 65. Regelverket innehåller även sjuk- och efterlevandeförmåner.

För förtroendevalda som omfattas av OPF-KL gör kommunen avsättning till en pensionsbehållning, förutsatt att det tillgodoräknade årsbeloppet överstiger 1,5 % av aktuellt inkomstbasbelopp, och för förtroendevalda vars uppdrag sammanlagt omfattar minst 40 % av heltid finns även omställningsersättning samt sjuk- och efterlevandeförmåner.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst samt för förlorade pensions- och semesterförmåner

Förlorad arbetsinkomst

§ 12

Vid deltagande i sammanträde eller förrättning utgår ersättning till förtroendevald för förlorad arbetsinkomst.

Den maximala ersättningsnivån för förlorad arbetsförtjänst per dag är 4,0% av prisbasbeloppet avrundat till närmaste tiotal kronor.

För anställda utgår ersättning för faktisk förlorad arbetsförtjänst.

För egenföretagare utgår ersättning för förlorad arbetsförtjänst beräknad per dag utifrån taxerad inkomst av näringsverksamhet enligt nedan, delat med 220. Maximal ersättning per timme är dagsbeloppet dividerat med åtta.

Styrkande av förlorad arbetsinkomst

Årligen eller vid förändrad inkomst

§ 13

För förtroendevald som har en anställning krävs intyg från arbetsgivare eller kopia av lönebesked som visar aktuell lönenivå. Intyget ska visa om semesterförmånen påverkas. Intyg lämnas in årligen eller så snart en ändring av lönenivån gjorts.

För förtroendevald som är egen företagare krävs att företagets identitet ska styrkas genom uppvisande av F-skattesedel.

Ersättning beräknas utifrån taxerad inkomst av näringsverksamhet enligt senast fastställda taxering. Inkomsten av näringsverksamhet skall justeras med den förändring av periodiseringsfonder som gjorts det aktuella året samt utnyttjade förlustavdrag från tidigare år. Uppgiften lämnas varje år till ansvarig tjänsteman på kommunens lönekontor. Om den aktuella inkomsten kraftigt avviker från föregående år, får den förtroendevalde lämna skriftlig motivering om detta och kommunstyrelsens personalutskott får besluta om ersättningsnivån.

Vid varje begäran om ersättning

§ 14

Förtroendevald som begär ersättning för förlorad arbetsinkomst i samband med sammanträde eller förrättning, ska med sin signatur på tjänstgöringsrapporten intyga omfattningen av arbetstidsbortfallet. Notering ska också göras huruvida den förtroendevalde skulle ha förvärvat arbetat under den aktuella tiden eller inte eller om den förtroendevalde till följd av skiftarbete eller liknande har varit tvungen att avstå från arbetspass för att delta i sammanträde eller förrättning. För den händelse begärd ersättning för arbetstidsbortfall överstiger mötestiden med kringtid, ska orsaken till detta noteras. Skälig restid till och från arbetsplatsen ska inräknas i arbetstidsbortfall.

Förlorad semesterförmån

§ 15

Ersättning för styrkt förlorad semesterförmån ingår i ersättningen för förlorad arbetsförtjänst.

Förlorad pensionsförmån

§ 16

För schablonmässig ersättning för förlorad pensionsförmån avsätter kommunen 4,5 procent på förlorad arbetsinkomst. Belopp som blir 1 procent av innevarande års inkomstbasbelopp (IBB) eller lägre betalas ut direkt. Ingen utbetalning sker vid belopp under 100 kronor.

Övergångsregel

§ 17

Till förtroendevald som kan styrka förlorad pensionsförmån under uppdragstid som ligger före införandet av schablonbelopp 2009 utges ersättning enligt tidigare regler om ersättning för styrkt förlorad pensionsförmån. Ersättning ges först efter att den förtroendevalde har gått i pension. Yrkande om ersättning för förlorad pensionsförmån innan införandet av schablonbelopp ska ske inom två år från och med pensionsdagen.

Särskilda arbetsförhållanden m.m.

§ 18

Rätten till ersättning för förlorad arbetsinkomst omfattar nödvändig ledighet för förtroendevalda med speciella arbetstider såsom skifttjänstgöring eller särskilda arbetsförhållanden i övrigt, när det inte kan anses skäligt att den förtroendevalda kan fullgöra sina ordinarie arbetsuppgifter i direkt anslutning till sammanträde/förrättning.

Ersättning för vigsel- och partnerskapsförrättare respektive begravningsförrättare

§ 19

För borgerlig vigsel och förrättning av partnerskap av kommuninvånare, förrättad av kommunal vigselförrättare, utgår ersättning för resa inom kommunen i samband med förrättad vigsel. (Arvode utgår från länsstyrelsen).

För borgerlig begravning av kommuninvånare, förrättad av kommunal begravningsförrättare, utgår arvode (enligt § 4) för sammanträde/förrättning på högst fyra timmar samt ersättning för förlorad arbetsförtjänst (enligt § 11). Ersättning utgår för resa inom kommunen i samband med förrättad begravning.

Arvoden m.m. för fast arvoderade förtroendevalda

§ 20

För förtroendevalda som fullgör uppdrag på heltid eller minst 45 % av heltid gäller endast §§ 5–9, 11, 18–19, 22 i samt §§ 23–24.

Om en förtroendevald innehar flera uppdrag som tillsammans ger en ersättningsnivå över 100 % av kommunalrådets arvode, utgår dock högst 100 %.

Kommunalråd och oppositionsråd

§ 21

Kommunstyrelsens ordförandes arvode uppgår till 90 % av aktuellt riksdagsmannaarvode. Eventuell förändring skall regleras per det datum som gäller för förändring av riksdagsmannaarvodet. Uppdraget som kommunstyrelsens ordförande omfattar heltid. Månadsarvodet utbetalas under samtliga av årets månader.

Kommunalråd äger inte uppbära annat kommunalt arvode än som här angivits, ej heller sammanträdes- eller förrättningsarvode. Dock äger kommunalråd rätt att uppbära kommunalt arvode för sammanträde med kommunfullmäktige.

Beträffande semester, sjukledighet och föräldraledighet tillämpas samma regler som för anställda hos kommunen, dvs gällande AB (allmänna bestämmelser).

§ 22

Kommunstyrelsens vice och andre vice ordförande erhåller ett arvode om 50 % vardera av kommunstyrelsens ordförandes arvode och är att betrakta som kommunalråd på deltid.

Kommunstyrelsens vice ordförande är tillika ordförande i kommunstyrelsens personalutskott.

Kommunstyrelsens andre vice ordförande är att betrakta som oppositionsråd.

Arbetsbeskrivning av kommunalråd och oppositionsråd finns mer utförligt beskrivet i kommunstyrelsens reglemente.

Fasta arvoden för övriga förtroendevalda

§ 23

Fasta arvoden utgår med de nivåer som anges i bilaga.

Fast arvoderad förtroendevald har rätt till ersättning vid sammanträde/förrättning mm (enligt § 4) när det gäller annat kommunalt organ än det han/hon har fast arvode för.

Fast arvoderad förtroendevald har inte rätt till sammanträdesersättning, förrättningsarvode eller förlorad arbetsinkomst för följande uppgifter:

- a. Ordförandens genomgång och beredning av ärenden med sekreterare, föredragande eller annan i anledning av fullmäktige-, berednings-, kommunstyrelse-, nämnds- och bolagsstyrelses sammanträde.
- b. Arbete med att följa och följa upp det politiska organets uppgifter enligt arbetsordning, reglementen och instruktioner.

- c. Överläggning med kommunalt anställd i frågor som rör kommunfullmäktiges, berednings, kommunstyrelsens, nämnds eller bolagsstyrelsens ansvarsområden.
- d. Genomgång och beredning av ärenden med sekreterare, föredragande eller annan kommunalt anställd i anledning av besiktning, förrättning eller dylikt inom kommunfullmäktiges, berednings, kommunstyrelsens, nämnds eller bolagsstyrelsens ansvarsområde.
- e. Besök på förvaltning för information, utanordning eller påskrift av handling samt justering av protokoll.
- f. Deltagande i kurser och konferenser.
- g. Kontakter med medborgare i frågor som rör kommunfullmäktiges, berednings, kommunstyrelsens, nämnds eller bolagsstyrelsens ansvarsområde.
- h. Utövande av delegationsbeslut.
- i. All överläggning med företrädare för andra kommunala organ än det som det fasta arvodet avser.
- j. Restid i anledning av ovanstående åtgärder.

Vid förhinder att fullgöra uppdraget

§ 24

Om fast arvoderad förtroendevald, med undantag av kommunalrådet, är förhindrad att fullgöra uppdraget under en tid överstigande två månader, ska arvodet reduceras i motsvarande grad. Fast arvode ska då i stället utges till den förtroendevalde som fullgör uppdraget. 9

Ikke ersättningsberättigade uppgifter för fast arvoderade

§ 25

Förtroendevald med fast arvode har varken rätt till ersättning i form av sammanträdes-/förrättningsarvode eller förlorad arbetsförtjänst för nedan angivna uppgifter:

- a. Ordförandens genomgång och beredning av ärenden med sekreterare, föredragande eller annan i anledning av fullmäktige-, berednings-, kommunstyrelse-, nämnds- och bolagsstyrelsens sammanträde.
- b. Arbete med att följa och följa upp det politiska organets uppgifter enligt arbetsordning, reglementen och instruktioner.
- c. Överläggning med kommunalt anställd i frågor som rör kommunfullmäktiges, berednings, kommunstyrelsens, nämnds eller bolagsstyrelsens ansvarsområden.
- d. Genomgång och beredning av ärenden med sekreterare, föredragande eller annan kommunalt anställd i anledning av besiktning, förrättning eller dylikt inom kommunfullmäktiges, berednings, kommunstyrelsens, nämnds eller bolagsstyrelsens ansvarsområde.
- e. Besök på förvaltning för information, utanordning eller påskrift av handling samt justering av protokoll.
- f. Deltagande i kurser och konferenser.
- g. Kontakter med medborgare i frågor som rör kommunfullmäktiges, berednings, kommunstyrelsens, nämnds eller bolagsstyrelsens ansvarsområde.
- h. Utövande av delegationsbeslut.
- i. All överläggning med företrädare för andra kommunala organ än det som det fasta arvodet avser.
- j. Restid i anledning av ovanstående åtgärder.
- k. Sammanträden med det politiska organ som det fasta arvodet avser.

Gemensamma bestämmelser

Begäran om ersättning

§ 26

För att få nedanstående ersättningar ska den förtroendevalde styrka inkomstbortfall eller kostnader:

- arvode för sammanträde/förrättning mm (enligt §4)
- ersättning för resor och traktamenten (enligt §5)
- ersättning för barntillsyn och kostnad för vård av nära anhörig (enligt §6)
- ersättning för funktionshindrad förtroendevalds särskilda kostnader (enligt §7)
- ersättning för övriga kostnader (enligt § 8)
- ersättning för förlorad arbetsinkomst (enligt § 11)
- ersättning för förlorad semesterförmån (enligt § 14)
- ersättning för särskilda arbetsförhållanden (enligt § 16)

Ersättning utgår endast för sammanträde/förrättning som skett på arbetstid och som medfört förlorad arbetsinkomst med undantag av ersättning vid särskilda arbetsförhållanden.

Utbetalning

§ 27

Fast arvode utbetalas i förskott med en tolfedel varje månad.

Övriga arvoden/ersättningar utbetalas månadsvis i efterskott.

Yrkande om ersättning i övrigt enligt dessa bestämmelser ska framställas senast inom ett år från dagen för sammanträde/förrättning till vilken kostnaden hänför sig.

Uppdrag utanför kommunorganisationen

§ 28

För uppdrag som kommunens representant i organisationer och föreningar utanför kommunen, utgår arvode och ersättningar enligt detta reglemente, förutsatt att uppdraget beslutats av kommunala organ.

Ersättning utgår ej om föreningen eller organisationen utbetalar ersättning.

Tillämpning och tolkningsföretråde

§ 29

Vid oenighet om tillämpningen av detta reglemente har kommunfullmäktiges presidium tolkningsföretråde.

Detta reglemente träder i kraft den 15 oktober 2026.²

Dick Pettersson
Ordförande i kommunfullmäktige

Karin Eljansbo
Kanslichef

² Tillämpningarna träder i kraft när den förtroendevalda tillträder sitt uppdrag för mandatperiod 2026 – 2030.

Bilaga till Reglemente för ersättning till förtroendevalda

Fasta arvoden till förtroendevalda för mandatperioden 2026 - 2030³

	Andel av kommunstyrelsens ordförandes arvode/uppdragets omfattning
Kommunstyrelsens ordförande	100%
Kommunstyrelsens ordförande 1:e vice ordf Tillika personalutskottets ordförande	50%
Kommunstyrelsens ordförande 2:e vice ordf tillika oppositionsråd	50%
Kommunfullmäktiges ordförande	20%-15%
Kommunfullmäktiges ordförande 1:e vice ordf *	10%-(istället utgår förrättningsarvode + förlorad arbetsförtjänst)
Kommunfullmäktiges ordförande 2:e vice ordf *	10%-(istället utgår förrättningsarvode + förlorad arbetsförtjänst)
Gruppledare*	5 %
Opposition utan kommunalrådspost: arvode att fördela bland ett eller flera partier i opposition, som inte representeras av oppositionsrådet (om denne representerar en koalition, fördelat proportionerligt enligt mandat)	25 %
Bygg- och miljönämndens ordförande	20%-15%
Vård- och omsorgsnämndens ordförande, tillika ordförande i sociala utskottet	45%
Utbildningsnämndens ordförande	40 %
Samhällsbyggnadsnämndens ordförande	30%
Kultur- och fritidsnämndens ordförande	20 % 15 %
Revisionens ordförande*	5 %
Revisorerna*	2%
Valnämndens ordf, valår*	2%

* utöver det fasta arvodet utges sammanträdesarvode och ersättning för förlorad arbetsförtjänst

Sammanträdesarvoden mandatperioden 2022 - 2026

Tid	% av riksdagsmannaarvodet per månad
< 2 tim**	0,65%
0-4 tim**	1,1%
4-8 tim	1,7%
> 8 tim	2,2 %
protokolljust	0,6%

** 0-2 tim gäller enbart korta digitala sammanträden/förrättningar, vid fysiska sammanträden/förrättningar gäller ersättning 0-4 tim.

³ Tillämpningarna träder i kraft när den förtroendevalda tillträder sitt uppdrag för mandatperiod 2026-2030.

Ks § 81

Dnr KS/2026:45

003

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktiges beslut

- Förslag till kommunfullmäktiges arbetsordning antas.
- Kommunfullmäktiges arbetsordning träder i kraft 15 oktober 2026.

Sammanfattning

På kommunstyrelsens sammanträde i februari behandlades förslag på ändringar till kommunfullmäktiges arbetsordning. Kommunfullmäktiges presidium återremitterade på sin beredning 13 april ärendet då de saknade förslag på beslut till kommunfullmäktige och därmed inte ansåg ärendet färdigberett.

Kommunstyrelsen beslutade i § 41 att ändra några av ändringsförslagen från den parlamentariska arbetsgruppen, och att befintliga valbarhetsregler ska fortsätta att gälla även nästa mandatperiod. I liggande förslag på ny arbetsordning är detta beslut infört i dokumentet som föreslås antas.

Beslutsunderlag

Ks § 41/2026

Parlamentariska gruppen § 1/2026.

Parlamentariska gruppen § 2/2025.

Kommunfullmäktiges arbetsordning, revideringsförslag

Datum
2026-04-15Diariennr/Dplankod
KS/2026:45

Kommunfullmäktige
Kommunkansli
Disa Hasselberg
Kommunsekreterare
disa.hasselberg@heby.se

/AdressatNamn/

Ändringar i kommunfullmäktiges arbetsordning

Förslag

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktiges beslut

- Förslag till kommunfullmäktiges arbetsordning antas.
- Kommunfullmäktiges arbetsordning träder i kraft 15 oktober 2026.

Sammanfattning

På kommunstyrelsens sammanträde i februari behandlades förslag på ändringar till kommunfullmäktiges arbetsordning. Kommunfullmäktiges presidium återremitterade på sin beredning 13 april ärendet då de saknade förslag på beslut till kommunfullmäktige och därmed inte ansåg ärendet färdigberett.

Kommunstyrelsen beslutade i § 41 att ändra några av ändringsförslagen från den parlamentariska arbetsgruppen, och att befintliga valbarhetsregler ska fortsätta att gälla även nästa mandatperiod. I liggande förslag på ny arbetsordning är detta beslut infört i dokumentet som föreslås antas.

Beslutsunderlag

Ks § 41/2026

Parlamentariska gruppen § 1/2026.

Parlamentariska gruppen § 2/2025.

Kommunfullmäktiges arbetsordning, revideringsförslag

I tjänsten

Disa Hasselberg
Kommunsekreterare

Delges

/TextBeslutförslag2/

Datum
2026-02-13Diariennr/Dplankod
KS/2026:45

Kommunfullmäktige
Kommunkansli
Madeleine Dismats
Nämndsekreterare
madeleine.dismats@heby.se

/AdressatNamn/

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Förslag

Beslut

Kommunstyrelsens beslut

- Kommunstyrelsen ändrar den parlamentariska gruppens förslag till ändringar i kommunfullmäktiges arbetsordning vad gäller § 46 Valbarhetsregler, första stycket, som förblir oförändrat.

Förslag

Kommunfullmäktiges beslut

- Förslag till kommunfullmäktiges arbetsordning antas.
- Kommunfullmäktiges arbetsordning träder i kraft 1 oktober 2026.

Sammanfattning

Den parlamentariska gruppen har tagit fram ett förslag på ändringar i kommunfullmäktiges arbetsordning. Kommunstyrelsen ställer sig bakom föreslagna ändringar med undantag av ändringarna gällande valbarhetsreglerna, § 46 (nämndernas presidier och helägdas bolag ordförande), som föreslås förbli oförändrat.

Beslutsunderlag

Parlamentariska gruppen § 1/2026.

Parlamentariska gruppen § 2/2025.

Parlamentariska gruppens förslag av ändringar i kommunfullmäktiges arbetsordning.

I tjänsten

Madeleine Dismats
Nämndsekreterare

Delges

Kommunfullmäktige

Ks § 41

Dnr KS/2026:45, KS/2024:135 003, 001

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Kommunstyrelsens beslut

- Kommunstyrelsen ändrar den parlamentariska gruppens förslag till ändringar i kommunfullmäktiges arbetsordning vad gäller "§ 46 Valbarhetsregler" där valbarhetsreglerna för nämndernas presidier förblir oförändrat.
- Kommunfullmäktiges arbetsordning träder i kraft 15 oktober 2026.

Sammanfattning

Den parlamentariska gruppen har tagit fram ett förslag på ändringar i kommunfullmäktiges arbetsordning. Kommunstyrelsen ställer sig bakom föreslagna ändringar med undantag av ändringen gällande valbarhetsreglerna för nämndernas presidier som föreslås förbli oförändrat.

Beslutsunderlag

Parlamentariska gruppen § 1/2026.

Parlamentariska gruppen § 2/2025.

Parlamentariska gruppens förslag av ändringar i kommunfullmäktiges arbetsordning.

Förslag

Kommunstyrelsens ordförande Per Sverkerssons (S) förslag:

- Kommunstyrelsen ändrar den parlamentariska gruppens förslag till ändringar i kommunfullmäktiges arbetsordning vad gäller "§ 46 Valbarhetsregler" där valbarhetsreglerna för nämndernas presidier förblir oförändrat.
- Kommunfullmäktiges arbetsordning träder i kraft 15 oktober 2026.

Parlamentariska arbetsgruppens förslag:

- Parlamentariska gruppens förslag av ändringar i kommunfullmäktiges arbetsordning, antas.

Förslagsordning

Kommunstyrelsens ordförande Per Sverkersson (S) ställer eget förslag mot den parlamentariska gruppens förslag. De som röstar på Per Sverkerssons (S) förslag röstar ja, de som röstar för parlamentariska gruppens förslag röstar nej.

Votering

Votering är begärd och ska verkställas. Ordförande finner att kommunstyrelsen bifaller det egna förslaget. Utfallet i voteringen är som följer:

Ja-röster

Per Sverkersson (S), Göran Hillbom (C), Carina Schön (S), Jan Andersson (S) och Annci Åkerblom Grattback (S) röstar ja.

Nej-röster

Hans-Göran Björk (KD) och Bo Andersson (M) röstar nej.

Avstår

Mattias Widén (SD), Carl-Henrik Andersson (SD) och Joel Wåhlén (SD) avstår från att delta i beslutet.

Delges

Kommunfullmäktige

Heby kommuns författningssamling

KOMMUNFULLMÄKTIGE

ISSN 2000-043X

HebyFS

2026:XX

Infördes i
författnings-
samlingen den
15 oktober
2026

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Kommunfullmäktige beslutade¹ den **datum månad** 2026, om följande arbetsordning.

1 Kf § ?/202. Beslutet ersätter HebyFS 2022:30

Innehållsförteckning

Antalet ledamöter	3
Presidium	3
Presidiets uppgifter	3
Tid och plats för sammanträdena.....	3
Webbsändning av kommunfullmäktiges sammanträden	4
Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde.....	4
Ärenden och handlingar till sammanträdena.....	4
Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare	5
Upprop.....	5
Protokolljusterare	5
Turordning för handläggning av ärendena	5
Yttranderätt vid sammanträdena	5
Medborgarförslag	6
Allmänhetens frågestund	6
Talarordning och ordningen vid sammanträdena	7
Yrkanden	7
Deltagande i beslut.....	7
Omröstningar.....	7
Motioner	8
Medborgarförslag	8
Företagens initiativrätt	9
Interpellationer.....	9
Frågor.....	9
Beredning av ärenden.....	9
Återredovisning från nämnderna	10
Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning	10
Valberedning.....	10
Valbarhetsregler	10
Beredning av revisorernas budget	11
Justering av protokollet.....	11
Reservation.....	11
Expediering och publicering	11
Gruppledare.....	11

Antalet ledamöter

§ 1

Fullmäktige har 41 ledamöter.

Fullmäktige ska besluta om antalet ersättare före februari månads utgång valåret.

Kommentar [DH1]: Står i vallagen. Kf behöver ej ta ett aktivt beslut, så lydelsen i Af är egentligen överflödig.

Presidium

§ 2

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (presidium). Presidievalen ska förrättas på ett sammanträde som hålls före utgången av november. Presidiet väljs för fullmäktiges löpande mandatperiod.

§ 3

Tills presidievalen har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

§ 4

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått. Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

Presidiets uppgifter

§ 5 Presidiet ska

- utarbeta en långsiktig planering av fullmäktiges arbete under kalenderåret
- följa upp verkställigheten av enskilda fullmäktigebeslut
- bevaka att redovisning och granskningsrapport över utgivet partistöd inkommer till fullmäktige
- vara budgetberedning för kommunens revisorers budget
- samråda med kommunens revisorer om planeringen av revisionsarbetet.

Tid och plats för sammanträdena

§ 6

Fullmäktige håller minst sex (6) ordinarie sammanträden per år ordinarie sammanträde i februari, april, (maj), juni, september, oktober, november och (december). För varje år bestämmer fullmäktige dag för sammanträdena. Om inte ordförande, i samråd med förste och andre vice ordförande, beslutar annorlunda, hålls sammanträden vanligtvis på eftermiddag eller kvällstid.

Fullmäktiges presidium har mandat att ställa in ett ordinarie sammanträde om det inte föreligger några beslutsärenden.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången i november. oktober Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium.

§ 7

Extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

Begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

§ 8

Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på **lämpligt sätt, kommunens anslagstavla**.

§ 9

Fullmäktige sammanträder i Heby i lokal som ordförande bestämmer. Ordförande får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

§ 10

Fullmäktige beslutar om annonsering i ortstidningar ska ske. Annonsering ska ske på kommunens webbplats.

§ 11

Fullmäktiges ledamöter placeras i salen i den ordning de är valda enligt länsstyrelsens meddelande.

Ersättare som tjänstgör i ordförandes eller vice ordförandes ställe, intar särskild plats.

Ersättare som tjänstgör i annan ledamots ställe intar ledamotens plats.

Webbsändning av kommunfullmäktiges sammanträden

§ 12

Kommunfullmäktiges sammanträden bör direktsändas över internet (webbsändning) genom bild- och ljudupptagning.

§ 13

Kommunfullmäktiges ordförande är ansvarig utgivare för sändningar av kommunfullmäktiges sammanträden. Utgivaren ska dock inte vara ensam ansvarig för det som sägs under sammanträdet, utan varje ledamot eller annan medverkande ansvarar själv för eventuella yttrandefrihetsbrott hen kan begå.

§ 14

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig för sändningarna.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

§ 15

Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde före kl. 23.00 på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträdena

§ 16

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende, om ej annat följer av lag.

§ 17

Kommunstyrelsens och övriga nämnders samt beredningarnas förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kungörelsen bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer, frågor och medborgarförslag bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

§ 18

En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till fullmäktiges sekreterare. Ordföranden eller sekreteraren låter kalla in den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

§ 19

Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

§ 20

Det som sagts om ledamot i 14 och 15 §§ gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.

§ 21

Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Upprop

§ 22

En uppspölslista som visar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje enskilt sammanträde låter ordföranden förrätta upprop enligt uppspölslistan.

Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Protokolljusterare

§ 23

Fullmäktige bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 18 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggning av ärendena

§ 24

Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i kungörelsen.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer, när under ett sammanträde ett ärende, som inte finns med i kungörelsen, ska behandlas.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt vid sammanträdena

§ 25

Rätt att delta i överläggningarna har

- ordföranden och vice ordförandena i en gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs.
- ordföranden i ett utskott eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggningen hålls med anledning av svaret.
- Styrelsens ordförande i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.

§ 26

Kommunens revisorer får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning eller egen förvaltning.

§ 27

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Ingår kommunen i en samverkan genom gemensam nämnd får ordföranden efter samråd med vice ordföranden i den utsträckning som det behövs kalla ordföranden och vice ordföranden i den gemensamma nämnden och anställda i de samverkande kommunerna/landstingen för att lämna upplysningar vid sammanträdena.

Ordföranden får efter samråd med vice ordföranden även kalla företrädare för kommunala bolag och samverkansorgan för att lämna upplysningar vid sammanträdena.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden, efter samråd med vice ordförandena, i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

§ 28

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Sammanträde på distans

§ 29

Kommunfullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Ett sådant sammanträde får enbart äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast 5 dagar i förväg anmäla detta till ordförande och styrelsens sekreterare. Ordförande avgör om närvaro får ske på distans. Möjligheten att sammanträda på distans ska tillämpas restriktivt.

Medborgarförslag

§ 30

Den som ställt ett medborgarförslag i den ordning som framgår av 33 §, har rätt att lägga fram sitt förslag inför fullmäktige muntligen samt yttra sig i klargörande syfte över förslaget, om fråga ställs från en ledamot.

Ordförande tillåter, efter samråd med vice ordförandena, den som ställt ett medborgarförslag att delta i den överläggning som förslaget föranleder i fullmäktige.

Allmänhetens frågestund

§ 31

Allmänheten ska beredas tillfälle att ställa frågor (allmänhetens frågestund) vid följande sammanträden med fullmäktige:

1. när fullmäktige behandlar årsredovisningen
2. när fullmäktige behandlar budgeten
3. när fullmäktige behandlar årligt beslut om mål och ekonomiska ramar eller motsvarande
4. i övrigt när ordförande i samråd med vice ordförandena beslutar om att allmänhetens frågestund ska genomföras.

I kungörelsen till dessa sammanträden ska anges att allmänhetens frågestund ska förekomma. **Uppgift här om ska också tas in i ortstidningen.**

Allmänhetens frågestund hålls, innan fullmäktige behandlar det ärende där frågor från allmänheten får förekomma.

Under frågestunden får någon överläggning inte förekomma.

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena hur frågestunden ska genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under den.

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

§ 32

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för ett genmäle (en replik) med anledning av vad en talare anført. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta frå honom (talaren) ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans eller hennes anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, **får han/hon får ordförande ajournera eller** upplösa sammanträdet.

Yrkanden

§ 33

När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Om ordföranden anser att det behövs, ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut

§ 34

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar

§ 35

När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppropslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

§ 36

En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig

1. om den upptar namnet på någon som inte är valbar,
2. om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas,
3. om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner

§ 37

En motion

- ska vara skriftlig och undertecknad av en eller flera ledamöter
- får inte ta upp ämnen av olika slag
- väcks genom att den ges in till kommunförvaltningen eller vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

I samband med att motionen anmäles ska tillfälle till överläggning ske. Efter överläggning beslutar fullmäktige till vilken styrelse eller nämnd motionen överlämnas för beredning.

Styrelsen ska en gång varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i februari.

Medborgarförslag

§ 38

Den som är kommunmedlem får väcka ärende i fullmäktige (medborgarförslag).

Ett medborgarförslag

- ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera personer.
- ska innehålla namnförtydligande, adress och telefonnummer.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att de lämnas in till kommunförvaltningen tio arbetsdagar före det sammanträde då förslaget avses att behandlas
- i samband med att medborgarförslaget anmäls ska tillfälle till överläggning ske.

I samband med att medborgarförslaget anmäles ska tillfälle till överläggning ske. Efter överläggning beslutar fullmäktige vid vilket sammanträde medborgarförslaget avses upptas till behandling.

Ett medborgarförslag kan bara behandlas i sak i fullmäktige om det ligger inom fullmäktiges befogenhetsområde.

Fullmäktige kan överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärendet.

Förslagsställaren ska i så fall underrättas om vilken nämnd som i fortsättningen kommer att handlägga ärendet. Om fullmäktige har överlåtit ärendet till en nämnd gäller inte följande bestämmelser som avser handläggningen i fullmäktige.

Medborgarförslag ska beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det förslaget väcktes.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.

Kommunstyrelsen ska en gång varje år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i februari.

Företagens initiativrätt

§ 39

Styrelsen i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL får väcka ärenden i fullmäktige om sådana ärenden som företaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Interpellationer

§ 40

En interpellation

- ska vara skriftlig och undertecknad av en ledamot.
- ska ges in till kommunförvaltningen tio dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser ställa den.

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid ett visst sammanträde bör tas in i kungörelsen.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret dagen före sammanträdesdag, då svaret lämnas.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

Ordföranden i en nämnd till vilken en interpellation ställts får överlåta bevarandet av interpellationen till ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund där kommunen är medlem, om denne på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

Frågor

§ 41

Fråga till ordförande eller vice ordförande i kommunstyrelsen eller nämnd ska ställas muntligen eller skriftligen. Ställs frågan till gemensam nämnd där annan kommun är värdkommun, ska frågan inkomma skriftligt och översändas senast 10 dagar innan sammanträde.

Fråga kan ställas av ledamot eller tjänstgörande ersättare i fullmäktige.

Frågan ska kunna besvaras utan större omgång och den tillfrågade ska vara närvarande vid sammanträdet.

En fråga bör besvaras vid det sammanträde den ställs.

Ärendet "Frågor" återfinns obligatoriskt på fullmäktiges föredragningslista.

Beredning av ärenden

§ 42

Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla ska remitteras.

Kommunstyrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

På ordinarie sammanträde med fullmäktige ska redovisas de fullmäktigeärenden som kommit in efter det närmast föregående ordinarie sammanträdet samt de beslut om beredning och remiss av sådana ärenden som har fattats.

Återredovisning från nämnderna

§ 43

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden i vilken ordning förklaringar över en anmärkning som revisorerna har framställt i revisionsberättelsen ska inhämtas från kommunstyrelsen eller den nämnd eller fullmäktigeberedning mot vilken anmärkningen har riktats.

Fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas årsredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat.

Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning

§ 44

Ordföranden bereder i samråd med vice ordförandena frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Valberedning

§ 45

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av tre ledamöter och lika många ersättare.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande och en andre vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Valbarhetsregler

§ 46

Bland fullmäktiges ledamöter och ersättare väljer fullmäktige:

- Ordförande, förste och andre vice ordförande i kommunstyrelsen (presidiet)
- Presidierna i nämnderna, med undantag för valnämnden

Insynsrepresentanter

De partier i fullmäktige som inte har en ledamot eller ersättarplats i en nämnd eller i styrelsen har rätt att anmäla en insynsrepresentant till dessa organ. Insynsrepresentanten erhåller då kallelser och har rätt att närvara vid möten för att bevaka det som sker och beslutas i nämnden.

Insynsrepresentanter får inte väljas till vård- och omsorgsnämnden, bygg- och miljönämnden, revisionen eller styrelse i kommunalt bolag eller dotterbolag.

Beredning av revisorernas budget

§ 47

Ordföranden bereder i samråd med vice ordförandena revisorernas budget.

Justering av protokollet

§ 48

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

Reservation

§ 49

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt.

Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motivering dock lämnas så snart det kan ske och senast under den sammanträdesdag beslutet fattades.

Expediering och publicering

§ 50

Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Hela protokollet ska tillställas kommunens revisorer, kommunstyrelsen, fullmäktige samt kommunens bibliotek.

Protokollet ska utöver de i 5 kap. 62 § KL utställda kraven på tillkännagivande även inom samma tid publiceras på kommunens webbplats.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

§ 51

Kommunfullmäktiges sammanträden bör sändas i webbradio eller motsvarande.

Gruppledare

§ 52

Samtliga partier representerade i kommunfullmäktige ska anmäla en gruppledare. Gruppledaren leder den egna partigruppen. Det åligger gruppledaren att delta i påkallade gruppledarträffar med kommunfullmäktiges presidium. Kommunfullmäktiges presidium är gruppledare för sina respektive partier.

Kommentar [DH2]: Står redan under rubriken webbsändning av fullmäktiges sammanträden

§ 53

Gruppledare ansvarar för att hålla sig allmänt informerade om den kommunala verksamheten, inklusive de kommunala bolagen, och ansvarar för att informationen vidarebefordras till egna representanter i nämnder och styrelser samt den egna partiorganisationen.

Gruppledare ansvarar för att leda den egna partigruppen i fullmäktige. I det ingår vissa administrativa åtaganden såsom att vidarebefordra viktig information till partigruppen samt tillse, såvitt detta är möjligt, att tjänstgörande ersättare finns på plats vid ordinarie ledamots frånvaro.

Denna arbetsordning träder i kraft 15 oktober 2026.

Dick Pettersson
Ordförande i kommunfullmäktige

Emma Burstedt
Kommundirektör

Ks § 118

Dnr KS/2026:61, KS/2024:135 001, 001

Delning av vård- och omsorgsnämnd

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

- Ersätta nuvarande vård- och omsorgsnämnd med två nämnder, en vård- och omsorgsnämnd och en socialnämnd med tillhörande individutskott.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett förslag på reglemente för vård- och omsorgsnämnden till kommunfullmäktiges sammanträde 25:e september 2026.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett förslag på reglemente för socialnämnden till kommunfullmäktiges sammanträde 25:e september 2026.

Kommunstyrelsens beslut

- Förvaltningen får i uppdrag att ta fram förslag på nya reglementen för vård- och omsorgsnämnden respektive socialnämnden i enlighet med det resonemang som förs i ordförandeförslag daterat 22 maj 2026.

Sammanfattning

Utvärderingen av den politiska organisationen har skett i en parlamentarisk grupp utsedd av kommunfullmäktige. Gruppen har inkommit med flera förslag på förändringar inför kommande mandatperiod, bland annat förändring i den politiska nämndsorganisationen för nuvarande vård- och omsorgsnämndens område. Socialdemokraterna har föreslagit att nuvarande vård- och omsorgsnämndens område ska delas upp i två nämnder, en vård- och omsorgsnämnd och en socialnämnd. Centerpartiet har till detta lämnat ett motförslag gällande att en ersättare ges närvarorätt per sammanträde som delas upp på ersättarna i sociala utskottet.

En utredning om konsekvenser av delning av nämnd på förvaltningens fortsatta arbete presenterades föregående sammanträde, Ks § 100/2026, och kommunstyrelsens beslutade att bordlägga beslut till detta sammanträde.

Beslutsunderlag

Ordförandeförslag, 22 maj 2026
Yrkande från Kristdemokraterna
Ks § 100/2026
Tjänsteskrivelse, 3 maj 2026
Ks § 42/2026
Socialdemokraternas förslag
Centerpartiets förslag
Pag § 3/2026

Förslag

Kommunstyrelsens ordförande Per Sverkersson (S) med bifall från Jan Andersson (S) och Hans-Göran Björk (KD) föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

- Ersätta nuvarande vård- och omsorgsnämnd med två nämnder, en vård- och omsorgsnämnd och en socialnämnd med tillhörande individutskott.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett förslag på reglemente för vård- och omsorgsnämnden till kommunfullmäktiges sammanträde 25:e september 2026.

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett förslag på reglemente för socialnämnden till kommunfullmäktiges sammanträde 25:e september 2026.

Göran Hillbom (C) med bifall från Linda Johnsson (C) föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att

- lämna vård- och omsorgsnämnden oförändrad, men att medge att en ersättare åt gången får närvarorätt i sociala utskottet enligt ett rotationsschema.

Förslagsordning

Kommunstyrelsens ordförande Per Sverkersson (S) ställer det egna förslaget mot Göran Hillboms (C) förslag och finner att kommunstyrelsen bifaller det egna förslaget.

Reservation

Göran Hillbom (C) och Linda Johnson (C) reserverar sig mot förslaget till förmån för Göran Hillboms (C) förslag med följande motivering:

Förvaltningens grundutredning visar tydligt att det bästa för kommunen är att behålla nuvarande nämndorganisation. De främsta argumenten mot en delning är risken för sämre samordning, ökad administration och att personer med komplexa behov hamnar mellan olika verksamheter. Utredningen pekar också på att tidpunkten är olämplig eftersom både socialtjänsten och vården redan genomgår omfattande omställningar.

Den tidigare diskussionen om hur individärenden ska hanteras har delvis förändrats genom förslaget om ett individutskott. Frågan om integritet och rättssäkerhet är fortsatt viktig, men är inte längre den avgörande skiljelinjen i debatten.

Den centrala frågan är istället vilka ekonomiska och organisatoriska konsekvenser en delning faktiskt skulle få. Det har framförts att en uppdelning skulle förbättra ekonomistyrningen inom individ- och familjeomsorgen och bidra till en så kallad hemtagningseffekt under perioden 2027–2029. Vi menar att det saknas tydliga belägg för att fler nämnder i sig leder till lägre kostnader.

Det finns inget i underlaget som visar att dagens organisation är orsaken till kostnadsutvecklingen inom IFO. Tvärtom visar erfarenheter och tidigare utredningar att fler organisatoriska gränser ofta leder till ökad administration, mer samordningsarbete och längre beslutsvägar. En samlad nämnd ger i stället möjlighet till gemensamma prioriteringar, resursutjämning och samordning mellan äldreomsorg, funktionsstöd och socialtjänst.

Vi ser också möjligheten att hantera ekonomiska variationer inom en större nämnd som en styrka. Kommunal verksamhet påverkas av faktorer som ökade placeringskostnader, demografiska förändringar och andra oförutsedda händelser. En samlad nämnd ger större möjligheter att hantera sådana variationer utan kortsiktiga besparingsåtgärder. Två separata nämnder riskerar istället att fokusera på sina egna budgetar även när det försämrar helheten. Förebyggande insatser kan exempelvis prioriteras ned om kostnaden hamnar i en nämnd medan vinsten uppstår i en annan.

Den nya socialtjänstlagen talar dessutom för ökad samverkan snarare än organisatorisk uppdelning. Lagen betonar förebyggande arbete, tidiga insatser, samordning och ett helhetsperspektiv kring individen. Behoven ska stå i centrum, inte organisatoriska gränser eller målgrupper. Många kommuner arbetar idag för att minska gränserna mellan verksamheter eftersom människor ofta behöver stöd från flera delar av socialtjänsten samtidigt. Att i detta läge skapa nya organisatoriska gränser riskerar att gå i motsatt riktning mot lagens intentioner.

Samtidigt står både socialtjänsten och vård- och omsorgsverksamheten inför stora förändringar till följd av nya lagkrav och arbetssätt. Att genomföra en omfattande omorganisation mitt i detta arbete riskerar att ta fokus från kärnverksamheten.

Tidpunkten är därför olämplig. Om en uppdelning ska övervägas bör den föregås av en betydligt mer genomarbetad utredning med tydliga mål, en ordentlig konsekvensanalys och en långsiktig plan för genomförandet.

Kommunstyrelsen
Per Sverkersson
Kommunstyrelsens ordförande
/HandläggareEpost/

/AdressatNamn/

Ordförandeförslag avseende delning av vård- och omsorgsnämnd

Förslag

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

- Ersätta nuvarande vård- och omsorgsnämnd med två nämnder, en vård- och omsorgsnämnd (5 ledamöter +5 ersättare) och en socialnämnd (5 ledamöter +5 ersättare) med tillhörande individutskott (2 ledamöter +2 ersättare).
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett förslag på reglemente för vård- och omsorgsnämnden till kommunfullmäktiges sammanträde 25:e september 2026.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett förslag på reglemente för socialnämnden till kommunfullmäktiges sammanträde 25:e september 2026.

Kommunstyrelsens beslut

- Förvaltningen får i uppdrag att ta fram förslag på nya reglementen för vård- och omsorgsnämnden respektive socialnämnden i enlighet med det resonemang som förs i ordförandeförslag daterat 22 maj 2026.

Sammanfattning

I detta PM beskrivs möjligheter och utmaningar med att Heby kommun inrättar en socialnämnd. Avslutningsvis presenteras punkter som stärker tesen och en slutsats kopplad till kommunens målstyrning.

Frågan om en delning av vård och omsorgsnämnden startade i diskussioner kring främst tre frågor. För det första ett upplevt problem att presidiet i vård och omsorgsnämnden automatiskt utgör det sociala utskottet och att ingen ersättare tillåts närvara under mötena. För det andra en kännedom om att kommunen enligt utredningar har en konstaterad överkostnad inom IFO-åtgärder och att detta varit föremål för förbättringsåtgärder under flera år. För det tredje, nämndsledamöter har upplevt delegationen som otydlig då hela nämnden står som ansvariga för ett mindre antal ledamöters beslut i ytterst känsliga och viktiga ärenden. Det har framkommit att det behövs en tydligare uppdelning och tydlighet i myndighetsbeslut. Det ska även tilläggas att under processens gång har den statliga reformtakten inom området och förvaltningens framtida planer inom arbetsmarknadsområdet blivit allt mer tydliga.

Den nya socialtjänstlagen med ett tydligt fokus på förebyggande arbete och planer inom förvaltningen att ge Vård och omsorgsnämnden ökat ansvar inom arbetsmarknadsområdet gör att nuvarande nämndsansvar blir mycket omfattande och med väl stor variation. Heby kommun har utmaningar inom arbetsmarknadsområdet som kräver ett ökat samarbete inom och mellan förvaltningar. En socialnämnd där sociala frågor och förebyggande arbete kan samverka skulle vara fördelaktigt för att jobba målinriktat och fokusera på

kärnuppdraget. Arbetet sker fortfarande i samma förvaltning, men den politiska styrningen och prioriteringar kan stärkas.

Det finns en bred tydlig politisk samsyn kring att IFO-kostnaderna måste anpassas till nivån för jämförbara kommuner. För att sätta press på i den inriktningen behöver ekonomistyrningen stärkas. Detta har under senare år kunnat antas försvårats av att resurser inom äldreområdet har kunnat täcka upp för underutskott inom IFO-området. Detta har kunnat ske sedan vård och omsorgsnämnden fått en årlig hyreskompensation (helt i linje med vår ekonomimodell) för hela vårdboendet Lövsta i Heby. Trots att inte hela byggnaden är tagen i drift under perioden har dessa pengar funnits att fördela.

En utmaning vid inrättande av en socialnämnd skulle kunna vara ökade kostnader i och med fler möten och fler valda ledamöter. Enligt utredning Ks/2026:61 daterad 3/5-2026 Skulle dock merkostnaden i samband med omställningen kunna uppgå till 0,2 miljoner kronor. Detta ska ställas mot en planerad hemtagningseffekt inom IFO-området på ca 10 miljoner kronor för planperioden 2027-2029. I och med att det totala antalet ledamöter inte ökar i och med en delning av nämnden, tycks inte kostnaderna för den politiska verksamheten öka nämnvärt. Görs bedömningen att någon av nämnderna bör öka i storlek ändras givetvis denna förutsättning.

En annan utmaning är hur myndighetsutövningen inom äldreområdet ska hanteras vid en delning. En inriktning kan vara att låta detta ansvarsområde ligga kvar inom den då inrättade äldrenämnden och är en fråga för förvaltningsorganisationen.

Liksom de flesta övriga kommuner med Socialnämnd är det även naturligt för Heby kommun att inrätta ett individutskott för att hantera personliga företräden. Övriga organisationsfrågor om tjänstepersoners deltagande och mötesfrekvens planeras lämpligen av förvaltningen, i det fall att en politisk majoritet fattar beslut om att inrätta en socialnämnd.

Sammanfattande punkter som talar för inrättande av en socialnämnd:

Möta statens ökade krav på förebyggande åtgärder och aktivitetskrav

Säkerställa en tydligare ekonomistyrning av resurserna till IFO och hur dessa används

Skapa en bättre delegation från nämnd och en tydligare myndighetsutövning

Förenkla samarbetet med andra funktioner i kommunen

Förbereda inför förvaltningens ökade ansvar kring arbetsmarknadsåtgärder

En äldrenämnd får bättre förutsättningar att planera både verksamhet och budget

Slutsats:

Heby kommun behöver inrätta en socialnämnd för att på ett bättre sätt uppnå inriktningsmålen om att: "Verka för en god folkhälsa" och att "Äldre ska ha möjlighet till ett värdigt liv".

**HEBY
KOMMUN**

Datum
2026-05-22

3 (3)

I tjänsten
Per Sverkersson,
ordförande

Delges
/TextBeslutförslag2/

Centerpartiet yrkar:

- *Behålla nuvarande vård och omsorgsnämnd med följande reglementesändringar:*
- *Sociala utskottet består av tre ledamöter och tre ersättare. Ordförande i vård- och omsorgsnämnden är tillika ordförande i sociala utskottet. Övriga ledamöter och ersättare väljs bland vård- och omsorgsnämndens ledamöter för samma tid som de invalts i nämnden.*
- *För att ersättarna på ett bra sätt ska kunna sätta sig in i utskottets arbete så föreslår vi att ersättarna genom ett rotationsschema med en ersättare varje gång ska ges möjlighet att delta. Det innebär alltså att förutom de tre ordinarie så är det en ersättare med på utskottets sammanträden.*

Motivering alternativt protokollsanteckning:

Förvaltningens grundutredning visar med klarhet att det bästa för kommunen är att låta nämnden stå oförändrad. De viktigaste argumenten mot att dela upp Vård- och omsorgsnämnden handlar framför allt om risken för sämre samordning, ökad administration och att människor med komplexa behov hamnar mellan olika verksamheter. Utredningen pekar också tydligt på att tidpunkten är olämplig, eftersom både socialtjänsten och vården redan befinner sig i stora omställningar. Grundutredningens slutsatser är följande:

- En uppdelning riskerar att skapa nya "stuprör" mellan verksamheterna. Målet med den nya socialtjänstlagen är tvärtom att arbeta mer samordnat utifrån individens behov och inte utifrån olika målgrupper.
- Många personer och familjer har idag insatser från flera delar av verksamheten samtidigt. Om ansvaret delas mellan två nämnder finns risk att helhetssynen försvinner och att olika nämnder fattar beslut som inte hänger ihop eller till och med motverkar varandra.
- För personer med komplexa behov, exempelvis samsjuklighet eller kombination av sociala och omsorgsrelaterade insatser, finns en tydlig risk att nya glapp uppstår mellan verksamheterna.
- Utredningen lyfter också integritetsaspekten. I en liten kommun behöver individers integritet skyddas särskilt noggrant, inte minst barns. Därför använder i princip alla kommuner individutskott eller sociala utskott med begränsad krets vid känsliga individärenden.
- En delning skulle innebära mer administration och ökade kostnader. Två nämnder innebär fler sammanträden, mer beredning, fler styrdokument, mer uppföljning och större belastning på tjänstepersonerna.
- Det finns också en risk att ansvar och ekonomi skiljs åt. En nämnd kan fatta beslut om insatser medan den andra får bära kostnaderna för att verkställa dem. Det kan skapa otydlighet och försvåra den ekonomiska styrningen.
- Förvaltningens samlade bedömning är därför att nuvarande organisation bör behållas, eftersom den ger bättre möjligheter till samverkan, helhetssyn och effektiv styrning.

Vi tycker det är viktigt att faktiskt ta till sig om vad utredningen visar och inte bara lämna den därhän.

Vår viktigaste ståndpunkt handlar om att värna integriteten för den enskilde individen när myndighetsutövning sker mot enskild person. Sala kommun beskriver det på ett bra sätt vilket framkommer i förvaltningens utredning: *"Ersättare i utskottet har inte närvarorätt, som anledning anges 'Detta av hänsyn till rättssäkerheten och den enskilde individens intresse av personlig integritet'".* Varje ärende i dagens sociala utskott har olika handläggare vilket gör att handläggarna ofta byts ut mellan ärendena. Strikt sekretetess råder, därför är endast berörd handläggare närvarande vid sitt ärende. Sociala utskottet kan då diskutera fritt med handläggaren, ställa frågor så att utskottet känner sig trygg med att rätt beslut kan fattas. Om en socialnämnd med 5+5

närvarar så kan det påverka öppenheten mellan handläggare och politiker. Att med 5+5 närvarande diskutera en enskild klient är mycket utelämnande för den personen. Och i en liten kommun som vår så är risken mycket stor att jävsituationer ofta kan uppstå.

Nu är plötsligt S förslag ändrat med yrkande från KD att ett individutskott om 2+2 ska inrättas i deras förslag om socialnämnd. Vilket går stick i stäv med S tidigare förslag i den parlamentariska gruppen där man ville ha 5+5 med närvarorätt för ersättarna. Där skriver S: *"Något som framförts kring antalet ledamöter samt att ersättarna inte får närvara (annat än om de tjänstgör) är att sekretessen blir svår om man är fler närvarande. Där håller jag inte alls med, utan anser det bara vara påhitt. Sekretess har inte med antalet att göra, utan den beror mer på vilka personer som ingår. Det är därmed oerhört viktigt att alla partier väljer 'rätt person på rätt plats' i SU,..."*

Ekonomiska och organisatoriska risker med att dela Vård- och omsorgsnämnden

En central fråga i diskussionen om att dela Vård- och omsorgsnämnden är vilka ekonomiska och organisatoriska konsekvenser en sådan förändring faktiskt skulle få. Det har framförts att en uppdelning skulle förbättra ekonomistyrningen inom individ- och familjeomsorgen (IFO) och bidra till en så kallad "hemtagningseffekt" under perioden 2027–2029. Vi menar däremot att det saknas tydliga belägg för att fler nämnder i sig leder till lägre verksamhetskostnader.

Det finns inget i underlaget som visar att nuvarande organisationsform är orsaken till kostnadsutvecklingen inom IFO. Tvärtom visar erfarenheter och tidigare utredningar att fler organisatoriska gränser och fler beslutsnivåer ofta leder till:

- ökade administrationskostnader,
- mer samordningsarbete,
- längre beslutsvägar,
- högre indirekta kostnader.

Detta brukar beskrivas som en ökad stuprörsorganisation. En samlad nämnd ger istället möjlighet till gemensamma prioriteringar, resursutjämning och samordning mellan äldreomsorg, funktionsstöd och socialtjänst. Det ger bättre förutsättningar för gemensam ledning, effektivare arbetssätt och en mer sammanhållen ekonomistyrning.

Vi ser också möjligheten att hantera ekonomiska variationer inom en större samlad nämnd som en styrka snarare än ett problem. Kommunal verksamhet varierar kraftigt över tid. Placeringar inom IFO kan öka snabbt, äldreomsorgen påverkas av demografi och sjukfrånvaro varierar mellan verksamheter. En större samlad nämnd ger möjlighet att hantera sådana variationer utan att behöva ta till kortsiktiga sparåtgärder.

Två separata nämnder riskerar istället att leda till att varje nämnd främst fokuserar på sin egen ekonomi, även när det försämrar helheten. Förebyggande insatser kan exempelvis prioriteras ned om kostnaden hamnar i en nämnd medan vinsten uppstår i en annan.

Den nya socialtjänstlagen talar dessutom snarare för ökad samverkan än för organisatorisk uppdelning. Lagen betonar förebyggande arbete, tidiga insatser, samordning och ett tydligt helhetsperspektiv kring individen. Många kommuner arbetar idag för att minska organisatoriska gränser eftersom individer ofta behöver stöd från flera delar av socialtjänsten samtidigt och samsjuklighet samt komplex problematik ökar. Att då skapa ytterligare organisatoriska gränser riskerar att gå i motsatt riktning mot lagens intentioner.

Vi ser flera tydliga styrkor med dagens samlade nämnd:

- bättre helhetsperspektiv kring individen,
- flexibel ekonomistyrning,
- effektivare samordning mellan verksamheter,
- lägre administrativa kostnader,
- bättre förutsättningar att arbeta utifrån nya socialtjänstlagens intentioner.

Samtidigt ser vi betydande risker med en uppdelning:

- ökad administration och fler ledningsnivåer,
- större risk för stuprör och att helhetsperspektivet tappas,
- försvårad samverkan mellan verksamheter,
- ökade sekretessgränser och mer komplicerad handläggning,
- dubblerade processer och styrsystem,
- höga omställningskostnader.

Den största risken är att ansvarsfördelning, handläggning och ekonomisk styrning förändras i grunden vid en uppdelning i två nämnder, vilket på sikt kan leda till ökade kostnader och mindre effektiv styrning.

Vi menar också att det saknas ett tillräckligt underlag för att fullt ut kunna bedöma de ekonomiska konsekvenserna av en sådan förändring. Någon fördjupad kostnads- och konsekvensanalys har inte presenterats.

Samtidigt befinner sig både socialtjänsten och vård- och omsorgsverksamheten i omfattande omställningar kopplade till nya lagkrav och förändrade arbetssätt. Verksamheterna står redan inför stora utmaningar i att genomföra dessa förändringar. En delning av nämnden riskerar därför att ta fokus och resurser från kärnverksamheten under lång tid.

Tidpunkten för en sådan förändring bedöms därför som olämplig. Om en uppdelning av nämnden ska övervägas bör det föregås av en mer genomarbetad utredning med tydlig målbild, analys av vilka effekter som eftersträvas samt en långsiktig planering för genomförandet.

Källor

- Statskontoret – *Administrativa kostnader i kommunsektorn*
- SOU 2022:69 – *Kommuners och regioners kostnader för valfrihetssystem – ett kunskapsunderlag* (KFi-198)
- Socialtjänstlagen (SFS 2025:400)

Göran Hillbom och Linda Johnsson

Yrkande

Jag yrkar på att nuvarande Vård- och omsorgsnämnd delas i två nämnder varav en blir en socialnämnd. Som grund för detta har jag försökt att sätta mig in i fakta som gäller kring socialnämnder och sekretessfrågor, samt att vissa argument som framförts i diskussionerna inte har full bäring för de farhågor som framförts. Till stöd för mitt yrkande har jag sammanställt lite information nedan. Naturligtvis med reservation för att andra tolkningar kan finnas av lagens innebörd och betydelse. Om mitt yrkande bifalles bör en delning ske när förberedelser för detta är klara.

Hans-Göran Björk, Kristdemokraterna.

Bakgrund till ställningstagandet.

Socialnämnd

Majoriteten av Sveriges kommuner (162) har en egen socialnämnd. 128 kommuner har en delad nämnd där motsvarande socialnämnd ingår.

I reglementet kan man (och det är snarare regel än undantag) begränsa ersättares närvaro i en socialnämnds sammanträden på grund av sträng sekretess och ärendenas karaktär. En ersättare kan då enbart delta i ordinaries frånvaro.

Det innebär att vid tillfälle där en individ vill träffa nämndens ledamöter, inte behöver möta fler än fem ledamöter. Tvärt om vad som beskrivits som en nackdel med en egen Socialnämnd, att tio politiker kan vara med.

I Heby Kommun förekom det 2025 enligt uppgift fem (5) tillfällen då individer önskade möta politiker. Anta att det därtill finns med en föredragande tjänsteperson och nämndsekreterare blir antalet i rummet sju (7) personer utöver individen och eventuellt ombud.

I en förvaltningsrätt deltar tre (3) politiskt tillsatta lekmän. Dessutom en ordförande (domare), minst en assessor/notarie och en sekreterare. Utöver individen och ombud. Antal i rummet blir då i stort sett samma som i en tänkbar situation där individ önskar möta en nämnd.

De flesta ärenden som omfattas av socialtjänstlag och sekretess, kan delegeras till ett motsvarande arbetsutskott (till exempel nämnders presidier) som även kan ha beslutsrätt. Detta är inte ovanligt i andra kommuner.

Tjänstepersoners handläggning

Ett argument mot en delning är att tjänstepersoner blir "låsta" och får inte dela information med andra, eller till exempel samtala med personer i andra förvaltningar. Detta är fel. Om till exempel en skolkurator eller en rektor är involverad i samma ärende (samma berörda person) får samtal ske med denne och sekretess övergår då till så kallad tredje part. Det kan jämföras som poliser som måste samtala med olika avdelningar inom myndigheten fastän det råder förundersökningssekretess.

Missuppfattningen kring detta grundar sig snarare på att en myndighet inte kan söka uppgifter om en individ i register som handhas hos annan myndighet. En lagändring är på gång i syfte att underlätta upptäckande av till exempel välfärdsbrott.

Följande grundläggande regler gäller för tjänstepersoner och dess sekretess:

Sekretessen är mycket stark. Uppgifter får bara lämnas ut om det står klart att den enskilde eller dennes närstående inte lider men (skada eller lidande) om informationen röjs.

Gäller även internt: Sekretessen gäller inte bara utåt mot allmänheten och andra myndigheter, utan även mellan olika verksamhetsgrenar inom samma kommun. En enskild handläggare får till exempel inte diskutera ett ärende med en kollega som inte har med ärendet att göra. Däremot får en enskild handläggare diskutera med en annan tjänsteperson där de delar "intresse" i samma ärende. Men det är inte tillåtet att till exempel berätta för kollegor, politiker och andra, som inte är involverad i ett ärende. Det är inte heller tillåtet att i sammanhang utanför den sekretessbelagda "sfären" berätta att nämnd eller förvaltning har en kostsam och besvärlig placering av en ung pojke/flicka som varit

delaktig i en händelse i X-stad. Om informationen blir sökbar och personen därmed kan bli identifierbar, har den som delgett information begått ett lagbrott.

Den enskildes samtycke: Sekretessen kan hävas helt eller delvis om personen det berör själv godkänner att uppgifter lämnas ut. Till exempel: En handläggare kan informera att denne måste gå igenom ärendet med annan/andra handläggare eller med till exempel en kurator/rektör på en skola för att komma vidare. Då kan den enskilde ge godkännande att uppgifterna får delas med annan. OBS – Sträng sekretess innebär att en annan person, handläggare, som genom ett medgivande får del av uppgifter, följer sekretessen med till den ytterligare person som får del av uppgiften. Sekretessen blir alltså inte bruten för att uppgifter delas med annan.

Bryta sekretess (Anmälningsskyldighet): I vissa fall *får* eller *måste* socialtjänsten bryta sekretessen. Det gäller bland annat vid orosanmälningar om barn som far illa, eller vid misstanke om vissa grova brott där uppgifter kan lämnas till polis eller åklagare.

Praktiskt

En egen socialnämnd på fem ledamöter där eget presidium även kan utgöra ett arbetsutskott, gör ingen skillnad när det gäller hanteringen av sekretessärenden mot vad som gäller idag. En egen nämnd och dess presidium, (arbetsutskott) kan arbeta på samma sätt som idag.

Den enda möjliga skillnaden skulle kunna vara den ekonomiska, vilken skulle kunna inskränka sig till merkostnad för själva nämndsammanträdena.

En inte helt oviktig fråga är om en egen socialnämnd skulle kunna bli ännu mer professionell och rättssäker, där en begränsad grupp får relevant utbildning/erfarenhetsutbyte genom informationsträffar och utbildningsdagar.

Det är skillnad att handlägga ärenden kring hemtjänst och äldreomsorg och å andra sidan ytterst känsliga personfrågor av ren social karaktär. Sammantaget får en enda ordförande i en nämnd där liknande socialnämnd ingår, ett brett område att bevaka. Kan en delning till två nämnder i stället skapa större "expertis" inom respektive område?

En delning i två nämnder bör logiskt sett kunna öka rättssäkerheten och öka professionaliteten i respektive nämnd och därmed bli kvalitetshöjande som en senare effekt. Även om en tjänsteman är den som är experten vid en föredragning, så är det ändå nämnden som är ytterst ansvarig för beslut och även delegationsbeslut.

Det ställer förstås ett indirekt krav på vem ett parti föreslår som ledamot i till exempel en socialnämnd på samma sätt som vissa baskunskaper bör finnas hos den som utses till lekman i en allmän domstol eller förvaltningsdomstol.

Summering

Det finns alltså inte några hinder av sekretessskäl eller liknande att nuvarande nämnd delas upp i två nämnder. Den merkostnad som kan uppstå är i princip själva nämndens kostnader för sammanträden och arvoden. I övrigt finns, vad jag förstått, redan tjänstepersoner med rätt kunskap för de olika förvaltningsområdena.

En uppdelning i två nämnder kan ha en annan ekonomisk vinning, nämligen att tillfälliga händelser, såsom kostsamma nödvändiga placeringar och liknande som Vård- och omsorgsnämnden nyligen haft, inte drabbar det huvudsakliga arbetsområdet som en renodlad Vård- och omsorgsnämnd i så fall ska bedriva. Ett extra anslag som beslutas för att täcka särskilt kostsamma och oförutsägbara händelser i en renodlad Socialnämnd, torde bli lättare att styra och hantera för att täcka kostnader inom ett specifikt område.

Detta är vad jag har kommit fram till och jag är naturligtvis öppen för att det kan finnas omständigheter och lagar som motsäger det som jag har nämnt här.

Hans-Göran Björk

Ks § 100

Dnr KS/2026:61, KS/2024:135 001, 001

Utredning om delning av Vård- och omsorgsnämnden

Kommunstyrelsens beslut

- Ärendet bordläggs till nästkommande sammanträde.

Sammanfattning

Utvärderingen av den politiska organisationen har skett i en parlamentarisk grupp utsedd av kommunfullmäktige. Gruppen har inkommit med flera förslag på förändringar inför kommande mandatperiod, bland annat förändring i den politiska nämndsorganisationen för nuvarande vård- och omsorgsnämndens område. Socialdemokraterna har föreslagit att nuvarande vård- och omsorgsnämndens område ska delas upp i två nämnder, en vård- och omsorgsnämnd och en socialnämnd. Centerpartiet har till detta lämnat ett motförslag gällande att en ersättare ges närvarorätt per sammanträde som delas upp på ersättarna i sociala utskottet.

Förvaltningen har utrett förslagen och föreslår att organisationen förblir oförändrad men bedömer att det inte finns någon större påverkan organisatoriskt eller ekonomiskt för att en ersättare per sammanträde ges närvarorätt på sociala utskottets sammanträden i enlighet med Centerpartiets förslag.

I utredningen har organisationen i länets kommuner setts över gällande hur dessa hanterar ansvarsområdet. Samtliga av länets kommuner och grannkommunen Sala kommun har individutskott för hantering av individärenden. Detta för att värna om den personliga integriteten hos de individer vars ärenden ska behandlas och beslutas av nämnd.

Förvaltningen ser vidare stora vinster med att behålla nuvarande organisation. Det ger möjlighet till samverkan mellan enheterna och motverkar stuprör inom de olika verksamhetsområdena. I och med nya socialtjänstlagen som kräver ett mer förebyggande arbete samt att socialtjänsten ska arbeta utefter individens behov och inte utifrån målgrupp så finns också risker med att dela upp ansvaret.

En uppdelning av nämnden skulle också innebära ökade kostnader och innebära mer administration, särskilt initialt vid övergången men även löpande efter införandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 3 maj 2026

Ks § 42/2026

Socialdemokraternas förslag

Centerpartiets förslag

Pag § 3/2026

Förslag

Per Sverkersson (S) föreslår med bifall från Göran Hillbom (C) och Annika Krispinsson (C) kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att

- Kommunfullmäktige lämnar nämndsorganisationen oförändrad.

Ann-Christin Åkerblom Grattback (S) med bifall Jan Andersson (S) föreslår kommunstyrelsen besluta att dela vård och omsorgsnämnden i en vård- och omsorgsnämnd och en socialnämnd med följande motivering:

Det blir en tydlig uppdelning med en politisk nämnd och en myndighetsnämnd. Det blir lättare att följa upp kostnaderna inom resp. nämnd, det blir ett renodlat äldre fokus och LSS får mer utrymme.

Hans-Göran Björk (KD) med bifall Joel Wåhlén (SD) föreslår att ärendet bordläggs till nästkommande sammanträde med följande motivering:

Jag yrkar på att beslutet om en eventuell delning av Vård och omsorgsnämnden i två nämnder, där en nämnd utgör en Socialnämnd, bordläggs och beslutas på Kommunstyrelsens möte, om möjligt den 3 juni.

Jag anser att känslor och egna åsikter har föregått fakta och anser därför att det presenteras en eventuell merkostnad som underlag för ett beslut.

Ändringsförslag

Annika Krispinsson (C) och Göran Hillbom (C) föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att anta ändringar i Vård- och omsorgsnämndens reglemente i enlighet med Centerpartiets förslag, daterat 22 september 2026.

Förslagsordning

Kommunstyrelsens ordförande Per Sverkersson (S) ställer frågan om ärendet ska bordläggas eller avgöras och finner att kommunstyrelsen beslutas att ärendet bordläggs till nästkommande sammanträde.

Datum
2026-05-03Diariennr/Dplankod
KS/2026:61

Kommunfullmäktige
Kommunkansli
Madeleine Dismats
Nämndsekreterare
madeleine.dismats@heby.se

/AdressatNamn/

Grundutredning av förslag att införa en socialnämnd

Förslag

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktiges beslut

- Kommunfullmäktige lämnar nämndsorganisationen oförändrad.

Sammanfattning

Utvärderingen av den politiska organisationen har skett i en parlamentarisk grupp utsedd av kommunfullmäktige. Gruppen har inkommit med flera förslag på förändringar inför kommande mandatperiod, bl.a. förändring i den politiska nämndsorganisationen för nuvarande vård- och omsorgsnämndens område. Socialdemokraterna har föreslagit att nuvarande vård- och omsorgsnämndens område ska delas upp i två nämnder, en vård- och omsorgsnämnd och en socialnämnd. Centerpartiet har till detta lämnat ett motförslag gällande att en ersättare ges närvarorätt per sammanträde som delas upp på ersättarna i sociala utskottet.

Förvaltningen har utrett förslagen och föreslår att organisationen förblir oförändrad men bedömer att det inte finns någon större påverkan organisatoriskt eller ekonomiskt för att en ersättare per sammanträde ges närvarorätt på sociala utskottets sammanträden i enlighet med Centerpartiets förslag.

I utredningen har organisationen i länets kommuner setts över gällande hur dessa hanterar ansvarsområdet. Samtliga av länets kommuner och grannkommunen Sala kommun har individutskott för hantering av individärenden. Detta för att värna om den personliga integriteten hos de individer vars ärenden ska behandlas och beslutas av nämnd.

Förvaltningen ser vidare stora vinster med att behålla nuvarande organisation. Det ger möjlighet till samverkan mellan enheterna och motverkar stuprör inom de olika verksamhetsområdena. I och med nya socialtjänstlagen som kräver ett mer förebyggande arbete samt att socialtjänsten ska arbeta utefter individens behov och inte utifrån målgrupp så finns också risker med att dela upp ansvaret. En uppdelning av nämnden skulle också innebära ökade kostnader och innebära mer administration, särskilt initialt vid övergången men även löpande efter införandet.

Utredning

Uppdrag

Kommunstyrelsen har på sitt sammanträde den 24 februari 2026, Ks § 42, uppdragit till förvaltningen att utreda den parlamentariska gruppens förslag om förändrad organisation gällande vård- och omsorgsnämnden. Den parlamentariska gruppen överlämnade två förslag att utreda gällande omorganisation i vård- och omsorgsnämnden. Ett från Centerpartiet och ett från Socialdemokraterna.

Centerpartiets förslag

Ändring i reglementet för vård- och omsorgsnämnden avseende att ordförande för vård- och omsorgsnämnden tillika är ordförande för sociala utskottet. Övriga ledamöter och ersättare väljs av nämnden. Dessutom föreslås att en ersättare tillåts delta per sammanträde. Ersättare föreslås bjudas in enligt rotationsschema. Enligt nuvarande reglemente för vård- och omsorgsnämnden är 1:e och 2:e vice ordförande för vård- och omsorgsnämnden tillika ledamöter i sociala utskottet. Vård- och omsorgsnämnden utser endast ersättare och ersättarna har inte närvarorätt med undantag om de träder in som tjänstgörande vid ordinarie ledamots frånvaro.

Konsekvens av förslaget:

Ökad kostnad i form av förrättningsarvode och ev. ersättning för resa och förlorad arbetsinkomst för ytterligare en förtroendevald.
För uträkning av detta utgår vi från genomsnittligt antal sammanträden för sociala utskottet under 2024 och 2025: 21 st. Eftersom sociala utskottets sammanträden ännu inte är digitala och som huvudregel är kortare än fyra timmar så utgår vi från ersättning enligt § 4, punkt 2 "Reglemente för ersättning till förtroendevalda" HebyFS 2022:34. Uträkning görs utifrån beslutat riksdagsmannaarvode per månad för 2026 (81 400 kr¹)
Sammanträdesarvode exkl. PO-tillägg och ersättning för förlorad arbetsinkomst och reseersättning:
 $21 \text{ sammanträden} \times (81400 \times 0,011) = 18\,900 \text{ kr.}$

Socialdemokraternas förslag

Socialdemokraterna önskar dela upp vård- och omsorgsnämnden till en omsorgsnämnd och en socialnämnd. Förslaget på uppdelningen utgår från organisationsskiss av vård- och omsorgsförvaltningen. Förslaget är att områdena individ- och familjeomsorg samt bistånd hanteras av den nya socialnämnden och övriga områden föreslås hanteras av omsorgsnämnden. Förvaltningen föreslås vara densamma för båda nämnderna. Socialnämnden ska inte ha något individutskott utan samtliga ärenden ska hanteras av socialnämnden. Båda nämnderna föreslås utgöras av 5 ledamöter och 5 ersättare. Både ledamöter och ersättare föreslås ha närvarorätt med samma rättigheter som i nuvarande reglemente för vård- och omsorgsnämnden² i båda nämnderna.

Historiskt

Innan år 2015 ansvarade i Heby kommun "beredningen för äldre- och omsorgsfrågor" (BFÄO) och en socialnämnd för nuvarande ansvarsområden under vård- och omsorgsnämnden. Sedan år 2015 har Heby kommun haft så kallade fack-nämnder och

¹ <https://www.riksdagen.se/sv/ledamoter-och-partier/ledamoternas-arvoden-och-villkor/ledamoternas-arvoden/>

² HebyFS 2022:36 Vård- och omsorgsnämndens reglemente.

då samlades BFÄO och sociala nämnden till en nämnd (vård- och omsorgsnämnden). I samband med beslut om att införa facknämnder (kf § 24, 12 mars 2014) antogs även reglementen för samtliga nämnder. I vård- och omsorgsnämndens reglemente (HebyFS 2014:19) framgår att det ska finnas ett utskott (sociala utskottet) för handläggning av ärenden som rör myndighetsövningen inom området (§ 28, HebyFS 2014:19)

Fördelning av ansvarsområden

Ansvarsområden för beredningen för äldre- och omsorgsfrågor³:

- Äldreomsorgen
 - o Hemtjänst
 - o Trygghetslarm
 - o Dagvård
 - o Avlastning
 - o Korttidsboende
 - o Matdistribution
 - o Färdtjänst
 - o Riksfärdtjänst
 - o Boende för äldre
- Funktionsnedsättning (enligt SoL, LSS och LASS)
- Hälso- och sjukvård
 - o Sjukvårdshuvudman
 - o Tekniska hjälpmedel – ordinärt och särskilt boende

Ansvarsområden för socialnämnden⁴

- Sociala nämnden ska fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänstlagen, lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, lagen om vård av missbrukare i vissa fall, lag om psykisk tvångsvård och i övrigt vad som sägs i lag om socialnämnd, med undantag för ärenden som åligger beredningen för äldre- och omsorgsfrågor.
- Sociala nämnden har ansvaret för flyktingverksamheten.
- Inom ramen för socialt stöd som kommunen tillhandahåller, ansvarar sociala nämnden för samtliga områden utom de som ankommer på beredningen för äldre- och omsorgsfrågor.
- Parkeringstillstånd
- Sociala nämnden är förtroendenämnd enligt lagen om förtroendenämnder inom hälso- och sjukvården. Nämnden äger dock rätt att, enligt lagen, uppdra åt annan huvudman att fullgöra denna uppgift.

Ansvarsområden vård- och omsorgsnämnden (nu gällande)⁵

- Kommunens uppgifter vad gäller individ- och familjeomsorg
- Kommunens insatser för funktionsnedsatta
- Den kommunala hälso- och sjukvården
- Kommunens äldreomsorg
- Förtroendemannanämnd enligt lagen om förtroendenämnder inom hälso- och sjukvården (nämnden äger rätt att uppdra åt annan huvudman att fullgöra denna uppgift)
- Ensamkommande barn och ungdomar

³ HebyFS 2010:12 Reglemente för beredningen för äldre- och omsorgsfrågor

⁴ HebyFS 2010:08 Reglemente för sociala nämnden

⁵ HebyFS 2022:36 Vård- och omsorgsnämndens reglemente

- Färdtjänst, riksfärdtjänst och parkeringstillstånd
- Ansvara för organisation av socialtjänstverksamheten

Bestämmelser och riktlinjer

Nya socialtjänstlagen (SFS 2025:400) har möjliggjort för kommuner att delegera ärenden som tidigare inte varit möjliga att delegera från socialnämnd till utskott t.ex. hemlighållande av vistelseort och umgängesbegränsning enligt LVU. I propositionen (Prop. 2024/25:89) framgår att ett avgörande från Högsta förvaltningsdomstolen år 2016⁶ klargjorde att dessa beslut inte var möjliga att delegera enligt dåvarande lagstiftning. Innan detta avgörande var denna typ av ärenden delegerade till utskott hos flera kommuner då tolkningsutrymme funnits. Lagstiftaren har i nu gällande lag beslutat att även denna typ av ärenden ska kunna delegeras till utskott. Lagstiftaren motiverar ändringen med att typen av ärenden av integritetsskäl bör hållas inom en snävare krets samt belyser behovet av effektiv handläggning⁷. Denna motivering återfinns på flera ställen i aktuell proposition gällande delegation till utskott i vissa individärenden.

Omvärldsbevakning

Omvärldsbevakningen innehåller information om hur övriga länets kommuner samt Sala kommun har delat upp ansvaret för aktuellt område mellan nämnder och dessa nämnders sammansättning och ev. utskott.

Sala kommun⁸

"Social och arbetsmarknadsnämnd" (SAN) och "Äldre och omsorgsnämnden" – Utskott under SAN, 2+2. Ersättare i utskottet har inte närvarorätt, som anledning anges "Detta av hänsyn till rättssäkerheten och den skilde individens intresse av personal integritet".

Älvkarleby kommun⁹

Omsorgsnämnd samt arbetsutskott. Sammansättning omsorgsnämnden nio ledamöter och nio ersättare. Arbetsutskottet består av tre ledamöter och tre ersättare. Ersättare i utskottet ska närvara endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra.

Tierps kommun¹⁰

Utskott under kommunstyrelsen. Utskott och sammansättning med liknande ansvarsområden som Heby kommuns vård- och omsorgsnämnden:

- Utskottet barn, utbildning och kultur: fyra ledamöter och tre ersättare.
- Utskottet arbete och omsorg: fyra ledamöter och tre ersättare.
- Utskottet för individärenden: tre ledamöter och tre ersättare.

Ersättare för utskottet för individärenden närvarar endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra.

⁶ HFD 2016 ref 74

⁷ Prop. 2025/25:89 sid 543

⁸ Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Sala kommun, KFS 129 Revision 04.

⁹ Reglemente för omsorgsnämnden, antagen av Kommunfullmäktige 2020-02-20

¹⁰ Kommunstyrelsens reglemente, fastställt av Kommunfullmäktige §17/2023

Östhammar kommun¹¹

Individ- och familjenämnden (fem ledamöter och fem ersättare) och vård- och omsorgsnämnden (nio ledamöter och nio ersättare). Under respektive nämnd ska finnas ett utskott (tre ledamöter och tre ersättare). Ersättare ska närvara vid utskottets sammanträden endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Individ- och familjenämndens arbetsutskott får handlägga individärenden bara när samtliga ledamöter är närvarande.

Uppsala kommun¹²

Omsorgsnämnd (13 ledamöter och nio ersättare) och socialnämnd (13 ledamöter och 13 ersättare).

Socialnämnden har fem individutskott (tre ledamöter och två ersättare).

Omsorgsnämnden har ett individutskott (fem ledamöter och tre ersättare).

Knivsta kommun¹³

Socialnämnd (sju ledamöter och tre ersättare) och individutskott. Utskottet består av fyra ledamöter och fyra ersättare.

Enköpings kommun¹⁴

Socialnämnd och vård- och omsorgsnämnd.

Socialnämnden består av minst 9 ledamöter och 7 ersättare och högst 11 ledamöter och 9 ersättare. Under socialnämnden finns ett arbetsutskott som fattar beslut i individärenden. Utskottet ska bestå av minst tre ledamöter och tre ersättare och högst av fem ledamöter och fem ersättare. Nämndens ordförande och 1:e samt 2:e vice ordförande utgör samma poster i utskottet. Ersättare ska närvara vid arbetsutskottets sammanträden endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Utskottet får besluta om undantag från denna regel. Arbetsutskottet får också kalla nämndledamöter från de olika partier som inte är representerade i arbetsutskottet till ett sammanträde. Dessa får delta i överläggningarna men inte i besluten.

Vård- och omsorgsnämnden består av minst nio ledamöter och sju ersättare och högst av elva ledamöter och nio ersättare. Även vård- och omsorgsnämnden har ett arbetsutskott. Detta är dock inte avsett för individärenden utan för beredning av ärenden till nämnden om så behövs. Arbetsutskottet består av minst tre ledamöter och tre ersättare och högst fem ledamöter och fem ersättare.

¹¹ Reglemente för styrelse och nämnder, antaget av kommunfullmäktige 2025-09-23 § 114

¹² <https://www.uppsala.se/kommun-och-politik/organisation/namnder/socialnamnden/?selectedyear=2022>
<https://www.uppsala.se/kommun-och-politik/organisation/namnder/omsorgsnamnden/?selectedyear=2026>

Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Uppsala kommun, 2025-11-03

¹³ Reglemente för kommunstyrelsen och nämnderna, 2025-11-29

¹⁴ Reglemente för socialnämnden i Enköpings kommun, 2024-10-08.

Kommunfullmäktige § 145. Reglemente för vård- och omsorgsnämnden i Enköpings kommun, 2024-06-17 Kommunfullmäktige § 106

Håbo kommun¹⁵

Socialnämnd och vård- och omsorgsnämnd. I båda nämnderna är det sju ledamöter och tre ersättare. Under socialnämnden finns ett utskott.

Konsekvenser

Socialtjänsten samt vård och omsorgen är inne i stora omställningar där verksamheterna behöver ställa om och arbeta på nya sätt. Reformtakten är hög och nya lagar kommer i snabb takt vilket påverkar verksamheterna. Målet i omställningen är att lämna "stuprören" och fokusera på samverkan och samskapande med individen/brukaren i centrum. Det är behoven som ska styra, inte målgrupper. För att nå resultat i omställningen till ny socialtjänstlag behöver förtroendevalda och tjänstepersoner styra och leda tillsammans. För att lyckas behövs en gemensam riktning, förståelse för varandras roller och en tillitsfull dialog över tid. Denna typ av sammanhållet ledarskap försvåras vid en organisatorisk uppdelning.

Det finns en tydlig risk att omställningsarbetet försvåras om nuvarande vård- och omsorgsnämnden delas. I dag handläggs många familjeärenden med komplexa behov och har insatser från flera olika delar av vård- och omsorgsnämnden. Det finns risk att tappa helhetssynen och försvåra samarbetet då nya sekretessgränser införs och det finns risk för intressekonflikter mellan nämnderna. Olika beslut kan fattas kring samma individ i de olika nämnderna vilket riskerar att leda till motstridiga insatser och försämrade resultat. Det kan uppstå nya glapp för personer med komplexa behov såsom samsjukliga.

I förslaget föreslås att individärendena ska hanteras i socialnämnden och inte i ett utskott. Utifrån flera perspektiv är det olämpligt. I en liten kommun som Heby kommun så behöver individers integritet särskilt värnas och framför allt ska barn skyddas. Integritet är en grundpelare inom socialtjänsten och är lagstadgad i Socialtjänstlagen (SoL). Det innebär att verksamheten ska bygga på respekt för människors självbestämmanderätt och personliga integritet.

Ur ett etiskt perspektiv är det viktigt att ta i beaktande att socialtjänsten handlägger människor i utsatta situationer där beslut som fattas ibland är för att skydda individer och sker med tvångslagstiftning. Om individer vill föra fram sina synpunkter inför beslut så kan det vara utmanande att våga delta på ett sammanträde med 10-15 personer deltar (utöver ledamöter och ersättare deltar i regel också minst en ansvarig socialsekreterare, samt en nämndsekreterare). Det finns också stor risk för att jävssituationer uppstår ofta då kommunen är så liten.

En annan aspekt är att fler politiker kan bli utsatta då de är ansvariga för individbesluten som fattats. Det finns redan idag exempel på där politiker har fått hot riktade mot sig och blivit uppsökt inom lokalsamhället.

En annan svårighet är frågan om var sammanträdena ska äga rum så sekretessen hålls, säkerheten garanteras och att handläggare och klienter enkelt ska kunna ta sig till lokalen. I dag saknas en sådan lokal som är utanför skalskydd och som rymmer upp till 20 personer och där det finns reception och utrymningsvägar.

¹⁵ Reglemente för socialnämnden Håbo kommun, och Reglemente för vård- och omsorgsnämnden Håbo kommun, antaget 2025-02-24, § 31

En verksamhet som riskerar att få svårigheter vid en uppdelning av två nämnder är bistånd (myndighetsutövning). Om bistånd ingår i socialnämnden så kommer det innebära nya utmaningar för verksamheterna. Biståndshandläggare fattar i dag beslut för alla åldrar. De flesta beslut som fattas rör äldre och funktionsnedsatta. Om funktionsstöd, hemtjänst och vård- och omsorgsboenden ligger i en annan nämnd så uppstår nya sekretessgränser och stuprör. Det blir utmaningar att följa upp myndighetsbeslut och ha en god ekonomisk hushållning. En nämnd fattar ett biståndsbeslut som en annan nämnd ska verkställa vilket kan ge ekonomisk obalans då ansvaret är delat. Det finns också behov som verksamheterna hanterar i dag som är mer komplexa. Exempelvis kan en familj ha insatser från flera olika verksamheter där det finns upparbetade samverkansstrukturer och samordning. Detta kan försvåras med nya sekretessgränser och att två olika nämnder ska fatta beslut i samma familj. Det finns en risk att nämnderna fattar beslut som står i konflikt med varandra och att helhetsperspektivet tappas vilket kan få konsekvenser för den enskilde.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Kostnader vid omställning

Initialt kommer nuvarande vård- och omsorgsnämndens samtliga styrdokument (rutiner, riktlinjer, delegationsordning m.m.) behöva ses över och omarbetas. Därutöver behöver behörigheterna i verksamhetssystemen anpassas efter ny organisationsstruktur bl.a. för att hålla de inre sekretessgränserna. Detta kommer innebära en hög administrativ belastning under en initial period som inte är finansierad inom befintlig ram. Det riskerar då att tränga undan kärnverksamhet alternativt kräva ekonomiska tillskott.

Som nämns i avsnitt konsekvenser saknas idag lämplig lokal för antalet deltagare vid sammanträden där individärenden behandlas. Detta kan komma att medföra en ökad kostnad i form av hyra och/eller ombyggnation.

Löpande kostnader för två nämnder

Vid en uppdelning av nuvarande vård- och omsorgsnämnd i två nämnder uppstår ett ökat behov av politisk beredning och uppföljning. Styr- och uppföljningsärenden såsom ekonomiska rapporter, målstyrning, internkontroll och verksamhetsuppföljning behöver då hanteras i två separata nämnder.

Detta innebär att likartade ärenden måste beredas, föredras och beslutas i flera politiska forum, vilket leder till ökad tidsåtgång och ökade administrativa kostnader för både förtroendevalda och förvaltning. Uppdelningen medför därmed inte några effektivitetsvinster i dessa delar, utan riskerar i stället att öka dubbelarbete och fragmentering av styrningen.

För ledande- och stödfunktioner innebär en uppdelning av nämnden även ett ökat deltagande i politiska sammanträden. Vid elva ytterligare heldagar per år innebär det en uppskattad kostnad om cirka 0,2 miljoner kronor i arbetstid.

Det finns även en risk för att de två nämnderna har olika inriktning och förväntningar på styrningen av förvaltningen, vilket kan leda till att processer som i dag hanteras enhetligt i stället behöver organiseras, styras och följas upp i separata spår.

Övrig ekonomisk påverkan

En uppdelning i två nämnder kan bidra till ökad ekonomisk transparens, särskilt avseende individ- och familjeomsorgens kostnadsutveckling. Även om kostnader redovisas per verksamhetsområde inom nämnden så kan idag underskott inom ett verksamhetsområde balanseras av överskott inom andra delar av vård- och

omsorgsnämndens ansvarsområde, vilket kan innebära att strukturella kostnadsutmaningar blir mindre tydliga på nämndnivå och fördröjer nödvändiga åtgärder. Ökad transparens behöver däremot inte nödvändigtvis göra den ekonomiska styrningen effektivare då beslutsmandat och kostnadsansvar kommer separeras.

En uppdelning där myndighetsutövning samlas i socialnämnden och utföraransvaret i vård- och omsorgsnämnden innebär en tydlig formell ansvarsfördelning, men medför samtidigt ökade risker för splittrad styrning, minskad helhetssyn och målkonflikter mellan nämnderna. Nämnderna kan ha olika uppfattningar om prioriteringar, ambitionsnivåer samt göra olika tolkningar i kvalitetsfrågor. En effekt kan bli att nämnderna fattar beslut som drabbar den andra negativt.

I det aktuella förslaget från Socialdemokraterna i Heby kommun ansvarar socialnämnden för myndighetsutövning och fattar beslut om insatser i form av volym, omfattning och ambitionsnivå, medan vård- och omsorgsnämnden ansvarar för utförandet och därmed huvuddelen av kostnaderna. Detta innebär att beslutsfattande och ekonomiskt ansvar separeras, vilket kan försvåra styrning och åtgärdsarbete vid budgetavvikelser samt leda till otydlighet kring vilken nämnd som bär det yttersta ansvaret.

Sammanfattande bedömning

Heby kommun är en mindre kommun och därför behöver individers integritet särskilt värnas och framför allt ska barn skyddas. Integritet är en grundpelare inom socialtjänsten och är lagstadgad i Socialtjänstlagen (SoL). Det innebär att verksamheten ska bygga på respekt för människors självbestämmanderätt och personliga integritet. Om en socialnämnd ska skapas så är bedömningen att ett utskott behöver tillsättas för att tillvarata medborgarnas integritet.

Tidpunkten för att dela vård- och omsorgsnämnden bedöms olämplig med anledning av flera stora omställningar inom både socialtjänst och hälso- och sjukvård. Dessa omställningar kräver samordning och målen i omställningarna är att lämna "stuprören" och fokusera på samverkan och samskapande med individen/brukaren i centrum. Det är behoven som ska styra, inte målgrupper. En delning skulle försvåra dessa omställningar.

En delning av vård- och omsorgsnämnden bedöms också medföra risker i den ekonomiska styrningen, leda till mer administration och ökade kostnader.

Personalresurser kommer behöva avsättas i omställningsarbetet till två nämnder och sannolikt tillföras för förvaltningen av två nämnder. Vidare blir det nödvändigt att en behovsanpassad lokal för sammanträdena säkerställs innan ett införande.

Då förslagen innebär stora strukturella förändringar krävs en fördjupad konsekvens- och riskanalys för att identifiera och hantera eventuella negativa effekter.

Förvaltningen har utrett förslagen och föreslår att organisationen förblir oförändrad men bedömer att det inte finns någon större påverkan organisatoriskt eller ekonomiskt för att en ersättare per sammanträde ges närvarorätt på sociala utskottets sammanträden i enlighet med Centerpartiets förslag.

Beslutsunderlag

Socialdemokraternas förslag

Centerpartiets förslag

Organisationsskiss vård- och omsorgsförvaltningen

HebyFS 2022:36 Vård- och omsorgsnämndens reglemente

HebyFS 2022:34 Reglemente för ersättning till förtroendevalda

HebyFS 2010:08 Reglemente för sociala nämnden
HebyFS 2010:12 Reglemente för beredningen för äldre- och omsorgsfrågor

I tjänsten
Madeleine Dismats
Nämndsekreterare

Disa Hasselberg
Kommunsekreterare

Katja Friberg
Förvaltningschef vård och omsorg

Erik Jansson
Verksamhetscontroller

Delges
Förslagsställare
Förvaltningschef vård och omsorg
Kommundirektör
Kanslichef
Nämndsekreterarna

Ks § 42

Dnr KS/2024:135

001

Uppdrag att sammanställa förslag till förändrad politisk organisation

Kommunstyrelsens beslut

- Ge förvaltningen i uppdrag att sammanställa parlamentariska gruppens förslag till framtida politisk organisation och utreda konsekvenser av eventuella förändringar.
- Ge förvaltningen i uppdrag att sammanställa parlamentariska gruppens förslag till ändringar i arvodesreglementet och utreda konsekvenser av eventuella förändringar.

Sammanfattning

Inför kommunvalet 2026 genomförs i vanlig ordning en översyn och utvärdering av kommunens politiska organisation. Detta för att kunna genomföra val till aktuella nämnder och utskott efter att kommunvalet är genomfört i september. En parlamentarisk grupp är utsedd av kommunfullmäktige för ändamålet, och uppdraget från kommunfullmäktige är (§ 19, 2025):

Utvärderingen och de eventuella förändringsförslagen ska särskilt beakta:

- Tydlighet mellan de olika politiska organen vad avser ansvarsfördelning
- Tydlighet och effektivitet i den ekonomiska och verksamhetsmässiga styrningen.
- Tydlighet mellan politik och förvaltning vad avser ansvarsfördelning
- Möjlighet till helhetssyn av det totala kommunala ansvaret

Det föreligger ett antal förslag på förändringar i nuvarande politiska organisation, vilka behöver sammanställas och analyseras inför ett beslut.

Beslutsunderlag

Beslut i kommunfullmäktige 2025-02-11, § 19

Utvärdering av politisk organisation, uppdrag (innehåller direktiv till den parlamentariska gruppen)

Parlamentariska gruppen §§ 5, 3/2026.

Förslag från S

Förslag från C

Delges

Kommundirektör

Från centerpartiet har vi följande förslag:

Vi lägger ett förslag med ambitionen att det ska vara kostnadsneutralt.

Arvoderingar:

Samtliga förslag utgår från det arvode kommunstyrelsens ordförande har vilket bygger på 90% av riksdagsmannaarvode (i september 2025, 78 500 kronor.) Uppräkning av riksdagsledamöternas arvode kan däremot ske, vilket ska återspeglas även hos oss.

Fullmäktiges presidium:

- KFO 10 % istället för 20% (i pengar 7065:-/ månad istället för 14130:-)
- 1:e vice KFO 5 % istället för 10% (i pengar 3533:-)
- 2:e vice KFO 5 % istället för 10% (i pengar 3533:-)

Fullmäktiges presidium ska utöver sitt fasta arvode ha rätt till sammanträdesarvode och ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Fullmäktiges arbetsordning

Valbarhetsregler

§ 46

Bland fullmäktiges ledamöter och ersättare väljer fullmäktige:

- Ordförande, förste och andre vice ordförande i kommunstyrelsen (presidiet)
- Presidierna i nämnderna, med undantag för valnämnden

Ändras till:

§ 46

Bland fullmäktiges ledamöter och ersättare väljer fullmäktige:

- Ordförande, förste och andre vice ordförande i kommunstyrelsen (presidiet)
- Ordförande i nämnderna, med undantag för valnämnden

Kommunstyrelsens presidium:

- KSO 100% (fortsatt gälla med 90% av riksdagsledamöternas arvode. (I pengar 70 650:-)
- 1: Vice ordförande KS 45 %, i arvodet ingår att man är ordförande i Personalutskottet. (I pengar 31 793:-)
- 2: vice ordförande KS 25%. (I pengar 17 663:-)

Utöver det ska oppositionspartierna fördelas efter mandat med totalt 50%. Dvs vi föreslår den ordning vi hade fram till 2022.

Taket för samtliga fritidspolitikers arvoden ska vara 50%. Med fritidspolitiker så menas samtliga förtroendevalda utom KSO. Så oberoende av hur många uppdrag man har så kan man aldrig arvoderas med mer än 50%. Undantaget är rätt till arvode och ersättning för förlorad arbetsförtjänst vid fullmäktiges sammanträden.

Förslag på ytterligare förändringar

Bygg- och miljönämnden har idag endast en ordförande och en vice ordförande. Vi föreslår att tillsätta en 2:e vice ordförande.

Avskaffa gruppleदारarvodena. Fullmäktiges presidium ska kalla till gruppleदारträff. Vid gruppleदारträffar så har varje gruppleदार rätt till sammanträdesarvode och ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

Vi behöver utveckla fungerande medborgardialoger. Arbetet med översiktsplanen under denna mandatperiod har haft flera medborgardialoger, vilket är bra. En möjlighet kan vara att inrätta tillfälliga fullmäktigeberedningar i någon aktuell fråga.

Kommunala pensionärsrådets (KPR) har representation från pensionärsorganisationerna. Valet av ledamöterna från pensionärsorganisationerna ska utses av fullmäktige samtidigt som nämnderna väljs, vilket brukar vara på valårets kommunfullmäktige i december. Det ger möjligheter att delta på förtroendemannautbildningarna. Vilket är ett stort önskemål från pensionärsorganisationerna. Nämndernas representanter i KPR väljs utav nämnderna året efter, men som valda av fullmäktige tidigare så omfattas de ändå.

Reglementen, arbetsordning och instruktioner

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Kommunfullmäktiges arbetsordning reglerar fullmäktiges arbete. Vid gemensam nämnd med annan kommun/andra kommuner där inte kommunen har ordförandeskapet, så ska ledamot i fullmäktige kunna lägga skriftlig fråga och få ett skriftligt svar från ordförande. Förslagsvis kan § 41 som reglerar Frågor revideras med lämplig skrivning om hur ledamöterna ska kunna Fråga till en ordförande i annan kommun.

Vård- och omsorgsnämnden

I nämndens reglemente §30-31 står nu;

Sociala utskottet består av tre ledamöter och tre ersättare. Vård- och omsorgsnämndens

presidium utgör ledamöter och ersättarna väljs bland vård- och omsorgsnämndens ledamöter för samma tid som de invalts i nämnden.

Ordförande i vård- och omsorgsnämnden är tillika ordförande i sociala utskottet.

Andre

vice ordförande i vård- och omsorgsnämnden är tillika vice ordförande i sociala utskottet.

Vi vill föreslå en ändring i reglementet angående sammansättningen av sociala utskottet med följande:

Sociala utskottet består av tre ledamöter och tre ersättare. Ordförande i vård- och omsorgsnämnden är tillika ordförande i sociala utskottet. Övriga ledamöter och ersättare väljs bland vård- och omsorgsnämndens ledamöter för samma tid som de invalts i

nämnden.

Tillägg till vårt förslag av ändring i reglementet:

För att ersättarna på ett bra sätt ska kunna sätta sig in i utskottets arbete så föreslår vi att ersättarna genom ett rotationsschema med en ersättare varje gång ska ges möjlighet att delta. Det innebär alltså att förutom de tre ordinarie så är det en ersättare med på utskottets sammanträden.

Att hålla ihop nämndens ansvar genom att leda både nämnd och socialt utskott med myndighetsutövningen ger en bra helhet och ger förutsättningar för det politiska ansvaret för socialtjänstens alla verksamheter. Inte minst för att det finns förvaltningsövergripande verksamhet som arbetar både mot äldreomsorgen, funktionsstöd samt individ och familjeomsorgen.

Reglemente för ersättning till förtroendevalda

Återfinns på Heby kommuns hemsida <https://www.heby.se/download/18.6a953b7e17dc20ff91a9f7a/1667898340930/reglemente-for-ersattning-till-fortroendevalda.pdf>

Vi upplever reglementet otydligt i vissa delar.

§ 20

För förtroendevalda som fullgör uppdrag på heltid eller minst 40 45 % av heltid gäller endast §§ 5-9, 11, 18 - 19, 22 i tillämpliga delar samt §§ 23 - 24.

Om en förtroendevald innehar flera uppdrag som tillsammans ger en ersättningsnivå över 100 % av kommunalrådets arvode, utgår dock högst 100 %.

Så behöver paragrafen skrivas om för att bli tydlig vad som gäller. Om paragrafen reglerar hur mycket arvode en förtroendevald kan få ut **så föreslår Centerpartiet ett tak om 50%, gäller alltså inte KSO.**

Reglementet behöver också revideras i §22.

§ 22 Kommunstyrelsens vice och andre vice ordförande erhåller ett arvode om 50 % vardera av kommunstyrelsens ordförandes arvode och är att betrakta som kommunalråd på deltid.

Ändras till:

§ 22

Kommunstyrelsens vice ordförande erhåller ett arvode om 45% och andre vice ordförande erhåller ett arvode om 25 % av kommunstyrelsens ordförandes arvode och är att betrakta som kommunalråd på deltid.

Som en följd av ovanstående ändringar så ska Bilaga till Reglemente för ersättning till förtroendevalda revideras.

Tillämpningsanvisningar till Reglemente för ersättning till förtroendevalda

<https://heby.se/download/18.19905ffd18529d747459c825/1672836658247/Till%C3%A4mpningsanvisningar%20f%C3%B6r%20Reglemente%20f%C3%B6r%20ers%C3%A4ttning%20till%20f%C3%B6rtroendevalda.pdf>

§ 22

Kommunstyrelsens vice och andre vice ordförande erhåller ett arvode om 50 % vardera av kommunstyrelsens ordförandes arvode och är att betrakta som kommunalråd på deltid.

Kommunstyrelsens vice ordförande är tillika ordförande i kommunstyrelsens personalutskott. Kommunstyrelsens andre vice ordförande är att betrakta som oppositionsråd.

Ska ändras till:

§ 22

Kommunstyrelsens vice ordförande erhåller ett arvode om 45% och andre vice ordförande erhåller ett arvode om 25 % av kommunstyrelsens ordförandes arvode.

Kommunstyrelsens vice ordförande är tillika ordförande i kommunstyrelsens personalutskott. Kommunstyrelsens andre vice ordförande är att betrakta som oppositionsråd.

VARFÖR ÄNDRA?

Då IFO (Individ och familjeomsorgen) innebär myndighetsutövning gällande enskild person, så är det mer rättssäkert med en självstyrande social nämnd (SN). Nämnden har fullt eget ansvar för budget/ekonomi, förebyggande arbete och de beslut som tas.

Nuvarande Sociala utskottet (SU) arbetar på delegation från Vård och Omsorgsnämnden (Von), vilket är stor skillnad. Ansvaret ligger fortfarande kvar hos Von, men då vi får mängder med delegationslistor varje nämnd, så är ju frågan om alla läser dem eller förstår vad som SU beslutar. Dessutom har SU tagit beslut, vilket gör att ändra på det är nästintill omöjligt.

Att dessutom presidiet i Von automatiskt utgör de 3 ledamöterna i SU, är inte heller bra och innebär en politisk styrning av SU. Vad är det som säger att presidiet i Von är de bäst lämpliga att vara ledamöter i SU?

Dessutom får inte ersättarna närvara på sammanträdena, vilket medför att 'inlärningsprocessen' är obefintlig för de. När en ersättare sen bli inkallad, så är det omöjligt för denne att vara insatt i alla lagar och SU's handlingsätt inom olika områden, vilket medför rättsosäkra beslut.

Något som framförts kring antalet ledamöter samt att ersättarna inte får närvara (annat än om de tjänstgör) är att sekretessen blir svår om man är fler närvarande. Där håller jag inte alls med, utan anser det bara vara påhitt. Sekretess har inte med antalet att göra, utan den beror mer på vilka personer som ingår. Det är därmed oerhört viktigt att alla partier väljer 'rätt person på rätt plats' i SU, liksom i andra liknande situationer såsom Bygg & Miljö mm.

ANTAL LEDAMÖTER o ERSÄTTARE:

Von NU 9+9 ... övergår till 5+5

SU. NU 3+(3) ... övergår till SN 5+5

Även om ersättarna i den nya SN får närvarorätt, så ökar inte sammanträdesarvodet. I nuläget är det 21 totalt (då ersättarna i SU ej närvarar) och med detta förslag blir det 20 framöver.

Ordförandearvodet ska framöver delas upp mellan ordf i Von och ordf i SN. Hur det ska fördelas har jag inga synpunkter på i nuläget.

ÄNDRINGAR I VON'S NUV. REGLEMENTE:

§ 1 Verksamhetsområde

Där ska kommunens uppgifter vad gäller IFO bort liksom ensamkommande barn- och ungdomar, då det hamnar under SN.

§ 2 Kan behöva förtydligas, då socialtjänstlagen berör båda nämnderna.

§ 13 Ändra till 5 + 5

ALLT som sen står gällande SU dvs § 29-35 ska tas bort ur Von's reglemente, och ett nytt skapas för SN.

DET NYA REGLEMENTET FÖR SN:

Det finns ett tidigare reglemente, då vi hade SN, som går att använda med vissa justeringar. Sen kanske det behöver skrivas så det får samma utseende, som våra andra reglementen.

§ 2 Där står i slutet ... med undantag för ärenden som åligger beredningen för äldre- och omsorgsfrågor ... ändra namnet till Von (om det namnet kvarstår).

Sen är många lagar uppräknade, och där har vissa områden flyttats till Bygg o Miljö dvs de ska tas bort här. Det gäller (om jag minns rätt):

- Alkoholagen
- Lagen om anordnande av automatspel
- Lotterilagen
- Tobakslagen

§ 4 Namnet ändras till Von ist för beredningen ..

§ 5 Parkeringstillstånd bör ligga på Von ev.

§ 10 Antal ledamöter är rätt. Frågan är om det ska skrivas något om tillsättning av presidium från KF samt nörvaro- o yttranderätt, ej beslutanderätt?

Frågan kring huruvida förvaltningen behöver dekad till två förvaltningar (som kom upp) har jag nu funderat på och även kollat med kommunjuristen och svaret är NEJ.

Det går fortfarande och är högst lämpligt att fortsätta med EN förvaltning och EN förvaltningschef.

Redan idag så finns det flera verksamhetschefer, så områdena är uppdelade enligt följande:

IFO, enhetschef Mauro Plisvovaz

Hemtjänst/LSS, enhetschef Anders Stjernlöf

VÄBO, enhetschef Karin Johansson

Detta medför att Mauro blir med på SN och Anders och Karin på Von framöver.

Däremot kan Von o SN inte ligga samtidigt då förvaltningschefen och ev sekreteraren ska närvara på båda sammanträdena.

Ändringar i organisation för vård och omsorg

Parlamentariska arbetsgruppens beslut

- Både Socialdemokraternas förslag och Centerpartiets förslag överlämnas till kommunstyrelsen för fortsatt bredning.

Sammanfattning

Socialdemokraterna föreslår att Vård- och omsorgsnämnden med tillhörande socialt utskott omarbetas till två nämnder, en vård- och omsorgsnämnd för äldre frågor och en ny socialnämnd. Båda nämnderna föreslås bestå av 5 ledamöter och 5 ersättare. I förslaget om socialnämnd föreslås det att samtliga ersättare ges möjlighet att delta, att jämföra med dagens regler där ersättare i sociala utskottet enbart medges delta om de tjänstgör.

Centerpartiet föreslår att organisationen av vård- och omsorgsnämnden och ett socialt utskott bibehålls med en ändring kring ersättnas möjlighet till närvaro i sociala utskottets sammanträden. När ersättarna inte tjänstgör medges alltid en ersättare att närvara utifrån ett rotationsschema för att ge ersättarna större möjlighet att skaffa sig en förståelse för och kunskap om arbetet samtidigt som man har en nästintill lika stark begränsning av deltagare vid besluten som tidigare.

Förslag

Ordförande Annika Krispinsson (C) ställer Centerpartiets förslag mot Socialdemokraternas förslag och finner att inget av förslagen samlar att bifall av någon majoritet.

Rose-Marie Isaksson (S) och Hans-Göran Björk (KD) bifaller Socialdemokraternas förslag.

Annika Krispinsson (C) och Bo Andersson (M) bifaller Centerpartiets förslag.

Daniel Steinmo (MP) avstår från att ta ställning i frågan.

Beslutsunderlag

Socialdemokraternas förslag till ändringar i politisk organisation

Centerpartiets förslag till ändringar i politisk organisation

Redovisning av föregående års lokala partistöd och granskningsintyg

Namn på lokal partiförening Sverigedemokraterna Heby	Organisationsnummer 802476-5219
Adress C/o Malin Strömberg	Postadress Sankta Birgittas Väg 35
Telefon 0739-988 897	Bankkonto eller BG/PG 8284-2,4 685 923-7

Redovisningen gäller för år: 2025

Erhållet partistöd det år
redovisningen gäller

165196,00 Kr

Ordförande Joel Wåhlén	Kassör Malin Strömberg
----------------------------------	----------------------------------

Redovisning av lokalt partistöd (Bara partistöd från kommunen)

Perioden januari till och med december året redovisningen gäller - ange belopp inklusive moms

Information, annonser och trycksaker	9709,47	Kr
Konferenser och kurser	-	Kr
Lokalkostnad	5720,00	Kr
Köp av tjänster (hjälp av konsulter, serviceavgifter från central partiorganisation, medlemskap, bokföring etc).	26697,00	Kr
Stöd till centrala partiorganisationen	14400,00	Kr
Annan kostnad av betydande storlek	Medlemsaktivitet 31226,10	Kr
Övriga kostnader	Förbrukningsmaterial, resor, representation, tillsynsavgifter, tidning 17237,13	Kr
Resultat	66135,89	Kr
Övriga kommentarer		

Granskningsintyg

Härmed intygas att redovisningen ger en rättvis bild av hur partistödet använts och att det använts till avsett ändamål.

Intygas av 	Namnförtydligande David Perez
Datum 2026/04/16	Ort Uppsala

Fylls i av ordförande och kassör

Fylls i av granskare

Skickas till: Heby kommun, 744 88 Heby

Skickas in senast den 30 juni varje år

Samlingshandlingen beställd av: Disa
Hasselberg. (hadishas)

Granskningsintyg

– bilaga till partistödsblanketten

Vilka underlag har granskats i partiets partistödsredovisning?

Partiets bokföring med tillhörande papper.

Hur har granskningen genomförts?

Genom stickprov, kontrollräkning och i dialog med kassören.

Andra kommentarer avseende granskningen

Härmed intygas att redovisningen ger en rättvis bild av hur partistödet använts och att det använts till avsett ändamål.

Intygas av

Namnförtydligande

David Perce

Datum

16/4/2016

Ort

Uppsala

Redovisning av lokalt partistöd

Avser bara partistöd från Heby kommun. Fylls i av ordföranden och kassör. Redovisningen avser perioden januari till och med december året redovisningen gäller - ange belopp inklusive moms.

Namn på lokal partiförening	Organisationsnummer
Miljöpartiet de gröna i Heby kommun	802510-1661
Adress	Postadress och ort
c/o Lena Johansson	Lindsta 120 74047 Harbo
Telefon	Ange bank och bankkonto, bankgiro eller postgiro
070-2247149	Sala sparbank 8284-24623183-3
Redovisning avser år:	
2025	
Erhållet partistöd för det år redovisningen avser	
22863 kr	
Kvarvarande partistöd från innevarande år	
18996 kr	

Information, annonser och trycksaker	4920 kr
Konferenser och kurser	0 kr
Lokalkostnader	0 kr
Köp av tjänster (hjälp av konsulter, serviceavgifter från central partiorganisation, Medlemskap, bokföring o.s.v.)	1143 kr
Stöd till central partiorganisation*	— kr
Annan kostnad av betydande storlek**	— kr
Övriga kostnader Lokala administrativa	990 kr
Resultat	15810 kr
Ordförande	Kassör
Daniel Stenmo	Lena Johansson
Östervåla 2026-04-11	Östervåla 260411

Signatur, ort och datum

Signatur, ort och datum

* Stöd till centrala organisationen ska kompletteras med uppgifter om vilka motprestationer som erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin. Uppgifterna ska vara mer omfattande än ett uttalande att stödet har använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin. De kompletterande uppgifterna ska biläggas som kompletterande underlag till redovisningen, se HebyFS 2019:07 § 4.

** Specificeras under övriga kommentarer.

Granskningsintyg

- bilaga till partistödsblanketten

Vilka underlag har granskats i partiets partistödsredovisning?

Framlagd årsredovisning och verifikat.

Hur har granskningen genomförts?

Genomgång av verifikaten som låg till grund för årsredovisningen. Genomgång av specifikation för fakturan från MP:s riksorganisation avseende avgift för gemensam verksamhet.

Andra kommentarer avseende granskningen

Granskningen har visat att avgiften för gemensam verksamhet är baserad på lokalavdelningens andel av gemensamma kostnader för medlemsservice och jag finner inte avgiften oskälig.

Härmed intygas att redovisningen ger en rättvis bild av hur partistödet använts och att det använts till avsett ändamål.

Intygas av

Datum

Namnförtydligande

Ort

Joel Lind

14/4 2026

Övriga kommentarer

Bilaga till redovisningen

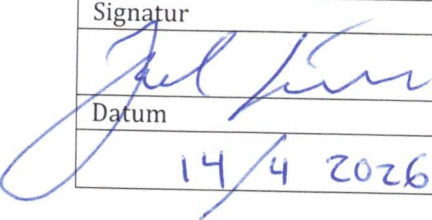
Kompletterande underlag "stöd till central förvaltning" har bilagts

☐ Inget stöd till
vare sig central
förvaltning eller
central partorganisation

Granskningsintyg

Fylls i av granskare. Granskningsintyget kompletteras med en granskningsrapport. Granskningsrapporten ska redogöra på vilket sätt granskningen genomförts samt vilket material som legat till grund för granskningen. HebyFS 2019:07 § 5.

Härmed intygas att redovisningen ger en rättvis bild av hur partistödet har använts och att det har använts till avsett ändamål.

Signatur	Namnförtydligande
	JOEL LIND
Datum	Ort
14/4 2026	Ronhöllen

Bilaga till granskningsintyg

Granskningsrapport har bilagts

☐

Redovisning av föregående års lokala partistöd och granskningsintyg

Namn på lokal partiförening <i>Socialdemokraterna</i>	Organisationsnummer <i>879500-3675</i>
Adress <i>Centralgatan 1</i>	Postadress <i>744 32 Heby</i>
Telefon <i>070-644 8111</i>	Bankkonto eller BG/PG <i>8284-2 4624209-5</i>

Redovisningen gäller för år:

2025

Erhållet partistöd det år
redovisningen gäller

181011

Kr

Ordförande <i>Jon Andersson</i>	Kassör <i>Annika Hansson</i>
------------------------------------	---------------------------------

Redovisning av lokalt partistöd (Bara partistöd från kommunen)

Perioden januari till och med december året redovisningen gäller - ange belopp inklusive moms

Information, annonser och trycksaker	<i>18398</i>	Kr
Konferenser och kurser	<i>30772</i>	Kr
Lokalkostnad	<i>45225</i>	Kr
Köp av tjänster (hjälp av konsulter, serviceavgifter från central partiorganisation, medlemskap, bokföring etc).	<i>10064</i>	Kr
Stöd till centrala partiorganisationen	<i>0</i>	Kr
Annan kostnad av betydande storlek	<i>46486</i>	Kr
Övriga kostnader	<i>7547</i>	
Resultat	<i>22579</i>	Kr
Övriga kommentarer	<i>Redovisning övrig kostnad av betydande storlek: kostnader i samband med 1 maj, möteskostnader, verksamhetsbidrag S-föreningarna</i>	

Granskningsintyg

Härmed intygas att redovisningen ger en rättvis bild av hur partistödet använts och att det använts till avsett ändamål.

Intygas av <i>Monica Sverkersson</i>	Namnförtydligande <i>Monica Sverkersson</i>
Datum <i>2026-05-04</i>	Ort <i>Tämnö</i>

Skickas till: Heby kommun, 744 88 Heby

Skickas in senast den 30 juni varje år

Samlingshandlingen beställd av: Disa Hasselberg. (hadishas)

Fylls i av ordförande och kassör

Fylls i av granskare

Redovisning och granskningsrapport av partistöd 2025

Till: kommunstyrelse/kommunfullmäktige i Heby kommun

Parti: socialdemokraterna

Den 4/5 2026

Härmed överlämnas socialdemokraternas redovisning av det kommunala partistödet som mottagits och utnyttjas under verksamhetsåret 2025.

Redovisningen är granskad av undertecknad och funnen vara helt i sin ordning.

Med vänlig hälsning

Monica Sverkersson

Ks § 83

Dnr KS/2026:42

104

Ansökan om partistöd

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktiges beslut

- Ansökan från Sverigedemokraterna beviljas och utbetalning sker i enligt med reglementet för partistöd.

Sammanfattning

Ansökan om och redovisning av 2025 års lokala partistöd har inkommit från Sverigedemokraterna.

Enligt kommunallagen 4 kap 29 §, får partistöd ges till de politiska partier som är representerade i fullmäktige och som är juridiska personer. Ett parti är representerat om det har fått mandat i fullmäktige för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap vallagen (2005:837).

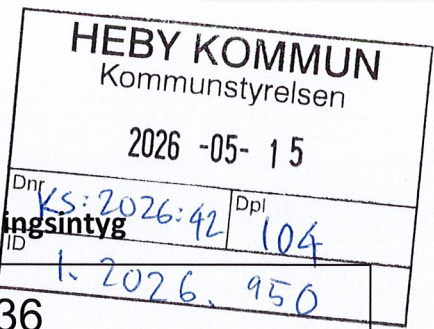
Heby kommuns reglemente för partistöd uppgår anslaget för partistöd till 30 % av föregående års prisbasbelopp multiplicerat med antalet beslutande ledamöter i fullmäktige. Av anslaget fördelas 8 % lika över partierna som ett grundstöd. Resten fördelas på antal mandat för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap vallagen (2005:837). Varje mottagare av partistöd ska årligen för perioden 1 januari – 31 december till fullmäktige inlämna redovisning av hur allt partistöd använts, både det som har mottagits för det senaste året och det som eventuellt sparats från tidigare år. Redovisningen ska ges in till Heby kommun senast den 30 juni varje år. Partistöd ska inte utges till parti som underlåter att lämna redovisning inom föreskriven tid.

Kommunfullmäktige kan vid undermålig redovisning, efter yttrande från aktuellt parti, besluta att inte betala ut partistöd.

Kommunfullmäktige föreslås besluta betala ut partistöd för år 2026 enligt 1 § i reglemente för partistöd i Heby kommun.

Beslutsunderlag

Redovisning av föregående års lokala partistöd och granskningsintyg, Sverigedemokraterna, 17 april 2026

Redovisning av föregående års lokala partistöd och granskningsintyg

Namn på lokal partiförening Moderata Samlingspartiet i Heby kommun	Organisationsnummer 817606-8636
Adress Littersbovägen 12	Postadress 744 31 HEBY
Telefon 073-9153055	Bankkonto eller BG/PG 5621-8902

Redovisningen gäller för år:
2025

Erhållet partistöd det år
redovisningen gäller

86.122 kr

Ordförande Caroline Gille	Kassör Rickert Olzon
------------------------------	-------------------------

Redovisning av lokalt partistöd (Bara partistöd från kommunen)

Perioden januari till och med december året redovisningen gäller - ange belopp inklusive moms

Information, annonser och trycksaker	6.311	Kr
Konferenser och kurser	29.079	Kr
Lokalkostnad		Kr
Köp av tjänster (hjälp av konsulter, serviceavgifter från central partiorganisation, medlemskap, bokföring etc).	31.502	Kr
Stöd till centrala partiorganisationen		Kr
Annan kostnad av betydande storlek		Kr
Övriga kostnader		
Resultat	19.230	Kr
Övriga kommentarer		

Granskningsintyg

Härmed intygas att redovisningen ger en rättvis bild av hur partistödet använts och att det använts till avsett ändamål.

Intygas av 	Namnförtydligande Ulf Nygren
Datum 2026-05-13	Ort Västerås

Skickas till: Heby kommun, 744 88 Heby

Skickas in senast den 30 juni varje år

Samlingshandlingen beställd av: Disa
Hasselberg. (hadishas)

Granskningsintyg

– bilaga till partistödsblanketten

Vilka underlag har granskats i partiets partistödsredovisning?

Jag har tagit del av partiföreningens fullständiga redovisning och samtliga verifikationer och andra dokument som lämnar upplysningar om partiföreningens ekonomi. Med detta som underlag har jag granskat att redovisningen av hur partistödet för 2025 har använts och att detta är korrekt redovisat i redovisningen till kommunen.

Hur har granskningen genomförts?

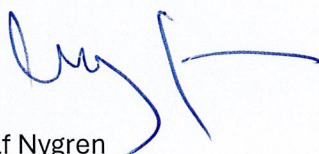
Undertecknad är revisor utsedd av årsmötet, med uppdrag att granska partiföreningens verksamhet och ekonomiska förvaltning. Utöver att jag i mitt revisorsuppdrag redan tidigare har granskat den fullständiga redovisningen för verksamhetsåret 2025, så har jag nu även granskat att partistödsredovisningen är korrekt, vilket härmed intygas.

Andra kommentarer avseende granskningen

Härmed intygas att redovisningen ger en rättvis bild av hur partistödet använts och att det använts till avsett ändamål.

Västerås den 13 maj 2026

MODERATA SAMLINGSPARTIET I HEBY KOMMUN

Ulf Nygren
revisor utsedd av årsmötet

Ks § 102

Dnr KS/2026:42

104

Ansökan om partistöd 2026

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktiges beslut

- Ansökan om partistöd från Miljöpartiet beviljas och utbetalning sker i enlighet med reglementet för partistöd.
- Ansökan om partistöd från Socialdemokraterna beviljas och utbetalning sker i enlighet med reglementet för partistöd.

Sammanfattning

Ansökan om och redovisning av 2025 års lokala partistöd har inkommit från Miljöpartiet respektive Socialdemokraterna.

Enligt kommunallagen 4 kap 29 §, får partistöd ges till de politiska partier som är representerade i fullmäktige och som är juridiska personer. Ett parti är representerat om det har fått mandat i fullmäktige för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap vallagen (2005:837).

Heby kommuns reglemente för partistöd uppgår anslaget för partistöd till 30 % av föregående års prisbasbelopp multiplicerat med antalet beslutande ledamöter i fullmäktige. Av anslaget fördelas 8 % lika över partierna som ett grundstöd. Resten fördelas på antal mandat för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap vallagen (2005:837). Varje mottagare av partistöd ska årligen för perioden 1 januari – 31 december till fullmäktige inlämna redovisning av hur allt partistöd använts, både det som har mottagits för det senaste året och det som eventuellt sparats från tidigare år. Redovisningen ska ges in till Heby kommun senast den 30 juni varje år. Partistöd ska inte utges till parti som underlåter att lämna redovisning inom föreskriven tid.

Kommunfullmäktige kan vid undermålig redovisning, efter yttrande från aktuellt parti, besluta att inte betala ut partistöd.

Kommunfullmäktige föreslås besluta betala ut partistöd för år 2026 enligt 1 § i reglemente för partistöd i Heby kommun.

Beslutsunderlag

Redovisning av föregående års lokala partistöd och granskningsintyg, Miljöpartiet

Redovisning av föregående års lokala partistöd och granskningsintyg, Socialdemokraterna

Ks § 121

Dnr KS/2026:42

104

Ansökan om partistöd - Moderata samlingspartiet

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktiges beslut

- Ansökan om partistöd från Moderata samlingspartiet beviljas och utbetalning sker i enligt med reglementet för partistöd.

Sammanfattning

Ansökan om och redovisning av 2025 års lokala partistöd har inkommit från Moderaterna.

Enligt kommunallagen 4 kap 29 §, får partistöd ges till de politiska partier som är representerade i fullmäktige och som är juridiska personer. Ett parti är representerat om det har fått mandat i fullmäktige för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap vallagen (2005:837).

Heby kommuns reglemente för partistöd uppgår anslaget för partistöd till 30 % av föregående års prisbasbelopp multiplicerat med antalet beslutande ledamöter i fullmäktige. Av anslaget fördelas 8 % lika över partierna som ett grundstöd. Resten fördelas på antal mandat för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap vallagen (2005:837). Varje mottagare av partistöd ska årligen för perioden 1 januari – 31 december till fullmäktige inlämna redovisning av hur allt partistöd använts, både det som har mottagits för det senaste året och det som eventuellt sparats från tidigare år. Redovisningen ska ges in till Heby kommun senast den 30 juni varje år. Partistöd ska inte utges till parti som underlåter att lämna redovisning inom föreskriven tid.

Kommunfullmäktige kan vid undermålig redovisning, efter yttrande från aktuellt parti, besluta att inte betala ut partistöd.

Kommunfullmäktige föreslås besluta betala ut partistöd för år 2026 enligt 1 § i reglemente för partistöd i Heby kommun.

Beslutsunderlag

Redovisning av föregående års lokala partistöd och granskningsintyg, Moderaterna

Motion

2026-05-27

*Till
Heby kommunfullmäktige*

Stärk demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter samt motverka hedersrelaterat våld och förtryck i Heby kommun.

I regeringsformen slås det fast att den offentliga makten ska utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet. Alla svenska medborgare har samma grundläggande fri- och rättigheter, oavsett till exempel ålder, kön eller härkomst.

Det svenska samhället vilar på en värdegrund för hur vi ska förhålla oss till och bete oss mot varandra. Det är en viktig del av det som håller samman vårt samhälle.

Dessa värderingar är också djupt förankrade hos de allra flesta som bor i Sverige. Det handlar exempelvis om alla människors lika värde, allas rätt till sitt liv och sin frihet, vikten av en fungerande rättsstat samt rätten att ha en religion, men också att avstå från att ha en religion. I arbetet med de som utsätts för eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck behöver den enskildes situation vara i fokus. Rädsla för stigmatisering kan leda till att individer förvägras sina mänskliga rättigheter och att hedersrelaterat våld och förtryck osynliggörs.

Det hedersrelaterade våldet och förtrycket kännetecknas bland annat av att det oftast är kollektivt utövat, att kontrollen av flickors och kvinnors sexualitet är central och att valet av partner inte är individens eget val utan en angelägenhet för familjen eller hela släkten.

Hedersrelaterat våld och förtryck kan ta sig olika uttryck. Det kan handla om flickor som måste gå direkt hem efter skolan, som inte får vara med på lektionerna i alla skolämnen, eller som inte får välja sina vänner. Det kan också rör sig om pojkar som måste bevaka sina systrar varje dag i skolan, eller om unga kvinnor och män som inte får ha kärleksrelationer och sexuella relationer. Vidare kan det handla om unga personer som förmås eller tvingas att gifta sig mot sin egen vilja med någon som familjen eller släkten valt ut.

De som bryter mot familjens normer och värderingar riskerar att bli bestraffade. De kan bli utfrysta, hotade och misshandlade. För en del innebär ett ställningstagande mot familjens normer och värderingar så stora risker att de måste lämna sina familjer och i vissa fall helt och hållet bryta med dem.

2026-05-27

År 2005 gav Regeringen utredningsuppdrag till Länsstyrelsen Östergötland att hantera frågan om hedersförtryck. Uppdraget har därefter vidareutvecklats och förstärkts, bland annat genom att verksamheten organiserades som Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck (NCH).

Ungdomsstyrelsen (numera Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF) uppskattade i rapporten Gift mot sin vilja (2009) att cirka 70 000 unga i Sverige levde med begränsningar i valet av partner. Det är viktigt att understryka att denna siffra endast avser en specifik aspekt av hedersrelaterade normer och inte den samlade omfattningen av hedersrelaterat våld och förtryck.

I den offentliga debatten förekommer uppgifter om att omkring 100 000 unga i dag lever under hedersförtryck. Dessa uppskattningar bygger dock på andra definitioner och metoder och är inte direkt jämförbara med den tidigare nationella beräkningen. Samtidigt saknas aktuell och återkommande nationell statistik, vilket innebär att både omfattning och utveckling över tid är osäker.

Detta kunskapsglapp får också konsekvenser på lokal nivå. I dag saknar många kommuner, däribland mindre kommuner som Heby, en systematisk och uppdaterad bild av hur utbrett hedersrelaterat våld och förtryck är. Utan ett tillräckligt kunskapsunderlag riskerar insatser att bli reaktiva i stället för förebyggande, och utsatta barn och unga riskerar att inte upptäckas i tid.

För Moderaterna är det självklart att varje individ – oavsett bakgrund – ska ha rätt att forma sitt eget liv, välja sin partner och leva utan förtryck. Hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt samhällsproblem som aldrig kan accepteras. Mot denna bakgrund behöver Heby kommun stärka sitt arbete genom att säkerställa bättre lokal kunskap, ökad samverkan mellan skola, socialtjänst och andra berörda aktörer samt ett tydligt förebyggande perspektiv.

Yrkande

Mot bakgrund av ovanstående föreslår jag att kommunfullmäktige beslutar

- Att Vård och omsorgsnämnden får i uppdrag att kartlägga hur många invånare i Heby kommun som lever under hedersförtryckande normer.
- Att Vård och omsorgsnämnden får i uppdrag att ta fram en tydlig specialiserad strategi för att motverka hedersförtryck

Vittinge den 27 maj 2026

Moderata Samlingspartiet i Heby kommun

2026-05-27

3 (3)

Caroline Gille (M)

Ledamot Kommunfullmäktige

Motion om stärkt arbete mot välfärdsbrott och felaktiga utbetalningar i Heby kommun

Inlämnad av Bo Andersson (M)

Heby kommun ska vara känd för att värna skattebetalarnas pengar, inte för att vara en kommun där bidragsbrott tillåts få fäste.

Kommunfullmäktige föreslås besluta

- att uppdra åt kommunstyrelsen att genomföra en kartläggning av omfattningen av felaktiga utbetalningar och misstänkta bidragsbrott inom kommunens verksamheter
- att redovisa nuvarande kontrollrutiner och föreslå åtgärder för att stärka kommunens arbete mot välfärdsbrott
- att utveckla samverkan med berörda myndigheter
- att årligen rapportera arbetet till kommunfullmäktige
- att utreda behovet av en särskild samordningsfunktion
- att ta fram mätbara mål för att minska felaktiga utbetalningar
- att ta fram en kommunal handlingsplan mot välfärdsbrott

Heby den 3 juni 2026

Bo Andersson (M)

Ledamot i kommunfullmäktige

Medborgarförslag

Kontaktuppgifter till dig som ger förslag

Förnamn: Kerstin Telefon: 070-581 2476
Efternamn: Hörnqvist Åstrand E-post: info@horrsta.com
Adress: Östa byväg 51 740 44 Tärnsjö

Ditt förslag

Presentera kort ditt förslag här.

Heby kommun borde köpa in marken där silon står och göra parkering/hållplats för att släppa av elever till skolan.

Motivering

Här kan du beskriva ditt medborgarförslag mer utförligt. Motivera gärna varför du tycker att förslaget ska genomföras och hur det skulle kunna genomföras (fortsätt på nytt papper om du behöver mer plats).

Eftersom nuvarande parkering/avsläpp (utanför Åtran) är kraftigt underdimensionerad borde Heby kommun göra en hållbar lösning med parkering/avsläpp där silon nu förskinner. Bakgrunden är följande: Under vissa perioder har vi haft klara order på att följa alla barn i F-klass och årskurs 1 till klassrums dörren.

Forts bilaga 1!

(enligt är mig framlagd tidigare motivering)

Namnteckning

Ort och datum

Heby 260419

Namnteckning

Kerstin Hörnqvist Åstrand

Skicka blanketten med post till Heby kommun, 744 88 Heby eller scanna och skicka med e-post till information@heby.se

Postadress
Heby kommun
744 88 Heby

Besöksadress
Tingsgatan 11, Heby

Telefon och e-post
0224-360 00
information@heby.se

Webbplats
www.heby.se

09:32

Alla vi som bor eller bott i Heby

Heby

OM det nu skulle ge stora fördelar för befolkningen.)

Vad gäller "silomarken" vore det en klart lämplig anledning till uppköp. Jag kan förklara varför:

Under vissa perioder har vi haft klara order på att alla barn i f-klass och åk 1 ska följas/hämtas vid klassrumsdörren, i hand/ur hand. Med två paralleller vardera blir det ca 100 elever.

Om vi förutsätter att en fjärdedel av dem åker skjuts handhas de av skolans personal och belastar inte parkering/avsläpp. Låt oss anta att nästa fjärdedel av eleverna bor i närheten och går till skolan i sällskap av förälder. Resten skjutsas med bil (ca 50 elever). Om vi förutsätter att en mindre del av de sistnämnda parkerar på kyrkans parkering och går därifrån, så kan det alltså vara ca 20-30 elever vars föräldrar försöker parkera utanför Ärtan för att följa sitt barn till

Bilaga 1!

Skriv en offentlig kommentar

09:46

42%

Alla vi som bor eller bott i Heby

...

~~Joseph Stenlund~~

platsbeteckningar och totalt kör in innanför bilfritt markerat område av en uppenbar anledning.

Om man dessutom lägger till alla de elever i åk 2-6 som skjutsas och blir avsläppta på samma område varje morgon inser man det orimliga i situationen. Det finns inte plats för alla dessa på nuvarande parkering på ett säkert sätt! De äldre eleverna som skjutsas passerar snabbare och behöver inte parkera, men måste ändå ha någonstans att stanna till.

Den nuvarande platsen fungerar inte, den är för liten! Silomarken skulle kunna utformas för att lösa denna ständiga källa till frustration som många föräldrar/chaufförer känner. Att köpa in/arrendera tomten och lösa trafikfrågan en gång för alla skulle lösa ett jätteproblem!

PS! Undvik alla gamla förslag om att personalen kan parkera

** Försök till ombyggnation har gjorts men misslyckats i slutformering*

vid badhuset.
Skriv en offentlig ko...

Samlingshandlingen beställd av: Disa Hasselberg. (hadishas)

Den lösningen är inte relevant.

Medborgarförslag: Förläng gångstråket Ådran i Heby söder ut!

Av: Labben Tyra via husse Mats Köbin.

Mats Köbin

Nu när silon är förpassad till damm har vi fyrbenta och tvåbenta chansen att utöka gångstråket Ådran i Heby söder från bron vid skolan och och ansluta den vid nästa bro. Men se den södra bron är av otäckt håligt stål och det är många jockar med mig som tycker det är läskigt att titta ner mot ån långt där nere och dessuom är underlaget vasst och dant så passa på att lägg ett trädäck som gångbana precis som den vid skolan. Mer förklaringar och bilder följer på nästa två sidor.

Efter bron vid skolan går vi söder ut istället för in till skolgården till höger. Här finns det plats parallellt med staketet och bäcken.

Sedan kommer hörnet på silons mark. Där kan man allt gnaga till sig en remsa samt att plantera buskage mot den gamla uttjänta marken.

På södra sidan öppnar allt upp sig då bäcken viker öster ut och bort från staketet.

Det finns idag faktiskt en trevlig bänk där Arnebobäcken mynnar ut i Örsundåan och här får man en känsla av ett lummigt parkområde och som går att utveckla så klart. Men sedan kommer den otäcka bron av nätat metall som underlag och jag med flera tycker det är otäckt så husse och matte får allt ta en annan väg här idag tyvärr men det är ju en smal sak att lägga trä på gångbanan så klart.

E-postformulär

Ditt förslag

Där silon nu är riven bygg en ny fin anpassad grundskola.

Motivering

Om kommunen köper in lotten från Lantmännen och bygger en anpassad lokal för Anpassad grundskola som ser till behoven för eleverna. I dagsläget trängs de med eleverna i Heby skola F-6 och även den vanliga skolan är trångbodd och det skulle vara ypperligt för anpassad att få en egen skolgård. De skulle då ändå kunde ta sig till skolan matsalar, ta del av ordinarie skolas lokaler osv.

Ditt för- och efternamn

Lisa Runeklev

Postadress

Gaffelvägen 10

Postnummer

74431

Postort

Heby

Telefonnummer

0703342765

e-postadress

lisa.runeklev@heby.se

Anmälan om avsägelse av uppdrag**✓ 1. Kontaktuppgifter****Kontaktuppgifter****Förnamn**

Marita Kristina

Efternamn

Neteborn

✓ 2. Avsägelse**Jag avsäger mig...**

Uppdrag i nämnd/styrelse

Jag avsäger mig följande uppdrag i nämnd / styrelse

Ange ett uppdrag per rad. För att ange fler uppdrag klickar du på knappen "Lägg till ny rad".

Avsägelsen blir giltig i och med att den behandlats av kommunfullmäktige.

Nämnd / styrelse

Revisionen

Uppdrag

Ledamot

Avsägelse från och med datum

2026-06-01

iPad och passerkort

Om samtliga uppdrag inom Heby kommun är avslutade ska den iPad som du har haft till låns återlämnas till Medborgarservice, Tingsgatan 11, Heby när avsägelsen är hanterad. Du ska också lämna in din passertagg om du kvitterat ut en sådan.

Jag har läst och förstått

Avsägelsen blir giltig i och med slutgiltig behandling av beslutande instans.

Personuppgiftshantering**Personuppgifter som behandlas**

- Namn
- Personnummer

Ändamålet med behandlingen

Vid handläggningen av ditt ärende registreras och behandlas de personuppgifter som framgår av informationen ovan. Behandlingen sker i det ärendehanteringssystem som verksamheten använder för handläggning av ditt ärende. Att behandla dina personuppgifter är nödvändigt för att kunna handlägga ditt ärende korrekt. Uppgifterna kommer att sparas i Heby kommuns diariesystem så länge som ditt förtroendeuppdrag är aktuellt. De kan eventuellt komma att lämnas till andra myndigheter och enskilda för att uppfylla Heby kommuns skyldigheter enligt lag och avtal. Personuppgiftsansvarig är ansvarig nämnd/kommunstyrelsen. Du har rätt att efter ansökan få skriftlig information om behandling av personuppgifter (registerutdrag) samt att få uppgifter rättade.

Rättslig grund för behandlingen

- Den personuppgiftsansvarige ska kunna fullgöra en rättslig skyldighet

Lagringstid

- För evigt

Övrigt om lagringstid

Läs mer om behandling av personuppgifter under [Om dina personuppgifter](#) på heby.se

Gallring sker efter sex (6) månader under Mina sidor men uppgifterna kommer att sparas i Heby kommuns diariesystem och arkiveras i kommunens arkiv.

Personuppgiftsansvarig

Heby kommun

Jag har tagit del av ovanstående information och godkänner behandlingen av personuppgifter

Anmälan om avsägelse av uppdrag

✓ 1. Kontaktuppgifter

Kontaktuppgifter**Förnamn**

ANDERS

Efternamn

LJUNGBERG

✓ 2. Avsägelse

Jag avsäger mig...

Uppdrag i nämnd/styrelse

Jag avsäger mig följande uppdrag i nämnd / styrelse

Ange ett uppdrag per rad. För att ange fler uppdrag klickar du på knappen "Lägg till ny rad".

Avsägelsen blir giltig i och med att den behandlats av kommunfullmäktige.

Nämnd / styrelse

Revisionen

Uppdrag

Revisor

Avsägelse från och med datum

2026-06-07

iPad och passerkort

Om samtliga uppdrag inom Heby kommun är avslutade ska den iPad som du har haft till låns återlämnas till Medborgarservice, Tingsgatan 11, Heby när avsägelsen är hanterad. Du ska också lämna in din passertagg om du kvitterat ut en sådan.

Jag har läst och förstått

Avsägelsen blir giltig i och med slutgiltig behandling av beslutande instans.

Personuppgiftshantering**Personuppgifter som behandlas**

- Namn
- Personnummer

Ändamålet med behandlingen

Vid handläggningen av ditt ärende registreras och behandlas de personuppgifter som framgår av informationen ovan. Behandlingen sker i det ärendehanteringssystem som verksamheten använder för handläggning av ditt ärende. Att behandla dina personuppgifter är nödvändigt för att kunna handlägga ditt ärende korrekt. Uppgifterna kommer att sparas i Heby kommuns diariesystem så länge som ditt förtroendeuppdrag är aktuellt. De kan eventuellt komma att lämnas till andra myndigheter och enskilda för att uppfylla Heby kommuns skyldigheter enligt lag och avtal. Personuppgiftsansvarig är ansvarig nämnd/kommunstyrelsen. Du har rätt att efter ansökan få skriftlig information om behandling av personuppgifter (registerutdrag) samt att få uppgifter rättade.

Rättslig grund för behandlingen

- Den personuppgiftsansvarige ska kunna fullgöra en rättslig skyldighet

Lagringstid

- För evigt

Övrigt om lagringstid

Läs mer om behandling av personuppgifter under [Om dina personuppgifter](#) på heby.se

Gallring sker efter sex (6) månader under Mina sidor men uppgifterna kommer att sparas i Heby kommuns diariesystem och arkiveras i kommunens arkiv.

Personuppgiftsansvarig

Heby kommun

Jag har tagit del av ovanstående information och godkänner behandlingen av personuppgifter

Sbn § 24

Dnr SBN/2025:84

317

Medborgarförslag - gatubelysning vid Säby till Vittinge

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

- Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att medborgarförslaget avslås.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit om att montera ny gatubelysning från Vittinge kyrka till Säby. Med motiveringen att "en nedsläckt by är en otrygg plats och att röra sig ute på väg den mörka delen av dygnet är obehagligt. Att en by har upplyst väg utgör en känsla av civilisation och trygghet".

Samhällsförvaltningens motivering till beslutet

Det åligger väghållaren att besluta om gatubelysning ska finnas. Väghållare längs sträckan är Trafikverket, det är Trafikverket som beslutar om gatubelysning ska monteras.

Enligt riktlinjer för park- och gatubelysning i Heby kommun, beslutade maj 2019 uppdaterade maj 2022 står följande under **Regelverk för uppsättning av gatubelysning**

- Kommunen tillhandahåller inte belysning på enskild väg, inom fastighetsmark eller väg som genom skyltning ej tillåter allmänt tillträde med fordon.
- Gatubelysning längs allmän väg av genomfartskaraktär, där Trafikverket är väghållare, anordnas ej av kommunen

Samhällsbyggnadsförvaltningen avser att fortsätta arbeta efter de beslutade Riktlinjer för park- och gatubelysning i Heby kommun. Till dess samhällsbyggnadsnämnden beslutar annorlunda.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 18 februari 2026

Medborgarförslag gatubelysning vid Säby till Vittinge

Delges

Teknisk chef
Förslagsställaren

Bygg- och miljönämndens protokoll 2026-05-11

Tid och plats

2026-05-11 klockan 09:00-12:00 i Heby kommunkontor, Tegelbruket, ajournering klockan 11:13-11:28 för fika.

Beslutande ledamöter

Ann-Christin Persson (S) ordförande, Hans-Göran Björk (KD), Rolf Edlund (C), Bengt Neteborn (SD), Kristina Pettersson (S)

Ej tjänstgörande ersättare

Inger Ingstedt (C), Patrik Spänning Vesterlund (L), Lars Persson (S)

Övriga närvarande

Jenny Lundin, Nämndsekreterare §§ 34, 38, Björn Wahlman, Budgetcontroller § 25, Anna Persson, Chef Tillväxt och Samhällsbyggnad § 25, Carin Lundberg, Chef Bygglövsenheten, Henrik Jokijärvi, chef Miljö- och hälsoskyddsenheten, Adam Nyström, Chef Planering och myndighet, Miranda Olsson, Bygglövs- och Tillsynshandläggare § 30, Kent Bingström, Bygglövsantikvarie (deltar på distans) §§ 28-29, Christopher Jansson, Naturvårdahandläggare (deltar på distans) §§ 31-32, Taija Lindfors, Kommunekolog i Tierp (deltar på distans) § 33

Val av justerare

Bengt Neteborn

Tid och plats för justering

2026-05-12 klockan 08:00 i Kommunhuset, Stolsriket

Justerade paragrafer

Bmn § 25 - Bmn § 40

Underskrift

Ann-Christin Persson, ordförande

Bengt Neteborn, justerare

Jenny Lundin, sekreterare

PROTOKOLLSUTDRAG
2026-05-11
Bygg- och miljönämnden

Anslagsbevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ

Bygg- och miljönämnden

Sammanträdesdatum

2026-05-11

Förvaringsplats för protokollet

Kommunkontoret, Tingsgatan 11, Heby

Justerade paragrafer

Bmn § 25 - Bmn § 40

Datum då anslaget sätts upp

2026-05-12

Datum då anslaget tas ned

2026-06-03

Underskrift

Jenny Lundin

Bmn § 26

Dnr BMN/2026:4

042

Kvartalsrapport mars 2026

Bygg- och miljönämndens beslut

- Bygg- och miljönämnden beslutar att godkänna kvartalsrapporten per 31 mars 2026.

Sammanfattning

Bygg- och miljönämnden redovisar per perioden en negativ budgetavvikelse om 1,3 miljoner kronor.

Avvikelsen förklaras huvudsakligen av att den gemensamma förvaltningen uppvisar ett högre underskott för perioden. Detta beror på tidigare oklarheter kring i vilken omfattning kostnader för naturvård ska belasta Heby kommun. Med en korrigerad kostnadsfördelning hade periodens resultat varit cirka 0,3 miljoner kronor bättre. Utöver detta har en kvarvarande kostnad från Sala kommun belastat perioden, avseende inskanning av bygglovsärenden, motsvarande 0,1 miljoner kronor.

Vidare redovisas låga intäkter under perioden, vilket förklaras av att de årliga avgifterna ännu inte har fakturerats. Fakturering av dessa planeras att genomföras inom den närmaste tiden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2026-05-06

Kvartalsrapport mars 2026

Delges

Kommunfullmäktiges revisorer

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Controller

Sbn § 46

Dnr SBN/2026:6

042

Kvartalsrapport per 31 mars 2026

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

- Kvartalsrapport per 31 mars 2026 godkänns.

Sammanfattning

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar (exklusive VA och avfall) en positiv avvikelse mot budget med 2,9 mnkr för första kvartalet 2026. Samtliga verksamheter har en positiv avvikelse mot budget. För helåret prognostiserar nämnden med en positiv avvikelse mot budget med 0,6 mnkr vilket avser lägre kostnader för elkostnader som är budgeterat inom teknisk verksamhet. För markexploatering prognostiseras med +1,5 mnkr som avser verksamhetsmark.

Samhällsbyggnadsnämnden har under första kvartalet investerat för totalt -2,8 mnkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 5 maj 2026
Kvartalsrapport mars 2026, samhällsbyggnadsnämnden
Bilaga investeringar mars 2026 mnkr
Särredovisning VA Kvartal 2026-03-31

Delges

Kommunfullmäktiges revisorer
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige
Controller

Kvartalsrapport 2026-03-31

Särredovisning för VA-verksamhet

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
Verksamheten	3
Betydande händelser under året.....	3
Måluppfyllelse	3
Verksamhetsmått.....	4
Ekonomi	5
Utfall.....	5
Investeringar.....	6
Taxor	6
Redovisningsprinciper.....	7
Intäkter från VA-taxan	7
Investeringsfond	7
Materiella anläggningstillgångar	7
Finansnetto	8
Avsättning pensioner.....	8
Fördelning av gemensamma kostnader	8
Finansiella rapporter	9

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Heby kommuns vatten- och avloppsverksamhet (VA) ansvarar för produktion och distribution av dricksvatten, avledning och rening av avloppsvatten och dagvatten samt drift, underhåll och förnyelse av VA-anläggningar inom fastställda verksamhetsområden.

Heby kommuns verksamhet distribuerar årligen 700 000 kbm dricksvatten och renar avloppsvatten för cirka 8 000 abonnenter. VA-systemet sammanbinds av ca 150 km vattenledningar, 129 km avloppsledningar och 73 km dagvattenledningar. Utöver det finns fyra vattenverk, sex reningsverk, 29 pumpstationer och fem vattentorn.

VA-verksamheten ska uppfylla de krav och villkor som ställs enligt Lagen om allmänna vattentjänster, Miljöbalken och tillstånd meddelade enligt Miljöbalken samt i Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter. Utöver detta har Heby kommuns fullmäktige fastställt finansiella mål och inriktningsmål för verksamheten.

VA-verksamheten är organisatoriskt en del av Tekniska enheten där även Grönyta och Gata ingår. Tekniska enheten är organiserad under Samhällsbyggnadsförvaltningen. För att genomföra verksamheten var antalet tillsvidareanställda den sista december 19 personer, varav 74 % män och 26 % kvinnor.

Betydande händelser under året

Arbete med utbyte av överföringsledning (vatten) mellan Heby-Morgongåva har fortgått under första kvartalet.

Fortsättning av ledningsdragning för vatten och avlopp, vid nya industriområdet i Heby, har påbörjats.

Det har uppkommit ett flertal vattenläckor under perioden, orsakat av kärlossning.

Arbete med att ta fram nya vattenskyddsföreskrifter och skyddsområden för Heby kommuns vattentäkter har fortsatt arbetats med. Svar på yttranden gällande nytt vattenskyddsområde i Tärnsjö och Runhällen har besvarats under första kvartalet.

Måluppfyllelse

Nedan redovisas de aktiviteter VA-verksamheten har arbetat med under första kvartalet kopplat till kommunens inriktningsmål för 2026.

Inriktningsmål: Heby kommun ska värna klimatet och vattnet.

Mått: Förnyelsebart bränsle av inköpt mängd bränsle, andel % (för kommunens som organisation)

Tekniska enheten har bytt ut ett av verksamhetens fordon till ett som kan köras på HVO.

Mått: Reningsverkens utsläpp ligger under beslutade gränsvärden

Utsläppen av fosfor och BOD7 under första kvartalet ligger under beslutade gränsvärden för alla sex avloppsreningsverk.

Inriktningsmål: Heby kommun ska vara en trygg och säker kommun

Mått: Det finns en uppdaterad nödvattenplan, som är känd av de som behöver känna till den.

Under första kvartalet har inget arbete utförts angående nödvattenplan.

Verksamhetsmått

Nyckeltalsutveckling 2022-2025

År/typ av nyckeltal	2022	2023	2024	2025
Vattenledningar, km	148	149	150	150
Spillvattenledningar, km	127	128	129	129
Dagvattenledningar, km	72	72	73	73
Nylagda ledningar, m	1437	975	344	1630
Omlagda ledningar, m	256	248	1508	434
Ledningsnätets förnyelsetakt, år	206	366	233	170
Antal vattenläckor	21	19	26	10
Antal avloppsstopp	20	26	30	19
Producerad mängd vatten, tm³	720	710	703	676
Renad mängd avloppsvatten, tm³	1078	1450	1359	1083
Andel ovidkommande vatten till reningsverk, %	33	51	48	38
Fakturerat vatten, tm³	504	498	503	492

Ekonomi

Utfall

VA-verksamheten visar ett överskott för perioden. Enligt budget ska verksamheten redovisat ett uttag från resultatutjämningsfonden med 0,2 Mnkr för perioden för att nå ett nollresultat. Resultatet visar att det i stället blev ett tillskott till resultatutjämningsfonden med 1,2 Mnkr. Helårsprognosen visar dock att budget kommer att hållas. Budgeterat är att verksamheten ska redovisa ett plusresultat till resultatutjämningsfonden på 1,3 Mnkr för helåret.

Det positiva resultatet beror på att intäkterna varit något högre än budget, 0,1 Mnkr vilket beror på den ersättning som VA-verksamheten får från SHE i samband med samförläggning av överföringsledningen till Morgongåva där överenskommelse om att dela på kostnaden.

Verksamhetens kostnader har varit lägre än budget för kvartalet. Dels kostnader för köp av huvudverksamhet, inköp av material och reparation av gator vid vattenläckor har varit lägre än budget.

Ekonomisk utveckling 2021-2025 +Kvartal 1 2026

År/Mnkr	2022	2023	2024	2025	Kvartal 1 2026
Omsättning	24,2	24,7	35,1	38,3	9,9
Drift (exkl. personal)	-16,0	-18,1	-18,0	-18,7	-4,0
Personal	-10,1	-12,3	-12,8	-12,8	-3,5
Avskrivningar	-1,6	-1,9	-1,9	-2,2	-0,7
Finansnetto	-0,2	-0,4	-1,1	-1,2	-0,4
Totala kostnader	-27,9	-32,7	-33,8	-34,9	-8,7

Resultatavstämning i förhållande till självkostnadsprincipen 2021-2025 + Kvartal 1 2026

År/Mnkr	2022	2023	2024	2025	Kvartal 1 2026
Överuttag/underskott	-3,7	-8,0	1,3	3,4	1,2
Eget kapital	5,0	-3,0	-1,7	1,7	2,8

Investeringar

Årsbudgeten för investeringar är 13,5 Mnkr. Under första kvartalet har det investerats för 2,4 Mnkr.

Projekt mkr	Budget helår	Redovisat ack
92529 Överföringsledning	5,1	0,8
92530 Brutet vatten	0,3	0,0
92640 Ledningsbyte/Ventilbyte	2,0	0,0
92641 Renovering slamförråd	0,7	0,0
92642 Skyltar vattenskyddsområde	0,2	0,0
92643 Digitala vattenmätare	1,5	1,3
92644 Ovidkommande vatten	0,5	0,0
92645 Reinvestering byggnader	1,3	0,0
92646 Exploatering	2,0	0,0
92647 Fortsättning företagsby Heby	0,0	0,3
Totalt	13,5	2,4

Årets budgeterade investeringar på 13,5 Mnkr är högre jämfört med 5-årsnittet (2021–2025) på 9,6 Mnkr. Den ökade investeringsnivån innebär ökad upplåning med ökade kapitalkostnader som följd, vilket måste beaktas inför framtiden. En kostsam investering är ny överföringsledning mellan Heby och Morgongåva. Den måste ändå prioriteras för att säkra upp vattenleveransen till Morgongåva och Vittinge samhälle. Investeringarna kommer att plana ut något efter 2027.

Summa investeringar 2021-2025 + Budget 2026

År/Mnkr	2021	2022	2023	2024	2025	Budget 2026
	3,8	7,7	11,4	11,3	14,2	13,5

Taxor

VA-taxan består av bruksavgift och anläggningsavgift. I bruksavgiften debiteras en fast avgift och en rörlig avgift beroende på konsumtion av va-tjänster. Utöver detta debiterar VA-verksamheten anläggningsavgifter vid nyanslutningar av fastigheter. Hur de olika taxorna är konstruerade framgår av Heby kommuns VA-taxa som finns publicerad på kommunens hemsida.

VA-taxan höjdes med 3,1 procent för 2026.

Vid en jämförelse med liknande VA-huvudmän avseende befolkningsstruktur och geografiska förutsättningar är Heby kommuns VA-taxa genomsnittlig.

Verksamheten gör bedömningen att avgiftsintäkterna i snitt måste öka med 3–5 % per år de närmast kommande fem åren för att klara reinvesteringsbehovet samt allmänna kostnadsökningar.

Redovisningsprinciper

Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning och de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning, samt med beaktande av Lagen om allmänna vattentjänster.

En fullständig beskrivning av Heby kommuns redovisningsprinciper återfinns i kommunens årsredovisning. Nedan följer en beskrivning av väsentliga redovisningsprinciper för VA-verksamheten.

Intäkter från VA-taxan

Prissättning för försäljning av verksamhetens tjänster regleras i VA-lagen av självkostnadsprincipen. När avgifterna överstiger kostnaderna särredovisas dessa som en skuld till abonnentkollektivet under rubriken Eget kapital. Är differensen tillfällig återförs medlen de närmaste tre åren genom taxesänkning eller nödvändiga kostnadsökningar. Vid underskott och det inte finns något historiskt överuttag att reglera minskar underskottet Eget kapital.

Vid anslutning av nya abonnenter faktureras en anläggningsavgift. Anläggningsavgifterna ska täcka kapitalkostnader på nyinvesteringar i ledningsnätet. Avskrivningstiden för ledningsnät är 100 år. Den del av anläggningsavgiften som avser att täcka investeringen periodiseras och intäktsförs successivt och i takt med att investeringsutgiften kostnadsförs (avskrivningen).

Investeringsfond

Enligt vattentjänstlagens § 30 får medel avsättas till en fond för framtida nyinvesteringar om investeringen finns i en fastställd investeringsplan, den är kalkylerad och att det framgår när medlen är avsedda att tas i anspråk samt att planen innehåller de upplysningar som i övrigt behövs för att bedöma behovet av avsättningens storlek. Investeringen skall komma hela kollektivet till godo.

VA-verksamheten skapades 2019 en investeringsfond genom ett planerat överuttag (2,5 Mnkr). Medlen har använts till en investering i nytt övervakningssystem på kommunens reningsverk, vattenverk och pumpstationer.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om värdet på anläggningstillgången är minst ett prisbasbelopp.

Följande avskrivningstider tillämpas normalt:

Anläggning	Avskrivningstid
Vatten- och avloppsledningar	100 år
Byggnader, vattenverk, avloppsverk och grundvattenbrunnar	25-50 år
Vattenmätare, maskiner och andra tekniska anläggningar	15-35 år
Inventarier, verktyg, fordon och installationer	3-20 år

Komponentavskrivningar tillämpas på alla anläggningar. En investering ska i förekommande fall delas upp i olika komponenter beroende på att de olika ingående delarna i investeringen kan utnyttjas under olika lång tidsperiod.

För anläggningar med komponentavskrivningsmodell kan enskilda komponenter ha längre avskrivningstider än ovan angivna tider (till exempel 100 år). En byggnad ska delas upp i exempelvis tak, stomme, fönster m.m. Komponentavskrivningar tillämpas på i huvudsak på vatten- och avloppsverk, större tryckstegrings- och pumpstationer.

Finansnetto

Kostnad för VA-verksamhetens upplåning, som sker via kommunens centrala avtal, beräknas på VA-verksamhetens låneskuld månadsvis baserat på kommunens internränta, 2,75 procent år 2026.

Avsättning pensioner

Avsättning av pensionsskuld är inte upptagen i balansräkningen. Pensionskostnader belastar resultatet genom personalomkostnadspålägg.

Fördelning av gemensamma kostnader

Heby kommuns VA-verksamhet är en del av huvuduppdrag i Samhällsbyggnadsnämnden, varför olika resurser är samordnande i kommunen. För att redovisa ett rättvisande resultat för verksamheten fördelas gemensamma kostnader till VA-verksamheten. Det gäller kostnader för kommunikation, IT-samverkan, ekonomienheten, personalenheten, administrativa enheten och facklig tid. Fördelning av kostnaderna baseras på antalet anställda 1 januari i förhållande till totalt antal anställda i kommunen. Kommungemensamma kostnader uppgår till 0,9 Mnkr 2026 för VA.

Finansiella rapporter

RESULTATRÄKNING			
	Not	2026-03	2025-03
Verksamhetens intäkter	1	8 698	9 396
Verksamhetens kostnader	2	-7 566	-8 070
Avskrivningar	3	-688	-519
Verksamhetens resultat		444	807
Finansiella intäkter	4	10	6
Finansiella kostnader	4	-454	-301
Resultat efter finansiella poster		0	512
Förändring resultatutjämningsfond	2	0	0
Årets resultat		0	512

BALANSRÄKNING			
	Not	2026-03	2025-12
TILLGÅNGAR			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	5	72 925	70 961
Maskiner och inventarier	6	7 108	7 337
Summa anläggningstillgångar		80 033	78 298
Fordringar	7	2 114	3 952
Summa omsättningstillgångar		2 114	3 952
SUMMA TILLGÅNGAR		82 147	82 250
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	8		
Årets resultat		0	0
Övrigt eget kapital		2 831	1 657
Summa eget kapital		2 831	1 657
Skulder			
Långfristiga skulder	9	74 112	74 200
Kortfristiga skulder	10	5 205	6 394
Summa avsättningar och skulder		79 317	80 594
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		82 147	82 250

FINANSIERINGSANALYS			
	Not	2026-03	2025-12
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat			
Justering för ej likviditetspåverkande poster			5 074
Avskrivningar	3	688	2 233
Förändring RUF	8	1 174	3 394
Upplösning långfristig skuld	9	-72	-283
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		1 790	10 418
Ökning (-) minskning (+) av kortfristiga fordringar	7	1 838	-607
Ökning (+) minskning (-) av kortfristiga skulder	10	-1 189	792
Kassaflöde från den löpande verksamheten		2 439	10 603
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella anläggningstillgångar	5,6	-2 422	-19 368
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2 422	-19 368
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Ökning långfristig skuld	9	106	1 551
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		106	1 551
Årets kassaflöde		123	-7 214
Skuld till kommunen vid årets början		-56 515	-49 301
Skuld till kommunen vid årets slut		-56 392	-56 515

Not 1 Verksamhetens intäkter		
	2026-03	2025-03
Försäljningsintäkter	179	5
Taxor och avgifter	8 181	8 994
Hyror och arrenden	285	354
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	0	0
Bidrag	13	13
Övriga intäkter	40	30
Summa	8 698	9 396

Not 2 Verksamhetens kostnader		
	2026-03	2025-03
Köp av anläggnings- och underhållsmaterial	328	336
Lämnade Bidrag	0	0
Köp av Huvudverksamhet	386	312
Löner och Sociala avgifter	3 247	3 095
Pensionskostnader	0	0
Lokal- och markhyror	69	66
Övriga tjänster	393	293
Övriga kostnader	3 143	3 968
Summa	7 566	8 070

Förändring RUF	0	0
Summa	7 566	8 070

Not 3 Avskrivningar		
	2026-03	2025-03
Mark, byggnader, tekn. anläggningar	458	384
Maskiner och inventarier	230	135
Summa avskrivningar	688	519

Not 4 Finansiella intäkter och kostnader		
	2026-03	2025-03
<u>Finansiella intäkter</u>		
Ränteintäkter	10	6
Finansiella intäkter	10	6
<u>Finansiella kostnader</u>		
Räntekostnader	454	301
Övriga finansiella kostnader	0	0
Finansiella kostnader	454	301
Finansnetto	-444	-295

Not 5 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
	2026-03	2025-12
Anskaffningsvärde	188 168	185 745
Akkumulerade avskrivningar	-115 243	-114 783
Bokfört värde	72 925	70 961
Redovisat värde vid årets början	70 961	60 954
Investeringar	0	16 612
Avskrivningar	-458	-988
Förändring pågående	2 422	-4 022
Utgående balans	72 925	70 961

Not 6 Maskiner och inventarier		
	2026-03	2025-12
Anskaffningsvärde	16 732	16 731
Ackumulerade avskrivningar	-9 624	-9 393
Bokfört värde	7 108	7 337
Redovisat värde vid årets början	7 337	5 284
Investeringar	0	2 756
Avskrivningar	-230	-638
Utgående balans	7 108	7 337

Not 7 Kortfristiga fordringar		
	2026-03	2025-12
Kundfordringar	345	2 813
Övriga fordringar	0	0
Förutbetalda kostnader upplupna intäkter	1 768	1 139
SUMMA	2 113	3 952

Not 8 Eget kapital		
	2026-03	2025-12
Ingående eget kapital	1 657	-1 737
Periodens resultat	0	0
Förändring Resultatutjämningsfond VA och renhållning	1 174	3 394
Utgående eget kapital	2 831	1 657

Not 9 Långfristiga skulder		
	2026-03	2025-12
Skuld till kommunen	56 392	56 515
Skuld för anslutningsavgifter	13 939	13 872
Skuld investeringsfond VA	1 948	1 970
Skuldför investeringsbidrag	1 832	1 843
Summa	74 112	74 200

Not 10 Kortfristiga skulder		
	2026-03	2025-12
Leverantörsskulder	3 498	4 295
Upplupna semesterlöner inkl. soc. avg.	874	613
Övriga skulder avseende personal	460	447
Övriga kortfristiga skulder	73	221
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	300	819
SUMMA	5 205	6 394

Heby kommun – en växande landsbygdskommun
med närhet, trygghet och livskvalitet

Kvartalsrapport Mars 2026

Samhällsbyggnadsnämnden

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse för nämnder och styrelse.....	3
Samhällsbyggnadsnämnden	3
Sammanfattning av periodens viktigaste händelser	3
Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde	4
Kommentar till periodens resultat	5
Investeringar	6
Åtgärdsplan för att effektivisera verksamheten	7
Framtidsbedömning	7

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga investeringar mars 2026 mkr

Bilaga 2: Särredovisning VA Kvartal 2026-03-31

Verksamhetsberättelse för nämnder och styrelse

Samhällsbyggnadsnämnden

Sammanfattning av periodens viktigaste händelser

Sammanfattning

Verksamheten inom samhällsbyggnad präglas av fortsatt utveckling, investeringar och ett stärkt strategiskt arbete. Inom mark och planering pågår utbyggnad av infrastruktur i Heby företagsby samt försäljning av industrimark i Tärnsjö. Samtidigt utvecklas attraktiva utemiljöer genom planteringar och lekmiljöer i flera orter. Strategiska initiativ omfattar framtagande av ett markstrategiskt styrdokument, utvecklingsfrågor kring Östahalvön samt byte av kartsystem.

Inom park och gata har en intensiv vinterväghållning gett tydligt förbättrade resultat i medborgarundersökningar, med nivåer över riks- och regionsnitt. Reinvesteringar genomförs och planering av ny park fortsätter. VA-verksamheten fokuserar på ledningsutbyggnad, hantering av driftstörningar samt utveckling av system och beredskap för att säkerställa en robust drift.

Kostenheten har genomfört insatser inom samverkan, digitalisering och verksamhetsutveckling, bland annat genom nya systemstöd, pilotprojekt för måltider och riktade satsningar i skolan. Förberedelser pågår inför kommande verksamhetsförändringar.

Inom hållbarhetsområdet drivs flera projekt kopplade till vattenkvalitet, våtmarker och översvämningshantering. Samverkan har stärkts, särskilt kring dagvatten och minskat näringsläckage. Naturvårdsarbetet utvecklas genom nya projekt, förbättrad skötsel och satsningar på besöksmål.

Inom samtliga verksamheter har lönesamtal genomförts och skyddsronder har påbörjats som en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Mark och planering

Inom mark och exploatering pågår fortsatt utbyggnad av gata och VA i Heby företagsby. Under perioden har även industrimark om cirka 15 000 m² i Tärnsjö avyttrats till Stockholms Plåt- och Gummi Perforering SPG Aktiebolag.

Arbetet med allmänna platser präglas av både planering och utveckling av gröna och attraktiva miljöer. Perennplanteringar i Tärnsjö och Harbo planeras för anläggning under hösten, samtidigt som återplantering av lök, perenner och träd genomförs vid Tant Fridas stig. Utveckling av naturliga lekmiljöer pågår vid Pelles lekplats i Heby samt i Ol-Jans- och Lundaområdet i Östervåla.

Kommunstyrelsen har tagit beslut om uppdrag att ta fram markstrategiskt styrdokument. Uppdragsbeskrivning för utredning om Östahalvöns utveckling är på gång upp till kommunstyrelsen. Inom kart- och mätverksamheten pågår ett större utvecklingsarbete där kartsystemet GEOSECMA står inför en generationsväxling. Nuvarande system fasas ut våren 2026.

Teknisk verksamhet - park och gata

Verksamheten inom park och gata har under perioden präglats av en intensiv vinterväghållning i början av januari. För att säkerställa framkomlighet vid fortsatt snöfall beställdes borttransport av snö, då utrymmet längs gatorna riskerade att bli otillräckligt. Insatserna har gett tydligt resultat i medborgarnas upplevelse. I SCB:s medborgarundersökning visar snöröjningen av både gator, vägar samt gång- och cykelbanor på markanta förbättringar jämfört med föregående år och ligger över såväl riks- som regionsnitt. Som uppskattning för det arbete som utförts bjöds vinterväghållarna in för ett gemensamt tack.

Under perioden har även reinvesteringsarbete inletts genom byte av broräcke på Luffarbron i Heby. Inom parkverksamheten pågår arbete med att ta fram upphandlingshandlingar för anläggande av en ny park, Lövsstaparken.

Vatten, avlopp och avfall

Inom vatten och avlopp har arbetet med att byta ut överföringsledningen mellan Heby och Morgongåva fortsatt under första kvartalet. Samtidigt har ledningsdragnings för vatten och avlopp i det nya industriområdet i Heby påbörjats. Under perioden har ett flertal vattenläckor uppstått, främst orsakat av tjällossning. Arbetet med att ta fram nya vattenskyddsföreskrifter och skyddsområden för kommunens vattentäkter fortgår, där yttranden avseende vattenskyddsområden i Tärnsjö och Runhällen har hanterats.

Driften av vattenverk och avloppsverk har i huvudsak fungerat stabilt, även om löpande störningar och

dagliga insatser krävs för att upprätthålla produktionen. Under kvartalet har elbesiktningar genomförts på hälften av anläggningarna. Driftinstruktioner har uppdaterats, vilket stärker förutsättningarna för en säker och effektiv drift.

Vidare pågår ett kontinuerligt utvecklingsarbete där dokumentation förs in i det nya systemet Mimer VA, integrerat med det överordnade styrsystemet VA-operatör. Parallellt fortsätter arbetet med strategiska inköp för att stärka reservdelslager och utrustning, vilket är en viktig del i att säkra en robust och långsiktigt hållbar VA-verksamhet.

Kostverksamhet

Under årets första tre månader har kostenheten genomfört flera utvecklingsinsatser och aktiviteter med fokus på samverkan, kompetensutveckling och verksamhetsförbättring.

Ett gemensamt digitalt APT med alla medarbetare genomfördes i januari, vilket varit uppskattat och kommer att fortsätta för att stärka intern kommunikation och delaktighet. Arbetet med digitalisering har inletts genom införandet av utbildningsverktyget Foodix samt ett nytt kostdatasystem, Mateo, som på sikt ersätter Mashie. Planering för digital egenkontroll har också påbörjats.

Verksamheten har deltagit i en näringslivsfrukost med fokus på att öka andelen lokala livsmedelsleverantörer. I februari startade ett pilotprojekt med två rätter som valalternativ på Lövsta vård- och omsorgsboende, med uppföljning planerad till maj. Frukost serveras på måndagarna i Östervåla högstadium, en extra satsning från nämnden för att stärka elevernas möjligheter att nå målfyllelse i skolan.

Dialog har förts kring framtida behov i Tärnsjö förskola då barnantalet har minskat. Förberedelser pågår inför öppnandet av Harbo skola och förskola sommaren 2026, inklusive inköp av utrustning. Slutligen har energianvändningen följts upp på Liljebacken i samverkan med berörda aktörer.

Hållbarhet; miljö, vatten och naturvård

Inom hållbarhetsområdet har flera LOVA-projekt drivits vidare under perioden, med tre pågående projekt från 2025 samt tre nya som beviljades i april 2026. Arbetet omfattar bland annat våtmarksutredning i Hallsjön, vattenkvalitetsmätningar i Vansjön samt förstudier kring aluminiumfällning i Axsjön och Ramsjön. Parallellt pågår åtgärdssimulering för översvänningshantering, med planerat färdigställande i juni 2026.

Samverkan kring vattenfrågor har stärkts genom ett mer förvaltningsövergripande arbetssätt, särskilt kopplat till dagvatten och markavvattnings. Arbetet med att minska näringsläckage har också fortsatt genom dialog med lantbrukare och hästgårdar, med inriktning på att möjliggöra vattenvårdsplaner och genomföra konkreta åtgärder.

Naturvårdsarbetet har fortsatt med framtagande av projektplan för skogsbruksplan samt beställd slyröjning i Östa. LONA-projektet i Harbonäs har beviljats bidrag och startats upp. Därtill pågår arbete med att utveckla nya besöksmål, inventering av ställplatser för husbilar på kommunal mark samt löpande kontroll av leder. Samverkan utvecklas med NEDA/LEADER.

Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde

Verksamheter SBN exkl. exploatering och VA	Januari-mars			Helår			Föregående år	
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse	Jan-mars	Bokslut
Politisk verksamhet	-0,1	-0,1	0,0	-0,6	-0,6	0,0	-0,1	-0,5
Förvaltningschef	-0,4	-0,5	0,1	-1,9	-1,9	0,0	-0,6	-1,8
Naturvård	0,0	-0,2	0,2	-0,9	-0,9	0,0	0,5	-0,1
Mark- och planering	-0,7	-0,9	0,2	-3,5	-3,5	0,0	-0,4	-1,9
Teknisk verksamhet	-5,3	-6,8	1,4	-20,8	-21,4	0,6	-4,8	-16,9
Kostverksamhet	-10,5	-11,1	0,6	-43,6	-43,6	0,0	-10,5	-41,4
Hållbarhet Miljö	-0,5	-1,0	0,4	-3,6	-3,6	0,0	-0,6	-2,8
Summa netto	-17,7	-20,6	2,9	-74,9	-75,5	0,6	-16,4	-65,3

Verksamheter	Januari-mars			Helår			Föregående år	
SBN enbart exploatering	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse	Jan-mars	Bokslut
Markexploatering	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	1,5	0,0	0,7
Summa netto	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	1,5	0,0	0,7

Verksamheter	Januari-mars			Helår			Föregående år	
SBN enbart VA/Avfall	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse	Jan-mars	Bokslut
Resultat före ombokning VA	1,2	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,5	3,4
Ombokning mot resultatutjämningsfond	-1,2	0,0	-1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,4
Resultat VA	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0
Resultat före ombokning Avfall	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,6
Ombokning mot resultatutjämningsfond	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,6
Resultat Avfall	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Summa netto	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0

Kommentar till periodens resultat

Sammanfattning

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar (exklusive VA och avfall) en positiv avvikelse mot budget med 2,9 mnkr för första kvartalet 2026. Samtliga verksamheter har en positiv avvikelse mot budget. För helåret prognostiserar nämnden med en positiv avvikelse mot budget med 0,6 mnkr vilket avser lägre kostnader för elkostnader som är budgeterat inom teknisk verksamhet. För markexploatering prognostiseras med +1,5 mnkr som avser verksamhetsmark.

Politiskt verksamhet

Den politiska verksamheten redovisar ett utfall i balans med budget. För helåret prognostiseras med en budget i balans.

Förvaltningschef

Positiv avvikelse mot budget 0,1 mnkr beror på lägre kostnader än budgeterat för utbyte av äldre datorer och främmande tjänster. För helåret prognostiseras med en budget i balans.

Naturvård

Positiv avvikelse på 0,2 mnkr mot budget beror på att kostnader för naturvård och skötsel av Östa kommer senare under året. För helårets prognostiseras med budget i balans.

Mark och planering

Positiv avvikelse på 0,2 mnkr mot budget beror på lägre personalkostnader. För helårets prognostiseras med en budget i balans.

Teknisk verksamhet (exkl VA)

Positiv avvikelse mot budget på 1,4 mnkr beror framför allt på lägre kostnader för vinterväghållning. Snöröjning följer budget medans halkbekämpning har en positiv avvikelse. Tekniska enheten har också lägre elkostnader än budgeterat. För helåret prognostiseras med en positiv avvikelse med 0,6 mnkr som avser lägre kostnader för el.

Vatten och avlopp/avfall

VA har ett positivt resultat med 1,2 mnkr vilket är 1,4 mnkr högre än budgeterat. Enligt budget ska verksamheten redovisat ett uttag ur resultatutjämningsfonden med 0,2 mnkr. För mer detaljerad

information se särredovisning VA. För helårets prognostiseras med en budget i balans dvs +1,3 mnkr.

Avfall har ett noll resultat vilket är 0,1 mnkr lägre än budgeterat .Enligt budget ska verksamheten redovisat ett uttag från resultatutjämningsfonden med 0,1 mnkr.

Kostverksamhet

Positiv avvikelse mot budget med 0,6 mnkr beror framför allt på lägre personalkostnader. Det finns också en positiv avvikelse mot budget för livsmedelskostnader. För helåret prognostiseras med en budget i balans då kostnaderna beräknas komma ikapp budget.

Hållbarhet Miljö och vatten

Positiv avvikelse mot budget med 0,4 mnkr beror till stor del på att kostnader för arbete med översvämningar ännu inte fallit ut. För helårets prognostiseras med en budget i balans.

Markexploateringar

Inga intäkter eller kostnader redovisas under perioden. För helåret prognostiseras med ett positivt resultat på 1,5 som avser försäljning av verksamhetsmark.

Investeringar

Pågående investeringar

Pågående projekt	Utgifter sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Beräkna d totalutgi ft	Total budget	Avvikelse	Utfall jan-mars	Budget 2026	Avvikelse 2026
<i>Gata och infrastruktur</i>	-6,7	-6,7	0,0	0,0	-6,7	6,7
<i>Park och allmänna platser</i>	-9,7	-9,7	0,0	-0,2	-8,1	7,9
<i>Dammanläggningar</i>	-7,0	-7,0	0,0	0,0	-2,2	2,2
<i>Naturvård</i>	-0,3	-0,3	0,0	0,0	-0,3	0,3
<i>Mark- och plan</i>	-0,9	-0,9	0,0	0,0	-0,8	0,8
<i>Kostverksamhet</i>	-0,8	-0,8	0,0	-0,1	-0,7	0,5
<i>Markexploatering</i>	-7,5	-7,3	-0,2	-0,1	-3,0	2,9
<i>VA verksamhet</i>	-21,3	-21,3	0,0	-2,4	-13,5	11,1
<i>varav VA exploatering</i>	-2,0	-2,0	0,0	-0,4	-2,0	1,6
Summa pågående investeringsprojekt	-54,1	-53,9	-0,2	-2,8	-35,3	32,4
Summa investeringar:	-54,1	-53,9	-0,2	-2,8	-35,3	32,4

Kommentarer till investeringar

Samhällsbyggnadsnämnden har under första kvartalet investerat för totalt -2,8 mnkr.

Park och allmänna platser

Projektering av Lövstuparken är påbörjad.

Kostverksamheten

Genomförd investering är inköp och installation av två värmeskåp i köket på Heby centralskola samt installation av vattenledningar till odlingshuset i Östervåla kök/matsal.

Markexploatering

Exploatering av etapp 2 Heby västra företagsby är igång samt fortsatt arbete med Rosengrenvägen i Östervåla.

VA

Arbetet med att byta ut digitala vattenmätare påbörjades 2024 och fortsätter under året, nu på ny ort. Investering överföringsledning Heby - Morgongåva pågår enligt plan.

Exploatering inom VA verksamheten är anläggande av ledningar på etapp 2 Heby västra företagsby.

Helårsprognos

Arbete med investeringar fortgår enligt plan.

Det finns lite osäkerhet kring investering i nytt verksamhetssystem MoP. Upphandling kommer påbörjas och kostnaderna kommer troligtvis under 2026. Lite osäkerhet finns även kring Heby branddamm då det behövs mer underlag innan den investeringen kan genomföras.

I nuläget är bedömningen att hela budgeten för 2026 kommer användas.

Åtgärdsplan för att effektivisera verksamheten

Inga verksamheter inom nämndens verksamhetsområde prognostiserar med ett underskott mot budget för 2026.

Framtidsbedömning

Under kommande år behöver samhällsbyggnadsnämnden hantera ökade krav på investeringar, klimatanpassning och robust samhällsservice samtidigt som kommunen ska möjliggöra utveckling och nya etableringar. Demografiska förändringar, en osäker konjunktur och en föränderlig omvärld ställer höga krav på långsiktig planering, tydliga prioriteringar och en organisation som kan anpassa sig till nya förutsättningar.

Omvärld, ekonomi och investeringar

Nämndens verksamheter påverkas av ökade kostnader för material, energi, entreprenader och livsmedel. Globala konflikter och störningar i leveranskedjor kan påverka tillgången till viktiga varor och tjänster. Detta understryker behovet av beredskap och robusta system, särskilt inom vatten- och livsmedelsförsörjning. I detta sammanhang blir även förutsättningarna för lokal livsmedelsproduktion en allt viktigare strategisk fråga för att stärka kommunens långsiktiga försörjningsförmåga.

Samtidigt finns ett betydande behov av investeringar i kommunens infrastruktur, bland annat inom vatten och avlopp, gator och offentliga miljöer. För att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi krävs god planering, samordning mellan verksamheter och tydliga prioriteringar.

Klimat, vatten och energi

Klimatförändringarna innebär ökade krav på klimatanpassning och skydd av vattenresurser. Risker för skyfall, höga flöden och översvämningar ställer större krav på planering, förebyggande åtgärder och samverkan med fastighetsägare och andra aktörer.

Ny och skärpt lagstiftning inom vattenvård, naturvård och miljöskydd innebär också ökade krav på kommunen. EU:s nya krav på naturrestaurering och arbetet med biologisk mångfald innebär ytterligare uppgifter på kommunens mark och i samverkan med andra markägare. Kommunens energi- och klimatplan blir ett viktigt styrdokument för arbetet med att minska klimatpåverkan och stärka klimatanpassningen.

Samhällsutveckling och etableringar

Efterfrågan på mark för bostäder, verksamheter och nya etableringar kan skapa möjligheter för kommunens utveckling. Samtidigt ökar intresset för etableringar inom grön energi och hållbara industrier, vilket ställer krav på strategisk markplanering och effektiva planprocesser. Demografiska förändringar påverkar samtidigt planeringen av bostäder, service och teknisk infrastruktur i olika delar av kommunen.

Infrastruktur och offentliga miljöer

En fortsatt utmaning är att säkerställa ett långsiktigt hållbart underhåll av kommunens tekniska infrastruktur och offentliga miljöer, såsom VA-anläggningar, vägar, lekplatser, parker och torg. För att säkra dricksvattenförsörjningen krävs investeringar i vatteninfrastruktur, exempelvis överföringsledningar och skydd av vattentäkter. Samtidigt påverkar ökade kostnader för skadegörelse och klotter driftbudgeten.

Organisation, kompetens och beredskap

För att möta framtidens behov behöver nämnden säkerställa rätt kompetens och fortsätta utveckla effektiva arbetssätt. Digitalisering är ett viktigt verktyg för att stärka effektivitet och service till invånare och företag. Utvecklingen inom artificiell intelligens (AI) skapar nya möjligheter att effektivisera verksamheten, men ställer samtidigt krav på kompetensutveckling, förändrade arbetssätt och ett medvetet arbete kring informationssäkerhet och etik. Kraven på robusthet i samhällsviktiga funktioner ökar samtidigt. Arbetet med beredskap, civilt försvar och skydd av kritisk infrastruktur, såsom vattenförsörjning, energi och digitala system, blir därför en allt viktigare del av kommunens ansvar.

Kfn § 96

Dnr KFN/2026:6

042

Kvartalsrapport 31 mars 2026

Kultur- och fritidsnämndens beslut

- Kvartalsrapport per 31 mars 2026 godkänns.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden redovisar totalt en positiv avvikelse mot budget på 0,3 mnkr för första kvartalet.

Fritidsverksamheten hade ett överskott mot budget på 0,5 mnkr för perioden. Överskottet är kopplat till lägre personalkostnader i samband med den nya fritidsgården och rekryteringsprocessen. Intäkterna för Heby arena har ökat, intäkterna för hallhyrorna har ökat och det är lägre elkostnader än budget.

Kulturverksamheten gör sammantaget ett underskott mot budget på 0,2 mnkr. Underskottet kommer av högre personalkostnader, samt att Kulturskolan har budgeterat för intäkter första kvartalet men att fakturor skickats senare.

Föreningsverksamhet redovisar budget i balans för första kvartalet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 5 maj 2026

Kvartalsrapport per 31 mars 2026, kultur- och fritidsnämnden

Delges

Kommunfullmäktiges revisorer
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige
Controller

Heby kommun – en växande landsbygdskommun med
närhet, trygghet och livskvalitet

Kvartalsrapport Mars 2026

Kultur- och fritidsnämnden

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse för nämnder och styrelse.....	3
Kultur- och fritidsnämnden	3
Sammanfattning av periodens viktigaste händelser	3
Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde	4
Kommentar till periodens resultat	4
Investeringar	5
Atgärdsplan för att effektivisera verksamheten	5
Framtidsbedömning	5

Verksamhetsberättelse för nämnder och styrelse

Kultur- och fritidsnämnden

Sammanfattning av periodens viktigaste händelser

- En ny handläggare började i februari. Två nya fritidsledare rekryterades, en började i mars och en börjar i juni.
- En ny fritidsgård ställs i ordning i Östervåla sporthall och öppnar i maj.
- Ungdomscoacherna har gått från projektform till att permanent ligga under Kultur och fritid och Ungdomsverksamheten.
- Utmaningar kopplat till Lundahallen

Fritidsverksamhet

Ungdomsverksamheten (Fritidsgårdar, fritidsklubb & Ungdomscoacher)

Antalet besökare fortsätter att öka i verksamheten. Behovet av fritidsgårdsverksamhet har varit tydligt då det figurerar mer droger, alkohol, psykisk ohälsa samt försök till gängbildning bland de unga i kommunen. Personal har också observerat det ibland uppstår bråk och oroligheter när ungdomar från närliggande orter kommer till Heby kommun. Verksamheten har utökat samverkan och närheten till med andra förvaltningar exempelvis inom SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis, Fritid) metoden med barnen i fokus.

Verksamheten ser ett behov av bredare aktiviteter och ökad samverkan och anordnade en gratis filmvisning som riktade sig främst mot de mindre barnen och deras vårdnadshavare/familj. Verksamheten har dessutom haft generationsöverskridande aktiviteter på en fritidsgårdsverksamhet där ordinarie besökare och pensionärer träffas. Ungdomscoacherna arbetar nära ute där ungdomarna är i skolor, på fritidsgårdar och har även haft aktiviteter med motorburen Ungdom och EPA kurragömma.

Sporthallar och anläggningar (exklusive Heby arena)

Systemet Rbok utökas med flera administratörer som nu kan hantera systemet som bland annat administrerar kommunens nattvandringar, möjliggör digitala biljettköp till kulturskolans föreställningar. Systemet är under ständig utveckling och systemansvarig håller ihop arbetet för att förenkla föreningarnas hallbokningar och bidragsansökningar. Under våren påbörjade vaktmästare, fritidsledare och entreprenörer iordning en ny fritidsgård i Sporthallen som planerar invigning i slutet av maj. Arbetet med Tegelvallens omklädningsrum formaliserades ytterligare med en tydlig gränsdragningslista.

Heby arena

Besöksantalet i verksamheterna ökar såväl på badet som på gymmet. Simskolan startade som vanligt med flera deltagare än tidigare år, nytt för i år är att vuxensimskola har startats igång. Hallbokningarna har ökat. Framöver kommer man att utvärdera om man kan senarelägga vissa aktiviteter för fördela resurser och energi på ett mer effektivt sätt. Att göra uppehåll i söndagsöppet under maj till och med augusti kommer att ses över. Intresset för att besöka Heby arena är mindre under sommaren. Rutiner för att lämna ut taggar till personer som vill gymma på andra tider än lokalernas öppettider är framtagna vilket gör att besökare bättre kan nyttja lokalerna. Omvärldsbevakning kring hot och våld ses över för att se hur likande verksamheter arbetar med området och personal har varit på nätverkskonferens i regionen för kompetenshöjning, nätverkande och yrkeskollegialt lärande.

Kulturverksamhet

Biblioteket

Under våren har biblioteksverksamheten, utöver ordinarie aktiviteter, kommit igång med att erbjuda e-böcker till läsplattor, antal lån i appen biblio ökar och IT-hanledning har genomförts på biblioteken i Östervåla och Tärnsjö. Samverkan med kommunens nya Ungdomsråd har skett och verksamheten har testat ut några nya programpunkter för ungdomar, som Gameskap där biblioteken erbjöd brädspel, simultanschack, retro TV-spel, snacka rollspel, bokklubbar och pysselkväll. Programpunkter för vuxna har inkluderat bland annat föreläsningen *Hantverk i en högteknologisk tid* på Tärnsjö bibliotek med Maths Isacson, Lennart Engström och sadelmakaren Lilian Ågren. Östervåla bibliotek erbjöd förutom syjunta och bokklubb vernissage med Ai genererad chillikonst och en konsert med Kulturskolans elever. Heby bibliotek visade broderiutställningen *Måla med nål och tråd* av Maj Wineström, erbjöd bokcirklar och erbjöd samtal och information med Antidiskrimineringsbyrån (ADU) om diskriminering och rättigheter.

Kulturskolan

Under perioden bjöd musikalgruppen in till en föreställning av *Trollkarlen från Oz*. Musikalen visades både i skolan och som kvällsföreställning i Heby. De äldsta teater eleverna deltar i Riksteaterns nationella festival

LÄNK och har framfört teaterpjäsen Flocken i Uppsala i samarbete Region Uppsala, Teater Aros och Gottsunda dans & Teater. Musik i Uppland anordnade en så kallad Open stage i Heby. Där bjöds, förutom flera olika band, elever från kulturskolan, in för att både få uppträda och se andra spela. I Heby uppträdde kulturskoleelever vid en gudstjänst i Västerlövsta kyrka och i Östervåla uppträdde elever från Kulturskolan för första gången på biblioteket.

Efter samråd med rektor har kulturskolan undervisning under skoltid (raster) i Tärnsjö och läraren arbetar även en del som musiklärare på skolan. Att kunna erbjuda musik, speltid till så många som möjligt för barnens bästa bidrar stort till inriktningsmålet om måloppfyllelse i skolan.

Föreningsverksamhet

Föreningsliv

En översyn av riktlinjerna för föreningsstöd pågår. Merparten av föreningsstödet för 2026 betalades ut under perioden. Föreningsregistret håller på att uppdateras samtidigt som synkronisering av registret mellan kommunens hemsida och R-bok utvecklas. Föreningsbesök med kommundirektör och kommunstyrelsens ordförande har genomförts hos Morgongåva- och Vittinge byalag och flera besök är inplanerade. En digital föreningsträff genomfördes för första gången och en fysisk är planerad till hösten.

Ekonomiska utmaningar kopplat till driften (elen) av Lundahallen har påvisats. Efter dialog, utredning har Kommunstyrelsen givit nämnden i uppdrag att pröva möjliga omfördelningar inom befintlig budget för att möta upp föreningens kommande utmaningarna, vilket senare kan påverka utfallet för nämndens budget. Om så inte är möjligt uppmanas nämnden att till kommunfullmäktige återkomma med begäran om att överskrida 2026 års budget för att täcka utökade kostnader. Detta får prövas i ett senare skede i uppföljningsprocessen under 2026.

Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde

Verksamheter	Januari-Mars			Prognos	Helår		Föregående år	
	Utfall	Budget	Avvikelse		Budget	Avvikelse	Jan-Mars	Bokslut
Politisk verksamhet	-0,1	-0,1	0,0	-0,3	-0,3	0,0	-0,1	-0,3
Fritidsverksamhet	-4,9	-5,4	0,5	-21,2	-21,2	0,0	-5,0	-17,2
Kulturverksamhet	-3,8	-3,6	-0,2	-13,4	-13,4	0,0	-4,1	-16,3
Föreningsverksamhet	-3,1	-3,1	0,0	-3,9	-3,9	0,0	-2,9	-3,7
Summa	-11,9	-12,2	0,3	-38,7	-38,7	0,0	-12,1	-37,5

Kommentar till periodens resultat

Kultur- och fritidsnämnden redovisar totalt en positiv avvikelse mot budget på 0,3 mnkr för första kvartalet.

Fritidsverksamheten hade ett överskott mot budget på 0,5 mnkr för perioden. Överskottet är kopplat till lägre personalkostnader i samband med den nya fritidsgården och rekryteringsprocessen. Intäkterna för Heby arena har ökat, intäkterna för hallhyrorna har ökat och det är lägre elkostnader än budget.

Kulturverksamheten gör sammantaget ett underskott mot budget på 0,2 mnkr. Underskottet kommer av högre personalkostnader, samt att Kulturskolan har budgeterat för intäkter första kvartalet men att fakturor skickats senare.

Föreningsverksamhet redovisar budget i balans för första kvartalet.

Prognos

I kvartalsrapporten är det ett positivt resultat men i dagsläget bedöms verksamheten följa budget.

Som läget är nu så finns det utmaningar till att hålla budgeten kopplat till extrakostnader. Kultur- och fritidsnämnden har, med gjorda effektiviseringar, en utmaning och svårt att ta igen även mindre oförutsedda kostnader. Det finns även lite osäkerhet kring elkostnader för ishallen i Östervåla. Ärendet är hanterat i Kommunstyrelsen 31 mars.

Investeringar

Pågående investeringar

Pågående projekt	Utgifter sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Beräknad totalutgift	Total budget	Avvikelse	Utfall jan-mars	Budget 2026	Avvikelse 2026
Idrottsplatser	-0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,2	0,2
Upprustning idrottshallar	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	0,1
Teknisk utrustning	-0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,2	0,2
Upprustning anläggningar	-0,3	-0,3	0,0	0,0	-0,3	0,3
Bryggor badplatser	-0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,2	0,2
Konst Vittinge skola	0,0	-0,5	0,5	0,0	-0,5	0,5
Konst nya Harbo skola	0,0	-0,5	0,5	0,0	-0,5	0,5
Summa pågående investeringsprojekt	-1,0	-2,0	1,0	0,0	-2,0	2,0
Summa investeringar:	-1,0	-2,0	1,0	0,0	-2,0	2,0

Kommentarer till investeringar

Har utifrån utifrån besparingar inte möjlighet att arbeta med konstinvesteringarna för Vittinge och Harbo skola, har inte personell resurs med kompetens som kan köpa in konst. Arbetar med andra delar och tar in offerter för badplatser, idrottsanläggningar och anläggningar. Fritidsgården i Östervåla byggdes upp med investeringsmedel under april.

Åtgärdsplan för att effektivisera verksamheten

Framtidsbedömning

Kultur- och fritidsnämnden står inför både utmaningar och möjligheter som kräver strategisk planering och anpassning:

Demografisk utveckling och ökad efterfrågan

Befolkningstillväxt och förändrade demografiska behov innebär ökade krav på tillgång till fritidsaktiviteter och kulturutbud. Nämnden planerar för att möta dessa behov genom anpassad infrastruktur och nya verksamhetsformer.

Digitalisering och nya beteendemönster

Teknologisk utveckling förändrar hur invånare konsumerar kultur och deltar i fritidsaktiviteter. Nämnden satsar på digitala lösningar och flexibla verksamhetsformer för att möta framtidens behov.

Hållbarhet och klimatpåverkan

Nämnden arbetar för att minska klimatavtrycket genom energieffektivisering av anläggningar, hållbara evenemang och främjande av miljövänliga transportalternativ.

Ekonomiska förutsättningar och framtida investeringar

Kommunens ekonomiska situation påverkar möjligheten att investera i nya kultur- och fritidsprojekt. Nämnden arbetar strategiskt för att prioritera insatser som ger långsiktigt värde och för att söka externa finansieringsmöjligheter.

Genom att vara lyhörd för invånarnas behov, stärka samarbeten och arbeta hållbart säkerställer kultur- och fritidsnämnden att kommunens fritids- och kulturutbud fortsätter att utvecklas på ett hållbart och inkluderande sätt.

Von § 60

Dnr VON/2026:6

042

Uppföljningsrapport kvartal 1 2026

Vård- och omsorgsnämndens beslut

- Uppföljningsrapport per 31 mars 2026, avseende vård- och omsorgsnämnden antas med redovisning av ett prognostiserat underskott på -4,5 mkr.
- Med hänvisning till prognostiserat underskott ges förvaltningen i uppdrag att fortsätta arbetet med vidtagna åtgärder enligt utarbetade åtgärdsplaner samt att vidta ytterligare åtgärder för budget i balans.

Sammanfattning

Vård och omsorgsnämnden visar en budget i balans första kvartalet. Den största avvikelsen finns inom individ och familjeomsorgen. Vård- och omsorgsnämnden prognostiserar ett resultat på -4,5 miljoner kronor för helåret 2026. Åtgärder för att nå budget i balans pågår och kommer att fortsätta under året.

Utöver kvartalsrapporten redovisas det ekonomiska månadsresultatet för april månad. Vård- och omsorgsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på 0,2 mkr för perioden jan-april 2026.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse.

Kvartalsrapport mars 2026 vård- och omsorgsnämnden.

Ekonomiskt månadsresultat april 2026 vård- och omsorgsnämnden.

Delges

beslut + rapport

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges revisorer

Heby kommun – en växande landsbygdskommun med
närhet, trygghet och livskvalitet

Kvartalsrapport Mars 2026

Vård- och omsorgsnämnden

2026-05-05

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse för nämnder och styrelse	4
Vård- och omsorgsnämnden	4
Sammanfattning av periodens viktigaste händelser	4
Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde	6
Kommentar till periodens resultat	6
Investeringar	7
Åtgärdsplan för att effektivisera verksamheten	8
Framtidsbedömning	12

Verksamhetsberättelse för nämnder och styrelse

Vård- och omsorgsnämnden

Sammanfattning av periodens viktigaste händelser

För att möta de utmaningar och förändringar som vård och omsorgsförvaltningen står inför har förvaltningen tagit fram en tydlig strategi som pekar ut riktning och ger goda förutsättningar för att klara uppdraget att ge Heby kommuns invånare en god, rättssäker och kvalitativ vård och omsorg. Vård och omsorgsförvaltningen behöver möta utmaningarna på nya och förändrade sätt. De två stora omställningsarbetena som pågår inom vård och omsorgsförvaltningen är fortsatt tydliga fokusområden. Omställningen till God och Nära vård ställer nya krav och förväntningar på den kommunala hälso- och sjukvården. Förberedelser pågår för att ställa om och anpassa verksamheten efter de nya lagar som inträder under året och kommande år. Flera nya lagkrav som kommer träda i kraft inom området försörjningsstöd samt kring kvalitet inom vård och omsorg ställer ökade krav på samverkan i kommunen, inte minst gällande arbetsmarknadsområdet där nya aktivitetskrav införs i sommar.

Satsningarna på kompetensförsörjning och tydligare kompetensmodeller är centrala för att säkerställa rätt bemanning och kunskap. Detta stärker både kvalitet och patientsäkerhet samtidigt som det bidrar till inriktningsmålet om att vara en attraktiv arbetsgivare med rätt kompetens, där förutsättningarna att behålla och utveckla personal förbättras. Att medarbetare brett i organisationen varit delaktiga i arbetet är en viktig framgångsfaktor då det skapar förankring och ökar möjligheten till genomförande i praktiken. För att omställningarna ska få full effekt krävs därför fortsatt fokus på hållbara ledningsförutsättningar, tydliga prioriteringar och stöd i organisationen.

Individ och familjeomsorgen/Bistånd

Det är fortsatt utmaningar med höga volymer inom både barn- och vuxenområdet, med en ökande andel ärenden kopplade till samsjuklighet, skadligt bruk och beroende, våld i nära relationer, ungdomar i riskzon för kriminalitet, psykisk ohälsa hos barn och bostadsproblematik. Detta har ställt höga krav på samverkan och prioriteringar i verksamheten. Arbeta med att förstärka öppenvården pågår fortsatt genom utökning av behandlingsresurser för att möjliggöra tidiga insatser och insatser på hemmaplan för att minska behovet av mer kostnadsdrivande insatser. En satsning har genomförts gällande uppföljning av biståndsbeslut av insatser inom vård och omsorgsboendena.

Funktionsstöd, hemtjänst och hälso- och sjukvård

Under perioden har verksamhetsområdet äldre och funktionsstöd präglats av ett aktivt utvecklingsarbete för att möta ökade och mer komplexa behov. Omställningen mot ny socialtjänstlag och en god och nära vård har inneburit större fokus på förebyggande insatser, tillgänglighet och samordning utifrån individens behov. Ett utvecklingsarbete har startats upp för att inom hemtjänsten anpassa verksamheten till ett växande antal äldre kommuninvånare med behov av hemtjänstinsatser. Enhetschefernas ökade arbetsbelastning och stort antal medarbetare ses också över.

Inom funktionsstöd har en verksamhetsförändring genomförts där samordnare tillsatts och yrkesrollen stödassistent införts. Detta har skapat tydligare ansvar och stärkt kvaliteten i stödet. Arbetet med digitala lösningar har utvecklats vidare, bland annat genom införandet av ett digitalt planeringssystem som ökar delaktigheten. Insatser för att bryta social isolering har stärkts, exempelvis genom daglig sysselsättning och samverkan med föreningslivet.

Teamsamverkan mellan olika yrkesgrupper har stärkts samtidigt som det finns behov av att vidareutveckla arbetssättet för att nå full effekt. Arbetssätt som service-rader, fast omsorgskontakt samt digitala genomförandeplaner och levnadsberättelser ska bidra till ökad kontinuitet och en mer individanpassad omsorg. Parallellt pågår ett fallförebyggande arbete med syfte att minska fall hos hemtjänsttagare.

Inom kommunal hälso- och sjukvård sker en omställning till nära vård. Fler patienter vårdas i hemmet efter snabbare utskrivningar från sjukhus, ofta med mer komplexa behov. För att möta detta utvecklas arbetssätt, dokumentation och kompetens samtidigt som insatser görs för att fortsätta stärka arbetsmiljön och säkerställa en stabil bemanning.

Inom korttidsenheten är beläggningen fortsatt varit hög. Resurser har inför året omfördelats för att stärka bemanning och kontinuitet. Arbetet med ständig helg fortsätter som en del i att stärka kontinuitet och hållbara arbetssätt.

Arbetet med att förbättra kommunikation, tillgänglighet och delaktighet gör det enklare för invånare att få

rätt stöd i rätt tid. Tillsammans med ett ökat fokus på samverkan, både mellan yrkesgrupper och med civilsamhället, bidrar detta till en mer sammanhållen och tillgänglig verksamhet. Det bidrar samtidigt till att äldre och personer med funktionsnedsättning får ett värdigt liv genom en personcentrerad omsorg där trygghet, delaktighet och individanpassning står i fokus.

Sammantaget visar utvecklingen att verksamheterna stärker sin förmåga att möta ökade och mer komplexa behov. De insatser som pågår bidrar på ett bra sätt till måluppfyllelse och flera av de politiska inriktningsmålen.

Vård och omsorgsboende

Aktiviteter tillhörande målarbetet som påbörjats 2025 kommer under 2026 att vidareutvecklats och planeras vara klara i slutet av året.

Äldres möjlighet till ett värdig liv; För att öka brukarnas delaktighet i sin egen vård och omvårdnad tillskapades under 2025 en ny instruktion och struktur för genomförandeplan. Framåt följer arbetet med implementering och utbildning via en kvalitetsgrupp bestående av enheternas samordnare.

Under 2025 implementerades rutiner för brukarråd och anhörigträffar bl.a. tas stöd i analys av synpunkter som inkommit men också i analysen av socialstyrelsens brukarundersökning Öppna jämförelser "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen". Att öka brukar- och anhöriginflytande och se dem som en kunskapskälla är fokus framåt både vad gäller patientsäkerhet och socialtjänstens uppdrag.

Nya regler för läkemedelsdelegering infördes 1 januari 2026 och ett arbete pågår kring ansvar, rutiner och ett nytt arbetssätt med riskinventering i förhållande till tidigare delegerade arbetsuppgifter.

Nya Socialtjänstlagen, prioriterat 2026; Arbetet med Stjärnmärkt fortsätter med ett ökat personcentrerat arbetssätt samt olika utvecklingsarbeten som resultat.

Ett förebyggande kognitivt-/BPSD-team är i uppstart.

Arbete pågår inför nytt lagkrav med införande 1 juli 2026 där namngiven undersköterska, fast omsorgskontakt, ska vara samordnare av den äldres omsorg.

För att öka brukarnöjdheten med de sociala aktiviteter som erbjuds finns ett nätverk skapats av aktivitetsombud från alla enheter för inspiration och lärande. Implementering sker nu av kvalitetstid dvs enskild tid där brukare och fast omsorgskontakt tillsammans genomför aktivitet som komplement till de gemensamma aktiviteter som boendena erbjuder.

Attraktiv arbetsgivare; Enheterna arbetar fortsatt med friskfaktorn kommunikation/samarbete/ delaktighet genom Sunt arbetslivs metoder. Enligt modellen ARUBA fortgår arbetet med handlingsplaner med målet att vara en attraktiv arbetsgivare. Arbetsgruppen för kompetensförsörjning arbetar med aktiviteter som behöver lyftas centralt. Fokus under våren har varit att revidera instruktion och checklista för introduktion samt att arbeta fram uppdragsmodeller för undersköterska och specialistundersköterska. Några enheter prövar även på servicerader/differentierad omsorg.

Kvarnängen, hemtjänst norr, korttidsenheten och bemanningspoolen ingår i projektet "Ständig helgtjänstgöring" som startades upp i januari 2025, pågående t.o.m. mars 2026. Utvärderingar har visat positiv respons från medarbetare och positiv trend ur ett verksamhetsperspektiv. Ett nytt avtal finns nu för ytterligare ett år och fler enheter har visat intresse.

I mars ser sommarens vikarieplanering bättre ut än samma tidpunkt 2025. Bemanningens arbete med att effektivisera processer samt piloten med lokal bemanningsenhet på Liljebacken ser ut att haft god effekt. Även i år prövas en sommarbonus när vikarier bokar sig för fasta schemarader under vecka 25 till och med vecka 32. Stor del av vikarierna har redan fått schema för sommarperioden och de flesta har valt att teckna sig för hela semesterperioden. Fortsatt goda erfarenheter med förskoleverksamhetens besök samt de ungdomar 16-17 år som feriearbetat. Ungdomarnas uppgifter handlar om att skapa sociala och individuella aktiviteter, minska ensamhet.

Undersköterskeutbildning pågår med stöd via Äldreomsorgslyftet och Heby kommun kommer att ha 18 nya undersköterskor till hösten.

Nytt språkkrav inom äldreomsorgen fr.o.m. juli 2026 föranleder fortsatt arbete och handlingsplan för språkutvecklande arbetsplatser. Nytt för i år är att SFI-lärare ger stöd till elever som läser till undersköterska samt ett samarbete med CLL där elever kan komma och träna svenska, prata med brukare och medarbetare på Lövsta. Heby kommun har insatser via språkstudios, språkcaféer och utbildningar för språkutvecklande arbetsplatser med över 100 språkbud fördelat inom äldreomsorgen.

Nya vård- och omsorgsplatser; Lövsta, hemvist F med 10 platser beräknas kunna öppna i

augusti/september. Rekrytering pågår.

Projektering för Tallgården pågår t.o.m. juni. Rivning av den nuvarande byggnaden har startat och en bottenplatta beräknas finnas vara klar i oktober 2026.

Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde

Verksamheter	Januari-Mars			Prognos	Helår		Föregående år	
	Utfall	Budget	Avvikelse		Budget	Avvikelse	Jan-Mars	Bokslut
Politisk verksamhet	-0,3	-0,3	0,0	-1,3	-1,3	0,0	-0,2	-1,0
Gemensam verksamhet	-10,4	-10,6	0,2	-40,5	-40,9	0,4	-9,2	-35,2
Äldreomsorg	-57,8	-58,5	0,7	-230,9	-229,8	-1,0	-55,0	-222,0
Funktionsstöd	-22,3	-24,0	1,6	-90,2	-92,1	1,9	-22,1	-87,6
Individ-och familjeomsorg	-28,4	-25,8	-2,6	-108,7	-102,9	-5,8	-26,7	-105,2
Summa	-119,2	-119,2	0,0	-471,6	-471,6	-4,5	-113,2	-447,4

Kommentar till periodens resultat

Periodens resultat

Utfall i perioden sammanfattning

Resultatet för perioden i jämförelse med budget visar sammantaget en budget i balans. Den största negativa avvikelsen återfinns inom individ- och familjeomsorgen, som per mars redovisar ett underskott om -2,6 miljoner kronor. Underskottet förklaras huvudsakligen av högre kostnader för placeringar än vad som budgeterats.

Område funktionsstöd uppvisar däremot en positiv avvikelse gentemot budget på totalt 1,6 miljoner kronor. Inom personlig assistans och LSS-boenden har avslutade ärenden bidragit till ett överskott om 1,3 miljoner kronor medan övriga verksamheter inom området uppvisar mindre avvikelser.

Inom område äldre redovisas en positiv avvikelse om 0,7 miljoner kronor för perioden. Överskottet beror främst på personalvakanser inom vård- och omsorgsboende samt lägre volymer inom hemtjänsten än budgeterat. Samtidigt noteras negativa avvikelser inom korttidsvården samt hälso- och sjukvården.

Gemensam verksamhet redovisar per mars ett överskott om 0,2 miljoner kronor, vilket kan härledas till vakanser inom ledningsfunktionen. Den politiska verksamheten uppvisar ett resultat i nivå med budget.

Årsprognos sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden prognostiserar ett resultat på -4,5 miljoner kronor för helåret 2026. Underskott prognostiseras inom äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen.

Inom äldre förväntas samtliga verksamhetsområden redovisa överskott eller budget i balans förutom hälso- och sjukvården, som fortsatt har ett behov av konsulter vilket bedöms leda till ett underskott om -2,7 miljoner kronor. Prognosen för området förbättras av ett beräknat överskott inom vård- och omsorgsboende till följd av vakanser under årets inledning.

Område funktionsstöd prognostiserar ett sammantaget överskott om 1,9 miljoner kronor för helåret.

Överskottet förklaras främst av positiva avvikelser inom personlig assistans och boende socialpsykiatri, vilket är en följd av avslutade ärenden.

Samtidigt förväntas en mindre negativ avvikelse inom boende LSS, vilket förklaras av ett högre antal externa placeringar än vad som budgeterats. Övriga verksamheter inom området redovisar mindre överskott eller ett resultat i nivå med budget.

Inom individ- och familjeomsorgen beräknas årets underskott uppgå till -5,8 miljoner kronor. Av detta avser -3,3 miljoner kronor kostnader för placeringar, där avvikelserna främst återfinns inom målgruppen barn och familj. Resterande del av underskottet hänförs till försörjningsstöd, som prognostiserar en negativ avvikelse om -2,3 miljoner kronor. Underskottet inom försörjningsstödförklaras av ett högt inflöde under hösten, där flera ärenden kvarstår i insatsen.

Gemensam verksamhet prognostiserar ett överskott om 0,4 miljoner kronor i förhållande till budget, vilket förklaras av att utbildningsinsatser bedöms kunna finansieras med statsbidrag och projektmedel under året.

Politisk verksamhet

Utfall: 0,0 miljoner kronor

Prognos: 0,0 miljoner kronor

Politisk verksamhet prognostiserar ett resultat i balans med budget.

Gemensam verksamhet

Utfall: 0,2 miljoner kronor

Prognos: 0,4 miljoner kronor

Gemensam verksamhet prognostiserar avsluta året med en positiv avvikelse om 0,4 miljoner kronor.

Avvikelsen förklaras av att planerade utbildningsinsatser bedöms kunna finansieras med statsbidrag och projektmedel under året.

Äldreomsorg

Utfall: 0,7 miljoner kronor

Prognos: -1,0 miljoner kronor

Äldreomsorgen prognostiserar sammantaget ett underskott om -1,0 miljoner kronor för helåret, trots ett positivt utfall i perioden på 0,7 miljoner kronor.

Hemtjänsten bedöms nå budget i balans, vilket förklaras av ett överskott på myndighetssidan om 2,0 miljoner kronor till följd av att antalet utförda timmar förväntas understiga budget. Under årets första kvartal har utförd tid varit cirka 8 procent lägre än budget. Utförarsidan prognostiserar samtidigt ett underskott på -2,0 miljoner kronor och redovisar under perioden en nyttjandegrad på 59 procent.

Vård- och omsorgsboendena prognostiserar ett överskott på 1,6 miljoner kronor, främst till följd av lägre personalkostnader än budgeterat. Detta beror på att planerade verksamhetsförbättringar inte bedöms nå full kostnad under 2026. Förbättringarna avser bland annat ökad personaltäthet på boendena samt en högre grundkompetens. I prognosen ingår att hemvist F på Lövsta öppnas i augusti-september.

Hälso- och sjukvården prognostiserar ett underskott om -2,8 miljoner kronor, varav -2,5 miljoner kronor avser sjuksköterskeenheter. Underskottet förklaras av ett fortsatt behov av bemanningssjuksköterskor för att täcka kvällar, arbetstoppar och vakanser.

Korttidsenheten redovisar ett underskott i perioden till följd av hög beläggning, men prognostiserar budget i balans för helåret.

Funktionsstöd

Utfall: 1,6 miljoner kronor

Prognos: 1,9 miljoner kronor

För helåret prognostiserar ett överskott om 1,9 miljoner kronor inom område funktionsstöd. Överskottet förklaras främst av positiva avvikelser inom personlig assistans och boende socialpsykiatri, vilket är en följd av avslutade ärenden.

Samtidigt förväntas en mindre negativ avvikelse inom boende LSS, vilket förklaras av ett högre antal externa placeringar än vad som budgeterats. Kommunens egna boenden förväntas avsluta året med ett positivt resultat.

Boendestöd, daglig verksamhet och övriga verksamheter har mindre överskott eller budget i balans.

Individ- och familjeomsorg

Utfall: -2,6 miljoner kronor

Prognos: -5,8 miljoner kronor

Av det prognostiserade underskottet på -5,8 miljoner kronor avser -3,3 miljoner kronor placeringskostnader och -2,3 miljoner kronor försörjningsstöd.

Inom placeringskostnaderna återfinns de största negativa avvikelserna hos barn och familj, främst kopplat till familjehems- och institutionsplaceringar i åldersgruppen 18–20 år. Inom vuxenområdet finns avvikelser inom stödboende med inriktning missbruk, medan övriga placeringsformer prognostiserar budget i balans eller överskott. Det bör samtidigt noteras att nämnden under perioden januari–mars haft lägre placeringskostnader jämfört med motsvarande period föregående år.

Avvikelsen inom försörjningsstöd förklaras av ett ökat inflöde av hushåll under hösten 2025, vilket har kvarstått under första kvartalet 2026. Antalet hushåll har ökat med cirka 9 procent jämfört med samma period föregående år.

Personal- och driftkostnader inom myndighet och öppenvård bedöms sammantaget hålla budget.

Investeringar

Avslutade investeringar

Investeringsredovisning	Utgifter sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Beräknad totalutgift	total budget	Avvikelse	Utfall 2026	Budget 2026	Avvikelse 2026
Avslutade projekt						
Summa avslutade projekt						
- Varav finansiell leasing						
- Varav gåvor						

Pågående investeringar

Pågående projekt	Utgifter sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Beräknad totalutgift	Total budget	Avvikelse	Utfall jan-mars	Budget 2026	Avvikelse 2026
Elrullstolar	-0,5	-0,5	0,0	0,0	-0,5	0,5
Digitalisering	-1,0	-1,0	0,0	0,0	-1,0	1,0
Kopiatorer/skrivare	-0,7	-0,7	0,0	0,0	-0,7	0,7
Summa pågående investeringsprojekt	-2,2	-2,2	0,0	0,0	-2,2	2,2
-Varav finansiell leasing						
- Varav gåvor						
Summa investeringar:	-2,2	-2,2	0,0	0,0	-2,2	2,2

Kommentarer till investeringar

Under det första kvartalet redovisas inga investeringskostnader.

I prognosen beräknas budget för samtliga poster att förbrukas under året. Budgeten för digitalisering kommer att användas till digitala läkemedelslås. Frågan om skrivare/kopiatorer hanteras av central förvaltning.

Åtgärdsplan för att effektivisera verksamheten

Individ- och familjeomsorg

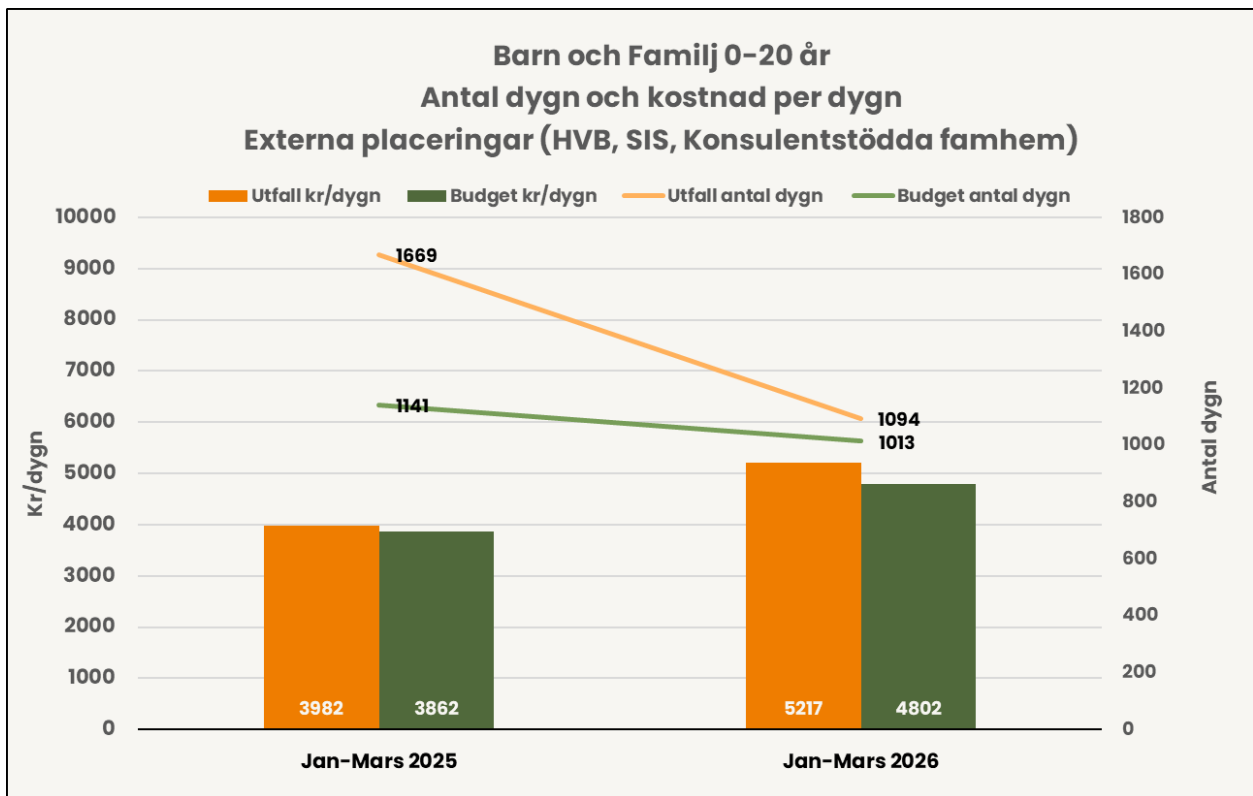
Placeringskostnader Barn och familj

Fokus kommer fortsättningsvis att ligga på att minska kostnadsdrivande insatser, framför allt externa placeringar, samt att stärka tidiga och förebyggande insatser. Inriktningen är att på sikt påverka volymer och därigenom skapa en mer hållbar kostnadsnivå.

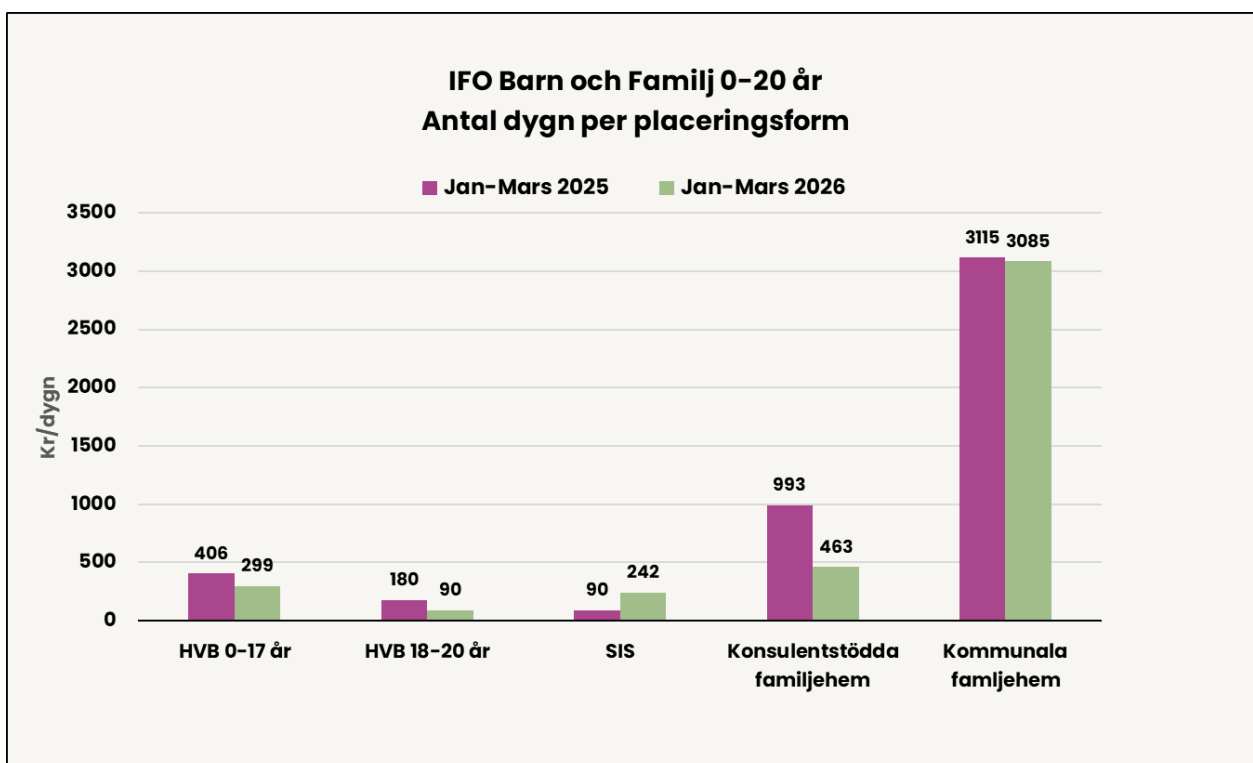
Under perioden har flera åtgärder genomförts och utvecklats vidare. En central del är förstärkningen av öppenvården och utvecklingen av hemmaplanslösningar, vilket skapar förutsättningar för att i högre grad möta behov utan externa placeringar. Parallellt har ett strukturerat mottagningsarbete etablerats, där

inkommande ärenden bedöms tidigt och styrs till rätt insatsnivå.

Vidare har ett mer systematiskt arbetssätt införts där möjligheten till insatser på hemmaplan alltid provas innan beslut om extern placering fattas.

Diagrammet visar att volymerna (antal dygn) för placeringar av barn/unga har minskat jämfört med föregående år, från 1 669 dygn till 1 094 dygn. Budgeten har överskridits med cirka en årsplacering. Kostnaden per dygn har ökat från 3 892 kr till 5 217 kr och ligger över budgeterad kostnad per dygn.

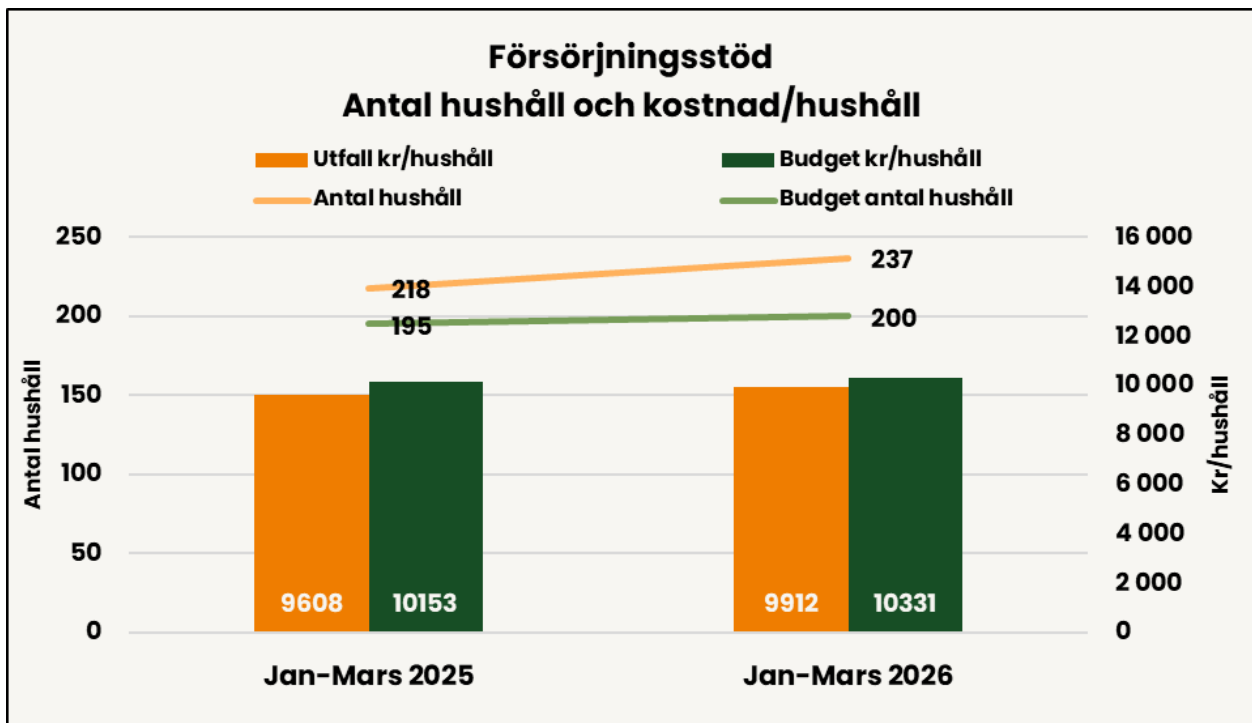
Diagrammet visar att antalet dygn har minskat jämfört med föregående år inom alla placeringsformer förutom inom placering på SIS (Statens Institutionsstyrelse). Kostnaden per dygn på SIS ligger på 11 750 kr vilket medför en betydande kostnad för förvaltningen.

Externa placeringar Barn/Familj jan-mars 2026		
	Antal placeringar	Mkr
Ingångsvärde 1 januari 2026	12	5,7
Nya placeringar efter 31 januari	1	0,2
Totalt antal placeringar	13	5,9
Budget 2026 placeringar BoF	11	4,9
Resultat utan åtgärd/avslut	-2	-1,0
Avslutade placeringar	1	0,2
Utfall jan-mars 2026	-1	-0,9

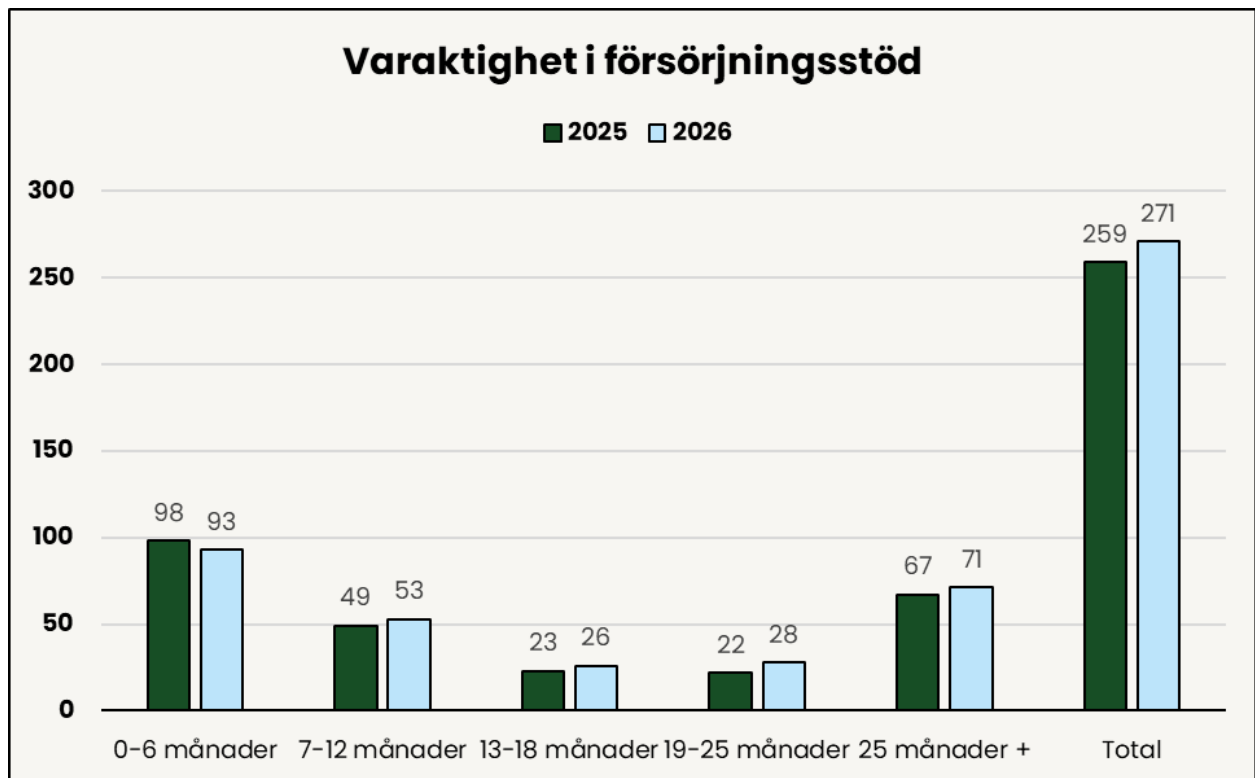
Antal dygn har räknats om till årsplaceringar. Vid ingången av 2026 pågick tolv placeringar. Under perioden har en placering tillkommit. Budgeten för externa placeringar barn och familj uppgår till elva årsplaceringar vilken då överskridits med två placeringar. Under perioden har en placering avslutats vilket innebär att volymbudgeten överskridits med en placering. Periodens utfall är -0,9 miljoner kronor.

Kostnader för ekonomiskt bistånd / försörjningsstöd

Inom vuxenområdet har arbetet med att stärka arbetslinjen och samverkan med andra aktörer fortsatt, även om effekterna på kort sikt begränsas av minskade arbetsmarknadsresurser.

Diagrammet visar att antal hushåll ha ökat jämfört med föregående år, från i snitt 218 till 237 hushåll. Kostnaden per hushåll har ökat från 9 608 kr till 9 912 kr. Kostnadsökningen motsvarar 3,2% medan riksnormens höjning var 0,7%.

Av de ärenden som fått en utbetalning under perioden jan-mar ser fördelningen ut enligt tabellen. Antalet ärenden har ökat från 259 ärenden 2025 till 271 2026. Antalet ärenden har ökat i alla kategorier förutom 0-6 månader och ärenden som pågått längre än ett år har ökat med 12%.

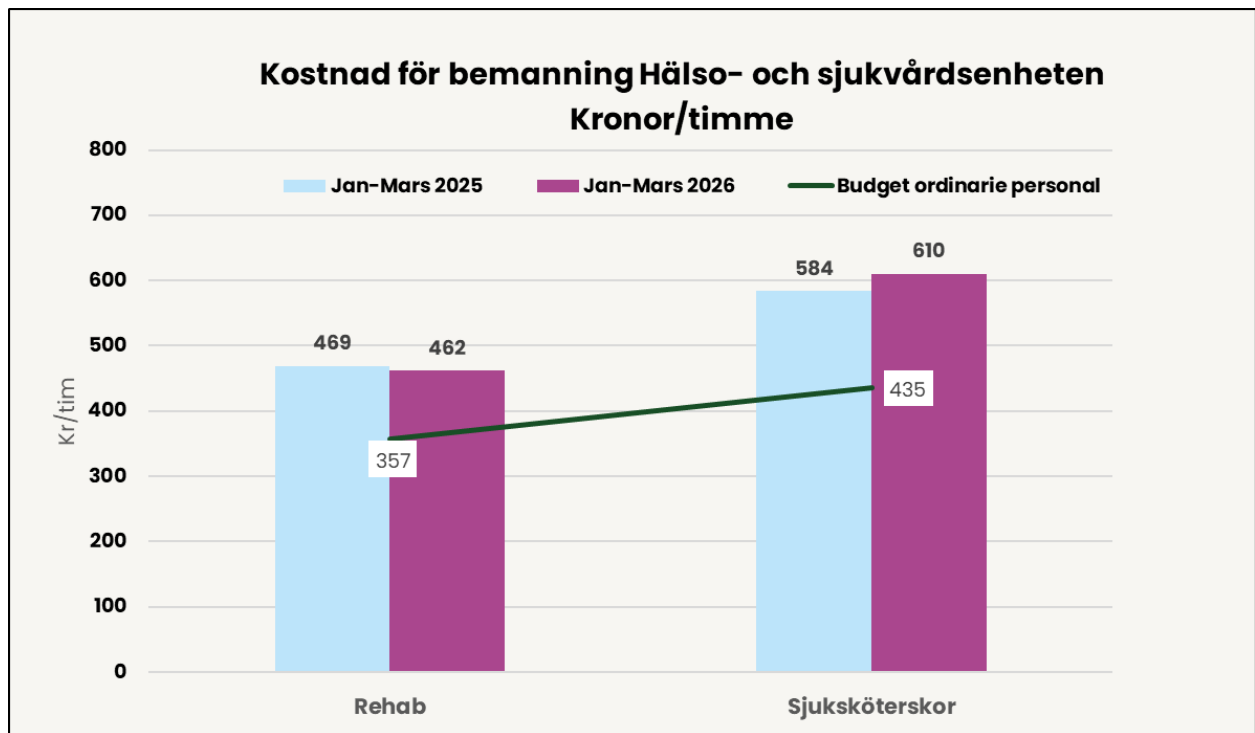
Hälso- och sjukvård

Personalkostnader inom Hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvårdsenheten planerar att åter se över hur kostnader för inhyrd personal kan minska. Målet är att i större utsträckning stärka den egna bemanningen och därmed minska beroendet av konsulter.

En nulägesanalys planeras för att tydliggöra behovet av legitimerad personal utifrån patientsäkerhet och befolkningsutveckling. Analysen ska ligga till grund för framtida planering av bemanning och resurser.

En marknadsförings- och rekryteringsstrategi tas fram tillsammans med kommunikationsenheten och kvalitets- och utvecklingsstaben. Syftet är att på kort sikt avlasta ekonomin inför sommaren och på längre sikt stärka möjligheten att rekrytera fler ordinarie medarbetare.

Diagrammet visar att kostnaden per timme för rehabpersonal har minskat från 469 kr/tim till 462 kr/tim jämfört med samma period föregående år. Andelen inhyrd rehabpersonal har ökat från 9% till 22%. Kostnaden per timme för sjuksköterskor har ökat från 584 kr/tim till 610 kr/tim, andelen inhyrd personal har ökat från 10% föregående år till 24%.

Framtidsbedömning

Framtidsbedömning

Historisk utveckling och nuläge

I kombination med en åldrande befolkning och färre medborgare i arbetsför ålder, står vi inför en utmaning med ett ökat behov av resurser och kompetens.

Kommun och region behöver tillsammans planera vård och omsorg ur flera perspektiv för att klara framtida utmaningar. Reformen Nästa steg för en god och nära vård, juli 2026, ställer högre krav på huvudmännen för samverkan. Parallellt sker omställningen med ny SoL och där ses både möjligheter och utmaningar som t ex att engagera alla förvaltningar, aktörer i samhället, föreningsliv, affärsidkare m.fl. för att lyckas ställa om för en mer förebyggande, lätt tillgänglig, jämlik socialtjänst. Stora omställningar men med många parallella spår.

Framåt ses en högre vårdtyngd samt att andel brukare med kognitiv svikt ökar. Kombinationen har lett till behov av en ökad personaltäthet, ökade förebyggande insatser som dagvård, anhörigstöd samt ökad kunskap om demenssjukdom, förebygga Beteendestörningar och psykiska symptom (BPSD) en personcentrerad vård och omvårdnad.

Under de senaste åren har individ- och familjeomsorgen präglats av ökande ärendevolymer och en successivt mer komplex målgrupp. En hög andel individer har sammansatt problematik, där psykisk ohälsa, beroende, bostadsproblematik och svag etablering på arbetsmarknaden ofta sammanfaller. Samtidigt har verksamheten haft ett högt inflöde till försörjningsstöd, där unga vuxna utgör en särskilt utsatt grupp.

I nuläget är trycket fortsatt högt inom samtliga verksamhetsdelar. Kostnadsutvecklingen påverkas i huvudsak av volymer snarare än kostnad per individ. Pågående omställning mot mer öppna och förebyggande insatser har påbörjats, men effekterna är ännu begränsade.

Omvärlds- och påverkansfaktorer

Flera förändringar påverkar verksamhetens förutsättningar kommande år. Den nya socialtjänstlagen innebär ett ökat fokus på tidiga och förebyggande insatser samt en ökad tillgänglighet, vilket ställer krav på förändrade arbetssätt och resursfördelning. Även kommande reformer, såsom aktivitetskravsreformen och förändringar i bidragssystemen, bedöms påverka inflödet till försörjningsstöd.

Arbetsmarknadsläget är en central faktor. Minskade lokala arbetsmarknadsresurser och ökade krav på individen riskerar att förlänga tiden i försörjningsstöd för vissa grupper. Samtidigt påverkar

handläggningstider och förändringar inom statliga myndigheter, som t.ex. Försäkringskassan, kommunens volymer.

Demografiska och strukturella faktorer, såsom en relativt stor andel unga i utanförskap, geografiska avstånd och begränsad kollektivtrafik, påverkar möjligheten till arbete, studier och behandling. Även tillgången till hälso- och sjukvård anpassad för målgruppen har betydelse för inflödet till socialtjänsten.

Nya regler kring delegering inom hälso- och sjukvården innebär behov av tydligare riktlinjer, uppdaterade rutiner och utbildning av personal. Samtidigt ställer ökade krav på kris- och beredskap högre krav på kommunen att planera för och kunna hantera olika typer av störningar, till exempel genom risk- och sårbarhetsanalyser och säker tillgång till material.

Ett nytt krav på registerkontroll innebär också förändrade arbetssätt i verksamheterna. Tidigare har detta främst gällt verksamheter för barn och unga, men kraven omfattar nu fler delar av verksamheten. Det innebär ett ökat behov av rutiner, administration och uppföljning i samband med rekrytering, vilket kan påverka både tidsåtgång och planering av bemanning.

Att förebygga och öka frisknärvaro är fokus ur ett arbetsmiljö- och kompetensförsörjningsperspektiv såväl som ur ett ekonomiskt perspektiv. En mer robust organisation behöver förverkligas med målet att första linjens chefer inte har fler än 30 medarbetare inom sitt område.

Utbildningsinsatser har under flera år tillförsäkrats via statsmedel och behöver komma in i ram. Förutom utbildning kommer innovation vad gäller alternativa arbetssätt och bemanningslösningar behövas samt att införa smarta digitala verktyg. Andra utmaningar är behovet att bygga upp språkutvecklande arbetsplatser, att "klä på" ny personal utbildning, kunna erbjuda ett fullgott systemstöd i alla led samt kunna använda bemanningsresurser över enheter och kanske även över förvaltningsgränser. Nytt språkkrav dvs att arbetsgivaren ska arbeta för att ge medarbetarna fullgod språkförmåga regleras och inträder juli 2026.

Arbetet med den civila beredskapen inför kris och höjd beredskap behöver få fortsatt prioritet bl.a. med att säkra It- kommunikation /system mot intrång och ge utbildningsinsatser till medarbetarna i kris och beredskapsfrågor.

Enligt Boverkets årliga undersökning ses i många kommuner ett framtida underskott av platser på vård- och omsorgsboenden. Med öppning av hemvist F på Lövsta under hösten 2026, 10 nya platser, och den nybyggnation av Tallgården med plan att stå klart Q2 2028, 40 platser, ses goda möjligheter att möta framtida platsbehov inom område äldre.

Bedömning av verksamhetens framtida utmaningar och möjligheter

Pågående omställning mot tidigare och mer samordnade insatser bedöms på sikt kunna minska behovet av mer omfattande och kostnadsdrivande åtgärder inom individ och familjeomsorgen. Utmaningen är att effekterna är långsiktiga och de kräver uthållighet i att satsa på tidigt förebyggande insatser samtidigt som verksamheten också behöver ge insatser på kort sikt till de individer där problemen redan vuxit sig stora.

Vidare bedöms utvecklingen av arbetsmarknadsinsatser och utbildningsvägar vara avgörande för att stärka individens möjligheter till egen försörjning. Digitala lösningar är en viktig del i utvecklingen. Genom att använda digitala verktyg, som planeringssystem och automatisk journalföring, kan administrationen minska och arbetet bli mer strukturerat. Det ger bättre stöd i det dagliga arbetet, förbättrar arbetsmiljön och gör verksamheten mer attraktiv som arbetsgivare och ge mer tid till våra klienter/brukare.

Det är fortsatt en utmaning att rekrytera och behålla personal, särskilt när behoven ökar och kraven på kompetens blir högre. Att förebygga och öka frisknärvaro är fokus ur ett arbetsmiljö- och kompetensförsörjningsperspektiv såväl som ur ett ekonomiskt perspektiv. En mer robust organisation behöver förverkligas med målet att första linjens chefer inte har fler än 30 medarbetare inom sitt område. Utbildningsinsatser har under flera år tillförsäkrats via statsmedel som behöver komma in i budgetramen.

Ekonomiska konsekvenser i ett framtidsperspektiv

De ekonomiska förutsättningarna påverkas främst av utvecklingen av ärendevolymer, särskilt inom försörjningsstöd och externa placeringar. Nuvarande nivåer innebär ett fortsatt högt kostnadsläge, där även enskilda ärenden kan få stor påverkan på utfallet inom individ och familjeomsorgen. Arbetet bedrivs i enlighet med beslutad handlingsplan och följs löpande upp för att nå ekonomisk balans. De åtgärder som genomförs bedöms vara riktade i rätt riktning och flera delar har redan fått genomslag i arbetssätt och prioriteringar. Samtidigt är det tydligt att förändring av volymer och kostnadsnivåer tar tid, och att effekterna av genomförda insatser successivt kommer att realiseras över en längre period.

Verksamhetsområdet äldre och funktionsstöd står inför en utveckling där behoven av vård och omsorg fortsätter att öka och bli mer omfattande. Fler äldre invånare behöver stöd samtidigt som fler patienter skrivs

ut tidigare från sjukhus och behöver vård i hemmet. Det gör att verksamheterna behöver anpassa hur arbetet organiseras, planeras och bemannas.

Samtidigt pågår en omställning mot en mer tillgänglig och samordnad vård och omsorg, där stödet i högre grad utgår från individens behov. Det innebär bland annat ett större fokus på förebyggande insatser, bättre samarbete mellan olika yrkesgrupper och mer flexibla arbetssätt.

Arbetet med att stärka kompetens, utveckla arbetssätt och använda digitala lösningar skapar goda förutsättningar att möta utvecklingen. Det bidrar till bättre kvalitet, ökad säkerhet och en bättre arbetsmiljö för medarbetare. Samtidigt innebär fler personer som behöver stöd, särskilt inom hemtjänst och kommunal hälso- och sjukvård, att behovet av resurser ökar. Detta behöver hanteras genom tydliga prioriteringar och ett effektivt användande av tillgängliga resurser.

Balans mellan behov och resurser

Framöver behöver verksamheten hantera att behoven ökar samtidigt som arbetet ska fortsätta utvecklas. Fler invånare med behov av stöd innebär ett ökat behov av personal och kompetens. Särskilt inom hemtjänst och kommunal hälso- och sjukvård behöver detta tas hänsyn till i planering och budget.

Den höga arbetsbelastningen innebär också en risk för att utvecklingsarbete och det dagliga arbetet konkurrerar om samma resurser, vilket kan påverka både kvalitet och genomförande.

Samtidigt finns möjligheter att arbeta mer effektivt. Genom bättre arbetssätt, ökat samarbete och tydligare processer, till exempel kring patienter som skrivs ut från sjukhus, kan verksamheten fungera smidigare.

Digitalisering kan också bidra till att använda resurser bättre genom att minska administration och förbättra planering. Satsningar på kompetens och stabil bemanning kan innebära ökade kostnader på kort sikt, men är viktiga för att säkerställa kvalitet och minska behovet av mer kostsamma lösningar på längre sikt.

Ubn § 108

Dnr UBN/2026:6

042

Kvartalsrapport per 31 mars 2026

Utbildningsnämndens beslut

- Utbildningsnämnden godkänner Kvartalsrapport per 31 mars 2026.
- Förvaltningen får i uppdrag att återrapportera åtgärdsarbetet i samband med budgetuppföljningens månadsrapport på sammanträdet i juni.

Sammanfattning

Bland periodens viktigaste händelse redovisas

- Sjunkande barnantal
- Kvalitetsdialog med Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten
- Detaljbudget 2026 fastställd
- Informationshantering
- Arbetet med åtgärder utifrån Skolinspektionens granskning våren 2025 pågår. En återrapport ska lämnas till Skolinspektionen sommaren 2026.
- Den 1 januari 2026 trädde ändringar i Skollagen i kraft som innebär att deltagande i svenska för invandrare (SFI) tidsbegränsas till tre år.

Per sista mars är Utbildningsnämndens budgetavvikelse +1,1 miljoner kronor (vilket motsvarar en positiv avvikelse på 0,9 procent). För de flesta verksamhetsområdena är bedömningen att avvikelserna är relativt små. Undantaget är framför allt Förskolan som står för merparten av de negativa budgetavvikelserna som förekommer. Orsaken är framför allt högre personalkostnader jämfört med budget. Färre barn än budgeterat påverkar också utfallet negativt.

Helårsprognosen för Utbildningsnämnden uppgår till ett överskott på 0,6 miljoner kronor. Prognosen förutsätter emellertid hög budgetdisciplin och kostnadskontroll riktad mot framförallt förskolorna men även mot delar av grundskoleverksamheten. Osäkerhet finns också om hur kostnaderna knutna till den interkommunala ersättningen kommer att utvecklas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 5 maj 2026

Kvartalsrapport per 31 mars 2026 (utbildningsnämnden)

Delges

Skolledare

Heby kommun – en växande landsbygdskommun med
närhet, trygghet och livskvalitet

Kvartalsrapport Mars 2026

Utbildningsnämnden

2026-05-06

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse för nämnder och styrelse	4
Utbildningsnämnden	4
Sammanfattning av periodens viktigaste händelser	4
Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde	4
Kommentar till periodens resultat.....	5
Investeringar	5
Åtgärdsplan för att effektivisera verksamheten	6
Framtidsbedömning	6
Övrigt.....	8

Verksamhetsberättelse för nämnder och styrelse

Utbildningsnämnden

Sammanfattning av periodens viktigaste händelser

Övergripande

Sjunkande barnantal

För förskolan och för fritidshemmen är de sjunkande barnantalen kännbara, detta särskilt som flera enheter lyfter att vistelsetiderna för barnen generellt ökat. Detta skapar bemanningsutmaningar som vid större enheter, kan lösas med samarbete mellan avdelningar, men vid mindre enheter skapar svårigheter att lösa bemanning inom ram.

Kvalitetsdialog med Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten

Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) har bjudit in förvaltningsledning och Utbildningsnämndens presidie till kvalitetsdialog. Kvalitetsdialogen är nu avslutad och bekräftar att förvaltningen identifierat relevanta områden för fortsatt utveckling inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Detaljbudget 2026 fastställd

Detaljbudget för 2026 kunde fastställas av Utbildningsnämnden i februari 2026 vilket möjliggjort att förvaltningen kan komma i fas med den ekonomiska uppföljningen under våren.

Informationshantering

Allvarliga brister har genom Utbildningsnämndens interna kontroll konstaterats inom området informationshantering. En handlingsplan för att komma tillrätta med detta kommer att upprättas av förvaltningen. Arbetet med att skapa en verksamhet i samklang med gällande styrdokumentet förväntas kräva omfattande insatser såväl personellt som ekonomiskt.

Rekrytering i barn och utbildningsförvaltningens stab

Rekrytering har pågått under hela perioden, och beräknas fortsätta under året, för att ersätta fem medarbetare i förvaltningsstaben, som valt att avsluta sina anställningar. Rekrytering för ny förvaltningschef har pågått samtidigt och hanteras av kommundirektör. Glappen mellan att en medarbetare slutar och att en ny kan tillträda medför att förvaltningen får en högre arbetsbelastning samt att vissa arbetsuppgifter behöver prioriteras bort eller skjutas fram.

Grundskola, förskoleklass, anpassad grundskola

Arbetet med åtgärder utifrån Skolinspektionens granskning våren 2025 pågår. En återrapport ska lämnas till Skolinspektionen sommaren 2026.

Centrum för livslångt lärande

Den 1 januari 2026 trädde ändringar i Skollagen i kraft som innebär att deltagande i svenska för invandrare (SFI) tidsbegränsas till tre år. Reformens syfte är att öka genomströmningen och skapa en mer effektiv och sammanhållen utbildning. Även om lagändringen inte reglerar undervisningstid innebär treårsgränsen ett tydligt resultatkrav: fler elever behöver nå kursmålen inom en begränsad tidsram. Syftet är att göra utbildningen mer sammanhållen och effektiv.

Den nya lagstiftningen om ömsesidig uppgiftsskyldighet mellan Arbetsförmedlingen och Komvux trädde i kraft den 1 mars 2026. Syftet är att fler arbetssökande ska gå vidare till studier, vilket ställer ökade krav på samverkan och informationsutbyte.

Ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde

Verksamheter	Januari-mars			Helår			Föregående år	
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse	Jan-mars	Bokslut
Politisk verksamhet	-0,2	-0,2	0,0	-0,9	-0,9	0,0	-0,2	-0,6
Bibliotek	-0,2	-0,2	0,0	-0,7	-0,7	0,0	-0,2	-0,7
Gemensamt barn och utbildning	-6,6	-7,5	0,9	-26,9	-28,1	1,2	-6,9	-25,8
Förskola	-24,6	-23,3	-1,3	-90,9	-89,9	-0,9	-23,7	-91,1
Pedagogisk omsorg	-0,1	-0,1	0,0	-0,3	-0,5	0,2	-0,1	-0,5
Fritidshem	-4,4	-4,4	0,0	-17,5	-17,0	-0,5	-4,1	-15,8
Förskoleklass	-3,3	-3,6	0,3	-12,8	-13,1	0,3	-3,5	-12,4
Grundskola	-47,4	-48,3	0,8	-178,2	-178,6	0,4	-47,6	-172,5
Anpassad grundskola	-4,2	-4,4	0,2	-15,7	-16,2	0,5	-3,8	-14,9
Anpassad gymnasieskola	-0,8	-1,4	0,6	-6,8	-6,8	0,0	-1,7	-5,8
Gymnasieutbildning	-20,2	-20,3	0,1	-85,2	-84,3	-0,9	-18,7	-76,7
Grundläggande vuxenutbildning	-0,6	-0,5	-0,1	-1,9	-1,8	-0,1	-0,5	-1,8
Gymnasial vuxenutbildning	-1,1	-0,8	-0,3	-2,8	-2,8	0,0	-0,9	-3,0
Komvux som särskild utbildning	-0,2	-0,2	0,0	-0,9	-0,9	0,0	-0,2	-0,8
Svenska för invandrare, SFI	-1,0	-1,1	0,0	-3,2	-3,6	0,4	-1,0	-4,0
Lärlingsutbildning	-0,5	-0,2	-0,3	-0,8	-0,8	0,0	-0,1	-0,2
LSS	0,0	-0,1	0,1	-0,3	-0,4	0,1	0,0	0,0
Summa netto	-115,4	-116,5	1,1	-445,8	-446,4	0,6	-113,1	-426,6

Kommentar till periodens resultat**Periodens resultat**

Per sista mars är Utbildningsnämndens budgetavvikelse +1,1 miljoner kronor (vilket motsvarar en positiv avvikelse på 0,9 procent). För de flesta verksamhetsområdena är bedömningen att avvikelserna är relativt små. Undantaget är framförallt Förskolan som står för merparten av de negativa budgetavvikelserna som förekommer. Orsaken är framförallt högre personalkostnader jämfört med budget. Färre barn än budgeterat påverkar också utfallet negativt.

Positiva budgetavvikelser återfinns bland annat inom Gemensamt Barn och utbildning, Grundskola och Anpassad gymnasium som sammantaget har en positiv avvikelse på 2,3 miljoner kronor. För Gemensamt Barn och utbildning förklaras det framförallt av Elevhälsan där det för kvartal 1 har bokförts intäkter för ett driftbidrag på 0,4 miljoner kronor (ISA 2.0) som tillhör kvartal 4 2025. En viss del av avvikelserna förklaras också av CLL där man under kvartal 1 har observerat ökade kostnader på grund av modersmålsundervisning. För Grundskolan förklaras avvikelserna i huvudsak av lägre Köp av huvudverksamhet (som till exempel den interkommunala ersättningen). För anpassad gymnasium beror det lägre utfallet på en så kallad felbokning som kommer att korrigeras i april.

Helårsprognos

Helårsprognosen för Utbildningsnämnden uppgår till ett överskott på 0,6 miljoner kronor. Prognosen förutsätter emellertid hög budgetdisciplin och kostnadskontroll riktad mot framförallt förskolorna men även mot delar av grundskoleverksamheten. Osäkerhet finns också om hur kostnaderna knutna till den interkommunala ersättningen kommer att utvecklas.

Investeringar

	Utgifter sedan projektets start	Varav årets investeringar
--	---------------------------------	---------------------------

Pågående projekt	Beräkna d totalutgi ft	Total budget	Avvikelse	Utfall jan-mars	Budget 2026	Avvikelse 2026
92 606 UBN-Kopierings	-6,0	-6,0	0	0	-6,0	6,0
92 607 UBN-Möbler	-2,0	-2,0	0	0	-2,0	2,0
92 608 UBN-Utom- och	-1,5	-1,5	0	0	-1,5	1,5
Summa pågående investeringsprojekt	-9,5	-9,5	0	0	-9,5	9,5
Summa investeringar:	-9,5	-9,5	0	0	-9,5	9,5

Kommentarer till investeringar

Inga investeringar har genomförts under perioden. Hela investeringsbudgeten förväntas förbrukas.

Åtgärdsplan för att effektivisera verksamheten

De flesta verksamheter bedöms uppnå en budget i balans genom att kostnaderna successivt anpassas efter förväntade intäkter av rektorspengen vilket följer utvecklingen av barn- och elevantal. Det förutsätter emellertid hög budgetdisciplin och kostnadskontroll. Det finns dock ett par verksamheter där avvikelser mellan prognos och budget bedöms vara så pass stora att det även kommer krävas en åtgärdsplan. Detta gäller framförallt inom vissa delar av förskolan. Under våren kommer därför åtgärdsplaner tas fram för de verksamheter som har behov av det i syfte att vända utvecklingen till ekonomisk balans.

Framtidsbedömning

Sjunkande födelsetal

Det finns en oro för den demografiska utvecklingen (det sjunkande antalet nyfödda barn) i Heby kommunen och riket. De senaste åren har in- och utflytt i kommunen tagit ut varandra. Sammantaget skapar detta utmaningar i förskolan idag och inom några år påverkar detta också grundskolan. Utmaningarna syns bland annat genom att färre barn ska dela på fasta kostnader som exempelvis lokaler och den kompetens och de personella resurser som behövs för att möta lagkraven för att bedriva utbildnings-verksamhet. Att anpassa organisationen till de sjunkande födelsetalen kräver en översyn av såväl lokaler som organisation, vilket i sin tur för med sig ökad arbetsbelastning för medarbetarna samt ekonomiska utmaningar.

Hög reformtakt

I dagsläget är reformtakten ovanligt hög inom Utbildningsnämndens verksamhetsområden. Den höga reformtakten kan leda till stora påfrestningar för såväl pedagoger och rektorer som övrig personal och förvaltning. Därtill befaras utökade kostnader då reformerna inte alltid för med sig utökade medel från staten i den omfattning som behövs.

I januari 2026 beslutade regeringen exempelvis om åtta lagrådsremisser med ändringar i skollagen som tillsammans är tänka att skapa förutsättningar för att höja kunskapsresultaten, förbättra säkerheten, skapa trygghet och studiero i skolan och bidra till att alla barn och elever får en likvärdig utbildning av hög kvalitet – oavsett vilken skola man går i och vilken lärare man har. I mars beslutade regeringen om de efterföljande propositionerna och överlämnade förslagen till riksdagen. Nedan listas de åtta förslagen:

- Nya läroplaner – för en stark kunskapsskola
- Ett likvärdigt betygssystem
- Tid för undervisningsuppdraget
- Förbättrat stöd i skolan
- Bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan
- Överlämnande av uppgifter mellan skolor i brottsförebyggande syfte
- Offentlighetsprincipen med lättnadsregler för enskilda mindre huvudmän i skolväsendet
- Utökade registerkontroller i skolväsendet

Nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare

Det nationella professionsprogrammet ger nya möjligheter till strategisk kompetensanvändning för

arbetsgivare, och professionell och utveckling för rektorer, lärare och förskollärare. Detta kan komma att bidra till ett kvalitetslyft med bättre förutsättningar för undervisningen samt ökad tillgång till likvärdig kompetensutveckling men kommer även att innebära ökade kostnader jämfört med idag, samt utmaningar när det gäller organisation och förutsättningar.

Elevhälsan

En förhållandevis stor del av elevhälsan finansieras idag av statsbidrag. En lägstanivå för den grundbemannning inom den centrala elevhälsan som ska finansieras av kommunala medel bör utarbetas för att säkerställa att kommunen uppfyller skollagens krav och kan möta varje elevs behov av stöd. Därtill är elevhälsa ett av de områden som vid jämförelse med liknande kommuner ligger på en låg kostnadsnivå. Rektorerna uttrycker en oro för att psykisk ohälsa ökar bland elever. Det är viktigt att arbetet med ökad skolnärvaro fortsätter samt att utöka medarbetarnas kompetens när det gäller att arbeta med att förebygga, utreda och även åtgärda elevfrånvaro.

Regeringen tillsatte våren 2024 en utredning med uppdraget att ta fram förslag som ska stärka elevhälsan och skolans stödinsatser. Utredningen lämnade sina förslag i SOU 2025:113 i november 2025. Förvaltningen konstaterar att utredningens slutsatser och vilka beslut som sedan fattas utifrån dessa behöver följas noggrant för att så tidigt som möjligt kunna planera för eventuella behov av organisatoriska förändringar samt eventuella utökad kostnader till följd av förändringar/förstärkning i uppdraget.

Kommunalt aktivitetsansvar och Introduktionsprogram

Heby kommun har en stor andel elever som inte blir behöriga till gymnasieskolan efter genomförd grundskoleutbildning. Detta medför ett stort tryck på verksamheten för Kommunalt aktivitetsansvar (KAA) och behovet av personal och kompetens för verksamheten kommer att öka. KAA:s verksamhet är lagstadgad men är till största delen projektfinansierad genom ISA. Tjänsterna inom ISA är finansierade under år 2025 och början av år 2026. Detta innebär att under år 2026 kommer stödet kommunen kan erbjuda inom ramen för KAA minska avsevärt om inte annan finansiering blir tillgänglig.

Utöver KAA finns också ett stort behov av utbildningsplatser på Introduktionsprogram för att nå behörighet till gymnasieskolan (IMA). Då kommunens avtal med Uppsala kommun ej omfattar IMA är Kungsängsgymnasiet i Sala ofta det enda alternativet för ungdomar som behöver läsa IMA. Det finns en risk att köp av verksamhet i annan kommun inte alltid kommer att vara möjligt. Då kommunen är skyldig att erbjuda IMA utbildning kan detta komma att bli ett problem kommande år om Sala kommun helt eller delvis skulle behöva säga nej till att ta emot elever från oss.

Aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd (aktivitetskravsreformen)

Regeringen har i december 2025 lämnat ett lagförslag om ett aktivitetskrav som villkor för rätt till försörjningsstöd. Förvaltningen konstaterar att utredningens slutsatser och vilka beslut som sedan fattas utifrån dessa behöver följas noggrant för att så tidigt som möjligt kunna planera för eventuella behov av organisatoriska förändringar samt eventuella utökad kostnader till följd av förändringar/förstärkning i uppdraget.

Beredskap och säkerhet

Utbildningsnämndens verksamheter behöver ha en beredskap för att bedriva verksamhet vid störningar (med störningar menas exempelvis strömavbrott, brand, extremväder, hot mot säkerheten och höjd beredskap). Därtill har lagkraven kopplade till säkerhetsarbetet skärpts ytterligare under 2025 vilket medfört att ytterligare arbete behövs för att uppfylla kraven. Arbete pågår kontinuerligt för detta, men flera av de åtgärder som identifieras som nödvändiga behöver också finansieras, vilket det inte finns utrymme för inom Utbildningsnämndens ram idag. Områden rörande säkerhetsfrågor som behöver utvecklas kan vara möjliga att delvis finansiera med hjälp av statsbidrag från och med 2025. Statsbidraget utgör endast en liten del av den finansiering som krävs och det behöver därför prioriteras medel inom den kommunala budgetramen för både beredskaps- och säkerhetsarbetet.

Rekrytering, behörighet och kompetensutveckling

Rekrytering av behörig personal är en utmaning för Utbildningsnämndens verksamheter, liksom att hitta vikarier vid ordinarie personals frånvaro.

När det gäller rekrytering pågår flera parallella projekt för att profilera Heby kommun som en attraktiv arbetsgivare och göra tjänster synliga via flera plattformar och forum. Förvaltningen ser att ökade krav på behörigheten i fritidshem, anpassad grundskola och förskoleklass skapar behov av att satsa på kompetensutveckling för de yrkesgrupper som är svåra att rekrytera. Detta gäller exempelvis lärare i fritidshem och speciallärare med inriktning mot intellektuell funktionsnedsättning, men också behöriga lärare inom vissa ämnen såsom slöjd och musik. För att möta kraven behöver Utbildningsnämnden och Heby kommun i stort arbeta fram en plan för framtida kompetensförsörjning. Detta kommer att innebära utmaningar såväl ekonomiskt som organisatoriskt.

Erasmus+

Att Barn- och Utbildningsförvaltningen beviljats ackreditering inom Erasmus+ gör det möjligt att arbeta med kompetensutveckling och driva utvecklingsprojekt som den tilldelade budgetramen idag inte tillåter. Möjligheten till internationella samarbeten kan också skapa nyfikenhet och energi såväl hos elever som hos medarbetare. Det är förvaltningens förhoppning att detta ska bidra till att synen på Heby kommun som en attraktiv arbetsgivare och en huvudman som bedriver verksamhet med god kvalitet och framåtanda stärks. Det bör dock beaktas att det också bör finnas medel för kompetensutveckling inom ramen för den kommunala budgeten då det inte är långsiktigt hållbart att kompetensutveckling sker främst via extern finansiering. Därutöver innebär varje stort projekt med extern finansiering att belastningen på organisationen ökar i form av dokumentation, uppföljning och redovisning. En ytterligare utmaning som finns med den här typen av externt finansierade projekt är att förutsättningarna för att kunna delta varierar utifrån enhetens storlek och ekonomiska möjligheter. Medel för satsningar inom Erasmus+ finns fram till och med läsåret 26/27.

Ks § 90

Dnr KS/2026:66

042

Kvartalsrapport 2026, kommunstyrelsens del

Kommunstyrelsens beslut

- Godkänna kvartalsrapporten för mars.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens samlade ansvarsområde redovisar per mars en positiv budgetavvikelse om 3,2 mnkr. Utfallet förklaras främst av överskott inom IT-nämnden, Överförmyndarnämnden samt central förvaltning. Räddningstjänsten redovisar samtidigt en negativ avvikelse till följd av ökade kostnader gentemot Sala kommun.

Helårsprognosen för kommunstyrelsens samlade ansvarsområde uppgår till -0,4 mnkr. Positiva prognoser återfinns inom IT-nämnden, Överförmyndarnämnden, utvecklingsmedel samt kommunstyrelsens avgiftsmedel. Den negativa helårsprognosen förklaras främst av ett prognostiserat underskott inom central förvaltning, kopplat till ökade personal- och systemkostnader.

Finansförvaltningen redovisar en positiv budgetavvikelse för perioden om 1,0 miljoner kronor vilket förklaras främst av nettoeffekten av arbetsgivaravgifterna och interna intäkter för PO-pålägget.

Helårsprognosen prognostiseras till en positiv budgetavvikelse på 4,6 miljoner kronor beroende på arbetsgivaravgifternas nettoeffekt och interna intäkter för PO-pålägget. Förnyad analys kommer genomföras i samband med delårsrapporten.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 6 maj 2026
Kvartalsrapport 2026, kommunstyrelsens del

Delges
Kommunfullmäktige
Kommunfullmäktiges revisorer

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2025

Samlingshandlingen beställd av: Disa
Hasselberg. (hadishas)

*Spökbacken invigdes med
representanter för WWF,
Länsstyrelsen Uppsala län,
Upplandsstiftelsen, Östhammars
kommun och lokala markägare.*

TEXT

Förord: Thomas Bertilsson &
Sören Bergqvist, Upplandsstiftelsen
Verksamhetsberättelse: Upplandsstiftelsen

BILD

Omslagsfoto: En asiatisk vattenbuffel
på bete på Gräsö, fotad av Maria Hoflin.
Fotografer i bokstavsordning: Cajsa
Björkén, Campus1477, Emelie Runfeldt,
Gillis Aronsson, Jan-Olov Björklund, Jörgen
Pettersson, Kerstin Söderberg, Linda

Fredberg, Maria Hoflin, Sara Beckman,
Stina Bergström, Tomas Loreth Remén,
Åsa Sjögren.

PRODUKTION OCH LAYOUT

Stina Bergström, Upplandsstiftelsen

KONTAKT UPPLANDSSTIFTELSEN

Telefon 018-611 62 71

Epost info@upplandsstiftelsen.se

Hemsida www.upplandsstiftelsen.se

© Upplandsstiftelsen 2026

A photograph showing two individuals in a lush green forest. On the left, a person wearing a red t-shirt, dark shorts, and a black helmet stands next to a white mountain bike. On the right, a person wearing a blue t-shirt, a patterned helmet, and a handcycle is reaching up to high-five the first person. The background is filled with dense green foliage and trees.

2025 startade ett projekt för att fler personer med funktionsnedsättning ska komma ut i naturen. På Gula stigen i Uppsala kommun går det bra att använda handcykel för rullstol.

VI SAMARBETAR FÖR NATUR OCH MÄNNISKOR I UPPSALA LÄN

2025 har präglats av ett fortsatt starkt engagemang i våra frågor. Naturvård, friluftsliv, folkhälsa, biologisk mångfald och utomhuspedagogik är områden som alltid är lika relevanta och lika angelägna. Vår verksamhet bygger på att både förvalta och utveckla: att lyckas förena långsiktig hållbarhet med nytänkande och ett praktiskt genomförande som gör skillnad.

Det är tydligt att vårt arbete uppskattas, både av allmänheten och av våra medlemmar: kommuner och region. Genom att vara lyhörda, lösningsorienterade och professionella har vi skapat stora värden för naturen och människorna över hela Uppsala län.

Vi har även fortsatt att attrahera projektfinansiärer tack vare våra idéer och förslag – ett kvitto på att vårt arbetssätt upplevs som relevant, utvecklande och framåtblickande. Det goda samarbetet med organisationer, enskilda, kommuner och andra aktörer har varit avgörande för att möjliggöra det som presenteras i denna verksamhetsberättelse.

Sören Bergqvist
Ordförande

Thomas Bertilsson
VD

*Kalkbarrskogen hyser
många hotade arter, som
orkidén skogsnycklar.*

Samlingshandlingen beställd av: Disa
Hasselberg. (Kallishas)

14 VIKTIGA HÄNDELSER FRÅN ÅRET

1. **Arrangerade Fyrisåvandringen** för fjärde året i rad, med ca 700 gymnasieelever.
2. **Testade bete med asiatiska vattenbufflar** i våtmark på Gräsö – framgångsrikt!
3. **Presenterade Roslagshagar** på Artdatabankens Flora och Faunavårdskonferens, Sveriges största naturvårdskonferens.
4. **Deltog i dialoggrupper** och framförde åtgärdsförslag till Naturvårdsverkets naturrestaureringsplan.
5. **Invigde Spökbacken** där omfattande restaureringar och slätter utförts och en stig anlagts.
6. **Livesände under ytan i Hargsån**. Tusentals fiskar passerade kameran.
7. **Startade ny biotopvårdande insats** i Skatbäcken för att gynna fisk.
8. **Öppnade den renoverade Lotsstugan** på Källarberget.
9. **Genomförde Tankesmedja för friluftslivet**, tema tillgänglig natur, med 100 deltagare.
10. **170 personer följde med på Ny i svensk naturs utflykter**, som Världens utemat.
11. **Invigde Hummelfjärd i Tallparken** – ett nytt smultronställe i Östhammars kommun.
12. **Enades om gemensamma kvalitetskriterier** för vandringsleder, med övriga ledaktörer i länet.
13. **Utbildade personal på skogsbolag om kalkbarrskogar** och hade kurskvällar för markägare om kalkbarrskog, skogsbete och naturbetesmarker med hotade arter.
14. **Nådde 500 studenter** med utomhusaktiviteter mot ensamhet.

*Flera av stugorna på
Rävsten renoverades
utvändigt under året.*

CAMPINGAR OCH BYGGNADER

Rullsands havsbad och camping

Under 2025 har byggnaderna på campingområdet besiktigats och nya underhållsplaner tagits fram. Köket i ett av servicehusen har renoverats, samtliga småstugor målats om, den gamla minigolfbanan tagits bort och en lekplats fått ny lekutrustning. Dessutom har en ny livräddningsflotte och en hjärtstartare köpts in. Campingen arrenderas sedan 2023 av Kimbys Consulting AB som driver campingen och sköter badstranden.

Räbstens stugby

Under 2025 har fågelstugorna, Kalle & Klara och receptionen målats och underhållits utvändigt. Nya roddbåtar och en hjärtstartare har köpts in. Sedan 2014 arrenderas Räbstens stugby av Kerstin Söderberg och Thomas Rosen.

Ängskärs havscamping

En konsult har anlitats för att utreda hur en ny avloppsanläggning kan utformas. Infartsbommen har bytts ut och en ny livräddningsbåt har köpts in. Vattenanläggningen har servats enligt plan och utrustats med ett nytt UV-system. Campingen arrenderas sedan december 2023 av Vera Omni AB som driver campingen och sköter badstranden.

Övriga byggnader

- Lotsstugan i Källarbergets naturreservat har renoverats invändigt.
- Ett förslag har tagits fram för hur bryggan i Ängskärs naturreservat ska renoveras under 2026.
- Värmesystemet i fyrvaktarbostaden på ön Björn har setts över och raststugan Mellanboden har renoverats.
- På Härjarös rast- och lägerplats fick vindskyddet nytt tak.

*Lotsstugan på
Källarberget
öppnades efter att
ha renoverats.*

*Upplandsleden etapp 17,
Ålvkarleby-Långhäll, rustades
med en ny, lång, spång.*

FRILUFTSLIV

Genom vårt arbete för friluftsliv vill vi få fler att vara ute mer, eftersom de allra flesta mår bättre av att komma ut.

Upplandsleden

Tillsammans med övriga ledaktörer i länet har vi enats om gemensamma kvalitetskriterier för vandringsleder. Det handlar exempelvis om ledstartsinformation, detaljer om ledmarkeringar och "öppettider" för lederna. Processen, med flera träffar, har även varit viktig för att skapa ett regionalt lednätverk där, förutom Upplandsleden, Hållnäsleden, pilgrimslederna och lederna i Österbybruk ingår. Nästa steg är fortbildning kring kvalitetskriterierna. Tillsammans har vi också tagit fram gemensamma riktlinjer för arrangemang på annans mark, längs leden, samt kriterier för ledinformation som ska publiceras i Naturkartan. Dessutom har vi gjort en förstudie om hur mat, boende och leder kan kopplas och presenteras digitalt, i Naturkartan, med hjälp av Visit Swedens databas. Projektet har fått medel från Naturvårdsverket.

Med hjälp av projektpengar från Naturkompaniets naturbonus har vi rustat rastplatser längs Upplandsleden. Övergripande har vi inventerat riskträd vid rastplatser och rustat vindskydd med vedklyvar, krokar mm. Vi har också skyltat och röjt träd och buskar (Forsbyån), murat eldstäder (Kolarmora och Svenbo), byggt vedförråd (Finnsjön, Svenbo, Glamsmossen), satt ut hängrännor och vattentunnor (Svenbo och Långhäll), ordnat bord och bänkar (Gropholmarna och Långhäll). Under 2025 fick vi beviljat ett nytt Naturbonusprojekt för att bygga spänger nästa år.

Dessutom har vi:

- Avslutat LONA-projekt Hållnäsleden, Tierps kommun. Leden invigs 2026.

- Renoverat spänger, bland annat en drygt 100 m lång spång mellan Älvkarleby och Långhäll, samt en längre spång och en bro längs Ljusbäcksleden, Heby kommun.
- Påbörjat upprustning av etappen mellan Kolarmora och Gimo i Östhammars kommun genom att bygga spång, dra om leden, måla ledmarkeringar och röja fallna träd och sly.
- Köpt in nya grillar till den populära rastplatsen vid Siggeforasjön, Uppsala kommun.
- Återöppnat stigen genom Fageruddsåsens naturreservat, Enköpings kommun, där leden varit omdragen på grund av granbarkborreangrepp.
- Planerat för en ny etapp av Upplandsleden mellan Skutskär och Älvkarleby.

Cykelleder

Trafikverket har godkänt ansökan om en ny regional cykelled genom Enköping och Håbo kommun. Siktet är inställt på invigning 2026. Upplandsstiftelsen är från och med 2023 huvudman för cykelleder i länet. I samverkan med Region Uppsala, Enköpings och Håbo kommun.

Kanotleder

Under 2025 har Fyrisåns kanotled rustats med stöd av LONA-medel och skyltningen förbättrats längs Lilla Färnässets kanotled.

Smultronställen i naturen

Ett nytt smultronställe har invigts: Hummelfjärd i Tallparken, Östhammars kommun. Sikhjälma hamn, förvaltat av Tierps kommun, har tagits bort från listan över smultronställen.

Upplandsleden kantas av rastplatser och en rik, unik, natur. Stor-tickulns rastplats ligger vid en sjö längs etapp 7.

När förskolan flyttar ut, får barnen på röra sig och lära sig att lita på sin egen förmåga. Vi firade avslutat projekt med förskolefest!

UTOMHUSPEDAGOGIK och FOLKHÄLSA

Upplandsstiftelsen har under året genomfört ett omfattande arbete för att stärka utomhuspedagogik, fysisk aktivitet och lärande för hållbar utveckling i hela Uppsala län.

Öppna förskolan

Upplandsstiftelsen har coachat öppna förskolor i utedragsaktiviteter, samarbetat med Nyby Vision och föräldrar som är nya i Sverige och hållit fortbildning i Lära in språk ute. Dessutom har Upplandsstiftelsen presenterat utedragsaktiviteter på familjecentralen i Heby och haft inomhusträffar med nyblivna föräldrar om utekunskap, med Biotopia. De flerspråkiga naturvårdarna, knutna till Upplandsstiftelsen, har under året deltagit i verksamhet på öppna förskolor i Uppsala och Tierps kommun.

Förskola

Upplandsstiftelsen har genomfört leka och lära ute-kurser för förskolepersonal i Uppsala län, tillsammans med Uppsala naturskola. Vi har också initierat samarbete med och genomfört fortbildningar för Uppsala kommun för ökad fysisk aktivitet i förskolan. Tillsammans med naturskolekollegor från andra delar av landet har vi skrivit boken "Leka och lära genom fysisk aktivitet ute".

Grundskola

Tillsammans med Östhammars kommuns mellanstadieskolor har Upplandsstiftelsen utvecklat utomhuspedagogiska övningar på temat natur och biologisk mångfald, inom LONA-projektet Lära ute. Projektet Framtidskompassen utomhus har startats och blivit tillgängligt för alla elever i åk 8 i Östhammars kommun. Projektet belyser hållbar utveckling och biologisk mångfald och drivs av Upplandsstiftelsen i samarbete med utbildningsförvaltningen i Östhammars kommun. Medel kommer från Leader Upplandsbygd.

Upplandsstiftelsen har också deltagit i ett Erasmusprojekt med Stordammens skola åk 8 med internationellt besök och fokus på hållbar utveckling.

Dessutom har vi genomfört kvällsfortbildning om fysisk aktivitet, för samtlig personal på anpassad grundskola i Heby.

Gymnasieskola

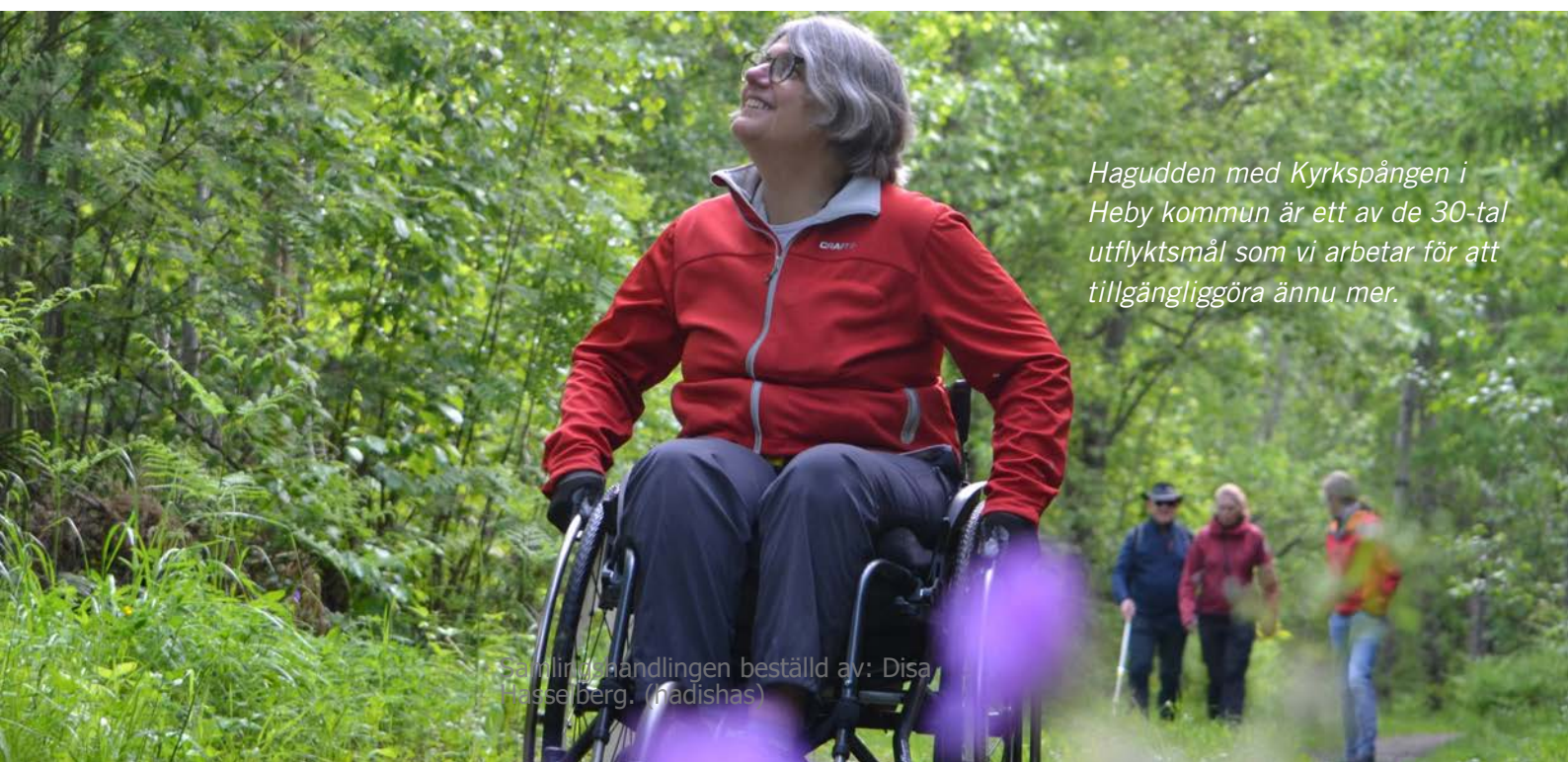
Den pedagogisk vandringen Fyrisåvandringen genomfördes med 22 klasser från sex gymnasieskolor. Fyrisåvandringen genomförs i samverkan med gymnasielärarnätverket KUPP, Uppsala Vatten, Upplandsmuseet, Biotopia och SLU.

Vi har även genomfört projektet Från klassrum till stadshus, en "idécheck" finansierad av Idélabbet, Uppsala kommun. Två gymnasieklasser fick möta tjänstemän från stadsbyggnadskontoret, skapa förslag på hållbara utvecklingsarbeten för Hospitalträdgården och presentera dem i Uppsala stadshus.

Tillgänglig natur för alla

Vi har växlat upp arbetet för att fler personer med funktionsnedsättning ska hitta ut i naturen, med finansiering från Allmänna arvsfonden och tätt samarbete med funktionsrättsföreningar i Uppsala län. Några guldkorn:

- Mött 300 personer ute i naturen genom utflykter med funktionsrättsföreningar och allmänheten.
- Haft 100 deltagare på Tankesmedja för friluftsliv om tillgänglig natur – i samarbete med Länsstyrelsen Uppsala län, Uppsala kommun och Funktionsrätt Uppsala län.

Hagudden med Kyrkspången i Heby kommun är ett av de 30-tal utflyktsmål som vi arbetar för att tillgängliggöra ännu mer.

- Producerat filmer, gjort livesända lunchsamtal och utvecklat webbaserad information om natur och tillgänglighet för alla.
- Genomfört workshop om tillgänglighet med Uppsala kommun.

Samtidigt har vi ökat tillgängligheten i några av våra egna områden:

- På Blåhäll, Härjarö, har vi satsat på fler bänkar för vila, så kallade "pustplatser", förbättrat den tillgänglighetsanpassade toaletten samt anpassat väntkuren vid bryggan.
- Vid Ängskär har en tillgänglighetsanpassad stig anlagts ut till klipporna med havsutsikt.
- I Ånge har vi dragit om vägen, satt upp nya staket som ledstråk och ersatt stättor med grindar.
- Örskär har fått nya tillgänglighetsanpassade bord och soffor för att underlätta för fler att njuta av ön.
- På Rullsand har vi höjt nivån av tillgänglighet genom att addera nya duschstolar, hjälpmedel till stugan och ett tillgänglighetsanpassat bord.

Studenter på tur

Vi har drivit projektet Studenter på tur tillsammans med Campus1477 där vi erbjudit utomhusaktiviteter i grupp, mot ensamhet. 500 personer deltog i 45 aktiviteter. Med stöd av Regionens folkhälsomedel.

Rovdjursutställning på Biotopia

Rovdjursutställningen på Biotopia har utvecklats vidare och både skolgrupper och SFI-grupper har fått lära sig om rovdjur i Sverige, med stöd av WWF.

Ny i svensk natur

I Uppsala har "Ny i svensk natur" lockat ut 170 personer på aktiviteter som vandring, utematlagning, tältning och svamputflykt. I samarbete med STF Uppsala, Biotopia, Friluftsrämjandet, Uppsala Naturskola och Kompis Sverige.

Världens utemat i Sunnersta blev en succé med många besökare och uppskattad provsmakning.

500 studenter har deltagit i
olika utomhusaktiviteter, till
exempel cykelutflykter.

Samlingshandlingen består av en bus
till Selberg (Mårshas)

NATURVÅRD I VÅRA OMRÅDEN

Upplandsstiftelsen förvaltar 49 naturområden varav 27 naturreservat och ett kulturresevat. 24 av områdena ägs helt eller delvis av Upplandsstiftelsen. Den ägda arealen uppgår till cirka 7 400 ha och den förvaltade arealen till cirka 11 100 ha mark- och vattenområden. I våra områden sköter vi 850 ha betesmarker och 25 slätterängar.

Baserat på våra erfarenheter av restaureringar inom kulturlandskap, skog och våtmarker har vi under 2025 deltagit i dialoggrupper och bidragit med åtgärdsförslag till den nationella naturrestaureringsplanen.

Bevara arter

Arter som gölgroda och en del häckande kustfåglar vill ha miljöer som inte är igenväxta. Därför har vi fortsatt sköta strandängar, fågelskär och lokaler för gölgroda på 15 öar i naturreservaten Björns skärgård och Skaten-Rångsen. Finansiering från statliga våtmarksmedel.

Inom Bredforsens naturreservat har ung gran tagits bort för att gynna lövträd och tall i svämskogarna och på Östra Gässön har bete förberetts genom stängsling och röjning. Här skapar vi förutsättningar för arter som kräver lövrika landskap, såsom vitryggig hackspett. En ny vandringsled har anlagts ut till den nyrenoverade raststugan på Gässön.

I Kalmarnäs naturreservat i Håbo kommun har ett 100-tal ekar och äldre tallar omgivna av ungskog röjts fram.

I Torslundagropen har åtgärder gjorts för att gynna den hotade ortolansparven. Den har minskat kraftigt de senaste åren och Torslundagropen är en av få platser där den finns kvar. I april lades havre ut som mat, området röjdes på vissa buskar och träd och markstörning genomfördes för att gynna insekter som i sin tur blir mat åt fågelungarna.

Kallriga är ett viktigt område för häckande och rastande våtmarksfåglar. En inventering gjordes för att stärka kunskapsläget inför arbetet med en ny skötselplan.

Planering allmogeåker

I Lingnåre kulturresevat har planeringen för en allmogeåker med ålderdomligt åkerbruk och traditionellt utsäde startat upp.

Bete

Tedarön fick en angöringsplats med fålla för att underlätta sjötransporten av betesdjur och på Örskär har en ny stor betesmark öppnats.

I Natura 2000-området Kallerö som ägs av Östhammars kommun och förvaltas av Upplandsstiftelsen genomfördes röjning i den 15 hektar stora lövrika betesmarken.

A close-up photograph of three bright red mushrooms with slightly yellowish-orange edges, growing on a bed of green moss. The mushrooms are arranged in a cluster, with one in the foreground and two slightly behind it. The background is a soft-focus green, suggesting a natural, forest-like environment.

Blodvaxing är en ängssvamp som gynnas av bete och slåtter.

Samlingshandlingen beställd av: Disa
Hasselberg. (hadishas)

Invasiva arter

Upplandsstiftelsen samarbetar med Länsstyrelsen för att bekämpa invasiva arter i våra naturområden. Några exempel är mink i Björns skärgård, häggmispel i Härjarö och Granåsen, jättebalsamin i Kalmarnäslandet och vresros i Billudden och Skaten-Rångsens naturreservat. Den mycket invasiva arten parkslide upptäcktes i Aspbo naturreservat.

Minkjakt har bedrivits i Björns skärgård sedan 1997 och under årets jakt avlivades 9 minkar. Efter att minkjakt infördes i Björns skärgård har antalet häckande kustfågelpar ökat från 1000 par till cirka 3500 par. Minken är en invasiv art som i skärgårdar till stor del lever av fågelungar och minkförekomst leder ofta till kraftig minskning av antal par av många kustfågelarter.

Besöksvänligt med nya stigar

Uvberget i Enköpings kommun har stängslats och restaureringsbetats med mycket sociala och trevliga getter. Uvberget är ett fint besöksmål som vi samförvaltar med Naturskyddsföreningen och Enköpings kommun.

En ny naturstig med informationsskyltar om naturvärden och skötselhistoria har anlagts genom det stora skogsbetet i naturreservatet på Örskär.

I september invigdes Spökbacken där omfattande restaureringar och slåtter har utförts och en naturstig anlagts genom betesmark och fornlämningar. Mark- och djurägare, grannar och andra berörda, samt Länsstyrelsen i Uppsala, Östhammars kommun och Världsnaturfonden deltog.

*Ekar är boplats
för flera hundra
arter av insekter,
fåglar, svampar,
lavar och mossor.*

NATURVÅRD PÅ ANNANS MARK

Upplandsstiftelsen bedriver även omfattande naturvårdsverksamhet utanför de egna områdena, på land och i vatten, för att skydda och stärka den biologiska mångfalden och ekosystemen. Naturvården bedrivs i samverkan med mark- och djurägare, kommuner, ideella organisationer samt aktörer inom de areella näringarna.

Ekologisk landskapsplanering

Ekologisk landskapsplanering är ett samlingsbegrepp för arbete som främjar biologisk mångfald och säkerställer naturvärden. Arbetet har pågått länge och nätverken har utvecklats liksom ett förtroendefullt samarbete mellan markägare, myndigheter och andra aktörer, vilket har ökat verkningsgraden.

Vid Nedre Dalälven har vårt mångåriga samarbete med Fortum fortgått. Under 2025 har vi frihuggit ekar, ringbarkat lövträd, bekämpat invasiva arter och inventerat hotade arter. I samverkan med Fortum har vi arrangerat exkursioner, bland annat med Energimyndigheten och Skogshistoriska sällskapet.

I Båtfors naturreservat finns länets enda förekomst av den kritiskt hotade jättelaven. Den växer på gamla askar i värdefulla svämskogar. En av jättelavsaskarna föll föregående vinter och under 2025 inledde Upplandsstiftelsen ett transplantationsförsök, där laven flyttades till nya träd inom reservatet.

Vid Länna har vi ett långvarigt samarbete med Holmen Skog. Bland annat ordnar vi med bete på deras mark. I år har stängsel restaurerats och vi har inlett kontakter med fler djurägare för att öka den betade arealen.

Arbetet med att frihugga gamla, grova ekar vid Vällen och Länna är viktigt och ständigt pågående. Det främjar flera hundra arter som är beroende av ekarna som sin livsmiljö. Under året har vi med stöd av skogsbolagen och med ÅGP-medel frihuggit ca 150 ekar, som får möjlighet att växa fritt. Vi har utvecklat samarbetet med entreprenörer som via en enkel app kan rapportera in sina åtgärder direkt i telefonen.

Infrastrukturmiljöer

Inom Leaderprojektet Ett hopp för pollinatörerna vid Gryttjoms flygfält har vi bland annat anlagt flera rabatter med växter för pollinatörer och en äng med regionalt insamlade fröer och pluggplantor.

Ett samarbete med Öregrunds golfklubb har inletts, med inventering och framtagande av skötselplan för golfbanan. Här finns områden med höga naturvärden i form av rikt blommande torrbackar och kalkrika gräsmarker, samt nya platser för den hotade arten hällebräcka.

För första gången hyrdes vattenbufflar in som kompletterande betesdjur till en våtmark på Gräsö.

Tillsammans med Länsstyrelsen Uppsala län och Vattenfall har vi diskuterat skötseln av Östanå ledningsgata. Här finns värdefulla marker för fältgentiana och vädnnätfjäril.

Kulturlandskap med bete och slåtter

Upplandsstiftelsen har över de senaste 25 åren restaurerat och återinfört bete och slåtter i hagar och ängar med hög biologisk mångfald – totalt har över 5 000 hektar restaurerats. Arbetet har gjorts tillsammans med många aktörer, som djurhållare, markägare, Världsnaturfonden WWF och länsstyrelsen med omfattande extern finansiering. Verksamhetens tyngdpunkt ligger i kustlandskapet, men även i mälardeltaområdet och kring Heby.

Framgångsrik restaurering i projektform

Stora åtgärder pågår inom projektet Restaurering av naturbetesmarker i Uppland, Södermanland och Östergötland, med Världsnaturfonden WWF, Naturbetesköttföreningen i Sverige och Skärgårdsstiftelsen, med finansiering av Coop Östra och Lokala Naturvårdssatsningen (LONA). Upplandsstiftelsens mål är att restaurera 200 ha naturbetesmarker. Fokuserade arter är mnemosynefjäril, svartfläckig blåvinge och strandviol/vitryggig hackspett.

Projektet med WWF och Coop Östra har avslutats och resterande åtgärder slutförs med finansiering från LONA. Totalt har 12 igenväxande naturbetesmarker omfattande 244 hektar restaurerats, stängslats och bete har återinförts sedan 2022. Åtgärder har främst utförts på privata marker i samverkan med mark- och djurägare, men även Gässön, Örskär och Södergården har ingått i projektet.

Samarbete med mark- och djurägare hjälper hotade arter

Under 2025 har totalt ca 300 hektar slåtterängar, hagar och våtmarker betats och slåttrats på privata marker inom våra landskapsprojekt Roslagshagar, vid Dalälven och i Lännaområdet. Ängar och hagar har röjts och stängslats. Flera områden hyser starkt hotade arter. För att uppnå långsiktighet i skötseln av markerna har arrenden upprättats med markägare och skötselavtal har skrivits med djurägare och entreprenörer.

Fler åtgärder i kulturlandskapet

- Asiatiska vattenbufflar hyrdes in som kompletterande betesdjur till Nybygget våtmark på Gräsö för att få igenväxning av vass och starr bättre avbetat. Bufflarna gjorde ett mycket bra jobb och samsades med befintliga kor med kalvar.
- En ny djurkärra har köpts in inom Roslagshagar vid kusten för gratis utlåning till djurägare som kör betesdjur till värdefulla naturbetesmarker utanför egna gården.
- Genom medverkan i Gräsöfonden (styrelse och arbetsgrupp) har vi bland annat bidragit till återupptaget bete i två naturbetesmarker på Gräsö.

Åtgärder för hotade arter

Svartfläckig blåvinge

Vid Hjälstaviken finns länets enda förekomst av fjärilen svartfläckig blåvinge, som lever på backtimjan. Upplandsstiftelsen har tillsammans med markägare och Länsstyrelsen arbetat för att stoppa igenväxningen av torrbackar vid Hjälstaviken, genom röjning och bränning av backarna.

Fjärilslarver av den hotade mnemosynefjärilen sattes ut på nunneört i två betesmarksområden.

Våtmarker, som Kavarö, är viktiga för många arter, inte minst som barnkammare för lekande fiskar, och för att buffra vatten under torrperioder.

Ängsskäreplattmal

Norr om Järlåsa och Vittinge finns relativt stora förekomster av ängsskära och den hotade fjärilen ängsskäreplattmal. Upplandsstiftelsen, markägare och Länsstyrelsen har bla röjt sly och markägare har fått rådgivning.

Mnemosynefjäril

Upplandsstiftelsen samarbetar med Länsstyrelsen och mark- och djurägare för att bevara och förstärka populationer av den starkt hotade mnemosynefjärilen. Fjärilslarver uppfödda av Nordens Ark har satts ut i två betesmarksområden.

Mosippa

På Gästrike Vattens mark vid Fråganbo i Älvkarleby kommun finns en stor population av den starkt hotade växten mosippa. Under försommaren punktbrändes tre platser vid Fråganbo för att gynna mosippan.

Väddnätfjäril

Slätterängen vid Tenabadet slog under året rekord i larvspinn (larvkolonier) av väddnätfjäril. Totalt 85 larvspinn räknades - rekord sedan vi började sköta ängen i Heby kommun för närmare 20 år sedan.

Naturvård i vattenmiljöer

Arbetet med att restaurera våtmarker och kustmynnande vattendrag har fortsatt för att förbättra kustfiskens lek- och uppväxtmiljöer. Detta gynnar även den biologiska mångfalden i stort i både själva vattendragen och i den angränsande kustmiljön.

Inventerat och märkt asp

Arbetet med förvaltning av Upplands landskapsfisk asp har fortsatt. Inventering och märkning har skett i Fyrisån, Örsundaån och Sävjaån-Funboån. Radioakustiska studier har gjorts för att undersöka

rörelsemönster hos de märkta fiskarna. Preliminära resultat visar att de flesta asparna utnyttjar stora delar av Mälarens fjärdar för födosök.

Biotopvård och inventering

I det fleråriga samarbetet med Världsnaturfonden WWF och Apotea har uppföljningar av tidigare genomförda åtgärder gjorts genom fiskyngelinventeringar i den angränsande kustmiljön.

Arbetet med att skapa en våtmark i Sandika utanför Östhammar har påbörjats, med LONA-bidrag.

Restaurering av Skatbäcken för att gynna kustlekande fisk har genomförts i samarbete med Sportfiskarna som en del av Fiskevård i norra Roslagen.

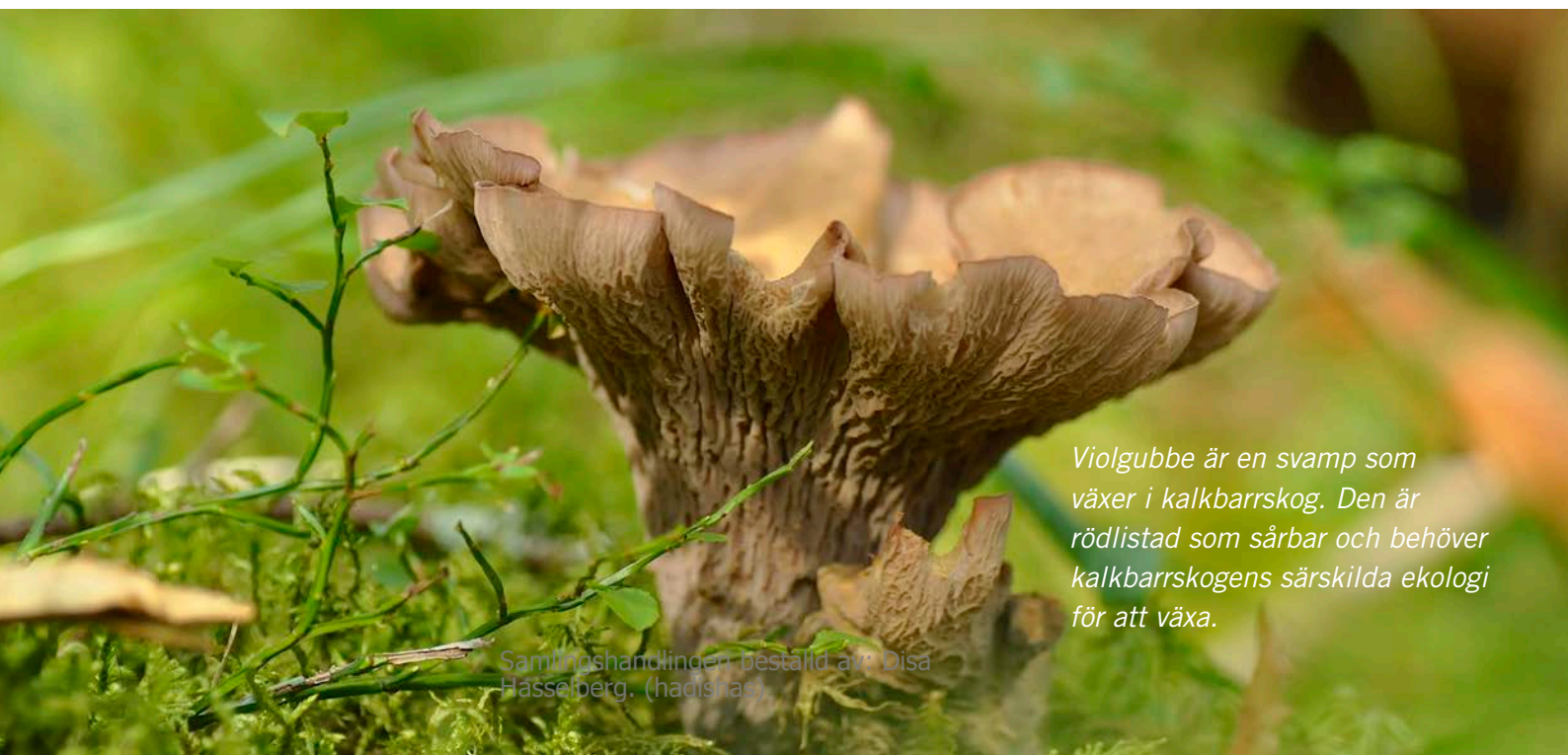
Underlag för att fiskefreda Handviken, ett viktigt lek- och uppväxtområde i Tierps kommun, har tagits fram och skickats in till Länsstyrelsen.

I Kallriga naturreservat har cirka 4 ha våtmarksområde frästs för att gynna kustfisk som vandrar upp för lek och för att förbättra förutsättningarna för bete.

I samarbete med Länsstyrelsen har småvatten och djupare bottnar i Kallriga naturreservat inventerats. Underlagen blir viktiga i den kommande revideringen av skötselplanen för området.

Diskussioner har förts med Vattenfall och Länsstyrelsen kring framtagande av förslag inför den nationella planen för omprövning av vattenkraften.

Under de två senaste åren har vi inventerat två olika invasiva musselarter längs Upplandskusten i samband med våra ordinarie provfisken.

Viologubbe är en svamp som växer i kalkbarrskog. Den är rödlistad som sårbar och behöver kalkbarrskogens särskilda ekologi för att växa.

Resultaten visar på störst förekomst av musslor nära hamnarna i Hargshamn och Forsmark där de släppts ut via fartygens ballastvatten.

Väckt nyfikenhet och spridit kunskap om natur

För att väcka nyfikenhet och intresse för fisk och vattenvård och visa arter från sjö, kust och vattendrag har Upplandsstiftelsen genomfört flera vatten- och fiskdagar. Dagarna har främst riktat sig till barn och unga men även till en bredare publik, framför allt med Aspens dag i centrala Uppsala. Övriga dagar har varit i Tierp, Östhammar, Knivsta, Enköping och Håbo kommun.

Under våren genomfördes för andra året i rad en livesändning med undervattenskamera samt fiskräkning i Hargsån. Antalet arter och individer var högt och allmänheten var mycket intresserad.

Upplandsstiftelsen har utbildat skoglig personal på två stora skogsbolag, om kalkbarrskogar, en naturtyp som Uppland har särskilt ansvar för och som hotas av skogsbruk. 40 planerare och köpare har härmed lärt sig känna igen kalkbarrskog och fått mer kunskap om ekologi och lämplig skötsel.

Vi har varit medarrangör till två kurskvällar riktade till markägare med fokus på kalkbarrskog, skogsbete och naturbetesmarker med hotade arter, i samverkan med Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen. Träffarna hölls i Norrskedika, Östhammar och Fagerviken, Hållnäs med stor uppslutning.

Under våren fick vi möjlighet att presentera vårt arbete och erfarenheter med Roslagshagar på Artdatabankens Flora och Faunavårdskonferens, Sveriges största naturvårdskonferens.

Guidningar har genomförts i några av våra nyrestaurerade betesmarker, exempelvis på Örskär för Svenska Turistföreningen och Länsstyrelsen i Södermanland och på Uvberget för Naturskyddsföreningen. Vi har också ordnat kurs om trädgårdsgårdsbygge och hållt föredrag om ängsmarker som en del i vårt engagemang i Gräsöfonden.

En rad publika aktiviteter har genomförts, som Bioblitz Linné med Biotopia, pedagogisk svamputflykt i Hammarskog, upptäck lavarna runt Vällen och svampar i kalkbarrskogen.

Tillsammans med Biotopia har vi skapat en utställning om konkreta naturvårdsåtgärder för biologisk mångfald i skogar, våtmarker och ängs- och hagmarker.

*En av årets
guidningar på
Örskär längs den
nya stigen.*

ORGANISATION, KOMMUNIKATION OCH EKONOMI

Kommunikation

Exempel från årets arbete:

- Sammanställt årets utflyktsprogram med 93 aktiviteter, i samarbete med Länsstyrelsen Uppsala län och Biotopia.
- Ökat antalet följare på Facebook till 4700 (+1100) och på Instagram från 1700 (+200).
- Haft stort genomslag i sociala medier och lokalmedia om sommarens räddningsaktion för asp i Fyrisån.
- Nyhetsbrev i nytt format (Mailchimp) till ca 100 prenumeranter.
- Startat arbetet med ny grafisk profil.
- Stort fokus på målgruppen personer med funktionsnedsättning.

Medlemmar

Upplandsstiftelsens medlemmar är Region Uppsala och Uppsala läns kommuner: Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammar.

Ekonomi

Upplandsstiftelsens intäkter för 2025 var 39,3 mkr. Av detta hänför sig 23,9 mkr till årsavgiften från regionen samt 15,4 mkr från projektbidrag och försäljning, arrenden, skogsavverkning med mera från egna områden. Projektmedlen kommer bland annat från Världsnaturfonden WWF, EU:s jordbruksfonder inklusive landsbygdsprogrammet, Länsstyrelsen, Naturvårdsverket, Fortum AB m.fl. De totala kostnaderna uppgick till 40 mkr, varav 1,7 mkr i avskrivningar.

Årets resultat, efter disposition av eget kapital, är ett underskott på 296 tkr och det egna kapitalet uppgår till 22,8 mkr

Årsstämma

Verksamhetsplan och budget för verksamhetsåret 2025 fastställdes vid ett stämman den 13 december 2024. Ordinarie årsstämma hölls den 27 maj 2025.

Styrelse, arbetsutskott, vd och personal

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Ordinarie

Sören Bergqvist (V)

Jacob Spangenberg, 1:e v ordf (C)

Upplandsstiftelsens vision:

**Upplandsstiftelsen är ledande i utvecklingen
av ett tillgängligt friluftsliv i ett län med hållbara
ekosystem och hög biologisk mångfald.**

*Att fika tillsammans är
en fantastisk resurs för
eftertanke, planering och
samarbete. Ute såklart!*

Samlingshandlingen beställd av: Disa
Hasselberg. (hadishas)

Anders Kihl 2:e v ordf (KD)
Jenny Lundström, (MP)
Bean Khalil (M)
Håkan Marklund (L)
Veronica Mattsson (SD)
Pia Milton (S)
Mark Schneider (S)

Ersättare

Carolina Cranser (S)
Thomas Eriksson (S)
Gunnar Gidlund (KD)
Johnny Jansson (M)
Christer Olsson (SD)
Anna Sandström (MP)
Bengt Thalin (V)
Kerstin Troedsson (C)
Johann Wischer Sjöberg (L)

Arbetsutskott utgjordes av 4 ledamöter, Anders Kihl, Jenny Lundström, Jacob Spangenberg och Sören Bergqvist.

Styrelsen sammanträdde vid fyra tillfällen under 2025.

Verkställande direktör har varit Thomas Bertilsson och Upplandsstiftelsen hade under året 21 anställda omräknat till heltid varav sammantaget 11 var kvinnor och 10 män. Dessutom finns 23 tillsynspersoner som på uppdrag svarar för en stor del av den löpande skötseln i Upplandsstiftelsens naturområden.

Axplock av samarbeten

Stora och små samarbeten utgör viktiga byggstenar i Upplandsstiftelsens verksamhet. Här följer ett axplock av årets samarbeten, utöver det med länets kommuner: Biotopia, funktionsrättsföreningar i Uppsala län, ledansvariga föreningar i länet, förskolorna i Uppsala kommun, Stockholms fallskärmsklubb och Naturskyddsföreningen i Enköping.

Region Uppsalas och kommunernas politiker och högre tjänstepersoner besökte Ånge fågelsjö, vandrade Salstaleden och fick inblick i naturvård, friluftsliv, folkhälsa och utomhuspedagogik.

Samlingshandlingen beställd av: Disa Hasselberg. (hadishas)

ÄNDAMÅL, VISION och STRATEGI

Ändamål

Enligt Upplandsstiftelsen stadga är föreningens ändamål:

att inom Uppsala län vara ett för kommunerna och Region Uppsala gemensamt organ för friluftsliv och naturvård. Föreningens insatser ska vara av regionalt intresse och komplettera medlemmarnas verksamhet.

att underlätta och stimulera allmänhetens friluftsliv genom köp eller arrende av mark tillhandahålla naturområden för friluftsliv och naturvård. Föreningen ska även i lämplig omfattning planlägga och förse dessa med anläggningar som underlättar friluftslivet och åtgärder som stärker den biologiska mångfalden.

att verka för stärkande, bevarande och skyddande av den biologisk mångfalden och landskapsbilden.

att genom insatser för ökat friluftsliv och naturvård bidra till en bättre folkhälsa.

att verka för att stärka länsinvånarnas möjlighet till naturkontakt och bidra till bättre förutsättningar för friluftsliv i hela länet.

Vision

Stämman i december 2020 beslöt om följande vision för Upplandsstiftelsen: Upplandsstiftelsen är ledande i utvecklingen av ett tillgängligt friluftsliv i ett län med hållbara ekosystem och hög biologisk mångfald.

Strategi

I december 2022 beslutade styrelsen även att anta en strategi för Upplandsstiftelsen, som ska hjälpa oss att nå vår vision. Strategin är uppdelad i två huvuddelar: arbetssätt och strategiska områden. Först och främst handlar det om att ta hand om naturen på ett långsiktigt hållbart sätt. Vi ska se till att våra naturområden, leder och anläggningar både är välskötta och tillgängliga för friluftsliv, så att fler kan njuta av naturen och må bättre. Vi tror också starkt på samarbete och jobbar tillsammans med offentliga, ideella och privata aktörer, inte minst markägare, för att nå våra gemensamma mål.

Strategin har tre tydliga fokusområden, nämligen att:

- **Skydda och återställa naturens ekosystem** och den biologiska mångfalden i Uppsala län.
- **Inspirera fler till ett aktivt friluftsliv** för bättre hälsa och livskvalitet.
- **Ge alla barn chansen att få positiva upplevelser i naturen.**

Det här är vår väg framåt – för naturen, folkhälsan och framtidens generationer!

*En stor del av
Upplandsstiftelsens
personal på studieresa
till Åland.*

Om Upplandsstiftelsen

Upplandsstiftelsen arbetar med naturvård, friluftsliv och utomhuspedagogik. Tillsammans med våra medlemmar – Region Uppsala och länets kommuner – främjar vi natur och folkhälsa i länet. Vi samarbetar med många olika organisationer och är organisatoriskt en ideell förening. Uppsala län är vårt geografiska område.

Följ Upplandsstiftelsen på Facebook och Instagram eller besök www.upplandsstiftelsen.se

Samlingshandlingen beställd av: Disa
Hasselberg. (hadishas)